

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

DANSKE MØLLER

MED HISTORISK INDLEDNING AF
NIELS MEYN
CAND. PHIL.

MØLLETEKNIK.

AF
H. LOFT
CAND. PHARM.
FORMAND FOR TEKNOLOGISK INSTITUTS
BAGE- OG MELLABORATORIUM

ERHVERVSFORLAGET
FOR HAANDVÆRK, HANDEL OG INDUSTRI
KØBENHAVN 1934

INDHOLD :

	Side
Kornmalings Historie. Af Forfatteren cand. phil. Niels Meyn	5
Mølleriets Oprindelse. Stenalderen. Kornmaling i Oldtiden. Kornmaling hos primitive Folkeslag	7
Vandmøllerne. Den græske og romerske Vandmølle. Middelalderens Vandmøller. Vandmøller i vore Dage	27
Vindmøllerne. Myter om Vindmøller. Den første historiske Vindmølle. Stubmøllen. Den hollandske Mølle. Den horisontale Vindmølle	48
Moderne Møleri Den schweiziske Valsemølle. Industrimøller	66
Mølleriet i Danmark. De gamle Skvatmøller. Valdemar Sejrs Love, Chr. d. Vte og Mølleriet. De gamle Bymøller	68
Møllerne og Lovgivningsmagten. Feudalismen. Mølleret og Mølletvang. Hvem ejer de frie Vinde. De ulovlige Haandkværne	74
Mølleriets tekniske Udvikling. Af cand. pharm. H. Loft. Forstander for Teknologisk Instituts Bage- og Mel-Laboratorium	82
Sagregister til historisk Indledning og Møllleteknik	97
Danske Møller med Biografi, historiske Data og Billeder.....	101

Kornmalingens Historie
af
Forfatteren, cand. phil. Niels Meyn

I

Mølleriets Oprindelse

Stenalderen — Oldtidens Kornmaling — Primitive Folkelag.

KORNMALINGEN er den Virksomhed, der med fuld Ret kan regnes for den ældste i hele Verden. Fra det Øjeblik Stenalderens primitive Mand for første Gang skulde underkaste sine Fødemidler en Behandling, blev Spørgsmaalet om Knusning af Nøddekerner, Plantefrø og Agern aktuelt, og det laa da lige til at lægge de haarde Frø paa en flad Sten og banke dem med en anden, mindre Sten.

Her har vi Grundprincippet i Mølleriet, og gennem adskillige Aartusinder var de to raa Stene den eneste Form for Kornmaling, som man kendte. I hine fjerne Dage, da Menneskene i smaa Horder strejfede omkring, har man næppe haft specielle Redskaber til Kornmalingen. Der, hvor man slog sig ned, fandt man et Par passende Stene, som benyttedes, saa længe Horden blev paa Stedet. Naar man drog videre og igen slog sig ned for en kortere Tid, fandt man nye Stene. Det var først, da Stenalderfolkene begyndte at bosætte sig lidt efter lidt opgav Jæger- og Samlerlivet, at det første primitive Agerbrug begyndte, og man lod de første Kværne, hvis de da i det hele taget kunde kaldes saadan, gaa ind som fast Inventar i Husholdningen.

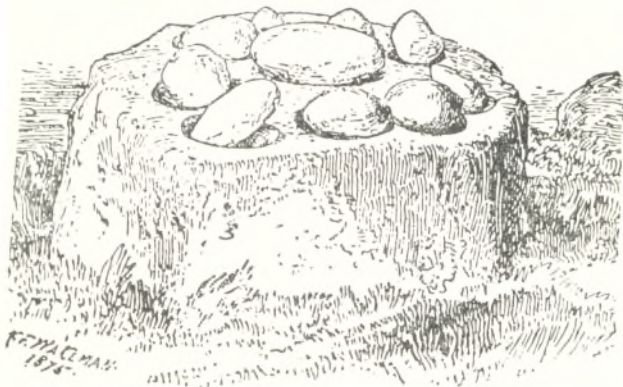
Adskillige Aartusinder senere, da man udnyttede den nærmest liggende Naturkraft, lærte man at anvende Vandstrømmens Kraft til Kornmalingen. Det er de første, yderst enkle, Vandmøller, der blev Kværnens direkte Afløser, og vi naar da det næste, store Afsnit i Kornmalingens Historie.

Det tredie Afsnit danner Vindmøllerne. Det er først i vore Dage, at den moderne Ingeniørkunst har gjort sin Indsats i denne ældgamle Industri, og vi faar Dampmøllerne og Motormøllerne. saaledes at man kan tale om en virkelig Mølleindustri i det store.

I de ældste Tider var det ikke først og fremmest Korn i egentlig Forstand, der skulde males til groft Mel. Fra de fjerneste Tider har det i adskillige af Verdens mest forskellige Egne været Egetræets Frugter, som skaffede et af de vigtigste Næringsmidler.

Man kan endnu i vore Dage blandt indianske Folkestammer se, hvordan Agern er blevet tilberedt. Egenødderne, som Agern ogsaa benævnes, bliver afskallet og tørret i Solen. Derefter bliver de gruttede ud til hvidt Pulver, som anbringes i en skaalformet Fordybning i Sandet. Man sætter saa flettede Kurve i Melet. Samtidig varmes Stene i Baalet, og de glødende Stene lægges da ned i Kurvene, der først er fyldt med Vand. Endnu før Vandet kan trænge ud gennem Kurvenes fine Fletværk, er det blevet kogende.

Man bliver saaledes ved, indtil det kogende Vand adskillige Gange er

Den første Form for et „Fællesmølleri“.
En Bullan Sten.

sivet gennem Melet og forsvundet i Sandet. Til sidst renses Meldejgen for Sand forneden og afgiver da et ypperligt Næringsmiddel, idet det kogende Vand helt har trukket de bitre Substanser ud.

Man tager næppe fejl, naar man henfører den Kultus, Egen mange Steder har været Genstand for, til den Omstændighed, at vore

Forfædre i Stenalderen fik et vigtigt Næringsmiddel fra dette Træ.

Kornmalingsens ældgamle Oprindelse kan man spore i adskillige Myter og Sagn. De gamle Grækere tilskriver deres første Gud Æren af Kornmalingsens Opfindelse. Et af de mange Tilnavne, som gives Zeus, er netop „myleus“, Mølleren.

Ogsaa de romerske Myter henfører Mølleriets til guddommelig Oprindelse, og dette viser os netop, hvor ældgammel denne Virksomhed maa være.

Fra den ældre Stenalder har man flere Stene, der bærer Spor af at være benyttet til Fremstilling af Mel. Det er gerne afrundede Stene, der fra Naturens Side har haft en passende Form. Der var næppe Tale om nogen egentlig Maling af Kornet eller Frøene, men man stødte med en Haandsten, saa det blev knust.

Ved gennem Aarene at benytte den samme Sten, fremkom der ad naturlig Vej en Hulning, saaledes at den senere Gruttesten, hvor man havde en Hulning i den store Sten og benyttede en afrundet mindre til at køre rundt med Haanden, opstod saa at sige af sig selv.

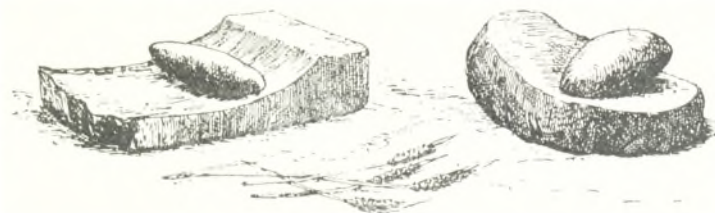
Endnu ned i Broncealderen benyttede man den Slags Stene. Man gjorde Brug af de erhvervede Erfaringer og begyndte saa smaat at tildanne Stenene, idet man mejslede Hulningen i den store Sten. Man finder i vore Dage flere af den Slags Gruttekværne, hvor man tydeligt kan spore, at Hulningen er mejslet ud med Kunst. Foroven kan man se Mærkerne efter Udmejslingen,

medens selve Hulningen ved flittig Anvendelse af Støder eller Gruttesten er blevet glattet ud.

Det var et omstændeligt Arbejde at tildanne en god Mølle i Stenalderen. Det var derfor et kostbart Redskab, som det kostede mange Aars Slid at lave. Derfor var det ikke noget, som enhver Familie paa Bopladsen ejede.

Gruttestenen var en Slags Fælleseje, hvor Bopladsens Kvinder kunde knuse deres Korn og Agern til Mel.

Der opstod da en Slags Fællesstene, som man har kaldt Bullan-Stene. En stor, særlig egnet, Sten blev forsynet med mange Huller, og i hvert laa der en Gruttesten. Man har fundet Stene med 8 Huller i en Kreds og et Hul i Midten, saaledes som Billedet paa den foregaaende Side viser det.

Sadelstene. Det næste Skridt i Kornmalings Historie.

Det skete, at Naturen selv havde dannet den Slags Stene, som man saa ganske naturligt tog i Brug. Det var nemmere, naar Hulninger i Ste-

stens Overflade allerede var til Stede, naar Stenen blev fundet.

Nogle Steder kunde saadan en Sten flyttes til Bopladsen, andre Steder var der i den faste Klippe dannet Hulninger, som man ligefrem tog i Brug. Vi har altsaa her maaske den ældste Form for et kooperativt Foretagende.

Man kan danne sig en Mening om, hvor meget disse første primitive Stene betød, naar man hører, at de blev givet de Døde med i Graven. Det er en Skik, som man finder udbredt over mange Egne af Verden, hvor den er opstaaet lige saa selvstændigt hvert Sted som selve Opfindelsen med at benytte to Stene til at knuse haarde Plantenæringsstoffer.

Fundet af Stenene i Grave har man med ikke ringe Ret forklaret paa den Maade, at de paagældende Grave var Hvilestedet for Kvinder. Man brugte jo at give Mændene deres Vaaben og Redskaber med i Graven, det ligger derfor ganske nær at antage, at Kvinderne fik deres specielle Redskaber med — og her var jo netop de saa nyttige „Møllestene“ et af de vigtigste.

Skikken har været almindelig saavel i det gamle Meksiko som i det gamle Grækenland paa Homers Tid, og ogsaa i England og Danmark.

Alle de Former for „Møllestene“, som er fundet fra de tidligste Dage, har været af den Art, at man først og fremmest skulde knuse Kornet ved at støde det med den lille Sten mod den store. Nogen egentlig Kornmaling har der ikke været Tale om.

Allerede i den yngre Stenalder havde man forbedret Metoden, og først fra den Tid — adskillige Aartusinder tilbage — kan man tale om en egentlig Søndermaling af Kornet.

Det næste Trin i Møllens Historie er den saakaldte *Sadelsten*, der er blevet kaldt saadan, fordi den underste, store Sten havde en konkav Overflade, som minder om en Sadel.

I denne Hulning blev Kornet søndermalet ved Hjælp af en mindre, aflang Sten, som kunde gnides frem og tilbage. Den blev dog ikke rullet, saa det var kun ved at rive den frem eller tilbage, at Kornet knustes, idet man under Gnidningen trykkede den haardt mod Underlaget.

Ægyptisk Slavinde bag Møllen.

Sadelstenen har været det almindelige Apparat, som man i Oldtidens første Dage anvendte i de store Kulturlande.

I det gamle Babylonien, der jo var et udpræget Kornland, har man benyttet disse Stene. Men i Landet mellem de to Floder var der stor Fattigdom paa haarde Stene. Som bekendt blev Byer og Paladser bygget af soltørrede Teglstone, et Materiale, der ikke egner

sig til Møllestene. Det er derfor sandsynligt, at man allerede i det 2. eller 3. Aartusinde før vor Tidsregning har indført „Møllestene“ fra andre Lande og da vel først og fremmest fra Ægypten.

Man finder dette bekræftet i den jødiske Talmud, hvor der jo netop siges, at „Mændene blev taget til at bære Møllestene til Babylon, hvor der var stor Mangel paa Stene“.

Gennem en Bemærkning i Bibelen har man villet gøre Abraham til Mølleriets Fader, idet han — efter sin Udvandring fra Kaldæa — befalede Sara at lave fint Mel til Englene, der besøgte hans Telt.

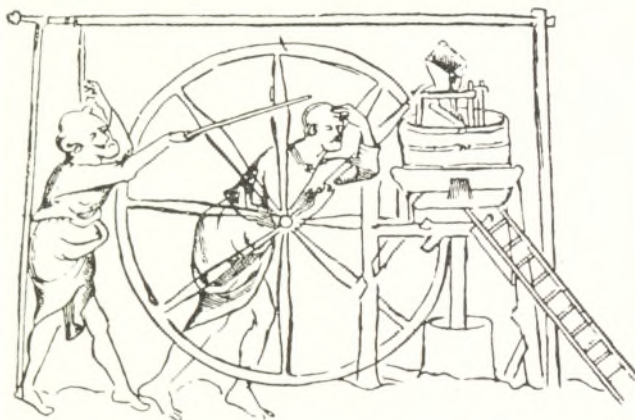
Fra det gamle Ægypten findes adskillige baade Afbildninger og Statuetter, der viser, hvordan man lavede Mel i hine fjerne Tider, for mere end 3 Aartusinder tilbage.

Et Billede af saadan en ældgammel Statuette, — der blev givet med i Gravene — viser, hvordan Kvinden laa paa Knæ bagved Møllestenen og aabenbart havde et haardt Arbejde med at gnide den lille Sten mod Underlaget. Ved Siden havde hun en Pose med Kornet, der i smaa Haandfulde

blev lagt paa Sadelstenen, efterhaanden som det skulde males. Fra Bibelen kender man Udtrykket som „Kvinden bagved Møllen“, der netop viser, at det maa have været Sadelstenen, man hentyder til. (Smkg. Billedet S. 12 nederst.)

At male Korn var haardt Arbejde, hvortil man anvendte de ringest ansete Slavinder. Der nævnes som Modsætninger Faraos paa sin Trone som Landets ypperste, og Slavinden, der er bag ved Møllen, som den laveste.

Hebræerne anvendte den samme Art Møllestene. Naar man derfor hører om Møller i disse Tider, da Jødefolket vandrede i Ørkenen eller senere, da

Den misforstaaede Opfattelse af Samson i Møllen.

de havde slaaet sig ned i Palæstina, er det Sadelstene eller maaske Mortere, som er en noget anden Form for Malestene, der ogsaa var kendt i Ægypten og af en noget nyere Dato end de gamle Sadelstene.

Man hører adskillige Gange i Bibelen om Møllestenene. „Hans Hjerte er haardt som den underste Mølle-

sten“. — „Lyden af Møllestenene skal ikke høres længere“ og flere andre Hentydninger til Møllestene. Det har dog ikke været Møllestene, saadan som vi i vore Dage tænker os dem, men simpelthen Sadelsten, som Billedet fra det gamle Ægypten viser dem.

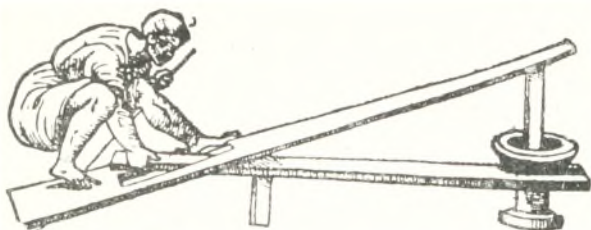
Det er en langt senere Tids Opfattelse, der uden vore Dages Kendskab til Oldtidens Maade at tilberede Mel paa, har skabt en Række forkerte Begreber om Møllerne.

Vi bringer et Billede fra det 14. Aarhundrede, der skulde vise, hvordan Samson blev pint i Filisternes Møllehus.

Tegningen er gaaet igen i adskillige Aarhundreder og har stadig skabt et galt Begreb. Samson, der levede over 1000 Aar før vor Tidsregning, har man blindet og sat til det laveste og mest foragtede Arbejde, idet man lod ham rive Korn paa samme Maade, som Slavinderne gjorde det.

De gamle Grækere lærte Sadelstenen at kende fra Ægypterne. Allerede Homer omtaler Møller, og det maa have været den Slags Stene, der menes, naar der tales om Pigerne, der driver Møllerne og sigter det gyldne Korn.

En videre Udvikling af Malestene fik man, da man begyndte at arbejde den store Stens Yderside, samtidig med, at Fordybningen i Midten blev gjort dybere. Mærkeligt nok blev denne Form, som kaldes Morteren, anvendt baade i den gamle Verden og ogsaa i Amerika. Den maa altsaa være en naturlig Udvikling videre frem.

En middelalderlig Opfattelse af Trædemøllen.

Den ældste Morter skriver sig fra Mesopotamien, hvor den blev fundet i forrige Aarhundrede ved Udgravningen af et Palads ved Tello.

Ogsaa i Ægypten kendte man Morteren. — Man havde Mortere beregnet til

en Mand og ogsaa Mortere, hvor to Mand gjorde Arbejdet, idet de skiftedes til at støde med hver sin Støder.

At støde Kornet til Mel paa den Maade krævede Kræfter, og allerede i Ægypten begyndte man — som vi blandt andet kan se af Billederne fra gamle Grave — at anvende Mænd til Kornmalingen.

Fra Ægypten udbredtes Kendskabet til Morteren videre til Palæstina og Fønikien og derfra videre til Karthago. Sandsynligvis er Morteren blevet ført videre af de driftige Kartageniensere til Spanien og derfra til Gallerne.

Hos Grækerne var Morteren almindelig benyttet. Man har — ganske vist fra en Tegning fra Middelalderen — et ganske interessant Billede af en Morter, der efter Sigende skal være benyttet hos de gamle Grækere i Oldtiden. Billedet, som gengives her, viser, hvordan man ved Hjælp af et Slags Vippebrædt kunde lade en Slave træde Støderen med Fødderne. Faktisk eksisterer lignende Formalingsindretninger endnu i Kina og er der af meget gammel Oprindelse.

Hos Grækerne blev det meget hurtigt Skik helt at lade Mænd udføre den besværlige Kornmaling. Hos Romerne, der i mangt og meget tog de græske Skikke op, blev det udelukkende Mænd, eller rettere sagt mandlige Slaver, der udførte det svære og trættende Arbejde. Vi skal senere høre lidt nærmere om de romerske Mølleslaver, der fortjener en særlig Omtale.

Det er først i det romerske Verdensrige, at Spørgsmaalet om Formalingen af Brødkornet bliver for Alvor brændende. Rom var jo — selv efter moderne Begreber — en Storby. Under Kejser Augustus, der som bekendt regerede ved vor Tidsregnings Begyndelse, naaede Stadens Folketal op til $1\frac{1}{2}$ — halvanden Million — Indbyggere. Man kan tale om virkelige store Forhold, hvor man ikke længe kunde lade det saa omfattende og vigtige Møllespørgsmaal være henvist til primitive Metoder eller til de private Husholdninger.

Men et Par Aarhundreder tidli-

Korngrutning i vore Dages Afrika.

gere, da Rom allerede var anerkendt som den vigtigste Stormagt i den gamle Verden, var man henvist til at formale Brødkornet enten ved Hjælp af Sadelstenene eller Morterne.

Man finder ikke alene de haandgribelige Beviser for, hvordan man malede Kornet, idet man jo har i Massevis af

romerske Sadelstene og Mortere. Men man kan i den romerske Literatur finde en Mængde Citater og Hentydninger, der med al ønskelig Tydelighed viser, hvordan Kornet blev malet.

Og her er det især Morteren, der har den første Plads.

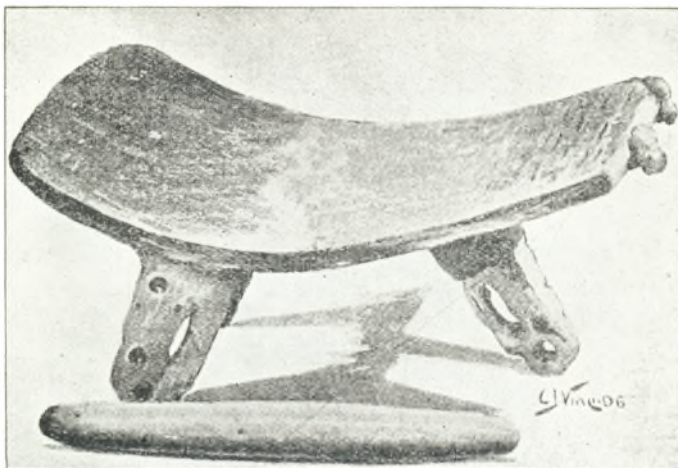
Naar man tænker sig Nutidens bekvemme Løsning af Møllepørgsmaalet, kan man vel næppe forestille sig, hvor besværligt det har været for en Kæmpestads Indbyggere dagligt at skulle fremstille Melet paa nøjagtig samme Maade, som man gjorde det i Stenalderen — eller som primitive Folkeslag den Dag i Dag gør det rundt om i Verden.

Med en mærkværdig Sejghed holdt man fast ved ældgamle Metoder, der faktisk ikke havde gjort Fremskridt i maaske 5 eller 6000 Aar.

Inden vi gaar over til at omtale det første, virkelig betydningsfulde Fremskridt paa Mølleriets Omraade, vil vi slutte denne korte Oversigt over de ældste Kormalingsmetoder med et Par Beskrivelser af Mølleriet hos primitive Folkeslag. — Et Billede fra vore Dages Afrika viser, hvordan en

Meksikansk Moder lærer Datteren at male Korn.

Den meksikanske Metata.

Negerkvinde maler Korn med den ældgamle Sadelsten. En Sammenligning med Illustrationen Side 12 vil vise den fuldstændige Lighed med den gamle, ægyptiske Statuette, der dateres fra det 3. Aartusinde før vor Tidsregning.

Paa samme Maade gruttede man Korn i Stenalderen herhjemme i Danmark, og den samme Metode anvendtes i Amerika længe før Columbus eller Erik den Røde besøgte denne Verdensdel.

Man har deraf villet udlede, at Korngrutningen er saa ældgammel, at den maa kunne føres tilbage til hine dunkle Tider, da Menneskeheden fødtes, og at den derefter er spredt vidt omkring.

Som allerede tidligere omtalt er dette ikke Tilfældet, idet den ældgamle Maade at knuse Korn eller Plantefrø paa, jo ligger saa lige for Haanden, og den videre Udvikling til Sadelsten og Morter saa at sige nødvendigvis maatte opstaa af sig selv i Tidens Løb.

Sadelstenen finder man i det forhistoriske Amerika. Og her gjorde man meget mere ud af denne ældgamle Form for en „Mølle“.

Billedet Side 13 viser den meksikanske *Metata*, der ikke blot var en flad, udhulet Sten, som laa paa Jorden.

Metataen har tre Ben, og hele dens elegante Form fører Tanken hen paa, at den er støbt af Metal. Dette er dog ikke Tilfældet. Den meksikanske Sadelsten viser tilfulde, paa hvilket højt Standpunkt Industrien har staaet. Hele Apparatet er udskaaret af een eneste Stenblok. Den mindre Sten er mere aflang og lettere at haandtere. Men skønt den slanke Form kunde antyde det, har der dog ikke været Tale om nogen egentlig Rulning.

Adskillige af de amerikanske Sadelstene har været smukt udskaaret med Ornamentter. Man har holdt Kornmalingen højt i Ære i det gamle Meksiko og ligesom i Europa givet det en guddommelig Oprindelse.

Meget interessant er en Række gamle Tegninger i hieroglyfisk Stil, der viser en Slags Lærebog for unge Piger. Det hele er formet som en Slags Skole, hvor en Moder underviser sin Datter i huslige Pligter. Paa den Afbildning, hvor det angives, at Datteren er fyldt tretten Aar, lærer hun at behandle Metataen.

Billedet viser, hvordan Moderen knæler ned og forklarer den unge Pige Finesserne, medens Eleven selv ligger i en Stilling, som vi straks vil genkende baade fra det gamle Ægypten og fra vore Dages Afrika.

Sadelstenen anvendes den Dag i Dag i Meksiko og Mellemamerika, og hele Maaden, den benyttes paa, er nøjagtig den samme som i de ældste Tider.

Endnu i det 17. Aarhundrede kunde man paa afsides Steder i Europa se Sadelstenen benyttet; saaledes beskrives det i et Rejseværk, at man i Cork i Irland kunde iagttage unge Piger, der gruttede Korn til Mel ved Hjælp af en lille rund Sten, som de gned hen over en større, udhulet Sten.

At disse primitive Metoder stadig har kunnet holde sig, kan man forbausnes over. Foruden det ringe Resultat i Sammenligning med det svære Arbejde, klæbede der ogsaa andre Ulemper ved Sadelstene og Mortere og andre primitive Hjælpemidler.

Den voldsomme Gnidning mellem de to Stene maatte nødvendigvis afslibe ikke saa lidt Sand, der blandedes med Melet.

Men ikke nok hermed. Man kom med Vilje Sand mellem Kornet, idet man derved lettere kunde faa det knust.

I det gamle Ægypten var man klar over denne Ulempe, og man søgte at hindre den, dog uden videre Resultat.

Man har tidligere undret sig over, at Tænderne paa de fleste Mumier er meget slidte. Man mener at kunne henføre dette til Følgerne af, at der var blandet Sand i Melet. Og noget har der aabenbart været om det.

Fortællingen i Bibelen om Josef, der kom i Fængsel sammen med Faraos Bager, hentyder til dette Forhold. Bageren var blevet fængslet og blev straffet, fordi der var Sand og Stenpulver fra Sadelstenene i det Brød, som Majestæten skulde fortære.

I det gamle Rom havde man stort Besvær med at faa Melet befriet for Sand, men saa længe man endnu var henvist til de gammeldags Maader at male Korn paa, har man næppe naaet tilfredsstillende Resultater.

Endnu saa langt som op i det 14. Aarhundrede hører man om det sorte Brød, der var fyldt med Sand, netop fordi man endnu anvendte Haandgrutningen.

Og hvordan det staar til i Afrika, hvor Sadelstenene endnu bliver holdt højt i Ære, kan man tænke sig, naar man hører en Udtalelse af en kendt Afrikarejsende, der efter et længere Ophold blandt Indfødte erklærer, at han — siden han kom til Afrika — har slugt en ikke saa helt lille Møllesten.

En ganske pudsig Fejltagelse har sneget sig ind i adskillige historiske Beretninger, der er hentet fra en gammel romersk Beskrivelse. Det hedder sig, at i Rom yndede man ikke alene at opløde Brødet med Havvand, men man blandede endogsaa Melet med knuste Murstene og Sand.

Sagen var i Virkeligheden den, at man oplødte Hvede i Saltvand og bagefter tørrede den, inden man maledede den. Og man har virkelig haft Eksempler paa, at der i Rom blev blandet Kalk i Melet, men det var dog ikke i store Mængder, og Sand har man aldrig med sin gode Vilje puttet deri.

Den første, banebrydende Opfindelse paa Mølleriets Omraade var *Kværnen*. Først derved blev de to løse Sten forbundet til et samlet Hele.

Efter Aartusinders Ubehjælpsomhed fandt man endelig ud af, at man i Stedet for at gnide en mindre, løs Sten mod en større kunde lade den øverste Sten dreje sig om en Tap, medens den nederste laa fast.

Opfindelsen af Kværnen danner et skarpt Skel i det romerske Mølleri Historie. Selve Ordet Mølle forbinder vi jo i vore Dage med noget roterende. Stamordet, det romerske *mola*, var knyttet til de gamle Sadelstene, der kaldtes *mola trusatilis*, netop i Modsætning til Kværnen, der kaldtes *mola versatilis*. Morteren derimod blev ikke betragtet som noget specielt Apparat til at male Korn, idet man mest anvendte de andre Maader; den kaldtes slet og ret *Mortarium*.

Før omkring et Par Aarhundreder før vor Tidsregning har man næppe kendt Kværnen, der snart skulde faa en saa afgørende Betydning.

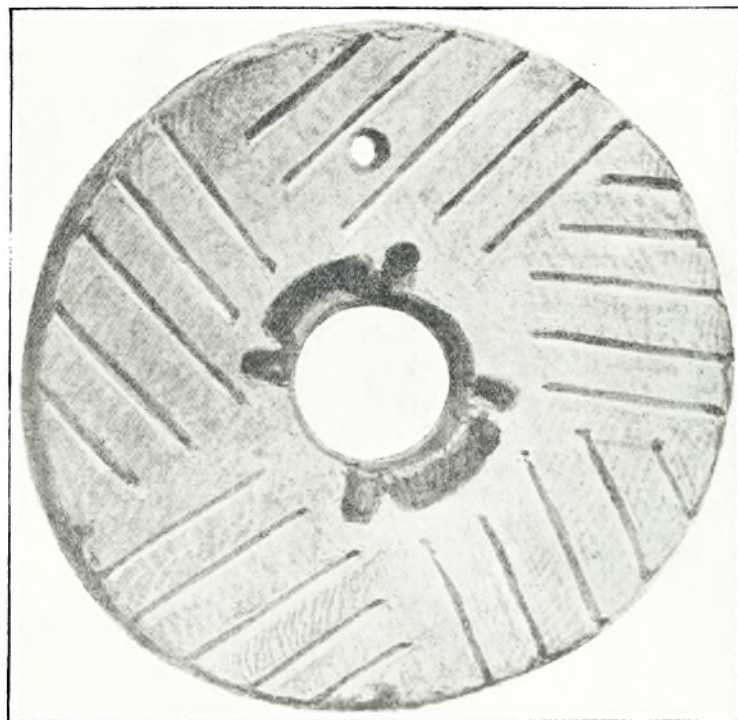
En Slags Forløber for Kværnen har man iøvrigt fundet fra tidligere Tider, det var blot to Stene, der med de flade Sider var lagte ovenpaa hinanden, paa Overfladen af den øverste Sten var der to Huller — eller ogsaa blot eet Hul — hvori man kunde stikke en Gren som Haandtag, og saa dreje den øverste Sten rundt.

Men disse gamle og yderst enkle Kværne har sikkert ikke kunnet virke

saa godt som Sadelstenene.

Det var som sagt først, da man i det gamle Rom fandt paa at gøre Møllen til en samlet Mekanisme, at man kunde bryde med den besværlige, Aartusinder gamle Tradition.

Selve Ordet Kværn er oprindelig af germansk Oprindelse og betegne — akkurat som det romerske Mola — simpelthen det Redskab, man

Romersk Kværn med Riller.

benyttede til at knuse Korn til Mel. Da de romerske *mola versatilis* med Roms Hære kom til Rhinen, blev de af Germanerne betegnet med det gamle Navn *Kværn*. Men — som man jo ser det — er det romerske Mola gaaet videre som Fællesbetegnelse for Kornmalingsapparatet som Helhed, medens Kværnen jo er — ja, man kan maaske anvende Betegnelsen — Møllens Hjerte.

Kværnen gik sin Sejrs gang med de romerske Legioner — og takket være Romerne blev den hurtigt udbredt over det meste af Europa, adskillige Dele af Afrika og den største Part af Asien.

Derimod er denne saa naturlige Udvikling af Malestenene ikke kendt i det gamle Amerika.

Allerede tidligt havde man i Rom en ejendommelig Kværn, der dog ikke benyttedes til at male Korn, med Stenene staaende lodret imod hinanden og ikke vandret som ellers. Møllen blev anvendt til at presse Olivenolie. Stenene var indrettede saadan, at de kunde nærmes til hinanden netop saa meget.

at Olivenfrugtens Kød kunde knuses, uden at Stenene blev knækkede. Sælsomt nok, at man var fuldstændig paa det rene med, hvordan man skulde behandle Oliven, medens man ikke kunde undgaa at blande afslidt Sand i Melet, der dog havde en nok saa stor Betydning som Olien.

De ældste Kværne var afrundede, saadan at den nederste Sten gik op i Hulningen paa den øverste som en Tap. Man havde altsaa vendt det ældgamle Princip om, idet det jo tidligere var den øverste Sten, der omfattedes af den nederste.

Man havde den Overbevisning, at Melet ikke kunde komme ud, hvis man ikke lod Mellemrummet mellem Stenene have en skraa Retning nedad. Den underste Sten kunde være helt formet som en Kegel. Først senere begyndte man lidt efter lidt at gøre Stenene flade. En Overgangsform danner forskellige Kværne, der er fundet i England og skriver sig fra Romertiden. Den underste Sten er kun ganske svagt konveks.

En væsentlig Forbedring var den, at man begyndte at lave Fordybninger i de Flader, der stødte op mod hinanden. Dette lettede selve Knusningen og samtidig var det nemmere at skaffe Melet ud til Stenens Kant. Skønt man først fik disse Riller gjort fuldkomne, da man langt senere indførte Valsemøllerne, har man alligevel fundet typiske rillede Møllestenene især i England, hvor Romerne synes at have haft en hel Industri, som skulde skaffe Mel til Brødet til de store Legioner.

Man begyndte ogsaa paa at udsmykke Møllestenene. Den første Form for Ornament var et Kors, der ganske simpelt delte den øverste Sten i fire Dele. Senere smykkede man Stenene ved at arbejde videre fra det enkelte Kors og fik paa den Maade mange meget originale og smukke Figurer frem.

Efterhaanden som Kristendommen vandt frem, blev det mere og mere almindeligt at benytte Korset, men samtidig synes det, som om man ikke glemte Mølleriets ærværdige Oprindelse.

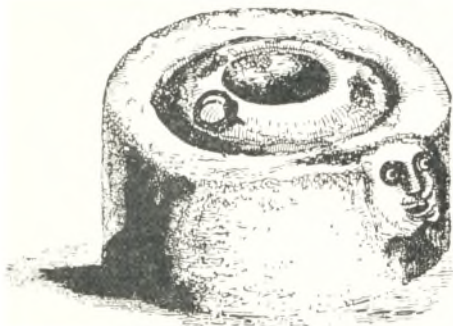
Møllestenene blev lavet efter for at benyttes som Gravstene. En meget smuk og original Sten fra det første Aartusinde har indhugget et lille Kors forneden og foroven Ordet „*Sechanasach*“. Denne Sten har givet Anledning til mange Gisninger, indtil man fandt ud af, at det sandsynligvis drejer sig om en Gravsten over en irsk Præst fra et lille Sted, kaldet Durrow. Præsten

Dekorert Møllesten, der har været Gravsten.

har haft det mærkelige Navn, der staar paa Stenen, og er død i Aaret 928. — En anden Teori gaar ud paa, at de forskellige Kors paa Møllestenene er et hedensk Tegn, som staar i Forbindelse med Druiderne, og at Møllestenene derfor maa være af en noget ældre Oprindelse end det femte Aarhundrede, hvor Kristendommen vandt Indpas paa de britiske Øer.

Begge Antagelser kan godt være rigtige, idet Druiderne virkelig betjente sig af et Kors, der iøvrigt jo ogsaa i en alt anden end kristelig Betydning er kendt andre Steder i Verden, saaledes i det gamle Amerika, hvor man dog næppe kan tænkes at have kendt til Kristendommen.

Kværnen med Ansigtet.

Det er i alt Fald givet, at der fandtes Kværne i de gamle Kløstre, og at man har Eksempler paa, at Helgener i deres levende Dage har arbejdet med Klosterkværnen. — Det var jo haardt Arbejde, som næsten kunde betragtes som Straf eller Selvpinsel, og Datidens Munke og Nonner mente, det var en fortjenstfuld Gerning at plage sig selv.

Som det senere skal omtales, var Møllearbejdet i højeste Grad en Plage, og de Slaver, der drejede Kværnene, regnede man for at staa paa det laveste sociale Trin. Altsaa en lignende Tankegang, der gjorde sig gældende i det gamle Ægypten.

Det var imidlertid ikke alene Korset, der benyttedes til at dekorere Møllestenene med.

Et smukt Eksempel er fundet i Irland. Som Billedet viser, var det dekoreret med et Ansigt. Denne Kværn er af en noget afvigende Type, som ogsaa benyttedes en Del. Den nederste Sten bestod af et Slags Kar, der helt omsluttede den øverste Sten. Man ser paa Afbildningen to Huller, hvori der har været anbragt Haandtag, saa man kunde dreje Stenen rundt. Kværnen har iøvrigt senere været benyttet til andre Ting. Man kan se en Jernring, der er fæstnet foran, og som har været anvendt til at binde Heste ved. Formodentlig har den gamle Kværn været anbragt uden for en Dør.

Ligesom man i Stenalderen valgte den Blok, der fra Naturens Haand var egnet til Korngrutningen, saaledes valgte de romerske Garnisoner gerne naturlige Steene; fandt man en passende Blok, saa blev denne udhulet og skaaret til, saa man kunde indrette en Kværn paa Stedet.

Man kan derfor finde Kværne af de forskelligste Stenarter, der jo ikke alle egnede sig lige godt til Formaålet.

Man hører endog Kværne omtale, som er lavet af porøs vulkansk Tuf. Efter Traditionen blev Kværnen opfundet i Egnen ved Volsini i Nærheden af Rom, hvor man paa Stedet fandt en Stenart, som særlig egnede sig dertil. Derfor er de italienske Kværne kendte som værende særlig gode.

Den anvendte Sten bestod af en kvartsholdig Stenart, som var meget haard og havde en tæt Struktur. Det hedder sig, at der findes ikke bedre og mere uforgængelige Stene end netop Møllestene. Nogle Møllestene kalder man for *pyrit*, fordi de synes at være egnede til at give Ild. Man tænker sandsynligvis her paa Flintestene. Andre er porøse. Her drejer det sig om vulkanske Stenarter; men som allerede nævnt tog man gerne til Takke med de Sten, man fandt paa Stedet. Kværnene i Pompeji var saaledes af vulkansk Tuf.

De gamle Sadelstene var ofte af Kvarts eller Granit, men Sandsten synes ogsaa at have været et meget benyttet Materiale, skønt denne Stenart jo særlig var egnet til at blande Sand i Melet.

Da man begynde at lave Kværne, var man ikke altid helt kritisk med Materialet, men senere skaffede man Stenene fra Andernach ved Rhinen, hvorfra man endnu i vore Dage faar et fint Materiale til Møllestene.

De romerske Stenbrud i Andernach eksporterede Møllestene til adskillige Kolonier, saaledes at man finder Andernachstenene ikke alene i Italien og først og fremmest i Rom, men ogsaa i Frankrig og England. Sandsynligheden taler for, at Romerne ligefrem har haft en Industri i Andernach og derfra eksporteret de færdige Stene.

Man kan derfor altid klassificere antike Møllestene som romerske, hvor de saa end findes, naar man kan paavise den bestemte Struktur, som kendetegner Andernachmaterialet.

Ogsaa i England har man fundet adskillige Stenbrud fra Romertiden, hvor man kan paavise de Hulninger, hvoraf Kværnene er brudt. Man har her villet genfinde Offersteder fra Druidetiden, idet man mente at disse Hulninger, der gerne havde en Rende, var Stedet, hvor man foretog Menneskeofringer og lod Blodet løbe ud fra Skaalen og gennem den lille Kanal. Men det har dog vist sig, at det blot drejer sig om et Stenbrud, hvor man tilvirkede Møllestene, saaledes at det er paavist, at man ogsaa i England og Skotland fandt udmærket Materiale til paa Stedet at lave Kværne.

Ideen med Druide-Offerstenene kan maaske være paavirket deraf, at man i Meksiko har fundet virkelige Offerstene, som benyttedes til Menneskeofringer, og som var forsynet med et Afløb til Blodet.

I Skotland findes et gammelt Stenbrud, hvor man tydeligt kan skelne, hvordan de enkelte Stykker er brudt af, ja, man finder endnu Kværne, som lige er blevet bearbejdet, men ikke fuldendte.

Man kalder disse skotske Kværne for *Abrach*. De blev ikke forsynet med Riller. Fladerne blev glattet ud, og man anbragte Stenene i Vandløb, hvor Strømmen, som medførte Sandpartikler, efterhaanden lavede Rillerne. Stenen i sig selv bestod nemlig af afvekslende haardere og blødere Lag, og de bløde Dele blev slidte af, saa der af sig selv fremkom brugbare Riller i Overfladen.

Abrach-Stene er anvendt i vore Dage, og det synes, som om de virkelig er meget holdbare. Man har Eksempler paa, at saadanne Møllestene har været

anvendte i over 70 Aar, uden at de skulde skærpes. Man har fundet en gammel Abrachsten, der maa have ligget begravet i Jorden i Aarhundreder, og som udmærket kunde lade sig anvende endnu.

Endnu langt ned i Middelalderen benyttede man Haandkværne, skønt Lovgivningsmagten ganske simpelt forbød Anvendelsen, da man vilde tvinge Befolkningen til at lade Kornet male paa de autoriserede Møller.

Kværnen var alt andet end praktisk. Den var tung og uhaandterlig, og derfra skriver sig den gamle Betegnelse for en Haandkværn: *Blodmøllen*.

Romerske Slavemøller fra Pompeji.

Nu i vore Dage anvender man næppe Haandkværnen i Europas civiliserede Lande, men overalt i Asien er den gammeldags Form stadig i Brug. I Indien sætter man de to flade Stene paa et Klæde, som er udbredt paa Jorden. Man samler da bagefter Klædet sammen og har Melet, som er spredt ud fra Stenenes Kant.

Eller man stiller Kværnen i en rund Kasse, hvor Melet saa males.

I Palæstina og Persien og andre Lande er Kværnen stadig i Brug, og i Arabiens Ørken er Lyden af Kværnen fra Teltene til Lejrenes sædvanlige og typiske Lyde.

Det er stadig den gamle Form fra Cæsars Dage, der er i Brug. Man har ikke forsøgt nogen Forbedring, simpelthen af den Grund, at de virkelige Fremskridt jo er gjorte ad ganske andre Veje, da Vandmøllerne og Vindmøllerne tog Magten.

I afsides Egne lige fra Sydeuropa og Afrikas Nordkyst og op i Norge kører Kværnene stadig rundt som for to Aartusinder tilbage.

Alligevel synger Kværnen nu paa sit sidste Vers. De moderne Kom-

munikationsmidler kan jo skaffe Mel fra Industrimøllerne saa vidt omkring, at det ikke kan betale sig at anvende den primitive og besværlige Metode.

Der har desuden i det sidste halve Aarhundrede været Prisstigning i gamle Kværne, der opkøbes som Sjældenheder til Museer og private Samlinger.

Men i Skotland, paa Irland, paa Shetlandsøerne og Hebriderne kan man stadig finde Kværnene i Gang, selv om de nu ogsaa der hører til Sjældenheder.

Den Dag er maaske ikke saa fjern, da den sidste Kværn er i Gang i Europas civiliserede Lande.

Som omtalt tog Kornmalingen et mægtigt Opsving, da man et Par Aarhundreder før vor Tidsregning opfandt Kværnen i Italien. Og tusindvis af Slaver har gennem Aarhundreder slidt sig tildøde i Kornmøllerne.

Allerede før Kværnenes Dage var det Skik, at genstridige Slaver og dømte Forbrydere blev sat til det haarde Arbejde ved Sadelstene og Mortere. Den nye Opfindelse betød ingen Lettelse for disse Ulykkelige.

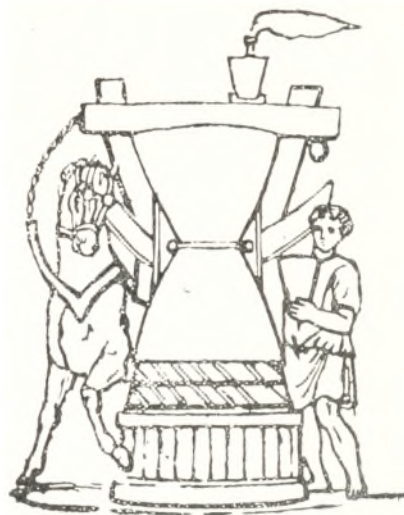
Slave-Møllen blev et ganske almindeligt Begreb i den gamle Verden. Først langt senere benyttede man Dyr til at trække Kværnene.

Ved Udgravningerne forrige Aarhundrede i Pompeji, der som bekendt blev ødelagt ved Vesuvus Udbrud Aar 79 efter vor Tidsregning, har man fundet velbevarede Slavemøller, der gerne blev drevet i Forbindelse med Bagerierne.

Billedet Side 20 viser en Række af den Art tunge Kværne. Som man ser, var den øverste Sten formet med en Indsnævring i Midten. Denne Sten gik helt ned over den underste Sten og havde paa Siderne to diametralt anbragte Huller, hvori man anbragte de Tværstænger, som benyttedes, naar Kværnen skulde drejes rundt.

Føroven var der et Hulrum — en tragtformet Fordybning, hvori man hældte Kornet, som saa knustes til Mel mellem Stenene og faldt ud forneden.

Man benævnte den nederste Sten eller Tappen „meta“, medens den øverste, bevægelige, der var formet som et Bæger, blev kaldt „catilus“. Slaverne, som trak Møllen, tog fat i Tværstængerne og gik rundt i en Kreds, akku-

Romersk Kværn trukket af Hest.

Kamelkværn i Kiva i vore Dage.

rat som man ser det ved Gangspillet paa et Skib. — Den øverste Sten hvilede ikke direkte paa den nederste, men drejede sig om en Tap. Melet faldt ned i en ringformet Fordybning omkring Kværnens Fod, hvorfra det østes op med en Træspade.

Akkurat paa samme Maade var Hestemøllen indrettet. Man har kaldt disse Kværne for Hestemøller, men det var dog sædvanligvis Æsler, som maatte holde for. Billedet Side 24 viser en saadan Mølle, som den brugtes i

Vægmaleri med idealiseret Kornmaling.

ældre Dage. I vor Tid kan man i Asien finde lignende Møller, forspændt med Kameler, som man ser det paa Billedet Side 21.

I Rom var disse Møller blevet saa almindelig, at da Caligula i Aaret 37 efter vor Tidsregning fandt paa dels at lægge Skat paa Æsler og Heste, som trak Møllerne og desuden rekvirerede Dyrene til andet Brug, var Kæmpe-staden nær kommet ud for alvorlig Hungersnød.

Endnu langt ned i Middelalderen anvendte man Hestemøller i Byerne. Et Billede viser, hvordan saadan en Mølle var indrettet.

Det har som sagt ikke været noget behageligt Arbejde, hverken for Menesker eller Dyr at arbejde i Møllerne. Derfor maa man ikke tage det bogstaveligt, naar man, som vist paa ovenstaaende Billede, i Pompeji finder en smuk Vægdekoration, der stiliseret viser en Scene fra et Mølleri.

Kunstneren har tegnet smukke, smaa Æsler, der faar Lov til at holde Hvil, medens bevingede Amoriner bekranser dem med Blomster. Denne Scene er saa langt fra den haarde Virkelighed som noget.

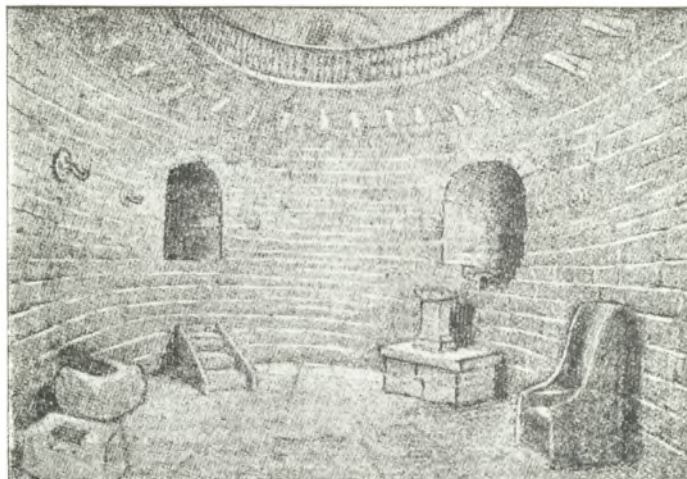
Møllarbejderne var fra gammel Tid foragtede, og Arbejdet benytttes jo som haard Straf. Vi har allerede nævnt, hvordan Samson blindet maatte male Korn, idet denne Beskæftigelse yderligere skulde nedværdige den faldne Kæmpe.

Hos Homer kan man ofte læse om, hvordan stakkels udsultede og døds-

trætte Slavinder længes efter, at det første Morgengry skal befri dem fra den endeløse Nats haarde Arbejde.

Hos baade Grækerne og Romerne — og især hos de sidste var Møllearbejdet værre end Dødsstraf. Det var derfor ogsaa den værste Bærme, man fandt i Møllerne. Omtrent 2 Aarhundreder efter vor Tidsregning finder man en poetisk Fortælling om et Æsel, der oplever alle de Eventyr, et Æsel kan komme ud for, og som ogsaa et Stykke Tid gør Tjeneste i en Kornmølle og et Bageri. Fortællingen er saa typpisk for Datidens Opfattelse af Møllerislaverne, at den kan gengives som en virkelig Beskrivelse.

Æslet har en kort Hvileperiode, som det benytter sig af til at se sig omkring. Og saa filosoferer det over de Mennesker, som det er tvunget til at

„Hadrians Taarn“ i Lancaster. Gammel romersk Hestemølle.

arbejde sammen med. — „Alle Guder for Folk, jeg saa. Deres Hud var bedækket med Mærker efter Piskeslag. Deres Rygge var overbroderet med dybe Ar og friske Mærker. Nogle af dem bar kun et Skødeskind, og alle var saa usselt klædte, at man overalt kunde se det bare Skind gennem Pjalterne. De var alle brændemærkede med nedværdigende Mærker paa Panden, og deres Hoveder var helt ragede, de bar alle tunge Lænker om Benene. Alle var de frygtelig gustne og udtærede. Deres rindende Øjne var forpinte af Røgen fra Ovnene, og de var dækket af Mel, som Atleterne paa Arenaen er dækket af Støv efter Kampen.“

Denne realistiske Skildring er aldeles ikke overdrevet, og den synes at være taget lige ud af Virkeligheden. Naar man sammenligner den haarde Virkelighed med det smukke Billede fra Pompejis Vægmaleri, kan man næppe finde større Modsætninger.

Oldtiden havde ingen Respekt for Menneskeliv eller Menneskerettigheder, og Slaverne var — trods enkelte Forsøg paa humanere Love — prisgivet deres Herrers Forgødtbefindende.

En genstridig eller utro Slave blev enten sat til Arbejdet i Husets eget Bageri og Mølle, eller man overgav ham som Forbryder til Statsmøllen. Man sendte Slaven paa kortere eller længere Tid til Møllen, hvilket kaldtes *in pistrinum dare*. En Slave kunde være nok saa sund og stærk, det varede

ikke længe, inden han blev fuldstændig nedbrudt — ikke saa meget ved de umenneskelige Mishandlinger, han var udsat for, som ved selve det haarde Arbejde med uden Hvile at trække Kværnværket.

Man kan tænke sig saadan en ulykkelig Slave, der med tilbundne eller endogsaa udstukne Øjne belæstet med Lænker maatte gaa den samme Gang rundt og rundt de fleste af Døgnets Timer. Time efter Time, gennemsvedt i den stærke Varme og samtidig skælvende af Feberkulde, blev han drevet

frem af Opsynsmandens tunge Svøbe. Han fik kun den elendigste Føde, og medens hans Tarme skreg af Sult, kunde han ikke engang i et ubevogtet Øjeblik mætte sig med en Haandfuld Korn eller Mel. Omkring Halsen bar han nemlig et tungt Brædt, der strakte sig saa langt ud til alle Sider, at han ikke kunde føre Haanden op til Munden.

Man havde en gammel Betegnelse for de Slaver, der drev Kværnene og arbejdede i Bagerierne. *Pistores* kaldte man dem, og dette Navn var meget nær det samme som et Udskud.

Mange frie Mænd, der arbejdede for Dagløn i lignende Virksomhed, fik det samme Navn paahæftet. Roms Patriciere saa ned paa Pistoren med en knusende Foragt, som var de en Slags laverestaende Væsener, der knapt nok regnedes for lige med Dyrene.

Selv Kejser Augustus, der døde Aar 14 efter vor Tidsregning, havde faaet det Ry hæftet paa sig, at hans Fader havde været Pistor. End ikke Kejsersnavnet kunde aftvætte denne Plet paa hans Ære, og han maatte paa mange Maader høre for det.

Digteren Virgil, der hørte til Kejsers nærmeste Omgangskreds, blev for sine Fortjenester belønnet med en daglig Belønning, der bestod i, at han fik gratis Brød. Digteren, der havde ventet en ganske anden Belønning, kom med et Par nærgaaende Bemærkninger om, at netop saadan en Gave vel var betegnende for Folk af en vis Profession. Kejseren lod sig ikke mærke med noget, men var saa ædelmodig at fordoble Rationen.

Men heller ikke det tilfredsstillende Virgil, som lurede paa en Lejlighed til at sige Verdensherskeren sin Mening. Noget, der i hine Tider var en yderst risikabel Handling.

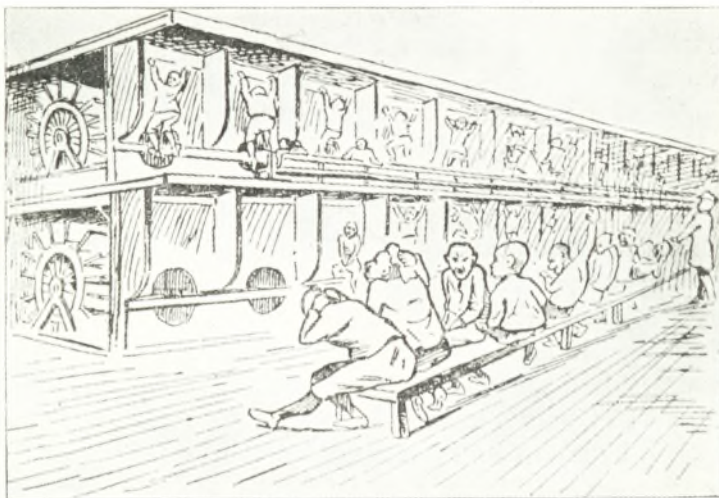
Æselsmølle fra det 16. Aarhundrede.

Virgil havde et vist Frisprog, og under en Diskussion udtalte han, at Kejseren jo maatte være Bager eller Søn af en Bager. Og da Augustus spurgte om Grunden hertil, lød Svaret, at det vel kun kunde være en Bager — en Pistor — som kunde finde paa den mærkelige Tanke at belønne Fortjenester med Brød.

Til Held for Digteren blev hans frimodige Bemærkning ikke taget ham ilde op. Augustus udtalte, at for Fremtiden skulde Virgil ikke modtage en Bagers Belønning, men mærke, at en stor Hersker satte Pris paa hans Fortjenester. Kejseren

maatte iøvrigt høre ganske anderledes skarpe Bemærkninger om sin formodede Afstamning, idet det engang blev udtalt, at Kejseren ikke var andet end en Klat dødbagt Dejg fra Bageriet.

Adskillige af Roms kendte Personligheder, som arbejdede sig i Vejret i Kejsertiden, var begyndt ved Kværnen og maatte hele Livet høre for det.

Trædemølle fra engelsk Fængsel fra forrige Aarhundrede.

Men gennem Tiderne var der mange Mænd, der for at skaffe sig Penge til Studierne tog det foragtede Arbejde i Møllen. Arbejdet maa vel have været godt betalt for frie Mænd.

Og adskillige ansete Mænd, der fik Stempleet Pistor hæftet paa sig, var i Virkeligheden Ejere af Møller og Bagerier og havde ansete offentlige Hverv ved Siden af.

Det skyldes disse Folk, at Navnet Pistor efterhaanden blev mere anset. Under Kejser Trajan — omkring det første Aarhundredeskifte — oprettedes *Collegium Pistorum* — Verdens første anerkendte Sammenslutning af Møllere. Men det var selvsagt ikke Møllerislaverne, som var med der. Det var Ejerne af de store og saa vigtige Virksomheder. Møllerslaverne havde stadig de samme haarde Kaar lige til Slaveriet fik sit første Grundstød i det fjerde Aarhundrede under Kejser Constantin.

Men den Foragt, der hidtil havde klæbet ved Møllernavnet, forsvandt meget snart, da Pistorerne fik den officielle Anerkendelse.

Kejser Hadrian har ydet Møllerstanden store Velgerninger, derfor blev

denne i mange Retninger saa humane Kejsers hædret af Standen — ganske vist et Par Aarhundreder senere — med et Mindesmærke.

Det var paa hine Tider, at de første *Vandmøller* kom i Gang, og med denne nye Drivkraft ophørte lidt efter lidt det umenneskelige Arbejde ved de gamle Kværne, selv om disse, som allerede nævnt, stadig blev benyttet lige op til vore Dage.

En anden Form for Slavemøller var de saakaldte Trædemøller, der dog ikke alle blev benyttet til Kornmaling. I Østen benytter man Trædemøllen baade for frie Arbejdere og til Straf for Forbrydelser.

Billedet Side 25 viser en saadan Trædemølle, som den endnu i forrige Aarhundrede anvendtes i engelske Fængsler. I Østen har man lignende Møller, men ved Siden af kan man, blandt andet i Kina, se store Trædemøller, der er i Brug i Rismarkerne, hvor Vandet skal hæves op.

Allerede i den tidlige Middelalder havde man en anden Slags Trædemøller, der kan nævnes som et Kuriosum.

Man kender Tromlen, som man ofte ser i Forbindelse med Bure paa Markeder og i Menagerier, hvor Egern og Mus foretager den nødvendige Motion ved at løbe rundt i Tromlen og derved drejer denne hurtigt rundt.

I Middelalderens store Køkkener paa Borgene havde man en lignende Trædemølle, der ikke har været helt behagelig for Køkkedrengene, der maatte bruge Benene til at dreje Spiddene rundt. I Spanien har man indtil for kort Tid siden, hvis de da ikke bruges endnu, haft lignende smaa Trædemøller, hvor en Hund foretog det nødvendige Køkkenarbejde.

Men hele det store, svære Arbejde, der prægede Oldtidens Kornmaling, var afgjort forbi, da man lærte at udnytte Flodernes og Vandløbenes Kraft til Kornmalingen, og vi skal i det næste Afsnit se, hvordan Vandmølleriet udviklede sig og for lange Tider overtog Arbejdet.

II

De egentlige Møller

Oldtidens og Middelalderens Vandmøller — Vandmøllerne i vore Dage.

I det foregaaende Afsnit er der skildret, hvordan Kornmalingen gennem Oldtiden overalt var et meget vanskeligt Problem. Man kunde fristes til at citere Bibelens Ord — i dit Ansigts Sved skal du æde dit Brød — naar man tænker paa, hvad det kostede af Anstrengelser og Lidelser Døgnet rundt at formale den nødvendige Kornmængde.

Derfor er det saa betegnende, hvad en græsk Digter skriver et Aarhundrede før vor Tidsregning, da de første Vandmøller kom i Brug.

Stands Arbejdet, I Piger, som har arbejdet ved Møllen. Sæt Eder til Hvile og lyt til Fuglenes Sang, som nu skal hilse Morgenrøden. Afgrødens Gudinde har befalet Bækkens Nymfer at udføre Eders Arbejde, og de adlyder hendes Bud. De griber om Hjulet, driver Akselen rundt og sætter den tunge Mølle i Gang.

Man ser i dette Digt for sig, hvordan Slavinderne ved Sadelstenene og Morteren aander befriet op. Og Digterens Ord lyder senere ogsaa for de ulykkelige Mølle-slaver.

Med Vandmøllen begynder en ny Æra i Mølleriets Historie.

Det var Grækerne, som opfandt denne nye Form for en Mølle. Senere blev den forbedret af Romerne, og derfra gik den sin Sejrs-gang over hele den gamle Verden. — Inden vi kommer ind paa en nærmere Skildring af de første Vandmøller, skal der gives nogle Bemærkninger som en Indledning.

Mærkeligt nok fik Vandmøllen i de første Aarhundreder efter Opfindelsen ikke noget særligt Navn. Dette staar i Forbindelse med den Omstændighed, at man meget længe med sejt Stædighed holdt fast ved de gamle Kværne, saa det tog sin Tid, inden „Bækkens Nymfer“ overtog Slavernes tunge Arbejde. Man benævner dem med det almindelige Navn for Kornmalingsapparatet, nemlig *en Mølle*. Men dette Ord betegner, som tidligere antydet, ikke det samme, som vi nu forstaar ved Ordet. Vi tænker os straks en Møllebygning med de kendte Vinger. Men selve Ordet Mølle har altsaa oprindeligt blot betydet de primitive Stene, hvormed man knuste Korn og

andre haarde Plantefrø eller Kerner. Ordet maa være af ældgammel Oprindelse og strække sig tilbage til den forhistoriske Tids Begyndelse, da Mennesker saa smaat lærte at tilberede Føden og dermed hæve sig op over de højere Dyrearter.

Betegnelsen *mola* paa Latin og *mile* paa Græsk er kun enkelte Eksempler paa dette ældgamle Ord, der har sin Oprindelse fra et fælles Stamfolk. Det er ikke alene blandt germanske og romerske Folkeslag, at man finder det

„Babylons Møller“. Tegning fra det 15. Aarhundrede.

næsten enslydende Ord, ogsaa i de slaviske Sprog kender man Betegnelsen, saaledes det russiske *Melynica* og det polske og enslydende bøhmiske *mlyn*. Ja, endogsaa det finske og ungarske Sprog har lignende Ord, nemlig *Müllüw* og *Malon*. — Paa Persisk hedder det *Mal* og paa Sanskrit *Molano*. Man vil altsaa se, at det er den gamle Grundform, der ligger bag ved.

Til Vandmøllens Oprindelse knytter der sig naturligvis forskellige Myter og Sagn, saaledes hedder det sig, at en spartansk Konge har opfundet denne Mølle allerede i det 2det Aarhundrede før vor Tidsregning.

En anden ganske pudsige Beretning skriver sig fra et gammelt fransk Haandskrift fra det fjortende Aarhundrede, hvor der, forsynet med smukke Haandtegninger, omtales indgaaende „Babylons Møller“, og det samme gaar senere igen. Man ser paa Tegningen tre Møllehuse med Bindingsværk bygget paa Piller hen over Eufratfloden. Husene er tækket med rødt Tegl, og under hvert Hus er et cylinderdannet Møllehjul. Paa en Ø bag Møllerne findes en Palmehave, der tilhører Kunstnerens Fantasi. Det samme gælder naturligvis ogsaa selve den Tanke, at der virkelig fandtes Vandmøller i den gamle Storby i Mesopotamien.

Møllerne angives at have været i Gang Aar 350 før vor Tidsregning, alt-

saa paa Alexander den Stores Tid. Men Vandmøllerne er i Virkeligheden en Gengivelse af den Slags Møller, som man kendte i Middelalderen, blandt andet baade i Rom og i Paris.

Vandmøllen blev, som allerede nævnt, opfundet i Grækenland i det andet Aarhundrede før vor Tidsregning, og den omtales første Gang i det ovenfor gengivne Digt om Flodnymferne.

Næste Gang, man hører om den græske Vandmølle, er det den romerske Historieskriver Strabo, der fortæller om, hvordan Kong Mithridates i Pontus i Asien i sin Hovedstad havde en Park, hvori der var bygget en mærkelig Indretning, der efter Beskrivelsen ikke kan have været andet end en Vandmølle.

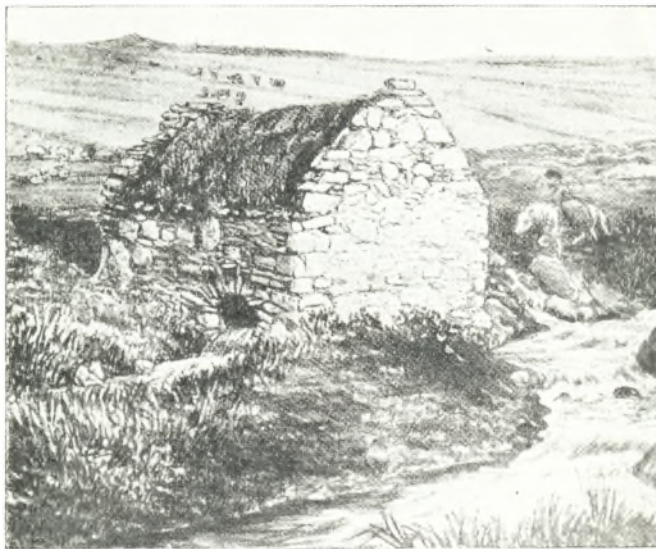
Men nogen udtømmende og detaljeret Beskrivelse af de gamle græske Vandmøller har man desværre ikke. Man kan kun fastslaa, at

Grækerne forstod at udnytte Vandkraften til Kornmaling. Der er antydning, at der fandtes to Former for disse gamle Møller, een, der var meget enkel, og en anden mere indviklet. Man slutter ikke Fejl, naar man heraf antager, at der har eksisteret en ældre Model, som senere er blevet forbedret, og først da fik Vandmøllen praktisk Betydning.

Saa meget kan man dog sige, at Møllehjulet *laa vandret* i Strømmen og var i fast Forbindelse med en lodret Aksel. Hjulets nederste Del har hvilet paa en Tap, der var fæstnet til en Sten i Strømmens Bund. Akselen gik gennem et Hul i den nederste Sten, men var fæstnet til den øverste. Naar Strømmens Vand blev ledet hen mod Hjulet, fulgte altsaa dette, Akselen og Møllestenen samme Bevægelse, der næppe har været videre hurtig.

Den græske Vandmølle blev ret hurtigt kendt over Europa og det vestlige Asien. I Europa var den stærkt i Brug, indtil den i det ottende Aarhundrede blev fortrængt af den bedre og kraftigere romerske Mølle, som senere vil blive omtalt.

I Grækenland blev den benyttet gennem Middelalderen helt op i det sekstende Aarhundrede. Den lille, enkle Mølle havde den Fordel, at den — skønt den arbejdede langsomt, kunde benyttes selv i ganske smaa Strømme.

Norse Mølle fra Skotland.

I det sekstende Aarhundrede omtaler saaledes en fransk Rejsende, at han i Grækenland har set Møller, der blev drevet af en Strøm, der ikke var tykkere end en Arm. Dette er ikke nogen Krønike, her fra Norden har man kendt noget lignende ved de saakaldte „Skvatmøller“, der er direkte Efterfølgere af de gamle, græske Møller.

Paa Athos Bjærgtet paa Libanon og Carmelbjærgtet i Palæstina fandtes lignende Møller. En anden fransk Rejsende fortæller i Slutningen af det syt-

tende Aarhundrede om Libanons Møller, som er meget enkle og næsten intet koster. Hjulet bestaar af otte udhulede Brædder, der er skaaret til som Skovle og anbragte paa tværs af Akselen.

Den græske Mølles Aflægger gik sin Sejrs gang i Vest- og Nord-europa. Særlig i Norge med de mange Vand-

Gammel Vandmølle. Man ser Hjulet anbragt vandret i Strømmen.

strømme blev den almindelig, og herfra synes den at have bredt sig videre til England. Denne Mølle gaar derfor under den almindelige Benævnelse „den norske Mølle“, idet man helt har glemt dens klassiske Oprindelse.

Disse Møller var mange Steder saa almindelige, at man ved smaa Bække kunde se den ene efter den anden. Som Følge af den enkle Konstruktion krævedes der jo et særligt Hjul for hvert Par Stene.

Disse Møller var bygget paa et Underlag enten af Egetømmer eller af langagtige flade Stene tværs over den lille Strøm. Paa dette Fundament var saa Møllehuset rejst. Mange Steder var Møllehuset bygget af Sten, medens man her i Norden anvendte Tømmer, da Tømmeret jo var det almindeligste Bygningsmateriale i ældre Dage.

Billedet her viser en saadan Mølle fra Shetlandsøerne. Man kan tydeligt se, hvordan der ved Siden af den egentlige Bæk er gravet en ganske smal Rende, der gaar under det groft opførte Stenhus.

Ved at dæmme op for Bækken, blev Vandet ledet gennem Renden, hvori Hjulet stod. Eller man lavede et Slags Skillerum i selve Strømmen, saaledes at Vandet kunde ledes enten til den Side, hvor Møllehjulet stod, naar Møllen

skulde sættes i Gang, men hvilede Møllen, blev Vandet ledet gennem den anden Side.

Hjulet kan, naar Strømmen er gunstig, gøre et hundrede Omdrejninger i Minuttet, men da Stenene er smaa og ikke riflede, er det ikke meget, Møllen kan præstere, men det kan være nok til en lille, landlig Husholdning. Og for Haandkværnen var den alligevel en haard Konkurrent.

Det er ikke uinteressant at se, hvordan man i adskillige afsides Egne

Vandmølle fra Rumænien.

holder fast ved disse gammeldags Smaamøller. Karakteristisk er saaledes en Udtalelse af en Shetlandsboer, hvem man forklarede den langt større Nytte, han kunde have af en rigtig Vandmølle med et Overfaldshjul.

„Det forstaar jeg saa godt,“ ytrede Manden, „det er jo indlysende, at saadan en stor Mølle er kraftig. Men med min lille norske Mølle har jeg lige det, jeg har Brug for. Hvis jeg nu byggede en stor Mølle, hvad skulde jeg saa med alle de Kræfter, der blev tilovers?“

Man har her en ældgammel Opfattelse, der viser, hvordan den moderne Teknik stadig har Vanskelighed ved at trænge frem, fordi en Befolkning i afsides Egne holder ved ældgamle Sædvaner. Der skal i Virkeligheden, som vi senere skal se det, skrappe Lovbestemmelser til for at give den fra Forfædrene nedarvede Hjemmeindustri Dødsstødet.

Undertiden kan en saadan lille Mølle være en Slags Fælleseje. Der er ikke nogen Møller, men Døren staar altid aaben, saa enhver kan gaa ind og male sit Korn. Det er det samme Princip, man havde i Stenalderen, hvor Bopladsens Gruttesten var fælles, og noget lignende ser man den Dag i Dag i Afrikas Negerlandsbyer, hvor Sadelstenen er fælles for Stedets Kvinder.

Kostbare er disse Smaamøller som sagt ikke. Et til Brugen fortrinlig egned Mølløværk kan med Hus og det hele vurderes til et lille hundrede Kroner, det er alt. Og Befolkningen er udmærket tilfreds.

Her i Danmark er de smaa Møllers Tid jo forlængst forbi, men i Norge kan man stadig finde dem i Brug. Hele Møllen — med Undtagelse af selve Møllestenene — er hjemmelavet Arbejde. Da Møllerne ofte ligger et godt Stykke op ad stejle Bjærgskraaninger, betyder Kornmalingen en Del Arbejde, da Kornet skal transporteres op til Møllen og Melet ned igen.

Kommer man til Europas modsatte Hjørne — til Karpaterne — kan man der finde Møller, som i eet og alt ligner de norske Møller. Her er der den Mærkelighed, at Mølløværket arbejder saa at sige automatisk.

Bonden kommer op til Møllen med Kornsækken læsset paa Æslets Ryg. Han hælder Kornet op i *Skruen*, den tragtformede Kasse, hvorfra Kornet rystes ned i Kværnen. Skruen er meget stor og kan indeholde en god Portion Korn, der langsomt rystes ned.

Møllen sættes i Gang, og Manden lukker saa Døren op og forlader Stedet. Der kan saa gaa et Par Dage, inden han kommer igen og stopper Møllen ved at lede Vandet ind i Renden ved Siden af Hjulet, og saa skovler han Melet i Sækken og gaar igen. Møllen er parat til at modtage den næste Portion Korn fra en anden.

Naar man sammenligner den norske Mølle med den rumænske, falder alle Enkelthederne i den Grad sammen, at man skulde tro, den samme Mand havde bygget dem begge. Og det er jo ogsaa Tilfældet. Begge er konstrueret for 2000 Aar tilbage og intet er ændret siden den Tid.

Hvor udbredt denne gamle Mølle er, kan man se deraf, at man finder den i det Indre af Kina, hvor den arbejder akkurat paa samme Maade som i Europa. For et Aarhundrede tilbage blev der opfundet en Forbedring af den gamle græske Mølle, idet den gav Stødet til Turbinen, der i sin første, primitive Form har meget tilfælles med den gamle, græske Mølle.

Et Aarhundrede efter, at den græske Mølle var kommet i Brug, indførtes i Italien en stor Forbedring, der dannede Grundlaget for den Vandmølle, der er Brug i vore Dage.

Hos Romerne var Kornmalingen som allerede omtalt et stort og vigtigt socialt Problem. Den lille og primitive græske Mølle med det vandrette Hjul, som var i fast Forbindelse med den roterende Møllesten, egnede sig udmærket til et lille Landbrug i afsides Egne. Men i de store Byer — i Millionstaden Rom først og fremmest — betød den lille græske Mølle ikke nogen særlig Fordel fremfor Slavemøllerne og Æselmøllerne, der jo forlængst var etableret og i god Gang. Set fra Datidens Synspunkt spillede det haarde Arbejde og Slavernes Mishandling ikke nogen Rolle. Oldtidens Storindustrier var baseret paa Slavernes Haandarbejde. Slavens Kraft udnyttedes til det

yderste, og man havde ingen human Forstaaelse. — Vandmøllerne fik derfor først Betydning, da det klart og tydeligt kunde bevises i Praksis, at de var de gammeldags Møller langt overlegne i alle Retninger.

Lige i Begyndelsen af vor Tidsregnings første Aarhundrede beskriver den romerske Ingeniør *Vitruvius* en Vandmølle, der særlig paa to væsentlige Omraader adskiller sig fra den allerede kendte græske.

Vitruvius Mølle har det lodret stillede Hjul, og Bevægelsen overføres fra Hjulets Akse til Stenen ved en Tandhjulsforbindelse. Her opnaaede man endelig, at den roterende Møllestens Bevægelse kunde reguleres, saa den ikke direkte var afhængig af Strømmens Styrke. Møllestenen kunde gøre adskillig flere Omdrejninger i Minuttet end Møllehjulet.

Vitruvius omtaler denne Mølle, som man har benævnt den romerske Vandmølle, i et større Værk, der omfatter sjældne og mærkelige mekaniske Indretninger paa hans Tid. Det er betegnende, at han ikke nævner den græske Mølle, der allerede paa hans Tid ikke regnedes for en Sjældenhed.

I samme Værk nævner han en anden Opfindelse, som skal omtales med et Par Ord, selv om den ikke direkte kommer Vandmøllen ved. Man kan maaske benævne den „en omvendt Vandmølle“, idet Hjulet blev drevet ved Kraften fra Slaverne, der traadte paa Skovlene. Hjulet var i Forbindelse med en Mekanisme, saa det kunde hæve Vandet. Det var med andre Ord en Slags Trædemølle. Men denne Trædemølle havde allerede faaet en Forbedring, som maaske danner Indledningen til det moderne Vandmølleri. Man havde opdaget, at det lodret stillede Hjul, som jo dukkedes ned i Strømmen, kunde bevæges af denne. Man indrettede saa Hjulet med to Sæt Skovle. Det ene Sæt var indrettet til at lade sig gribe af Strømmen, saa Hjulet blev drevet rundt. Det andet Sæt bestod af smaa Kar, der fyldtes med Vand, naar de med Hjulet gik ned i Strømmen, og som saa hældte Vandet ud i en Rende øverst oppe.

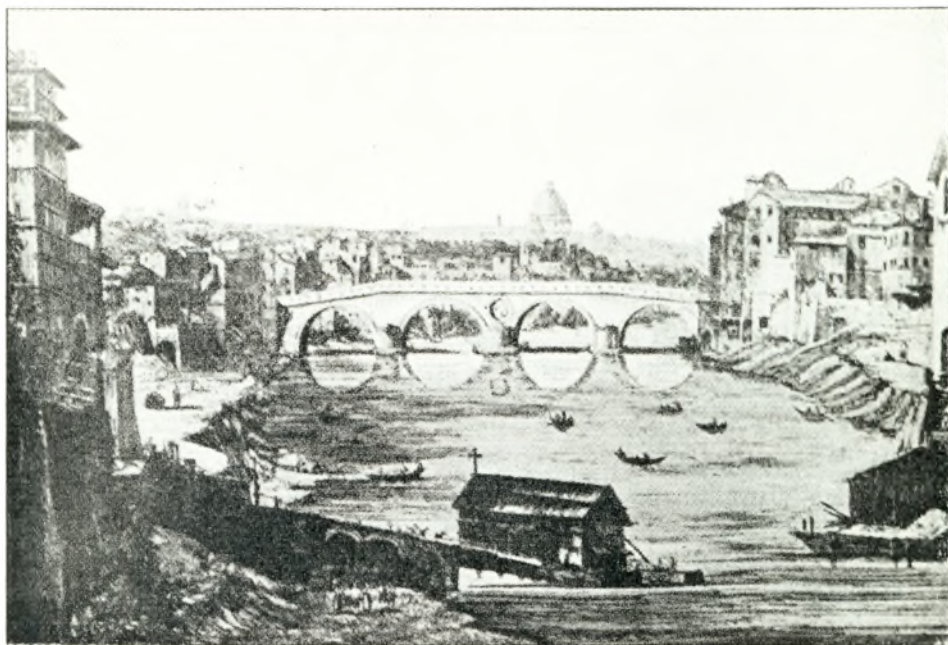
Herfra og til at overføre Bevægelsen til en Kværn var snublende nær, især da man jo allerede kendte den græske Mølle.

Den romerske Vandmølle afgiver, som saa meget andet, Eksempel paa, hvor konservativt et Samfund kan være. I det gamle Rom betragtede man egentlig Kornmalingspørgsmaalet som løst, og skønt den nye Vandmølles Overlegenhed var indlysende, havde denne meget svært ved at komme rigtigt frem.

Vitruvius beskriver sin Mølle i første Fjerdedel af det første Aarhundrede; men først tre Aarhundreder senere trængte den romerske Vandmølle for Alvor igennem.

Paa dette Tidspunkt, da Kristendommen havde vundet Sejr, og Slaveriet sang paa sit sidste Vers, begyndte Vanskelighederne for de gammeldags Metoder, og da tyede man til Vandmøllerne. De gamle Slavemøller, blandt hvilke mange af de største var Statsinstitutioner, maatte ophæves. Samtidig opstod der adskillige mindre Møller drevet som fri Virksomhed og af frie

Mænd, saaledes som allerede tidligere berørt. — Verden var moden til at bryde med de Aartusinder gamle Traditioner; Vandmøllen stod fuldt færdig. I det 4de Aarhundrede ser man Anordninger udstedte af de romerske Kejsere i det østlige og vestlige Rige, Kejsers Honorius og Arcadius, der tager Vandmøllerne under deres Beskyttelse som nyttige Institutioner. Vandmøllerne er af den største Betydning — hedder det — med Hensyn til at for-

Romersk Flydemølle i Tiberen.

syne Staden med Fødemidler. Den, der tilegner sig nogen Vandstrøm, der tjener til at drive en Mølle, straffes med fem Pund i Guld. Og Øvrigheds personer, der beskytter saadanne Lovbrydere, skal straffes paa det strengeste.

Omkring det fjerde Aarhundredskifte sker en af de største Omvæltninger paa Mølleriets Omraade. Men sælsomt nok finder man ikke denne Revolution omtalt noget Sted. Naar vi i vore Dage kan angive Tidspunktet og danne os en Mening om dens store Betydning, kan vi udelukkende øse af de Kilder, der findes i de forskellige Love, der tager direkte Sigte paa at beskytte Vandmøllerne og fastslaa baade deres Rettigheder og Pligter.

Den lille græske Mølle blev prist i Digtning og omtalt i Historien. Men den romerske Mølle gik tavs sin Sejrs gang. Det var en fredelig Revolution, og Historieskrivningen tager jo først og fremmest Sigte paa den krigerske og politiske Udvikling.

Det er ogsaa betegnende, at man ved en Beskrivelse af Rom ved Aar 400 omhyggeligt omtaler Templer, offentlige Bygninger, forskellige Haandværk

og meget andet yderst indgaaende, men Vandmøllerne ofres der ikke et eneste Ord paa.

I tidligere Dage var Møllerne spredte over hele Staden, hvor man nævner ca. 300 Møller. Mange af disse var ligefrem Straffemøller, og andre blev drevet i Forbindelse med Bagerier.

Da Vandmøllerne omsider blev almindelige og overtog Kornmalingen, skete der ogsaa paa en anden Maade en Omvæltning. De nye Møller kunde nemlig i Følge Sagens Natur kun oprettes, hvor der var Vandkraft til at drive dem.

Hvor Møllerne fik Vandkraften fra til at begynde med har været et omtvistet Spørgsmaal. Nogle vil vide, at Vandet fra offentlige Fontæner blev benyttet, medens andre mener, at der fra Tiberen har været Sidekanaler indrettet til Vandmøllerne. Begge disse Antagelser har man imidlertid forladt. Det har nemlig vist sig, at Vandmøllerne samlede paa særlige Steder, hvor de naturlige Betingelser fandtes.

En god Kilde til Vandkraft havde man i den gamle Aqvadukt (Vandledning), der var bygget af Trajan og som førte Vand gennem murede Stenrender fra Sabatinersøen til Rom.

Ved Janiculum Højen nær Tiberen fik Vandmøllerne deres Plads. Her havde gennem Aarhundreder Krigsgudens Tempel staaet. Nu blev Stedet Midtpunkt for en af de mest betydende fredelige Virksomheder, nemlig Tilvirkningen af Mel til det daglige Brød.

Stedet var ikke daarligt valgt nær ved Tiberen. Samtidig aflastede man Stadens andre Vandledninger, der maaske havde større Betydning for Stadens Forsyning med Drikkevand, og endelig siges Vandet i Trajans Rende at have været mindre egnet til Drikkevand.

Ved Janiculum Højen fik Rom altsaa sit Møllerikvarter, og Stedet blev gennem lange Tider den evige Stads Kornmalingscentrum.

Hvor højt man da satte Møllerhaandværket, kan ses af en Række Love og Forordninger, der gjaldt det allerede foran omtalte *Collegium Pistorum* (Side 25).

Pistorerne maatte ikke opgive deres Haandtering og gaa over i andre Erhverv. Heller ikke deres Sønner maatte søge bort fra Møllerprofessionen. og den, der giftede sig med en Møllerdatter, skulde selv gaa over i Mølleretaget, som fik overdraget samtlige Steder, der indtil Dato havde været benyttet til Kornmalingen, ogsaa Statens tidligere Møller, og man føjede endog Landejendomme til, saaledes at Kornmølleriets kunde arbejde under betryggende Omstændigheder.

Hvert Mølleri havde en ansvarlig Person, kaldet *patron*, som havde Opsynet med baade Personale og Inventar og med Produkterne og skulde svare til, at alt var i forsvarlig Stand. Patronerne skulde selv vælge en Formand, der fik Titel af Præfekt. Han skulde tillige virke som Skatmester og Forretningsfører og var valgt paa 5 Aar.

Hvad en Møller havde tjent ved sin Virksomhed, kunde han ikke ganske

frit disponere over. Heller ikke havde han fuld Dispositionsret over, hvad han havde arvet fra Slægtninge i samme Virksomhed. Han kunde kun skænke det bort eller borttestamentere det til sine Børn og Svigerbørn eller Nevoer, da disse jo forudsattes selv at være Pistorer.

Hvad en Møller havde erhvervet paa anden Maade end gennem sit Erhverv eller Arv, kunde han frit disponere over, men skete dette ikke inden

Flydemølle, der bruges endnu i Armenien.

hans Død, overgik Efterladenskabet til Standen — Naar der fødtes en Søn af en Gildesbroder, blev Barnet med det samme indtegnet som Medlem, men før han var 21 Aar, var han ikke forpligtet til at arbejde i Professionen. Men indtil dette skete, skulde Gildet sørge for at have en Mand i Arbejde for den unge Pistor, saaledes at Møllergildet stadig havde det fulde Antal aktivt arbejdende Medlemmer. Det var forbudt

at udtræde af Gildet, men dette gjaldt dog kun for de fødte Medlemmer eller de, der frivilligt var traadt ind. Man anvendte stadig Mølleriets Straf. Og de Personer, der var idømte Arbejdet, kunde ved Ansøgning senere slippe ud, naar de overfor Øvrigheden kunde angive gyldige Grunde.

Pistorerne var fritaget for Krigstjeneste. Men samtidig var det ogsaa forbudt at træde ud for at lade sig optage i et Kloster. Adgangen til Munkeordnerne stod jo ellers aaben for alle. For Pistorerne gjaldt dette ikke.

Det var forbudt Pistorerne at indtræde i Familieforhold til Komedianter og Gladiatorer, der jo i det gamle Rom og iøvrigt gennem hele Middelalderen stod meget lavt i Anseelse.

De her nævnte Eksempler paa Love for Møllergildet viser bedre end meget andet, hvor stor Betydning man tillagde den vigtige Forsyning med Mel til Brødet. Der skulde ikke alene sørges for, at det nødvendige Antal Personer var i Virksomhed, man sikrede ogsaa Tilgangen til Gildet, og man søgte at sammenholde Gildets og Medlemmernes Ejendom. Og den nævnte Lov om Familieforbindelser med ringeagtede Personer tager Sigte paa, at

Gildets Medlemmer skulde have en vis anset social Stilling. — Som allerede nævnt fik Rom sit Møllekvarter ved Janiculumbroen, men det var ikke alene de fastbyggede Vandmøller, man saa der. Allerede tidligt benyttede man en særlig Slags Møller, der lige som den lille græske Mølle i sin oprindelige Form bevarede op gennem Middelalderen og endnu den Dag i Dag kan ses benyttet i mere afsides Egne.

Ser man Billeder i Middelalderens Værker, der omhandler Oldtiden, vil man ofte lægge Mærke til pramlignende Fartøjer, der paa hver Side har et stort Hjul, der minder om en Hjuldampers Skovlhjul.

Disse Billeder har enkelte Gange givet Anledning til, at der rejstes Paa-stand om, at man i Oldtiden har kendt til Skibe, der bevægedes frem ved Hjælp af Hjul.

De omtalte Fartøjer har dog intet med den Slags at gøre. Det er nemlig *Flydemøller*. Møllen er anbragt paa en Pram, der fortøjes paa Floden og som har Hjulene ude i Strømmen, der saa drejer dem rundt.

Man fører disse Flydemøller tilbage til det 6. Aarhundrede, da Rom under en Belejring kom i stor Nød, idet Vandledningerne, som fra Omegnens Højder førte Vand til Staden, blev overskaaret. Møllerne ved Janiculum kunde derfor ikke male, og Melforsyningen i den belejrede By stod over for en Katastrofe.

Gotherne, som belejrede Rom, havde allerede regnet med en snarlig Overgivelse, da Stadens Kommandant, Belisarius, lod fortøje flade Baade paa Tiberen og i Baadene anbringe Møllestene med Hjul ud i Strømmen.

Belejrerne fik snart Kundskab herom og de lod derfor Tømmer og Træstammer drive ned ad Floden, for at man derved kunde ødelægge Hjulene paa de flydende Møller; men ved at afspærre Strømmen med Bjælker lagt tværs over, standsede man det flydende Tømmer.

Der blev anbragt saa mange Flydemøller, at man kunde besørge den nødvendige Kornmaling, indtil Belejringen blev ophævet.

Flydemøllerne havde bestaaet deres Prøve og blev snart udbredte udover Rom og Italien. I det 11. Aarhundrede hører man saaledes om Flydemøller i Venedig, og et Aarhundrede senere er de almindelige i Frankrig.

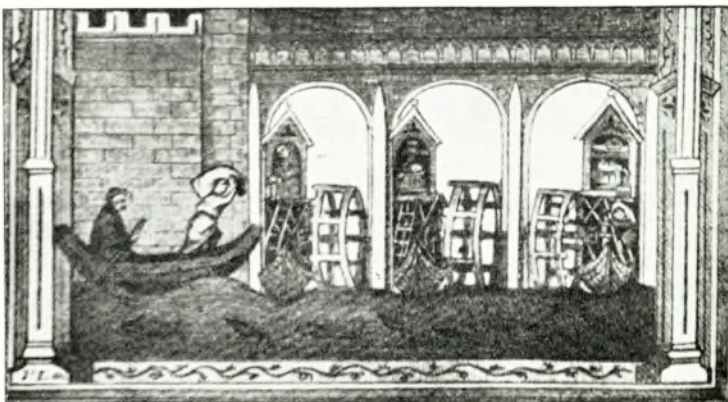
Flydemøllerne var selvsagt egnede for Lande med brede Strømme. Man ser dem da ogsaa adskillige Steder i Europa, hvor der er store Vandløb. I England blev disse Møller ofte benyttede som Straffeanstalter, hvilket jo kan tyde paa, at Arbejdet der ikke har været af den behageligste Art.

Mange af disse mærkelige Fartøjer havde en ganske anselig Størrelse, saaledes kunde man se Flydemøller, der var 55 m lange.

Adskillige Byer fik hele deres Forsyning af Mel fra den Slags Møller, og Antallet var derfor efterhaanden vokset saa stærkt, at man krævede Foranstaltninger til Lettelse af Flodsejladsen, der blev stærkt hindret af de mange Møller. Man prøvede paa at gøre dem smallere og at anbringe Hjulet i en Slags tøndelignende Udbygning bagude, men det var just ikke en Forbedring, som var heldig for Møllens Ydeevne.

Flydemøllerne var i Brug endnu for godt et Aarhundrede siden i Europa. I Asien kan man endnu se dem, men de afviger fra de gamle franske Møller derved, at de kun har eet Hjul. Det er ogsaa kun ganske smaa Møller. Om Vinteren tager man dem mange Steder i Land, for at de ikke skal ødelægges af Isen. — Men det gaar disse gamle Møller som saa meget andet forældet. Udviklingen lader sig ikke standse. Den moderne Kornmaling bliver mere og mere koncentreret i Byerne og paa Industrimøllerne, saa Flydemøllerne er, ligesom Haandkværnen, ved at blive historiske.

De egentlige Vandmøller kom i Brug i Europa allerede i det 5. og det

Møllebroen i Paris i det 14. Aarhundrede.

6. Aarhundrede, hvilket man kan se af forskellige Love, der udstedtes til Møllernes Beskyttelse.

De ældste Vandmøller havde alle Underfaldshjul. Overfaldshjulet kom først langt senere i Brug. Men der er dog noget, som kunde tyde paa, at man allerede saa tidligt som i det ottende Aarhundrede har haft et Eksempel paa et virkeligt Overfaldshjul.

Historien skildrer, hvordan en Abbed Odlandus, der døde Aar 805, havde konstrueret en Vandmølle, som var langt bedre end alle andre, man hidtil havde kendt. Denne Mølle var særlig mærkelig derved, at Hjulet bevægede sig mod Flodens Strøm, hvilket man jo aldrig før havde set.

Naar man ved, at Underfaldshjulet jo netop bevæger sig *med* Strømmen, idet det jo er den nederste Del af Hjulet, som er sænket ned i Vandfladen, saa føres Tanken ved Odlandus Mølle hen paa Overfaldshjulet, hvor Vandet ledes fra oven ned over Hjulets øverste Del, saaledes at Hjulet netop kommer til at bevæge sig i modsat Retning af, hvad man var vant til ved de gamle Underfaldshjul.

Den første virkelige Kendsgerning om en Vandmølle fra Middelalderen finder man i et fransk Haandskrift, der beskriver en By omsluttet af Mure og med en Vandmølle. Selve Mølleværket er skjult i et firkantet Hus, medens Hjulet er anbragt paa den ene Side. Det er en Mølle med Under-

faldshjul. — I det fjortende Aarhundrede ser man fra et Billedværk, hvordan Møller i Paris var anbragte under den saakaldte store Bro. Her laa, som tidligere omtalt — et Aarhundrede før — de gamle Flydemøller. De nyere Vandmøller var bygget ind under Brobuerne, hver med sit Vandhjul. Skulde man ud til Møllerne, maatte det ske ved Hjælp af Baade.

Den store Bro blev iøvrigt ødelagt Aaret 1290 af en Stormflod, og samtidig har vel saa Flydemøllerne maatte gaa med i Løbet. Broen blev genopbygget, for en stor Del ved Hjælp af Bidrag fra Parisermøllerne, og den fik da ogsaa Navnet Pont aux Meuniers, Møllernes Bro. -

En fransk Vandmølle fra det fjortende Aarhundrede findes ved Bagatz. Den er bygget i Aaret 1316 og eksisterer den Dag i Dag.

Møllen er mærkelig derved, at den er befæstet. Den bestaar af tre Stokværk, hvor det nederste er forsynet med svære, jernbeslaaede Døre. Den ene Dør vender ind mod Land, medens de andre kun kan naaes fra en Baad i Floden. Murene er velforsynede med Skydehuller, og den øverste Rand havde tidligere mange Skydeskaar.

Vandet løber ind under det nederste Stokværk, hvor Hjulene findes. Det andet Stokværk bestaar af et eneste, stort Rum, hvortil der udefra fører en Bro af svært Tømmer. Broens ene Ende kan hejses ind i Møllen, saa Adgangen bliver afbrudt.

Den øverste Etage har fire Hjørnetaarne med Skydehuller, og en Skorsten gaar gennem alle tre Etager.

Naar man undtager Befæstningen, har man her en ganske god Beskrivelse af, hvordan en Vandmølle saa ud i Middelalderen. En Illustration, der ogsaa viser Middelalderens typiske Vandmølle, er gengivet paa Side 28, hvor de mærkelige Babylons Møller er omtalte.

De gamle Vandmøller var byggede solidt, mange af dem, som er adskillige Aarhundreder gamle, er stadig i Virksomhed.

I Bøhmen findes gamle Love om Vandmøller, der viser, at Møllerne var en Slags Fælleseje, og at de stod aabne for enhver, der vilde have sit Korn malet, akkurat som det sker den Dag i Dag paa Shetlandsøerne. Man satte Møllerne i Rang med Kirkerne, Fyrsternes Huse og offentlige Bygninger, naar der var Tale om Straf for at stjæle noget derfra.

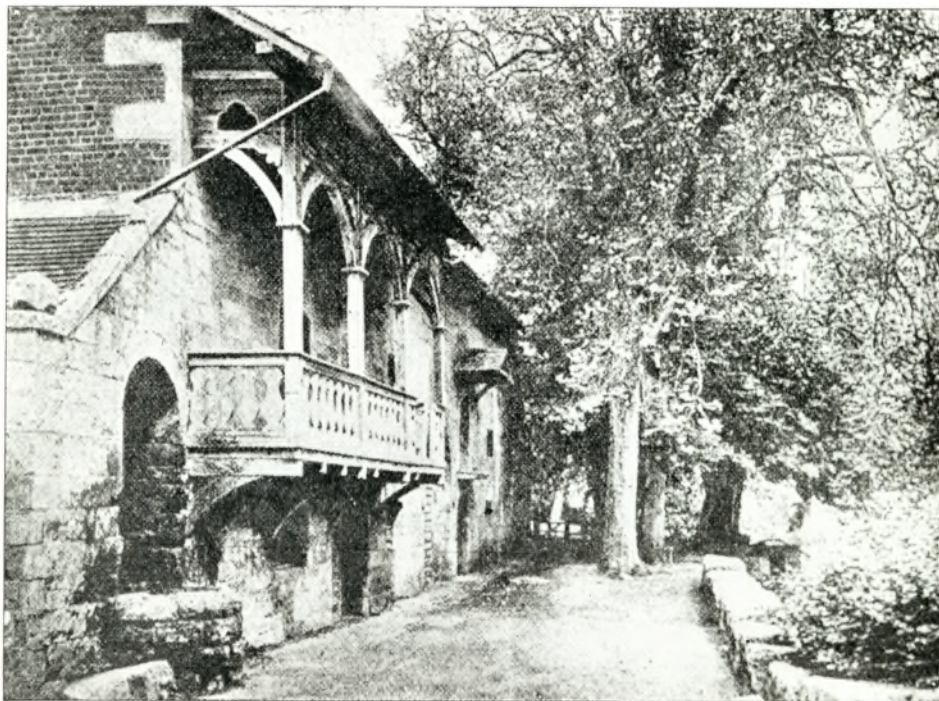
Vandmøllerne har givet Stof til Litteraturen. Især naar det gælder om at bevise, hvordan Vandmøllen skal være opfundet i et bestemt Land. Typisk er en irsk Historie om en Kong Cormac i det tredie Aarhundrede. Blandt Kongens Folk fandtes en ualmindelig skøn ung Pige, Ciarnad, som Kongen fandt Behag i.

Men Dronningen beordrede da den arme Pige til hver Dag at grutte en stor Mængde Korn paa Haandkværnen. Paa den Maade var Pigen beskæftiget hele Dagen og saa træt om Aftenen, at hun bare tænkte paa at sove.

Men Kong Cormac var ikke tabt bag af en Vogn, fortæller Historien. Han sendte nogle Folk over Havet til Skotland, hvor de skulde hente en

Vandmølle, som var almindelig der. Sendebudene vendte hurtigt tilbage og havde sagkyndige Bygmestre med. Og inden ret længe stod der en glimrende Vandmølle ved Floden. Og den skønne Pige behøvede ikke mere at slide ved Haandkværnen.

Ogsaa i Miraklernes Verden spiller Vandmøllerne en ikke ringe Rolle.

Vandmølle af den saakaldte nedertyske Type.

Klostermøller var i Middelalderen almindelige, og man knyttede gerne en eller anden Helgens Navn hertil.

Der var Klostermøller, hvor ingen Kvinde maatte komme, og som var saa hellige, at de af sig selv gik i Staa, fortaltes der, hvis man vilde vanhellige en Helligdag ved at male Korn paa dem.

Den irske Helgen St. Fechin, der døde Aaret 664, har aabenbart haft særlig Interesse for Mølleriet. Han fik den meget originale Idé at bygge en Vandmølle langt fra enhver Vandstrøm. Da Møllen var færdig, gik den hellige Mand sammen med Bygmesteren til en strid Strøm, som løb langt fra Stedet, hvor Møllen stod. St. Fechin kastede sin Stav i Strømmen, og straks vendte Staven sig mod den ene Bred, hvor den banede Vej gennem faste Klipper en Mil hen til Møllen, som fra den Dag har ligget ved Floden. Og den ligger der endnu, saa noget maa der jo være i Historien, føjer en middelalderlig Beretning naivt til.

En anden mølleinteresseret Helgen anvendte en stor Møllesten som

Tømmerflaade, da han vilde sejle gennem Middelhavet og det sorte Hav, og derpaa brugte han Stenen som et Slags Cyklehjul og rullede til Novgorod. Møllestenen fremvistes senere og var Genstand for ærbødig Tilbedelse.

Den oven for omtalte St. Fechin byggede som nævnt en Mølle. Den havde en sælsom Omstændighed knyttet til sig. Den vilde ikke male Korn, som var blevet stjalet eller paa anden Maade havde været med i uhæderlig Handel og Vandel. Man fortæller om, hvordan en Trup Landsknægte engang stjal Korn, som laa i Møllen og skulde males. Tyveriet blev opdaget i Tide, og Kornet blev tilbageleveret. Men uheldigvis var der to Ryttere, som havde fyldt deres Tværsække med Hvede, som de næste Dag fodrede deres Heste med. Samme Nat kvaltes den ene Hest i Grimen i Stalden, medens den anden næste Morgen pludselig faldt død om.

Ligeledes nævnes en engelsk Mølle, hvor en lille Pige faldt i Mølledammen og druknede. Liget blev ført hen under Møllehjulet, og man ventede at finde Legemet helt knust. Men takket være, at Møllen stod under Beskyttelse af en Helgen, fandt man den lille Pige uskadt — med Undtagelse af, at hun naturligvis stadig var druknet. Helgenens Magt strakte sig altsaa ikke til større Mirakler.

Men ogsaa paa anden og mere reel Maade har Møllerne sat deres Spor. I et senere Afsnit skal omtales Mølleriets Plads i Lovgivningen. De store Vandmøller blev ofte bygget paa særlig naturskønne Steder i Følge Sagens Natur. Spredt om i Europa langs romantiske Strømme finder man smukke Bygninger.

Særlig England maa i denne Forbindelse nævnes. De saksiske Møller, som disse Vandmøller kaldes — eller Domesday Møllerne —, der nævnes i Wilhelm Erobrerens Jordebog fra Slutningen af det ellefte Aarhundrede, blev anlagt i stort Antal over hele Landet ved de større Vandstrømme. De fleste er nu forlængst forsvundet, men enkelte smukke Bygninger findes endnu, saaledes bør nævnes den berømte „Saxon Mølle“ ved Warwick.

Møllerne havde ofte vanskelige Tider, idet de skulde betale Afgiften i Hvede. Paa Steder eller paa Tider, hvor Kornet var sparsomt, og hvor man haardnakket vedblev med at benytte Kværne i Smaabrug, kunde Mølleriet meget ofte blive en Møllers Ruin.

Mange Møller skulde udrede Afgiften dels i Kontanter, dels i Fisk. En kendt Mølle i Suffolk skulde saaledes betale 4 Pund og 10 Shilling og to Tusinde Aal. Man maalte ogsaa Aalenes Antal i Stokke, saaledes at der paa hver Stok skulde gaa 25 Aal.

Som bekendt betød Fisk meget i Middelalderens Husholdning, hvor man saltede Fiskene for lange Perioder. Mølleriet fik derved dobbelt Betydning i Forsyningen af vigtige Næringsmidler.

Mølledammen og Strømmen afgav jo et godt Fiskeri, og i Strømme, hvor der kunde fanges Laks, betød dette Fiskeri meget.

Blandt de mange Møller var der en særlig Slags, de saakaldte Vinter-

møller, der laa stille om Sommeren, fordi Strømmen tørredes ud, saa den ikke kunde drive Møllen.

Møller, der var nedlagte eller ødelagte, blev stadig holdt registrerede. idet de repræsenterede Retten til at genopbygge dem og drive dem videre. Det er ganske interessant at se, at det gamle, romerske Ord Pistor blev bibeholdt, men nu ikke længere betegnede Mølleren. Det var Bageren, som nu kaldtes saadan i de gamle Anordninger.

Vandmøllen havde en svær Kamp at bestaa med at hævde sig. I det gamle Rom begyndte man allerede at forbyde Mølleren at afdæmme Strømme, der var sejlbare, og den samme Tendens gjorde sig gældende gennem Middelalderen. I England sorterede dette Spørgsmaal indtil Begyndelsen af det femtende Aarhundrede under selve Lordadmiralen.

Hvad selve Møllen angik, da var det stadig den romerske Vandmølle, der med meget faa Ændringer blev bibeholdt. Undertiden havde man et lille Tag, som dækkede Vandhjulet, men ofte var dette ganske frit, som man kan se det paa adskillige gamle Tegninger, det netop derved straks viser, at det drejer sig om en Vandmølle.

Et enkelt Sted havde man en Kombination af en Vand- og Vindmølle, da Vindmøllerne begyndte at blive almindelige. Møllen selv var bygget som et Taarn ved Strømmen, og lignede i det Ydre en almindelig Vindmølle, der blot var bygget paa et usædvanligt Sted.

Men i Taarnets underste Etage var der et Møllehjul, der fik Vand fra en Mølle-dam. Hjulet var et almindeligt Underfaldshjul af store Dimensioner. Men det blev dog kun benyttet til at drive Møllen, naar der ikke var Vind nok.

I det sekstende Aarhundrede indførtes en Forbedring, som gav Vandmøllerne mere Kraft, idet man begyndte med Overfaldshjulene, men udover dette kan man ikke sige, at Vandmøllernes Udvikling fremviste noget nyt.

Tandhjulforbindelserne blev forbedret, men Principet var det samme som i de gamle romerske Vandmøller. Medens Middelalderens Møller var tilfreds med blot at male Kornet til Mel og overlade Sigtningen til Bageren, bliver Melets videre Behandling nu udført paa selve Møllen.

En moderne Opfindelse, som har reduceret de gamle Møller i Forhold til Nutidens Teknik, var Opfindelsen af Valser i Stedet for Stenene.

Allerede i Slutningen af det attende Aarhundrede blev der indført en Række Forbedringer, idet man da begyndte at anvende Tidens Ingeniørkunst til Fordel for Mølleri.

For det første var der en automatisk Behandling af Kornet og Melet, hvortil Kraften blev taget fra Møllens egen Bevægelse. Adskilligt haardt Arbejde, som stadig havde været knyttet til Mølleri, og som blandt andet stadig havde medført, at Møllearbejdet blev benyttet som Straf for Forbrydelser, var dermed ude af Historien.

Paa de større Møller i Byerne, hvor Arbejdet strakte sig over hele Døgnet, var det jo blandt andet nødvendigt stadig at slæbe de tunge Sække med

Korn ind og op til Kværnen, medens Melet skulde behandles, sækkes og bæres ud. Det var dette ensformige og svære Arbejde, der gjorde Mølleriet saa egnet til at virke som en Straf.

Ved den nyere Tids Forbedringer maa man først og fremmest her omtale en amerikansk Ingeniør Oliver Evans, der levede i sidste Halvdel af det

En Vandmølle-Idyl. Gammel engelsk Mølle.

attende Aarhundrede, og hvis Navn man ikke kan undlade at nævne, naar man kommer ind paa Mølleriets Historie.

Evans indførte Elevatoren og Kornskruen og forskellige andre praktiske Hjælpemidler, saadan at Kornet ved ren mekanisk Kraft blev befordret lige fra Vognene eller Skibenes Last — gennem Møllen og i Sækkene, hvor Melet af forskellig Kvalitet blev pakket. Særlig Elevatoren og Kornskruen betragtedes med fuld Føje som geniale Forbedringer.

Elevatoren bestod af et endeløst Baand med smaa Skaale anbragte paa Ydersiden. Naar Baandet løb rundt om to Valser, een foroven og een for-

neden, og dukkede ned i Kornet i en Vogn eller en Skibslast, førtes de fyldte Kornskaale op og hældtes ud i Møllen og gled saa tomme ned med Bunden i Vejret parate til at fyldes igen. Kornskruen var dannet ved to Spiraler fæstet til en roterende Akse, naar den skulde transportere Kornet; gjaldt det Melet, var Principet det samme, blot var Spiralerne erstattet med en Serie af smaa Træblade.

Hvad disse Forbedringer betød i Praksis, vil man forstaa, naar det meddeles, at der først og fremmest sparede mere end den halve Tid. Udgifterne blev sat betydeligt ned, idet man undgik over Halvdelen af den kostbare Haandkraft, og derved at Produkterne blev mere ensartede, da det jo var hurtigtvirkende Maskiner, som nu foretog Arbejdet.

Evans Opfindelser slog saa godt an, at den ene Mølle efter den anden blev ombygget efter hans Planer, og han modtog offentlig Anerkendelse.

Men i den gamle Verden nød man ikke nær saa meget godt af Nyhederne. Europa laa jo i Forvirring efter den store franske Revolution, og man havde derfor andre Interesser at varetage end de fredelige Erhvervs. Dertil kom et andet Moment, der saa smaat var ved at gøre sig gældende ved den moderne Tekniks Morgengry.

Overgangen mellem det attende og nittende Aarhundrede begynder som bekendt at vise den store Omvæltning — en Revolution af nok saa stor Betydning som den franske — det er Kampen mellem det aarhundred gamle Haandværk og den kommende ny Tids Maskiner, der begynder.

Man ser det ogsaa paa Mølleriets Omraade. I England, der jo under hele Revolutionstiden og Napoleonsaarene var mest uberørt af de store og voldsomme Forandringer, havde man mere Sans for Fremskridtene inden for Teknikken og Industrien. England havde praktisk Sans for Maskinerne, men dog ikke paa Mølleriets Omraade.

Der blev knyttet betegnende og karakteristiske Udtalelser til den første Omtale af Evans Forbedringer. Man roste dem med Anerkendelse, og man mente, at de var udmærkede i et nyt Land som Amerika, hvor der mangede Arbejdskraft. Men i den gamle Verden, og især i England, mente man dog ikke, at Opfindelserne vilde faa praktisk Betydning, da man jo her havde nok af ledige Hænder og ikke brød sig om at faa flere beskæftiget ved Maskiner, der sparede det manuelle Arbejde.

Den samme Tanke gjorde sig som bekendt gældende i andre Industrier, men det endte jo med, at Maskinerne overalt sejrede.

Nu i det tyvende Aarhundrede kan det ikke nægtes, at Maskinernes endelige Triumf er ved at være inde. Skønt adskillige Vandmøller endnu klapper rundt i Landene, og skønt de gamle Kværne vel endnu findes paa afsides Steder, saa er det de store Industrimøller, Dampmøllerne, der vinder Terræn. Og den Tid er vel ikke fjern, da Vandmøllerne gaar over i Historien. Men heldigvis klapper Vandmøllerne endnu med fuld Kraft over Landet. Og der knytter sig en Del Romantik til saadan en Mølle med dens

Aarhundreder gamle Traditioner. At komme nærmere ind paa Møllerroman-
tiken ligger dog uden for dette Værks Opgave, men det skal dog berøres,
at især de gamle Vandmøller i Folkeovertroen angives som Hjemsted for
Spøgelse. Møllens ærværdige Alder, de skumle Rum med Melstøvet og
de klaprende Hjul danner jo ogsaa en ypperlig Baggrund for Spøgelses-
historier.

Der skal i Korthed i denne Forbindelse fortælles en enkelt Historie fra
Skotland, hvor et Spøgelse huserer slemt i en gammel Borgruin. Det for-
tælles, at Ridderen kom paa Kant med en Vandmøller i en Mølle, som hørte
til Borgen. Mølleren blev grebet og kastet ned i det dybe Taårnfængsel. Kort
efter blev Borgherren kaldt til Edinburg. Han havde Nøglen til Fængslet
i Lommen og huskede først paa den, da han kom til Staden. Han sendte
straks et Bud af Sted med Nøglen; men der var gaaet for lang Tid. Den
ulykkelige Fange var død en frygtelig Død af Sult. Traditionen fortæller,
at han havde gnavet Kødet af sine Hænder og Fødder, da man fandt hans
Lig. — Men hans Spøgelse huserer siden den Tid i Borgen og Møllen. Man
kunde en Tid holde Spøgelset Stangen ved at lænke en Bibel fast i Fængsels-
kælderens; men da der var gaaet en Del Aar, havde man glemt Historien,
og man fandt den gamle Bibel og fjernede den.

Straks blev det galt. Den vrede Aand huserede saa frygteligt, at ingen
turde overnatte i Møllen, og samtidig kom den ene Ulykke efter den anden
ind over Stedet. Nu ligger baade Mølle og Borg i Ruiner, men ved Midnat
kan man høre Hjulets Klip Klap som i svundne Tider, og da er det bedst
at holde sig borte.

En anden — men virkelig — Beretning om en interessant Mølle, der
eksisterer endnu, er knyttet til Chesapeake Møllen i Hampshire. Denne
Mølle har en egen Historie, idet den er bygget af en Møller John Prior i
Aaret 1820. Møllen skal omtales, fordi den indtil de sidste Dage ofte be-
nyttedes i Fredsagitationen.

Under den engelsk-amerikanske Krig i forrige Aarhundredes Begyn-
delse erobredes en amerikansk Fregat, Chesapeake, af Englænderne efter
en haard Kamp. Det erobrede Skib blev solgt til den lige omtalte Møller,
der lod det hugge op og anvendte Tømmeret til at ombygge den gamle
Vandmølle med.

Møllen nævnes som et Monument, der viser, hvordan „Sværdene bør
smedes om til Plovjærn“.

Disse enkelte Eksempler blandt Tusinder, der viser, hvilke Traditioner
der knyttes til de gamle Vandmøller, vil sikkert bevare dem — selv om de
ikke mere bruges i Praksis —, naar Stormøllerne har erobret hele Korn-
malingen.

En særlig Form for Vandmøller, saadan som det iøvrigt ogsaa har været
Skik enkelte Steder i Europa, er at anvende Møllen som en Slags Fæstning.

Det er særlig i Amerika, at dette kom til Nytte. Man opførte Møllebyg-
ningen af solidt Tømmer, saa den dannede et Slags Fort. Man forenede paa

den Maade det nyttige fredelige med det nødvendige krigeriske. Møllen laa ved en bred Strøm, saa den altid var forsynet med Vand. I Fredstid malede den Mel for Egnens Farmere, og i Krigstider, naar Indianerne gravede Stridsøksen op, tjente Møllen som en uindtagelig Fæstning, der kunde byde de krigeriske Rødhuder Trods.

Vandmøllen har gjort sin store Indsats i Menneskehedens Historie. Som det skal omtales i det følgende Afsnit, blev det Vindmøllen, der betegnede det næste Skridt i Udviklingen. Men forinden vi gaar over til denne Skildring, skal nævnes en mærkelig Slags Vandmøller, som man kendte allerede i det tiende Aarhundrede, men som mærkeligt nok først kom rigtig i Brug ofte Hundrede Aar senere.

Tanken at udnytte den mægtige Kraft, der ligger i Tidevandet — i Ebbe og Flod — er altsaa ikke ny. I det tiende Aarhundrede nævnes nogle mærkelige Flydemøller i Venedig. Det omtales, hvordan Pramme laa fortojet i smalle Kanaler, hvor Ebbe og Flod kunde mærkes stærkt. Hver sjette Time skiftede man Stilling, saa Hjulene kunde møde den skiftende Strøm, eftersom Vandet ved Flod løb ind og ved Ebbe skyllede udefter.

Princippet i disse Møller var akkurat det samme som i Flydemøllerne paa Tiberen, og det har ikke meget tilfælles med den nyere Tids *Tidevandsmøller*, men selve Tanken er den samme.

Ideen blev udnyttet gennem Middelalderen, men dog ikke saa direkte, at man kan tale om egentlige Tidevandsmøller. Paa Kysterne langs det vestlige Europa, hvor Tidevandet mærkes stærkt, laa den Tanke nær at grave Bassiner, hvori Vandet strømmede ved Flodtid. Naar Floden passerede sit højeste Punkt, lukkede man Sluserne i.

Bagefter kunde man ved at aabne Sluseporte lede Vandet til en Vandmølle. Men de egentlige Tidevandsmøller kommer først frem i det attende Aarhundrede.

Der var mange forskellige Systemer, men det bedste og mest benyttede var den flydende Mølle, der havde Vandhjulene indrettet til at dreje omkring, saa Møllestenene stadig løb samme Vej, medens Møllehjulene kunde vendes efter Tidevandets Retning. Altsaa den gamle Tanke fra det tiende Aarhundrede, taget op i en mere moderne Form. Antagelig har den venetianske Mølle været saaledes indrettet, at man ligefrem vendte hele Fartøjet, naar Flod og Ebbe skiftede.

En anden Tidemølle ved Liverpool er blevet meget berømmet. Princippet her var ganske sindrigt, idet der var indrettet to Damme, og Tidevandets Stigen og Falden var delt i tre Dele. Ved højeste Vandstand ledtes Vandet fra Floden ind i den øverste Dam. Vandet derfra kunde saa drive Møllehjulet. Men det Vand, som Møllehjulet modtog, blev ledet ind i den underste Dam, hvorfra det saa atter førtes ud, naar Ebben var lavest, og kunde derfra drive Møllehjulet. Ved at lede Vandet fra og til Hjulet, eftersom det var Flod eller Ebbe, kunde man holde Møllehjulet i stadig Bevægelse.

Tidevandsmøller var meget anvendte i første Hælvdel af forrige Aarhun-

drede, men de kunde ikke staa sig i Konkurrencen med en senere Tids Møller. En typisk Tidevandsmølle eksisterer endnu ved Essex, men den er ikke længere i Brug.

Billedet viser den store Dam, hvori Vandet ved Flodtid blev ledet ind for saa at blive afspærret ved Sluser.

Kun enkelte Steder har man endnu Tidevandsmøllerne i Gang. Men en hel ny Type er ved at komme frem. Det er en amerikansk Opfindelse, der i store Træk

gaar ud paa, at der i Tidevandsregionen, altsaa der, hvor Flod og Ebbe strømmer frem og tilbage, bygges store Cylindre,

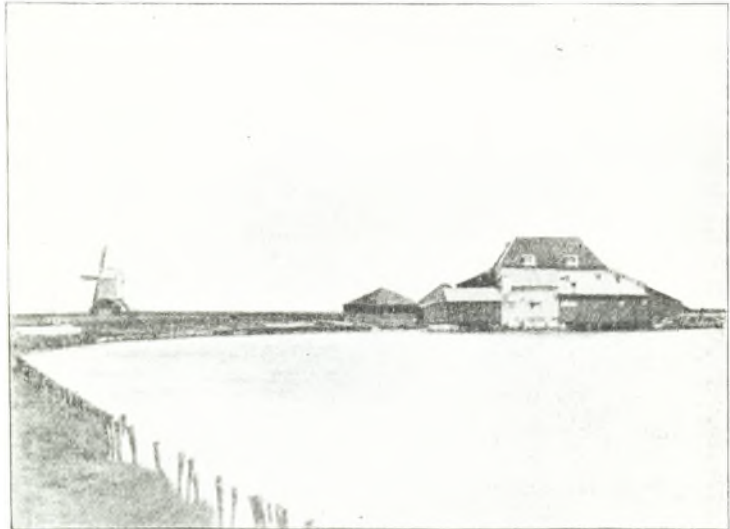
hvorigennem Vandet strømmer. Inde i Cylindren anbringes Aksler med en Slags Spiraler, der drives rundt af Strømmen, og Bevægelsen overføres

da til et Møllværk. Man har ogsaa prøvet paa at konstruere Bølgeslagsmotorer, der udnytter Brændingens Bevægelse. Men de moderne Tidevandsmotorer og beslægtede Apparater hører dog næppe mere Kornmalingen til.

Sammen med Turbinerne, der som tidligere berørt er den moderne og fuldt udviklede Efterkommer af den gamle græske Mølle, anvendes disse nye Kraftmaskiner til Dynamoer, der skaber Elektricitet, som skal ledes ud over Landet.

Og her kan man vel saa tænke sig, at gammelt og nyt atter mødes, idet Elektriciteten frembragt ved Kraftstationerne ved Vandløbene, anvendes til Mølle drift i store Møller.

Den ældgamle Tanke, som en græsk Digter for to Aartusinder tilbage udtrykte om Bækkenes Nymfer, der giver Slavinderne fri, saa de kan lytte til Morgenens Fuglesang, medens Nymferne sætter det tunge Møllværk igang, er altsaa virkeliggjort igen i vore Dage, netop i det Aarhundrede, da de gamle, romantiske Vandmøller er ved at synge deres sidste Klik Klak.

En Tidevandsmølle.

Vindmøllerne.

Stubmøllen — Den hollandske Vindmølle

Vandmøllerne dominerede Kornmalingens Historie i over Tusinde Aar. Det er først i det tolvte Aarhundrede, at man med Bestemthed kan paavise, at Vindmøller har været i Brug.

Alligevel har det ikke manglet paa mere eller mindre fantasifulde Paa-stande om, hvordan Vindmøllen allerede var kendt i Oldtiden. Adskillige Forfattere har ment at kunne bevise, hvordan Vindmøllen er af ældgammel Oprindelse.

Naar og hvor den første Vindmølle begyndte at dreje rundt og male Korn kan meget vanskeligt paavises. I sidste Halvdel af det tolvte Aarhundrede var Vindmøllen noget ganske nyt, hvad der tydeligt fremgaar af forskellige Dokumenter fra den Tid.

Men ikke desto mindre har man søgt at bevise, at Vindmøllen maa have været kendt i det klassiske Grækenland, og at de gamle Galler i Frankrig malede Korn ved Vindens Kraft, og ogsaa de gamle Angelsaksere i England før Romertiden kendte Vindmøller.

Akkurat som ved Vandmøllerne har man villet dokumentere disse Paa-stande, og man henviser til forskellige, lidt dunkle Bemærkninger hos forskellige af Oldtidens Forfattere. Desværre kan man dog ikke naa længere end til at fastslaa, at der tales om *Møller*. Men det gaar her paa samme Maade som med Vandmøllerne, der jo ogsaa — som det er omtalt i det foregaaende Afsnit — skulde føres tilbage til den graa Oldtid.

Dersom Vindmøller virkelig havde været kendt, vilde en saa omhyggelig Mand som Vitruvius næppe have undladt at omtale dem.

Alligevel har man villet tage Vitruvius til Indtægt, idet han udtrykkelig nævner en Række Indretninger foruden Vandmøllerne. Han omtaler disse under Navnet *Spiritalia*, der ved Vindens Hjælp kunde frembringe Bevægelser og Lyde. Men han nævner ikke med et eneste Ord, at der var Tale om at drive Kværne derved.

At man meget tidligt har kendt til at udnytte Vindkraften, kan ikke nægtes. Flere Forfattere i ældre Dage omtaler Vindkraften, men Kornmalingen sættes heller ikke her i Forbindelse med noget Apparat af den Art.

Langt senere, da man — længe efter at Vindmøller var blevet en Kendsgerning — begyndte at interessere sig for Mølleriets Historie, fandt man, ligesom ved Vandmøllerne, Anledning til at bevise Vindmøllernes ældgamle Oprindelse, idet man i gamle Haandskrifter fra det fjortende Aarhundrede fandt Billeder, der forevige de Begivenheder fra det gamle og det nye Testamente, og her var der jo ypperlige Gengivelser af Vindmøller. Naar man saa Bibelens Personer gengivet i fromme Tegninger med Fantasibaggrund, der skal skildre det hellige Land, saa er det som oftest saadan, at Kunstneren aldrig har set Østerlandene eller har Anelse om, hvordan Forholdene er

der. Billederne har alligevel Værdi, fordi man netop paa disse naive Tegnin-
ger faar en Gengivelse af forskellige autentiske Forhold paa Kunstnerens
egen Tid.

Vindmøller ser man paa utallige af disse Billeder, og disse har saa for
en senere Tids ukritiske Historikere givet Anledning til, at man skriver om
Vindmøller i det gamle Palæstina. Forholdet er akkurat det samme, som
naar man ser moderne Malere give en mere naturtro Baggrund fra Kristi Tid
og saa maler Kaktus paa Billedet uden at ane, at Kaktus, som ganske vist
eksisterer i Østerlandene i vore Dage, først er kommet til den gamle Verden
og har udbredt sig der, efter at Kolumbus opdagede Amerika, der er Kak-
tusens oprindelige Hjemland.

Paa lignende Maade med Vindmøllerne, der ikke har mere med Virkelig-
heden at gøre paa hine ældre Tider, end hvad en naiv Kunstner har præ-
steret, da han ved et iøvrigt godt Billede af Brylluppet i Kana har malet —
— et Klaver i Billedets Forgrund.

Det samme har gjort sig gældende i historiske og religiøse Værker om
forskellige Forhold i Europa i de første Aarhundreder af vor Tidsregning —
vel at mærke Skildringer, der er skrevet adskillige Aarhundreder senere. Her
ser man ogsaa en Rigdom af Vindmøller, der pryder Billederne ved at slaa
Kors over Landskabets maleriske Høje.

En Historiker fastslaar ganske uden videre, at i Aaret 718 blev der i
Bøhmen bygget en genial Mølle, drevet af Vandkraft. Før den Tid var alle
Møller i dette Land Vindmøller, der var byggede paa Bjergtoppene, paa-
staas det.

Man har villet bevise direkte, at Vindmøllen maa have været kendt alle-
rede omkring Aar 1100, idet der i Benediktinerordenens Historie citeres et
autentisk Dokument fra Aar 1105, efter hvilket en vis Abbed har bygget
Møller — *Molendina ad aquam et ventum* — hvilket paa Dansk betyder
Vand- og Vindmøller.

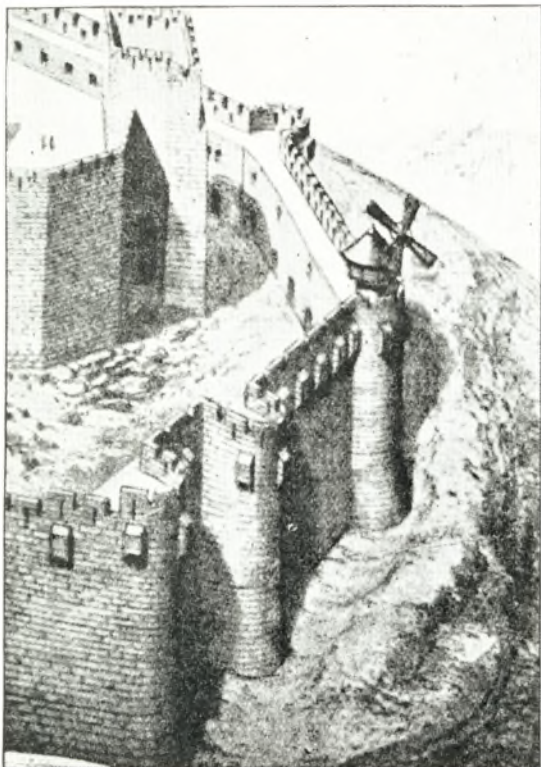
Men desværre har det senere vist sig, at hele dette vigtige Dokument er
et fromt Falskneri begaaet af en ivrig Munk, og at de omtalte Møller blev
byggede et Aarhundrede senere.

Alle disse saakaldte Beviser har alle sammen vist sig ikke at være paa-
lidelige. Hver Gang drejer det sig om Misforstaaelser eller Tilsnigelser. Allige-
vel kan man se Fejltagelser gaa igen helt op i vore Dage. Men det gør jo
ikke Vindmøllens Historie ældre, end den faktisk er.

Et andet er en Paastand om, at Vindmøllen er en ældre Opfindelse fra
Asien, idet det hævdes, at Opfindelsen er kommet til Europa gennem Sarace-
nerne, og at Korsfarerne gennem dette Folk lærte Vindmøllen at kende. Det
er ikke usandsynligt, at man i Persiens vandfattede Egne kan have fundet
paa at udnytte Vindkraften. Da Korsfarerne i Aaret 1097 for første Gang
foretog et virkeligt Korstog til det hellige Land, kendte man i alt Fald ikke
Vindmøller i Europa, saa ganske usandsynligt er det jo ikke, at Vindmøllen

som saa mange andre praktiske Fremskridt kan regnes mellem de Lyspunkter, der fra Orienten livede op i Middelalderens Mørke.

I Syrien findes endnu et Møletaarn fra Korsfarernes Dage, men man ved ikke noget nøjagtigt om, naar det er blevet bygget. Taarnet findes paa den yderste Mur af en Tempelherrefæstning lidt Syd for Antiochia, og denne Stad blev i alle Tilfælde opgivet i Aaret 1271.

Gammel Vindmølle nær Antiochia. Møllen siges at skrive sig fra Korsfarernes Tid.

I det Aar, da Fæstningen blev delvis ødelagt, var Vindmøller i hvert Fald kendte i Europa, saa Resterne af den gamle Korsfarermølle kan ikke tjene som noget Bevis for, at Europa har lært Vindmøllerne at kende gennem Saracenerne.

At anbringe Vindmøller paa Byernes Mure i Middelalderen var almindeligt. Paa gamle Billeder ser man Møller i Massevis, og at Skikken vedvarede, ved man jo blandt andet fra Møllerne, der stod paa Københavns Volde, lige til disse blev sløjfede.

Det nøjagtige Aar, som Historien kender fra den første Vindmølle i Europa, siges at være 1191, men man kan just ikke sige, at Møllen fik Sukees. Den blev bygget i England af en Provst Herbert paa den ham tilhørende Jord, men blev brudt ned efter Ordre af en Abbed

Samson, idet Bygningen af en Mølle var forbudt. Vi ser her, hvordan Mølleriet var privilegeret. Klosteret havde Retten til Kornmalingen, og Loven, som sikkert ikke direkte har taget Sigte paa en den Gang saa ny Indretning som en Vindmølle, har dog kunnet bringes i kraftig Anvendelse.

Den gamle Beretning fortæller, hvordan Abbeden blev ude af sig selv af Vrede, da han hørte om Møllen. Han blev saa rasende, at han hverken kunde spise eller drikke. Han gav øjeblikkelig Ordre til, at Tømrere fra Klosteret med det samme skulde drage hen og bryde Møllen ned. Det nyttede ikke, at Provsten meget fornuftigt kom med Indvendinger, der gik ud paa, at han kunde forstaa, at han ikke maatte udnytte Vandkraften, som jo tilhørte Klosteret. Men Vinden blæste jo for alle og enhver, og det maatte derfor være ganske naturligt, at han benyttede den til at male sit Korn med. Det var

netop kun hans eget Korn, han vilde male og derfor vilde det ikke engang gribe ind i Klosters Mølleret.

Abbeden svarede, at Provsten ikke kunde have fornærmet ham blodigere, om han havde hugget hans Fødder af. „Jeg vil ikke smage en Bid Brød,“ og den hellige Mand svor endda en kraftig Ed — „før jeg har faaet det Apparat hugget i Stumper. End ikke selve Kongen kunde gribe ind i mine Rettigheder uden mit Samtykke. Folkene rundt om er frie Mænd, saa jeg kan ikke forbyde dem at gaa til din Mølle. Jeg holder paa mine Rettigheder, og jeg tillader ikke andre Møller end de, der er bygget før min Tid. Gaa din Vej, og naar du kommer hjem, skal du se, hvad der er blevet af din Mølle.“ Med disse Ord maatte den første Vindmølle gaa. Men han skyndte sig saa hurtigt hjem, at han naaede at faa Møllen brudt ned af sine egne Folk, saa den vrede Abbed i det mindste ikke fik den Fornøjelse, at hans Tømmersvende skulde ødelægge den.

Saaledes gik det den første i Historien kendte Vindmølle. Da Beretningen ad anden Vej er fastslaet som værende autentisk, har man Beviset for, at Provstens Mølle var den først kendte.

Heldigvis gik det ikke andre Vindmøller saa galt; men at det dog varede noget, inden den helt nye Slags Møller blev mere almindelige, kan man se deraf, at de endnu i det fjortende Aarhundrede betragtedes som noget nyt mange Steder.

I England og det vestlige Europa vandt Vindmøllerne hurtigt Fremgang. Man har nemlig Eksempler paa, at naar man andre Steder vilde bygge Vindmøller, sendte man Bud til Holland for at faa en praktisk Mand til at forestaa Bygningen af disse.

Som allerede nævnt, ansaa man i Slutningen af det fjortende Aarhundrede Vindmøllerne for saa selvfølgelig, at de optraadte i adskillige Værker, der illustrerede Bibelen og Oldtiden.

En ganske pudsigt Fejltagelse i modsat Retning finder man i et Værk af langt nyere Dato, hvor en aabenbart meget dybsindig og grundig Forfatter har fundet ud af, at Vindmøller overhovedet slet ikke kendtes i England paa Henrik VIII's Tid — fra 1491 til 1547. Han har nemlig fundet et offentligt Dokument, hvori fastslaas Betalingen for tre Mølleheste, to til at trække og een til at slæbe til og fra. Han mener deraf at kunne slutte, at man ikke kendte Vindmøller, og at Fakta var, at man først havde Morteren, dernæst de flade Møllestene af Flint, der kom fra Frankrig. Saa indførte man Vindmøllerne fra Orienten, og endelig blev disse afskaffet, da Vandmøllerne blev kendt.

Sandheden er, som allerede nævnt, at Vindmøllerne paa Henrik VIII's Tid havde været kendt i England i tre Aarhundreder. Men det viser sig, hvor let der kan sluttes galt, og de gale Slutninger sniger sig ofte ind i senere Værker.

Der har været gisnet meget over, hvordan de første Vindmøller var indrettet. Man har antaget, at de blev bygget paa en Flaade eller en Pram, saa

de let kunde vendes saaledes, at Vingerne altid stod mod Vinden. Men denne Antagelse synes dog ikke at holde Stik.

Det maa antages, at Problemet med at holde Møllen til Vinden, hvordan denne saa end blæste, maa være løst, da den første Vindmølle begyndte at gaa rundt.

Man har ingen autentisk Oplysning om nogen Vindmølle monteret paa et Fartøj. — Samtlige Vindmøller fra de ældste Tider omtales altid bygget paa fast Land og gerne paa Højder, hvor Vinden kunde blæse frit, saa man tør slutte, at den første Form for en Vindmølle har været den ogsaa herhjemme kendte Stubmølle, hvor hele Møllebygningen var monteret paa en Stub, som den kunde drejes omkring.

En gammel, middelalderlig Tegning af en Borgmølle.

Der synes at have været to Principer, som anvendtes. Allerede fra Aar 1314 har man en ganske god Beskrivelse, idet der siges, at nogle Møller er bygget over Jorden og har en lang Trappe op, medens andre har deres Fod fæstnet i selve Jorden. Den første Type har sikkert været den ældste og

mest primitive. — Adskillige gamle Haandtegninger, der gengiver de gamle Møller, viser, hvordan der er bygget en solid Trefod af Tommer, og herpaa hviler selve Møllebygningen paa en Top, hvormed det hele kan drejes, eftersom Vinden blæser.

Man kan ogsaa se Billeder fra det fjortende Aarhundrede, hvor Møllen er monteret paa en enkelt solid Stolpe, der staar fast i Jorden. Andre Billeder viser tydeligt Trefoden og Trappen, der fører op til Møllebygningen.

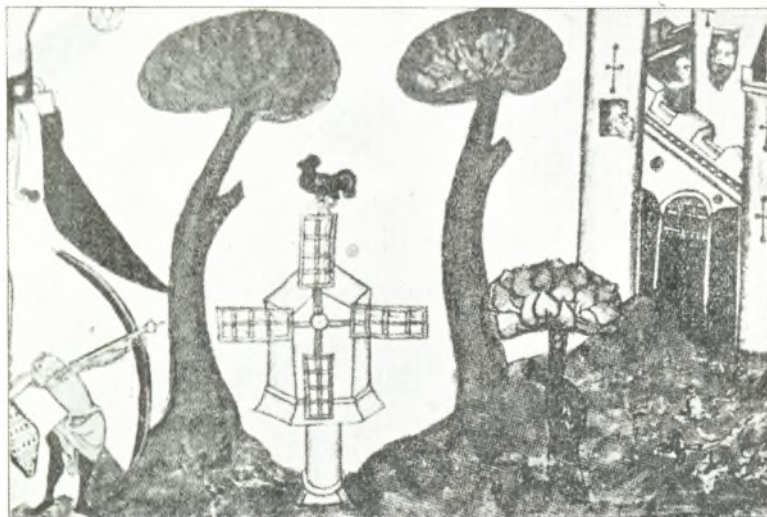
Et interessant Billede viser et Landskab fra 1450. Man ser her en Borgklippe, hvor der er angivet en Vindmølle oppe paa Klippetoppen.

Fælles for de utallige Tegninger fra Middelalderen er det, at man tydeligt kan se, hvordan disse gamle Stubmøller har været af akkurat samme Type som de enkelte, vi kender herhjemme fra, og som nu praktisk talt er forsvundet.

Spørgsmaalet om Vindmøllernes Oprindelse har iøvrigt været meget om-

stridt. Man finder i vore Dage i Spanien gamle Vindmøller, der stammer fra Maurernes Tid. Møllevingerne bestod af et kæmpemæssigt Hjul med en Række spinkle Stavvinger, der er anbragt paa samme Maade som Egerne i et Vognhjul, saaledes som Billedet Side 55 viser det.

Det er iøvrigt disse Møller, som omtales i den berømte Roman *Don Quijote* af Cervantes, hvor Helten drager ud for at slaas med Vindmøller. De var almindelig kendte i det 16. Aarhundrede og havde allerede den Gang i adskillige Aarhundreder været i Brug fra Maurertiden. Naar de første Gang

Vindmølle efter Haandtegning fra det 14. Aarhundrede.

er kommet i Brug, vides ikke, saa den tidligere nævnte, engelske Mølle er stadig den første historiske Vindmølle, man ved noget positivt om.

Det er altsaa disse mærkelige Møller, man maa tænke sig, naar man læser Cervantes berømte Roman, og ikke de gamle Stubmøller, som man kan se i mere moderne Illustrationer af Værket.

En lignende Type findes i Grækenland, som det næste Billede S. 55 viser. Billedet er taget paa den lille Ø Myconos, og som man ser, ligner Møllen den mauriske Mølle. — Der kan derfor være en vis Sandsynlighed for, at man i Orienten har kendt Kunsten at udnytte Vindkraften til Mølleriet, og i saa Fald kan man med en vis Ret antage, at Korsfarerne virkelig har bragt Vindmøllerne til Europa.

Aar 1565 udgav en Skribent i Venedig et interessant Værk, der omhandler Møllernes Historie i de nordligste Lande. Her nævnes forskellige Møller. Især har Møllerne i Holland interesseret ham. Vandmøllerne blev anlagt ved Strømmene, medens Vindmøllerne lagdes paa Steder, hvor Vinden kunde naa dem. Det er mærkeligt, at han, som vist paa en Tegning, har ladet Østen- og Vestenvinden blæse Vandstrømmene mod en Vandmølle af den gamle Type med et Underfaldshjul, medens Vindene aabenbart ikke synes at inter-

Vindmøller fra det 16. Aarhundrede. — Det ene Billede viser Møllen indvendig.

og blive ødelagte, naar Vinden blæser stærkt nok, og vender man dem med den skarpe Side mod Vinden, saa suser den blot videre. I begge Tilfælde drejer Møllen ikke rundt. Det gælder derfor om at finde den rette Stilling. Og dette Problem synes løst ad praktisk Vej samtidig med, at de første Vindmøller kom i Gang.

I Virkeligheden er Vindmøllen en genial Opfindelse. En kendt Matematiker i det attende Aarhundrede satte sig for at undersøge Betingelserne for den bedste Indstilling for Vindmøllens Vinger. Det kostede et næsten umenneskeligt Arbejde, men saa kom han ogsaa til det rigtige Resultat. Derpaa undersøgte han de faktiske Forhold, og han fandt, at de svarede netop til hans Beregninger.

Med andre Ord, gennem Aarhundredes Praksis havde Møllerne lidt efter lidt gennem Erfaringer fundet den rigtige Løsning paa en saa stor og vigtig Opgave. — Vindmøllen kunde dog ikke slaa de ældre Vandmøller af Marken. Man havde ofte hørt om Møllernes Vanskeligheder med de gamle Vandmøller, og nu kom der ogsaa Klager frem over de nye Vindmøller.

Det hændte, at forskellige Forhold kunde udtørre Strømmen saa meget, at Vandmøllen havde vanskeligt ved at arbejde. Daarlige

essere sig for Vindmøllerne, som jo dog skulde synes i højere Grad at have Krav paa deres Hjælp.

Den Kendsgerning, at Møllevingerne kunde gaa rundt, naar Vinden blæste, har sat mange af Middelalderens kloge Hoveder i Forbavselse. — Meget rigtigt bemærker en lærd Mand, at dersom Vingerne med Sejlene stilles ganske fladt med den brede Flade mod Vinden, vil de kun øve Modstand

En Stubmølle med Hjul paa Svansen.

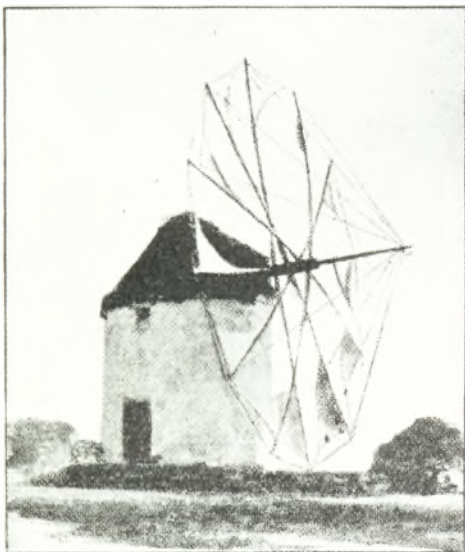
Vejrforhold skabte de samme Ulemper for Vindmøllen.

Derfor var det en Fordel for Ejeren af et Mølleri at have begge Slags Møller paa Steder, hvor en stor Flod eller en Sø med rigelige Kilder i Bunden, en Aa eller Flod med naturligt, konstant Vandløb, ikke sikrede ham den nødvendige Strøm hele Aaret rundt, eller Frosten om Vinteren lænkebandt Strømmen.

Den bedste Løsning af denne Opgave er allerede omtalt, idet man har set Eksempler paa en kombineret Vand- og Vindmølle. Ellers var det mere almindeligt, at man havde en Vand- og en Vindmølle nær hinanden. Blandt andet fremgaar dette af utallige gamle Billeder. Mange Mølleejere — Riddere eller Klostre havde ovenikøbet regnet ud, at da de to Slags Møller jo ikke var beregnet paa at skulle drives samtidig, kunde man nøjes med een fælles Møller og Møllersvend, der skiftedes til at arbejde i de to Møller — efter som Vind og Vejr føjede det.

Man ser i det hele taget ofte, hvordan man for at spare har en fælles Møller for flere Møller, og naar det altsaa gjaldt en Vand- og en Vindmølle, var det jo rarest for Mølleren, om de to Slags Møller blev bygget sammen i een Bygning.

De gammeldags Stubmøller paa den tre- eller undertiden firedelte Tømmerfod blev en meget benyttet Type,

En mærkelig græsk Mølle, der anvendes i vor Tid.

Gammel spansk Vindmølle fra Maurernes Tid. — (Efter en gammel Haandtegning).

som i det store og hele holdt lige op til vore Dage. Man ser her atter et Eksempel paa, hvordan en praktisk Foranstaltning, naar den endelig har rodfæstet sig, meget vanskeligt lader sig opgive, selv om der indføres nye og langt bedre Opfindelser.

Den ganske enkle Stubmølle havde en Fordel, som man ikke saa sjældent udnyttede i gamle Dage. Den kunde let flyttes. Hvilket forresten ogsaa var Tilfældet med de mindre Vandmøller. Det er derfor ikke saa helt utænkeligt, at forskellige Sagn og opbyggelige Helgenmyter om, hvordan en Helgen lod ske det Mirakel, at en Strøm ledtes til en Vandmølle, der ikke kunde gaa

rundt, ganske simpelt kan forklares ved de kendte Ord af Muhammed, at naar Bjerget ikke vilde komme til ham, saa gik han til Bjerget!

Men det var dog et temmelig stort Stykke Arbejde at rive en Vandmølle ned og flytte det hele. da der jo ofte krævedes ret store Anlæg til Regulering af Strømmen og til Mølledam og andet.

En Stubmølle (Formby-Mølle).

At det gik hurtigt at rive en Vindmølle ned, ved man derimod fra den autentiske Beretning om den første i Historien kendte Vindmølle, hvorom der ovenfor er fortalt. —

Særlig synes dette at have været Tilfældet med de ældste Stubmøller, der nævnes som værende bygget over Jorden. Et Eksempel fra nyere Dato her i Danmark har man fra den kendte gamle Stubmølle — en af Københavns sidste Voldmøller — der stod der, hvor det nuværende Raadhus ligger, og som blev flyttet ud i Kongens Enghave, hvor den iøvrigt fandt en trist Skæbne, idet den for omtrent 30 Aar siden nedbrændte.

Vanskeligere at flytte var den anden Type Stubmøller, der, som man betegnede dem, stod med Foden fast i Jorden.

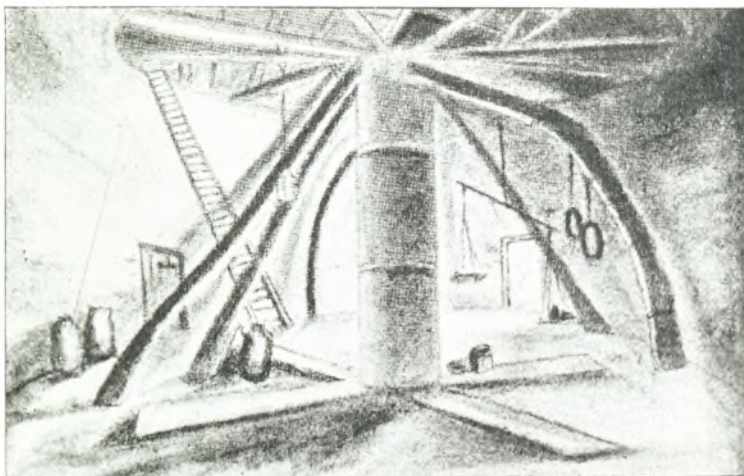
Den ældre Type med Fodstykket af svært Tømmer, stod ikke altid lige solidt fast i en Storm. Man har talrige Eksempler paa, at disse Møller er blæste om i et voldsomt Uvejr.

Derfor begyndte man paa at sænke Underlaget. Det vil sige, man erstattede Tømmerfodstykket med en solid Pille, der blev gravet et godt Stykke ned i Grunden, og hvis øverste Del ragede op i selve Møllehuset, foroven hvilede dette saa paa Pillens øverste Del ved Hjælp af en solid Tømmerkonstruktion. Et Eksempel paa en gammel Mølle, der viser Udviklingen, har man blandt andet i England nær Liverpool, hvor en gammel Stubmølle først hvilede paa en Fod af Tømmer, der forneden var fæstnet i udmejslede Fordybninger i den faste Klippe. Men senere blev Foden erstattet af en solid Pille. Møllen nævnes allerede i Aaret 1418.

Men da man sænkede Møllehuset, opstod der en slem Ulempe. Møllevingerne kom nemlig saa tæt ned til Jorden, at det flere Gange skete, at de dræbte intetanende Faar, der græssede rundt omkring Møllen.

Man byggede den da en Etagé højere og anbragte et Galleri rundt om, hvorfra Vingerne kunde naas.

Det næste Skridt fremad var, at man byggede en Underbygning, formet som et Taarn omkring Pillen forneden. Denne Underbygning opførtes enten af Stene eller Teglsten. Dette Mølletaarn havde Form som en flad, foroven overskaaret Kegel, saaledes som det typisk fremgaar af Illustrationen S. 56,

Det Indre af en Formby-Mølle.

der viser en engelsk Mølle, den saakaldte Formby-Mølle. Den næste Illustration viser det Indre af den samme Mølle, hvor man tydeligt kan se den svære Pille, der bærer Møllehuset.

Underbygningen tjente som Magasin, medens Møllesvansen, den svære Bjælke, der anvendtes til at dreje Møllehjulet rundt mod Vinden, var fæstnet til det nederste af dette.

At dreje Møllen rundt blev efterhaanden et ikke saa helt let Arbejde, idet Møllerne jo gjordes større. I Begyndelsen kunde man dreje det hele ved en enkelt Mands Kræfter, senere skulde der en Hest til.

Underbygningen blev senere forsynet med hele fire Døre, og den kunde variere paa forskellig Maade. Sommetider virkede den som et Magasin, som lige vist, andre Steder var den blot en solid Murstenskegle, der kun tjente til at hæve Møllehuset i Vejret, medens den andre Steder var bygget som om det var fire svære Piller med aabent Rum imellem og forsynet med et afstumpet Kegletag, der bar Møllehuset.

Men man vil tydelig se i alle Tilfælde, at man allerede her har Grundlaget for vore Dages Vindmøller med den murede Underbygning, der bærer selve Mølletaarnet med Galleriet.

Medens man i ældre Dage nøjedes med at lade Svansen udgøres af den

svære Bjælke, der var forsynet med et stærkt Trækryds, som hindrede Møllen i at blive drejet ud af Stilling i stærke Vinde, fandt man senere paa at anbringe et Hjul for Enden af Svansen. Ved da at spænde en Hest — eller ved særlig store Møller et Spand Okser for, kunde man dreje Møllehjulet lettere rundt.

En gammel amerikansk Hættemølle fra det 17. Aarhundrede.

Men det var alligevel forbundet med Besvær at holde Møllen op til Vinden, der som bekendt er lunefuld. Allerede ved ældre Møller, der endnu tilhører Stubmølletypen, havde man opfundet det lille Møllehjul, der blev sat for Enden af Svansen over Hjulet, som løb rundt der, naar Møllen skulde drejes rundt.

Dette lille Hjul var ogsaa forsynet med Sejl. Naar dette lille Hjælpehjul da stod saadan, at Vinden drejede det rundt, virkede det videre paa Hjulet, der sad paa tværs forneden af Svansen og fik dette til at gaa rundt, og dermed kørte Møllehuset med, indtil Vingerne kom op mod Vinden.

Med andre Ord, Mølleren skulde ikke stadig gaa fra sit egentlige Arbejde for at dreje Møllen, naar Vindene skiftede. Drejningen blev udført automatisk. — Adskillige af disse moderniserede Stubmøller er stadig i Gang overalt i Verden, men de har stadig vanskeligt ved at klare sig i Konkur-

rencen. Et grelt Eksempel herpaa har man ret ofte, naar man hører, hvordan disse Møller i god Stand og driftsklare bliver solgte enten frivilligt eller ved Tvangsauktioner for utrolig billige Summer. Saaledes gik for nogle Aar siden en smuk og velholdt engelsk Stubmølle for 1800 Kroner ved en Auktion -- efter at Mølleren havde skudt sig paa Grund af økonomiske Vanskeligheder. Hele Ejendommen, der bestod af Møllen med to Kværne, fire Patentsejl, en grundmuret Underbygning og et godt Hus ved Siden af, var naturligvis adskilligt mere værd.

Allerede i det syttende Aarhundrede kom der en ny Type frem. Antagelig er den af tysk Oprindelse, men har nu engang faaet Betegnelsen „den hollandske Mølle“, blandt andet fordi Holland jo er kendt som Møllernes Land, og man der har haft Blikket aabent for Forbedringer.

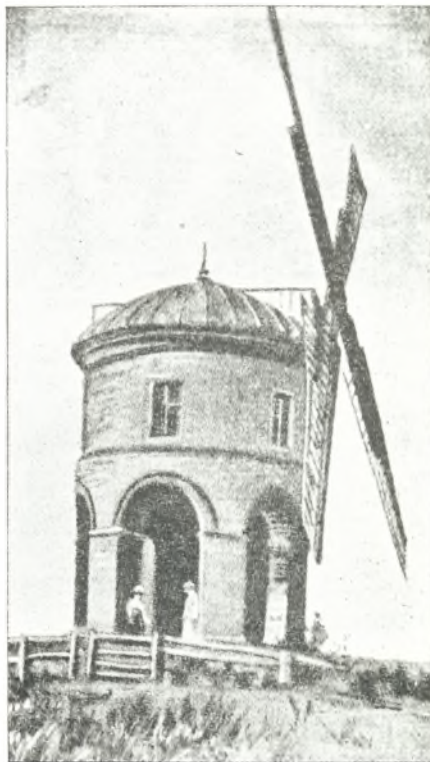
— Den hollandske Mølle — eller Taarnmøllen — som den ogsaa undertiden kaldes, er egentlig en ganske naturlig Udvikling af Stubmøllen med den murede Underbygning.

Det er det besværlige Arbejde med at faa Møllen drejet rundt, der har givet Stødet til Opfindelsen af den hollandske Mølle.

Man løste Problemet paa en saare ligetil Maade, idet man nøjedes med at lade det øverste af Møllen, selve Møllehatten, være indrettet til at dreje rundt, medens Underbygningen og selv Kværnhuset stod fast. Man opnaaede her mange Fordele, men først og fremmest det, at Drejningen mod Vinden blev betydelig lettere, og at selve Møllen kunde bygges meget fastere, end det hidtil havde været Tilfældet.

Skønt meget tyder paa, at denne Opfindelse er gjort i Tyskland, har Møllen alligevel faaet Navnet den hollandske Mølle, og dette skyldes, at den nye Mølle første Gang blev beskrevet af en Flamlænder, Leegwater, i det 17. Aarhundrede. Han skriver i sin Bog, at Opfindesen blev gjort i Midten af det 16. Aarhundrede af en Flamlænder. Men man mener dog, at Møllen med den drejelige Hat har været kendt før i Tyskland.

I Begyndelsen fæstnede man Svansen øverst oppe i Møllehatten og lod den saa række helt ned til Jorden, hvilket jo krævede en meget svær Bjælke. Der findes endnu den Slags hollandske Møller af den første Type. Et godt

En mærkelig engelsk Mølle, helt bygget af Sten.

Eksempel er en amerikansk Mølle i Detroit. Ikke uden Aarsag har man i vore Dage kaldt denne interessante gamle Mølle for „Pjaltemøllen“. Dens Udseende berettiger unægtelig denne Betegnelse. (Se III. S. 58.)

Vore Dages Vindmølle blev til, da man fandt ud af at anbringe et Galleri rundt om Møllen og lade Svansen naa ned kun dertil. Dette havde yderligere en Fordel, idet man jo saa kunde bygge Møllen saa høj, som det var nødvendigt, en Fordel, der absolut ikke var uden Betydning i tætbebyggede Egne, hvor man har kunnet opleve det Særsyn, at andre, høje Bygninger — eller ogsaa Plantninger kunde gro op og ligefrem tage visse gunstige Vinde bort fra en Mølle.

Man har Eksempler paa Møller af megen stor Højde, saaledes en Mølle i England i Yarmouth, der regnes for en af Nutidens mest fuldkomne Vindmøller, der er 40 m høj. Vel at mærke det er selve Møllebygningen maalt fra Grunden og til Hattens Top. (Se III. Side 79.)

Skønt Drejningen af Møllen nu var lettet, var det dog stadig ikke det nemmeste Arbejde at ændre Stillingen selv fra Galleriet. Man har Eksempler paa, at Møllere er kommet alvorligt til Skade, ja endogsaa har mistet Livet under Arbejdet paa Galleriet, naar det har været Uvejr. Der findes Tilfælde, hvor en Mølle i Mørket er faldet ud over Rækværket, da dette gav efter, idet han lænede sig til det, medens han vilde dreje Svansen. En anden Mølle vilde i Mørke dreje Møllehatten, men da han bagefter vilde ind i Møllen igen, snublede han og kom hen under Vingerne, hvor han blev ramt og dræbt paa Stedet. Begge Tilfælde er autentiske. Selv om man her maa regne med, at de to Omkomne har været ganske utilladelig uforsigtige, saa er Ulykkerne dog sket, og de er ikke de eneste.

Det er slet ikke overdrevent, naar en engelsk Forfatter, der særlig har kastet sig over Mølleriets Historie, skriver, at det at behandle en stor Vindmølle i stærk Blæst, kræver lige saa megen Agtpaagivenhed som at skulle styre et stort Sejlskib for fulde Sejl.

Den hollandske Mølle har givet Anledning til forskellige Sidespring i Møllebygningskunsten. Det mærkeligste Tilfælde findes i Amerika og er en sælsom taarnformet Bygning af svære Stene. Bygningen er fornedet dannet som et rundt Galleri af høje Piller med romantiske Buer og findes paa Rhode Island i U. S. A.

Bygningen ligner et gammelt, romantisk Fæstningstaarn, men man forbavses blot over, at et Fæstningstaarn var saa aabent fornedet. Det var i lange Tider almindelig Tradition, at man her havde et veritabelt Mindesmærke fra den gamle Vikingetid, da Nordens Vikinger, som bekendt, fandt Vejen til Amerika adskillige Aarhundreder før Columbus. Bygningen var Resterne af en Vikingeborg, og som saadan blev den forevist for undrende Turister.

Men da Sagen blev videnskabelig undersøgt, viste det sig, at man simpelt hen havde at gøre med Underbygningen af en gammel Mølle fra det 17. Aarhundrede. Det var den engelske Guvernør Arnold, som havde bygget Møllen, da en ældre Trædemølle blæste om.

Saa hed det sig, at der alligevel var Tale om en Fæstning, idet jo saa mange Møller i Amerika især havde været benyttet som Fort. Men Antagelsen kunde ikke holde for en Prøve. Vandmøller kunde bruges, da man jo her altid havde Vand til at slukke eventuelle Ildebrande. Datidens Vindmøller af Træ, og som ovenikøbet gerne laa paa Højderne, kunde vel have strategisk Betydning, og adskillige Møller af den Art har spillet deres Rolle i Krigskunstens Historie, men som Fæstninger duede de ikke. Under en Belejring var det jo alt for nemt at stikke dem i Brand.

Gaaden blev saa løst, idet man i England havde lignende Møller, saaledes viser Billedet den mærkelige Chesterton Mølle. (Se III. Side 59.)

Enkelte Møller af den Slags blev bygget i England i det 17. Aarhundrede. Men der var ikke Tale om at bruge dem til Forsvar. Man tilstræbte at bygge en Mølle, der, som det udtaltes, var uforgængelig gennem Aarhundreder, naar der da ikke kom Jordskælv, eller den blev ramt af Lynet. Samtidig vilde man saa prøve paa at skabe en Mølle, der kunde gøre en monumental Virkning. Men Forsøget blev opgivet. Det synes, som om det kun er Guvernør Arnold, der har villet efterligne denne mærkelige Byggemaade.

Den gennem Traditionen opstaaede Mølletype, som den Dag i Dag virker saa smukt i vore Landskaber, er vel ogsaa den, der i alle Maader er den bedste og mest praktiske.

Efter dette lille Sidespring skal vi vende tilbage til Omtalen af Møllehattens Drejning. Man fik her to Forbedringer. Den ene bestod i, at man forneden af Svansen anbragte et Hjul, som man ved at dreje rundt fra Gallerriet gennem en ganske enkelt Mekanisme kunde faa den svære Bjælke til at følge med, naar Hjulet løb langs Galleriets Rand.

Den anden Metode var at anbringe et Hjul oppe paa selve Hatten. Derved kunde Svansen undværes. Naar Hjulet drejedes, blev Hatten drejet gennem en enkelt Tandhjulsbevægelse. Og Hjulet drejedes ved at man trak i et Tov, der var lagt om Hjulets Kant og naaede ned til Galleriet.

Men den sidste og rigtige Løsning blev den automatiske Drejning ved et lille ekstra Vingehjul, der straks bevægedes, saa snart det ikke stod paa langs af Vindretningen, og derved automatisk drejede Møllehatten og de store Vinger i den rigtige Stilling.

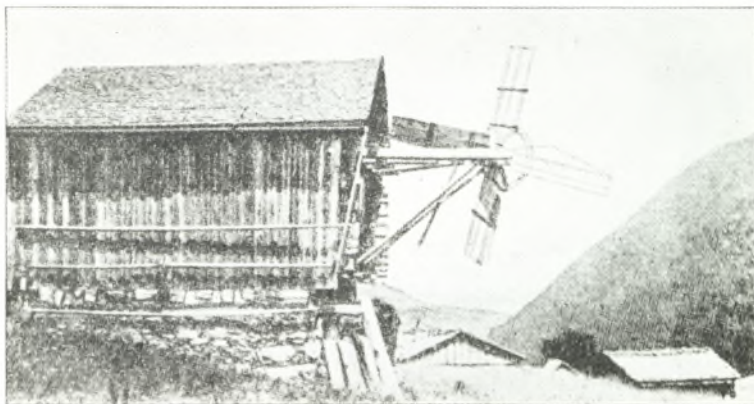
Det var ikke alene for selve Kornmalingsens Skyld, at det var saa vigtigt at have Møllen drejet rigtigt op mod Vinden. Kom Vingerne med Sejlene paa i en forkert Retning i stærk Vind eller Storm, betød det for det meste en alvorlig Katastrofe. Kun faa Minutter var ofte nok til at medføre store Ødelæggelser.

Man har et Eksempel paa, at en Mølle i meget stærk Blæst fik hele Hatten revet af. Ødelæggelsen kostede alt i alt Mølleren et Par Tusinde Kroner, og det Tab paaførtes ham i Løbet af tre Minutter. Det siger sig selv, at naar Møllen skulde gaa i ustadigt og stærkt blæsende Vejr, krævede det en Paa-passelighed, der i meget høj Grad sinkede det egentlige Møllearbejde, idet der forlangtes en baade agtpaagivende og sagkyndig Mand paa Vagt, akkurat

som den erfarne Skipper paa Kommandobroen under en Orkan. Derfor fik den automatiske Drejning sin store Betydning.

Gennem fem Aarhundreder gik Møllerne rundt efter det samme Princip, og det var ikke gennemgribende Forandringer, der indførtes. Det er først i Løbet af det sidste Hundrede Aar, at Møllerne for Alvor er blevet Genstand for Ingeniørkunstens Interesse.

Forskellige Ændringer forsøgte man ganske vist, saaledes at konstruere Vinger med seks Sejl, men den Idé blev dog opgivet. Enkelte Steder kan man

En lille, mærkelig schweizisk Mølle.

se Møller med flere end fire Vinger, men de hører til Undtagelserne. Møllen med de mange Vinger hører Nutiden til. Da de amerikanske Staal møller, helt bygget af Staalstænger, kom i Brug, skabte man de moderne Møllehjul, der bruges hele Verden over. Her i Danmark ser man jo i massevis af dem, paa alle de store Gaarde er de rejst og trækker forskellige af Gaardens Kraftmaskiner, hvor man tidligere havde Hestegangen i Brug. Ogsaa Vand fra Brønden trækker de op, og til Afvandsanlæg ses de ogsaa hyppigt. Man kan ogsaa se disse praktiske, men nøgterne, Staalskeletter drive virkelige Møllerier.

En anden, mærkelig Mølleform er den lille schweiziske Mølle, hvor det lille Møllehjul er anbragt paa Siden af Møllehuset, der i sig selv er bygget som en lille Schweizerhytte. Men den Type kan kun anvendes i Højlande, hvor Vinden for det meste blæser i konstante Retninger.

Et Spørgsmaal, der havde stor Betydning for Vindmøllerne, var Standsningen og Bremsningen af Vingernes Bevægelse, naar Vinden blev for stærk. Naturligvis kunde man afsejle Vingerne, inden Stormen blæste op, men det kunde betyde Vanskeligheder i andre Retninger, saa Kornmalingen derved maatte stoppe op.

Naar en Mølle løber løbsk, medfører det ikke alene Ødelæggelse af Materialet, men der er direkte Fare for, at den voldsomme Friktion kan skabe Ildebrand.

Derfor er ogsaa Bremsen paa Møllerne en Nødvendighed. Principet er

ganske enkelt. Over det store Hjul, der var fæstnet til Vingeakselen, Hat-hjulet, som det kaldes, var der lagt et Baand af elastisk Træ. Baandet kunde strammes ned over Hjulets yderste Rand ved Hjælp af en Stang, der blev trukket ned af en Snor. Et lignende Princip som ved Bremsen i et moderne Automobil.

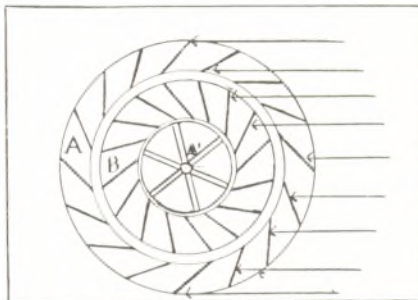
En nyere Opfindelse, der sikrer imod, at Møllen løber løbsk, gaar ud paa, at Møllens Vinger forsynes med Klapsejl, det vil sige, at Sejlet bestaar af en Række smaa Tværplader, der staar vandret paa Vingens Længde. Hvert af disse smaa Sejl eller Klapper sidder som Tremmerne i et Vinduesjalousi. — Ved Hjælp af en Kontravægt kan Møllevingernes Klapsejl, der alle drejes ved en fælles Stang, indstilles saadan, at Klapperne drejes mere eller mindre mod Vindens Retning, saadan at Vingens samlede Flade enten bestaar af et samlet Hele, eller giver Aabninger mellem hvert Klapsejl, saa der bliver mindre Flade for Vinden at tage fat paa.

Blæser Vinden pludseligt op, drejes Klapperne, saa de aabner sig, og modsat paa den lige saa enkle, som sindrige Metode kan man blive Herre over Vindens Virkning. I for voldsom Blæst stiller Klapperne sig helt paa Højkant, og saa er der ikke Modstand nok imod Vinden, saa Hjulene bliver staaende stille. Det er iøvrigt den Metode, som man ser anvendt paa de moderne, amerikanske Vindmøller, der er bygget paa Stalskelet, og hvor Vindhjulet danner en hel Roset eller ogsaa kun bestaar af de gammeldags fire Hjul.

Et andet Spørgsmaal var Stenenes Indstilling. Ogsaa her fik man en i sig selv ganske enkel, men alligevel sindrig Mekanisme, der ved Hjælp af en Vægtstang kunde hæve og sænke den øverste Sten, saaledes at Kværnen kunde indstilles til grov eller fin Maling.

Der nævnes dog stadig tre Ting, der mangler for at gøre Vindmøllen fuldkommen. *For det første*, en Indretning, der kan regulere Mekanismens Bevægelse og gøre den mere ensartet og uafhængig af Vindens uregelmæssige Styrke, der jo ofte varierer stærkt i korte Tidsrum. *For det andet*, et Apparat, der kan regulere Korntilførslen til Kværnen efter Stenens Bevægelse. *For det tredje*, en automatisk Indstilling af selve Sejlene, hvis Retning i Forhold til Vinden helst skal have en større Vinkel ved Starten end under selve Gangen. — Det var disse tre Opgaver, som allerede tidligere blev stillet, men som dog ikke kan siges at være løst fuldtud.

Endelig kan omtales et ganske interessant Forsøg med en Vindmølle af

Skematisk Tegning af en horisontal Vindmølle, set fra oven. Man vil se, hvordan de skraat stillede Planer (de mange, tykke Skraastreger) er stillet saadan, at Vinden, hvis Retning vises af Pilene, til den ene Side (Tegningens øverste Halvdel) byder en større Modstand, der fanger Vindkraften, mens den anden Side, der gaar mod Vinden, byder en langt mindre Modstand.

en ganske ejendommelig Type: *Den horizontale Vindmølle*. Her var Møllehjulet anbragt *vandret*. Opfindelsen kom frem for over et Aarhundrede siden, og man ventede sig meget af den. Princippet er vist ved den lille skematiske Tegning paa den foregaaende Side. Som man vil se, synes Ideen ganske genial. Men ved praktiske Forsøg viste det sig, at denne Mølleform ikke udnyttede Vindkraften nær saa godt som de gode, gammeldags Vindmøller. Opfindelsen fik derfor aldrig nogen Betydning.

At Spørgsmaalet om en helt ny Type for Vindmøller kunde skabes, er ikke utænkelig. Men Opgaven bliver vel næppe løst, nu da Vindmøllerne er ved at gaa over i Historien.

Vindmøllen var jo gennem Aarhundreder den bedste Løsning af Problemet: „Mel til det daglige Brød.“ Nu staar disse gamle Møller i Aftenrødens Tegn figurlig set, og de sidste Forbedringer, der kunde fuldkommengøre dem, vil aldrig blive indført, idet Dampen i Slutningen af forrige Aarhundrede og vort Aarhundredes hurtigtrotterende Eksplosionsmotor mere og mere overtager Kornmalingen.

Her i Danmark er vore gamle, smukke Stubmøller jo gaaet over i Historien. Den gamle Mølle, der i 260 Aar laa ved Karlstrup, er nu rejst ved Nationalmuseets Frilandsmuseum ved Lyngbyvejen, og den smukke gamle Pibe Mølle ved Arresøen i Nordsjælland maler ikke mere. Den er fredet og staar hen uden Vinger som et Monument om svundne Dage.

Og mange af vore moderne Vindmøller vil vel ogsaa efterhaanden gaa over i Historien, medens de store Industrimøller overtager Melfabrikationen.

Ogsaa de ældgamle Møllestene, der gennem 2 Aartusinder har løbet rundt og rundt og malet Korn til Mel, vil forsvinde, idet de moderne Melfabriker, om man tør bruge dette Udtryk, anvender Valser i Stedet for de gamle Stene.

At Vindmøllerne — ligesom Vandmøllerne rundt om i Verden — virkelig er ved at blive historiske, kan man mærke paa forskellige Maader. Ruiner af Møller er ikke længere ualmindelige. Og mangen gammel Mølle er allerede i Sagnverdenen og Eventyrets Verden blevet Midtpunkt for Spøgelser og sælsomme Historier, og som allerede tidligere berørt, egner en saadan gammel Mølle med dets dunkle, melstøvede Indre sig udmærket for en fri Fantasi.

Men ogsaa til helt andre — og praktiske — Formaal er de gamle, dekorative Vindmøller blevet bevaret. Flere Møller har gennem Tiderne gjort stor Nytte som Sømærker, idet de paa lang Afstand kunde ses paa Højderne, hvor de staar.

Dette har ved mangen Kyst bevaret en smuk gammel Mølle, der ellers maaske havde faaet Lov til at forfalde eller var blevet revet ned.

Andre Steder har man af rent kulturhistorisk Interesse sikret den nødvendige Sum til Bevarelsen af en gammel Mølle. Saaledes kan nævnes den smukke Orient-Mølle paa Long-Island, U. S. A., der er blevet restaureret og stadig holdes i god Stand. Dens Vinger kan ses løbe rundt, som om den stadig maler Korn.

En smuk, gammel dansk Mølle. Den hollandske Mølle ved Frilands-
museet ved Lyngby.

En anden gammel Mølle benyttes som astronomisk Observatorium, og her kommer det rigtig til Nytte, at Hytten kan drejes rundt, saadan som det jo er Tilfældet med Kuplen paa ethvert Observatorium.

Adskillige gamle Møller er bevarede som Beboelseshuse. En gammel smuk Mølle tjener som en udmærket Bolig paa Øen Man, og her i Danmark kan man nævne den gamle idylliske Mølle paa Christianshavns Vold tæt ved Baadsmadsstrædes Kaserne.

I det skønne Nordsjælland ved den historiske Sandkro tæt ved Tisvilde Hegn er der nylig blevet rejst en nøjagtig Kopi af en smuk gammel dansk Stubmølle, der er indrettet til Sommerbolig og liver godt op i Landskabet.

En gammel, engelsk Mølle er blevet indviet til Kirke, og her afholdes hver Søndag Gudstjeneste.

En gammel engelsk Møller, der døde i Aaret 1793, 88 Aar gammel, havde i mange Aar bestemt en fredelig Plads i Nærheden af sin Mølle som sit sidste Hvilested. Han fik sin sidste Vilje opfyldt, og i hans Testamente var der fastsat en aarlig Sum paa 20 Pund Sterling til Vedligeholdelse af Graven, der gennem en lang Aarrække tjente som et Valfartssted.

Moderne Mølleri

Den schweiziske Valsemølle — Industrimøller.

Gruttesten, Kværn, Vandmølle og Vindmølle danner de store Milepæle i Kornmalings Historie. Kraften, der drev Møllestenen rundt, har været forskellig, men selve Principet — Møllens Hjerter — om man vil — de to Møllestene, der ligger fladt, var jo det samme.

I vort Teknikens Aarhundrede og allerede i forrige Sekel kom der et helt nyt Princip frem, som nu har gjort en moderne Mølle til et fuldkommen automatisk Apparat, der er baseret paa Stordrift.

I et følgende Afsnit om Mølletekniken vil en af vore første Sagkyndige paa dette Omraade give en Beskrivelse af en moderne Møllens enkelte Dele.

Her skal i store Træk omtales sidste Afsnit af Mølleriets historiske Del.

Det er Amerika, der er Foregangslandet. De mægtige Kornarealer i den nye Verden krævede maaske ogsaa en mere industriel Kornmaling. Et mægtigt Opsving i Mølleriets Historie blev det, da man benyttede Dampmaskinen til Kornmalingen.

Allerede i Slutningen af det attende Aarhundrede kom Dampmaskinen i Gang til dette specielle Brug, men det var først gennem det næste Aarhundrede, at der, om man saa maa sige, kom den rigtige Fart til. Det siger sig selv, at den mekaniske Kraft, der ikke længer var afhængig af Vand og Vind, men som Mølleren selv kunde regulere efter Ønske, og som han kunde forøge til det næsten ubegrænsede, naar Omstændighederne krævede det, var mere i Traad med det store Opsving, som det økonomiske Liv tog igennem forrige Aarhundrede.

Lige indtil op imod vore Dage havde Kornmalingen, eller Fladmølleri, som man betegner denne ældgamle Form for Formalingen, været den eneste Metode. Som bekendt er Systemet det, at den underste Sten, *Liggeren*, og den øverste, *Løberen*, knuser og skærer Kornet itu, derved at Løberen løber rundt under et vist Tryk, saaledes at de to Stenes skarpe Kanter mødes.

Det er de to flade Sten i horisontal Retning, der har givet denne Mølleri-form Navn af Fladmølleri. Malegodset passerer Kværnen een Gang, sigtes og føres flere Gange tilbage igen, indtil det er helt udmalet.

Det moderne Mølleri kom i Gang, da man for Alvor begyndte at anvende Valser i Stedet for de flade Møllerstenene. Skønt det moderne Valsemølleri almindelig regnes for at være Nutidens Maade til Kornmalingen, saa skriver Benyttelsen af Valser sig fra en gammel Dato.

Allerede i Aaret 1651 omtales de, og de har da ogsaa været anvendt i Praksis. Staal møller har man senere kaldt dem; men de har dog næppe været benyttet til andet end Grutning af Kvægfoder og lignende.

Ganske interessant er det at iagttage, hvordan man tidligere anvendte en Art Valsemøller i Husholdningerne.

De bestod af en Slags Stenvalse, der kunde drejes mod en konkav Flade. Dette Apparat benyttedes blandt andet til Husholdningsformaling lige som de gamle Kværne, eller man benyttede dem ogsaa til en videre Forarbejdning af Melet. Det har altsaa været en mere moderne Forbedring af de gamle Sadelstene, hvor, som man erindrer det, den lange runde Sten, der holdtes med begge Hænder, *ikke* blev rullet, men kun skuret mod Underlaget.

Valsemøllen i Frauenfeld.

Meget praktiske var disse primitive Valsemøller i det smaa dog ikke, og det har vel været en af Grundene til, at de aldrig har slaaet an. Men Principet har altsaa været rigtigt nok. Allerede kort efter Midten af det attende Aarhundrede kender man Patenter paa støbte Metalvalser, konstruerede til Kornmaling, og et kvart Aarhundrede senere blev Valsemøller anvendt i Praksis, og gennem det nittende Aarhundrede gjorde man adskillige Forsøg, der langsomt kom det endelige Maal nærmere.

I Aaret 1830 var der en Schweizer ved Navn Müller, der fremkom med en Plan til et stort Anlæg med Valsemølleri. Manden syntes virkelig at have haft noget Begreb om dette System, og det lykkedes ham at interessere nogle Rigmænd for Ideen. I den schweiziske By Frauenfeld blev der startet et Selskab, Valse-Mølle Kompagniet, som lod opføre en ret storslaet Bygning, som det tog 3 Aar at bygge.

Men da man saa skulde til at begynde, viste det sig, at Maskineriet ikke svarede til de store Forventninger. Müller forsvandt sporløst og efterlod sine

sørgende Kreditorer, medens det lod til, at hele Tanken skulde gaa i Vasken. — Da var der en schweizisk Ingeniør, Sulzberger, som havde været med til at bygge Mølleriet, og som havde søgt at sætte sig ind i det nye System. Han havde ellers intet Kendskab til Mølleteknik, men han paatog sig at redde hele Foretagendet fra Undergang. Og det lykkedes ham virkelig at rekonstruere det hele, saa der kom System i det. Han anbragte to Par Valser af Jern i en Ramme, det ene Par over det andet, saaledes at hvert Par blev drevet uafhængigt af det andet.

Det viste sig, at han havde truffet det rigtige. Den ny Mølle fik en ganske uventet Sukces, saaledes at Frauenfeld i Schweiz har Æren af at være det Sted, hvor man først praktiserede det moderne Valsemølleri.

Det uventede Held gav Stødet til, at Kompagniet startede en helt ny Fabrik for Valsemøller. Det Sulzbergske System vandt i de følgende Aar en ikke ringe Fremgang i Europa, ikke mindst i Pesth. Højmølleriet naaede i denne Stad en Fremgang, der fuldt ud beviste, hvad Systemet duede til.

Det schweiziske System var baseret paa falsede Jernvalser monteret i en støbt Jernramme. Mølleriet i Pesth bestod i Aaret 1867 af ikke mindre end 210 Par Valser anbragte i fem Afdelinger, saa man vil se, at her virkelig var Tale om en veritabel Storindustri sammenlignet med de ældre Systemer. Og for første Gang træder Mølleriet ind i Nutidens Face, og Skridtet var gjort til de store, moderne Industrimøller.

Et andet System var det Buchholzske, der blev patenteret i 1862, og som i mangt og meget fulgte det schweiziske Princip, men der blev indskudt en Sigte mellem hvert System af Valser.

Senere — i Aaret 1874 — opfandtes Porcelænsvalserne, der var meget praktiske, men som i Begyndelsen blev omgærdet med en mærkelig Hemmelighedsfuldhed, da man her mente at have fundet et Unikum-System.

Samtidig gik Valsemølleriets sin Sejrsang i Amerika, og dermed var det ældgamle Mølleri med de flade Stene i det store afsluttet, rent historisk set. Men at Fladmølleriets dermed ikke var opgivet, er jo en Kendsgerning.

Det er, som tidligere berørt, ikke Stedet her at komme ind paa de rent tekniske Enkeltheder, der jo omtales senere. Men med den korte Oversigt over det moderne System kan denne historiske Fremstilling af Kornmølleriets Historie betragtes som afsluttet.

Mølleriet i Danmark

Hvad der i det foregaaende Afsnit er fortalt om Mølleriets Historie fra de ældste Tider, kan i store Træk ogsaa omfatte Kornmalingen her i Danmark, der har været underkastet de samme Udviklinger som i de andre Lande.

Ogsaa her har vi kendt Stenalderens Grutning og Haandkværnene.

Vindmøllen maa tidligt være indført her i Landet, idet den første Gang

nævnes omkring Midten af det 13. Aarhundrede, kort efter Valdemar Sejrs Død, og altsaa kun godt et halvt Aarhundrede efter, at den første historiske Mølle i Europa blev bygget.

Det var Stubmøllerne, som dominerede indtil Aaret 1775, da den hollandske Mølle begyndte at blive almindelig herhjemme.

Rundt om paa Landet fandtes vore gamle Vand- og Vindmøller, hvis Data strækker sig meget langt tilbage. I Byerne og især i København dreves Mølleindustrien uden for Portene og paa Bastionerne, der kronedes af Vindmøller.

Et ældre Billede fra København, den Gang Voldene stod. Man ser de mange Vindmøller, der var anbragt paa Voldene.

Men inde i selve Byerne fandtes mange private Hestemøller især i Bryggergaardene. I København skred Regeringen ind i Aaret 1690, idet der under stærk Protest nedlagdes en stor Masse af disse Møllerier.

Ved kongelig Begunstigelse oprettedes dog atter 6 Hestemøller paa den nuværende Sankt Annæ Plads, og da Bryggerlauget gik ind paa at udrede en aarlig Mølleafgift af 68,000 Rigsdaler, fik man atter Lov til at benytte Hestemøllerne. Man kunde fristes til at antage, at der, som det jo ogsaa kendes andre Steder, blev udstedt Forbud for derved at skaffe Staten en kærkommen Indtægt.

Magistraten drev selv Møllenæring, og Staden København ejede desuden flere Vandmøller, saaledes kendes Vandmøllen, der laa paa Vandkunsten, hvor der indtil Midten af det 17. Aarhundrede fandtes en Mølle-dam.

Ligeledes kan nævnes Chr. IV's Vandmølle, der laa for Enden af St. Clemensstræde (Frederiksberggade) og som nedlagdes, da man sløjfede Voldene.

En af de sidste Voldmøller, som laa der, hvor nu Københavns Raadhus knejser, blev flyttet ud i Kongens Enghave, hvor den før ca. 30 Aar siden brændte, efter at have fungeret som Kulisse i en Filmsoptagelse.

Mølleriet har aldrig haft Muligheder for den store Udvikling herhjemme. Blandt andet forlangte Bønderne bestemt, at de vilde have deres eget Korn tilbage som Mel, hvilket jo i høj Grad virkede hæmmende paa en rationel Mølleindustri

Om de altid fik deres eget Korn igen i formalet Tilstand, er vel et Spørgsmaal; men Mølleren blev mange Steder betragtet med stærk Mistro. Som nævnt tidligere, var Mølletvangen ikke egnet til at gøre Møllen populær. Mange Steder kan man ligefrem se, hvordan Mølleren maatte etablere særlige Foranstaltninger for at holde Folk til. At Smugmalingen er gaaet i Svang herhjemme, er der heller ingen Tvivl om.

I ældre Tider kunde man se, hvordan der paa Møllen stod dækket Bord med Steg og Brød og Snaps. Enhver større Kunde, det vil sige Gaardmanden, der kom agende med mange Sække paa Vognen, og som naturligvis ventede, medens hans Korn blev malet, kunde gratis gøre sig tilgode i Ventetiden ved det dækkede Bord, medens den lille Landbruger maatte nøjes med at tage sig en tør Snaps eller flere.

Man skelnede i Møllen mellem de to Slags Kunder paa den Maade, at Manden, som kom ind med Pisken i Haanden, kunde gaa til Bordet, medens den arme lille Husmand, der jo kun kom med sin slunkne Sæk paa en Trillebør, maatte nøjes med Snapsen.

I Ventetiden gik Kværnen rundt, men naturligvis fik Kunderne ikke Adgang til Kværnloftet, og naturligvis blev alle Sækkenes Indhold blandet sammen. — At der gik Misbrug i Svang kan ikke nægtes. Saaledes ved man Eksempler paa, at Pisken ligefrem blev laant ud, saa man med dette Adgangstegn kunde slumpe sig til at faa Part i Stegen, selv om man ikke var kommet agende.

Og i et enkelt, ganske pudsigt Tilfælde, lurede en Møller sine Kunder af. Det var nemlig blevet en Skik, at de ventende drak lovlige mange Snapse. Mølleren tog sig imidlertid betalt paa den Maade, at der nede i det underste Rum var anbragt en Snor, der førte op ovenpaa. Naar en Kunde tog lovlige mange Snapse, saa blev der trukket i Snoren, og en Klokke ringede for hver Snaps. Og for hver Ringning tog Møllersvenden deroppe et Maal Korn tilside. Men dette Tilfælde, som er autentisk, hørte vel til Undtagelserne og nævnes kun, fordi det er ganske pudsigt.

Vandmøllerne var ligeledes herhjemme langt ældre end Vindmøllerne. Allerede i Valdemar Sejrs jydsk Lov fra 1241 ser man, hvordan Lovgivningsmagten griber ind i Mølleneringen. Det nævnes, at de *aldgamle Møller*: the gamlæ mylnæ thær arælds mylnæ ær, d. v. s. Møller fra Arilds Tid, ikke maa ødelægges ved Anlæg af nye Møller.

Betegnelsen Møller fra Arilds Tid viser, hvor gamle Vandmøllerne allerede den Gang maa have været her i Landet.

Det var de primitive *Skvatmøller*, der kaldtes saadan, fordi de kunde gaa med en Skvat Vand; de kaldtes ogsaa Plaskmøller, af Ordet Plask, der betyder Vandpyt, eller paa fynsk Kvakmøller.

Det var den gamle græske Mølle med det vandrette Hjul, som her havde fundet Vej allerede i de tidligste Tider til Norden. Bønderne opstillede dem til eget og Naboers Brug ved de fleste Bække og Vandløb, men senere forsvandt de, da Kronens Møller oprettedes.

I Chr. d. 5tes danske Lov skrider man ind mod disse ældgamle Mølleværker, som i vore Dage fuldstændig er forsvundet herhjemme. Chr. den 5tes Lov siger saaledes følgende:

„Bøndernes Sqvatmøller, som ere paa een Miil nær rette Landgioldsmøller, som holdes ved Magt, og noksom kand Bøndernes Malning forestaa, skal afskaffes, dog de Sqvatmøller undtagne, som er af Alders Tid have gaaet Landgiold af, og i Søkende Skifte, eller andre Skifter ere gangne paa Lod, og bevises at regne for Landgiold“.

Det vil altsaa sige, at inden for en Mils Omkreds om de Møller, hvoraf der svares Landgilde: Afgift til Godsejeren eller Kronen, maatte der ikke findes Skvatmøller. Dog undtoges de Skvatmøller, der var gaaet i Arv, eller som svarede Landgilde.

Man ser altsaa Møllevangen opretholdt ogsaa her i Landet. De sidste Skvatmøller fandtes endnu for godt et halvt Aarhundrede siden paa Bornholm, og kun paa Færøerne er de endnu i Gang.

At de virkelig var helt ukendte i vore Dage, kan man se deraf, at da Nationalmuseets Frilandsafdeling skulde have en saadan gammel Mølle, maatte den hentes fra Skaane. Det kan vel være af Interesse at bringe en lille Beskrivelse af et saadant gammelt Mølleværk, som nu findes i Frilandsmuseet ved Lyngby, og som iøvrig er et Besøg værd.

I de gamle *Skvatmøller* bestod *Vandhjulet* af en rund, svær Egeklods forsynet med 13 skraatstillede *Skovblade* af samme Højde som Hjulet. I Midten af Vandhjulet var anbragt den lodrette *Mølleakse*. Den var af Eg og foroven forsynet med et lodret stillet Jærn, *Langjærnet*, førtes gennem en svær Træprop, *Busset*, som var fastkilet i den underste Sten, *Liggeren*. Langjærnets øverste Ende var indrettet, saa det greb ind i et andet svært, vandretliggende Jærn, *Seglet*. Og herpaa hvilede den øverste Sten, *Løberen*, som roterede. Løberen var fast forbundet med Vandhjulet, saa disse to Dele gjorde samme Antal Omdrejninger. For at kunne indstille Kværnen til at male finere eller grovere, var Møllehjulet foruden i Bækken anbragt i en saakaldt *Letta*, en Vægtstang af Eg, som laa paa langs af Bækkelejet. Den ene Ende af Lettaen var tvedelt og fastgjort til en fastliggende kort, drejelig Tværbom nede i Bækkelejet, medens den anden Ende var ophængt i en kort lodret Tværbom, som ved Hjælp af et Par Trækiler over Kværngulvet kunde hæves og sænkes. Derved hævedes og sænkedes Møllehjulet og med

det Løberen, saaledes at Afstanden mellem de to Møllestene blev større eller mindre, om Kornet skulde formales grovere eller finere.

Omkring Kværnstenene var anbragt en cirkelrund Trækasse, *Stenkarret*, med et Dæksel af Træ. I Dækslet var der en bred Aabning. Henover Stenkarret var der stillet en stor, tragtformet Trækasse, *Skruen*, som blev baaret af et Træstativ, *Skoladet*. Under Skruen var der ophængt en Slags Træskovl, *Skoen*, som ved Hjælp af en Snor kunde stilles mere eller mindre skraat. Jo mere skraat, den stillede, des mere Korn faldt der ned i Hullet i Løberen, *Øjet*, som det kaldtes. Kornet hældtes ned i Skruen, hvorfra det faldt ned i Skoen, der ved Hjælp af en Pind, *Fællepinden*, stadig holdtes i en rystende Bevægelse, derved at Pindens ene Ende stødte mod det roterende Segl i Løberen.

Kornet rystedes paa denne Maade ned gennem Øjet og blev paa Grund af Løberens roterende Bevægelse tvunget ind mellem Stenene. Centrifugalkraften førte Melet ud mellem Stenene og Stenkarret, hvor det førtes videre rundt af Løberen og faldt ud gennem en Aabning paa Forsiden og ned i en skraatstillet Rende, *Maltuden*, og videre ned i *Melskuffen*, som stod paa det forreste, lavere liggende Gulv. Den klaprende Lyd, som altid hørtes paa et gammelt Mølleværk, frembragtes af Fællepindens Slag mod Kværnseglet og Skoen.

Paa den indvendige Side af Bygningens Sidevæg paa de gamle Møller, ser man altid en Række Huller. Disse skyldes Spidserne fra *Biljernet*, en Staalhammer, der var spidset til i begge Ender, og som man plejede at hænge op ved simpelthen at hugge en af Spidserne ind i Væggen. Dette Jærn anvendtes til at skærpe Stenene med, idet man huggede smaa Huller i Fladerne, som skulde male Kornet, og som derved blev gjort ru.

Paa Frilandsmuseet findes ogsaa den gamle smukke Folevad Mølle, der tidligere laa ved Byen Karlstrup, hvis gamle Navn var Kagstrup, ud for den gamle „God Aften“-Kro, eller, som den nu hedder: „Korporalskroen“.

Den blev bygget i Midten af det 17. Aarhundrede, efter at en ældre Mølle var afbrændt under Svenskekrigen, men et Aarhundrede senere blev den saa at sige helt fornyet. I Aaret 1921 blev den købt af Nationalmuseet og er atter kommet til Hæder og Værdighed. En kort Beskrivelse af en gammel Stubmølle vil maaske være paa sin Plads.*)

Stubmøllen var inddelt indvendig i to Stokværk. Det øverste kaldtes *Kværnloftet*, og det underste *Broloftet*. Kværnloftet dannede sammen med Tagrummet, *Hatten*, et Fællesrum. *Møllevingerne* var fastgjorte i *Mølleakselen*, der gik igennem Hattens Forvæg og bagtil hvilede i en svær Egebjælke, *Tapbjælken*. Aksen trak et stort Kambjul af Træ, *Hathjulet* eller *Kokkehjulet*, hvis Bevægelse gennem et andet Hjul, *Kværndrevet*, overførtes til Kværnen, der iøvrigt var indrettet paa samme Maade som ved de gamle Skvatmøller. Der var kun den Forskel, at Melet fra *Ringkarret* omkring Kværnstenen faldt gennem Meltuden og ned i en Sæk, som opstilledes paa Broloftet.

*) Folevad Mølle. Se III. paa Titelbladet.

Paa det underste Loft var gerne anbragt endnu en Kværn. *Skallekværnen*, hvor man afskallede Byg til Gryn. Kværnen dreves ved Udvekslinger, der sattes i Forbindelse med HATHJULET, som kunde drive begge Kværne paa een Gang. Paa Møllens Forside kan man se en lille Udbygning, som dækkede over det ene af Udvekslingens Hjul. *Stjernehjulet*.

Oprindelig havde Vindmøllen kun een Kværn, og Broløftet blev kun benyttet som Oplagsplads for Sække og formalet Mel, medens *Skallekværnen*, eller *Grubbeværket*, som det kaldtes, kun fandtes paa Vandmøllerne. Det var først i Slutningen af det 18. Aarhundrede, at man begyndte at indrette Grubbe-Værker i Vindmøllerne.

Naar Møllen skulde standses, anvendte man den saakaldte *Perse*, der var indrettet i Hatten og monteret saadan, at Møllen kunde standses fra begge Loffer og fra Mølleopgangen.

For at kunne hejse Sækkene op og ned til Kværnene, var der paa Bagsiden af Hatten indsat et stort Hjul, *Kranshjulet*, der enten drejedes ved Haandkraft ved Hjælp af *Kranstovet*, eller ved selve Mølleaksen.

Det var en gammel Skik at anvende Møllevingernes Stilling som et Slags Signal. Naar Møllen var „*afsejlet*“ om Aftenen, det vil sige, Sejlene taget ind, blev Vingerne stillet i „Saks“ — i Kryds — og det samme skulde ogsaa ske i Tordenvejr, idet man efter en gammel Overtro mente, at saa kunde Lynet ikke slaa ned i Møllen. Naar et Bryllupstog drog forbi, skete det samme, og da betød det, at Mølleren ønskede til Lykke. Var der Begravelse paa Egnen, blev Vingerne stillet i Kors, og naar Stenen skulde bides, det vil sige, naar Rillerne maatte skærpes, blev den ene Vinge stillet ud for Forsiden af det højre Hjørne. Det var Tegn til Kunderne, at Møllen ikke kunde male.

Mølleindustrien herhjemme var tidligere hæmmet af Beskatning. Ved Matriklerne af 1664 og 1688 blev Møllerne paa Landet ansat til Mølleskyld. De maatte aarligt udrede en fast og konstant Næringsafgift. For Kronen var det jo en god Indtægt; men den kunde ofte være meget slem for enkelte Møllere, idet Afgiften var den samme, enten Møllen arbejdede rentabelt eller ej. Men samtidig sikredes Møllenæringen jo ved Mølletvangen og derved, at der ikke kunde oprettes konkurrerende Møller.

Ved en Forordning af 1825 fik Møllerne Ret til at udvide Produktionen, og selv hvor der var Mølletvang, kunde der anlægges nye Møller, naar der ingen Mølle var i en Mils Afstand, eller hvis de nærmest boende Møllere gav Samtykke dertil. I saadanne Tilfælde skete der naturligvis en Ændring af Møllehartkornet. Endelig kunde der ogsaa anlægges nye Møller, naar en Kommission skønnede, at der maatte være Trang dertil.

I Byerne var Møllenæringen som alle andre Erhverv laugsbunden. Men der var ikke bestemte Regler for Antallet af Møller, og enhver Møller kunde udvide eller indskrænke Bedriften, som han selv skønnede.

Den herskende Formalingsafgift var meget generende, idet der baade

krævedes Bevilling og der var et højst generende Opsyn med Virksomheden, der blandt andet hindrede Anskaffelse af større Forraad.

I Aaret 1851 og 1852 ophævedes Formalingsafgiften og Møllerskylden, og dermed var Mølleneringen givet fri i Byerne. Paa Landet skete det samme først 10 Aar senere. — At Mølleneringen blev fri, betød et stort Opsving. Tidligere var Melet ikke det bedste, og en Udførsel var der ikke Tale om, men nu kunde der oparbejdes en virkelig Industri, og fra Begyndelsen af 70erne blomstrede en ikke ringe Udførsel, hvilket var af stor Betydning for vort Landbrug.

Paa denne Tid begyndte ogsaa en Storindustri, da vore første Dampmøller oprettedes i Byerne og især i Hovedstaden. Industrien kunde drives rationelt, og ved Indførsel af udenlandsk Korn, der blandedes med det danske, fik man fortræffelige Melsorter.

Senere begyndte vore Landmænd selv paa at oprette Smaamøller eller Husmøller, som de benævnes, enten drevet af Elektromotor eller med amerikanske Staal møller, saaledes at Grutningen besørges paa et meget stort Antal Gaarde. Og man ser jo ogsaa, hvordan de mindre Landbrugere kører Foderkornet til store Gaarde, der besørger Grutningen, som saaledes fordeles mellem Gaardenes Husmøller og de gamle Vindmøller.

Møllerne og Lovgivningsmagten

Et saa vigtigt Spørgsmaal som Forsyningen af det nødvendige Mel til Brødet har allerede tidligt sat sine Spor i Lovgivningen. Som allerede berørt havde man i det gamle Ægypten Opmærksomheden henvendt paa Melets Kvalitet, hvilket man blandt andet kan se fra Bibelen, hvor Faraos Bager jo bliver haardt straffet, fordi der var lovlig meget Sand i Brødet, som det kongelige Hof skulde spise. Man kan gaa ud fra, at der har været taget meget krasse Forholdsregler for at hindre for store Ulemper i den Retning.

I det gamle Rom blev Mølleriets ligefrem benyttet som haardt Straffearbejde, og dette gjorde sig gældende helt op gennem Middelalderen, hvor Flydemøllerne blandt andet i London blev forsynet med Arbejdskraft ved Hjælp af dømte Forbrydere.

Allerede tidligt betragtede man Arbejdet ved Kornmalingen som en nedværdigende Straf, hvilket jo fremgaar af Historien om den faldne Samson, der sattes til dette Arbejde, idet man derved i særlig Grad kunde nedværdige en frygtet, falden Modstander.

Det var denne Tankegang, der gennem mange Aarhundreder satte Præget paa hele Opfattelsen af Mølleriets, og det var først, da Møllergildet, det allerede omtalte *Collegium Pistorum*, blev dannet, at Mølleriets kom til at indtage den Plads i Samfundet, som det i saa høj Grad fortjente.

Da Europa efter Folkevandringens Omvæltninger kom ind i ordnede

Forhold, og Samfundet blev grundet efter Feudalismens Principer, spillede Mølleri en ikke ringe Rolle her.

Ved Feudalismen forstod man jo, at de forskellige Rettigheder blev overdraget paa enkelte Hænder, nemlig de store Jordbesiddere, der havde deres Ejendomme i Len af Kongemagten mod til Gengæld at gøre Krigstjeneste.

Til disse Rettigheder hørte Kornmalingen. Det stod enhver Jordbesidder frit for at bygge Møller paa deres Ejendom, og man var derfor interesseret i, at hele Kornmalingen blev besørget af disse privilegerede Møller.

Tidligere havde det jo været Skik, at hver enkelt Husholdning selv producerede, hvad der var Brug for, og derfor ogsaa paa Haandkværnen malede det nødvendige Korn.

For at fremtvinge, at Kornet blev malet paa de privilegerede Møller, og for at udelukke Konkurrence, kom man snart ind paa, at der kun kunde bestaa et vist Antal Møller, og samtidig indførtes *Møllevangen*. Enhver Egn havde sin Mølle, der enten tilhørte Kongen selv — paa hans egne Landejendomme, eller blev bygget af Lensherren paa dennes Godser, paa Klosterjorderne og enkelte andre Steder, hvor en enkelt Mand fik overdraget Ret til at bygge en Mølle, som han saa maatte svare Afgift af.

Og med denne Ordning begyndte en Kamp mod det private Mølleri. Man tog her i første Række Sigte paa at forbyde Anvendelsen af Haandkværnene.

Det var en almindelig Skik, naar man vilde skænke en from Gave til Kirken, da at skænke et Kloster Møllere og den dertil hørende Møllevang for Egnens Beboere. Samtidig blev det saa Klosters Sag at føre Kampen mod Kværnene i de private Smaabrug.

Hvor stærkt Gejstligheden holdt paa dette Privilegium, kan man blandt andet se af den tidligere omtalte Stridighed*), der opstod, da den første autentiske Vindmølle blev bygget i England.

Et af de første Dokumenter, der overdrager en saadan Møllere til et Kloster, skriver sig fra Aaret 1150, og omhandler Overdragelsen af Møllere, som hidtil tilhørte en fornem Dame, Cecilia de Rumelia, til de fromme Brødre i Embsay Kloster i Yorkshire. Dokumentet, der er skrevet meget omstændigt paa et højst daarligt Munkelatin, skal her gengives i Oversættelse:

I Guds Søns og hans Faders Navn. Til Erkebiskoppen i York og hans tro Folk i Kristi, baade i Nutiden og i al Fremtid, hilser Cecilia de Rumelia Gud. Lader det blive bekendtgjort herved, at jeg har givet og indrømmet og ved dette Dokument stadfæstet til Gud og den hellige Guds Moder og St. Cuthbert af Embsay og hans hellige Guds Tjenere, Sildsden Mølle, med alt Møllegodset tilhørende den omtalte By og alle Møllere og Rettigheder, som tilhører mig og alle andre Rettigheder, jeg har haft i Forbindelse med den omtalte Mølle. Jeg har givet den uden noget Forbehold som en from og vedblivende Gave. Derfor

*) Se Side 50 ff.

maa ingen anden Mand oprette nogen Mølle i bemeldte Stad uden de fromme Brødres Tilladelse. Heller ikke maa Byens Folk besidde Haandmøller. Hvis alligevel nogen fra den omtalte Stad vil nægte at komme til den samme Mølle, skal jeg og mine Arvinger tvinge ham dertil. Og hvis nogen bliver grebet i at søge til en anden Mølle, skal Sækkene og Kornet gives til de hellige Fædre. Og Hestene som bærer Sækkene saavel som Straffen overdrages til mig og mine Arvinger.

Dokumentet er undertegnet og forsynet med Segl og har været af stor Værdi for Klosteret. Samtidig er det typisk for hele den Tankegang, der i lang Fremtid gjorde sig gældende.

Man gik meget strengt til Værks. Overalt, hvor der laa privilegerede Møller, var al Hjemmemaling af Korn forbudt. Man foretog skrappe Husundersøgelser, og fandt man en Kværn i privat Eje, blev den øverste Sten brudt i Smaastykker. Rundt om i Egnene ved gamle Vand- og Vindmøller kan man grave Mængder af itubrudte Møllestene op fra konfiskerede Kværne.

Det var dog ikke Møllerne selv, men Indehaverne af Mølleretten, der haandhævede den strenge Lov. Man gik haardt frem. Enten det nu var Kongen selv, et Kloster eller en Lensherre, saa lod han sine Haandlangere ransage Huse og Hytter. Ofte gik det ikke af uden voldsomme Sammenstød, men det var altid Kværnens Indehaver, der trak det korteste Straa. De beslaglagte Stene bragtes til den nærmeste privilegerede Mølle og blev der brudt itu og ofte anvendt til Brolægning omkring Møllen eller til at makadamisere Vejen, som førte dertil.

Man anvendte ogsaa de ituslaaede Stene til at lægge Gulv med, og mangen høj Herre eller Abbed har vel med særlig Glæde traadt paa disse Stene, der afgav et saa synligt Bevis for hans Magt. Det var mange Steder Skik at lade den usselige Synder knæle paa sine egne Stene, naar han bad om Naade for sin Forseelse.

Det var utallige Kværne, som paa den Maade blev ødelagte. De allerfleste Haandkværne, som man finder fra Middelalderen i tæt befolkede Egne, bærer Spor af med Hensigt at være blevet brudt i Stykker.

Men alligevel har Haandkværnene i mere afsides Egne kunnet holde sig i Brug lige op til Nutiden.

I Egne, hvor Mølletvungen ikke kunde gennemføres, — der fandtes jo Steder, hvor det vilde være umuligt for den spredte Befolkning at bringe deres mere end sparsomme Høst til en Mølle ad Middelalderens ufarbare Veje og Stier — var Haandkværnen et kostbart Redskab, der gik i Arv fra Moder til Datter. Den var et Familiestykke, som man ikke skilte sig af med selv under de mest vanskelige Tider.

Det er derfor intet Under, at der i de Egne, hvor Mølletvungen med Magt skulde gennemføres, ofte opstod Tumulter, ja undertiden ligefrem Opstande.

Man har et ganske interessant Tilfælde fra Begyndelsen af det trettende

Aarhundrede, der viser saadan en Strids Udvikling. Noget mere end en sejr Vedhængen ved det Nedarvede gjorde sig nemlig gældende i Befolkningens stærke Modstand mod at lade den privilegerede Mølle besørge Kornmalingen. Det maa nemlig desværre indrømmes, at de Møllere, der drev Møllerne, ikke altid var lige brave.

En Abbed, som havde Mølleretten i sin Egn, besluttede at fare frem med Lempe. Han udstedte en Opfordring til Befolkningen om frivilligt at aflevere deres Haandkværne. Til Gengæld vilde han forlange, at hans Møller skulde aflægge Ed paa at være ærlig, og dersom han prøvede paa at tage Opgæld eller ikke leverede det nøjagtige Kvantum Mel eller en ringere Sort, skulde Sagen blive paadømt ved Klosters Ret af 12 Nævninge.

Befolkningen gik ind paa dette favorable Forslag, som ogsaa syntes at virke tilfredsstillende næsten et halvt Aarhundrede; men da gjorde Egnens Beboere et stormende Oprør; de formelig belejrede Klosteret, saa Abbeden maatte gøre store Indrømmelser. Men i Overenskomsten fik man ikke sat nogen Bestemmelse, der fritog Befolkningen fra den tvungne Kornmaling paa Klostermøllen.

Man mente at have klaret Sagen og lod firsindstyve Haandkværne sætte

op. I nogle Aar gik det hele sin skæve Gang, men saa kom der en ny Abbed, der tog haardt fat. Han lod sine Folk ransage Huse og Hytter og Massevis af Kværne blev bragt til Klosteret og brudt itu, og man lagde Gulve deraf.

Et halvt Aarhundrede havde Klosteret Overtaget, da udbrød der paany Opstand. Man stormede Klosteret, brød Gulvene op og spredte Stumperne over hele Klosteret som et Sejrstegn. Men da Abbeden ikke kunde hævde sine Rettigheder med Magt, blev Sagen indanket for Domstolene; Befolkningen tabte med Glans og blev tvunget til Ydmygelse.

Var der saaledes strenge Straffe for Folk, som ikke vilde indordne sig under Møllertvangen, saa havde Lovgivningsmagten paa den anden Side ogsaa Opmærksomheden henvendt paa Møllere, der begik Uregelmæssigheder, og at man ikke tog mildt paa saadanne Tilfælde, siger sig selv, naar der tages i Betragtning, hvor haardt Øvrigheden i ældre Tider for frem selv mod mindre Syndere.

Det horte ikke til Sjældenheden, at Mølleren stjal af Melet, og ofte var det jo saadan, at Møllens Kunde ikke bestemt kunde sige paa Forhaand, hvor meget Mel der nøjagtigt kunde komme ud af hans Kornsække. Men en Møller, der var overbevist om Tyveri, gik det meget ilde. Gabestokken var ham sikker, hvis man da ikke foretrak at lade ham faa en Køretur gennem Stadens Gader eller hen ad Landevejene. Og en saadan Køretur var ikke misundelsesværdig.

En uhæderlig Møller paa en tvungen Køretur gennem Byens Gader.

Den dømte blev bundet paa en Slags Slæde af løst sammensatte Lægter. Han fik en tung Sten om Halsen, og trukket af to fyrige Heste blev han rystet og skumplet af Sted, saa der næppe til Slut var et Sted paa hans syndige Krop, hvor der ikke var Mærker. Datidens Gader og Veje var jo alt andet end ideelle, saa man kan levende forestille sig, at Straffen har været barbarisk.

Andre Steder gik man strengere frem. Den Møller, der blev grebet og overbevist om at have stjaalet Mel, lod man uden Naade og Barmhertighed dingle i Galgen. Og andre Steder idømtes Mølleren saa store Bøder, at han med det samme kunde betragte sin Virksomhed som ophørt.

Medens man i det gamle Rom tog Hensyn til Strømmenes Sejlbarhed, der ikke maatte ødelægges ved Mølledæmninger, rettede man gennem Middelalderen Opmærksomheden mod at fremme Mølleriets. Retten for Mølleren eller Møllerrettighedernes Indehaver til at udnytte den ham tilhørende Vandkraft var jo ogsaa ganske lige til.

Anderledes var det med Vindmøllerne, da de kom frem. Mølletvangen overførtes selvsagt til disse Møller, men der opstod et ganske særligt Spørgsmaal, som nok kunde omtvistes.

Hvem ejer de frie Vinde?

De feudale Love havde taget alle Forbehold med Hensyn til de eksisterende Møller og deres Kraftkilder, saa dukkede Vindmøllerne op og forvirrede Begreberne.

Luften er fri for alle, den kan man ikke lægge Skat paa, og Vinden er jo dog heller ikke andet end Luft, blev der udtalt. Derfor havde enhver fri Mand Lov til at tage den ganske gratis Kraft, som bogstavelig talt kom dumpende ned til ham fra den tomme Luft.

Den første autentiske Vindmølles Skæbne var ikke noget enestaende Eksempel. Ja, det gik endogsaa saa vidt, at en Biskop i det 14. Aarhundrede højtideligt erklærede, at Kirken havde Eneretten paa Vindens Kræfter, thi Vinden kom jo bevisligt fra Himlen; og Kirken var de himmelske Magters Repræsentant paa denne syndige Jord, altsaa kunde de nye Møller ikke bygges paa Klostergrund uden Kirkens Tilladelse.

Det hændte flere Steder, at Biskopper gav Kløstre Patent paa at bygge Vindmøller, hvor de vilde, men saa kom Munkene i aaben Konflikt med forskellige Jordbesiddere, paa hvis Høje de rejste Møllen. Hvis Vinden tilhørte de kirkelige Magter, blev det ganske pudsigt hævdet, saa kunde man selvfølgelig ikke indvende noget derimod, men Jorden tilhørte Herremanden, og paa hans Bakketop kunde man ikke bygge Møllen.

Det varede heller ikke længe, inden Vindmøllerne blev draget ind under de bestaaende feudale Love, saaledes at den, der ejede Mølleretten, ogsaa kunde forbyde, at der rejstes Vindmøller paa hans Enemærker.

Vinden var ikke mere fri Ejendom. Den, der ejede Mølleretten, var ogsaa Vindens Herre.

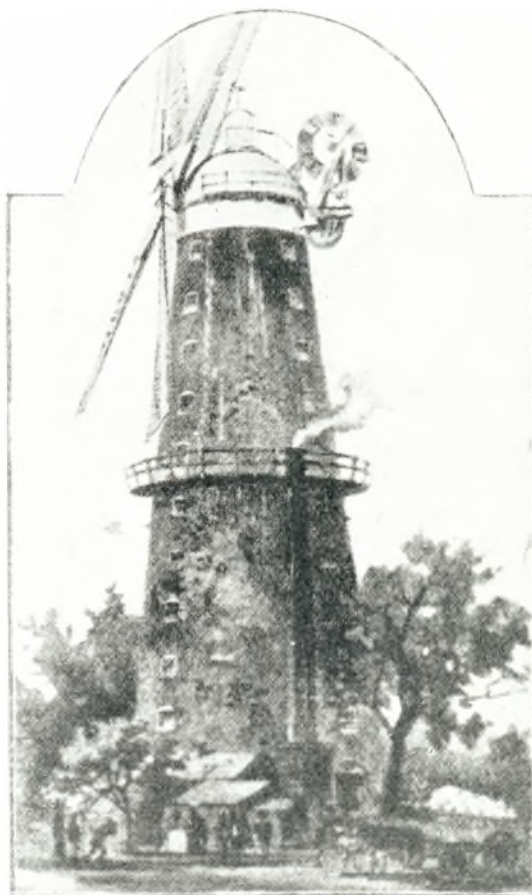
Der opstod nu et andet, ikke uinteressant, Spørgsmaal i Forbindelse med Retten til de frie Vinde. Det var nemlig ikke nok med, at ingen anden havde Lov til at opføre Vindmøller, man maatte heller ikke lægge Vinden Hindringer i Vejen. Man har adskillige Eksempler paa Love, der tager direkte Sigte paa at hindre, at der opføres Bygninger eller plantes Træer i Vindmøllernes Nærhed, saadan at Møllen kommer til at staa i Læ for visse Vinde.

Helt op i vore Dage kan man se Eksempler paa, hvordan Retten til Vinden haandhæves. Men Tendensen gled dog lidt efter lidt over i en ganske anden Retning.

Fra Midten af forrige Aarhundrede har man flere Eksempler paa, hvordan Bebyggelser kom paa tværs af Vindmøllerne. Enkelte Gange førtes der langvarige Processer. Men det synes, som om man op i vore Dage er kommet til Erkendelse af, at vel har Mølleren sin Ret, naar den hviler paa gamle Traditioner. Derimod har Retten ikke givet Mølleren Medhold, naar Møllen er bygget i Løbet af det forrige Aarhundrede.

For de gamle Møllers Vedkommende paastod man stadig at have den i Middelalderen fastslaaede feudale Ret, der hævdede, at Møllerrettens Indehaver paa *enhver* Maade kunde raade over den Vind, der var nødvendig for ham til at drive Møllen. Deraf sluttedes ganske logisk, at ingen anden, selv uden for Møllejerens Domæne, maatte spærre Vinden ude, enten ved at plante til eller bygge høje Bygninger.

Det kostede mange Steder svære Kampe — især i Nærheden af Byerne, der jo op imod den moderne Tid skulde udvides til alle Sider, og hvor Bygningen af høje Huse meget ofte kom i alvorlig Konflikt med Vindmøllerne, der for Aarhundreder tilbage var rejst paa det aabne frie Land.

En moderne engelsk Taarnmølle. Skorstenen ved Siden af viser Møllens store Højde.

I mange Tilfælde var Møllen vel allerede overflødig, saa man ved en mindelig Overenskomst kunde komme ud over Vanskelighederne; men i enkelte Tilfælde maatte der føres omstændelige Retssager.

Undertiden gav man Mølleejeren Retten, naar Møllen gennem Aarhundreder havde vundet en — ja man kan vel sige — historisk Hævd. Men i andre Tilfælde maatte Møllerens Klage afvises, saaledes kan nævnes et Eksempel med en Vindmølle, der var bygget i Emmeth i England i Aaret 1829.

I Aaret 1859 blev der bygget en Skole kun 25 Alen fra Møllen. Skolebygningen havde netop saadan en Højde, at den gav Læ for Vestenvinden, der var den hyppigste Vind, som Møllen havde mest Nytte af.

Mølleren krævede en stor Erstatning eller ogsaa, at Skolen skulde rives ned igen.

Domstolen behandlede Sagen meget omhyggeligt, men havde Vanskelighed ved at træffe en retfærdig Afgørelse. Man undersøgte tidligere Tilfælde og fandt, at i Nærheden af London var der blevet opført en Bygning, der tog Vinden fra en Mølle. I dette Tilfælde blev Dommen, at Bygningen skulde rives ned igen, da Mølleren havde Retten til den frie Vind.

I et andet Tilfælde var der opført en Bygning, der netop var to Alen højere, end den kunde være, naar Vinden frit skulde blæse ind og drive Møllen.

Afgørelsen blev her, at Bygningen skulde ændres, saa den blev de to Alen lavere.

Men i begge Tilfælde drejede det sig om Møller, der gennem lange Tider havde haft Hævd paa den frie Vind, som det betegnedes.

I det foreliggende Tilfælde af ny Dato, som nu skulde behandles, drejede det sig derimod om en Mølle, der var opført i Mands Minde. Mølleejeren burde have forudset, at der kunde blive bygget, og derfor tabte han Sagen.

I Præmisserne udtaltes det klart, at man for frentidige Tilfældes Skyld maatte skelne mellem Møller, der drev Mølleri et grundet paa en gammel, hævdvundet Ret, og moderne Møller, der nylig var opførte paa Steder, hvor hele Udviklingen forudsatte, at der blev bygget til alle Sider.

Paa en Maade var det en salomonisk Dom, der ogsaa senere tjente som Rettesnor ved lignende Tvistigheder.

I en engelsk Retssag fra kort efter Midten af forrige Aarhundrede kom man til et Resultat, der ikke er uden Interesse.

En Møller i Sussex fik helt lukket af for den bedste Vind, da der i Nærheden af hans Mølle blev bygget et stort Fængsel. De høje Bygninger, der laa paa en Bakke, tvang den gunstige Vind i en anden Retning, saa den ikke naaede Møllen. — Mølleren anlagde Sag, som han tabte med Glans, og da der syntes at have været lidt Krakileri paa begge Sider, udtalte en af hans Modstandere lidt hoverende, at nu kunde Mølleren godt pakke sammen, for hans Mølle kom ikke mere til at dreje sig for den gunstige Vind.

Maaske var det den Bemærkning, der æggede Mølleren til at forsøge paa

at faa Møllen i Gang for den samme Vind. Nok er det, at han lod en Arkitekt bygge Møllen 15 Meter højere.

Saa kunde Vingerne atter fange Vinden, der blæste hen over Fængsels-taget. — Mærkeligt nok rejste der sig forskellige Indvendinger mod, at man pludselig byggede en Mølle saa høj, men der var selvfølgelig ikke Grundlag for nogen Retssag i den Anledning.

Tilfældet gav Anledning til, at man betragtede det som en Kendsgerning, at en Mølle maatte bygges saa høj, det skulde være, naar den derved kunde opnaa de mest gunstige Vinde.

I England kan man derfor se de særlig høje Møller, saadan som det er omtalt Side 60. Det er især i Nærheden af Byerne, at de høje Møller — eller Taarnmøller, som de benævnes, netop ved deres Højde har kunnet vedblive at eksistere.

I vore Dage, da den frie Næring jo er Principet overalt, findes der selv-sagt ikke nogen Mølletvang eller Mølleret. Som allerede omtalt er det store Kornmalingsproblem jo som Helhed løst ad en ganske anden Vej, idet Ho-vedparten af Verdensproduktionen formales paa store Industrimøller.

Man faar derved et ensartet Produkt, der jo er det tidssvarende, men det kan vel med nogen Ret hævdes, at der fandtes gode gammeldags Møller, som havde deres Specialitet, der gjorde, at de kunde fremstille et Produkt, som hævdede sig højt over alt andet, hvori det nu end laa.

Hovedindsatsen i den moderne Lovgivning vedrørende Mølleri kommer derfor ind under ganske andre Rammer. Loven for Arbejderbeskyttelse, Love vedrørende den moderne Hygiejne og Lovregler for Produktets Standard.

Som Hovedfaktor i Alverdens Melforsyning har de ærværdige Vindmøller udspillet deres Rolle.

Men medens de moderne Damp- og Motormøllerier og Storindustrien nu har erobret Magten, saa vil den moderne Teknik dog aldrig kunne forbindes med den Poesi og Romantik, der er saa uløselig knyttet til vore smukke, gamle Møller.

Mølledammen med dens Mystik og gamle Sagn. Det klaprende Vandhjul og Vandets Brusen en stille Sommermorgen, medens Mølleren maaske faar Tid til at fiske i Dammen, og Vindmøllen, der slaar Kors over vore gamle danske skønne Landskaber og tegner deres fine Silhouetter med de afsejlede Vinger mod den lysende Aftenhimmel — — begge har de Del i det store hele, som vi kalder det danske Landskab.

Endnu gaar de rundt og gør deres store Nytte. Der males og der grattes som i de gode gamle Tider, og den Dag, da de virkelig skulde forsvinde, vilde vort Land være en ægte og ærværdig Stemning fattigere.

Mølleriets tekniske Udvikling

Af

Laboratorieforsender, cand. pharm. H. Loft

Mølleriets tekniske Udvikling.

NAAR Mølleriets Udvikling i højere Grad end nogen anden Fagindustri lader sig forfølge titusinder af Aar tilbage, hidrører det fra, at Mølleriet har den snævraste Tilknytning til den menneskelige Ernæring, og da et af den store Forsker Darwins Arbejder gaar ud paa at dokumentere, at Menneskets første Næringsstoffer tilhørte Planteriget, tør det næppe forundre, at netop Maleapparatet blev den første af alle Maskiner. Ganske vist har de første Urmennesker utvivlsomt levet af indsamlede Rødder og Knolde, som, da Brugen af Ilden blev kendt, oftest har undergaaet en Tilberedning; men først langt senere, da Mennesket fæstede Bo til Afløsning af det omstrejfende Jagtliv, blev Kendskabet til de kornfrugtbærende Græsarter udbredt saa meget, at der blev Tale om en rationel Dyrkning af disse. Samtidig finder der en Deling af Arbejdet Sted. Manden gaar paa Jagt, medens Hustruen sørger for Dyrkning af Jorden samt Tilberedning af Brødet, hvori Knusningen af Kornet indgaar som et nødvendigt Led. Oprindeligt har Mølleriet saaledes ligget i Kvindens Haand, og man ved, at i Stenalderen begravedes Familiens Malesten sammen med Hustruen. Tilberedningen var enkel. Kornet blev ganske simpelt knust paa Malestenen og derefter udrørt til en grødagtig Masse, som i Aartusinder blev et af Menneskets Hovedernæringsmidler. Senere lærte man at ophede flade Sten paa Baalet og imellem disse bredtes den grødagtige Dejgmasse, og bagtes til Brød, som var tungt og klægt, og først senere, da man lærte at bruge Surdejg, blev det ved Gæringsprocessen porøst og aromatisk.

I Romertiden lærte man at fugte Kornet og derefter underkaste det en let Ristning i Lerskaale, hvori var indstøbt Stensplinter. Herved lod Avnerne og Skallerne sig lettere skille fra Kærnen, og der fremkom derved et Mel, der dog var en Luksusartikel, som var forbeholdt de Rige. Af det romerske Maleredskab udvikler Kværnen sig i dens mangfoldige Afskygninger og paa lignende Maade gaar det med Sigten, som først i det gamle

Riveskaal.

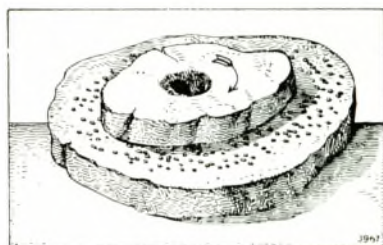
Ægypten bestaar af tørrede Huder, som blev skaaret i Strimler og flettede. Senere fremstilledes Sigter af andet mere egnet Materiale. Oprindelsen til Kværnen eller Quernen, som den senere kaldes i Tyskland efter sit Hjemsted Quernheim i Sachsen, har vi i Drejestenen, to runde flade Sten, hvoraf den ene ved Haandkraft bringes til at rotere mod den anden og imellem disse knuses Kornet.

Riveplade fra det gamle Ægypten.

Kværnen var allerede i Oldtiden forsynet med Udveksling og blev trukket af Dyr eller Slaver. og det angives, at en saadan hurtiggaaende Mølle kunde præstere tyve Gange saa meget som de tidligere anvendte Haandmøller. Kværnstenene

var til en Begyndelse af ringe Diameter, men Stenene gøres stadig større og tungere for derved at opnaa større Maleeffekt. Saaledes har man i Rhinen i et Skib — sunket i Romer-Antikens Tid — fundet Møllesten med en Diameter paa 50 cm med regelmæssig indhuggede Vindfjere og et Øje af en saadan Form, at man faa bekræftet den Kendsgerning, at romerske Soldater paa dette Tidspunkt har levet af

Drejesten.

raat, tildels umodent Korn. I Romerlejren ved Mainz, Strassburg, Saalburg, finder man store Møllesten indtil 100 cm i Diameter med tydelig Bilning, næsten som den anvendes nu. Løberen (catillus) er 19 cm tyk og noget konisk, svarende til Ligeren (Meta), som er temmelig stærkt slidt, men ligeledes smukt forarbejdet. Den sidste Type Møllesten hidrører fra en ved

Hjælp af Trækdyr eller Vandkraft drevet Stormølle, som — i Modsætning til de mindre — man hører om første Gang under Kejser Honorius, som regerede i Rom omkring Aar 358 efter Kr. — er offentlige Møller. Produktionsevnen af selv disse store Møller var dog ret ringe, og man ved, at Normal-Kapaciteten laa omkring 50 kg i Timen, medens man i Militærlejren i Saalburg roser sig af at have en Kværn med særlig stor Ydeevne, nemlig med en Timepræstation paa 100 kg. Paa dette Tidspunkt — altsaa ved Cæsars Tid — begyndte Romerne rationelt at sigte Skallerne fra, og man hører i Beretningerne om criba excussoria til groft sammalet Mel og criba polinarea, hvilket betyder Melsigte til fint afsigtet Mel.

Ved Romerrikets Undergang i Aaret 450 ef. Kr. bliver der en Standsning i Udviklingen af Mølleriet, og først senere i Aaret 793 erfares, at Biskop Theoderich skænker Ehrangermøllen til Klosteret St. Mariae i Trier. Denne Mølle var en Vandmølle og først saa sent som i 1910 sker der en Afløsning af Klosterrettighederne.

En Tid lang synes nu Menneskeheden at have følt sig tilfredsstillet ved at kunne anvende Vandet som Drivkraft for Møllerne, og man hører om sindrige Tandhjul, der sætter Vandhjulet i Forbindelse med Møllestenen, og

i Aaret 868 ef. Kr. begynder man med dette System som Grundlag at benytte Vinden som Drivkraft.

Saa meget Drivkraftkilderne end har ændret sig, har Malesystemet holdt sig ret-uforandret; og selv da James Watt opfinder Dampmaskinen — og den første „Dampmølle“ i 1760 løber i Smeaton i England — ganske vist drevet paa

den Maade, at Maskinen trækker en Pumpe, som leverer det fornødne Vand til Vandhjulet — bruges Kværnsystemet ganske uforandret.

Det skulde kun vare 24 Aar, forinden man lader en Mølle trække direkte af en Dampmaskine, og dette sker paa den londonske Albionsmølle, som dog stikkes i Brand af en overtroisk Pøbel, men nu kommer 3 Aar senere fra Amerika Efterretning om, at man har indrettet en automatisk arbejdende Dampmølle. Det er Oliver Evans, man kan takke for dette Fremskridt, idet han er Opfinderen af Elevatoren som Transportør af Mel, og derved gøres Malearbejdet ganske uafhængig af Menneskehænder.

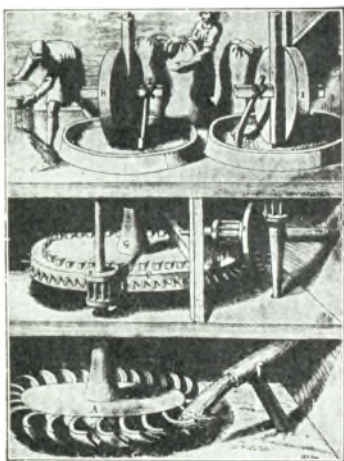
Endnu paa dette Tidspunkt anvendtes Kværnen som Malemaskine, og man forundres over de Aartusinder, der skulde hengaa, forinden man kom saa vidt. I Særdeleshed, naar man betænker den uhyre Udvikling, som skulde komme til at foregaa paa Mølleriets Omraade, ganske kort efter, da den moderne Valsemølle indførtes.

I Aaret 1873 kom en Schweizer, Friedrich Wegmann vandrende til Budapest for at forsøge at frugtbargøre sin Idé, en ny Malemaskine — indenfor den ungarske Mølleindustri, som paa dette Tidspunkt stod i sin højeste Blomstring. Wegmanns Tanke gik ud paa at knuse Kornet imellem Porecelænsvalser i Stedet for at anvende den hidtil kendte Kværn, der benyttede fladekredsrunde Stene af forskellig Materiale i dette Øjemed.

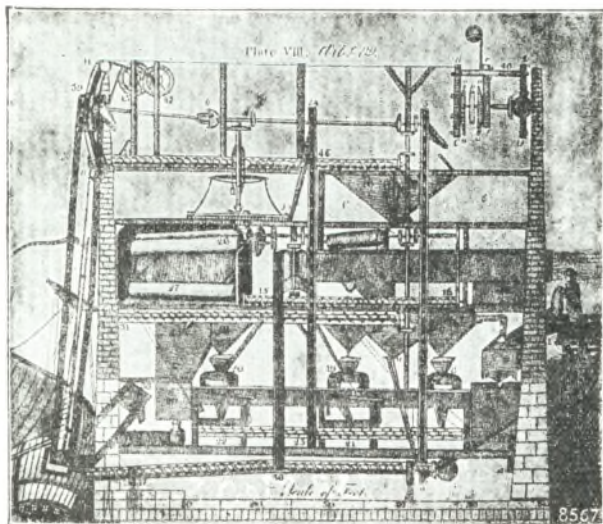
Egentlig var Wegmann, som kom fra Neapel, ikke den første, der havde beskæftiget sig med Problemet Forberedelsen af Kornmaterialet før Sigtningen, og ikke den egentlige Opfinder af den Maskine, der senere fik Navnet Valsestolen, men en Italiener ved Navn Ramelli, havde allerede omkring Aaret 1600 konstrueret et ganske vist haanddrevet Knuse-

Pompejansk Bagergaard.

Turbinedrevet Knusemølle.

Den automatiske amerikanske Mølle.

og dermed grundlæggende Fremskridt indenfor den moderne Maleteknik, og Vejen har været lang, fra de første Knusesten og til de derefter følgende Kværnsystemer, og hvad enten de var konstrueret af Romere og senere hen af Germanere og andre Folkeslag — var de ikke i Princippet synderligt afvigende, selvom det maa erkendes, at selve Udførelsesformen kunde være væsentlig forskelligartede.

Paa Grundlag af Porcelænsvalsestolen konstrueredes den nu almindeligst benyttede Valsestol, hvis Malevirkning er baseret paa riflede koquillestøbte Staalvalser, som fremstilles paa den Maade, at den ydre Form bestaar af en Støbekappe, medens den indre Kærne er fremstillet af Formsand. Derved opnaas, at den ydre Væg køles hurtigt af og giver en haard Ring udenom den blødere Kærne. Valsen kan nu rifles op med Riffelgange af forskellig Stigning, eller slibes, og senere poleres ganske glat. Ved at give Valserne forskellig Hastighed (Differentialhastighed) i modgaaende Retning opnaas, at Malegodset skæres i mindre og mindre Stykker, uden at Knusning finder Sted, og en bedre Sortering af de forskellige Arter Malegods bliver derved mulig.

I det moderne Mølleri findes i Reglen en Række saadanne Valsestole, hvoraf nogle er monteret med groft riflede Valser, d. v. s. saadanne, der pr. løbende Centimeter har ca. 3 skraat opstigende Riffelgange. Paa disse fremstilles de første saakaldte Skraaninger, medens de finere riflede er

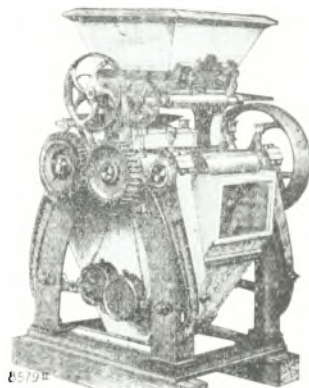
værk, og det er sandsynligt, at Wegmann havde faaet sin Idé fra denne, men det helt nye i Wegmanns Maskine var det, at man for første Gang fandte Malegodset ved Valser af skærende Virkning, idet man stedse tidligere ligesom i Kværnen fortrinsvis betjente sig af Knusningen som Findelingsmetode. Den Wegmannske Valsestol som først var konstrueret med Porcelænsvalser, betyder derfor det første

Den første Valsestol konstrueret af Ramelli.

forbeholdt Opløsningerne og endelig de helt glatte Valsepar, mellem hvilke Udmalningen af Kærnen foregaar derved, at Partiklerne udsættes for et let Tryk ved at passere mellem Valserne og derved helt eller delvis pulveriseres uden at presses flade. Alle Nykonstruktioner af Valsestole beror paa den af Mechwart oprindelig angivne Indretning. Saavel de af Nemelka i Wien, Kiefer i Stuttgart og Luthers i Braunschweig beror paa samme Princip. Kun har man paa forskellig Maade søgt at lette Valsebetjeningen, og paa dette Omraade ligger Miag med sin automatisk udrykkende, selvregulerende Valsestol i Spidsen. Denne Valsestol er en Dob-

beltmaskine bygget med to Sæt Valser. Malegodset kommer ind foroven i en Glaseylinder, i hvilken der findes en Svømmeranordning, som staar i Forbindelse med Fødevalse og Udrykkermekanisme for Valserne. Efter Passagen gennem Cylinderen træder Malegodset ind i en Fordelerskasse, og naar derved frem til Fødevalsen. Denne fordeler Godset yderligere saaledes, at det som et bredt Baand af ensartet Tykkelse gaar paa Valserne, der som anført kan være forskelligartede, riflede eller glatte efter det Formaal, de tjener, og hvis indbyrdes Afstand, Arbejdsindstillingen, lader sig regulere gennem et Haandhjul

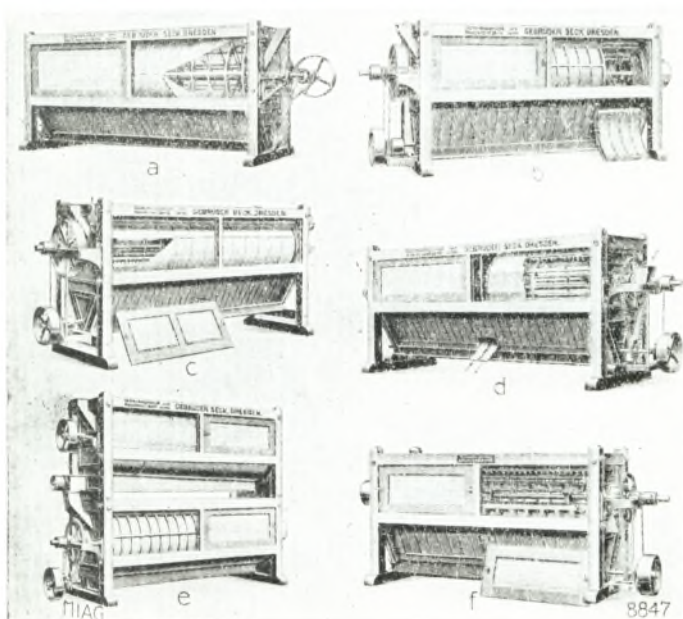

Wegmann's Valsestol.

anbragt paa Siderne. Lige saa lang Vejen skulde blive fra den første primitive Malekværn til den Wegmannske Valsestol, lige saa hastigt ser man nu den gamle Industri, maaske Menneskehedens ældste, udvikle sig, og fra et forbedret Findelingssystem til et mere egnet Sigteri gaar der blot faa Aar. Medens man i hele den ældste Tid brugte det knuste Korn usigtet, hører man senere hen om Haandsigten, først i Ægypten, som et Middel til at skille de grove, uformalelige Kliddele fra den findelte Melkærne, og i Middelalderen bruges Beutling mere og mere i dette Øjemed. Denne Fremgangsmaade, der vistnok oprindelig stammer fra Apothekervæsenet, hører man første Gang nøjere beskrevet i det 16. Aarhundrede, da Tobias Schmidten skriver:

„Im Jahre 1502 mitwoch für Joh. Baptiste ist das Räderwerk, der Beutel in Mühlen alhier zu Zwickau erstlich aufkommen und gebraucht worden“, og i Beretningen hører man senere, at Malegodset fra Kværnstenen føres ned i en skraat liggende Uldpose, som formedelst en tvedelt paa Hovedakslen monteret Gaffel stadig sættes i rystende Bevægelse, og fra dennes Slag hidrører de ofte besungne „klaprende Møllehjul“. Poseklædet var højt 36 cm bredt og der krævedes 3 m Længde til en Mølle af normal Kapacitet. Man anfører, at der i Tyskland, særlig i Ostra ved Dresden, og ikke mindst i England, opstod en hel Industri for Fremstilling af Sigteklæde, saa meget mere som en Sigtepose kun holdt fra 1 til 3 Maaneder. Senere hen, hvornaar vides ikke, lukkes Posen op forned og det ikke frasigtede føres over Sold af

forskellig Finhed, hvor man for første Gang hører om en Sortering af Malegodset. Dette udformes yderligere og sluttelig, da den schweiziske Sigtegaze opfindes, og denne ikke kan holde til den voldsomme Behandling, som Beutlingen er, gaar man over til at føre Malegodset videre gennem en sekskantet Cylinder, som er betrukket med Sigtegaze af forskellig Maskevidde. Ud fra

Cylinder- og Centrifugalsigtemaskiner.

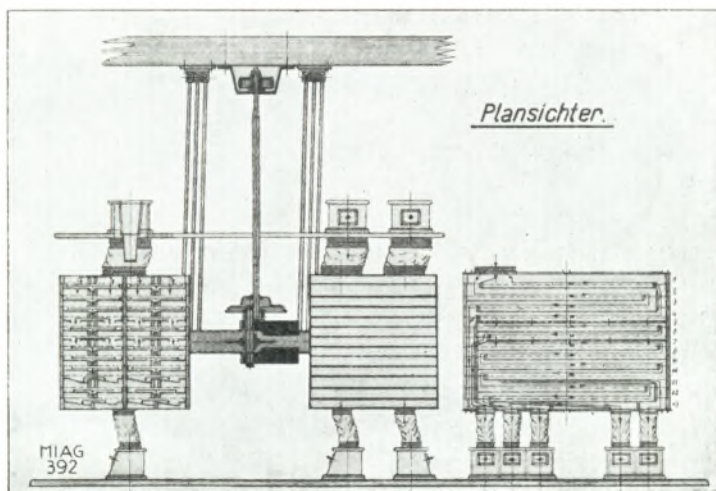
„Seks-kanten“ udvikler Centrifugalsigten sig, og dette Sigteapparat, der i Gennemsnit er cirkelrundt, tilfredsstillende i en Aarrække Teknikens Krav. - Imidlertid blev man især i Ungarn klar over, at den haandbevægede Sigte dog havde en relativ større Nytteeffekt pr. Fladeindhold, Sigteareal, og dette gav Anledning til Konstruktionen af den første Plansigte, der — omend primitiv i sin

første Udførelsesform — konstrueret af Haggemacher, var andre Sigtesystemer langt overlegen, især til Sigtning af de haarde ungarske Hvedesorter.

Den største Fejl ved de første Plansigter var deres daarlige Afbalancering, som bragte hele Bygningen til at ryste under Gangen, hvilket i Forbindelse med Blænding af Maskerne i Sigtefloret gav Anledning til, at mange Møllere tøvede med at forlade Centrifugalsystemet og give sig det nye System i Vold. Nu er den gamle Sekskant-Sigte imidlertid for længst forsvundet som Sigtemaskine og gaaet over i Affaldsmølleriets, og selv om Centrifugalsigten endnu anvendes, især i Lande, hvor man er henvist til Brug af blød Hvede, er dog den fritsvingende Plansigte blevet Grundlaget for Nutidens Sigteri. Dens lille Kraftforbrug, den ringe Plads, den optager, dens vibrationsfri Sigtearbejde i Forening med dens automatiske Vandrebørster gør den i Forbindelse med dens forholdsvis store Kapacitet fortrinlig egnet til Samarbejdet med de moderne stærkt producerende Valsestole.

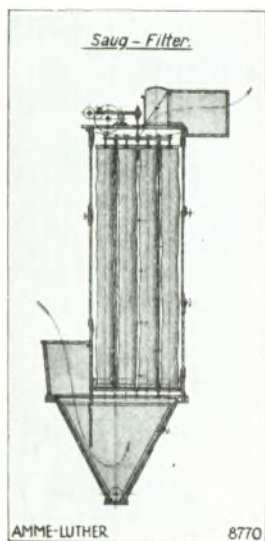
I Modsætning til ældre Tid, hvor man brugte Maleprodukterne, som de forelaa, til Brødbagning, er den moderne Mølleriindustri baseret paa, ved en Række Udskillelsesprocesser, at fjerne de i ernæringsmæssig Henseende

mindre vigtige Indholdsstoffer i Brødkornet, saaledes at den næringsstofrige Melkærne bliver tilbage. — Omend det maa indrømmes, at dette kunde ske ved Hjælp af Valsestole og Plansigte alene, saa vil dog Bagerens Krav til hvidt Mel forårsage, at Mø-

Snit af en fritsvingende Plansigte.

leren kun vil kunne anvende en mindre Procentdel af Kornet til Mel, medens Affaldsprocenten vil blive urimelig stor, hvis ikke man raadede over Hjælpe-maskiner af forskellig Art til at fjerne bl. a. Klidbestanddele fra Maleprodukterne. En af de vigtigste af disse er Pudsemaskinen eller Raffinereren, som ganske vist ikke har opfyldt Møllerens Drøm om en fuldstændig Fjernelse af Skaldele, Kimbestanddele samt Epidermishaar fra Kærnegodset, men dog har formaaet at indskrænke disses Antal i Melet til et Minimum. Ogsaa Pudsemaskinen har en Udviklingshistorie og kan takke Ingeniør Haggemacher, hvis Broder var Møllecejer i Budapest, for sin Tilblivelse.

Sugefilter.

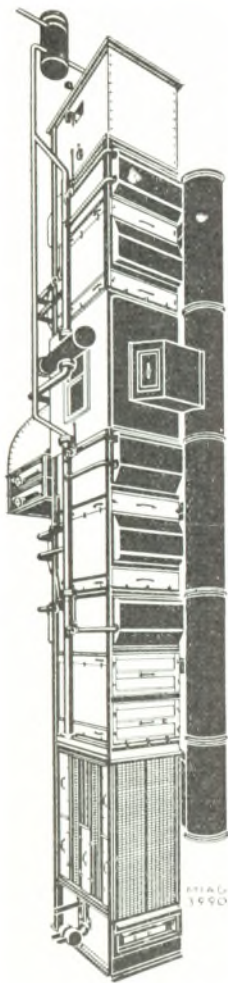
Saa vel dennes Konstruktion, Kaskadepudsemaskinen, som de seneste Modeller beror paa Brugen af særlig organiserede Luftstrømme, som kommende vinkelret ind paa oskillerende Sold af forskellig Finhed, over hvilke man lader Malegodset passere, og som hvirvler de lette Klidpartier med sig og lader den tunge Kærne blive tilbage, hvorefter denne falder igennem Soldets Masker og føres bort. Opfindelsen af Raffinereren betyder et overordentligt Fremskridt indenfor Maletekniken, idet man ikke blot kan skille de rene Klidpartikler helt ud af Malegodset, men ogsaa kan udsortere den mere klidholdige Kærne fra den klidfri. Ikke blot i Raffinereren er Luft Grundlaget for Maskinens Virkemaade, men overhovedet er Luftstrømme — anvendt paa forskellig Maade — et af de vigtigste Elementer i Mølleridriften. Især Aspirationsluften har vist sig at være en uomgængelig

Nødvendighed i Mølleindustrien. Medens man tidligere i amerikanske Møller, hvor man forstod Afkølingens Betydning, satte en Lærling til paa passende Steder i Møllen at sprede Malegodset paa et Gulv, for at fjerne den ved Gnidningsvirkningen opstaaede Varme, prøvede man senere at formindske Valsernes Temperatur, som kan stige til 50° C., dels ved at lede kold Luft, dels Vand igennem disses Akse. Imidlertid er en saadan Fremgangsmaade irrationel, saa meget mere som man ikke ad denne Vej kunde fjerne den ved Formalingsprocessen frigjorte Fugtighed, men tværtimod fik denne til at frembringe Dug paa de mest afkølede Dele, hvorved Melstøvet satte sig fast og dannede en klæbrig Masse. Først da Sugefilteret blev opfundet, naaede man til at kunne fjerne saavel Fugtighed som Varme fra alle Arbejdsmaskiner, og Mulighederne for at kunne behandle selv fugtigt Malegods steg betydeligt. Det moderne Sugefilter bestaar i Reglen af et Rum, hvori der er indbygget flere indtil 3 m lige, cylindriske Bomuldssække. Den med Melstøv og Fugtighed fyldte Luft indføres nu i disse, hvilket kan ske enten ved Tryk foran eller ved Sugning bagved Filterposerne. Medens Luften passerer ud gennem Poserne, vil Melstøvet da samle sig inde i Poserne og ved en særlig Afbankningsmekanisme rystes Melstøvet ned i en underneden værende Beholder, hvor det opsamles. Betydningen af Melstøv-Opsamlingen er ogsaa rent økonomisk af stor Betydning, og Professor H. Fischer i Hannover har saaledes beregnet den Melmængde, som ved en irrationel Aspiration gik tabt i en Stormølle, til ca. 100 kg daglig.

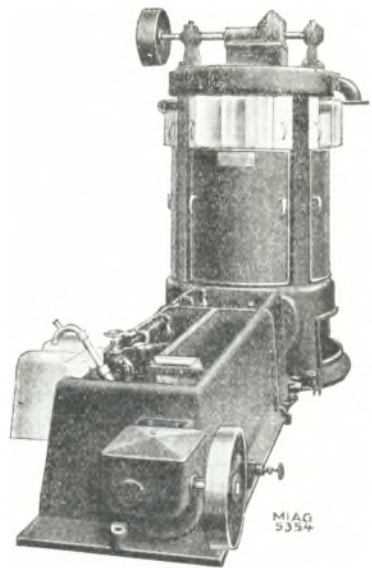
Med de i det foranstaaende anførte 4 Specialmaskiner, Valsestolene, Plansigten, Raffinereren og Aspirationsanlægget, er der gjort rede for det vigtigste Arbejdsmaskineri i en moderne Mølle, men det er saa langt fra, at disse dækker alt det, som Nutidens Melindustri kræver for at kunne yde sine Kunder et smukt og bagedygtigt Produkt. Thi Mel, som skal tjene til Brødfremstilling, maa tillige være en i sundhedsmæssig Henseende uangribelig Vare, og et stort og meget indviklet Maskineri, som var ganske ukendt i de ældre Møller, garanterer i den moderne Stormølle, at Melet er fremstillet af en Raavare, som tilfredsstiller de strengeste hygiejniske Krav. Saaledes anvendes ved Udlosningen fra Skib eller Banevogn oftest pneumatisk eller andre Transportmidler. Saaledes vil Brødkornet heller ikke herunder komme i Berøring med Menneskehaand — et Princip, som iøvrigt følges gennem hele Mølleriet.

Umiddelbart efter Udlosning sker første Rensning i et Aspirationsanlæg for det groveste Smuds, Sækkebaand, Sten, Straa og andre Urenheder, forinden Kornet gaar paa Lagerbeholderen, den saakaldte Silo, en Betegnelse, der hidrører fra Spanien, hvor Navnet Sylo i gamle Dage betegnede de underjordiske Stenkrukker, hvori Hveden opbevaredes til senere Brug. Forinden Kornet fra Siloen gaar ud paa Malemaskinerne, maa det passere en Række Specialapparater, der fuldstændig befrier Malegodset for enhver Urenhed. Dette sker ved Hjælp af blæsende Luftstrømme i Separatoren, som er forsynet med Bundsold, hvor de tunge Urenheder falder igennem, medens de lette føres bort med Luftstrømmen, et lignende Arbejdsprincip,

som anført under Pudsemaskinen. — Efter at have passeret Magnetapparatet, der tilbageholder Jerndele, som paa et senere Tidspunkt kunde komme til at ødelægge Valsemaskinen, gaar Kornet over Triørerne, som i deres forskellige Udførelse er en af de vigtigste Rensemaskiner, idet de fleste Ukrudtsfrø, hvoraf mange er særdeles giftige, fjernes ved Hjælp af disse. Frasorteringen foregaar gennem en Række Skiver, forsynet med smaa Indkærvinger, hvori fremmede Frø netop kan ligge fast, medens Kornet falder ud. Ved at sætte disse i en roterende Bevægelse gennem Kornmassen, sorteres nu ved Hjælp af forskelligartede „Lommer“ efterhaanden alt Ukrudtsfrø fra Malegodset, saaledes at dette nu er forberedt

Konditioner eller Vædeforbereder.

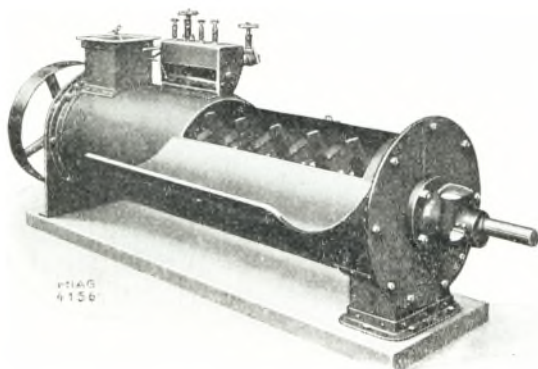

Vaskerianlæg for Korn.

til at gennemgaa en Renselsesproces ad vaad Vej. — Den første Maskine i Vaskeriet er Stenudskilleren, som fraskiller de Sten, der er af samme Størrelse som Kornet og derfor ikke udskilles af Triørerne.

Arbejdsprincippet er dette: Stenene har en betydelig højere Vægtfylde end Kornet, og hældt i Vand vil der ved Malegods, der indeholder saadanne, straks ske dette, at Stenene gaar til Bunds i Karret, medens Kornet enten holder sig svævende eller i hvert Fald synker langsomt. Udskillelsen foregaar da ved Hjælp af en nede i Vandet roterende Tromle, forsynet med Riller. Disse medtager Stenene, medens de lettere Korn rives med af den modgaaende Vandstrøm, og Malegodset passerer nu Tørrecentrifugen, som fraslynger en stor Del af Fugtigheden og medtager en hel Del Smuds samt Skaldele blandet med enkelte Korn, som kan fraskilles i en særlig Udskiller-Maskine. Det endnu fugtige Korn fortørres i et Tørringsapparat eller føres til Konditioneringsapparatet, som er et af den moderne Møllens vigtigste Hjælpeapparater, bestaaende af en ca. 10 m høj Skakt, der ved Hjælp af indbyggede Varmelegemer samt paafølgende Afkøling præparerer Hveden paa en saadan Maade, at Bageværdien paavirkes i gunstig Retning, uden at man er i Stand til med Sikkerhed at paavise, hvilke kemiske Processer

det er, som spiller ind, men maa nøjes med at antage, at de Fermenter, der senere bliver virksomme under den Hævningsproces, som Dejgen gennemgaar, sættes i Funktion. Med Konditioneringsprocessens Afslutning er Kornet tjenligt til at gaa ind paa første Skraavalsestol, for at gennemgaa den moderne Formalingsproces, hvorved Skal og Kornets Kim skilles fra Melkærnen, og man ser af foranstaaende, at dette sker ved en Række Findelingsoperationer, et stort Antal Sorteringer af det herved fremkomne Malegods, samt endelig en let Knusning af det til Melfremstilling egnede Materiale, alt

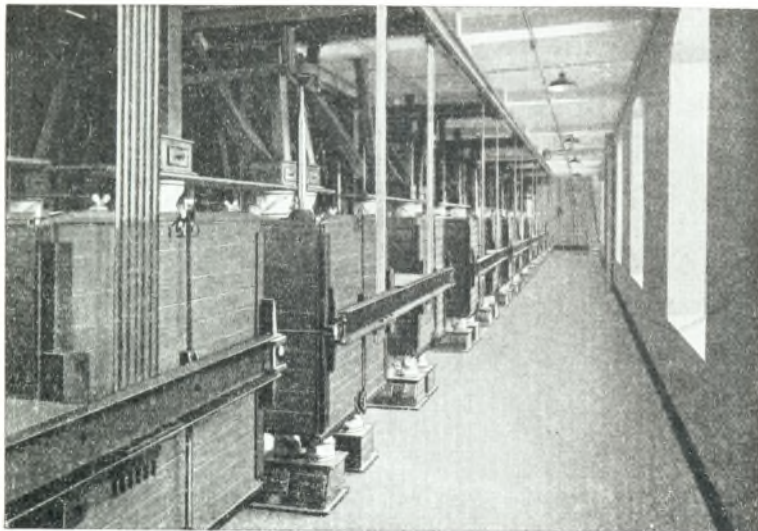

Befugtningsapparat.

afvekslende med en til de forskellige Behandlingsmaskiner samhørende Afsigtning, Valsestole, Sorteringsmaskineri og Sigter bliver saaledes det centrale Maskineri i en Mølle, medens Rensningsanlægget udgør en for Melets Renhed og Farvetype nødvendig Forbehandling. Især det sidste Punkt er af meget stor Betydning i den moderne Melfremstillingsteknik, og Haand i Haand med de stigende Krav

til Melets Bageevne er der skabt en kemisk Behandling, som man for blot 20 Aar siden næppe drømte om. At man ved Kemiens Hjælp skulde kunne naa frem til at fjerne Skallen fra Kornet ved en simpel Behandling med særlige Kemikalier er antagelig et uløseligt Problem, saa længe Naturen endnu frembringer Korn med Længdefure, men der er mange andre Omraader, hvor Kemikeren kan gøre Nytte indenfor Melfremstillingen. Antagelig beror Konditioneringsprocessen paa kemiske Omdannelser og en „Vækning“ af Kornets enzymatiske Virksomhed, og man ser saaledes, at Mel af Korn, der er konditioneret paa uens Maade, forholder sig højst forskelligartet under Bagningsprocessen. Mølleren har det saaledes i sin Haand at kunne ændre selve Kornbeskaffenheden og bringe det i en saadan Tilstandsform, at det afgiver Grundlag for Fremstilling af den Meltype, som netop passer for hans Kundekreds, og strækker Konditioneringsbehandlingen ikke til her, har han i Baghaanden de kemiske Salte og Gasarter, hvoraf nogle anvendt efter Behov kan forstærke Virkningen af en af de mange Komponenter, hvorpaa Bagekraften beror, medens andre om fornødent kan virke afsvækkende. Medens Mølleren saaledes, forinden den kemiske Behandling blev indført, var henvist til ved Blanding af forskelligartede Sorter Korn at søge fremstillet et ensartet bagedygtigt Mel, er han ved Kemiens Hjælp blevet mere uafhængig af Tilførslernes forskelligartede Korn-Kvaliteter, men samtidig rejses Krav om en langt mere skærpet videnskabelig Kontrol, for at undgaa at den kemiske Behandling sættes ind paa urette Sted, og at Over-

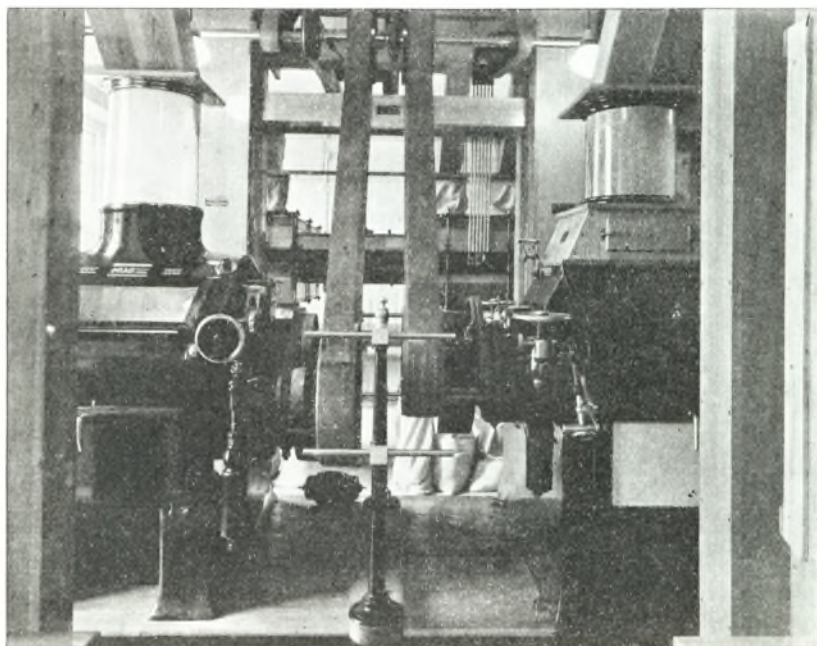
dosering ikke finder Sted. Dermed er Laboratoriet blevet et nødvendigt Led i den moderne Mølle, og Proteinbestemmelse, Askeindhold og diastatisk Kraft er for Nutidens tekniske Mølleleder lige saa kendte Begreber, som Navne paa de forskellige Maleprodukter var for Fortidens Møllermester. Ved Indførelsen af den videnskabelige Driftskontrol har Mølleriets — ikke mindst det danske — paa mindre end 50 Aar naaet en saa høj teknisk Udvikling, at man maa forvente en Standsning i den rivende Fremgang, og som set paa Bag-

Plansigtloft.

grund af de ti Tusind Aar, der skulde forløbe, forinden det hvide Mel blev en teknisk Mulighed, maa overraske enhver udenforstaaende. Hvilke Veje Møllekonstruktørerne fremtidig vil betrede for at udvinde de sidste faa Procent Mel af Kornet, beror endnu i det uvisse. Saavel den hidtil kendte kemiske Afskalning ved Hjælp af Sulfationer, som de i den seneste Tid konstruerede Maskiner til Afslibning af Skallen, løser ikke Problemet, idet den dybe Indkærvning i Kornet, som Længdefurene er, ikke tillader en fuldstændig Fjernelse af samtlige Skaldele. Rent ernæringsmæssigt set maa Mølleindustrien arbejde videre paa at fremstille et 100 pCt. fordøjeligt Mel, hvorved det er givet, at Skaldelene, der er utilgængelige for de menneskelige Fordøjelsessafter, maa fjernes. Saa vidt det er gørligt, bør det, umiddelbart indenfor Skallen liggende Aleuronlag, der nu saa godt som fuldstændig fraskilles, indgaa i Melsubstansen, baade som Følge af, at det indeholder vigtige Næringsstoffer og Vitaminer, men ogsaa fordi det indeholder bageteknisk vigtige Salte. Her er da en Linie, hvor Mølleren og Hygiejnikerens vil kunne mødes, og maaske vil en Adskillelse efter denne, som tilmed er Naturens Grænse mellem Skal og Kærne, blive Maalet for Fremtidens Mølleri.

I snæver Tilknytning til dansk Mølleindustri, har siden Aaret 1919 staaet Institutionen Bage- og Mellaboratoriet, som ganske vist ikke paa det rent maskintekniske Omraade har bidraget nævneværdigt til denne Industris Udvikling, men til Gengæld ved sin Indsats paa det kemiske Omraade har gennemført en af sine vigtigste Opgaver: at bringe Teknik og Videnskab i intimt Samarbejde paa en saadan Maade, at de danske Mølleri-Produkter ikke i nogen Henseende er ringere end de bedste udenlandske Melkvaliteter.

Teknologisk Instituts Forsøgsmølleri.

Med Henblik paa at kunne medvirke til, at danske Mølleres Mel stadig bevarer sin høje Standard, har Teknologisk Institut i Løbet af indeværende Aar indrettet et Forsøgsmølleri, som med sine Driftsmaskiner af normal Kapacitet bl. a. skulde danne Grundlaget for Oprettelse af en dansk Møllerskole, og udrustet med alle Hjælpemidler, Prøve-Mølleri, Forsøgsbageri og kemisk Laboratorium, staaer Bage- og Mellaboratoriet nu rede til paa alle Omraader at kunne bistaa danske Møller.

SAGREGISTER:

A

	Side
Abbed Samson, den første Vindmøller	50
Abrach Kværne	19
Abraham som Mølleriets Fader ...	10
Afsejling	73
Agern som Brødkorn	8
Akvadukt	35
Andernach-Stene	19
Arabiske Haandkvarne i Nutiden .	20
Arcadius beskytter Vandmøller ...	34
Aspirationsluft	89
Astronomisk Observatorium i Vindmølle	64
Augustus som Pistor	24
Automatisk Drejning	58 og 61

B

Babyloniens Kornmaling (Sadelstene)	10
„Babylons Møller“	28
Befugtningsapparat	92
Belisarius laver Flydemøller i Rom	37
Bibelens Møllesten	11
Bibelske Vindmøller	48
Bitjern	72
Blødmøllen	20
Borgmølle fra det 15. Aarh.	52
Bremsning af Vinger	62
Broloft	72
Bryggerlaugets Hestemøller	69
Buchholz' Valsemølle	68
Bullan	9
Busset	71
Bygningskunst og Møller	60-61
Bøhmiske Vindmølle	49

C

	Side
Catilus	21 og 84
Centrifugalsigte	88
Chesapeake Møllen	45
Chesterton Mølle	59 og 61
Chr. d. IV.'s Vandmølle	69
Chr. d. V.'s danske Lov	71
Collegium Pistorum	25, 35, 74
Cornac, irsk Konge	39

D

Dampmølle i England i det 18de Aarh.	85
Dampmølle i Amerika	66
— - Danmark	74
Dekorerede Møllesten	18
Differentialhastighed	86
Domesday Møller	41
Don Quijotes Vindmøller	53
Drejning af Vindmøller ...	58, 59, 60
Druiderne	18, 19

E

Egen som helligt Træ	8
Elevator	43
Evans, Oliver, Mølleingeniør ...	43, 85

F

Falskneri om Vindmøllens Oprindelse	49
Faraos Bager	15
Feudalismen	74
Fisk som Mølle-Afgift	41
Fladmølleriet	66

	Side
Flydemølle i Tiberen	34, 37
— - Armenien	36
— - Frankrig	37
Flytning af Møller	55
Folevad Møllen	72
Forklaring af et Mølle- mirakel	55 nederst
Fornby-Møllen	56, 57
Forsøgsmølleri paa Teknologisk Institut	93
Frauenfeld Valsemølle	67
Fredssagen og Mølleri	45
Frilandsmuseets hollandske Mølle ved Lyngby	65
Fællepinden	72
Fællesmølleri i Stenalderen	9
— - Afrika	31
— - Karpaterne	32
— - Norge	32

G

Gavebrev ang. Klostermølle	75
Germanernes Kværne	16
Gotherne og Roms Vandmøller ...	37
Granitsten	19
Gravsten og Møllesten	17
Grubbeværk	73
Gruttesten	9
Græsk Vindmølle paa Myconos ...	53
„Græsk Mølle“ paa Shetlandsøerne	30
Græske Vandmøller i Oldtiden ...	27

H

Haandkværne i Europa i Nutiden .	21
Haandkværnen som Reliquie	76
Hadrian og Møllergildet	25—26
Haggenmacher, Ingeniør	89
Hatten	72
Hathjul	72
Hebræernes Kornmaling	11
Hestemøller, København	69
Hestemøller i Middelalderen ..	22 og 24
Hestemøllen i Rom	22
Henrik d. VIII's Vindmøller	51
Historisk Vindmølle, den første ...	50
Hjemmemaling forbudt	76
Hollandsk Mølle	59 f.f.
Holland som Vindmøllens Hjem- stavn	51

	Side
Homer om Møllen	11
Homer om Mølleslaver	22
Honorius	84
Honorius beskytter Vandmøller ...	34
Horizontal Vindmølle	64
Husmøller	74
Højmølleri	67—68

I

Indiske Kværne	20
Industrimøller	44
In pistrinum dare	23
„I Kors“, Møllevinger	73
„I Saks“, Møllevinger	73

J

Janiculum Højen, Møllekvarter ved	35
Josef i Fængslet	15

K

Kamelmøllen i Kiva	21—22
Kaktus i Palæstina	49
Kaskadepudsemaskine	89
Kirke i gammel Mølle	66
Klapsejl	63
Klostermøller i Middelalderen	40
Klokkehjul	72
Konditionør	91
Konstruktion af gamle Stubmøl- ler	52 og 56—57
Kornmaling i det gl. Amerika	13—14
Kornskrue	43
Kors paa Møllestene	17—18
Korsfarerne og Vindmøl- lerne	49 og ??
Kranshjul	73
Kranstov	73
Kværnen	15 f. f. og 83
Kværndrev	72
Kværnloft	72
Køkkenmøllen	26

L

Langjærn	71
Laugsbunden Møllenæring	73
Leegwater	59
Letta	71
Libanons Møller	30

	Side
Liggeren	66—71
Lodret stillet Møllehjul	33
Loberen	66—71

M

Magistraten i København, dens	
Mollenæring	69
Magnetapparat	91
Maltuden	72
Materiale til Møllesten	18—19
Maurernes Vindmøller	53
Melskuffen	72
Meksiko, Lærebog i Grutning	14
Meta	21, 84
Metata	14
Middelalderens første Vandmølle .	38
Mishandling af Mølleslaver ...	23—24
Mola, trusatililis, Mola versalilis ...	15
Molendina ad aquam et ventum ...	49
Mortarium	15
Morter, den første	11 og 12
Mølle-Akse	71
Møllebroen i Paris	39
Møllehattens Drejning	61
Mølle løber løbsk	62
Møllenævnets Oprindelse	28
„Møllen kiles“	73
Møllen som Strafanstalt	21
Mølleret	75
Mølleri i København	69
Mølleri som Straf i Middelalderen .	42
Møller-Gildet i Rom	35 f.f.
Mølleskyld	73
Mølleskyld ophæves	73
Mølleslaver	18
Mølleslaver, Beskrivelse af	23
Mølle som Fæstning i Middelalder-	
ren	93
Mølle som Fæstning i Amerika .	45—46
„Møllesten“ i Kvindegrave	9
Mølletaarn ved Antiochia	50
Mølletvang	75
Mølletvang i Danmark	70—71
Müllers Valsemølle	67

N

Norse Mølle i Skotland	29
Norske Mølle	30—31
Novgorods Helgensten	41

Side

O

Olivenmølle i Rom	16
Odtandus Vandmølle Aar 800	38
Oprør ang. Mølletvang	76
Orient Mølle paa Long Island	64
Overfaldshjul i den tidlige Middel-	
alder	38
Overfaldshjul i det 16. Aarh.	42

P

Patron som Mølleopsyn	35
Perse	73
Pistores i Oldtiden	24
— - Middelalderen	42
Plansigte	88—89
Plask-Mølle	71
Pont aux Meuniers i Paris	39
Principet i Vindmøllens Vinger ...	54
Pudsemaskine	89
Pyrit	19

R

Raffinerer	89
Ramellis Valsestol	86
Ret til at udnytte Vinden	78 f.f.
Ringkar	72
Rillede Møllestene i Oldtiden	17
Ristning af Korn	83
Romersk Vandmølle	32
Rumænsk Vandmølle	31 s.s. 32

S

Sadelsten	10
Sadelstene i Rom	12—13
Sagn om Vandmøller, Irland	39
— - - andre Lande	40—41
Samson i Møllen	11, 22
Sand i Brødet	74
Sand i Melet	14—15
Sandslidte Mumietænder	15
Schmidten, Tobias. Sigte i det 16.	
land	64
Saxon Møllen	41
Schmidten, Tobias. Sigte i det 16.	
Aarhundrede	87
Schweizisk Mølle	62
Sechanasach	17
Seglet	71

	Side
Separator	90
Sigte	87—88
Sigten i det gamle Ægypten	84
Silo	90
Skat paa Heste og Æsler	22
Skallekværn	72
Skoen	72
Skoladet	72
Skotske Kværne	19
Skraavalsestol	92
Skruen	32 og 72
Skvatmøller i Danmark	70
Skvatmølle i Grækenland	30
Slaver i Møllen (i Ægypten)	12
— — — (i Grækenland)	12
Slavemøller i Pompeji	20, 21
Slavinder ved Grutning (i Ægypten)	11
Snaps i Møllen	70
Spiritualia, hos Vitruvius	48
Spøgeri i Vandmøller	45
St. Fechins Vadmølle	40
Staal mølle	62
Stenaldergrave	9
Stenalderens Kornmaling	8 f.f.
Stenkarret	71
Stenudskiller	91
Stjernehjul	73
Stormvind	61
Strabo om Vandmøller	29
Straf for Hjemnemaling	76
Straf for uærlige Møllere	77
Stubmøllen	52 f.f.
Stubmøller i det 14. Aarh.	52
Sugefilter	89—90
Sulzbergers Valsemølle	67
Svensen	59—60

T

Taarnmøller	60, 79
Talmud om Møllesten	10
Tapbjælke	72
Tempelherre-Mølle	50
Tidevandsmøllen i Middelalderen ..	46
— — — — — Liverpool	46
— — — — — ved Essex	47
— — — — — i Amerika	47
Timepræstation af romerske Kværne	84
Trojans Vandrende	35
Triorer	91

	Side
Trædemøller i Oldtiden	12
— — — i England	26
— — — til Vandpumpning ...	33
Tufsten	18
Turbiner	47
Tørrecentrifuge	91

V

Vandret Møllehjul	29
Valdemar Sejrs jyske Lov	70
Valsemølle 1651	67
— — — i vore Dage	67—68
Valsemøllen, Principet i	86 f.f.
Vandkraft til Roms Møller	35
Vandmøller, de første (i Rom) ...	26
Vandmøller i Danmark	76 f.f.
Vandmøller som Fælleseje i Boh- men	39
Vand- og Vindmølle i eet Hus 42, 51, 52	
Vaskerianlæg	91
Vindmølle, første historiske ...	50—51
Vindmøller i Danmark	68—70
Vindmøller paa Skibe	51—52
Virgil om Pistores	24—25
Vitruvius	33
Voldmølle i København, den sidste	56, 69

W

Wegmann, Friedrich's Porcelæns- valser	85
---	----

Y

Yarmouth Møllen	60, 79
-----------------------	--------

Z

Zeus som Møllens Opfinder	8
---------------------------------	---

Æ

Ægyptiske Grave med Møllesten ...	10
Ægyptiske Møllesten i Babylon ...	10
Ændring af Møllehartkorn	73

Ø

Øjet	72, 84
------------	--------

Danske Møller med Biografi, Historie og Billeder.

I. Sjælland.

Poul Larsen.

Hans
Oluf Larsen.

Aagerup Mølle pr. Roskilde. Ejer: Poul Larsen, f. 6. Septbr. 1866 i Sengeløse, gift 3. Aug. 1890 med Maren, f. Andersen. — Møllen blev bygget i 1880 af Møller Hans Andersen, der døde i 1889, hvorefter Møllen var forpagtet i ca. 1½ Aar af Hendrik Hansen. Den nuværende Ejer overtog Møllen 1. Oktbr. 1890. Til Møllen er fra 1880 knyttet Bageri. (Se iøvrigt nedenfor).

Hans Oluf Larsen, Søn af Poul Larsen, Aagerup Mølle (se ovenfor), f. 28. Septbr. 1892, gift 21. Septbr. 1919 med Andrea, f. Thaysen. Bestyrer af Aagerup Mølle siden 1916.

Aagerup Mølle pr. Vippe-rød. Ejer: Jens Nielsen, f. 13. Decbr. 1861 i Gundsølille, gift 9. Oktbr. 1885 med Karoline Amalie f. Streander. Møllen er bygget 1850 af Peter Clausen og overtaget af Sønnen, Jens Peter Clausen, i 1880. Dennes Søn, Smidt Clausen, overtog Møllen 1917 og afstod den igen i 1921. — Den nuværende Ejer overtog Møllen 1. November 1929.

Aarby Mølle pr. Kalundborg. Ejer: Niels Peter Andersen, f. 13. Juni 1884 i Badstrup, g. 13. Dec. 1912 med Poulina Charlotte, f. Seest. Møllen blev bygget 1873 med Vindfang 29 Alen af Gaardejer

Jens P. Andreasen, som drev Møllen til 1883, da han solgte den til

Møllersv. Niels Hansen. I 1913 købtes den af Laur. Petersen, der drev den indtil 1929, da nuv. Ejer overtog den. Der arbejdes nu m. en 14 HK Motor.

Aarslev Mølle
pr. Slagelse. — Ejer: Jacob Oluf Pedersen, født 29. Juli 1886 i Reerslev Sogn, gift 22. Maj 1925 med Valborg, f. Nielsen. — Møllen er bygget

ca. 1861. I 1907 købtes Møllen af Jens Niels Pedersen, og i 1925 overgik den til Sønnen, den nuværende Ejer. Denne, der oprindeligt var Tømrer, driver tillige Virksomhed som Tømrermester.

Adsers Mølle
pr. Lejre. Ejer: Ole Alfred Olsen, f. 18. Febr. 1896 i Roskilde, gift 4. December 1919 med Ida, f. Rasmussen. —

Adsers Mølle, i gamle Dage kaldet Adtserup Mølle, er ca. 4–500 Aar gammel og meget bekendt, navnlig ved, at Møllerslægten Brechwoldt er stærkt knyttet til

Møllens Historie. — Navnet Brechwoldt findes første Gang i Slutningen af 1780-erne, da Møllersvend Albrecht Brechwoldt, født i Holsten, kom til Møllen og købte den. Møllen var derefter i Slægtens Eje, dog ikke i lige Linje, til 1882, da den købtes af den daværende Bestyrer, Peter Petersen, og den 1. Maj 1918 overtoges den af den nuværende Ejer. Indtil 1923 var der ogsaa Bageri. Til Møllen hører 37 Td. Land.

Alsted Mølle
pr. Fjenneslev. — Ejer: Anders Peter Thorsen, f. 16. Maj 1877 i Søsund, Stenløse Sogn, gift 26. Novbr. 1905 med Margrethe, f. Sørensen. —

Alsted Mølle har oprindeligt hørt ind under Sorø Kloster og senere Akademiet, hvortil, som Skik var den Gang, betaltes en Afgift, hvilken dog forlængst er ophævet. — Møllen har en Gang været hærgnet af en hæftig Brand, men blev straks efter restaureret. Den 23. Marts 1900 solgtes Møllen af da-

værende Ejer, N. P. D. Hvalsoe, til Villh. Hansen, Sigersted, som atter den 17. Maj 1915 solgte den til Møller Jens Larsen, efter selv at have overtaget Englerup Mølle og Gaard. — Den nuværende Ejer overtog Møllen den 1. Januar 1933, efter tidligere at have været Forpagter af forskellige Møller, saaledes Husum M., St. Magleby M., Maglebylille M., samt Ejer af Kastrop Mølle og Birkede Dampmølle pr. Viby. — Alsted Mølle drives som Skraamølle og Valsemølle ved en Turbine samt Hjælpemotor.

Alsønderup Mølle pr. Hille-rød. Ejer: Hugo Frederik Smith, f. 22. Sept. 1888 p. Hauge Mølle, g. 8. April 1912 med Vilhelmine f. Petersen. - - I 1894 anlagdes

Alsønderup Mølle af Lars Peter Andersen, der drev den til 1902, idet den da overtoges af Møller Ebbesen. 10 Aar efter købtes saa Møllen af den nuværende Ejer, der er Søn af Forpagteren paa Hauge Mølle ved Slangstrup, Søren Jochum Smith. — Hugo Smith har i de forløbne Aar udvidet og forbedret Møllen betydeligt og i 1931 indlagdes en 18 HK Hornsby Diesel Motor. — Foruden Møllen driver Hugo Smith en Korn- og Foderstofforretning, anlagt i 1920.

Ammendrup Motormølle pr. Allerslev. Ejer: Lars Peter Sørensen, f. 14. Septbr. 1875 i Kjøng pr. Lundby, gift 1. Maj 1901 med Anna Kathrine f. Petersen. — Møllen blev bygget 1910 af ovennævnte Ejer. — Til 1914 var der indlagt en 15 HK Sugegasmotor, hvorefter der blev opsat en Vindmotor med 23 Alens Vindfang, og i 1916 installeret en 25 HK Sugegasmotor. — I 1922 overgik Møllen til elektrisk Drift.

Askov Mølle pr. Bøgesø. Ejer: Axel Oluf Petersen, f. 29. Juli 1894 i Egeslevmagle, gift 17. Januar 1915 med Augusta, f. Olsson. — Askov Mølle menes at stamme fra Midten af det 17. Aarhundrede og beskrives som Vandmølle med Overfaldsvand, 2 Kværne og Stampe-mølle, samt med et Tilliggende paa 3 Tdr. Land. — Den første Møller nævnes i 1682 og hed Jens Hansen. Derefter Peder Møller i 1692, og Niels Sebastian i 1713. — Møllen har herefter selvfølgelig skiftet Ejer mange Gange. — Blandt de seneste

Axel
Oluf Petersen.

Peter Andersen.

nævnes Peter Andersen, som havde Møllen i ca. 40 Aar til 1920. Endvidere Niels Geert Jørgensen fra 1920—29, da endelig den nuværende Ejer overtager Møllen. Til Møllen hører et stort Bageri og tidligere ogsaa Møllergaarden og Smedien; men disse er blevet udskilt.

Peter Andersen, f. 14. Aug. 1855, Dyssegaard, Sneseere. Død 7. Septbr. 1931. Forhenværende Ejer af Askov Mølle. — Møllergaarden blev i 1917 overtaget af Sønnen, Einar Andersen, f. 3. Septbr. 1890 paa Askov Møllergaard, gift 5. April 1917 med Thora Marie, f. Petersen.

Asnæs Mølle,
Asnæs. — Ejer:
Michael Morten
Jensen, født 11.
Febr. 1897 i Kø-
benhavn, gift 8.
Aug. 1930 med
Anna Andreasi-
ne, f. Petersen.

— Asnæs Mølle
var oprindelig en hollandsk Mølle.
Den nuværende Motormølle blev
bygget i 1924 af Møller Carl Ja-
cobsen, som drev den til 1929,
hvorefter den overtoges af nuværende Ejer. — Møllen er i de senere Aar bleven betydeligt udbedret.

Atterup Mølle pr. Karise. Ejer: Niels Frederik Jensen, f. 19. Oktober 1875 paa Blaabæk Mølle, gift Marts 1909 med Marie, f. Larsen. Møllen er oprettet i 1876 af Møller Chr. Jensen, der solgte den til nuværende Ejer den 4. Marts 1909. Møllen

Motor paa 25—30 HK. — Møller N. F. Jensen er Søn af den tidligere Ejer af Blaabæksmøllen, Møller Niels Jensen.

Augerup Mølle pr. Gjørlev. Ejer: Jens Christian Christiansen, f. 5. Decbr. 1896 i Svallerup Sogn, gift 6. Decbr. 1922 med Karen, f. Augustesen. — Møllen er en hollandsk Vindmølle, bygget i 1801. — Oprindeligt var det en Fæstemølle un-

der Godset Nørager. — Møllen var i Forbindelse med Bageri. — I 1895 solgtes Møllen og Bageriet til Søren Peter Rasmussen. Denne solgte atter i 1899 til Møller Alfred Sveller, som igen i 1904 solgte den til Møller Chr. Christensen, der er Fader til nuværende Ejer. — Denne overtog Møllen den 1. Maj 1922. — Møllen har et Vindfang paa 40 Alen.

Bakkehøj Mølle, Assingløse pr. Viby. — Ejer: Kristian Hansen, f. 11. Februar 1889 i Borup i Kimmerslev Sogn, gift 21. Juli 1933 med Karen, f. Larsen. — Bakkehøj Mølle er af forholdsvis

ny Dato, idet den er taget i Brug af Møller Kristian Hansen den 5. Marts 1921. Møllen er forsynet m.

Petroleums-
motor p. 10 HK.
Med sit smukke
Beboelseshus er
den Typen paa
en moderne
dansk Mølle.

**Baldersbrønde
Motor Mølle,
Baldersbrønde.**

Ejer: Anton Marius Larsen, f. 5. Novbr. 1893 i Sengeløse Sogn. -- Møllen blev bygget 1889. — Der er i 1930

indlagt en 14-16 HK Deutz Motor. — Efter Møller Johs. Lund, der havde haft Møllen fra 1921, overtog den nuværende Ejer Møllen den 1. Marts 1933 efter at have arbejdet ved Møllen i 9 Aar.

Ballerup Mølle, Ballerup. -- Ejer: Fritz August Alb. Weidlich, f. 17. Maj 1888 i København. — Møllen, der blev grundlagt i Krigsaaret 1864, virkede indtil Begyndelsen af Verdenskrigen, da den ødelagdes af en Ildebrand i Aaret 1915. Den nuværende Ejer, Møller F. A. A. Weidlich lod den bygge op igen og overtog Driften den 1. August 1923. Møllen har, som flere andre af vore moderne Møller, et godt Bageri.

**Bavelse Mølle
pr. Herlufmagle.** Ejer: Hans Frederik Madsen, f. 11. Aug. 1885 i Bavelse, gift 15. Januar 1909 med Astrid Kirstine, f. Jensen. — Møllen

er opført ca. 1770 og købtes i 1873 af Møller Hans Madsen, som døde i 1893, hvorefter hans Enke bortforpantede Møllen til sin Søn, som overtog den i 1923. -- Der er

indlagt en 12 HK Petroleumsmotor.

Bendslev Mølle pr. Sandved. Ejer: Valdemar Hansen, f. 13. Maj 1872 i Haarslev Tingjellinge, gift 3. Juli 1908 med Kristine, f. Hansen. — Møllen, der er bygget i Aaret 1863, er meget smukt beliggende, og har kun tilhørt den nuværende Ejers Slægt og blev i Aaret 1908, den

1. Juli, overtaget af den nuværende Ejer, Valdemar Hansen.

Benløse Motor-Mølle pr. Ringsted. Ejer: Hans Julius Andersen, født 15. Febr. 1898 paa Ravnsbjerggaard, Toxværd Sogn, g. 6. Sept. 1923 med Hilma, f. Petersen. — Møllen var oprindelig en

hollandsk Vindmølle, der er bygget omkring 1870 af Møller Mathiesen. Den blev

overtaget af nuværende Ejer 18. Aug. 1923. Den gamle Mølle nedbrændte 27. Februar 1930, men Møllen blev samme Aar bygget op som Motor-mølle og kom paany i Gang d. 1. Sept. 1930. Der er indsat en 20 HK engelsk Diesel Motor. --- Kapaciteten er 70 Tdr. pr. Dogn.

Birkede

Dampmølle pr. Viby. — Ejer: Marius Johannes Villingshøj, f. 29. Aug. 1883 i Bavelse Sogn, gift 26. August 1906 med Karen Marie Christine,

f. Olsen. -- Møllen er bygget i 1866 af Møller A. Hansen. -- Den nuværende Ejer overtog Møllen d. 15. Oktbr. 1932. -- I 1933 blev der

installeret en 25 HK Diesel Motor „Kramper“. — Sammen med Møllen drives ogsaa et Bageri.

Bjelkerup
Mølle, Storehe-
dinge. Forpag-
ter: Christian
Bruno Hansen,
f. 17. Maj 1899 i
Roskilde, gift 30.
April 1922 med
Elisabeth, født
Nielsen. Møllen

er en hollandsk Vindmølle, bygget 1904 af Møller Peter Petersen. Møllen ejes nu af Enkefru Signe Hansen, Enke efter Møller Hansen, der døde 20. Februar 1932, og som havde haft Møllen fra 1923, da han købte den af Møller Hans Chr. Jensen. Ovennævnte Forpagter er Søn af Ejeren. Møllen har et Vindfang paa 28½ Alen og der er indlagt en 24 HK Cleveland Tractor.

Bjerre Mølle

pr. Fuglede. —
Ejer: Jens Jen-
sens, f. 12. Marts
1867 i Flinterup,
Fuglede Sogn,
gift 13. Juli 1894
med Sidse Eline
f. Madsen. Møl-
len var oprinde-
lig en hollandsk Mølle, bygget 1898
af Møller Christian Nyrup. I 1901
købtes Møllen af den nuværende
Ejer. I 1924 nedbrændte Møllen, og

der indrettedes Motordrift med 20 HK Dieselmotor Deutz. — Til Møllen hører Savskæreri og Vognmandsforretning.

Bjevskov
Mølle, Bjev-
skov. Ejer: Pe-
der Pedersen, f.
23. Juli 1871 p.
Møllergaarden,
Bjevskov, gift
3. Juli 1897 med
Margrethe The-
rese f. Nielsen.

Møllen er anlagt i 1886 af Grdr. Jens Pedersen, der havde den til 1897, da den overtoges af Sønnen, den nuværende Ejer. — Denne har siden sit 15de Aar deltaget i Møllens daglige Drift. — Møllen har faaet installeret en 10 HK Motor. — Møllergaarden blev udskilt fra Møllen i 1897, og Peder Pedersen byggede da den nuværende Ejendom. — Til Møllen hører 20 Td. Land.

Blaabæks Vandmølle og Blaabæks Vindmølle, Hovby pr. Fakse. -- Ejer: Theodor Lauritz Jensen, født 22. Aug. 1884 paa Blaabæk Mølle, g. 1. Juni 1919

m. Kristine, f. Petersen. Vandmøllen stammer fra 1663. Af Datidens Ejere kendes bl. a. Niels Christen 1766, Møller Niels Frederiksen 1796 og Møller Schioler 1822. Denne sidste byggede Vindmøllen i 1828. Fra ca. 1870—1929 ejedes Møllen af Møller Niels Jensen, der var Fæster under Godset Rosendal. Derefter overtoges Møllen af Sønnen, den nuvæ. Ejer. Til Møllen hører 23 Td. Land.

Blakke Mølle pr. Skibby. Ejer: Togny Schøne-mann Jensen, f. 20. Jan. 1894 i Taastrup, gift 14. Maj 1921 med Ida Elisabeth, f. Christiansen.

Den første Blakke Mølle var en Stubmølle, som imidlertid nedbrændte i 1888, hvorefter den nuværende hollandske Vindmølle blev opført. — I 1898 overtoges Møllen af Møller Vilh. Kirschner, som atter solgte den i 1921 til Møller Chr. Kiersgaard. — Denne solgte saa Møllen i 1931 til nuværende Ejer, som har moderniseret Møllen og ladet installere en 16 HK Motor „Tuxham“. — Møllen har et Vindfang paa 32 Alen.

Blankebjerg Mølle pr. Faarevejle. Ejer: Fritz Vilhelm Nielsen, f. 25. Jan. 1886 i Bjergesø, gift 4. April 1913 med Laura Sofie, f. Jensen. Blankebjerg Mølle var

oprindelig en hollandsk Vindmølle bygget i 1869, men nedbrændte i 1915, hvorefter den nuværende Motormølle blev bygget af Møller Lars Peter Larsen. Senere har Møllen været paa flere Hænder, indtil den i 1922 blev overtaget af nuvæ. Ejer. Møllen arbejder med en 12 HK Motor fra Buch, Kalundborg.

Gunnar Kolding.

Peter
Bagge Kolding.

Boeslunde Mølle, Boeslunde. Ejer: Peter Bagge Kolding, f. 2. Januar 1880 paa Bredegades Mølle i Slagelse, gift 6. Oktober 1906 med Anna, f. Olsen. Møllen var oprindelig en Stubmølle, der brændte 1842, hvorefter den nuværende hollandske Vindmølle blev opført og kom i Gang 25. Maj 1843. Møllen har siden 1881 været i Slægten Koldings Eje. Den nuværende Ejer overtog Møllen efter sin Fader i 1906. Til Møllen hører Bageri, og den har et Tilliggende paa 30 Tdr. Land. Der er installeret en 35 HK Elektromotor. Ejerens Son, Gunnar Kolding, f. 25. Juli 1907, er ansat ved Møllen.

Bonderød Mølle pr. Faxe. — Ejer: Olaf Olsen, f. 1. Januar 1878 i Spjellerup, gift 16. Okt. 1909 med Johanne Marie, f. Madsen. — Møllen er oprettet i 1905

af Møller Niels Olsen, der tidligere var Ejer af Spjellerup gamle Mølle. Sonnen, den nuvæ. Ejer, overtog Bonderød Mølle d. 1. Juni 1907. Møllen er bleven moderniseret og har faaet indlagt en 8 HK Motor i 1907. Til Møllen hører der 20 Td. Land.

Bredegades Mølle, Slagelse. Ejer: Christian Jensen, f. 2. Febr. 1886 i Helsingør pr. Hillerød, gift 6. September 1919 med Anna, f. Andersen. Møllen var oprindelig en Stubmølle, der brændte i 1864. Samme Aar blev der bygget en hollandsk Vindmølle,

der brændte i 1870. Den nuværende Mølle blev bygget i 1871. Christian Jensen overtog Møllen 1. Jan. 1916, og har i Tiden 1917—20 restaureret og

moderniseret denne. I 1921 blev der indsat en ny 30 HK Kalundborg Diesel Motor.

Bringstrup

Mølle pr. Ringsted. Ejer: Hans Peter Olsen, f. 16. Juni 1892 i St. Ladager pr. Ll. Skensved, g. 24. Maj 1919 med Jenny, f. Petersen. Møllen er

i sin Tid bygget af Møller Christensen, Gyrstinge. Den blev overtaget af nuv. Ejer 1. April 1919. I 1930 blev der indsat ny 25 HK's Motor.

Bromme Mølle pr. Munkebjergby. Ejer: Svend Høyer, f. 18. Februar 1889 i Havdrup, gift 13. Januar 1916 med Ellen, f. Hvidberg. Hvor Landevejen skærer Mølleaaen, ligger den mange Hundrede Aar gamle Vandmølle. Indtil for faa Aar siden laa oppe paa Bakken ogsaa en Vindmølle. I 1776 fik Møller Jens Jørgensen Møllen i Forpagtning af Sorø Akademi. Han drev den til sin Død i 1806, hvorefter hans Søn, Hans Heinrich Jørgensen, overtog Forpagtningen. Efter hans Død i 1828 drev Enken Virksomheden, til hun døde i 1832. Hun havde gjort alt for, at hendes Søn Christian, der ved hendes Død kun var 14 Aar, skulde faa Møllen i Arvefæste. Det lykkedes ogsaa; Sagen kom i Orden, da han fyldte 18 Aar, ved Prinsesse Caroline Amalies Hjælp, idet denne nærrede stor Hengivenhed for Moderen. Chr. Jørgensen døde 1891 og hans Søn, Frederik Jørgensen, overt. Møllen, som han 1915 solgte til nuv. Ejer. — Til Møllen hører Avlsbrug, Savværk og Bageri.

Brøndbyvester Mølle pr. Glostrup. Ejer: Nicolaj Ole Nielsen, f. 23. Maj 1875 i Øster Snede Sogn, g. 4. Okt. 1908 med Anna Ingeborg, født Jensen. --

Møllen er bygget 1888 og overtaget af nuværende Ejer 1. Oktober 1908. I 1930 blev der indsat en 12 HK Deutz Motor.

Bukkerup Mølle pr. Tølløse. -- Ejer: Carl Eliassen, f. 16. Maj 1894 paa Lyndby Mølle, gift 20. April 1923 med Ingeborg Marie, f. Sorensen. -- Møllen er en hollandsk Vindmølle, der blev bygget i Stedet for den første hollandske Mølle, som brændte omkring 1898. -- Den nuværende Ejer overtog Møllen d. 1. April 1923. I 1922 blev der indlagt en 20 HK Deutz Dieselmotor, lagt en 20 HK Deutz Dieselmotor, saaledes at Møllen nu er i moderne driftmæssig Stand.

Buske Mølle pr. Herlufmagle.

-- Ejer: Hans Christian Nielsen, født 9. Juli 1896 i Flensmark Sogn, gift 13. August 1925 med Anna Petrea, født Olsen.

- Møllen er bygget ca. 1846. Den brændte i 1896, men blev atter opbygget i 1897 af Jens Christianen. Dennes Son overtog senere Møllen, indtil han solgte den til nuværende Ejer den 13. Juni 1925. -- Møllen er bleven moderniseret i 1931, og endvidere blev der i 1932 indsat en ny 22 HK Hornsby Motor.

Bøgeholm Mølle pr. Lyngø, Uggeløse. Ejer: Jørgen Jensen Jørgensen, f. 5. Marts 1890 i Uvelse, gift 9. Febr. 1917 med Anna Christine, f. Jensen. -- Bøgeholm Mølle eksisterer ikke mere, idet den blev nedrevet i 1922 grundet paa praktiske Hensyn. Det tilhørende Bageri er dog bevaret og drives stadig. -- Møllen blev bygget i 1863 af Møller Niels Jensen, der havde den til 1870. Derefter har Møllen tilhørt følgende: Møller Mouritzen fra 1870--82, Møller Peter Petersen fra 1882--1902, Møller Hans Peter Hansen fra 1902 til sin Død i 1917, og endelig Grdr. Jørgen Jensen Jørgensen, der overtog Møllen den 14. Jan. 1917, og som lod den nedrive i 1922. -- Til Møllen hører Møllergaarden med 70 Td. Land.

Cathrinehaabs Mølle pr. Taastrup. -- Ejer: Alfred Balling Petersen, f. 10. Septbr. 1885 i Taastrup Sogn, gift 9. Maj 1913 med Margrethe, f. Andersen. --

Møllen, der er bygget omkring 1863, har i 55 Aar tilhørt Jens Larsen, indtil den blev overtaget af Sønnen, den nuværende Ejer, den 1. April 1929.

Christiansmølle, Helsingør. Ejer: Enkefru Augusta Olsen, f. Petersen, gift 27. Novbr. 1904 med Ole Christian Olsen, f. 6. Febr. 1879, død 1930. --

Christiansmølle er en hollandsk Vindmølle med 36 Alens Vindfang. Møllen var tidligere tillige Dampmølle, men der blev i 1919 indlagt en 25 HK Deutz Motor. -- Af Ejere kan nævnes Møller Grupp og Møller Mathias Jensen. -- Møller Olsen overtog Møllen den 11. Juni 1911. Møllen var tidligere i Forbindelse med Bageri.

Daglykke Mølle pr. Humlebæk. -- Ejer: Johannes Nielsen, f. 13. Marts 1903 i Daglykke, gift 9. Marts 1928 med Doris, f. Carlsen. -- Møllen er bygget 1869 af Peter Jensen, hvis Svigersøn, Søren Sørensen, senere overtog Møllen og havde

den til 1926. -- Den blev derefter solgt til Hans Andersen, der havde den til 1933. -- Den nuværende Ejer overtog Møllen 15. Febr. 1933. -- Møllen, der nu er afrigget, har en 25 HK Kallundborg Motor. Oprindeligt var den bygget som hollandsk Mølle.

Dalby - Borup Mølle pr. Haslev. Ejer: Anders Jensen Pedersen, født 20. August 1889 i Drustrup, Dalby Sogn, g. 20. Febr. 1918 med Ingeborg Charlotte, født Jensen. -- Dalby-Borup Motormølle var oprindeligt en hollandsk Vindmølle, bygget i 1872 af Hjulmand Hans Jensen af Borup.

Han havde Møllen til 1896, da han solgte den til Møller Hans Jacobsen. Denne drev Møllen til 20. Decbr. 1917, da den nuværende Ejer overtog Møllen. -- I 1931 nedbrændte Møllen, og den nye Motormølle blev da anlagt. Møllen drives ved en 20 HK elektrisk Motor.

Dalby Mølle pr. Haslev. -- Ejer: Lars Peter Hansen, f. 5. Maj 1872 i Højrup, gift i 1897 med Hansigne Margrethe, f. Hansen. -- Dalby Mølle er anlagt i 1894 af et Andels-selskab, som solgte Mølen til nuværende Ejer i 1923. -- I 1928 blev Møllen moderniseret, og der blev indlagt elektrisk Motor 20 HK. Sammen med Møllen drives Bageri. Den ældste Son, Hilmar Hansen, født 8. Oktober 1899, er ansat i Bageriet. En anden Son driver St. Taarøje Mølle.

Dampmøllegaardens Mølle og Bageri, Næstved. -- Ejer: Bager-

mester Georg Jensen, f. 11. April 1869 i København, gift 11. April 1903 med Jeannette Jensen. --

Den tidligere gamle Vindmølle brændte omkring 1893, hvorefter den nuværende Mølle straks efter blev opført. Møllen, som laa inde i Byen, stod den Gang frit, saaledes at Vinden kunde udnyttes i sin fulde Styrke. Imidlertid er Byens Udvidelse og dermed dens Bebyggelse med Aarene rykket

nærmere og nærmere, saaledes at Møllen til sidst laa helt indeklemmet mellem nyopførte Bygninger, hvorved den blev ude af Stand til at drives ved Vindens Hjælp, og i 1930 maatte den da standse og blev nedrevet. Bagermester Jensen, som overtog Møllen den 15. Oktober 1904, driver stadig det store Bageri, som forøvrigt har været tilknyttet Møllen i over 50 Aar. Georg Jensen har fra 1914- 29 været Formand for Sydsjællands Møllerforening.

Dellinge Mølle pr. Lejre. --

Ejer: Carl Oluf Guldborg Olsen, f. 10. Januar 1877 i Jydstrup, gift 10. Juli 1903 med Oline, f. Olsen. -- Dellinge

Mølle stammer allerede fra 1740 og har selvfølgelig siden haft mange Ejere. Til de sidste hører Møller Ole Olsen til 1866, Møller Peter Andersen

fra 1872—91, Chr. Olsen forpagtede Møllen fra 1891—1907, og endelig fik den nuværende Ejer Fæste paa Møllen den 1. April 1907. -- En Son, Einar Guldborg Olsen, f. 21. April 1905, er ansat ved Møllen. -- Møllen, der om 6 Aar kan fejre sin 200 Aars Fødselsdag, er endnu i fuld yde- dygtig Stand.

Drags Mølle pr. Hørve. -- Ejer: Alfred Antony Rasmussen, født 3. April 1893 i Kalundborg, gift 8. Maj 1921 med Beate Eleonora, f. Truelsen. -- Drags Mølle var oprindelig en Stubmølle, som imidlertid er bleven nedlagt, hvorefter den nuværende hollandske Vindmølle blev bygget. Drags Mølle har i mange Aar tilhørt Godset Adellersborg. -- I 1802 fæstede Rasmus Fogh Drags Mølle „med Heste- og Vejrmølle“. I 1814 fæstedes Møllen af Frederik Chr. Grandjean, og i 1819 af Soren Offersen, der var Fæster til 1850, da hans Enke ophævede Fæstet. -- Møllen forpagtedes da samme Aar af Rasmus Malling, som erhvervede den til Ejendom i 1873.

Efter Mallings Død solgte hans Enke, Mariane Malling, Møllen til Sønnen, Michael Malling, v. Købekontrakt af 1882 til Overtagelse i 1887.

— Efter at have været paa forskellige Hænder, solgtes Møllen i 1913 til Klarskov Christensen, som atter solgte den i 1918 til Christiansen og Rasmusen. Disse drev Møllen i 3 Aar, hvorefter den solgtes til nuværende Ejer d. 1. Maj 1921. — I 1924 fik Møllen paasat Selvkrøjer og Selvsvikker, og i 1932 blev der installeret en 24 HK Dieselmotor „Bukh“.

Ejby Mølle pr. Kirke Hylinge. — Ejer: Hans Peter Jørgensen, f. 13. Marts 1896 i Ejby, gift 8. Maj 1920 med Marie, født Christiansen. — Møllen blev bygget i 1914 med indlagt 10 HK Petroleumsmotor. I 1920 blev der paasat Vindmotor, men denne blev, da den ikke viste sig hensigtsmæssig, atter nedrevet 1933. I 1931 installeredes Elektromotor. Til Møllen hører Brødsalg.

f. Olsson. — Ejstrup Mølle blev taget i Brug i 1902 af Møller Peter Nielsen. I 1910 nedbrændte Møllen, men blev genopbygget af nuværende Ejer, der samtidig opførte en Jernmølle. — Møllen arbejder med en 18 HK Alliance Olie Motor.

Hans Jensen.

Anders Peter Hansen.

Anders Hansen.

Ove Hansen.

Egebjerg Mølle, Egebjerg. --

Ejer: Anders Peter Hansen, f. 30. Maj 1856 i Hølkerup, gift 20.

Novbr. 1888 med Marie Chre-

stense, f. Nielsen. -- Egebjerg Mølle var oprindelig en meget gammel Stubmølle, som dog forlængst er nedlagt. Den har en Gang været privilegeret som Krongods. Senere opførtes en hollandsk Vindmølle, der var straaatekt, men som nedbrændte i 1838. Møllen opførtes igen og blev tækket med Pap, senere med Egespaan. I 1899 brændte ogsaa denne Mølle, hvorefter den nuværende Mølle blev bygget. -- Siden 1856 har Egebjerg Mølle tilhørt samme Slægt, idet den da blev købt af nuværende Ejers Bedstefader, Murermester Hans Jensen, f. 1778, død 1863. Møllen blev i 1862 overtaget af Sonnen, Anders Hansen, f. 1833, død 1908. Han drev kun Møllen til 1888, da Sonnen, den nuværende Ejer, købte Møllen, som nu bestyres af Sonnen, Ove Hansen, f. 9. Okt. 1889 paa Egebjerg Møllergaard, g. 9. Okt. 1923 med Ella Kristine, f. Nielsen. -- Møllen drives som Mel- og Grynmølle og er i Tidernes Løb flere Gange bleven restaureret, saaledes at den er i fuld moderne driftsmæssig Stand. Paa Møllergaarden er installeret en 10-15 HK Motor „Tangye“ som Hjælpemotor. Ligeledes findes der et Bageri, anlagt i 1856.

Egholm Mølle pr. Kirkehyllinge. Ejer: Heinrich

Carl Frederik Schultz, f. 11. Juni 1889 i Hesle Mølle pr. Tollose, gift 18. Aug. 1917 m.

Clara, f. Hansen. -- Egholm Mølle var oprindelig en Stubmølle, som imidlertid er bleven nedlagt, hvorefter den

nuværende hollandske Vindmølle byggedes i 1855. Egholm Mølle tilhorte en Tid Godset Egholm, men blev overtaget af nuvær. Ejer den 1. Juli 1920. — I 1923 blev der indlagt en 10 HK Petroleums Motor. -- Et Bageri, anlagt i 1869, drives stadig i Forbindelse med Møllen.

Ellede Mølle pr. Kalundborg. -- Ejer: Anders Boll, f. 15. Maj 1855 i Troslev paa Mors, død 1931, gift 19. Februar 1886 med Mariane, f. Larsen. — Møllen er en hollandsk Vindmølle, bygget af Møller Ole Andersen i 1880. Efter at have været paa forskellige Hænder, overtog Møller Boll Møllen i 1905 efter Møller Christen Petersen. — Da Møllen, i Modsætning til mange andre Møller, ikke har været hærget af Ildsvaade, er den i det Ydre, som da den blev bygget. I Møllen er indlagt en 15 HK Elektromotor.

C. M. H. Staun.

Niels Villh. Hansen.

Englerup Mølle pr. Ringsted. Ejer: Niels Vilhelm Hansen, f. 9. December 1874 i Sigersted Sogn, gift 9. Maj 1900 med Johanne, f. Olsen. — Englerup Mølle omtales allerede i Midten af det 17de Aarhundrede. Vandmøllen blev senere suppleret med en Stubmølle, som endnu er bevaret og søges bevaret for Fremtiden. Den mest kendte af Møllens Ejere er Justitsraad C. M. H. Staun. (Se nedenfor.) — Den nuværende Ejer overtog Møllen den 1. Maj 1914. I 1916--17 blev der installeret Motor. I Tilknøytning til Møllen er der et Bageri.

Christen Markus Høeg Staun, f. 11. Okt. 1813 — død 23. Januar 1894, gift 27. Juli 1845 med Olavia Marie Henriette, f. Fog. — Som ovenfor nævnt, er C. M. H. Staun den mest kendte af Englerup Møllens Ejere. Hans Fader, Poul Staun, kom til Møllen

i 1821, men selv fik han Skode paa Møllen den 12. December 1844. Den Gang havde Møllen et Tilliggende af 218 Td. Land, men ved Staun's dygtige Ledelse udvidede Virksomheden sig stadig, og i 1881 udgjorde det samlede Areal 344 Td. Land. Staun blev en meget anerkendt Mand, havde mange Tillidshverv og af Ministeriet tildelt flere officielle Poster. I 1889 blev han Justitsraad og i 1891 Ridder af Dbg. Endvidere mindes han i Taknemmelighed af Dansk Møllerforening, hvis Stifter og dygtige Leder han var.

Eskildstrup Mølle pr. Haslev. Ejer: Niels Peter Hansen, f. 18. Oktober 1864 i Gorslev, gift 26. Februar 1913 med Ingeborg Kirstine, f. Petersen. —

Eskildstrup Mølle var oprindeligt en Stubmølle, der imidlertid brændte Natten mellem 8. og 9. August 1902. Møllen ejedes den Gang af Møller Hvidberg, som efter Branden byggede den nuværende hollandske Vindmølle. Denne var først bortforpagtet til Møller Peter Frederiksen, men blev i 1913 solgt til nuværende Ejer. — Samme Aar blev der installeret en ny 16 HK Motor, leveret af L. P. Nielsen, Næstved.

Esrom Mølle, Esrom. Bestyrer: Rasmus Peter Jensen, f. 26. Oktober 1871 i Stenstrup, Fyn, gift 7. Novbr. 1895 med Cathrine, f. Boyesen. Esrom Mølle

le horte omkring 1700 til Kongens Møller i Kronborg Distrikt. Møllertvangen blev indført i 1728, men paa Grund af de stadige Stridigheder mellem Møllerne, ønskede Kronen atter at ophæve Møllertvangen ca. 1770. Esrom Mølle forlangte ved Ophævelsen en Nedsættelse af Landgildet paa 16 Rd. Sagen ordnedes imidlertid ved, at Esrom Mølle ved kgl. Resolution af 2. Juli 1774 overgik til Ejendom uden „Købeskilling“, foruden at Kronen maatte gøre forskellige andre Indrømmelser. Møllen kaldtes i mange Aar i Befolkningen for „Klaa'sters Mølle“. Møllen nedbrændte omkring 1869. Retten til Aalefiskeri i Esrom So tilhører endnu Møllen. Allerede i 1700 nævnes i en Kommissionsberetning, at ved „Esserom Aalekiste ved Esserom Mølle er der godt Aalefang“. Drivkraften ved Møllen er nu en Vandturbine, og et Elektricitetsværk forsyner Omegnen. Til Møllen hører 120 Td. Land, som er bortforpagtet. Møllens nuværende Ejer er Fabrikant cand. pharm. H. Thal-Jantzen, der købte Møllen i 1934.

Faardrup Mølle pr. Flakkebjerg. -- Ejer: Lauritz Ibsen, f. 7. Maj 1872 paa Faardrup Møllegaard, gift 29. Maj 1904 med Kathrine, f. Jacobsen. Faardrup Mølle var oprindeligt en Stubmølle, bygget 1766. Den blev nedrevet i 1893, hvorefter der blev opført en hollandsk Vindmølle, som blev flyttet dertil fra Hillerød (Slotsmøllen). Møllen brændte Julenat 1923, hvorefter der blev opført en Vindmotormølle. Angaaende Ejerforholdene ved man, at Møller Kehlet i 1840 solgte til Møller Peder Ibsen, der i 1862 solgte til J. P. Ibsen. Den 1. April 1909 overtog den nuværende Ejer Møllen. I Forbindelse med Møllen findes Bageri og Landbrug paa 6 Td. Land.

der indlagt en 10 HK Deutz Motor. Sammen med Møllen har der siden 1925 været drevet Købmandshandel.

Farum Mølle, Farum. -- Ejer: Fru Cathrine Hansen, Enke efter Jokum Hansen. I 1881 grundlagde Møller Olsen Farum Mølle og havde den til 1898.

Møllen overtoges da af Jokum Hansen, og blev i 1915 bortforpagtet til Sønnen, Edmund Hansen, f. 1. Februar 1898 i København. I 1906 blev

der indlagt en 10 HK Deutz Motor. Sammen med Møllen har der siden 1925 været drevet Købmandshandel.

Fjenneslev Motormølle, Fjenneslev. -- Ejer: Christian Gotfred Nielsen, f. 18. September 1891 i Valsøllille, gift 18. Oktober 1918 med Margrethe, f. Nielsen. Møllen er opbygget af Gotfred Nielsen 6. December 1918 og har i 1928 faaet indsat en 15—18 HK Diesel Motor.

Fjenneslev Mølle, Fjenneslev. Forpagter: Karl Larsen, f. 19. Decbr. 1898 i Skelby Sogn, gift 6. Marts 1921 med Ida, f. Hansen. Møllen er bygget paa

Chr. IV's Tid. Den brændte i 1865, hvorefter de nuværende Bygninger straks efter blev opført af daværende Ejer, Møller Byberg. I

1910 blev Møllen solgt til et Konsortium (12 Mænd i Fjenneslev og Omegn), og den 1. December 1915 til den nuv. Ejer, Lars Larsen, der bortforpagtede Møllen til Sønnen, Karl Larsen, d. 1. April 1927. — Fjenneslev Mølle har vistnok fra først af heddet Hylstrup Mølle, idet den ligger paa denne By's Grund, men i Sorø Skoles Fundats af 31. Maj 1586 kaldes den Fjenneslev Mølle. Møllerne betalte den Gang „Mølle-skyld“, men denne Afgift er ophævet i 1917 mod en kontant Sum af 13,600 Kr. — Drivkraften fik Møllen tidligere helt alene fra Tuel Aa, men da Vandtilførslen er uregelmæssig, er der nu indlagt en Hjælpemotor. Det gamle Underfaldshjul afløstes for ca. 50 Aar siden af en Turbine paa 18 HK. Sammen med Møllen har der været drevet baade Bryggeri og Bageri, men begge Dele er bleven nedlagt henholdsvis 1913 og 1921. Turbinen leverer Drivkraft til Møllens eget Elektricitetsværk, Tærskemaskinen, Hakkelsesmaskinen og Vandværket. — Til Møllen er der et Landbrug paa 64 Td. Land.

Fløng Mølle pr. Hedehusene.

Ejer: Laur. Valdemar Nielsen, f. 23. September 1892 i Faxe, gift 29. September 1917 med Kirstine, f. Jensen. Møllen er bygget i 1863 af Lars Larsen og overtaget af nuværende Ejer 26. Marts 1918. — Møllen, der har en 20 HK Raaoiemotor, er siden 1924 omdan-

net til Hønsfoderfabrik med tilhørende Hønseri.

Frederikssund Dampmølle, Frederikssund. — Ejer: Købmand Christian Christian- sen, f. 10. September 1876. — Frederikssund Dampmølle blev anlagt i 1896 af et Konsortium bestaaende af Købmand Rasmus Christiansen, Bagermester N. C. Olsen og Møller Preisler. — Den nuværende Ejer er Søn af Købmand Rasmus Christian-

sen. — Møllen arbejder med en 35 HK Diesel Motor, og har fra 1917 været bestyret af Hans Peter Jørgensen. — Ligesom de gamle Møller gav Landskabet sit romantiske Præg i Fortiden, saaledes kan man sige, at Dampmøllerne i Nutiden sætter sit Præg paa Byerne; romantiske er de ikke, som de gamle Møller, men mindst lige saa nyttige.

Freerslev Mølle, Freerslev pr. Hillerød. Ejer: Carl Christian Johannes Christensen, f. 24. December 1904 i Knudstrup pr. Love, gift 30. Juni 1929 med Esther, f. Frederiksen. — Den gamle holl. Vindmølle stammer fra ca. 1835, men under et stærkt Uvejr i 1894 blev den ramt af Lynet og nedbrændte. — Den nye Mølle blev da straks efter bygget til Møller Hans Peter Jørgensen, som solgte den til Landmand Peter Petersen den 1. December 1924. — Den nuværende Ejer overtog Møllen den 1. Juli 1929. — Møllen arbejder med en 20 HK Kalundborg Motor. — Der findes et Tilliggende paa 4 Td. Land.

Frenderup Mølle pr. Grevinge. — Ejer: Niels Peter Larsen, f. 5. Novbr. 1871 i Engelstrup, gift 28. September 1894 med Maren Kristine, f. Madsen.

— Frenderup Mølle er en hollandsk Vindmølle, bygget i 1866 af Peder Møller. — De følgende

Ejere var derefter Lars Eriksen, August Pedersen, Laurits Jensen og Jørgen Pedersen, der overtog Møllen i 1919, men solgte den igen den 1. Februar 1920 til den nuværende Ejer. -- I 1922 blev der indlagt en 12 HK Tuxham Motor, og i 1923 fik Møllen Selvkrojer og Selvsvikker. Møllen har et Vindfang paa 28 Alen.

Fristrup Mølle pr. Tølløse. Ejer: Mathias Emilius Olsen, f. 21. Marts 1877 paa Strids Mølle, g. 20. Juni 1908 med Emilie, f. Mikkelsen.

-- Den oprindelige Fristrup Mølle blev anlagt for ca. 300 Aar siden og var en Stubmølle. Den blev imidlertid nedlagt, hvorefter der opførtes en hollandsk Vindmølle, som senere brændte. Den nuværende hollandske Vindmølle byggedes i 1894 og overtoges af Møller M. E. Olsen den 8. Oktober 1913. Til Møllen hører ogsaa en Brødfabrik. -- Der er et Tilliggende paa 40 Td. Land.

Frøslev Mølle pr. Storehedinge. Ejer: Christian Thomsen, f. 5. Juli 1887 i Frøslev Sogn. Den oprindelige Frøslev Mølle var en Stubmølle, der grundlagdes i 1778 og opførtes som By-

mølle for Storehedinge ved Siden af den nuværende Stevns Mølle. I 1886 blev den købt af Møller Niels Thomsen, den nuværende Ejers Fader, der overførte den til Frøslev ved Storehedinge. Siden er den erhvervet af Hjerl-Fonden og anbragt paa Direktør H. P. Hjerl Hansens Ejendom paa Hjerl Hede pr. Vinderup i Jylland. Den nuværende Frøslev Mølle er en Dampmølle, oprettet i 1912 og udvidet i 1917. Den havde først en 35 HK Tuxham Motor, og i 1919 blev der indsat en 25 HK Kalundborg Motor.

Fuglebjerglund Motormølle pr. Fuglebjerg. -- Ejer: Niels Peder Jensen, f. 3. November 1863 i Pedersborg pr. Sorø, gift 3. December 1898 med Karoline, f. Hansen. Den oprindelige Vindmølle blev bygget 1863 af P. Christoffersen, som i 1869 solgte

Niels
Peder Jensen.

Hans
Thorv. Jensen.

den til Møller Jens Nielsen, der i 1898 overdrog den til den nuværende Ejer. Møllen blev nedbrudt i 1914, og der blev bygget en ny Vindmølle med Vindfang 26 Alen og med Selvkrøjer og Selvsvikker. Den nedbrændte imidlertid i 1932, hvorefter den nuværende Motormølle blev opført med en 25 HK Deutz Motor. Møller Jensens Søn, Hans Thorvald Jensen, f. 24. December 1906, har overtaget Møllen den 1. Maj 1934. — Motormøllen, der er bygget med Nutidens Krav for Øje, er en af Sjællands nyeste Motormøller.

**Fuldby Mølle
pr. Sorø. Ejer:**
Peter Jensen, f.
18. Febr. 1858 i
Sorbymagle pr.
Slagelse, gift 29.
Juli 1892 med
Sophie Helene,
f. Larsen. Møl-
len er bygget i

1863 af Hans Nielsen. Den nedbrændte 4. November 1929, men blev straks efter bygget op igen. Møllen har haft forskellige Ejere, de sidste

er Møller Hermansen fra 1924--27. Lars Peter Jensen fra 1927 til 15. August 1930. Møllen bestyres af Sønnen, Alfred Jensen, født 16. Maj 1904. — Møllen, som følger sig smukt ind i Landskabet omkring Soen, vil i sin moderniserede Skikkelse paa en værdig Maade glide ind i Rækken af sjællandske Møller fra den nyere Tid, og i det gode Opland omkring Sorø vil den sikkert kunne fyldestgøre de Krav, som dens Forbindelser maatte stille den.

Peter Simonsen.
Jens

Jørg. Simonsen.

Gammel Hagedsted Mølle pr. Maarso. Ejer: Jørgen Simonsen, f. 15. April 1893 paa Gl. Hagedsted Møllegaard, gift 16. November 1927 med Ellen, f. Rasmussen. Gammel Hagedsted Mølle blev bygget omkring 1835 af Hagedstedgaard og fæstedes af Møller Toftegaard indtil 1886, da Møller Jens Peter Simonsen fæstede Møllen, indtil han i 1917 købte den. J. P. Simonsen døde i 1934, hvorefter hans Søn Jørgen Simonsen blev Ejer. Til Møllen hører Bageri og til Møllegaarden hører 4 Tdr. Land. I 1920 indlagdes en 10 HK Elektromotor.

Gandløse Mølle pr. Maaløv.

Ejer: Niels Christian Nielsen, f. 7. Maj 1878 i Gundsømagle, g. 4. Marts 1898 med Johanne, f. Johansen. Møllen, der er en

hollandsk Vindmølle, blev bygget i 1863 af Grdr. Hans Petersen, som drev den til 1878. — Fra 1878—1902 ejedes Møllen af Møller The-

ter, og den 1. April 1902 overtoges Møllen af nuværende Ejer. — I 1907 brændte Møllen, men blev samme Aar genopført og igangsat den 1. August. — Til Møllen hører der ogsaa et Bageri, opført i 1863. — I 1931 blev der indlagt elektrisk Kraft.

Gerløv Mølle pr. Slagelse. — Ejer: Jens Lund Hansen, f. 1. December 1860 i Harrested, gift 5. Februar 1920 med Martha, f. Hansen. Møllen var oprindelig en hollandsk Vindmølle, der brændte i 1924, hvorefter den nuværende Motormølle blev

opført af Møller Larsen. Den 20. Juli 1930 købte den nuværende Ejer Møllen. Der er installeret en 24 HK Tuxham Motor, ligesom andre praktiske Forbedringer

har fundet Sted ved Motormøllens Drift.

Oswald
Klarskov-Vilby

Otto
Klarskov-Vilby

Gevninge Mølle pr. Kornerup, Roskilde. Ejer: Oswald Klarskov-Vilby (sammen med Broderen Otto, se nedenfor), f. 5. April 1901 i Kornerup, gift 16. Maj 1928 med Almeta, f. Jensen. — Møllen er bygget omkring 1877 af Møller Valentin. Den blev overtaget 1. Marts 1925 af Brdr. Klarskov-Vilby, der har ladet opføre en ny Tilbygning og indsat Dieselmotor.

Otto Klarskov-Vilby, Medindehaver af ovennævnte Gevninge Mølle, f. 31. Marts 1897 i Kornerup.

Gilleleje Mølle, Gilleleje. Forpagter: Hans Peter Larsen, f. 26. December 1861 i Gjøløse, gift 14. Marts 1887 med Marie, f. Sørensen. — Møllebygger Martin Johansen byggede Møllen i 1886—87 til Møller Kristian Nielsen. I 1888 blev Møllen solgt til Møller Chr. Hansen, der havde den til sin Død i 1918. Møllen ejes nu af Sagf. Garde, Hillerød, der den 1. September 1933 bortforpagtede den til H. P. Larsen. Denne havde siden 1. April 1919 været Svend paa Møllen. Der er indsat en 18 HK Petroleumsmotor.

Gislinge Mølle, Gislinge. — Ejer: Mar. Chr. Iver Jensen, f. 8. April 1898 i Haarslev paa Fyn, g. 6. Juni 1913 med Julie Christine, født Larsen Schou.

- Møllen blev bygget i 1857 af Møller Michael Andersen. I 1884 solgtes Møllen til Anders Andersen, som havde den til 1899, da den købtes af Niels Peter Jensen. I 1905 solgtes Møllen til Carl Jensen, som ejede den til 1920, da den nuværende Ejer købte Møllen. Ejerens Son, Emanuel Schou Jensen, er ansat ved Møllen.

Gl. Havdrup Mølle, Havdrup.

— Ejer: Niels Peter Petersen, f. 4. September 1882, g. 1. April 1917 med Signe, f. Petersen. — Møllen er bygget i 1883 af

Niels Petersen, og overtoges af Svigersønnen, den nuværende Ejer, den 1. Maj 1932. Møllen fik indlagt en 16 HK Holstebro Motor i 1910.

Glostrup Mølle pr. Vig. — Ejer: Lars Petersen, f. 27. Januar 1896 i

Egebjerg, g. 12. Oktbr. 1929 med Betty, f. Johansen. — Glostrup Mølle var tidligere en stor holl. Vindmølle med 36 Alens Vindfang, kaldet Margrethelund Mølle og bygget 1857 til Møller Carl Clausen. Denne Mølle nedbrændte 1932, hvorefter den nuv. Mølle, der drives ved Elektromotor, blev bygget. Der er et Tilligg. paa 20 Tdr. Ld.

Glumsø Mølle, Glumsø. - Ejer: Hans P. Christian Jensen, f. 3. Juni 1890 i Jungshoved, g. 8. Juli 1910 med Alma Tomine Berthine, f. Larsen. — Møllen

var oprindelig en Stubmølle, der blev nedrevet omkring 1920, hvorefter den nuværende Motormølle blev bygget. Den nuværende Ejer købte Møllen i 1927 og indlagde ny Kværn, Sigteri og Valsestol. Der er installeret en 34 HK Tuxham Motor.

Der er installeret en 34 HK Tuxham Motor.

Greve Mølle pr. Taastrup. — Ejer: Hans Peter Andersen, f. 16. Decbr. 1877 i Vallensbæk, g. 10. Septbr. 1904 med Anna Martine, f. Olsen (d. Juni 1929). —

Møllen, der er ca. 50 Aar gammel, blev afriiget i 1928. Den blev i Pinsen 1921 overtaget af nuværende Ejer, som i 1922 indsatte en Motor paa 20 HK og i 1932 en 35 HK Diesel Motor. — Hans Peter Andersen, der har opholdt sig i Amerika fra 1904—11, er Medlem af Bestyrelsen for Kobenhavns og Roskilde Amts Møllerforening.

Grevinge Mølle, Grevinge. Ejer: Peter Anton Rasmussen, ogsaa Ejer af Grønnhave Mølle, Nykøbing S. (se denne). — Grevinge Mølle blev bygget 1905 af Hestehandler Jens Nielsen, der umiddelbart efter solgte Møllen til Møller Peter Hansen, hvis Enke 1924 solgte den til den nuværende Ejer, som indlagde en 25/30 HK Dieselmotor Atlas. Bestyrer paa Møllen er Harald Petersen, f. 16. Decbr. 1896 i Faarevejle.

Gryderup Mølle pr. Boeslunde.

Ejer: Oluf Christian Jensen, født 2. Oktober 1890 i Eskildstrup pr. Sorø. — Gryderup Mølle blev bygget i 1894 af Møller Henrik Jensen, efter at den gamle Mølle var brændt. Han overdrog i 1925 Møllen til sin Søn, den nuværende Ejer. Møllen har et Vindfang paa 28 Alen, og der er indlagt en 17 HK Vølund Motor (1932). Møller O. C. Jensen har fra 1914 til 1921 været Ejer af Folevad Stubmølle, som nu staar ved Landbrugsmuseet i Lyngby. — Se Illustrationen af denne smukke Mølle Side 65 i Værkets historiske Del.

Græse Mølle, Græse pr. Frederikssund. Ejer: Lars Hansen, Mariendals Mølle, Frederikssund. — Græse Mølle hører til Kronens gamle Vandmøller fra det 17. Aarhundrede, den faar Vandkraften fra Buresø. Bag Møllen findes en gammel Sundhedskilde. Den nævnes i det 18. Aarhundrede, idet der i Dansk Folkemindesamling findes en Optegnelse saalydende: „I Græse Sogn ved Græse Mølle nedenfor Skovbakken er en skjønne Kilde nu for nylig repareret og sat i god

Stand af Mølleren, salig Jens Lund, der havde Møllen i Fæste af Kongen“. Tidligere laa der tillige en Stubmølle som Hjælpemølle, der imidlertid brændte, og den derefter byggede hollandske Vindmølle blev i 1889 flyttet til Vangede. Af Ejere kan nævnes: Indtil 1852 Møller Karl Jensen, 1852 — 1880 Møller Hans Andersen og 1880 — 1912 hans Søn Sylvest Hansen. Allerede under Møller Karl Jensen indrettedes der de Førel-Fiskedamme, som nu findes i et Antal af 34. Fra 1912 — 22 ejedes Møllen af Hof-Fiskehandler Oscar Fredericksen, hvorefter den nuværende Ejer købte den. Møllen blev ombygget og moderniseret i 1923. Der er installeret en 15 HK Motor.

Grønnehave Mølle, Nykøbing S. — Ejer: Peter Anton Rasmussen, f. 25. Januar 1890 i Vig, gift 29. Juli 1917 med Kaja Kirstine, f. Madsen. — Den første Ejer af Grønnehave Mølle, der kan stedfæstes, var Christian Faber Birch, der 1856 solgte

den til Heinrich Chr. Grønbeck. De følgende Ejere har været: 1865 Garvermester Henrik Chr. Schacke, 1868 Møller C. S. Jensen, 1874 Møller Peter Jensen, 1883 Møller Lars Chr. Sørensen, 1907 Møller Hans Peter Nielsen og 1917 den nuværende Ejer. —

Møllen brændte i 1924 og i s. A. solgte P. A. Rasmussen Grunden til Møller Hans Jacob Mathiesen, Tjørnelunde Mølle, der flyttede denne Mølle til Nykøbing S. og opbyggede den der, hvor den nedbrændte Mølle tidligere stod. Ved Tvangsauktion 1929 overtog P. A. Rasmussen atter Grønnehave Mølle. Han er tillige Ejer af Grevinge Mølle. I 1919 indlagdes en 25—30 HK Dieselmotor Atlas.

Gudum Mølle pr. Slagelse. Ejer: Aage Olsen, født 17. Oktober 1901 i Lundforlund, gift 18. Juli 1928 med Anna Alfrida, f. Johansen. —

Møllen er bygget i 1889. Fra Oktober 1928 tilhørte den Møller Johannes Johansen, Svigerfader til den nuværende Ejer, hvilken sidste overtog Møllen 15. Sep-

tember 1933. — Møllen er den almindelige hollandske Type, den Type, der passer saa smukt ind i det danske Landskab, men som desværre Aar for Aar bliver færre og færre. Møllen har en 20 HK Alliance Motor.

Gundestrup Mølle, Grevinge Sogn. — Ejer: Klaus Viggo Klausen, født 4. Juni 1887 paa Gundestrup Møllegaard, gift 25. Juli 1925 med Anni Marie, f. Petersen. — Gundestrup Mølle, der oprindelig var en Vandmølle, er bygget i 1859 af Møller Claus Andersen, og der er det ejendommelige ved Møllen, at den gennem tre Slægtled har været i samme Families Eje. Fader og Søn har skiftevis afløst hinanden og med faglig Indsigt hævdet Møllens gode Traditioner gennem gode og onde Tider. — I 1881

blev Vandmøllen nedlagt, og i Stedet opførtes den nuværende hollandske Vindmølle af Sønnen, Peter Clausen, der havde den til sin Død i 1910, hvorefter Møllen overtoges af dennes Søn, den nuværende Ejer. — I 1931 blev der anlagt et Luzerne Mølleri, samt installeret ny 20 HK Motor „Bolinder“. — I sin Tid blev der ogsaa drevet et Bageri, men dette blev nedlagt i 1899. --- Til Møllen hører der 17 Td. Land.

Gundsølle Mølle pr. Roskilde. — Ejer: Christian Pedersen, født 21. Januar 1885 i Næstved, gift 25. Juli 1923 med Erna, født Petersen. — Møllen er bygget omkring 1862—63 af Peter

Nilausen. I 1867 blev den overtaget af Peter Olsen (Bedstefader til Chr. P.). I 1888 overgik den til Faderen Anders Pedersen, der har moderniseret Møllen og indsat Motor, og den 1. Juli 1923 overtog den nuværende Ejer Møllen og fører den videre.

Græsted Mølle, Græsted. - Forpagter: Aage Jensen, født 15. Aug. 1899 p. Søborg Mølle, gift 23. Juli 1926 m. Marie, født Jensen. — Møllen er bygget i 1863

til Møller Chr. Jensen, der havde den til 1868. Derefter har Møllen været paa adskillige Hænder og

bl. a. en Tid tilhørt en paa Egnen meget kendt og indflydelsesrig Mand, nemlig Møller Hans Petersen fra omkring 1890 til 1922. I 1924 overtoges Møllen af Charles Nielsen. Efter dennes Død er Enken fortsat Ejer af Møllen, men den blev bortforpagtet til Aage Jensen den 1. Decbr. 1930. Aage Jensen er af gammel Møllerslægt, saaledes har hans Bedstefar i 1873 bygget Søborg Mølle, der i 1914 blev overtaget af Faderen, Christian Jensen, der havde den til 1918. Denne Mølle er nu nedlagt.

Gundsømagle Mølle pr. Roskilde. -- Ejer: Anders Herman Hansen, født 17. Decbr. 1896 i Ousted Sogn, g. 16. Maj 1921 m. Ingrid Margrethe, født Ander-

sen. -- I 1902 anlagde Møller Vilh. Jensen Gundsømagle Mølle. I 1912 overtoges den imidlertid af Møller Lars Frederiksen og i 1916 af Møller Carl Vilhelmsen. I 1918 købtes Møllen af Hans Peter Hansen, som lod den be-

styre af Sønnen, den nuværende Ejer, som i 1921 overtog Møllen. I 1922 blev Møllen moderniseret, og der installeredes en ny 20 HK Elektromotor Asea.

Gyrstinge Mølle pr. Ringsted. Ejer: Lars Peter Frederiksen, f. 10. Febr. 1883 i Munkebjergreby, gift 8. Juli 1905 med Marie, f. Hansen. -- Møllen

er bygget af Sorø Akademi og igangsat 15. August 1846. Den første Møller var Ebbe Nielsen, i hvis Slægt Møllen har været, indtil den blev overtaget af L. P. Frederiksen 1. April 1918. Sønnen, Knud Frederiksen, født 23. December 1907, arbejder ved Møllen.

Gørlose Mølle, Gørlose. --- Ejer: Oluf Nielsen, født 11. Novbr. 1886 paa Gørlose Mølle. — Møllen er en af de tidligere gamle københavnske Voldmøller, fra den Tid da København laa skærmet bag Voldene og Møllerne malerisk var anbragt

oppe paa disse, hvilket kan ses af den Illustration, vi bringer Side 69, den saakaldte Teglgårdsmølle, der laa v. Teglgårdsstræde. I 1874 blev den købt af Møller

Hans Larsen, der lod den flytte til Gørlose. Efter Hans Larsens Død i 1879, købtes Møllen af Hans Nielsen, der i Januar 1933 overdrog den til Sønnen, den nuværende Ejer. —

Gørlov Mølle pr. Gørlov.

Ejer: Ole Peder Aage Nielsen, født 21. Oktober 1892 i Gentofte, gift 3. Marts 1922 med Jenny, født Sandbæk Petersen, Datter af Møller Sandbæk Petersen, Hellevad Mølle. — Møllen er bygget i 1861 af Møller Peder Andreasen, som senere overdrog den til sin Svigersøn. Denne drev Møllen til omkring 1903, da den solgtes til Møller Frederiksen. — Derefter har Møllen været i Handelen gentagende, indtil den nuværende Ejer overtog Møllen i 1922. Møllen har et Vindfang paa 33 Alen med Selvkrøjer og Selvsvikker, og der arbejdes med en 40 HK Motor „Bukh“.

Haagendrup Mølle, Gilleleje.
— Ejer: Hans Christian Drejsig, f. 4. Septbr. 1889 i Vinderød pr. Frederiksværk, g. 4. Sept. 1920 med Ida Marie, f. Nielsen. — Møllen er bygget af Peter Andersen i 1860 og sat i Drift i 1862. Efter hans Død i 1880 over-

drog den til Sønnen, den nuværende Ejer. —

tog Sønnen, Anders Petersen, Møllen, og havde den til 1888. Den nuværende Ejer var først Forpagter af Møllen fra 1. Oktbr. 1917, indtil han overtog den 1. Oktbr. 1919. — I 1870 blev der bygget et Bageri i Tilknytning til Møllen, men adskilt herfra i 1919. H. Chr. Drejsig var tidligere Formand for Møllearbejdernes Fagforening i Hillerød, og har endvidere været Bestyrelsesmedlem i flere lokale Foreninger, samt Medlem af Menigheds- og Sogneraadet.

Haarlev Mølle

pr. Haarlev. — Ejer: Vilhelm Larsen, født 12. Maj 1892 i Spjellerup, gift 14. Maj 1919 m. Agnes, f. Jørgensen. — Oprindelig var det

en Stubmølle, bygget omkring Aar 1800 og nedrevet 1897. Til Møllen knytter der sig forskellige Navne som Ejere, saaledes Prokurator Bruun, Møller Severin, Møller Per Hansen samt Niels Larsen, der købte Møllen i 1895, og som, efter at denne var nedrevet, byggede den nuværende hollandske Vindmølle i 1897. Sønnen, den nuværende Ejer, overtog Møllen den 15. Marts 1919, men forinden havde den dog tilhørt Møller Alfred Petersen fra 1914—19. Møllen, hvortil hører 10 Tdr. Land, har tidligere været knyttet til et Bageri og en Kro. Der arbejdes med en 36 HK Thor Motor.

Hadstrup

Mølle pr. Køge.

— Ejer: Niels Petersen-Torp, f. 4. Juni 1864 i Lundby. — Hadstrup Mølle blev oprettet i 1882 af Gdr. Hans Nielsen,

som drev den til 1892. — Derefter havde Gdr. Ole Jensen Møllen til 1895. — Den nuværende Ejer har 2 Gange ejet Møllen, første Gang

fra 1895 til 1910, da han solgte den til Gdr. Kristian Larsen. Imidlertid brændte Møllen i 1912, hvorefter en ny straks blev opbygget, og Niels Petersen-Torp købte da denne, og blev saaledes atter Ejer af Hadstrup Mølle. — Denne er siden bleven moderniseret og har faaet indlagt en 12 HK Motor.

Hagelse Mølle pr. Frederikssund. Ejer: Laurits Lund Jørgensen, f. 14. Juni 1900 i Gundsomagle pr. Roskilde, gift med Hildeborg, f. Petersen. — Møllen blev overtaget 1. Maj 1924 af L. Lund Jørgensen, der siden har moderniseret Møllen samt indført tidssvarende Forbedringer

af forskellig Art, ligesom der er indlagt en 18 HK Deutz Motor.

Hagendrup Mølle pr. Eskebjerg. — Ejer: Jens Christian Jensen, f. 6. Febr. 1873 i Mørkøv Sogn, gift 3. Marts 1908 med Rigmor, født Larsen. — Hagendrup Mølle blev bygget i 1857 af Gaardejer Anders Andersen, som solgte den i 1861 til Møllersvend Lars Petersen, der var den første, som drev Møllen selvstændig. — I 1870 anlagde Lars Petersen et Bageri, og i 1898 lod han indlægge

en 20 HK Petroleums Motor, samtidig med, at der oprettedes et tidssvarende Sigerteri med Valsestole og Plansigte. I 1909 overgik Møllen til Sønnen, Lauritz Petersen, der byggede et nyt Bageri med „Strømmens“ Ovne og udvidede Driften med en 30 HK Sugegasmotor og yderligere indlagde elektrisk Kraft. — Endelig i 1915 blev Møllen monteret med Selvkrojer og Selvsvikker. — Den 1. Oktober 1916 blev Hagendrup Mølle sammensluttet med den nyopførte Valsemølle, og som Aktieselskab drevet under Navnet „Valsemøllen, Svinninge“, indtil den 1. August 1920, da Aktieselskabet solgte Hagendrup Mølle til den nuværende Ejer.

Aksel Jensen, født 10. Januar 1919 (Grundlæggerens Søn), er ansat ved Møllen.

Haldager Mølle pr. Fuglebjerg. — Ejer: Hans Peter Hansen, født 4. Juli 1868 i Øster Stillinge, gift 29. Oktober 1897 med Ane Kristine, født Jensen. — Møllen, der er grundlagt i 1862, blev, efter at have været paa forskellige Hænder, overtaget af den nuværende Ejer den 1. Oktober

1928. — Møllen er siden bleven meget moderniseret, ligesom der er blevet installeret en 10—12 HK Horsens Motor i Møllen.

Halkevad Mølle pr. Flakkebjerg. — Ejer: Ferdinand Peter Lauritz Kulby, f. 25. Juli 1881 i Finnerup pr. Høng, gift 11. Maj med Margrethe, f. Teglbjerg. Møllen var oprindelig en Vand- og Stampemølle, bygget i Begyndelsen af det 19. Aarhundrede.

En Tid hørte der ogsaa en Vindmølle til med 34 Alens Vindfang, men den brændte i 1913. Vandmøllen brændte i 1920, hvorefter der blev opført en Vand- og Motormølle med Turbinekraft og en 27 HK Horsensmotor. Ejeren har fra 1912—1919 været Ejer af Pibe Mølle og fra 1919—1922 af Harrested Mølle.

Hallenslev Mølle pr. Gørlev. -- Forpagter: Jørgen Jørgensen, f. 6. Oktober 1890 i Faarevejle, gift 18. Juli 1914 med Karen, f. Nielsen. Den oprindelige Hallenslev Mølle var en Stubmølle, som blev nedrevet omkring 1860, hvorefter den nuværende hollandske Mølle blev bygget. — Fra 1870—76 ejedes Møllen af Møller Lützhøft, og efter at have skiftet Ejer nogle Gange, blev den i 1916 købt af Møller Bay, som dog igen solgte den i 1918 til Møller Chr. Jensen. — Denne drev Møllen til sin Død, hvorefter Enken fortsatte Mølleriet, indtil hun solgte Møllen den 1. Januar

1934 til den forhenværende Ejer, Møller Bay, Tømmerup Mølle. — Denne driver dog ikke Møllen selv, men lod den straks gaa i Forpagtning til Jørgen Jørgensen. — Det tilhørende Bageri beholdt dog Enkefru Jensen, og det bestyres af hendes 2 Sønner, Harald og Alfred Jensen. — Møllen har et Vindfang paa 34 Alen, og der findes installeret en 14—16 HK Motor „Deutz“.

Hammer Mølle pr. Lou. Ejer: Hans Larsen, f. 31. Marts 1881 i Hammer, gift 2. Juni 1911 med Maren, f. Hansen. — Møllen blev bygget i 1870 med et Vindfang paa 32 Alen af Møller Hans

Christian Rasmussen, der i 1904 solgte den til Møller Rasmussen Kragh, som i 1918 afhændede den til nuværende Ejer. Møllen brændte den 18. August

1931, hvorefter den nuværende Motormølle blev opført med elektrisk Drivkraft, og derved gjort mere tidssvarende.

Harrested Mølle pr. Sludstrup. — Ejer: Hans Martin Hansen, f. 15. Marts 1886, gift 29. Maj 1910 med Kristine, f. Jørgensen. — Møllen, der er en hollandsk Vindmølle, blev bygget omkring 1864—65. — Af tidligere Ejere kan nævnes Møller Hansen samt Møller Carl Petersen, der købte Møllen den 1. Maj 1933, men solgte den igen til nuværende Ejer den 15. April 1934. — Møllen har et Vindfang paa 28 Alen, og der findes installeret en 16—18 HK Petroleumsmotor. — Tidligere var Møllen i Forbindelse med Bageri, men dette er nu ophævet, saa man helt kan koncentrere sig om Møllens daglige Drift.

Hastrup Mølle pr. Præsto. —

Ejer: Aage Viggo Andreasen, f. 5. Februar 1908 i Rosager, gift 30. April 1933 med Erna Kathrine, f. Hansen. Møllen blev

bygget 1878 af Gaardejer Anders Nielsen, som drev Møllen til 1885, da den bortforpagtedes til Møller Christian Petersen, der havde den til 1898, hvilket Aar Anders Niensens Søn, Niels Jensen Nielsen, overtog Møllen. Den nuværende Ejer købte Møllen af N. J. Nielsen i 1933.

Havdrup Stationsmølle,

Havdrup. Ejer: Johannes Sigfred Jensen, f. 1. Febr. 1896 i Jungshoved Sogn, gift 24. Febr. 1924 med Martha, f. Hansen. — Møllen er bygget ca. 1800 af Møller Kristensen. Møllen brændte i 1881, hvortil knytter sig den sørgelige

Tildragelse, at den daværende Ejers Søn, Hans Larsen, indebrændte. Møllen opbyggedes i 1882. Den ejes nu af Andelsbageriet i Havdrup, men har fra 6. Jan. 1927 været forpagtet af Johs. S. Jensen. — Fra Aaret 1926 har der været elektrisk Installation, saaledes at Møllen nu fuldt ud kan tilfredsstille Nutidens Krav og maa siges at være tidssvarende.

Havnelev Mølle pr. Storehedinge. —

Ejer: Lauritz Peter Henrik Nielsen, f. 12. Juli 1904 i Flakkebjerg. — Havnelev Mølle var oprindelig en Stubmølle,

der blev nedrevet i 1894, hvorefter den nuværende hollandske Vindmølle blev opført af Møller Lars

Nielsen. Denne havde Møllen til 1922, hvorefter Sønnen, Niels Nielsen, overtog Møllen og havde den til sin Død i 1931. Den nuværende Ejer overtog Møllen den 11. Februar 1932. — I 1926 blev der indsat en 20 HK Deutz Motor.

Havnø Mølle pr. Følleslev. — Ejer: Christian Illemann Jensen, f. 28. Oktober 1885 i Viskinde, gift 23. Oktober 1920 med Nielsine Rasmine, f. Petersen.

Havnø Mølle blev bygget i 1822 af Møller A. F. Stricker. — Efter at Møllen havde været paa forskellige Hænder, blev den i 1905 af daværende Ejer, Rentier Anders Thomsen, solgt til Hofjægermester Grüner. — Paa den Tid horte saavel Møllen, Kroen, Hotellet samt Landbruget under Et, men Møllen var en Tid i Forpagtning. — I 1914 solgtes Møllen til Møller Carl Mathiasen, som atter i 1918 solgte den til den nuværende Ejer.

Havrebjerg Mølle, Havrebjerg. — Ejer: Peter Petersen, f. 12. Oktober 1867 i Rønnebæk, gift 31. Maj 1890 med Julie Elisabeth, f. Jensen (død 1926). Den oprindelige Vandmølle siges at have været en af Valdemar Atterdags Møller. — I sin Tid blev der — i Tilslutning til Vandmølle — opført

en Stubmølle, som i 1857 blev erstattet med en hollandsk Vindmølle. — Denne er stadig bevaret. — Den nuværende moderne Vandmølle blev bygget i 1919 og er forsynet med en 54 HK Turbine og en 20 HK Hjælpemotor. — Grundlæggerens Son, Knud Petersen, er Driftsleder paa Møllen.

Havreholm Mølle pr. Hornbæk. — Ejer: Edvard Sofus Hansen, f. 19. Oktober 1889 i Græsted, gift 9. Februar 1919 med Ellen Johanne, f. Jensen. — Møllen, der er en hollandsk Vindmølle, blev bygget i 1890 af Møller H. Nielsen. — Møllen har

senerer tilhørt Møller Johansen fra 1907—17 og O. Larsens Enke fra 1917 indtil 1. Februar 1919, da den købtes af nuværende Ejer. —

Møllen blev ombygget til Motormølle i 1924 og fik installeret en 18—22 HK Kalundborg Motor. — Magasinet opbyggedes i 1930. — Møllen har et Vindfang paa 32 Alen.

Hellested Mølle pr. Haarlev.

Ejer: Henrik Petersen, f. 4. April 1884 i Skibbinge Sogn, gift med Marie, f. Petersen. — Møllen var oprindelig en Stubmølle, grundlagt i 1777. Møller Jens Petersen købte Møllen i 1903, men lod den nedrive i 1906, idet han samtidig lod bygge den nuværende hollandske Vindmølle, som han den 15. December 1909 overdrog til Sonnen, den nuværende Ejer. Efter at Hellested Mølle indtil 1906 gik alene for Vindkraften, blev der i 1906 indlagt Dampkraft og i 1919 indlagt en 25 HK Dieselmotor.

Hellevad Mølle og Brødfabrik, Vordingborg. Forpagter: Carl Alfred Larsen, f. 12. Juni 1896 i Holbæk, gift 11. November 1919 med Johanne, f. Nielsen. Hellevad Mølle er en hollandsk Vindmølle bygget 1857. Der er indlagt en 30 HK Atlas Dieselmotor. Ligesom ved saa mange af vore gode gamle Vindmøller, drives der ved Siden af Mølleriet et Bageri. Den nuværende Forpagter, C. A. Larsen, tiltraadte Forpagtningen af saavel Mølle som Bageri d. 1. Juli 1934.

Helsing Mølle, Helsing. Ejer: Peter Alfred Israelsen, f. 12. Juli 1881 i Nellerød, Maarum Sogn. — Helsing Mølle er bygget af Proprietær Rondin omkring 1862—63. — Den ejedes en Tid af Gaardejer Jens Jørgensen i Lauo, der i 1890

solgte Møllen til Rasmus Israelsen. Efter dennes Død i 1931 overtoges Møllen af Sønnen, den nuværende Ejer. — I 1899 byggedes et Motorhus, og der blev installeret ny Kværn og en 10 HK Comfort Motor. — Sammen med Møllen drives en Korn- og Foderstofforretning.

Helsingø Mølle er sikkert kendt af de mange, der kører gennem den gamle Helsingø By. Møllen bidrager sit til at skabe Stadens Karakteristik. Den ligger, som bekendt, i en vindrig Egn, der fra gammel Tid har haft sit Ry i det danske Mølleris Historie.

Mads Madsen.

Andreas Nicolaj Madsen.

Carl Johan Madsen.

Herfølge gamle Mølle, Herfølge. I Herfølge laa en gammel Stubmølle, der imidlertid blev nedrevet i 1837. — Samme Aar byggede Møller Mads Madsen en hollandsk Vindmølle, der fik sit Virke indenfor 3 Generationer af Slægten, idet Møllen nedbrændte og ikke blev opført igen.

Efter forannævnte Mads Madsens Død i 1889 overtoges Møllen af Sønnen, Andreas Nicolaj Madsen. Ogsaa denne drev Møllen til sin Død i 1920, hvorefter den overgik til Sønnen, Carl Johan Madsen. — I 1925 brændte Møllen, og Carl J. Madsen opgav Mølleriet. — Paa Grunden er bygget et nyt Behoelseshus, som ejes af Frkr. Madsen, Dotre af Møller A. N. Madsen. I Haven værnes Minderne med smuk Pietetsfølelse, idet Grunden med Ruinerne af Møllen danner et malerisk og minderigt Midtpunkt i den hyggelige gamle Have.

Herfølge Motormølle, Herfølge.

Ejer: Ole Christiansen, f. 1. Febr. 1872 i Tollerød, Dalby Sogn (død i 1932, gift 5. November 1898 med Maren Sofie, f. Gottliebsen. — Møller Ole Christiansen byggede i 1909 Herfølge Motormølle og lod indsætte en 20 HK Kalundborg Motor. Efter Møller Christiansens Død i 1932 førtes Møllen videre af Enken med Sønnen, Hans Christiansen, som Bestyrer (se nedenfor). Til Møllen hørte oprindeligt et Savværk, som dog ikke er i Virksomhed mere.

Hans Christiansen, Søn af ovennævnte Møller Ole Christiansen, Herfølge Motormølle, er Bestyrer af Møllen efter Faderens Død. Hans Christiansen er født 18. Maj 1901.

Herfølge ny Mølle. Herfølge. -- Ejer: Johan Vilhelm Hammer, f. 30. December 1887 i Faxø, gift 16. December 1933 med Johanne Margrethe Marie, f. Mikkelsen. — Herfølge ny Mølle blev bygget i 1876 af Gdr. Niels Hansen, som dog lod Møllen bortforpagte, saaledes først til Lars Abrahamsen, der havde den til 1882, og derefter til Niels Gravlund, som imidlertid overtog Møllen i 1890. — Niels Gravlund havde Møllen til 1919, da den overtoges af den nuværende Ejer. I 1922 hærgedes Møllen stærkt af en Storm, men Ejeren lod Møllen gennemgaa en meget omfattende Restaurering, samtidig med at gennemgribende Modernisering fandt Sted, hvor tillige en 15 HK elektrisk Motor Thrige installeredes.

A/S Herlufholm Dampmølle & Brødfabrik, Næstved. — Direktør: Carl Hellner Nielsen, cand pharm., f. 24. Aug. 1889. — Mølleriets begyndte omkring 1872, idet Møller Lundstein lod opføre en holl. Vindmølle. — Senere byggede han yderligere en Vindmølle, som en Tid har hørt ind under Godset Herlufsholm. Den nuvæ. Dampmølle blev opført i 1920 af Møller Lundstein's Enke. — I 1923 købtes Møllen af Møller Sørensen, og

i 1929 af Bagermester Poulsen. — Den 1. September 1932 omdannedes Virksomheden til Aktieselskab. — Det til Møllen hørende Bageri blev oprettet i 1898.

Herluf Lille
Mølle pr. Herlufmagle. Ejer: Anders Peter Valdemar Larsen, f. 8. Juli 1884 i Everdrup, gift 8. Juli 1913 med Karoline Marie, f. Niel-

sen. — Møllen er bygget i 1884 af Møller og Møllebygger Hansen, som drev den til 1891, hvorefter den solgtes til Møller Rasmus Lar-

sen. — Denne overdrog Møllen i 1929 til sin Søn, den nuværende Ejer. — Under en Storm den 6. Januar 1932 styrtede Vingerne og Hatten ned, men blev snart efter restaureret. — Møllen har et Vindfang paa 26 Alen med Selvkrøjer og Selvsvikker, og der arbejdes med e 15 HK Motor „Hornsby“.

Herlufmagle Stormølle, Herlufmagle. — Ejer: Thaulov Grundtvig Isted Ludvigsen, f. 2. Septbr. 1882 i Rønnebæk Sogn, gift 24. Juni 1904 med Karen, f. Larsen. — Oprindelig var der en Stubmølle, der blev nedrevet, da den nuværende Mølle blev bygget i 1869 af Møller Schiøler, i hvis Slægt Møllen har været i en lang Aarrække. Den blev herefter solgt til Møller Madsen, der atter solgte den til nuværende Ejer den 1. Marts 1920. — Møllen, der er bygget som Copi af Dybbøl Mølle, er bleven moderniseret og forsynet med en Elektro-Motor. — Sønnen, Arnold Isted Ludvigsen, født 2. August 1908, er ansat ved Møllen.

Hollandske Mølle, Helsingør. — Ejere: A. Qvistgaards Eftflg., V. B. Qvistgaard og C. J. F. M. Kallenbach. — Hollandske Mølle er bygget i Aaret 1796 som en af de mange Stubmøller, der dengang prægede Helsingørs Bybillede. Den hed den-

gang „Ottos Mindes Mølle“. — Navneforandringen har den antagelig faaet, fordi den var den første af Stubmøllerne, der blev ombygget til hollandsk Mølle. Møllen, der har et Vindfang paa 39 Alen, drives nu baade som Vind- og Dampmølle. Fra 1879 og indtil nu har den bestandig været i Slægten Qvistgaards Eje.

Hølløse Mølle pr. Herlufmagle.

Ejer: Forpagter Buhl, f. 21. Jan.

1870. — Møllen er oprindelig en gammel Vandmølle, ved Sjællands største „Vandfald“. Saa langt tilbage som til 1779 vides den at have tilhørt Carl Adolf Hoffding. Senere var den i en Aarrække i Møller Dahls Eje, og dennes Enke solgte den til

Møller Rudolf Høyer den 22. Sept. 1855. Efter dennes Død i 1872 overtog Sønnen, Olaf Høyer, Møllen, og havde den til 1896, hvorefter Godset Gundsoholm overtog den, indtil den nuværende Ejer købte Møllen den 1. April 1914.

Boghld. J. M. Jørgensen.

Møllen blev i 1907 hærget af en

store Ildebrand, men straks efter restaureret. Den har 3 Turbiner, hvoraf de 2 alle-

rede blev indsat af Olaf Høyer, den 3. i 1908. Den samlede Kapacitet er paa 120 HK. Møllen har indtil 1906 været tilknyttet et Bageri. — Bogholder Jørgen Martin Jørgensen, f. 1. Maj 1887, tiltraadte Stillingen som Bogholder ved Møllen d. 1. April 1914, samme Dag som den overtoges af nuværende Ejer, Forpagter Buhl.

Hølløse Mølle pr. Vejby. — Ejer: Andreas Mortensen, f. 25. Oktbr. 1874 i København, gift 3. April 1934 med Ellen, f. Andersen. — Den oprindelige Hølløse Mølle var en svensk Stubmølle, der blev rejst her i 1867 og stod til 1917, da den blev flyttet til

Tisvildeleje, hvor den senere brændte. — Den nuværende Mølle blev opført i 1917 af Møller Peter Hansen, som drev den til 1928, hvorefter den blev overtaget af et Konsortium, som dog atter solgte den til nuværende Ejer den 1. November 1932.

Holtug Mølle pr. Storehedinge. — Ejer: Carl Alfred Larsen, født 12. Juni 1896 i Holbæk, gift 11. Novbr. 1919 med Johanne, f. Nielsen. — Oprindelig en Stubmølle fra 1695, bygget af en tysk Møllebygger. Møllen har været i Drift lige til 1926, da den nuværende Motormølle blev op-

rettet. Denne begyndte med en 14 HK Diesel Motor, senere en 20 HK og i 1931 en 30 HK Elektromotor. — Carl A. Larsen, der tidligere var Ejer af Suserup Mølle fra 1919 til 1922, overtog Holtug Mølle den 28. Maj 1922.

Hovby Mølle pr. Faxe. — Ejer: Jørgen Christesen, født 12. April 1901 i Urup, gift 21. Sept. 1926 m. Karen, f. Petersen. Hovby Mølle er en gammel Vandmølle fra det 18. Aarhundrede. Den tilhørte tidligere Godset Rosendal og har en Tid været Stampemølle. Der ligger til lige i dens Nærhed en hollandsk Vindmølle, bygget i 1838. — Af Ejere kendes: Møller Anders Olsen til 1882, Møller Johansen og dennes Søn til 1903, Møller Chr. Jensen til 1916, Møller Rasmus Andersen til 1926 — og derefter dens nuværende Ejer, Møller Jørgen Christensen.

Hove Mølle pr. Viksø. — Ejer: Carl Valdemar Petersen, født 9. Februar 1866 i Allindemagle, gift 12. December 1892 med Kirstine, født Hansen. — Hove Mølle menes at være grundlagt omkring 1450 af Frue Kloster i Roskilde. Ved Reformationen kom Møllen ind under Kronen, som dog atter i 1561 overdrog den til Vartov Kloster i København. — Klosteret har gennem Tiderne bortforpagtet Møllen til de saakaldte Fæstere. — Dette Forhold maa siges at være en Pendant til

de i Værket omtalte forskellige Klostre, der af Kronen fik Monopol paa at drive Møllerivirksomhed og som med Flid paatog sig at holde Kontrol med, at ingen ulovlig Hjemmemaling fandt Sted, eller at private Møllere opstod, som gennem sit Arbejde kunde skade Klostrenes Interesser. -- Fra 1873—98 ejedes Møllen af Møller Jens Severin Jacobsen, Onkel til nuværende Ejer, der overtog Møllen den 1. Maj 1898. -- Møllen er siden bleven ombygget, og der er indsat nye Maskiner. --- Avlsgaarden er brændt i 1907.

blev opført en hollandsk Vindmølle med et Vindfang paa 34 Alen. Ogsaa denne Mølle blev hærgnet af Ildebrand, nemlig den 13. Oktbr. 1930. — Forinden havde Adolf Christensen bygget den nuværende Motormølle, der blev igangsat den 1. Decbr. 1929. Denne Mølle arbejder med en 20-22 HK Dieselmotor „Møller & Jochumsen“. Møllen var tidligere i Forbindelse med et Bageri, hvilket dog blev nedlagt i 1930. 2 Sønner er ansat paa Møllen, nemlig Valentin Christensen, f. 30. Jan. 1916, og Emil Christensen, f. 11. Marts 1917.

Hulby Mølle

pr. Korsør. -

Ejer: Adolf Christensen, f.

14. Juni 1885 i

Set. Peters

Landsogn, gift

5. Novbr. 1911

med Bertha, f.

Rasmussen (d.

1923), senere, den 8. Decbr. 1925,

med Asta, født Dalso. — Den oprindelige Hulby Mølle var en Stubmølle, som brændte, hvorefter der

Hyllede Mølle

pr. Rønnede. --

Ejer: Hans Peter Larsen, født

22. Aug. 1884 i

Karrebæk, g. 18.

April 1913 med

Zira Fransine, f.

Petersen, Datter

af Møller Petersen, Birkede Dampmølle. — Hyllede Mølle er af nyere Dato, idet den først er bygget i 1912—14 af

Møller Michelsen, som solgte den til nuværende Ejer i September 1918. — I 1923 blev Møllen omforandret og moderniseret, og der blev indlagt en 12-14 HK Diesel Motor Kalundborg. Den oprindelige Vindmotor blev nedrevet i 1933.

Hyllested
Mølle pr. Dal-
mose. — Ejer:
 Einer Kirke-
 bjerg Hansen, f.
 12. Sept. 1903 i
 Ørslev-Bjerre,
 gift 28. Septbr.
 1926 med Ka-
 ren, f. Hansen.

Oprindelig var Møllen en Stubmølle, der imidlertid nedbrændte. Den nuværende Mølle, der er en hollandsk Vindmølle, blev bygget i 1897. Den nuværende Ejer overtog Møllen 1. Oktober 1932. — Den foregående Ejer var Hans Axel Bjørnstjerne Hansen, der ejede Møllen fra 1. Oktober 1928 til 1. Oktober 1932.

Højby Motormølle pr. Høj-
by St. — Ejer: Martin Niel-
 sen, født 10. April 1892 i
 Tingslevmark, g. 2. Maj 1919
 med Eline, f. Andersen. —
 Møllen var oprindelig en
 Stubmølle. I 1905 blev Bispe-
 bjerg hollandske Vindmølle
 flyttet til Højby, og begge
 Møller arbejdede samtidig en
 kort Tid, hvorefter Stubmøllen blev nedrevet.
 Den hollandske Vindmølle brændte i 1922, hvor-
 efter der blev bygget en mindre hollandsk Vind-
 mølle, som imidlertid ogsaa brændte (1926). —
 Den nuværende Motormølle blev bygget af Mar-
 tin Nielsen samme Aar. Af Ejere kan nævnes:
 Hans Jensen 1902—21, Julius Nicolajsen 1921—
 25 og Peder Larsen 1925—26.

Højsager Mølle pr. Fredensborg. — Ejer: Hans Madsen, født 11. November 1874 i Veksebo pr. Fredensborg, gift 2. Maj 1903 med Karen, født Petersen. — Møllen er bygget i 1870 af Gaardejer Jørgen Petersen, der i 1892 solgte den til Møller

H. C. Petersen, Lysholm Mølle, Fredensborg, der havde den til 1919. — I 4 Aar har Møllen skiftet Ejer ikke mindre end 3 Gange. — Møllen blev overtaget af nuværende Ejer den 1. September 1923. — I 1926 blev der indført Motordrift og indsat en 25 HK Kalundborg Motor.

Hølkerup Mølle pr. Braade. — Ejer: Arnold Hansen, født 2. December 1884

paa Glostrup Mølle, gift 3. April 1912 m. Kristine, født Petersen. —

Møllen er en hollandsk Vindmølle, bygget 1872 af Møller Peter Madsen, der Aaret efter solgte den til Møller Peter Nielsen, der havde Møllen til 14. August 1909, da den nuv. Ejer overtog den. — Møllen blev moderniseret i 1934, den har et Vindfang paa 32 Alen, og der er indstalleret en 7½ HK Elektromotor. — Møllen har et Jordtilliggende paa 33 Tdr. Land, og som ovenfor nævnt blev den i 1910 overtaget af Møller Arnold Hansen.

Høm Mølle pr. Ringsted. — Ejer: Carl C. Findsen, født 11. Marts 1861 i Næsby pr. Sorø, gift 5. April 1895 med Anna Margrethe, f. Christophersen. — Bestyrer:

Carl
C. Findsen.

Troels Findsen.

Troels Findsen, født 18. Sept. 1905, Søn af ovennævnte Ejer. — Høm Mølle er en gammel Vandmølle med Underfaldshjul, bygget omkring Aar 1530. Senere byggedes ogsaa en Stubmølle, som blev nedrevet i 1912. Møllen var i mange Aar Fæstemølle under Ringsted Kloster. Den første Ejer, efter Ringsted Kloster, der har kunnet konstateres, er Møller og Vognmand Jørgen Roed, som ejede Møllen i 1784. I 1802 tilhørte Møllen Gudman Conradsen. I 1821 overtog hans Søn, Niels Gudmansen, Møllen, paa hvilket Tidspunkt Stubmøllen eksisterede, da hans Søster, Conradine Gudmansen, havde Pant i den for 2000 Rd. — Af andre Ejere kan nævnes: 1840—1887 Møller L. Sønderup, 1887—1901 Læge N. Christophersen, Ringsted, og fra 1901 Christophersens Svigersøn, den nuværende Ejer. I 1919 blev der installeret en 30 HK Turbine Møller & Jochumsen, og i 1929 en 24 HK Ringsted Raoliemotor. Møllen har et Tilliggende paa 15 Tdr. Land.

Høng Mølle
 pr. Høng. Ejer:
 Lars Nielsen, f.
 24. Septbr. 1846
 i Gerslev. —
 Høng Mølle var
 oprindelig en
 Stubmølle, der
 blev nedrevet,
 hvorefter en ny
 Vindmølle blev
 opført af Bør-
 strupgaard i 1838.
 I 1887 købtes
 Møllen af Møller
 Jensen, der solg-
 te den til Musik-
 direktør Bruhn, der

afhændede den til den nuværende Ejer i 1892. — I 1913 blev Møllen flyttet ca. 2000 Alen mod Nord til sin nuværende Plads. Vindfanget er 32 Alen, og der er installeret en 15 HK Elektromotor.

Hønsinge Mølle pr. Vig St.
 — Ejer: Laurits Petersen, f.
 25. Septbr. 1873 i Hønsinge,
 g. 7. Novbr. 1902 med Marie,
 f. Sørensen. — Det er en hol-
 landsk Vindmølle, bygget i
 1867 af Møller Peter Clausen.
 I 1921 brændte Møllen, hvor-
 efter den nuværende hollandske
 Vindmølle, der tidligere

har staaet ved Dalby, blev flyttet hertil og opstillet i 1922. — Blandt tidligere Ejere kan nævnes Peter Clausen, Peder Nielsen, Jørgen Andersen, Peter Frederiksen og Møller E. Sønnehsen, der i 1906 solgte Møllen til Møller E. Sørensen. Denne havde Møllen til 1917, hvorefter den overtogs af nuværende Ejer den 1. Februar 1917.

Møllen har en 7½ HK Hjælpemotor. Endvidere har den et Vindfang paa 32 Alen med Selvkrojer og Selvsvikker, og der er et Tilliggende paa 14 Tdr. Land. - Sønnen, Willy Petersen, f. 24. Juni 1908, er ansat ved Møllen.

A/S Hørsholm Mølle, Hørsholm.

- Direktør: Svend Johansen, født 20. Juli 1881 i Hillerød, gift 3. November 1916 med Signe, født Madsen. -- Den oprindelige hollandske Vindmølle blev bygget i 1890

91 af Møllebygger Martin Johansen. -- I 1896 byggedes Dampmøllen, som i 1916 blev udvidet og forsynet med en 35 HK Dieselmotor. I 1926 blev Møllen ombygget til moderne Valsemølle, og der blev installeret en 70 HK Dieselmotor „B. & W.“. - Den 1.

Oktober 1933 blev Virksomheden omdannet til Aktieselskab med Svend Johansen som adm. Direktør. Svend Johansen er Son af Grundleggeren, Martin Johansen, som drev Møllen til 1918.

Hørve mekaniske Mølle,

Hørve. -- Ejer: Hans Alfred Petersen, født 21. November

1893 i København, gift 3. September 1921 med Karen, født

Madsen, Datterdatter af Møller Jens Andersen, Asnæs

Mølle. -- Hørve mekaniske Mølle blev grundlagt omkring

1902 og drevet i et Par Aar som Aktieselskab. Dette overdrog imidlertid i

Aaret 1904 Hørve mekaniske Mølle til Søren Godtfred Nielsen, og den 1. Februar 1924 over-

toges den af nuværende Ejer. - I 1928 blev der indlagt ny 10-12 HK Motor Bukh, Kalundborg.

Høve Mølle pr. Asnæs. - Ejer: Christen Otto Christensen, født 13. Februar 1901, Sandbjerg Mølle pr. Horslunde, gift d.

8. August 1930 med Poula Margrethe, født Jensen. - - Oprindeligt var Høve Mølle en Stubmølle, som nu er nedlagt. -- Blandt dens Ejere kendes Møller Niels Jensen, Møller Holzer og Møller Per Madsen, som overtog den i 1862. - - Sidstnævnte Møller Madsen byggede imidlertid i 1876 den nuværende hollandske Vindmølle, som han havde til sin Død i 1896. -- Hans Enke fort-

satte Driften til 1899, da Møllen saa overtoges af Sonnen, Peter Madsen. Denne førte Møllen videre til 1. Juli 1917, da han solgte den til Møller Svend Jensen, som atter den 1. April 1933 solgte den til nuværende Ejer. — I 1926 blev der indlagt en 30 HK Dieselmotor B. & W., og i 1934 nyt Valsesigteri. — Møllen har et Vindfang paa 35 Alen. — Indtil 1925 fandtes der ogsaa et Bageri.

Møllen brændte i 1878, men blev genopbygget Aaret efter. I 1910 blev Møllen købt af Hans Jørgen Hansen, Fader til den nuværende Ejer, der overtog Møllen den 14. August 1923.

**Høve Mølle
pr. Dalmose St.**

— Ejer: Jens
Chr. Valling
Hansen, født 4.

Juni 1892 i
Haarlev, gift
10. Marts 1918
med Ingeborg,
født Nielsen. —

Møllen var oprindelig en hollandsk Vindmølle, bygget i 1858 af Niels Knudsen, og blev overtaget af dennes Son, Valdemar Knudsen, i 1906.

Ibs Mølle pr. Mørkøv. —
Ejer: Hans Ferdinand Jensen Spange, født 24. Maj 1878 i Skelby, gift 23. Oktober 1903 med Ane, født Eriksen. — Ibs Mølle blev bygget i 1858 af Møller Ib Nielsen, i hvis Slægt den forblev til 1918, da Møllen adskiltes fra Møllergaarden og solgtes til Møller

Carl Nielsen. — Denne havde kun Møllen i 2 Aar, hvorefter den i 1920 overgik til Møller Anders Christiansen, som atter efter 2 Aars Forløb i 1922 solgte Møllen til nuværende Ejer. — I 1926 brændte Møllen, hvorefter den nuværende Mølle blev bygget og taget i Brug den 9. Marts 1927. Denne er en i alle Retninger moderne Mølle. Til Møllen har der altid hørt et Bageri, men dette har siden 1918 været i Forpagtning.

Igelso Mølle pr. Kvanløse. — Ejer: Alfred Emil Sørensen, født 5. November 1889, p. Højbjerg Mejeri i Svebølle, gift 11. November 1911 med Karenthine Marie, født Petersen. — Igelso Mølle blev bygget i 1882—83 af Gaardejer Niels Frederiksen. — Efter dennes Afgang skiftede Møllen

Ejer nogle Gange, indtil den i 1917 blev købt af Møller H. Nielsen. -- Denne havde Møllen til 1925, da den købtes af nuværende Ejer. — I 1925 blev der installeret elektrisk Drift, og i 1927 indlagdes der en 20 HK Raaoiemotor Deutz, samtidig med, at Møllen fik en gennemgribende Fornyelse, idet den i det væsentlige blev nymonteret.

Illerup Mølle pr. Kalundborg. —

Ejer: Emil Jørgensen, født 9 Juni 1881, gift 9. Septbr. 1910 med Marie, f. Christiansen. -- Illerup Mølle er en hollandsk Vindmølle, som i Aaret 1910 af den nuværende Ejer blev flyttet fra Svinningevejle

til Illerup. Møllen har et Vindfang paa 28 Alen, og der er indlagt en 20 HK Dieselmotor Bukh. Ejerens Søn, Henry Jørgensen, født 21. Februar 1912, er ansat ved Møllen.

Jenslev Mølle pr. Kirke Hyllinge. — Ejer: Christian Jensen, født 18. Marts 1891 i Jenslev, gift 23. Juli 1921 m. Jenny, f. Larsen. -- Møllen blev bygget 1920 af Chr. Jensen. Den blev først indrettet til Savværk, men i 1923 blev der indlagt Kværn og paabegyndt Foderstofhandel. Des-

uden er der Landbrug og Vognmandsforretning. Der er installeret en 10 HK Elektromotor.

Jerndals Mølle pr. Hvalsø. — Ejer: Hans Larsen Petersen, født 14. Juni 1885 i Lindelse Sogn. — Møllen er en hollandsk Vindmølle bygget 1877 med 32 Alens Vindfang af Møller Larsen. — Den nuværende Ejer overtog Møllen 1. August 1928. Der er indlagt en 16 HK Horsens Motor og Møllen har et Tilliggende paa 9 Tønder Land. — Med de Forbedringer i Driften, der er indført, maa Jerndals Mølle nu siges at være fuldt ud moderniseret.

Jordløse Mølle pr. Jerslev. Ejer: Jens Christian Sørensen, f. 27. Jan. 1883 i Holmstrup, g. 25. Novbr. 1910 med Inger Marie, født Scharling. — Jordløse Mølle blev bygget i 1860 af

Gaardejer Jeppe Petersen, som selv drev den til 1880, hvorefter han bortforpagtede den til sin Svigersøn, Niels Peter Nielsen. — I 1887 overgik Forpagtningen til Anton Jensen, som imidlertid selv købte den i 1911. — I 1932 købtes Møllen af nuværende Ejer, som senere har ladet installere en 30 HK Dieselmotor B. & W.

Jungshoved Mølle pr. Præstø. — Ejer: Jens Christian Nielsen, født 4. September 1880 i Viemose, gift 7. Juli 1908 med Karen, født Nielsen. — Møllen begyndte som en lille Husmølle omkring 1850. Senere er den bleven nedrevet og i 1892 opførte Møller Hans Hansen den nuværende hollandske Vindmølle med et Vindfang paa 28 Alen. — Hans Hansen solgte Møllen i 1904 til den nuværende Ejer. Møllen blev i 1924 flyttet ca. 1 km nordligere til det Sted, hvor den nu ligger. — Der arbejdes med elektrisk Drift.

Jyderup Mølle, Jyderup. — Ejer: Niels Chr. Christensen, født 12. Oktbr. 1895 i Stifts Bjergby, gift 10. Oktbr. 1925 med Marie Kristine, f. Petersen. — Jyderup Mølle blev bygget 1863. — I 1883 købte Møller Mads Clausen Møllen med tilhørende Bageri og Gaard af Møller og Bager

Niels Rasmussen. Clausen drev Møllen indtil 1901, undtagen et Par Aar, hvor den var bortforpagtet til Møller Ole Olsen. Clausen overdrog Møllen til sin Søn Jens Clausen, der i 1918 solgte den til Møller Chr. Jensen, der havde Møllen til 1922, hvorefter den nuværende Ejer købte den.

Jægerspris Mølle, Jægerspris. Forpagter: Aksel Petersen, f. 25. Novbr. 1884 paa Jægerspris Mølle, g. 15. April 1916 med Dagny, f. Aaroe. — Oprindelig laa her en Stubmølle, Draaby Mølle, der nedbrændte i 1864, hvorefter den nuværende Mølle blev bygget. Møllen var en Fæstemølle under Jægerspris. Møller Munthe havde den i Fæste en Tid lang, hvorefter den overgik til Møller Søren Larsen, der havde den i Fæste til 1878. Grevinde Danner overdrog derefter Møllen i Forpagtning til Møller Lorentz Petersen, der havde den til 1916, da hans Søn, den nuværende Forpagter, overtog den. Møllen ejes af Kong Frederik VII's Stiftelse. — I 1927 indlagdes en 20 HK Dieselmotor

Deutz. — I Tilslutning til Møllen findes Bageri.

Kalundborg Dampmølle, Kalundborg. — Ejere: Valdemar Madsen i Forening med Carl Clorius. Vald. Madsen er f. 30. April 1883 i Skovsø ved Slagelse. Carl Clorius den 5. Marts 1870 i Kalundborg. — Kalundborg Dampmølle var oprindelig en hollandsk Vindmølle, der blev bygget omkring Aar 1800. I den efterfølgende Tid har Møllen været i Handel gentagne Gange,

indtil den omkring 1870 erhvervedes af Møller Carl Boisen, som havde den til 1881. Derefter har følgende været Ejere af Møllen, nemlig: Møller Peter Larsen fra 1881 —1913, Møllerne Dreyer og Worre, Møller J. Bay samt Møller Jens Sørensen, hvorefter den overtoges af de nuværende Ejere. — Til Møllen hører ogsaa et Bageri og Brodfabrik, anlagt i 1861. — Der findes installeret en 80 HK Dieselmotor „Bukh“.

Kalvehave Mølle, Kalvehave. -- Ejer: Carl Gunner Olsen. Forpagter: Ernst Christiansen. --- Den første hollandske Vindmølle nedbrændte 1914, hvorefter den nuværende blev opført med Vindfang 32 Alen. Af Ejere kan nævnes: Møller L. V. Nielsen til 1895 og Møller H. P. Christoffersen fra 1895 til 1902. -- H. P. Christoffersen opførte Bageri i Forbindelse med Møllen i 1900.

Kamstrup Mølle, Kamstrup pr. Roskilde. -- Ejer: Lars Peter Nielsen, født 3. April 1870 i Assingløse, Daastrup Sogn, gift 8. Oktober 1898 med Maren, født Jørgensen.

Kamstrup Mølle var oprindelig en Stubmølle, bygget af Møller Jessen i 1863, hvilede paa en Kampstensgrund. -- Møller Jessen, der samtidig drev et Bageri, solgte Møllen faa Aar efter til Møller Sørensen. -- I 1880 overtoges Møllen af Møller Niels Jensen. Efter dennes Dod solgte Enken i 1899 Møllen til den nuværende Ejer. -- I 1904 blev Stubmøllen nedrevet, da den ikke længere var tidssvarende, hvorefter den nuværende hollandske Vindmølle blev bygget. I 1909 indlagdes en 8 HK Petroleumsmotor Meteor. -- Til Møllen hører der 4 Tdr. Land.

Kamstrup Mølle var oprindelig en Stubmølle, bygget af Møller Jessen i 1863, hvilede paa en Kampstensgrund. -- Møller Jessen, der samtidig drev et Bageri, solgte Møllen faa Aar efter til Møller Sørensen. -- I 1880 overtoges Møllen af Møller Niels Jensen. Efter dennes Dod solgte Enken i 1899 Møllen til den nuværende Ejer. -- I 1904 blev Stubmøllen nedrevet, da den ikke længere var tidssvarende, hvorefter den nuværende hollandske Vindmølle blev bygget. I 1909 indlagdes en 8 HK Petroleumsmotor Meteor. -- Til Møllen hører der 4 Tdr. Land.

Kanehøj Mølle pr. Skelskør. -- Ejer: Hans Christiansen, født 21. Januar 1864 i Flakkebjerg, gift 24. Maj 1892 med Karoline, f. Berg. -- Møllen var oprindelig en Stubmølle, der brændte i 1880. Den nuværende hollandske Mølle byggedes i

1881, og Carl Christiansen, Fader til den nuværende Ejer, fik Fæste paa Møllen i 1884. Ved hans Død i 1901 fik Sønnen, Hans Christiansen, overdraget Fæstet, men købte senere Møllen af dens egentlige Ejer, Godsejer Qvistgaard, Gerdrup. Møllen drives sammen med et Bageri,

og som Bestyrer for begge Dele er ansat Sønnen, Knud Christiansen, født 22. Januar 1901 og gift 12. August 1923 med Anna Margrethe, f. Bülow.

Karensminde Mølle, Solrød pr. Havdrup. — Ejer: Johannes Larsen, født 22. Januar 1881 i Lillehedinge, gift 27. Oktober 1903 med Marie, f. Pedersen. —

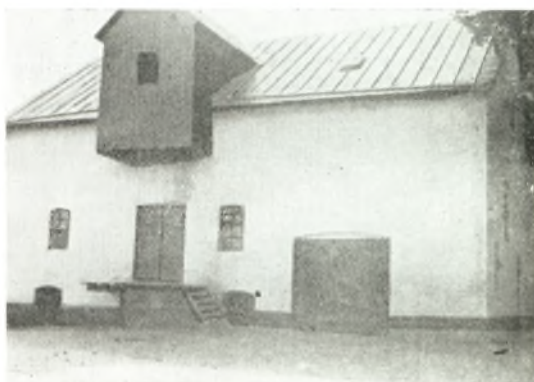
Møllen er bygget i 1888 af Møllebygger Carlsen.

— Den blev overtaget af nuværende Ejer den 1. Marts 1920. Møllen blev moderniseret i 1928 og fik indsat ny Motor i 1930. — Som det fremgaar af Illustrationen, er Møllen bygget i den almindelige hollandske Stil — den Type, som jo er den hyppigst forekommende her i Landet.

Karise Motormølle, Karise. — Ejer: Frederik Vilhelm Olsen, født 27. Marts 1889 i Karise Sogn. — Møllen er af forholdsvis nyere Dato, idet den er grundlagt i 1906 og igangsat samme Aar den

1. Oktober. — Den blev bygget af Møller Anders Olsen, der havde den til 1926, hvorefter Sønnen, den nuværende Ejer, overtog Møllen. I 1906 blev der installeret en 13 HK Sugegas Motor, som i 1914 blev ombyttet med en 25 HK International Motor.

Karise Vindmølle, Karise. — Ejer: Valdemar Pedersen, f. 30. September 1882 i Viverup, Dalby Sogn, gift med Marie, f. Pedersen. Møllen er oprettet 1898 af

Møller Peter Andersen, der havde den til 1908. Den nuværende Ejer overtog Møllen den 1. April 1919.

Møllen, der blev moderniseret i Marts 1920, har installeret en 14 HK Petroleums Motor. — Valdemar Pedersen har tidligere været Ejer af Strøby Mølle, idet han i 1914 genopbyggede denne efter en Brand. Han havde den til 1919.

Karlebo Mølle pr. Kokkedal. — Ejer: Thorvald Hartvig Petersen, f. 2. Maj 1878 i Jersie som Søn af Møller Peter Hartvig Petersen, Jersie, gift første Gang 2. Februar 1905 med Herdis Emma, f. Wulff Olsen, der døde i 1923 (Datter af Dampmøller F. Olsen, Tappernoje). Derefter med Erika

Marie, f. Rasmussen den 2. Februar 1926. — Karlebo Mølle har fremtraadt i flere forskellige Skikkelser, idet den først var en Vandmølle (Bassebæk Mølle) og senere forandredes til en Hestemølle. Derefter opførtes en Stubmølle og tilsidst den nuv. Vindmølle. Vandmøllen oprettedes for ca. 150 Aar siden, men brændte i 1906 sammen med et Bageri. Længe forinden var dog Stubmøllen bleven bygget, men ogsaa denne brændte for ca. 90 Aar siden, og da blev den hollandske Vindmølle anlagt. Den nuv. Ejer overtog Møllen d. 15. Maj 1905. I 1923 blev der indlagt elektrisk Kraft. Efter Branden i 1906 byggedes nyt Bageri. — Til Møllen hører 50 Td. Land.

Karlslunde Mølle, Karlslunde pr. Taastrup. — Ejer: Lars Carsten Carstensen, f. 22. Jan. 1879 i Vordingborg Landsogn, g. 20. Juli 1908 med Johanne, f.

Hansen. — Møllen, der oprindeligt er en gammel hollandsk Vindmølle fra omkring Aaret 1872, blev overtaget af den nuværende Ejer 1. November 1916. — Møllen nedbrændte den 17. August 1918, men blev opbygget igen i 1919.

Karlstrup Motormølle, Karlstrup Sogn. — Ejer: Sognefoged Søren Larsen, f. 10. Jan. 1874, Kildevældsgaard, Karlslunde, gift 12. Juli 1901 m.

Marie Nielsine, f. Hansen. — Karlstrup Motormølle blev bygget i 1925 af nuværende Ejer og bestyres af Sonnen Lauritz Larsen, f.

11. Marts 1909. Møllen arbejder med en 14-16 HK Deutz Motor. — Sognefoged Larsen har fra 1909 været Kontorbest. i Bondestandens Sparekasse, fra 1920 Repr. f. Forsikr.selsk. Vermund og fra 1925 Sognefoged. Ejer af Kildevældsgaard.

Karrebæk Mølle pr. Karrebæksminde. Ejer: Oluf Alfred Kristen Olsen, f. 26. Jan. 1882 i Karrebæk, g. 8. Decbr. 1912 med Agnes Eleonora Petra, f. Cornelius. — Møllen er bygget omkring 1865 af Møller Niels Mortensen, som senere solgte den til Møller Ole Andersen, der overdrog den til Møller Anton Nielsen. I 1907 købte Møller Hans Olsen Møllen, som han drev til 1926, hvor-

efter hans Son, den nuvæ. Ejer, overtog Møllen. Der er indlagt en 10 HK Petroleumsmotor.

Kattinge Mølle pr. Roskilde. — Ejer: Hans Harald Hansen, f. 11. Okt. 1897 i Roskilde, g. 16. Dec. 1921 med Margrethe, f. Petersen. — Møllen er bygget 1889—90 af Møller Reimert. Den blev overtaget i 1923 af nuværende Ejer, der indførte elektrisk Drift i 1930.

Kidserup Mølle pr. Holbæk. -
Ejer: Christian
Albert Jeppesen,
f. 27. Maj 1884 i
Kidserup, g. 31.
Aug. 1916 med
Kirsten Boline
Marie, f. Niel-
sen. -- Møllen

blev bygget 1856 af Møller Peter
Andersen, der havde den til sin
Dod 1900. Hans Enke solgte da
Møllen til Møller Jørgen Nielsen,

der havde den i ca. 8 Aar, da den købtes af Møller Jens Jensen, som efter ca. 1½
Aars Forløb afhændede den til den nuværende Ejer. I 1918 anbragtes Selvkrojer og
Selvsvikker, Sigteri og Valsestole. Til Møllen hø-
rer mod. Bageri og et Tilliggende paa 6 Tå. l.d.

**Kildebrønde Mølle pr. Taa-
strup.** — Ejer: Aage Hansen

Larsen, f. 6. April 1897 paa
Haagendrup Mollegaard, gift
med Ingeborg, f. Høyby. ---
Møllen er en hollandsk Vind-
mølle, bygget i 1860. I 1915
overtoges Møllen i Forpagt-
ning af J. P. Larsen, hvis
Søn, den nuværende Ejer,

købte Møllen i 1919. Møllen har et Vindfang paa
32 Alen, og der findes installeret en 20 HK Motor
„Deutz“. I Tilknytning til Møllen drives ogsaa
et Bageri.

Petersen, født 26

Kimmerslev Mølle pr. Borup. -- Ejer: Johannes
Petersen, født 26 April 1892 paa Kimmerslev Mollegaard, gift 20. Oktober 1921 med

Valborg Elisa-
beth, født Peter-
sen. --- Kimmers-
lev Vandmølle
er den tidligere
Borup Vandmøl-
le, idet denne,
der allerede
nævnes i 1454,
blev flyttet til
Kimmerslev in-

den for Tidsrummet 1666—1690.
Kimmerslev Vandmølle betegnes
som en „Græsmølle“, d. v. s. at der

skal stemmes for Vandet fra Sct. Hans Aften indtil 1. August, for at det ikke skal skade Høslettet paa de nedenfor liggende Egne. I Fæstebrev af 1734 fra Marie Svane til Niels Pedersen paa Kimerslev Mølle ses, at der ogsaa er en Vejr mølle uden for Byen. Vejr møllen — en Stubmølle — blev nedrevet i 1916. Paa den nuværende Vandmølle staar Navnetrækkene H. F. og M. M. D., hvilket hentyder til Hans Folmersen, som fik Fæstebrev i 1758. — Møllens Brugere har været: 1734 Niels Pedersen, 1758 Hans Folmersen, ca. 1800 Fr. Chr. Egede (af Hans Egedes Slægt), 1835 hans Søn Jens Egede, 1848 Rasmus Bagge, 1850 Hans Madsen, 1873 J. C. Rolff, 1884 Jens Peder Petersen, der købte Ejendommen af Svenstrup. Siden 1921 ejes Møllen af sidstnævntes Søn, Johannes Petersen. — I 1912 blev der indlagt Motordrift, og i 1931 installeredes en 20 HK Dieselmotor „Bukh“.

Kirke Flinteholm Mølle pr. Sorø. — Ejer: Gunnar Hansen, f. 19. April 1913 i Hong. — Møllen er en hollandsk Vindmølle med Vindfang 26 Alen, bygget

1896 af Møller Eans Pedersen, der i 1928 solgte den til Møller Jens Thor Hansen, som den 15. Marts 1933 aflændede Møllen til den nuværende Ejer. — Møller G. Hansen har moderniseret Møllen og indlagt en 12 HK

Petroleumsmotor Bukh. Der drives tillige Korn- og Foderstofhandel.

Kirke Hylinge Mølle, Kirke Hylinge. — Ejer: Henry

Schwartz Sørensen, f. 28. April 1889 i Kirke Hylinge Mølle, gift 27. August 1922 med Gerda, f.

Olsen. I 1833 blev Møllen oprettet paa Orø, men blev i 1880 af Møller Niels Sørensen flyttet til Kirke Hylinge og igangsat 23. Januar 1881.

Den nuværende Ejer overtog Møllen i 1914. — I 1900 blev der indlagt Motor og i 1928 en ny 18—20 HK Deutz Motor. — I 1933 blev der foretaget en yderligere Modernisering. Møllen blev afriiget i 1932.

Kirkerup Mølle pr. Slagelse. —

Ejer: Niels Jørgen Jensen, f. 8. Februar 1871 i Egeslevmagle pr. Skelskør, gift 30. Oktober 1894 med Jensine, f. Pedersen. — Møllen er bygget i 1890 af Møllebygger Bagge. Den nuværende Ejer overtog Møllen 1. Januar 1903 og har siden indsat og udskiftet Motorer til Forbedring af Driften. Saaledes fik Møllen i 1905 en 10 HK Petroleums Motor, der i 1913 blev erstattet med en Vindmotor og ny 8 HK Petroleumsmotor.

Nu er der en 10 HK elektrisk Motor. Sønnen, Svend Jensen, f. 15. Juni 1903, arbejder ved Møllen. Møller Jensen er Formand for Kirkerup Brugsforening.

Kirke Stillinge Motormølle pr

Slagelse. Ejer: Eilert Johannes Jensen, f. 6. April 1891 i Stubberup pr. Faarevejle, gift 21. Januar 1917 med Kathrine, f. Nygaard. — Møllen var oprindelig en Stubmølle. I 1858 byggedes en hollandsk Vindmølle af Møller Nielsen, der solgte den til Møller Jacob Nissen Nielsen i 1866, hvorefter denne atter solgte Møllen i 1888 til Møller Dedemoth. I 1894 overgik Møllen i Forpagtning til Møller Peder Christensen, som købte den i 1901 og havde den

til 1915. Indtil da var et Bageri i Forbindelse med Møllen. — Vindmøllen brændte i November 1921, hvorefter Vilh. Christensen byggede den nuværende Motormølle i 1922. Eilert Johannes Jensen overtog Møllen 20. November 1931.

Kjeldstrup Mølle, Stillinge Sogn pr. Slagelse. Ejer: Johannes Valdemar Hansen, f. 27. Juli 1893 i Krummerup Sogn, g. 7. Oktbr. 1923 med Karen, f.

Hansen. Møllen er bygget i 1906 af Møller Johnsen. I 1911 blev den overtaget af Møller Andersen og i 1919 af J. Stigsen. Den nuværende Ejer overtog Møllen 1. Oktober 1923. — Den har en 14 HK Deutz Motor.

Kjeldstrup ny Mølle pr. Vig. — Ejer: Henrik Martin Larsen, f. 31. Maj 1881 i Nykøbing Sj., g. 3. April 1903 med Marie Sofie Emilie, f. Christensen. Møllen

er en hollandsk Vindmølle, bygget af Ejeren i 1904 og igangsat den 17. Juni s. A. — Møllen har et Vindfang paa 26 Alen, og i

1914 blev der installeret elektrisk Motor. — Der drives ogsaa en Foderstofhandel.

Kjøng Mølle pr. Lundby. — Ejer: Niels Dusinius Hansen, f. 18. Maj 1894 i Everdrup Sogn, gift 1. November 1918 med Henriette, f. Hansen. — Møllen er bygget i 1857 af Møller Bergmann, i hvis Slægt den har været indtil 1901. Bergmann, der indvandrede fra Tyskland, byggede først en Vandmølle ved den historiske Vildtbane-Grøft. Derefter en Stubmølle, som har været brugt, indtil den i 1902 blev nedrevet. Kjøng Mølle overtoges i 1902 af Møller Madsen og solgt den 1. April 1927 til nuværende Ejer. Forinden havde denne været Forpagter af Møllen fra 1918--27. I 1931 blev der indlagt elektrisk Drift. Sonnen, Hans Gunnar Hansen, f. 3. Febr. 1920, arbejder ved Møllen.

Klippinge Mølle, Klippinge. Ejer: Jens Pøter Jensen, f. 28. Oktbr. 1869 i Bjælkerup, gift 30. Maj 1896 med Maren, f. Hansen. — Møllen er grundlagt i 1858,

og den første Møller var Hans Andersen. Denne solgte Møllen i 1884 til Andelsselskabet „Nordstevns“.

Som Bestyrer af Møllen saavel som det tilhørende Bageri ansattes i 1897 den nuværende Ejer. Som selvstændig overtog han begge Dele d. 25. Marts 1909. Senere er Ledelsen af Bageriet overgaaet til Svigersønnen, Arn. Jensen. Sønnen, And. Peter Jensen, er ansat ved Møllen. I 1913 installeredes en ny 16 HK Motor, senere elektr. Motor.

Klovby Mølle pr. Forsinge.

Forpagter: Julius Larsen, f. 15. August 1875 i Kaastrup. -- Møllen er en hollandsk Vindmølle med Jordomgang, bygget i 1866 af Møller Lars Andreasen, som solgte Møllen i 1898 til Grdr. Ole Olsen, der er den nuværende Ejer. Møllen er bortforpagtet, og i 1902

overtog Julius Larsen Forpagtningen. Møller Larsen har moderniseret Møllen og indsat en 12 HK Elektromotor „Thrige“. -- I 1924 blev der yderligere installeret en 18--20 HK Dieselmotor „Kramper“. -- Møllen har et Vindfang paa 30 Alen med Selvsvikker.

Knudstrup Mølle pr. Høng. Ejer: Lars Peder Sofus Jensen, f. 18. November 1879 i Knudstrup, gift 20. Juli 1906 med Sofie Kristine, f. Christensen. Møllen er bygget i 1906 af nuværende Ejer. -- Den har et Vindfang paa 25 Alen, og der arbejdes med en 20 HK Motor „Alliance“. Til Møllen hører der en Gaard med 6 Td. Land.

Kongskilde Vandmølle pr. Sorø. -- Ejer: Aage Christian Larsen, f. 28. Oktober 1884 i Kongskilde, gift med Marie, f. Knudsen (død i 1933). -- Møllen har tilhørt Antvorskov Ryttergods iflg. Dokument udst. 1. December 1756 af Hans Larsen Fogh.

Møllen har tilhørt Antvorskov Ryttergods iflg. Dokument udst. 1. December 1756 af Hans Larsen Fogh.

Den overgik senere til Ejeren af St. Frederikslund. En Tid ejedes Møllen af Generalmajor Castenschiold, der atter solgte den og den tilhørende Møllergaard til Translatør Peder Nicolaj Nyegaard. Møllen var imidlertid fæstet bort til Claus Eliassen, der i 1803 havde afløst Anders Møller. I 1834 fæstede Lars Peter Jappe Møllen, og købte den af Nyegaard i 1856. Efter Jappes Død solgtes Møllen i 1878 til Chr. Larsen, Suserup, der havde den, indtil den nuværende Ejer købte den den 1. Maj 1917. Gaarden er brændt 2 Gange, nemlig i 1813 og 1852. Der findes et Bageri i Tilknytning til Møllen, og tidligere var der ogsaa et Stampeværk. Møllen har 3 Kvarne, et Knuseværk og Elektricitetsværk. Der findes en 22 HK Turbine, en 20 HK Motor og en 40 HK Diesel Kalundborg Motor. Til Møllen hører der 100 Td. Land, 12 Td. Bogeskov og 4 Td. Granskov.

Kongsted Mølle pr. Dianalund. Ejer: Herman Nielsen, f. 8. Juni 1884 i Karlsholt, g. 15. August 1909 med Kristine, f. Hansen. Kongsted Mølle er en hollandsk Vindmølle med Vindfang 32 Alen, bygget 1859 af Møller Jensen, som i 1888 solgte den til Møller Bybjerg. 1. Juni 1924 overtog

den nuværende Ejer Møllen. Der er indlagt en 16 HK engelsk Petroleumsmotor. — Der drives Korn- og Foderstofhandel, og der er et Tilliggende paa 30 Tdr. Land.

Kongsted Mølle pr. Rønnede. — Ejer: Poul Hansen, f. 28. Februar 1909 i Frøslev, gift 13. August 1933 med Kirsten Elinor, f. Christensen.

Kongsted Mølle er en ret gammel Mølle, der oprindeligt har staaet ved Korsør, men som i Aarene 1860 -70 blev flyttet til Kongsted By. — Blandt de sidste Ejere kan nævnes Møller Rasmus Mogensens, derefter Møller Kr. Hansen, som i 1933 solgte Møllen til nuvæ. Ejer. Møllen er senere moderniseret, indlagt 12 HK Hornsby M.

Kongstrup Mølle pr. Vipperød. — Ejer: Rasmus Hansen, født 31. Maj 1893 i Kongstrup, gift 11. Oktober 1919 med Kirstine, født Nielsen. — Oprindeligt en gammel Stubmølle, der blev købt af Rasmus Hansens Fader, Carl Hansen, som byggede den nuværende Mølle i 1905. — Denne blev saa overtaget

af Rasmus Hansen den 1. Januar 1917, der paa forskellig Vis moderniserede Møllen, bl. a. blev der installeret et nyt Motoranlæg i 1927.

Kornerup Mølle pr. Roskilde. -

Ejer: Lars Emil Kaj Nielsen, født 28. August 1894 i København, gift

3. Oktober 1916 med Karla, født Mortensen. --- Oprindelig laa for hver Ende af Kornerup So en Vandmølle, kaldet Store og Lille Kornerup Mølle, og antagelig oprettet omkring 1830. --- Storemøllen er forlængst nedlagt. Lillemøllen er derimod

stadig i Drift og blev i Aarene 1860—65 ombygget af daværende Ejer, Enkefru Lund. Denne solgte Møllen i 1870 til Gustav Nordahl Meyn, som 1864 overdrog den til sin Son, Edvard Emil Meyn. Derefter overgik Møllen 1918 til Bagermester Frederik Andersen, som efter et Aars Forløb i 1919 solgte den

til sin Sosterson, den nuvæ. Ejer. -- I 1870 blev der af Gustav Nordahl Meyn indlagt Dampkraft i Møllen, og i 1899 blev den moderniseret af Edv. Emil Meyn og fik indlagt en 17 HK Tuxham Motor. — Til Møllen hører der ca. 45 Td. Land.

Krummerup Mølle pr. Fuglebjerg. --- Ejer: Lauritz Erik Jensen, født 16. August 1891 i Daastrup pr. Viby Sj., gift 12. April 1919 med Karen, født

Hansen. --- Der laa oprindelig en Stubmølle fra det 17. Aarhundrede, som styrtede sammen under en Storm. I 1905 blev der opført en Vindmølle af Møller Nielsen. Den nuværende Ejer købte Møllen i 1929 af Møller Andersen. — I 1928 blev der installeret en 18—20 HK Motor Dan.

Kulby Mølle, Høng. Forpagter: Harald Mathias Hansen, f. 15. Juli 1905 i Holløse, Son af Møller P. Hansen, gift 5. Maj 1932 med Elisabeth, f. Morgen-

thaler. — Kulby Mølle var oprindeligt en holl. Vindmølle, bygget 1883, og nedbrændte i Marts 1929,

hvorefter den nuværende Motor-

mølle blev opført af Møller Nielsen. Der er indlagt en 20-22 HK Volund Motor.

— Møllens nuværende Ejer er Møllermester A. Rasmussen, Brødfabrikken „Ceres“, København.

Kundby Mølle pr. Sandby. - -

Møller Karl Christian Andersen.

Kundby Mølle var oprindeligt en

hollandsk Vindmølle, bygget om-

kring Aar 1860 af Møller Johan

Nielsen. Møllen nedbrændte i 1916,

hvorefter den nuværende Vind-

motormølle blev opført. Der er

indlagt en 30 HK Dieselmotor.

Marinus Møller.

Jacob Rose.

Kværkeby Mølle pr. Kværkeby. — Forpagter: Marinus Møller, f. 30. December 1895 i Vejlbj pr. Grenaa, gift 8. Februar 1919 med Karen Marie, f. Petersen. — Møllen er grundlagt ca. 1858. Marinus Møller overtog Forpagtningen 1. August 1932, og har

beholdt denne efter at Møllen den 15. Marts 1933 skiftede Ejer, idet den da blev solgt til Gaardejer Christian Schultz. Møllen fik indlagt Motor i 1898. Se iøvrigt nedenstaaende.

Jacob Rose, tidl. Ejer af ovennævnte Kværkeby Mølle, f. 20. Juni 1864 i Gørstinge. — Jacob Rose har arbejdet ved Møllen fra 1882 indtil han den 1. Juli 1897 selv overtog denne. Se iøvrigt ovenstaaende.

Ladegaards-
møllen pr. Hille-
rød. Ejer: Hans
Jensen Lønholt,
f. 4. Marts 1888
i Asminderød, g.
5. Marts 1915
med Nanna, f.
Skov. Møllen er

en holl. Vindmølle (med Vindfang 38 Alen), der oprindelig hørte under Faurholm. Af Ejere kan nævnes: Indtil 1862 Amtsforvalter Møller, 1862

—81 Hans Madsen, 1881—1911 Madsens Søn, Morten I. Hansen, og 1911—1921 dennes Søn Hans Hansen. Den nuværende Ejer overtog Møllen 1. Maj 1921. Der er indlagt en 16—18 HK Raaolliemotor. Møllen har i en lang Aarrække været i Forbindelse med Bageri, og der er et Tilliggende paa 61 Tdr. Land.

Langebæk
Mølle pr. Lan-
gebæk. — Ejer:
Georg Emil Lø-
venbalck Kirch-
heiner, født 26.
Juni 1894 paa
Langebæk Mølle,
gift 28. Dec.
1917 med Nelly,
f. Christoffersen. — Møllen er en

hollandsk Vindmølle, bygget 1862 af Møllebygger Jacob Kircheiner til Broderen — Møller Thorvald Kircheiner, der ejede den til sin Død 1914, hvorefter Sønnen, Emil F. A. Kircheiner, overtog Møllen, indtil hans Søn, den nuværende Ejer, afløste ham den 1. September 1928. I 1884 oprettedes Bageri, som blev ombygget og udvidet i 1919. Mollegaarden har været i Familien Kircheiners Besiddelse siden 1844. — I 1916 blev der indlagt Hjælpemotor i Møllen.

**Langebæk
Motormølle,
Langebæk.**

Ejer: Christen Christensen, f. 29. August 1880 i Ø. Egesborg, gift 22. November 1912 med Karen, f. Jensen.

- Den første Motormølle blev bygget af Chr. Christensen i 1910 og kom i Gang den 10. Febr. 1911. Møllen nedbrændte den 19. Oktbr.

1919, hvorefter den nye Mølle blev bygget i 1920. I 1927 blev der indlagt ny 25 HK Diesel Motor „Deutz“. I 1930 blev der endvidere oprettet et Finbrødsbageri.

**Ledøje Mølle
pr. Ballerup. —**

Ejer: Jens Gottfred Hansen, f. 28. August 1878 i Ledøje Mølle, gift 29. April 1908 med Ane, født Pedersen. Møllen er byg-

get 1862 af Møller Jensen, som i 1872 solgte den til Niels Hansen. - Efter dennes Død, den 1. Februar 1914, blev Møllen overtaget af Son-

nen, den nuværende Ejer. I 1920 blev Møllen moderniseret, og der blev indlagt elektrisk Lys og Kraft.

**Lensgaards
Mølle pr. Strø-
by. Ejer: Georg
Dehn, født 10.
August 1903 i
Strøby, gift 28.
Okt. 1927 med
Maren, født Pe-
tersen. — Møl-
len, oprindelig**

en hollandsk Vindmølle, er opført i 1883. Under en Storm i 1896 blev Møllen revet omkuld, men atter rejst Aaret efter. I 1903 købtes

Møllen af tidligere Møller paa Gjorslev Mølle, I. P. Jensen, der havde den til 1910. Derefter overtoges Møllen af Møller Haagensen, som, efter i 1918 at have solgt

den til Møller H. P. Christensen, atter købte den tilbage i 1919, for derefter at sælge den til et Konsortium af 5 Gaardejere. I 1923 købtes Møllen af Knud Jensen, der atter solgte den til nuværende Ejer den 15. Marts 1928. -- Møllen har en 15 HK Dan Motor.

**Lidemark
Valsemølle pr.
Bjeverskov. —**

**Ejer: Georg
Victor Larsen,
f. 31. Marts 1881
i København, g.
29. Decbr. 1925
med Anna Ma-
thilde, f. Johan-**

sen. - Møllen var oprindelig en Stubmølle, der blev nedrevet i 1903. Aaret efter byggedes en hollandsk Vindmølle af Møller Frederik Jensen, men blev forpagtet af Møller Niels Peter Jensen. I 1920 brændte Møllen, hvorefter en ny blev opført, men forandredes til Motormølle, og der blev installeret en 30 HK elektrisk Dynamo. — Fra 1925 gik Møllen over paa forskellige Hænder, indtil den nuværende Ejer overtog Møllen den 1. December 1933. --- Til Møllen horer der 6 Td. Land.

**Lille Ebberup
Mølle pr. Sla-
gelse. — Ejer:**

**Jens Alsing-
Nielsen, født 2.
September 1904
i Gjersvej, gift
1. Maj 1932 med
Anna Marie, f.
Nielsen. — Møl-**

len er bygget i 1891, og den første Møller var L. Tobiassen. Siden har Møllen skiftet Ejer ret ofte, indtil den d. 5. August 1922 blev overtaget af Hans Peter Nielsen, som igen den 1. Oktober 1927 overdrog Møllen til sin Son, den nuværende Ejer. — Møllen har en 25 HK Dieselmotor.

Lillehedinge Mølle pr. Rødvig. — Ejer: Thorvald Madsen Nielsen, født 8. Februar 1900 i Rødvig, gift 24. Oktober 1926 med Anna, født Sørensen. — I sin Tid laa her en gammel Stubmølle, idet den nuværende Mølle først blev bygget i 1874 af Møller

Niels Hansen. Møllen har derefter tilhørt Fritz Hansen til 1907, og Niels Jensen Jacobsen til 1915, da den købtes af Chr. Madsen Nielsen, Fader til den nuvæ. Ejer. Denne købte Møllen 1. Juni 1924. I 1929 blev installeret en 42 HK Hornsby Diesel Motor. Til Møllen hører der 32 Td. Land.

Lille Næstved Mølle pr. Næstved. — Ejer: Hans Morten Hansen, født 15. Januar 1872 i Hjelmølle pr. Tybjerg, gift 8. November 1907 med Henriette Mariane, født Hansen. -- Møllen blev bygget 1874 af Møller Hans Hansen, som drev Møllen til 1917, da han afstod den til den nuværende Ejer. Møllens Vindfang er 34 Alen, og der er installeret en 23 HK Tuxham Raalimotor.

Lille Taarnby Mølle pr. Haarlev. — Ejer: Carl Frederik Vilhelm Petersen, født 18. August 1885 i Næstved, gift 29. Oktober 1909 med Marie, født Jensen. — Møllen, der staar paa en gammel Kæmpehøj, er grundlagt i 1872 af Gaardejer Ras-

mus Eriksen, Ll. Taarnby. I 1884 overtoges Møllen af Niels Jensen, og efter dennes

Død i 1899 førtes den videre af Enken til 1905. -- Sønnen, Niels Peter Jensen, overtog da Møllen, men omkom ved et Ulykkestilfælde i Møllen den 12. September 1918.

Derefter købtes Møllen af nuværende Ejer den 15. Oktober 1918. I 1926 blev Møllen moderniseret,

og ny 20-24 HK Kalundborg Motor indsattes i 1930. — 2 Sønner er ansat ved Møllen, nemlig Willy Raahauge Petersen, født 28. Maj 1911, og Egon Raahauge Petersen, født 29. Juni 1918.

Linds Mølle pr. Ølstykke.
 -- Ejer: Jens Oluf Hansen, f. 26. Decbr. 1889 i St. Lyngby, gift 15. Marts 1913 med Frida, født Jacobsen. — Møllen er bygget i 1865 af Bagermester Lind, efter hvem Møllen har sit Navn. Den blev overtaget af den nuværende Ejer 1. November 1923. —

Møllen arbejder ikke mere, idet Driften blev standset i 1930. — Der er et Tilliggende paa 7 Td. Land.

Lundby Mølle pr. Tjæreby. — Ejer: Harald Christensen, født 13. Februar 1881 i Kirke Stillinge, gift 5. Juli 1906 med Inger, født Andersen. — Møllen er bygget i 1873-74

af Christen Nielsen, hvorefter den forpagtedes til Karl Christiansen fra 1874-83, og fra 1883-1919 forpagtede Møller Rasmus Nielsen den. — Den nuværende Ejer overtog derefter Møllen den 1. Juli 1923. — Man vil se, at Møllen kun faa Gange har skiftet Ejer.

Lundegaard Mølle pr. Skibbinge. — Ejer: Hans Peter Larsen, født 17. December 1876 i Tjørnehoved, Allerslev Sogn, gift 12. Juni 1901 med Ane Kristine, født Larsen. — Lundegaard Mølle er bygget af Smed Larsen omkring 1860. — Møllen har derefter været paa forskellige Hænder, saaledes Møller Chr. Jacobsen, som havde den til 1897, derefter Forvalter Axel Olsen fra 1897-1907. Endvidere Gardejer Peter Hansen, som igen solgte Møllen i 1918 til den nuværende Ejer. — I 1921 blev der

indlagt ny 25 HK Deutz Diesel Motor, og samme Aar blev der oprettet eget Elektricitetsværk, som ogsaa forsyner Byen med Elektricitet. -

Lund Mølle, Lund By pr. Fodby.
 -- Ejer: Aage Madsen, født 18. Maj 1899 paa Lund Molle, gift 9. Marts 1922 med Thora Kamilla, f. Nielsen.

— Mollen er bygget i 1861 af Gdr. Mads Rasmussen. — Denne drev selv Mollen til

1870, hvorefter han bortforpagtede den til Niels Pedersen, som senere selv overtog Mollen og drev den til 1875.

— Derefter købtes Mollen af Møller A. C. Madsen, som i 1924 overdrog den til sin Son, den nuværende Ejer. Mollen har har et Vindfang paa 32 Alen, og der arbejdes med en 10 HK Petroleumsmotor.

Lund Mølle pr. Rødvig. -- Ejer: Christoffer Christoffersen, f. 13. Juni 1860 i Lund, g. 19. Maj 1899 med Marie, født

Jensen. Møllen er at forholdsvis nyere Dato, idet den er bygget i 1903 af Møller Niels Jensen. Efter dennes Død i 1905 overtoges Mollen af Jens Peter Rasmussen, St. Taarøje, som dog kun havde den i 2 Aar, idet han solgte den til nuværende Ejer den 1. Oktober 1907. I 1930 blev der installeret Erobringer af Kornmalingen.

ny Diesel Motor paa 17-20 HK. Christoffersens Sviger-son, Anthon Sorensen, født 26. Juli 1901, driver Mølleri.

Lund Mølle er et godt Eksempel paa, hvordan man i den nyere Tid forstod at oprette Mølleri, inden der for Alvor blev Tale om Storindustriens Erobringer af Kornmalingen.

Lyderslev Mølle pr. Storehedinge. -- Ejer: Peter Heckmann Jørgensen, født 27. Juli 1910 i Helsingør, gift 28. Febr. 1930 med Betty, f. Larsen. -- Møllen er grundlagt i 1876 af Møller Niels Jensen, i hvis Familie den har været indtil den overtoges af nuværende Ejer den 11. Juni 1930. Møllen, der blev moderniseret i 1931, har en 20 HK Deutz Motor. Til Møllen hører der 8 Td. Land.

len, der blev moderniseret i 1931, har en 20 HK Deutz Motor. Til Møllen hører der 8 Td. Land.

Lyngø Mølle, Lyngø. -- Ejer: Christen Christensen, f. 30. Maj 1874 i Lyngø, gift 30. Decbr. 1895 med Johanne, f. Petersen. Den første Lyngø Mølle, der var en hollandsk Vindmølle, blev opført i 1884 af Hans Christensen, der solgte den i 1892 til Møller Hans Jørgen Larsen.

Imidlertid nedbrændte Møllen under Julestormen i 1902, hvorefter H. J. Larsen købte den holl. Vindmølle ved Pederstrup pr. Ballerup og lod den flytte til Lyngø. Men ogsaa denne Mølle blev hærget af Ild,

idet den nedbrændte d. 3. Decbr. 1931, hvorefter den nuværende Motormølle blev opført. Møllen arbejder med en 30-35 HK Kalundborg Diesel Motor, og har et Tilliggende af 5 Td. Land.

Lyngø Mølle pr. Sorø. Ejer: Hans Christian Olsen, f. 15. Juni 1867 i Bavelse pr. Glumso, g. 16. Nov. 1901 med Bernhardine Leonora, f. Nielsen. Møllen var oprindeligt en Dampmølle, er bygget i 1885-86. Nuvær. Ejer overtog den 1. Aug. 1922. I 1931 installeredes en 14 HK Kalundborg Motor. Sønnen, Peter Olsen, arbejder ved Møllen.

Lyngerup Mølle pr. Femhøj.
Ejer: Hans Simon Simonsen, f. 6. Decbr. 1884, gift 20. Okt. 1916 med Anna Larsine, født Nielsen. — Lyngerup Mølle opførtes i 1859 af Møller Simon Hansen, og omkring 1870 overtoges den af Sønnen, Christen Simonsen. Efter dennes Død i 1905 fortsattes Driften af Enken, indtil Sønnen, den nuværende Ejer, overtog Møllen i 1913. Samme Aar indsattes der en 10 HK Kalundborg Motor, der i 1924 fornyedes med en 16 HK Deutz Motor. — Da Møllen oprettedes i 1859, blev der samtidig anlagt et Bageri, som dog atter nedlagdes i 1900. Møller Simon Simonsen har siden 1927 været Sogneraadsformand. Til Møllen hører der 14 Td. Land.

Løve Mølle pr.

Høng. Ejer: Ole Peder Petersen, f. 17. Maj 1888 i Ruds Vedby, gift 17. Maj 1919 med Hansigne, f. Petersen. --- Løve Mølle var oprindelig en holl.

Vindmølle, som nedbrændte i 1880, hvorefter den nuvæ. holl. Vindmølle med Vindfang 34 Alen straks blev bygget af Enkefru Andersen, Løve

Kro, hvis Son Oluf Jørgensen senere overtog Møllen. Løve Brugsforening købte derefter Møllen, og afhændede den i Juni 1923 til den nuværende Ejer. Møllen er forsynet med Selvkrojer og Selvsvikker, og der arbejdes siden 1927 med en 20 HK Bukh Motor og en 5 HK fra Brd. Bendix.

Magleby Mølle pr. Magleby. —

Ejer: Rasmus Lorentz Jensen, født 10. Februar 1881 i Magleby, gift 20. Maj 1904 med Else, født Larsen. - - Møllen er grundlagt i 1878. Den er købt af nuværende Ejer d. 15. April 1919. -- Magleby Mølle hører til de ikke faa danske Møller, der i sidste Del af forr. Aarhundrede blev grundlagt, da der var Basis for et udvidet Mølleri. Møllen har en 24 HK Kalundborg Motor.

Hans
Peter Petersen.

Johan Peter
Meyer.

Maglehøj Mølle pr. Hedehusene. Ejer: Hans Peter Petersen, f. 12. Febr. 1878 i Kap-
pelergaard, g. 26. Marts 1913 med Augusta Frederikke, f. Meyer. — Maglehøj Mølle
blev bygget i 1885 af Møller Johan Peter Meyer, der drev Møllen til 1919, hvorefter
den blev overtaget af Svigersønnen, den nuværende Ejer.

Mannerup Mølle pr. Lejre.

— Ejer: Svend Christoffer
Larsen, f. 24. Januar 1908 i
Lejre, gift 12. September 1931
med Gunnil, f. Larsen. Møl-
len er en hollandsk Mølle,
bygget 1857 af Møller Lars
Olsen. I 1859 blev Møllen
hærged af en Ildebrand, hvor-
af endnu findes Mærker i
Møllen. Fra 1. Juni 1929 til 1. Januar 1931 ejedes
Møllen af Gaardejer G. Sivertsen, af hvem den
nuværende Ejer købte den. Møllen er blevet re-
staureret, og der er indlagt en ny 16 HK Tux-
ham Motor.

gift med Jensine, f. Christensen,
Datter af Møller Christensen, Sø-
bjerg. Møllen er en holl. Vindmøl-
le, bygget 1871 af Møller S. Sø-
rensen, der i
1885 solgte den
til Møller Hans
Larsen. I 1911
solgtes Møllen til
Møller Schmidt,
der i 1913 af-
hændede den til
Møller Carl Jen-
sen. Den nuvæ-

Marbjerg Mølle pr. Ringsted. — Ejer: Niels
P. Nielsen, født 30. November 1888 i Tersløse.

rende Ejer købte Møllen i 1923. Bageriet, der hørte til Møllen, blev solgt 1920. Vindfanget er 32 Alen, og der er i 1926 indlagt en 20 HK Alliance Raaolliemotor.

Mariendals Mølle, Frederikssund. Ejer: Lars Hansen, født 26. Septbr. 1889 i Frederikssund, gift 7. Juni 1908 med Boline, født Petersen. Møllen er bygget i 1888

af Bagermester Jens Hansen, og blev overtaget af Sonnen, den nuværende Ejer, 9. Juli 1904. Der er foretaget flere Udvidelser, saaledes i 1908-10 og 32. Møllen drives i Forbindelse med et Bageri. I

1910 indsattes en 9 HK Motor og i 1927 en 40 HK Atlas Diesel Motor. -- Lars Hansen er endvidere Ejer af Græse Vandmølle, som han købte i 1922.

Mariendals Mølle, Slagelse. -- Ejer: Carl Emil Rasmussen, født 5. September 1883 i Gjerlev, gift 29. November 1905 med Anette Sofie, født Andersen. -- Oprindeligt var der 2 Møller, en Stubmølle og en hollandsk Vindmølle. -- Møllen i sin nuværende Skikkelse blev bygget i 1864. Carl Emil Rasmussen overtog Møllen den 1. September 1922, og har i 1925 moderniseret denne. I 1929 blev der indsat en 25-30 HK Alliance Motor.

Marke Mølle, Kundby. Ejer: Vilhelm Formann Hansen, f. 30. Septbr. 1902 paa Ondløse Mollegaard, g. 23. Juli 1926 med Ellen Emilie, f. Westh, Niece af Møller Jens Westh, Bornholm. -- Marke Mølle bestod oprindeligt af en Vandmølle og en Stubmølle, og var fra først af i Fæste under Godset Aggersvold. -- Senere overgik Marke Mølle til Godset Lerchenborg. -- Den første Fæster, der kendes, hed Søren Møller fra Marke. -- Denne havde Møllen fra 1720--37. -- Senere har der selvfølgelig været forskellige Fæstere paa Møllen. -- I 1827 brændte Stubmøllen, hvorefter Godset lod den nuværende hollandske Vindmølle opføre, men solgte den til Møller Rasmus Hansen. -- Denne havde Møllen til 1861, hvorefter Sønnen, Møller Carl Hansen, førte den videre til 1920. -- Derefter fulgte

Møller Morten H. Jensen fra 1920—26, hvorefter Møllen overtoges af nuværende Ejer. — Møllen, der tidligere havde Kludesejl, har nu Selvkrojer og Selvsvikker, og der er installeret en 35 HK Dieselmotor fra Buck, Kalundborg.

Melby Mølle, Melby St. — Ejer: Niels Peter Olsen, født 1. Maj 1870 i Valby pr. Helsingø, gift 1. Maj

1897 med Hansine, født Andersen. — Møllen, der er bygget i 1878 af Sømand Hans Peter Petersen, har siden skiftet Ejer flere Gange. 1908 blev den solgt til Landmand Lars Peter Rasmussen, 1913 til Landmand Carl Bentsen, 1917 til Bager Otto Hol-

løse, 1919 overtoges den af et Konsortium, 1920 forpagtedes den til Forp. Vald. Petersen, d. 26. Jan. 1926 købtes Møllen af nuværende Ejer. Møllen er moderniseret, og der er indlagt ny Motor. Endvidere er der oprettet et Savværk. Til Møllen hører 1½ Tdr. Land.

Mølløse Mølle, Mølløse pr. Skævinge. — Ejer: Thorvald Josef Lyngø, født 17. April 1877 i Mølløse, gift 2. August 1901 med Clara, født Laurson. — Møllen blev grundlagt 1867 af Julius Aug. Lyngø, Fader til nuværende Ejer, der overtog Møllen 1901. Der blev indsat Motor i 1902, og i 1931 en Junkers Motor p. 20 HK. Th. J. Lyngø er Medlem af Bestyrelsen for Dansk Møllerforening, samt Repræsentant for Frederiksborg Amt. —

Møllen er kendt af enhver, der passerer Landevejen Hilerød-Frederiksværk.

Menstrup Mølle, Menstrup pr. Hyllinge. — Ejer: Brygger og Møller Rasmus Nielsen, født den 20. Juni 1853 i

Viemose, gift 26. Marts 1886 med Kirstine, f. Jepsen. — Møllen er en holl. Vindmølle med Vindfang 33 Alen, bygget 1862 af Møllebygger Brandt, Næstved, til Møller Chr. Nielsen, der overdrog den til sin Søn Carl Andersen. Der hørte dengang Bageri og Købmandshandel til. I 1903 overtog Rasmus Nielsen Møllen, og hans Enke driver den stadig med sin Søn, Møller Magnus Nielsen, som Bestyrer. Sammen med Mølleriet drives nu ogsaa Bryggeri. Der er installeret en 12 HK Elektromotor. Til Møllen hører 8 Tdr. Land.

Mern Mølle pr.

Mern. — Ejer: Viggo Petersen, f. 20. Marts 1885 i Tølløse, g. 29. Maj 1908 med Marie, f. Petersen. Møllen var oprindelig en holl. Vindmølle med 20 Alens Vindfang, som blev nedrevet 1894, hvorefter der blev bygget en større hollandsk Vindmølle med 25 Alens Vindfang. Denne

Mølle brændte i 1900, og den nuværende Mølle blev opført i 1901, med Vindfang 30 Alen, som blev afrigget i 1932. Der er indlagt en 24—27 HK Raaliemotor. Til Møllen hører 6 Td. Land. Den nuværende Ejer overtog Møllen den 1. Febr. 1921.

Mogenstrup Mølle pr. Lou. — Ejer: Niels Nielsen, født 5. November 1875 i Torstrup. — Møllen var oprindelig en Vandmølle beliggende ved Mogenstrup Kro, som i 1852 købtes af Kammerraad Bang, der omkring 1860 byggede den nuvæ. holl. Vindmølle paa en Bakke, et Stykke fra Kroen for at faa Lov til at nedlægge Vandmøllen. I 1872 solgte han den til Wolff Sneedorff, Grevensvænge. I 1926 købtes Møllen af den nuværende Ejer. — De gamle Møller er nu gaaet over i Historien. De nedlagdes 1932.

Mullerup Mølle, Mullerup. Ejer: Svend Jensen, født 7. April 1894 i Faarevejle, gift 13. Januar 1918 med Marie, f. Olsen. — Oprindeligt laa der ved Mullerup en Stubmølle, som senere blev afløst af en lille hollandsk Vindmølle. Denne nedbrændte i Efteraaret 1870, hvorefter en ny stor hollandsk Vindmølle blev opbygget af Gdr. Nehammer. Fra 1. April 1911 til 1. Maj 1932 ejedes Møllen af Møller Vilh. R. Christensen, hvorefter den blev overtaget af Møller Aage

Olsen. Den 20. Juli 1933 nedbrændte ogsaa denne Mølle. — Den 15. September 1933 købte Møller Svend Jensen Brandtomten og lod straks den nuværende Motormølle opføre. Der findes installeret en 35—38 HK Dieselmotor „Kalundborg“.

Mulstrup Mølle pr. Ringsted.

Ejer: Oluf Peter Kristensen, født 9. Januar 1874 paa Mulstrup Møllegaard, gift 8. Decbr. 1899 med Thora Sophie, født Niel-

sen. — Mulstrup Mølle blev bygget i 1858 af Møllebygger Lars Nielsen, der drev Møllen til sin Død i 1862. — Møllen har derefter haft følgen-

de Ejere: Sønnen, Niels Nielsen, fra 1862—67; Grdr. Hans Frederiksen, Blyskovgaarden i Bringstrup, fra 1867 til sin Død i 1893; Sønnen, Frederik Frederiksen, fra 1893—99, hvorefter Møllen overtoges af nuværende Ejer. — Til Møllen hører et Bageri, anlagt i 1859. — I 1925 blev der installeret en 20 HK Motor „Deutz“. Der er et Tilliggende paa 2 Tdr. Land. — Da Møllen blev bygget, blev Oluf P. Kristensens Fader, Søren Kristensen, ansat som Lærling. Han var der ogsaa som Svend, indtil han i 1870 lejede Bageriet, som han drev, til Sønnen købte det i 1899. (Se iøvrigt nedenfor).

Poul Kristensen, Forpagter af ovennævnte Mulstrup Mølle med tilhørende Bageri. P. Kristensen, der er Søn af Ejeren, er født 16. Sept. 1905 og gift 16. Sept. 1931 med Else, f. Jensen.

Navrbjerg Mølle, Kirke Skjensved. — Forpagter: Georg Hansen, født 26. Juli 1896 i Kirke Skjensved, gift 24. Juni 1921 med Anne Marie, født Smidt. — Møllen

Thomas Hansen.

Georg Hansen.

er bygget i den almindelige hollandske Stil i 1873. — Forpagter Georg Hansen, der er Son af Ejeren, Møller Thomas Hansen, overtog Møllen i Forpagtning den 1. November 1928.

**Neble Mølle
pr. Boeslunde.** -
Ejer: Axel Val-
demar Madsen,
født 25. Marts
1896 paa Neble
Mølle, g. 3. Maj
1930 med Anna
Kirstine, f. Jen-
sen. — Møllen

blev bygget i 1894 af Møller Hans Peter Madsen, i Stedet for en Vindmølle, som blev flyttet til Stedsnæs. I 1921 solgtes Møllen til Møller L. Weeber, der i 1930 afhændede den til den nuværende Ejer. Møllens Vindfang er 28 Alen, og der er indlagt elektrisk Drivkraft.

**Nidløse Mølle
pr. Dianalund.** -
Ejer: Anthon E.
Hansen, født 27.
April 1883 i
Skellingsted, g.
20. Novbr. 1904
med Maren Sof-
fie, f. Petersen.
- - Møllen er en
hollandsk Vindmølle, bygget i 1889
af Møller Rasmus Pedersen, som
ogsaa drev Bageri. Dette blev dog

nedlagt i 1910, samtidig med at Møllen solgtes til Møller Hans Nielsen. Denne solgte atter Møllen i 1912 til nuværende Ejer. — Møllen har et Vindfang paa 32 Alen med Selvsvikker, og der findes installeret en 20 HK Raaolliemotor „Deutz“. — Der drives endvidere Korn- og Foderstofhandel.

Nivaa Mølle,
Nivaa. Forpagter: Kristian Sørensen, født 4. Januar 1893. — Nivaa Mølle, eller som den i gamle Dage hed: Nive Mølle, er en æld-

gammel Landgildemølle, der havde 2 Kvarne og 2 Vandhjul, hvoraf det ene ofte brugtes til Vadmelsstampe. Der var ingen tilhørende Jord, men der tilkøbtes 2 Gaardes Avling fra den lille, nu helt forsvundne By, Nive. Denne bestod af 3 Gaarde, hvoraf den ene blev lagt ind under Nivaagaard. — En Tid ejedes Nivaa Mølle af Godsejer Johannes Hage, som omkring 1878 bortforpagtede den til Th. Madelung. — Efter Godsejer Hages Død i 1923 overgik Møllen ifølge Testamente til den selvejende Institution „Den Hage'ske Stiftelse“, som altsaa stadig er den egentlige Ejer af Møllen. Denne blev i 1908 forpagtet af Soren Sørensen og i 1922 af Sønnen, den nuværende Forpagter. — Tidligere har Møllen været i Forbindelse med baade et Mejeri og Bageri, der dog begge er ophævet, henholdsvis i 1908 og 1922. — Endelig skal nævnes, at Møllen flere Gange har været hærget af Ildebrand, sidst i 1893.

gammel Landgildemølle, der havde 2 Kvarne og 2 Vandhjul, hvoraf det ene ofte brugtes til Vadmelsstampe. Der var ingen tilhørende Jord, men der tilkøbtes 2 Gaardes Avling fra den lille, nu helt forsvundne By, Nive. Denne bestod af 3 Gaarde, hvoraf den ene blev lagt ind under Nivaagaard. — En Tid ejedes Nivaa Mølle af Godsejer Johannes Hage, som omkring 1878 bortforpagtede den til Th. Madelung. — Efter Godsejer Hages Død i 1923 overgik Møllen ifølge Testamente til den selvejende Institution „Den Hage'ske Stiftelse“, som altsaa stadig er den egentlige Ejer af Møllen. Denne blev i 1908 forpagtet af Soren Sørensen og i 1922 af Sønnen, den nuværende Forpagter. — Tidligere har Møllen været i Forbindelse med baade et Mejeri og Bageri, der dog begge er ophævet, henholdsvis i 1908 og 1922. — Endelig skal nævnes, at Møllen flere Gange har været hærget af Ildebrand, sidst i 1893.

Nostrup Mølle
pr. Kalundborg.

— Ejer: Viggo Carl Mar. Søndergaard, f. 19. Juli 1907 i Sludstrup, gift 23. Febr. 1930 med Betty, født Jensen. — Møllen

er en hollandsk Vindmølle, bygget ca. 1864. — Af Ejere kan nævnes Møller Peter Hansen og Købmand Carl C. Petersen. — Den 1. Marts

1930 købte den nuværende Ejer Møllen. Der er installeret en 10 HK Avance Raaolliemotor. Der drives tillige Foderstofhandel, og Møllen har et Tilliggende paa 6½ Td. Land.

Ny Hagedsted Mølle pr. Gislinge. -- Ejer: Otto Sunesson, f. 3. Januar 1870 i Bleking Len, g. 22. Juni 1931 med Alma Josephine Amalie, f. Nielsen, Datter

af Møller Jørgen Peter Nielsen, tidligere Ejer af Tudse Mølle. — Ny Hagedsted Mølle blev bygget i Aaret 1897 og ejedes en Tid af

Møller I. P. Johansen. -- I 1925 købte den nuværende Ejer, Møller Sunesson, Ny Hagedsted Mølle, af Møller Hans Peter Larsen.

J. P. Jensen.

A. P. Hansen.

Nymølle Brødfabrik, Store Hede pr. Roskilde. — Ejer: Jens Peter Jensen (i Kompagniskab med nedenstaaende Anders Peter Hansen), født 26. August 1878 i Assendrup, Højelse Sogn, gift 30. April 1905 med Anna, født Larsen. — Møllen er bygget i 1847. Den er nedbrændt 2 Gange, nemlig i 1865 og 1907, men hver Gang bygget op igen. Møllen, der har elektrisk Drift, blev overtaget 1. Oktober 1928 af Hansen & Jensen, der en Overgang — fra 1917—24 — var Ejere af Birkede Dampmølle. 1. Decbr. 1934 er Virksomheden overtaget af J. P. Jensen alene.

Anders Peter Hansen, tidl. Medindehaver af ovennævnte Nymølle Brødfabrik, født 21. August 1880 i Borup, Kimmerslev Sogn, gift 12. August 1906 med Maren, født Sørensen. Er nu Bagermester i Haslev. — Iøvrigt se ovenstaaende.

Nymølle pr. Haarlev. — Ejer: Mads Jensen, født 26. Juni 1892 i Magleby, Stevn, gift 21. December 1916 med Cathrine, f. Jensen. — Oprindelig hed Møllen Haarlev Stationsmølle, men fik i 1918 Navneforandring til Nymølle. Den er oprettet i 1906

af Møller Lars Peter Hansen, og siden har der været adskillige Ejere, saaledes Lauritz Nielsen 1909--11, Møller H. Jensen 1911--16, Købmand Jørgen Petersen

1916--18, og endelig den nuværende Ejer, der fra 1916--18 havde Holtug Mølle. -- Møllen er derefter bleven moderniseret og udvidet, ligesom der er opført ny Tilbygning. I 1932 blev der installeret ny Diesel Motor paa 34 HK.

Nyraad Mølle

pr. Nyraad. —

Ejer: Carl Frederik Madsen, f.

29. Januar 1877 i Hammer Sogn,

gift 28. Oktober 1904 med Karen

Marie, f. Petersen. — Møllen,

der oprindeligt hed Hulemose Vindmølle, er bygget af Chr. Larsen Bastland og igangsat 8. November 1806. — Det er en af de største hol-

landske Møller i Landet med et Vindfang paa 36 Alen. Møllen blev afriiget i 1932. -- I 1809 solgtes Møllen til Møller Hans Petersen og har siden skiftet Ejer en Del Gange. Den nuværende Ejer overtog Møllen den 15. Oktober 1931. I 1927 blev der indlagt elektrisk Motor. — 2 Sønner er ansat ved Møllen, nemlig Niels Gunnar Madsen, født 12. Oktober 1914, og Georg Madsen, født 21. Oktober 1915. -- Til Møllen hører 9 Td. Land.

Nr. Jernløse Mølle pr. Regstrup. — Ejer: Ole Martin Nielsen, født 11. November 1874 i Løserup, gift 15 Maj 1898 med Bertha Marie Sophie, f. Rasmussen. — Nørre Jernløse Mølle er forsaavidt en historisk Mølle, idet den er en af de kendte københavnske Møller. Den laa i sin Tid paa Nørrevold og kaldtes Skt. Peders Mølle. Imidlertid blev den i 1884--85 flyttet til Nr. Jernløse af Møller Niels Peter Rasmussen. Denne havde Møllen til 1899, da den nuværende Ejer købte den. — I 1902 fik Møllen indlagt et Damplocomobil, som dog i 1915 blev ombyttet

med en Raao-liemotor, og denne igen senere med en 20—25 HK Vølund Motor. — I 1901 blev der anlagt et Savskæreri. — I 1920 byggedes et nyt Kornmagasin, og endelig i 1922 blev Møllen ombygget til selvregulerende. — Til Møllen hører 2½ Td. Land.

Ondløse Mølle pr. Tølløse. Ejer:
Jens Peter Frederiksen, født 18. December 1880 i Søndersted, gift

1. December 1907 med Maren Kristine, født Larsen. — Ondløse Mølle var oprindeligt en Stubmølle, som senere afløstes af en Dampmølle. Denne blev imidlertid nedlagt i 1870. Forinden blev dog den nuværende hollandske Vindmølle bygget, antagelig omkring 1865. Ejeren var den Gang Møller Jespersen, men siden har Møllen været

paa forskellige Hænder, indtil den i 1909 blev købt af Møller Alfred Hansen, som havde den til 1915. Derefter overtoges Møllen af Chr. Petersen, som saa i 1918 solgte

Møllen til nuværende Ejer. — I 1921 anlagde Møller Frederiksen et Savværk, som senere er udvidet til et ret stort Foretagende. I 1928 fik

Møllen installeret en ny 30 HK Deutz Diesel Motor. Møller Frederiksen har iøvrigt nymonteret Møllen saaledes, at den nu fremtræder som en betydelig Virksomhed, der ialt beskæftiger ca. 10 Personer.

**Ordrup Mølle
pr. Faarevejle.**

Ejer: Frederik Christian Olsen, født 7. Maj 1878 i København, g. 9. Juli 1901 m. Signe Kristine, f. Jensen, hvis Oldefader, kaldet Lars Tjener, byggede den første Mølle i Ordrup. — Ordrup Mølle var oprindeligt en saakaldt

„straataækt Jomfrumølle“, der imidlertid nedbrændte i 1887, hvorefter den nuværende Mølle samme Aar blev bygget af Møllebygger Hansen, Holbæk. — I 1912 overtog Frederik Olsen Forpagtningen af den daværende Ejer, Grdr. Lars Bentsen, Ordrup, indtil Frederik Olsen selv overtog Møllen i 1914.

Ortved Vandmølle, Ortved. - Ejer: Niels Chr. Petersen, født 30. Juli 1883 i Kværkeby, gift 4. Januar 1910 med Karen Marie, f. Nielsen. — Ortved Vand-

mølle eksisterede allerede paa Valdemar Atterdags Tid, da Møllen samt 6 Gaarde i Ortved pantsattes for et Laan mellem to

Herremænd. Derved kom Møllen senere en Tid under Vallo. Vandet fik Møllen fra Hvalsølle Sø. I 1665 kom Møllen under Svenstrup, der havde den til 1909. I 1703 havde Vandmøllen 2 Kværne og en Stampe. Paa Stuehuset til Vandmøllen staar der en Vejrhane med Frederik V's kronede Navnetræk og Aarstallet 1753. Fra 1783 til 1844 var der knyttet en Hestemølle til Bedriften. I 1873 blev der fra Køge flyttet en hollandsk Vindmølle med 32 Alens Vindfang, som blev opbygget ved Vandmøllen, men nedrevet i 1923. Den nuværende Ejer købte Møllen den 1. April 1909, efter at han havde haft den i Forpagtning fra 1895. — I Forbindelse med Møllen drives Savværk, og der er et Tilliggende paa 22 Tdr. Land.

Orup Mølle pr. Røholte. — Ejer: Jens Chr. Nielsen, født 9. Maj 1865 i Holmstrup Sogn, gift 29. August 1890 m. Kristine Marie, født Ludvigsen.

- Orup Mølle blev bygget i 1807. Blandt de seneste Ejere kan nævnes Møller Johansen, som solgte Møllen til et Andelselskab. Dette drev Møllen i 7 Aar, hvorefter den i 1903 forpagtedes af Møller Lars Larsen. - Denne overtog selv Møllen i 1913, men solgte den til den nuværende Ejer den 1. August 1917.

Pile Mølle, Ishøj, Thorslunde Sogn. — Ejer: Valdemar Bay, født 3. Juni 1868, gift 5. August 1897 med Eli, født Philipsen. — Møllen var oprindeligt en Vandmølle, der i 1907 blev ombygget til Motormølle. — Den blev i 1897 overtaget af Valdemar Bay, og den 4. December 1903 ind-

traadte Sonnen, Petrus Bay, som Bestyrer. -- Valdemar Bay døde i Februar 1933.

Raklev Mølle pr. Kalundborg. — Ejer: Peter Hansen, født 21. Oktober 1869 i Bregninge. -- Raklev Mølle er en hollandsk Vindmølle, der blev flyttet fra Skambæk til Raklev omkring Aar 1864. -- Møller Peter Hansen har tidligere været Ejer af Tommerup Mølle. -- Hans Son, Viggo Hansen, født 30. December 1899, er ansat ved Møllen.

Ramløse Mølle pr. Helsingø. — Ejer: Niels Petersen, født 13. April 1867 i Nejlunge pr. Helsingø, gift 14. November 1892 med Juliane Sofie, født Rasmussen. — Ramløse Mølle er anlagt i 1882 af Møller Lars Jensen, og den blev solgt den 15. December 1894 til den nuværende Ejer. — Møllen brændte den 3. August 1908, men den blev straks efter opbygget og fik i 1925 indlagt en 18—20 HK Deutz Motor. — I 1900 anlagdes et Savværk i Tilknytning til Møllen. —

Sønnen, Axel Sofus Petersen, f. 3. September 1899, er ansat ved Møllen og Savværket. Baade Grundlæggeren og efterfølgende Indehavere har stedse haft et vaagent Blik for Virksomhedens Modernisering.

Ramsømagle Mølle pr. Gadstrup. — Ejer: Josef Peter Andersen, født 9. Maj 1883 i Snoldelev, gift 23. December 1920 med Valborg, født Petersen. — Møllen er bygget i 1899 af Møller Lars Olsen, og overtaget 1. November 1910 af nuværende Ejer. Der er indl. en 16 HK Ra oliemotor.

Rerslev Mølle pr. Ruds Vedby. Ejer: Anders Christian Petersen, født 10. April

1868 i Akselholm, Holmstrup Sogn, gift 28. Maj 1898 med Vilhelmine, født Nielsen. — Møllen er bygget i 1878 af Møller Hans Jensen, som drev den til 1904, hvorefter den blev overtaget af nuværende Ejer. — I 1920 nedblæste Vingerne, og paa de nyopsatte blev der paamonteret Selvsvikker. — Vindfanget er paa 30 Alen, og der arbejdes med en 12 HK Motor „Tangye“. — Møllen er i Forbindelse med en Købmandsforretning.

Rettestrup Mølle pr. Næstved. Ejer: Marius Petersen, f. 17. Aug. 1888 i Møllegaarden ved Rettestrup, g. 26. April 1912 med Thora, f. Hansen. — Møllen har altid været i samme Slægts Eje. Oprindelig laa der en hollandsk Vand- og Vindmølle, der imidlertid er nedrevet. Den nuværende Vind-

mølle er bygget i 1864 af Peter Hansen, Bedstefader til den nuværende Ejer, og dennes Fader, Rasmus Petersen, havde Møllen fra 1883 til sin Død i

1909, hvorefter Sønnen bestyrede Møllen, indtil han overtog den den 1. Juli 1914. Rasmus Petersen har ombygget og udvidet Møllen, og i 1912 blev der indsat en 10 HK Petroleums Motor. I Forbindelse med Møllen er der et Bageri, der oprettedes i 1856.

Riis Mølle, Faarevejle. -- Ejer: Frederik Johannes Sørensen, født 17. Februar 1888 i Ubby Sogn, gift 30. Oktober 1909 med Mariane Kristine, født Jensen. — Riis Mølle blev i 1897 bygget af Gaardejer Jens Peter Petersen, der snart efter solgte den til Niels Hansen, Riisgaard. Møllen havde flere Ejere fra 1900 til 1917, da den nuværende Indehaver købte den. I 1921 indlagdes en ny 15 HK Internationale Motor. — Iøvrigt er Møllen i de senere Aar blevet nymonteret.

Ringsted Vindmølle, Ringsted. — Ejer: Hans Marius Andersen (i Kompagni med nedennævnte Carl August Hansen), født 19. Februar 1903 i Uggerløse, gift 29. November 1924 med Lydia, født

Hansen. -- Møllen er bygget i Tiden 1873—76. Den blev overtaget af nuværende Ejere 1. December 1931. Der er indsat en 30—35 HK Diesel Motor.

Carl August Hansen, Medindehaver af ovennævnte Ringsted Vindmølle, født 15. Juli 1904 i Stenlille, gift 24. Juli 1932 med Mary, født Jensen.

Risby Mølle, Hellested pr. Haarlev. — Ejer: Jørgen Madsen, født 17. December 1867 i Lystrup pr. Haarlev, gift 7. November 1894 med Kirsten, født Nielsen. —

Møllen, der er den almindeligst forekommende hollandske Type, blev bygget i 1884 af Møller Jens Rasmussen, der i 1894 solgte den til den nuværende Ejer. -- Vindfanget er 25 Alen, og der er nu blevet indlagt en 12 HK Kallundborg Motor.

Rislev Mølle pr. Næstved. -- Ejer: Christian Martin Poulsen, født 3. Januar 1869 i Boeslunde Sogn, gift 14. Februar 1909 med Valborg, født Petersen. -- Møllen er bygget i 1885 af Peter

Henriksen, hvorefter den i 1896 overtoges af Møller Davidsen. Denne solgte Møllen i 1921 til Møller Peter Augustinus, og den 1. November 1924 overtoges den af nuværende Ejer. -- Møllen har en 10 HK Raaløse Motor.

Røde Mølle pr. Vig St. Ejer: Hans Jensen, f. 7. April 1881 i Røde, g. 19. Maj 1909 med Selma, f. Nielsen. -- I 1908 blev Vindmotor-møllen bygget af Hans

Jensen. I 1915 lod han foretage en større Modernisering og gjorde bl. a. Vindfanget større. Samme Aar i Oktober Maaned løste Hans Jensen da Næringsbevis som Møller. Der arbejdes med en 10 HK Motor. Til Møllen hører 20 Td. Land. Sønnen, Johannes Jensen, f. 2. Decbr. 1915, er ansat ved Møllen.

Rosenfeldts Mølle, Vordingborg. - Forpagter: Georg Hansen, f. 10. Oktober 1880, Hinge Mølle, Randers, gift 29. April 1903 med Ane Marie, født Jensen. -- Møllen var oprindelig en holl. Vindmølle, der blev bygget i 1875, men nedbrændte den 15. Aug. 1925. Samme Aar optortes den nuværende Motormølle.

Fra 1898 til 1931 forpagtedes Møllen af Johan Chr. Michelsen, og 1. Maj 1931 overtog den nuværende Forpagter Møllen. I 1933 blev der bygget en moderne indrettet Brødfabrik. Møllen beskæftiger 7 Mand og har 3 Vogne. Der er indsat en 50 HK Diesel Motor Deutz.

Rosted Mølle pr. Slagelse. -- Ejer: Hans Frederik Petersen, født 26. December 1877 i Kjelstrup. Hans Frederik Petersen overtog den tidl. hollandske Vindmølle i 1915. -- Denne nedbrændte i 1919, hvorefter den nuværende Rosted Mølle blev bygget i 1920. -- Den

er nu bygget som Vindmotormølle.

Ruds Vedby Motormølle, Ruds Vedby. - Ejer: Jens Jensen, født 21. Maj 1891 i Karlstrup. -- Oprindelig stod her en hollandsk Vindmølle med Vindfang 36 Alen, som imidlertid nedbrændte i 1922, hvorefter den nuværende Motormølle blev bygget med en 25 HK Deutz Motor. I Januar 1931 købte den nuværende Ejer Møllen.

Røde Mølle pr. Haslev. -- Ejer: Viktor Stroyer Christoffersen, født 15. August 1897 i Hyllinge Sogn, gift med Asta, født Frederiksen. -- Møllen er bygget i 1860

af Greven paa Bregentved. Den første Møller hed Wiedberg. — Fra 1907 til 1920 ejedes Møllen af Rasmus Christoffersen, hvorefter dennes Søn, den nuværende Ejer, overtog Møllen. Møllen arbejder ved elektrisk Kraft, der blev installeret i Aaret 1914.

Røde Vejmølle (A/S Glostrup & Omegns Fællesbageri, Glostrup. — Forretningsfører: Carl Jensen, f. 17. April 1904, g. 10. Decbr. 1931 med Edith, f. Sorensen. -- Røde Vejmølle overtoges den 1. Septbr. 1919 af Niels Jensen, Fader til den nuværende Ejer. Niels Jensen lod foretage forskellige Forbedringer ved Møllen; i 1924 installeredes

Dieselmotor og i 1930 elektrisk Motor. -- Niels Jensen var født 10. Maj 1870, d. 25. Febr. 1934, hvorefter Sønnen, Carl Jensen, overtog Møllen. — Røde Vejmølle menes at stamme fra omkring Aaret 1775.

Rorby Mølle pr. Kalundborg. -- Ejer: Olof Lauritz Jensen, født 16. April 1878 paa Rorby Mollegaard, gift 6. Maj 1904 med Anna Elisabeth, født Petersen. — I 1801 byggedes det første Hus paa den nuværende Mollegrund af Olof Jensens Oldefader. - Dennes

Søn, Johan Henrik Jensen, overtog Ejendommen og havde den til sin Død, da Sønnen, Anders Jensen, overtog den. I 1870 byggede Anders Jensen

Rorby Mølle paa Ejendommens Grund. Møllen nedbrændte i 1895, men Anders Jensen opbyggede

straks Møllen, som han drev til 1904, hvorefter den blev overtaget af Sønnen, den nuv. Ejer. — I 1917 blev install. Petroleumsmotor og i 1927 en 18—20 HK Motor „Bukh“. 23 Td. Land Tilligg.

Sallev Mølle pr. Gadstrup. — Driftsleder: Martin Rasmussen, født 29. August 1898 i Daastrup Sogn. — Møllen er bygget ca. 1873 af Niels Jørgensen, men blev senere overtaget af N. P. Nielsen, som havde den i 42 Aar til 1933. — Møllen tilhører nu Ringsted Dampmølle, og Martin Rasmussen har været Driftsleder fra 1. Juli 1933. — I 1913 blev der indlagt en 20 HK Dan Motor.

Saltø Mølle, Saltøby pr. Hyllinge. --- Forpagter: Valdemar Jens Henrik Larsen, født 28. Februar 1876 i Vallensved, gift 10. Juli 1900 med Emma Marie, født Andersen. — Saltø Mølle var oprin-

delig en Vandmølle, som i ca. 1860 afløstes af den nuværende hollandske Vindmølle. — Møllen hører under Saltø Gods, der har ladet Møllen bygge. Den nuværende Forpagter overtog Møllen i 1907 efter Forpagter Peter Simonsen, der i 1900 afløste Forpagter Christen Hansen, hvis Slægt menes at have været her, før Møllen blev bygget. Mølleriet blev nedlagt i 1927.

Sandby Mølle pr. Vrangstrup. -- Ejer: Hans Christian Jensen, født 29. Maj 1886 i Ondløse Sogn, gift 26. December 1913 med Sofie, født Andersen. — Sandby Mølle er bygget i sidste Del af

forrige Aarhundrede, da der var Basis for et udvidet Møllereri, af Møller Lars Nielsen. Den 1. Oktober 1921 blev den overtaget af nuværende Ejer, som senere har moderniseret Møllen og i 1924 indlagt en 25 HK Kalundborg Motor.

Sengeløse Motormølle pr. Taastrup. — Ejer: Hans Peter Carl Hansen, født 25. Juli 1892 i Tessebølle pr. Tureby, gift 3. Jan. 1917 med Emma, f. Frederiksen.

Møllen kom i Drift den 10. Jan. 1922. Der er flere Gange foretaget Udvidelser og opført Tilbygninger. Der er indsat en Dieselmotor paa 25 HK. Møller Hansen har i Tiden 1916—22 været Forpagter af Cathrinebjerg Mølle.

Sierslev Mølle pr. Storehedinge. — Ejer: Rasmus Peter Jens Bentzen, født 25. September 1885 i Magleby, Stevns, gift 29. November 1929 med Ebba, født Sørensen. —

Sierslev Mølle var oprindelig en Stubmølle, der blev nedrevet i 1863. — Den nuværende Mølle grundlagdes i 1862 af Møller Jens Sørensen, hvorefter Sønnen, Peter Sørensen, overtog Møllen i 1875 og havde den til 1899. Møller Fritz Peter Christian Bentzen, født 29. Oktober 1858, og tidligere Ejer af

Søholm Vandmølle (fra 1. December 1884—1899) købte Sierslev Mølle den 2. April 1900, men overlod Driften den 1. Januar 1930 til Sønnen, den nuværende Ejer. Til Møllen hører der 80 Td. Land.

Sigerslev Motormølle, Sigerslevøster pr. Frederikssund. — Ejer: Hans Peter Hansen, født 16. Marts 1868 i Sigerslevøster, gift 17. Marts 1903 med Jo-

hanne, født Sørensen (død 1931). — Møllen er af nyere Dato, idet

den opførtes i 1909 af Møller Gottfred Hansen, der ejede den til 1. Marts 1918, hvorefter den overtoges af nuværende Ejer. I 1930 indlagdes en 20 HK Hornsby Diesel Motor.

Skaftelev Mølle pr. Slagelse.
— Ejer: Heinrich Ditlef Hansen, f. 31. Juli 1866 i Sæby-Hallenslev, gift 18. Decbr. 1901 med Nikoline, født Petersen.

Møllen er bygget 1862--63, og første Møller var Niels Larsen. Siden har der været adskillige Ejere, indtil den nuværende Ejer overtog Møllen 1. Januar 1896. Der findes ogsaa et Bageri, der i 1908 blev tidsvarende indrettet. Møllen har en 14 HK Petroleums Motor. Der køres med 3 Vogne, og 10 Personer har Beskæftigelse ved Møllen.

Skafterup Mølle pr. Sandved. Ejer: Rasmus Petersen, f. 27. Juni 1898 i Skafterup, gift 31. Marts 1924 med Ida Margrethe, f. Nielsen. — Møllen

er bygget ca. 1890 af Uldhandler Christiansen, der i 1899 solgte den til Møller Peter Larsen. Fra 1907 ejedes Møllen af Møller Bendixen, fra 1917 af Møller Otto Rasmussen og fra 1924 af den nuværende Ejer. I 1926 blev Hatten og Vingerne nedtaget og ombyttet med en Vindmotor. Der er installeret en 24 HK Kalundborg Motor. Den gamle Mølle havde et Vindfang paa 24 Alen.

Skamstrup Mølle, Skamstrup pr. Mørkøv. -- Forpagter: Aksel Emil Theodor Rasmussen, født 9. Oktober 1889 i Snesere Sogn, gift 26. August 1919 med Dorethea Marie, født Christensen. -- Skamstrup Mølle er bygget i 1872 af Gaardejer

Jens Peter Jensen, som selv drev Møllen til omkring 1880, hvorefter den forpagtedes bort. -- I 1902 overtoges Møllen af Sonnen, Oluf Jensen, som fremdeles ejer Møllen og drev den til 1927, da den overgik i Forpagtning til nuværende Forpagter Emil Rasmussen.

Skee Mølle pr. Merløse. -- Ejer: Hans Peter Skytte, født 8. Juni 1866 i Vesterborg Birket pr. Torrig. — Møllen er bygget 1839 under Godset Skjoldnæsholm. Der var oprindeligt en Vandmølle, men blev som saadan nedlagt i 1856. — I Tiden 1885--

H. P. Skytte.

A. Skytte.

1911 tilhorte Møllen Direktør Kjærulff, De forenede Træskofabriker, men 11. Juni 1929 blev den overtaget af H. P. Skytte, der senere har ladet den gaa i Forpagtning til Sønnen (se nedenfor. — Der er indlagt elektrisk Kraft i 1923.

Albert Skytte, Forpagter af ovennævnte Skee Mølle, født 14. Marts 1905 og gift 12. April 1931 med Helga, født Eriksen. — Albert Skytte overtog Forpagtningen af Møllen 1. November 1931.

Skibby Mølle, Skibby. — Ejer: Jens Michael Mikkelsen, født 14. December 1882 i Gylling Sogn, gift 24. Marts 1908 med Karen, født Simonsen. — Skibby Mølle, der er en hollandsk Vindmølle, stod oprindeligt i sin Tid i Greve, men blev i 1900 købt og flyttet til Skibby af Jens Peter Jensen. — Skibby Mølle hører til de ikke faa danske Møller, der i sidste Halvdel af forrige Aarhundrede blev grundlagt, da der var Basis for udvidet Mølleri. -- Den nuværende Ejer overtog Møllen den 2. Januar

1913 og i 1923 lod han ind-sætte en 25—28 HK Diesel Deutz Motor. Møllen blev af-rigget den 1. Septbr. 1928. — Møller Mikkelsens Søn, Søren Mikkelsen, født den 7. December 1909, er ansat ved Møllen.

Skjænkelsø Mølle pr. Ølstykke. — Ejer: Lars Hansen, født 23. September 1868 i Viby Sogn, gift i 1895 med Anna Marie, født Lind. — Møllen er bygget i 1891 af Møller Peter Petersen og overtaget af nuværende Ejer 1. Maj 1905. — I 1913 blev der indlagt en 14 HK Dan Motor.

Skjæremølle, Asminderød, Grøn-holt Sogn. — Ejer: Johannes Mag-nus Andersen, født 9. Juni 1871 i Gierslev Sogn, gift 20. Maj 1895 m. Hansine Sophie, født Hansen, død 1923. — Skjæremølle var oprinde-lig en gammel kendt Vandmølle, anlagt omkring 1730, samtidig med at der ogsaa blev opført en Stub-mølle. Begge disse Møller blev dog nedlagt i 1805, idet Vandstrømmen

i Aen formindskedes saa stærkt, at den ikke havde Kraft nok til at drive Møllen. Der blev herefter bygget en Vindmølle, men denne brændte i 1845, og først da blev den nuværende Mølle oprettet af en Mand ved Navn Bruhn, som drev Møllen i

50 Aar. I 1895 overtoges den af Sønnen, Vilh. Bruhn, og efter ham af en Adoptivson, Jo-hannes Bruhn, der havde den til 1905. — En-delig overtoges Møllen i 1911 af

den nuvæ. Ejer, der siden har forbedret og udvidet Møllen paa forskellig Vis. Foruden Vindkraft anvendes en 20 HK Vølund Motor.

— Møller Andersen hører til Kommunens kendte Mænd, og er bl. a. Kommunal-revisor og Direktionsmedlem i Helsingør og Omegns Bank.

Skovens Mølle pr. Jægerspris. — Ejer: Herman Florian Jensen, født 4. Maj 1889 i Havdrup, gift 21. April 1911 med Ingeborg, født Nielsen. — Møllen er bygget af Møller Simonsen først i 1860'erne, og samtidig blev der anlagt et Bageri, der endnu drives sammen med Møllen.

Den nuværende Ejer overtog Møllen den 1. Maj 1925, og i 1927 installeredes en 15-18 HK Holeby Motor. — 2 Sønner er ansat ved Møllen, nemlig Lars Jensen, født 14. Februar 1910, og Hans Jensen, født 18. April 1916.

Skoverup Mølle pr. Rønnede. — Ejer: Rasmus Christian Hansen, født 9. Januar 1884 i Rønnede By, Vester Egede Sogn, gift 10. Maj 1908 med Sofie, født Jensen. — Møllen er bygget ca. 1881. I Januar 1893 blev den af daværende Ejer, Gaardejer Anders Jensen,

solgt til Gaardejer Niels Hansen, der i 1915 solgte den til Sønnen, Frederik Hansen. Den nuværende Ejer overtog Møllen d. 18. Juli 1924. — I 1903 blev der indsat en 20 HK Motor. — Sønnen, Jens Chr. Hansen, født 23. August 1917, er ansat ved Møllen.

Skovholm Mølle, Ovsager pr. Lejre. — Ejer: Søren Alfred Sørensen, født 13. Okt. 1895 i Hvalsø, gift 5. Maj 1922 med Ane Kristine, født Rasmussen. — Møllen er op-

rettet i 1887—88 til Møller Chr. Mortensen, der havde den til 1910. Den har derefter været paa forskellige Hænder, indtil den i 1915 overtoges af Møller Villiam Poulsen,

der 1. Maj 1922 solgte Møllen til den nuværende Ejer. I 1926 blev der indlagt elektrisk Kraft.

Skovsgaard Mølle, Kirkerup pr. Slagelse. — Forpagter: Hans Peter Christensen, født 2. Juli 1871 i Kirke Stillinge Sogn, gift med Marie, f. Hansen (død i 1930). — Møllen er bygget i Begyndelsen af det 19. Aarhundrede og har siden 1848 været i Slægten Fabricius' Eje. (Se neden-

for). Hans Peter Christensen overtog Forpagtningen den 1. April 1904. Sammen med Møllen drives ogsaa Bageri.

Frøken Anna Fabricius, Ejer af ovennævnte Mølle. — Denne Mølle har været i Slægtens Eje siden 1848. Saaledes kan først nævnes Ritmester Edvard Fabricius, født 1809, død 1850. Derefter Sønnen, Peter Fabricius, der havde Møllen fra 1850—1917, og endelig ovenn. Frk. A. Fabricius, der har bortforpagtet den.

Skuldelev Mølle pr. Krogstrup. — Ejer: Carl Waldemar Sørensen, født 14. Juni 1895, Upperup Mølle pr. Uggerløse, gift 24. Marts 1922 med Agnete, født Petersen. — I 1873 oprettede Gaardejer Niels Hansen Skuldelev Mølle og havde den til 1898.

Møllen har siden haft forskellige Ejere, saaledes Sviger-sonnen, Peter Hansen fra 1898—1916, Elektricitetsværket fra 1916-19 og Møller H. M. Hansen fra 1919-22.

Derefter overtog den nuværende Ejer Møllen den 19. August 1922. — Møllen, der tidligere havde en 12 HK Petroleumsmotor, fik i 1929

indlagt elektrisk Kraft. — Til Møllen knytter sig 2 sørgelige Tildragelser, idet en lille Pige for mange Aar siden blev dræbt i Møllen, og endvidere blev den nuværende Ejers lille 8 Aars Dreng, Alfred Sørensen, dræbt af Mollevingen den 2. November 1931.

Slangerup Mølle, Slangerup. Ejer: Søren Friis Smith, f. 26. Juli 1884 paa Hauge Mølle. — Slangerup Mølle, der oprindeligt hed Hestemøllen, er oprettet i 1859 af Hestehandler Anders Hansen. — I 1898, den 1. Oktober, købtes Møllen af Jochum

Smith, og endelig overtoges den af Sonnen, den nuværende Ejer, d. 1. Marts 1910. -- Møllevingerne blev demonteret i Maj 1931 som

Følge af Midtbanens Gennemføring, og der blev da indlagt en 30 HK Hornsby Diesel Motor. Den tilhørende Møllegaard samt et Bageri blev solgt

fra i 1917. -- S. F. Smith indtager flere officielle Poster, er saaledes Sognefoged, Lægdsmand, Sogneforstander i Frederiksborg Amt Brandforsikring o. fl. a.

Slimminge Mølle pr. Østervang. -- Ejer: Anders Thue Andersen, født 10. November 1901 i Rorup pr. Lejre, gift 1. Februar 1925 med Ingrid, f. Andersen. -- Møllen, som er bygget i 1903, efter at den gamle Mølle brændte, blev overtaget af nuværende Ejer 10. November 1924. -- I 1931 blev der indsat en ny Motor paa 25 HK.

gift 11. November 1900 med Karen en hollandsk Vindmølle, bygget omkring 1858; den nedbrændte i Aaret 1879, hvorefter en større hollandsk Vindmølle med Vindfang 38 Alen blev opført. I

1920 blev denne Mølle nedrevet og den nuværende Motor-mølle bygget. -- Af Ejere kan nævnes: 1868--74 Møller Lars

Smedegades Mølle, Slagelse. Ejer: Hans Thor Hansen, født 21. Oktober 1874 i Førslev Sogn, Marie, født Sørensen. -- Smedegades Mølle var

Larsen. 1874—80 Møller Frederiksen. 1880—1913 Møller Chr. Pedersen, der indlagde Dampkraft. Den nuværende Ejer købte Møllen den 14. April 1930 af Møllebygger Max Christensen, Gerløv. Møllen er siden da blevet moderniseret. — Ejerens Søn, Jens Alfred Thor Hansen, født 10. Juli 1901 i Haarslev Sogn, er ansat paa Møllen.

Smidstrup Mølle, Skelskør. — Ejer: Jens Marinus Jørgensen, født 31. Oktober 1907 i Skivum, Aalborg Amt, gift 12. August 1933 med Laura, født Larsen. -- Smid-

strup Mølle var oprindelig en Stubmølle, bygget i 1764. Igennem mange Aar var den i Slægten Harboe's Eje, indtil den i 1861 blev overtaget af Møller Petersen. Derefter overgik Møllen til Sønnen, Møller Frederik Petersen, der i 1914 lod Stubmøllen nedrive og opførte den nuværende Vindmotormølle, som han drev til sin Død i 1919. — I 1922 overtoges Møllen af H. C. Andersen, efter hvis Død den købtes af nuværende Ejer den 1. Juli 1933. — Der findes installeret en 14 HK Petroleums-Hjælpmotor „Holeby“. Smidstrup Mølle er den eneste Mølle i Danmark, der behandler Spinat og Hyben til Fremstilling af Vitamintabletter.

Smørum Mølle pr. Maaløv. -- Ejer: Johan Christensen, født 12. November 1875 i

København, gift 12. Marts 1901 med Birthe Kirstine, født Hansen. — Møllen var tidligere en hollandsk Vindmølle. Den blev bygget 1884, men nedbrændte 1890, hvilket Aar den nuværende Mølle blev bygget af Jens Peter Michael Kragh Christensen, der døde 1897. Den nuværende Ejer overtog Møllen 1. Juli 1912. Der blev indsat ny Motor 1920.

Snedinge Mølle, Snedinge. Ejer: Lars Peter Hansen, født 11. April 1878 i Gerslev, gift 26. Januar 1904 med Emma, født Eggertsen. — Den oprindelige Snedinge Mølle var en Stubmølle, som imidlertid blev nedrevet i 1862, hvorefter den nuværende Vindmølle blev opført af Godset Holsteinsborg, som lod Møllen bortforpagte til Lars Nielsen. — Sønnen, Niels Jacob Nielsen, overtog senere Møllen, men solgte den i 1909 til nuværende Ejer. — Møllen brændte den 8. Oktober 1908, men blev straks genopført. — I 1924 blev der

paasat Selvkrojer og Selvsvikker. — Der er installeret elektrisk Hjelpekraft. — Der har tidligere hørt baade Gaard og Bageri til Møllen, men begge Dele blev fra-skilt, da Møllen købtes af L. P. Hansen.

Sneglerup Mølle pr. Grevinge. — Ejer: Karl Martinus Petersen, født 14. Juni 1897 i Klitmøller, Thy, gift 7. August 1927 med Emmy, født Clemmensen. Sneglerup Mølle er en stor hollandsk Vindmølle med 36

Alens Vindfang, bygget omkring 1865. — Møllen ejedes fra 1924 til 1927 af Møller Hans Nielsen, fra 1927 af den nuværende Indehaver. Der er indlagt en 14 —16 HK Dieselmotor B. & W.

Snertinge Mølle pr. Lundby. — Ejer: Marius Jensen, født 19. April 1902 i Øster Egesborg, gift 16. Maj 1926 med Jenny, født Caspersen. — Snertinge Mølle var oprindelig en gammel hollandsk Vindmølle, der imidlertid brændte i 1926, hvorefter den nuværende Mølle blev bygget af

Møller Henriksen. — Denne solgte atter Møllen samt Mølle-gaarden til nuværende Ejer d. 19. April 1934. — Der er et Til-liggende paa 8 Td. Land. Møllen arbejder med en 25 HK Dieselmotor „Bukh“.

Snertinge Mølle pr. Snertinge. — Ejer: Hans Martin Petersen, født 5. December 1877 i Sengeløse, gift 1. Oktober 1905 med Margrethe, født Andersen. — Snertinge Mølle er bygget omkring 1835—40. — Efter at have skiftet Ejer et Par Gange blev den i 1863 solgt af daværende Ejer, Møller Rasmussen, til Møller Ole Poulsen, der havde Møllen til 1892. — Derefter fulgte Møller Jens Larsen fra 1892—1905, da

endelig den nu-
vær. Ejer købte
Møllen. 1921
blev Møllen om-
bygget og paa-
sat Selvkrojer
og Selvsvikker.
— I 1931 indsæt-
tes ny 25 HK
Diesel - Motor

Sneslev Mølle pr. Fuglebjerg. Ejer: Jørgen Han-
sen, f. 11. Aug. 1885 i Magleby pr. Klippinge, g. 27.
Decbr. 1918 med Ingeborg, f.
Nielsen. — Møllen er bygget
i 1858 af Grdr. Groth. — Her-
efter har Møllen tilhørt For-
pagter Staal, Møller Hans
Hansen fra 1872—1906, Møl-
ler Jørgensen fra 1906—13 og
Møller Hans Pedersen fra
1913, indtil han i 1918 solgte
Møllen til nuværende Ejer. —
Møllen har et Vindfang paa
34 Alen og fik i 1922 paa-
sat Selvkrojer og Selv-
svikker. — Der arbejdes med en 16 HK Raalie-
Motor „Ringsted“.

Snevre Mølle, Sdr. Jernløse. — Ejer: Jens Christian Larsen, født 24. Februar
1904 i Sandby, gift 6. November 1933 med Anna Ingrid, født Petersen.
Snevre Mølle blev bygget i 1894 af Gdr. Carl Jørgensen, som lod den bestyre
af Møllersvend Chr. Petersen. — Senere blev Møllen solgt til Chr. Christensen, som
drev den til 1907, idet den da overgik til Ole Hansen ved Mageskifte med dennes
Ejendom i Karise. — Ole Hansen havde Møllen til 1931, hvorefter den overgik til
Kristian Buchner, som atter i 1932 solgte Møllen til nuværende Ejer. — I 1933 blev
der indlagt ny 10 HK Petroleumsmotor Deutz. — Som ved saa mange andre Møller
i vore Dage, drives der Bierhverv, idet der til Møllen er knyttet en Købmands-
handel.

Snoldelev
Mølle pr. Gadstrup. — Ejer: Martin Elias Jensen, f. 19. December 1883 i Aalsø Sogn, Jylland, g. 6. Dec. 1914 med Augusta, f. Larsen.

— Møllen er bygget omkring Aar 1883. Den første Møller hed Anders Jensen, hvorefter den overtoges af Thomas Hansen fra 1920

til 1927. Den nuværende Ejer overtog Møllen den 27. Decbr. 1927. — I 1916 blev der indlagt en 8 HK Petroleumsmotor. Møllen er i Forbindelse med en Korn- og Foderstofhandel.

Spjellerup
Mølle pr. Karise.

— Ejer: Thomas Henrik Thomsen, f. 12. Maj 1886 i Taastrup, Viborg Amt, gift 29. Novbr. 1910 med Anna, født Christensen.

— Spjellerup Mølle var oprindelig en Stubmølle, som blev nedrevet i 1894. Samme Aar byggede Niels Olsen en holl. Vindmølle, som han solgte i

1902. Ogsaa denne Mølle blev nedrevet i 1921 af den daværende Ejer Karl Olsgaard. I 1903 byggede Sognefoged Poul Andersen den nuvæ. Vindmølle, der kom til at ligge helt inde ved Byen. Senere overdroges Møllen til Svigersønnen, Rasmus Petersen. I 1922 købtes Møllen af den nuvæ. Ejer, efter at denne i 10 Aar forinden havde været Forpagter af Møllen, nemlig fra 1. Nov. 1912. Det er ham, der har givet Møllen dens nuvæ. Skikkelse, idet han i 1926 lod den fuldstændig omforandre. I 1932 indlagdes en 30 35 HK Kalundborg Dieselmotor.

Staarby Mølle pr. Stensved.

Ejer: Rasmus Christian Andersen, født 15. August 1878 i Vestenbæk, Kallehave Sogn, g. 17. April 1902 m. Johanne, f. Mogensen. — Staarby Mølle er en hollandsk Vindmølle, bygget 1873 af Møller Anders Mogensen, der drev den til sin Død 1894. Hans Enke fortsatte

Driften indtil 1904, da hun bortforpagtede den til sin Svigersøn, den nuværende Ejer, der købte Møllen den 1. August 1918. I 1907 blev der indlagt Hjælpe-motor. I 1928 blev Vindmøllen afrigget, og der blev indlagt en 20—24 HK Kalundborg Diesel-motor. I Tidsrummet fra 1903 til 1906 hørte der Bageri til Møllen. Møllen har et Til-liggende paa 18 Td. Land. Ejerens Søn, Mogens Plougmann Andersen, født 3. Marts 1907, er ansat ved Møllen.

Staustrup Mølle, Staustrup pr. Rønnede. — Ejer: Einar Christensen, født 12. November 1888, gift 1920 med Hansigne, født Nielsen. — Staustrup Mølle var oprindel- lig en Stubmølle, der hørte under Bakkeskov Gods. Den brændte 1828, hvorefter den nuværende hollandske Vindmølle blev opført. „En Fæster, der kun huskes ved sit Fornavn, „Møllepeter“, havde Møllen fra 1828 til 1862. Til 1887 fæstedes Møllen af Peter Petersen, og til 1892 af Peter Hansen. Fra 1892 var Møllen i Fæste hos Hans Hansen, der købte den i 1916 og solgte den 1919 til den nuværende Ejer. I 1892 opførte Grdr. Magnus Stubbe en Vandmølle, der købtes af Hans Hansen i 1903, men blev nedlagt 1910. Vindmøllens Vindfang er 33½ Alen. Der er indlagt Hjælpe-motor.

Stenløse Mølle pr. Stenløse.

Ejer: Hans Christian Hansen, f. 11. April 1885 i København, gift med Anna, født Mortensen. --

Møllen er byg- get i 1861 af Møller O. Nielsen. Den har derefter tilhørt to Ejere, inden nuværende Ejer i 1909 overtog den. Bageri blev anlagt i 1860 og ombygget 1911. Endvidere er der ogsaa Købmandsforretning. I 1910 blev der indlagt en 10 HK Alliance Motor og i 1920 en 25 HK Diesel- motor Deutz.

Stenmagle Mølle. — Ejer: Hans L. Jørgensen, født 11. November 1897 i Stenmagle, gift 19. December 1931 med Eva, f. Hansen. -- Den oprindelige Mølle var en gammel Stub- mølle. Hvornaar den blev opført vides dog ikke. — Imidlertid gik Møllen i 1803 ud af

blev den Gang drevet som Fæstemølle under Sorø Akademi, men i 1814 overgik den til fri Ejendom. — Som Ejere siden 1814 kan nævnes Møller Lars Schiøler, derefter Sønnen Thomas Schiøler, og igen dennes Søn Chr. Schiøler. — Endvidere Møller Peter Jensen, der overdrog Møllen til Svigersønnen, Hans Peter Sørensen. — I 1898 solgtes Møllen til Th. Jørgensen, som, efter i 1912 at have solgt den til Møller Carl Jensen, atter i 1921 købte den tilbage i Forening med Sønnen, Hans L. Jørgensen. Denne er nu Encejer.

Drift, hvorefter der blev bygget en stor hollandsk Vindmølle. Efter dennes Brand i 1907 opførtes den nuværende hollandske Vindmølle, der har et Vindfang paa 35 Alen med Selvkrojer og Selvsvikker, og er der dertil installeret en 55 HK Dieselmotor „Deutz“. — Til Møllen hører der ogsaa et Bageri bygget i 1888, og der drives desuden Handel med Korn og Foderstoffer samt med Kunstgødning. — Møllen hørte i gamle Dage til de privilegerede Møller og

værende Motormølle med indlagt Dan Motor, som i 1933 blev udskiftet med en Elektromotor. Der drives Korn- og Foderstofhandel siden 1906.

Stensby Mølle pr. Stensved. — Ejer: Hans Jørgen Petersen, f. 17. Okt. 1883 i Stensby, gift 7. Jan. 1921 med Karen, f. Petersen. — Stensby Mølle var oprindelig en Stubmølle med 18 Atens Vindfang. Møllen blev nedrevet i 1922. Møller Petersen overtog Møllen i 1906 og byggede i 1913 den nu-

Stensved Mølle pr. Stensved. — Ejer: Richard Møller, f. 29. Juni 1906 paa Stensved Mølle, gift 20. Aug. 1932 med Irene, født Jensen, Datter af Møllersvend Jens Jensen. — Møllen er en holl. Vindmølle, bygget i 1864—

65. — I 1902 tilhørte Møllen et Andelsselskab, som solgte den til Møller Rasmus Jørgensen Møller. Denne drev Møllen til sin Død i 1928, hvorefter Enken førte Virksomheden videre, indtil Sønnen, den nuværende Ejer, overtog Møllen den 1. Januar 1933. — I 1927 blev Møllen afrigget, og i 1928 blev der installeret en 20 HK Elektromotor. — Møllen drives i Forbindelse med Landbrug.

Stevns Mølle, St. Hedinge. Ejer: Niels Peter Sørensen og Søn. — N. P. Sørensen, født 27. Oktober 1864 i Magleby. Sønnen, Niels Peter Sørensen, født 21. Oktbr. 1892, gift 21. Oktbr. 1922 med Karen, f. Petersen. — Stevns Mølle var oprindelig kun en Stubmølle, der blev oprettet i 1778 som Skraa- og Brændevinsmølle. I 1864 byggede Møller Johan Bendtsen tillige den nuværende Vindmølle, der blev indrettet til Mel- og Grynmølle. Yderligere blev der omkring 1880

oprettet en mindre hollandsk Vindmølle for Grynmaling alene, saaledes at der en Tid var 3 Møller i Drift. Senere flyttedes Stubmøllen til Frøslev, og den lille Vindmølle til Vraaby, hvor den brændte. — Stevns Mølle tilhørte fra 1870 - 80 Møller Hans Hansen, men efter dennes Død kom Møllen ind under Godset Louisenborg. Den blev nu en Tid bortforpagtet, indtil Møller Burman- Christensen købte den i 1917 og atter solgte den til nuværende Ejere den 9. Maj 1923. -- Møllen har en 20 HK Grosley Motor.

**Stifts Bjergby
Motormølle,**

Bjergby. - Ejer: Peder Christian Pedersen, født 18. Juli 1872 i Bjergby, gift 10. Juli 1898 med Anna Laurine, født Jensen. --

Stifts Bjergby Mølle var oprindelig en hollandsk Vindmølle og blev i sin Tid bygget af Møller Albert Larsen. — Den nuværende Motor-

mølle blev bygget i 1931 af Møller Peder Pedersen og drives med en 12 -14 HK Diesel Motor „Kalundborg“.

Storehedinge Motormølle. Ejer: Rasmus Pedersen, født 21. Juni 1870 i Stroby, gift 9. Marts 1894 med Karen, født Nielsen. -- Motormøllen blev bygget Aar 1900 af Købmand Richter. -- Den nuværende Ejer overtog den 28. September 1923. -- I 1924 blev der indlagt en 30 HK Deutz Motor.

Store Ladager Mølle pr. Ll. Skjensved. - Ejer: Jens Peter Frederiksen, født 22. August 1874 i Aas pr. Fakse, gift 6. Oktober 1905 med Kirsten, født Andersen.

Møllen blev bygget i 1865 af Møller Niels

Nielsen, som solgte den til den fra Krigen 1864 kendte Jens Højelse. Møller Jens Olsen købte Møllen af Højelse, og solgte den i 1884 til Møller Lars Nielsen, der i 1904 solgte den til den nuværende Ejer. I 1933 blev der indlagt en 17 HK Hornsby Dieselmotor. -- Møllen har et Tilliggende paa 11 Tønder Land.

Møllen har et Tilliggende paa 11 Tønder Land.

Store Lyngby Mølle pr. Ølsted. -- Ejer: Richard Østergaard-Jensen, f. 31. Decbr. 1900 i Gørlose, gift 7. Decbr. 1924 med Gerda, f. Christensen. --

I 1867 opførtes St. Lyngby Mølle, idet der samtidig oprettedes et Bageri. Begge Dele drives i Forening. -- I 1908 købtes Møllen af Møller Henrik Petersen, der solgte den til nuværende Ejer den 1. December 1924. Møllen drives ved elektrisk Kraft, der blev installeret i 1933. Der køres med 3 Vogne. -- Til Møllen hører 6 Td. Land.

**Storemøllen,
Værløse pr.
Faxe.** Indehaver: Møller Oluf Charles Olsen, født 29. August 1885 i København, g. 16. Oktober 1910 m. Kristine, f. Nielsen.

Storemøllen er oprindelig den kendte Mølle, der stod ved Lysfabriken i Holmbladsgade i København, og som i 1881--82 blev købt og flyttet til Faxe af Møller Peter Hansen. Efter dennes Død i 1906 købtes Møllen af Grdr. Hans Rasmussen, der atter solgte den til den nuværende Indehaver den 1. Maj 1912. Møllen har et Vindfang paa 39½ Alen og er en af Landets største Vindmøller. I 1917 blev Møllen moderniseret til Valse- og Gryn-mølle, og der installeredes en 30 HK Hornsby Sugegas Motor. Der drives specielt Hvedemøls Mølleri.

Store Rørbæk Mølle, Oppesundby.
Ejer: Niels Hansen, født 18. Sept. 1885 i Skibbinge Sogn, gift 12. Okt. 1919 med Sigrid, født Jessen, hvis Moders Oldefader har været Ejer af Dybbøl Mølle. Møllen er bygget af Møller Lars Andersen i 1868, som ejede den til 1893, da han overdrog den til sin Svigersøn, I. P. Hansen. Der har siden da været forskellige Ejere, og Møllen har nogle Gange været bortforpagtet. Den nuværende Ejer lod i 1933 Møllen nedrive og opførte derefter

Vindmotoranlæg samt lod installere Motorkraft.

Store Taarøje Mølle, Smerup Sogn, pr. Faxe.
Ejer: Hans Adolf Hansen, f. 30. Januar 1900 i Lille Hedinge, gift 6. Juni 1926 med Ingrid Elisabeth, f. Haack.

St. Taarøje Mølle var oprindelig en Stubmølle, bygget i 1770 af Niels Jørgensen Friis. Denne hav-

de Møllen til sin Død i 1813, hvorefter hans Enke giftede sig med Møller Meister, som derefter drev Møllen til 1851. — Derefter fulgte Hans Rømer fra 1851 til sin Død i 1864. Hans Enke giftede sig med Jørgen Chr. Laur. Johansen, og fortsatte saaledes Mølleriet. Efter Johansens Død i 1916 overtoges Møllen af Sønnen, Georg Johansen, som igen solgte Møllen til den nuværende Ejer i 1931. — Møllen er siden overgaaet til elektrisk Drift, og der er installeret en 20 HK Thrige Motor. — Sammen med Møllen drives ogsaa en Føderstofforretning. — Der er et Tilliggende paa 10 Td. Land. — Møllen har 3 Gange været hærget af Ildebrand.

Stormøllen,
Køge. — Ejer:
Harald William
Hansen, født 12.
November 1895
i Kongstrup, g.
6. Juli 1919 med
Minna, f. An-
dersen. Møl-
len, der er byg-

get i 1858 af Frederik Andersen, blev overtaget af nuv. Ejer 1. Okt. 1922. — Møllen blev afrigget 1928, og der er indsat Motor paa 25 HK.

N. P. Bergø

H. Drostgaard

Stormøllen, Roskilde. — Ejer: Niels Peter Bergø, født 5. Februar 1879 i Skudersløse, gift 1. November 1913 med Nicoline, født Petersen (død 10. Juni 1928). — Møllen er oprettet af Møller Weber, i hvis Slægt Møllen har været i en længere Aarrække (fra 1855—99). Ogsaa Navnet Drostgaard er en Overgang knyttet til Møllen, idet H. Drostgaard ejede denne fra 1915—25. — Den nuværende Ejer overtog Møllen den 1. April 1925, og Sønnen, Camillo Bergø, født 8. September 1919, er ansat ved Møllen. — Der er installeret en Diesel Motor paa 50 HK.

Strandmøllen, Roskilde. Møllen købtes af Møller Lauritz Christian Lassen i 1863, der drev den som Grynmølle. Han døde i en ung Alder i 1873. Driften fortsattes af Enken til 1888, da Sonnen, Carl Adolf Lassen, overtog Ledelsen. Denne optog senere sin Søn, Lauritz Christian Plambeck Lassen, f. 29. Juni 1893, som Medindehaver.

Møllen blev i 1927 flyttet til Københavnsvej 24, hvor den nu fortsattes som elektrisk dreven, moderne Gryn- og Valsemølle med Kundemaling. Møllen blev udvidet i 1932 og har en Kapacitet af 200 Tdr. pr. Dogn.

Strids Mølle, Gudum pr. Slagelse.

Ejer: Ole Emil Olsen, f. 3. Sept. 1862 p. Strids Mølle, g. 12. Juni 1894 m. Bodil Margrethe, f. Nielsen.

Møllen er bygget i 1859 til Møller Ole Thomsen, der var Sogneraadformand i 22 Aar. Den 1. April 1894 overtoges Møllen af Sonnen, den

nuværende Ejer. Ogsaa denne har været Sogneraadformand, nemlig i 1913, og indtil 1927 Sogneraadmedlem. I Tilknytning til Møllen var der tidligere et Bageri, der blev anlagt i 1859, men ophævet i 1920. Møllen har altid været i Slægtens Eje. - 2 Sønner arbejder ved Møllen, nemlig Einer Olsen, født 11. Februar 1898, og Magnus Johannes Olsen, født 5. Marts 1899.

Strø Mølle pr. Skjævinge.

Ejer: Alfred Lønge, født 30. Oktober 1865 i Roskilde, g. 29. Septbr. 1893 m. Johanne Lønge.

Den første Strø Mølle var en Vandmølle, flere Hundrede Aar gammel og tilhørte Møller Wassard. I 1736 afstod Wassard

Ejendomsretten til Vandet og fik af Kongen 2000 Rigsdaler i Erstatning. For Pengene byggede han den nuværende hollandske Vindmølle. Det er særlig bemærkelsesværdigt, at Mollen blev bygget af det fineste Egetræ, som i vor Tid vilde koste mindst Hundrede Tusinde Kroner. Mollen har naturligvis i Tidens Løb haft mange forskellige Ejere. Den nuværende Ejer overtog Mollen den 1. April 1893 og lod i 1902 indsatte en 12 HK Hornsby Motor. Til Mollen har indtil 1888 været knyttet et Bageri.

**Stroby Mølle
pr. Strøby.**

Ejer: Hans Peter Haagensen, født 17. Marts 1884 i Holtug Sogn, gift 23. Juli 1910 med Inger, født Jørgensen. Den

oprindelige Mølle var en Stubmølle fra det 15de Aarhundrede og hed den Gang Aamøllen. Den nuværende hollandske Vindmølle

er bygget omkring 1890. Den brændte i November 1913, hvorefter den blev genopbygget i 1914 af Møller Valdemar Pedersen, nuværende Ejer af Karise Vindmølle.

Møller H. P. Haagensen overtog Stroby Mølle den 15. April 1919. Samme Aar blev der indlagt en 35 HK Diesel Motor og i 1930 en Elektromotor. Sønnen, Alfred Haagensen, født 17. Februar 1914, er ansat ved Mollen. Stroby Mølle har forøvrigt haft en lidt omtumlet Tilværelse, idet den har været flyttet 4 Gange og først stod ved Holbæk.

Suserup Vandmølle pr. Sorø.

Ejer: Louis Langkjær, f. 7. Juli 1890 i København. Suserup Mølle tilhørte i tidligere Tid Sorø Kloster. Den tilhørende Mollegaard brændte i 1851. Selve Mollen har som Regel været i Forpagtning af Suserupgaards Ejere. I 1923 købte Møller Peder

Jakobsen Mollen af daværende Ejer Proprietær Bay. Siden har den været paa forskellige Hænder, indtil Louis Langkjær, der i en Aarrekke havde boet i Amerika, købte Mollen af A. E. Johansson den 1. Marts 1932.

Svallerup Mølle pr. Kalundborg. - Forpagter: Aage Hansen, født 31. Juli 1904 i Svallerup. - Oprindelig stod her en gammel hollandsk Vindmølle, som ejedes af Møller Niels Nielsen. --- Møllen nedbrændte i 1892, men blev straks efter genopbygget, hvorefter den i 1902 blev solgt til Møller P. Hansen. -- Sønnen, Aage Hansen, overtog Forpagtningen af Møllen den 1. Januar 1931. - Møllen har et Vindfang paa 34 Alen med Selvsvikker, og der findes installeret en 24 HK Dieselmotor „Bukb“, Kalundborg.

Svallerup Lille Mølle pr. Kalundborg. Ejer: Holger Viggo Hansen, født 2. November 1887 i Aarby, gift 26. Juni 1932 med Marie, født Christiansen. Møllen hed oprindelig Svelas Mølle og er en hollandsk Jordmølle, bygget omkring 1870 med et Vindfang paa 24 Alen. Den nuværende Ejer overtog Møllen den 1. November 1923. I 1924 blev der indlagt en 8-10 HK Kalundborg Motor. I 1931 paa-sattes Selvkrojer og Selvsvikker.

Svinninge Mølle, Svinninge. Ejer: Lars Peter Jensen, født 7. Maj 1874 i Kajemose, Holmstrup Sogn, gift 4. Oktober 1920 med Johanne, født Mortensen. Svinninge Mølle er bygget i 1893. - vær. Ejer Møllen af Anders Christiansen, som nu ejer St. Fugle Mølle. Lars Peter Jensen lod straks foretage en Ny-montering af Møllen og lod installere en ny 22 24 HK Diesel Motor (Bukh, Kalundborg.

Sæby Mølle
 pr. Høng. Ejer: Reinau Poulsen, f. 4. Sept. 1902 i Odense, g. med Ella, f. Nielsen.

Sæby Mølle er en holl.Vindmølle med Bageri, bygget 1860 af Møller Ole Hansen, som 1876 solgte til Møller Peter Larsen, der i 1911 afbændede den til Møller Henrik Nielsen. I 1914 købtes

Møllen af Møller Emil Engelbrecht, der 1917 solgte den til Møller Rasmussen. I 1919 brændte Bageriet, der straks genopførtes i moderne Stand. 1922 solgtes Møllen til Møller Rasmus Jensen, og den 1. Juni 1927 købtes den af den nuværende Ejer. Møllens Vindfang er 32 Alen og der er installeret en 10 HK Thrige Elektromotor.

Sæby Mølle
 pr. Kirke Hyl- linge. Ejer: Chr. Erik Bischoff, f. 1. Juni 1892 i Gjerløv, g. 22. Nov. 1922 med Olga Valborg, f. Laursen. Sæby Mølle er en Mo-
 tormølle, bygget omkring 1900 af Møller Jensen, som solgte den i 1912 til Møller Rasmussen, der i 1921 afhændede den til den nu-
 værende Ejer. Der er installeret en 38 40 HK Dieselmotor.

værende Ejer. Der er installeret en 38 40 HK Dieselmotor.

Sædder Mølle pr. Thureby St. Ejer: Peter Lomholt, født 15. November 1879 paa Gaarden Haugehus i Smidstrup Sogn, g. 16. Sept. 1904 med Anna, f. Larsen, født

paa Margrete- lundsgaard ved Vallo Slot. Møllen er bygget 1864 af Møller Thomsen, der omtrent samti- dig indrettede et mindre Bageri i Stuehuset. I 1876 solgte han For-
 retningen til N. Christensen, som først i 80'erne byggede et nyt Ba-
 geri. I 1891 solgte N. Christensen

retningen til N. Christensen, som først i 80'erne byggede et nyt Bageri. I 1891 solgte N. Christensen

hele Virksomheden til et Andelsforetagende, som i en Del Aar havde en meget stor Omsætning. I 1910 købte den nuværende Ejer Forretningen, som han har udvidet og forbedret. I 1912 blev indlagt moderne Sigteri og i 1917 elektrisk Kraft og Lys. I 1930 blev der indbygget en Weidemann Dobbeltovn i Bageriet. I 1931 blev der indlagt ny Jernaksel og Vingerne blev rettet op.

Særslev Mølle pr. Snertinge. Ejer: Grdr. Jørgen Peter Olsen, Bjergeso pr. Vallekilde, født 22. Marts 1877 i Bjergeso, gift 2. August 1905 med Amalie Magdalene Johanne Kirstine, født Jensen, Datter af Møller Hans Chr. Jensen, der byggede Særslev Mølle, og som ejede den til sin Død i 1930, hvorefter Møllen overgik til Svigersønnen, den nuværende Ejer. Denne lod dog straks Møllen gaa i Forpagtning til Møller Wagtberg Nielsen. (Se iøvrigt nedenfor.) - Møllen, der har et Vindfang paa 28 Alen, er nymonteret i 1934.

Møller A. B. Wagtberg Nielsen, født 21. September 1886 i Lille Fuglede. Forpagter af ovennævnte Særslev Mølle siden 1930.

Wagtberg Nielsen, der er udlært Møller, kom som 17aarig i Møllere paa Vindmølle og har faaet en meget grundig Uddannelse paa mange forskellige Møller her i Landet samt en Tid - kort for Verdenskrigen - ogsaa i Tyskland. - Wagtberg Nielsen har saaledes uafbrudt været beskæftiget ved Mølleri i ca. 30 Aar, sidst som henholdsvis Ejer eller Forpagter af forskellige Møller. Wagtberg Nielsen har, i Forbindelse med den nuværende Ejer, Grdr. Jørgen P. Olsen, bekostet mange Nyanskaffelser til Særslev Mølle, bl. a. Ophejsetøj, ny Motor og Møllesten, nyt Vindfang og Selvkrojer. Endvidere indlagt Maskiner i Møllen, saaledes Kornrenseri (4 dobb. Trieranlæg med Sorterer), Knuseværk samt Maskiner til Mel, Byg- og Havregryn m. m.

Wagtberg Nielsen er en alsidig Mand og har bl. a. beskæftiget sig med og gjort forskellige gode Opfindelser.

Søbjerg Mølle pr. Skjellebjerg. Ejer: Søren Kristian Christensen, født 28. Maj 1898 i Søbjerg Mollegaard, gift 1. August 1925 med Kathrine, født Flyger. - Møllen er bygget i 1878 af Lars Nielsen, der havde den til 1882, hvorefter den overtoges af Møller Chr. Christensen. - Efter dennes Død i 1932 fortes Møllen

videre af Enkefru Karen Christensen, indtil Sonnen, den nuværende Ejer, købte Møllen d. 1. Oktober 1933.

Denne havde dog forinden været Forpagter af Møllen i 8 Aar. Møllen arbejder med en 34 HK Tuxham Motor.

**Sdr. Bjerre
Motormølle,
Ørslev Bjerre**

Sogn. -- Ejer:
Niels Peter Jacob Andersen,
født 1. Januar 1880 i Ottestrup
pr. Slagelse, g.
6. Novbr. 1902

med Frederikke, født Olsen.
Møllen blev bygget i 1904 af Møller Jensen Kirkerup, som bortforpagtede den til Møller Mads C.

Petersen i 1906. Denne opførte i 1911 en Vindmotor. Den nuværende Ejer købte Møllen i 1916. Motormøllen har elektrisk Drift.

Sønderby

Mølle pr. Skibby. - Ejer: Lars Nielsen, født 12. Juni 1890 i Slagelse, gift 6. December 1916 med Karen, født Jensen. -- Møllen laa oprindel-

lig ved Selso, men blev 1884 flyttet til sin nuværende Plads. Den blev opbygget af Møller Jørgen Andreasen. Den nuværende Ejer

købte Møllen den 1. December 1916 af Møller Johannes Jacobsen, der havde haft den fra 1912. Møllens Vindfang er 24 Alen, og der er indlagt en 10 HK International Motor. -- Møllen har et Tilliggende paa 6 Tdr. Land.

Sdr. Jernløse Mølle pr. Regstrup. Ejer: Enkefru Kristiane Poulsen.

Sdr. Jernløse Mølle og Bageri blev bygget 1870 af Møller Søren Poulsen,

der drev Virksomheden til sin Dod den 5. Januar 1921. Møllen blev da overtaget af Sønnen, Jens Christian Daniel Poulsen. Denne havde dog allerede fra ca. 1912 drevet Møllen sammen med Faderen, og fortsatte altsaa nu Virksomheden paa egen Haand indtil sin Dod den 2. Juni 1922. Hans Enke, den nuværende Ejer, har derefter overtaget Driften, men lader den bestyre af Sønnen, P. H. Poulsen, født 10. Februar 1902. Møllen er saaledes stadig i samme Slægts Eje. - I 1926 blev der indlagt ny 25- 30 HK Dieselmotor, og i 1930 nyt Akselhoved og Selvkrojer. Til Møllegaarden hører der 30 Tdr. Land. - Det ovennævnte Bageri blev i 1906 udskilt fra Møllen og flyttet et Stykke derfra, hvor det nu drives selvstændigt.

Søndersted Mølle pr. Tølløse. Ejer: Viggo Eckardt Jensen, f. 18. November 1905 i Græsted, g. 20. April 1933 med Martha Margrethe, født Sørensen.

Den første Søndersted Mølle var en Stubmølle, der tidligere havde staaet i Holbæk og Butterup. Paa sidstnævnte Sted ejedes Møllen af afdøde Minister Vilh. Lassen's Forældre. Sin nuværende Plads fik Møllen i 1873, da den blev genopført der af Møller Lars Christensen. Møllen, der fremdeles staaer paa sin Plads, ophørte dog sit Virke i 1928, og den nye Søndersted Mølle blev da bygget. I 1893 solgtes Stubmøllen til Landmand Jens Larsen (se nedenfor), men i 1918 adskilte han Møllen fra Gaarden, idet han solgte Møllen til Møller Hans Viggo Hansen. Den nye Mølle blev overtaget af nuværende Ejer i 1932, som straks indlagde en 14 16 HK Diesel Motor Deutz.

Søndersted Stubmølle pr. Tølløse. Forhenværende Ejer: Jens Frederik Larsen, født 8. August 1868 paa Sibberup Møllergaard, gift 17. Marts 1893 med Karoline Augusta, født Christensen, Datter af Møller Lars Christensen, der byggede Stub-

møllen. (Om denne se foregående Side). Jens Larsen overtog Stubmøllen efter sin Svigerfader i 1893, men solgte den igen i 1918, idet han adskilte Møllen fra Gaarden. Denne sidste ejes og drives fremdeles af Jens Larsen.

Taagerup Mølle pr. Helsingør. Ejer: Carl Jørgensen, født 13. Oktober 1885 i Ramløse

Sogn, gift 12. Oktober 1909 med Johanne, født Petersen. - Møllen blev bygget 1862 af Møller Andersen, der senere overdrog den til sin Son, Peter Andersen. Den nuværende Ejer overtog Møllen den 10. August 1909. Motordrift blev indlagt 1913. Møllen har et Tilliggende paa 43 Tdr. Land.

Taarnborg Mølle, Korsør.

Ejer: Christian Poulsen, født 26. December 1878 i Krummerup, gift 3. December 1915 med Anna, født Petersen. Møllen er en stor hollandsk Mølle, bygget 1874 af Møller Jørgensen. Den nuværende Ejer købte Møllen den 20. August 1920 af Møller Andersen. - Møllen er nu afrikket. --- Der er indlagt en 35 HK Deutz Motor.

Taarnhøj Mølle pr. Slagelse. --- Ejer: Frederik Thomsen, født 31. Januar 1879 i Kværkeby, gift 11. September 1903 med Cecilie, født Persson. Møllen blev

bygget i 1882 i den almindelige hollandske Stil af Møller Ole Jensen, og den blev overtaget af nuværende Ejer 1. Oktober 1928. Møllen har faaet installeret en 15 HK

Kalundborg Diesel Motor.

Taastrup Mølle pr. Holbæk.

Ejer: Martin Hansen, født 4. December 1862 i Pedersborg pr. Soro, gift 4. April 1914 med Kathrine, født Nielsen (død Maj 1933). Møllen, der tidligere var en Stubmølle, er bygget af den nuværende Ejer i 1898. Den tilhørende Gaard brændte i 1898. Der blev tilbygget Bageri i 1909 og indsat Motor i 1910.

Tadre nedre Mølle pr. Hvalsø. Forpagter Christian Hansen, født 26. November 1867 i Viflinge Sogn, gift 22. April 1894 med Maren, født Christoffersen.

Denne er en meget gammel Vandmølle, hvis Oprindelse ligeledes er vanskeligt at bestemme. Den

Tid af Baroniet Zeuthen. - Den nuvær. Forpagter kom til Møllèn d. 1. April 1914. --- Møllen har installeret en 12 HK Petroleum's Motor „Holeby“. Møllen ejes nu af Sonnerupgaards Gods.

Tadre øvre Mølle pr. Hvalsø. Ejer: Hans Peter Hansen, f. 17. Novbr. 1856 i Lou, gift 5. April 1883 med Hansine, f. Rasmussen, død i Marts 1932.

Mollen er en meget gammel Vandmølle, Aarstallet er vanskeligt at konstatere. Imidlertid saa langt tilbage som til 1731 kendes den

daværende Møller, som hed Peiter Heller. Denne var ogsaa Mejeriforpagter paa Aastrup. Senere kendes Claus Lang, der var Ridefoged paa Aastrup fra 1766—71, og derefter Møller paa Tadre øvre Mølle. — Endvidere Skytte Ole Lind, som menes at have været Møller en Tid. Han fungerede som Skytte fra 1750—82 og boede i mange Aar paa Møllen, hvorfra den nærliggende Skyttebro antagelig har sit Navn. -- Møllen har 2 Gange været hærgnet af Ildebrand, sidste Gang for ca. 100 Aar siden.

Hans Peter Hansen kom til Møllen i 1883.

Terslev Mølle, Terslev. Ejer: Peter Chr. Petersen, født 29. April 1867 i Terslev, gift 16. Maj 1891 m. Karen Marie, f. Petersen. Terslev Mølle blev anlagt i 1867 af Møller Jørgen Henrik Heyendorff, der havde den til 1880. Den overtoges da af Gaardejer Jørgen Petersen, hvorefter Sonnen, den nuværende Ejer, overtog Møllen i 1910. I 1913 indlagdes en 12 HK Motor, som i 1917 blev ombyttet med en 18 HK.

Terslev Nye Mølle pr. Haslev. Ejer: Jens Peter Madsen, født 18. November 1882 i Egebjerg, gift 8. September 1911 med Johanne, f. Hansen, Datter

af Møller Ferdinand Hansen, Glostrup Mølle. -- Terslev Nye Mølle blev anlagt i 1904 af Maskinfabri-

kant V. Petersen, Haslev, og blev bortforpagtet i nogle Aar, indtil den nuværende Ejer købte Møllen i 1909. — Der er siden foretaget store Forbedringer, saaledes blev der i 1917 anlagt et Sigteri og i 1922 blev der installeret en 16 HK Deutz Motor. I den senere Tid er Møllen bleven indrettet som selvregulerende og i det væsentligste nymonteret.

**Tersløse Mølle
pr. Dianalund.** -
Forpagter: Jo-
hannes Søren-
sen, født 15.
April 1894 i
Ondløse, gift 6.
Juli 1929 med
Bertha Marie, f.
Hansen.

Tersløse Mølle er en hollandsk Vindmølle, bygget 1852 af Møller og Gaardejer Lorentzen. 1895 blev Møllen solgt til Møller Hans Hansen, der døde 1913. - 1. Maj 1929 tiltraadte den nuværende Mølleforpagter. Møllens Vindfang er 35 Alen og der er indlagt en 14 HK „Jøndere“ Motor.

**Testrup Møl-
le pr. Haslev.** -
Ejer: Jens Vig-
go Hansen, født
31. Marts 1902
i Jungshoved,
gift 15. Oktober
1929 med Ida
Kirstine, født
Caspersen, hvis

Bedstefader var den kendte Møller Peter Bentzen Bruhn, Dysted Mølle. — Testrup Mølle blev bygget i 1886 af Jens Petersen fra Lysholm, som senere solgte den til Mads Chr. Hansen. -- Senere har Møllen været paa adskillige Hænder, indtil den i 1908 blev købt af Hans Jensen, som atter i 1929 solgte Møllen til den nuværende Ejer. -- I 1928 blev der installeret en elektrisk 10 HK „Asea“ Motor, og i 1930 blev Møllen restaureret og fik paasat ny Arm.

Thureby Mølle. Thureby. -- Ejer: Johannes Christiansen, født 23. Juli 1886 paa Thureby Møllegaard, gift 18. Marts 1913 med Margrethe, født Nielsen. - Thureby Mølle var en Stubmølle, som antagelig stammede fra det 15. Aarhundrede. — De

ældste Oplysninger, der har kunnet fremskaffes, viser, at Mollen i 1604 af Kronen tilskodedes Hendrick Gioe til Thureby, og at Greve A. G. Moltke den 27. Septbr. 1747 af Kongen købte Thurebyholm Gods med Molleskyld 6 Tdr. Hartkorn. -- I 1872 forpagtede Jorgen Peter Christiansen Mollen, der ved hans Død 1914 overgik til hans Son, Johannes Christiansen, der benyttede Mollen indtil 1917, da Møllevirksomheden blev nedlagt. I 1918 blev Stubmøllen solgt til Bankdirektor E. Glückstadt, der flyttede den til sit Landsted i Rungsted. Til Mølleejendommen hører 116 Tdr. Land.

Tibberup Mølle pr. Espergærde. Ejer: Konsul Erik Banck. -- Den oprindelige Tibberup Mølle, der var en Stubmølle, menes at være bygget i Slutningen af det 17. Aarhundrede. I hvert Fald er Møllen historisk kendt ved, at Carl XII gjorde Landgang her den 4. August 1700. Møllen hed den Gang Tobberup Mølle. Den nuværende hollandske Vindmølle blev opført i 1870 af Tomrer Niels Andersen. Senere har den tilhørt Møller Niels Christiansen, som drev den til 1900, hvorefter Møllen blev bortforpagtet til 1912, da Mølleriet ophævedes. I 1930 købtes Møllen af Skibsreder Carl og senere af Tomrermester Harald Tjellesen, som dog kort Tid efter solgte den til nuværende Ejer, der har ladet den restaurere.

Tikjøb Mølle, Tikjøb.

-- Ejer: Landbrugskandidat Holger Jensen, født 27. Marts 1894 i Ugge-løse Sogn, gift 10. Oktober

1923 med Inger, f. Petersen. -- Møllen er bygget 1872 af Møller Frantz Olsen, der samtidig drev et Bageri. I 1921 overtoges den af Svigersønnen, Jens Jensen, der 1925 overdrog den til sin Son, den nuv. Ejer. --- I 1926 blev indlagt en 20 HK Dieselmotor. -- 80 Tdr. Land Tilliggende.

Tingerup

Mølle pr. Hvalsø. -- Ejer: Anthon Bjørnholt Christensen, f. 2. Decbr. 1909 i Hørup, gift 4. Oktober 1932 m. Else, født Rasmussen. Tin-

gerup Mølle, der drives ved Vindmotor i Forbindelse med Petroleums Hjælpe-motor, blev opført i 1908 af Møller Rasmus Andersen, og overtaget af nuværende Ejer den 1. September 1930. Forinden blev der i 1929 installeret elektrisk Kraft. I Forbindelse med Møllen drives Købmandshandel.

Tingtved Mølle, Søstrup Sogn.

Ejer: Lars Peter Hansen, f. 21. Febr. 1881 i Søstrup, g. 5. Maj 1911 med Julie Martha Kirsten, født Hansen. - - Tingtved Mølle er bygget i 1881 af Møller Hans Hansen, som i 1914 15 overdrog Møllen til sin Sviger-son, den nuvæ-

rende Ejer. I 1913 blev der indlagt en 8 HK Olie Motor, som i 1932 blev ombyttet med en 15 HK Diesel Motor.

Tjørnehøj Mølle, Stærkende pr. Hedehusene. Ejer: Holger Johannes Petersen, født 8. August 1905 i Kastrup Sogn pr. Vordingborg, g. 6. Marts 1932 med Lilly Sophie, f. Hansen. Tjørnehøj Mølle blev anlagt i 1885 af Grdr.

Hans Petersen, og forpagtet til 1918 af Møller Chr. Sørensen. Efter at Møllen siden havde skiftet Ejer nogle Gange, købtes den d. 5. Jan. 1932 af nuvæ. Ejer, som har moderniseret Møllen og indlagt en 20 HK Deutz Motor.

Tofte Mølle pr. Helsing. — Ejer: Lars Carl Helgesen, f. 22. November 1875 i Tjæreby (død 5. August 1933), gift 25. Maj 1903 med Caroline, født Larsen. — Efter et fleraarigt Ophold ved Guldlejrene i Australien købte Præstesønnen Hofman Nielsen af Ramløse ved sin Hjemkomst Tofte Bageri og byggede i Sommeren 1859 Tofte Mølle,

som blev sat i Gang en af de første Dage i Januar 1860. Fra 1864 og mange Aar frem arbejdede denne Mølle Dag og Nat, naar der var Vind, og kun sejlet af ved de 3 store Højtider om Aaret.

Den 1. April 1873 skiftede den Ejer, idet Grdr. Hans Andersen af Skovgaard, Ammindrup, købte den samlede Ejendom.

Han drev den dog kun i faa Aar, hvorefter han overdrog den til Broderen, Peter Andersen.

Da denne først i 1880'erne mageskiftede med københavnsk Ejendom, blev Møllen med tilhørende Ejendom overtaget af Rentier Slot Madsen, som solgte Møllen til L. C. Helgesen den 1. Oktober 1906. Efter dennes Dod førtes Møllen videre af Enken. Møllen har tidligere haft Petroleumsmotor, men fik i 1930 indlagt en 18 HK Kalundborg Motor. I Tilknytning til Møllen drives ogsaa Landbrug samt et Bageri.

Tolvhus-Møllen pr. Strøby.

Ejer: Emil Peter Johan Jensen, født 29. August 1890 i Frøslev Sogn, gift 19. Maj 1921 med Martha, født Larsen. — Møllen, der oprindelighed Strøby-Nymølle, er oprettet i 1886 af Smed og Møller Ole Christensen, men allerede i 1890 solgtes den til N. P. Sørensen, der havde den til 1923. Den nuværende Ejer overtog Møllen den 1. December 1928. I 1930 blev indlagt en 20 HK Deutz Motor.

Tornemark Lille Mølle pr. Sandved. Forpagter: Jens Harald Hansen, Søn af Møller Hansen, Nidløse, født 18. Juni 1912 paa Vedde Mølle pr. Munke Bjergby, gift 8. Oktober 1933 med Astrid Dorthæa, født Gilarska. Den oprindelige Mølle nedbrændte i 1917, hvorefter den nuværende Mølle blev flyttet hertil fra Aarshøj

ved Køge. — Møllen er oprettet af Møller C. Andersen, som solgte den til sin Son, A. C. Andersen, i 1929. — Denne havde Møllen til 1933, hvorefter

den overgik i Forpagtning til J. H. Hansen. Møllen har et Vindfang paa 26 Alen med Selvkrøjer og Selvsvikker, og der arbejdes med en 25 HK Motor „Tuxham“, der blev installeret i 1926.

Tornemark
Stor - Mølle pr. Sandved. Ejer: Peter Christensen, født 15. August 1883 i Mullerup pr. Slagelse, gift 18. Maj 1906 med Elisabeth, født

Blom. — Møllen er opført i 1854 af Møller Jørgensen. — Derefter har følgende Ejere været paa Møllen: Møller Bodsén, Møller Christiansen

Skovgaard, Møller Jørgensen fra 1889—1909, Møller Jensen fra 1909—14. — Derefter købtes Møllen igen af sidstnævnte Møller Jørgensen, af hvem den nuværende Ejer købte Møllen den 20. Marts 1920. Denne har ladet paamontere Selvsvikker. — I 1898 blev der installeret en 10 HK Raaolienmotor „Tangye“.

Tornved Mølle pr. Jyderup. — Ejer: Carl Christian Mortensen, født 15. April 1875 i Slagelse, gift 14. Marts 1899 med Jensine, f. Nielsen (død 1933).

— Den oprindelige Tornved Mølle var en Vindmølle, som var forpagtet af Carl Chr. Mortensen fra

1916—30, da Møllen blev nedlagt. — Carl Mortensen byggede da den nuværende Motormølle. Denne drives ved en 20 HK Diesel Motor (Bukh, Kalundborg). — Møllen har 2 Kværne og 1 Valseværk og drives som Kornmølle. Der er et Tilliggende paa 2 Tdr. Land.

Torpmagle Mølle, Torpmagle pr. Dyssekilde. — Ejer: Hans Heie Oluf Jørgensen, født 7. Oktober 1893 i Torpmagle, g. 9. Maj 1922 med

Bodil, født Jensen. — Møllen er bygget 1850 af Fabriksejer Brandstrup og bortforpagtet i 1870 til Hans Arvid Jørgensen, som købte Møllen i 1873. I 1893 overtoges Møllen af dennes Søn, Anders Peter Jørgensen, der omkom ved et Ulykkestilfælde i Møllen 1910. Den blev ført videre af Enken til 1922, idet Sonnen, den nuværende Ejer, da overtog Møllen. — I Forbindelse med Møllen drives et Savværk, som i de senere Aar er betydelig udvidet.

Toxværd Mølle pr. Olstrup. — Ejer: Anthon Hansen, født 6. Juli 1896 i Faxe Sogn, gift 21. Februar 1932 med Astrid, født Christoffersen. Møllen er bygget i 1862 af Birke-dal og Peter Hansen. I 1863 blev den forpagtet til Møller Sjøtoft. I 1893 købtes Møllen af Møller Frederik Sørensen Bach, der igen solgte den til nuværende Ejer den 1. Februar 1932. — I 1925 blev der indlagt en 20 HK Alliance Motor. — Til Møllen hører der et Landbrug paa 8 Tdr. Land.

Troelstrup Mølle pr. Haslev. — Ejer: Lars Peter Jensen, født 28. Oktober 1873 i Braaby, gift 23. Juni 1911 med Anna Cecilie, født Christiansen. — Troelstrup Mølle er en hollandsk Vindmølle, bygget ca. 1870 af Møller Christian Hallelev

Larsen, som ejede Mollen til 1886, da han solgte den til Hans Larsen, Troelstrup, som afhændede den til Frederik Vilhelm Emil Schjoler af Toxværd den 4. April 1900. - Schjoler døde i Januar 1908, hvorefter hans Enke 15. Febr. s. A. solgte Mollen til den nuværende Ejer. Mollens Vindfang er 32 Alen.

Tubæk Mølle

pr. Præsto. Ejer: Niels Christian Christiansen, f. 14. Marts 1863 i Skibbinge, gift 5. Marts 1902 m. Maren, f. Madsen. Den første Tubæk Mølle

stammer fra Svenskekrigens Tid. Senere byggedes Vandmøllen, og omkr. 1840 byggedes en hollandsk Vindmølle af Møller Krogh, som senere solgte den til Møller J. L. Prætorius. Efter dennes Død solgtes Møllen i 1890 til Møller Olsen, som igen solgte til nuværende Ejer i 1909. Vindmøllen blev imidlertid nedrevet i 1913, og er ikke senere bleven opført. Tubæk Mølle drives derfor nu som Vandmølle med Turbine, og der findes installeret en 18 HK Motor „Gefion“. -- I 1844 fandtes der ogsaa et Bageri samt en Kro, men begge Dele blev nedrevet i 1913.

Tudse Mølle pr. Maarso.

Ejer: Hans Christian Ivert Larsen, Søn af Møller Niels Peter Larsen, født 20. November 1910 i Nørrup, Nr. Jernløse Sogn.

Tudse Mølle blev bygget omkring 1886 og straks forpagtet af Møller Jørgen Nielsen, som drev

den i 10 Aar. Senere har Møllen tilhørt Møller Chr. Petersen fra 1917—19, Møller Johannes Dangaard fra 1919—25, Møller Holger Petersen fra 1925 og indtil han i 1931 solgte Møllen til nuværende Ejer.

**Tune Mølle
pr. Roskilde.**

Ejer: Niels Peter Nielsen, født 7. Septbr. 1892 i Vindinge Sogn, g. 20. Maj 1928 med Anna Andrea Marie, født Madsen. Den

oprindelige Tune Mølle brændte i 1910, hvorefter den nuværende Vindmølle blev bygget af Møller Søren Kjeldsen, som drev den til 1926. Derefter overtoges den af nuværende Ejer, som imidlertid samme Aar flyttede Møllen ind til Tune By og lod den modernisere og indlagde en 10 HK International Motor.

Tybjerglille

Mølle pr. Herlufmagle. Ejer: Jens Peter Drejsig, født 16. Februar 1879 i Ramlose Sogn, g. 15. Juni 1928 med Clara, født Simonsen.

Møllen, der vistnok er den oprindelige Ravnemølle, blev bygget 1880—82 af Møller Frederik Hansen. Den blev senere overtaget af

Møller Peter Andersen — fra 1917—22 — og derefter overtaget af nuværende Ejer den 15. Oktober 1922. Møllen er bleven moderniseret i 1928, og der er indlagt en 16 HK Deutz Motor. Sønnen, Knud Drejsig, født 21. September 1912, er ansat ved Møllen.

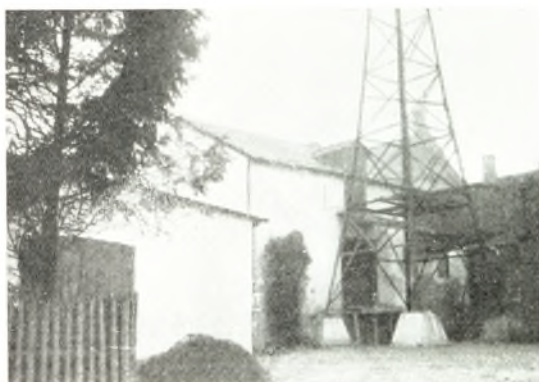
Tølløse Stationsmølle, Tølløse. Ejer: Hans Peter Hansen, født 18. September 1873 i Nøddebo, gift 29. Maj 1910 med Ingeborg Margrethe Sophie, født Nielsen.

Tølløse Stationsmølle er anlagt i 1901 af Møller August Mathiessen. Denne

solgte Møllen i 1905 til Lars Larsen, efter hvem den nuværende Ejer overtog Møllen i 1906. Møllen har en 25 HK Diesel Motor fra Frichs,

Aarhus, som blev installeret i 1922. —

Tømmerup Mølle pr. Kalundborg. --- Ejer: Jacob A. Bay, født 8. Marts 1888 i Rode pr. Haslev, gift 22. August 1914 med Marie, født Nielsen. --- Møllen, som er en hollandsk Vindmølle, blev bygget omkring 1860 af Møller Thomsen, der samtidig byggede et

Bageri. - Efter hans Død i 1868 overtoges Møllen som Andelsmølle af ca. 150 af Omegnens Landmænd. --- Møllen blev da bortforpagtet, men solgtes i

1902 til Møller A. Nielsen. Denne solgte atter Møllen i 1916 til Møller Peter Hansen, af hvem den nuværende Ejer købte Møllen d. 1. Marts 1923. --- Møllen er siden bleven moderniseret og har faaet paasat Selvkrojer og Selvsvikker. Endvidere er der installeret en 25—30 HK Dieselmotor „Bukh“. Møllen har et Vindfang paa 31 Alen. - - Der drives Handel med Korn og Foderstoffer. Jacob A. Bay er Representant for Møllerforeningen for Holbæk Amt.

Uby Mølle pr. Jerslev.

Ejer: Jens Jørgensen, født 22. Juni 1900 i Uby, gift 3. November 1922 m. Agnes, f. Christoffersen. ---

Møllen, der er en hollandsk Vindmølle, er bygget i 1880 af Møller Ipsen. --- I 1904 solgtes den til Møller Niels Peter

Pedersen, i 1917 til Møller Søren Jørgensen, som atter i 1922 overdrog Møllen til sin Søn, den nuværende Ejer. — Denne har ladet installere en 12 HK Petroleums-motor. — Møller har et Vindfang paa 28 Alen med Selvsvikker.

**Udby Mølle
pr. Lundby.**

Ejer: Holger Nielsen, født 2. Maj 1906 i Udby, gift 18. December 1929 m. Dauny, f. Hansen. — Den oprindelige Udby

Mølle blev bygget i 1864 af Møller Christoffer Madsen, som senere overdrog Møllen til sin Søn, Chr. Madsen. Denne solgte Møllen

i 1901 til Møller Jens Chr. Nielsen, som drev den til 1927, hvorefter den overtoges af Sønnen, den nuværende Ejer. Møllen, der havde et Vindfang paa 25 Alen, blev imidlertid nedrevet i 1932, hvorefter den nuværende Motormølle med elektrisk Drift blev opført. Møllen er bygget af Møllebygger Bertram Christoffersen, Karise.

**Udstrup Mølle
pr. Merløse. -**

Forpagter: Laurits Christian Hansen, født 6. Januar 1880 i Hollbæk, gift 15. Oktober 1901 m. Nielsine Mariane, født Ander-

sen. — Møllen er bygget i 1856 af Møller Jensen og overtaget af Sønnen, Valdemar Jensen, til 1889. — Derefter har Møllen skiftet Ejer

noget Gange, saaledes: 1889—96 Møller R. P. Pedersen. 1896—1904 Møller J. K. Rasmussen. — Den nuværende Forpagter har arbejdet ved Møllen siden 1898, og overtog Forpagtningen i 1904. Sønnen, Peder Hansen, født 18. Juli 1902, arbejder ved Møllen. — Der er indlagt Motordrift i 1913, og ny 25 HK Bolinder Motor 1930. — I 1907 blev der oprettet et Savværk.

Uggerløse Mølle pr. Kalundborg. — Ejer: Jens Valdemar Thygesen, født 21. Oktober 1884 i Ondløse, gift 10. April 1910 med Andrea, født Jensen. — Møllen blev bygget omkring 1884 med et Vindfang paa 23 Alen af Møller N. P. Henriksen, som

drev den til 1904, da han bortforpagtede den til Møller Lauritz Petersen. Den nuværende Ejer købte Møllen i 1912. Møllen nedbrændte i

1918, hvorefter den nuværende Vindmotormølle blev opført. Der er indlagt Elektromotor.

Uggerløse Mølle, Uggerløse. - Ejer: Christian Ludvig Jørgensen, født 21. Novbr. 1874 i Draaby Sogn, gift 22. Oktober 1905 med Marie Kathrine, født Hansen. Møllen blev bygget i 1883 af Møller Jens Jensen, som drev den til 1898, da den omdannedes til Aktieselskab. I 1900 blev den

solgt til Møller Peter Andersen. Møllen ejedes en Tid af Møller Dangaard, der solgte den til L. P. Larsen. Denne solgte i 1918 Møllen til Møller Niels Madsen, der lod indlægge en 20 HK International Motor. Den nuværende Ejer købte Møllen af Niels Madsen i 1925.

Ullerød Mølle, Hillerød.
Møllebestyrer: Anton Christian Lyngge, født 28. Juli 1871. Ullerød Mølle er en hollandsk Vindmølle, bygget 1863 m. et Vindfang paa 36 Aen. Af senere Ejere kan nævnes: Bagermester Emil Larsen 1918-25, hans Broder, Bagermester Fritz Larsen 1925-27, Niels Peter Olsen fra 11. December 1927 til 1. September 1934, da den købtes af Godsejer Axel Jarl, Strodam, af hvem

forannævnte N. P. Olsen har den i Forpagtning. Møllen var tidligere i Forbindelse med Bageri, indtil Bageriet og Stuehuset brændte i 1927. Der er 1933 indlagt en 15 HK Deutz Dieselmotor.

Ulstrup Mølle pr. Kalundborg. Ejer: Niels Peter Nielsen, født 24. November 1862 i Kalundborg, gift 2. August 1892. Ulstrup Mølle var oprindeligt en hollandsk Jordmølle, som brændte 1893. Den efterfulgtes af den nuværende hollandske Vindmølle med 30 Alens Vindfang,

der kom i Gang i Efteråret 1894. Den nuværende Ejers Fader købte Møllen i 1886, efter i flere Aar at have haft den i Forpagtning. Der er installeret Elektromotor.

Unnerup Mølle pr. Vejby. Ejer: Jens Peter Jørgensen, født 19. August 1880 i Valby pr. Helsingør, gift med Oline, f. Olsen. Møllen var oprinde-

lig en Stubmølle og senere en holl. Vindmølle, som nedbrændte 1874, hvorefter den nuværende Mølle blev bygget med Vindfang 36 Al. Møllen har i en lang Aarrække tilhørt Slægten Fontenay. Den nuværende Ejer overtog Møllen 1. November 1908. Der er indlagt en 12 14 HK Tuxham Motor. Møllen drives i Forbindelse med Bageri.

Usserød Mølle pr. Kokkedal.

Ejer: Enkefru Cecilie Olsen, født Frederichsen. Bestyrer: Hans Vilhelm Olsen, født 26. Juni 1887, Usserød Mølle, gift 6. September 1921 med Else, f. Fleischer. Usserød Vandmølle omtales allerede saa langt tilbage som under Svenskekrigen, da den blev afbrændt den 14. Febr. 1660, men kort efter bygget op igen. Den Gang havde Mølleren ogsaa Ret til Krohold samt til at tage „Passagepenge“ af Vejfarende ved Møllebroen. Møllen har siden selvfølgelig været

paa mange Hænder. I 1810 købtes den af Administrationen for den danske Manufakturhandel, og i 1813 af Oberst Braëm. Denne overdrog senere Møllen til Kæmmerer Harbou. I 1828 købtes den af Juvelerer Henriques, og Aaret efter af P. Schwabe. — Møllen har været i den nuværende Ejers Slægt siden 1848, da den blev overtaget af Hans Olsen. Efter dennes Død i 1885 blev den forpagtet af Vilh. Peter Olsen, som købte den i 1891, og drev den til sin Død i 1925, hvorefter Møllen dreves videre af Enken, men stadig under Navnet V. P. Olsen, og med Sønnen som Bestyrer. I 1891 blev der ogsaa oprettet et Bageri, som senere i 1919--20 er bleven udvidet og moderniseret. Der er ligeledes nu installeret elektrisk Kraft og Lys.

Valby Mølle pr. Taastrup. — Ejer: Niels Peter Nielsen, født 27. Oktober 1868 i Hunstrup, gift 26. November 1895 med Maren Kathrine, født Hansen. — Valby Mølle var oprindeligt en Vandmølle fra omkring Aar 1800. Den nuværende hollandske Vindmølle er bygget 1883 som Afløser af en Stubmølle, der nedbrændte samme Aar. — Møllen ejedes i sin Tid af Møller Madsen, derefter af Møller Frandsen og derpaa af Møller Poulsen, som 1. August 1926 solgte Møllen til den nuværende Ejer. Der er i 1926 indlagt en 20 HK Deutz Motor. Møllen har et Vindfang paa 32 Alen.

Den oprindelige Mølle, der havde et Vindfang paa 32½ Alen, blev bygget i 1874, og der blev samtidig oprettet et Bageri, som stadig er i Drift.

Denne Mølle nedbrændte imidlertid i 1931, men blev samme Aar genopført som Motormølle. I 1880 ejedes Møllen af V. Frederiksen, som døde i 1932. Forinden havde Sønnen, den nuværende Ejer, overtaget Møllen i 1926. — Motormøllen arbej-

der nu med en 20—24 HK Dieselmotor.

Vallo Mølle pr. Vallo. — Ejer: Niels Andersen, født 15. Maj 1866 i Dalby Sogn, gift 18. Oktober 1898 med Grethe, født Christiansen. — Møllen

er oprettet i 1878 af Møller Lars Jensen fra Lidmark, der havde den til 1888. Siden har Møllen været paa forskellige Hænder, indtil den nuværende

Ejer købte Møllen den 1. Juni 1898 af daværende Ejer, Møller Jürgensen. I 1908 blev der installeret en 9 HK Hornsby Motor, og i 1932

en 12 HK Holstebro Motor. Til Mølle hører der 18 Td. Land. --- Sønnen, Charles Andersen, født 27. Januar 1903, er ansat ved Møllen.

Vandmøllen, Frederiksværk. Ejer: Hans Peter Nielsen, født 21. Juni 1878 i Allerup pr. Holbæk, gift 27. Maj 1900 med Marie Frederikke, født Rasmussen. —

Møller Nielsen, der døde ved et Ulykkestilfælde 15. Oktober 1933, overtog Møllen 1. August 1930. — Den føres nu videre af Enkefru Nielsen med Sønnen, Gunnar Nielsen, som Bestyrer. Denne er født 9. November 1904 og gift 29. Oktbr. 1933 med Agnes Margrethe, født Nielsen.

Varpelev Mølle pr. Klippinge. - Ejer: Hans Hansen Dahl, født 12. Juli 1876, Varpelev Mølle, gift 28. Septbr. 1923 med Anna, født Christensen. --

Møllen er grundlagt i 1884 af Møller Christian Dahl, født 17. Juli

1849. Chr. Dahl, der var Sogneraadsformand i 18 Aar fra 1882, havde Møllen til 1920, hvorefter Sonnen, den nuværende Ejer, overtog den 1. Juli 1920. — Møllen er forsynet med en 25 HK Tuxham Motor, der blev indlagt i 1933.

Vedde Mølle, Vedde. Ejer: Jens Christoffer Christophersen, f. 24. Maj 1878 i Stenlille, gift 27. Maj 1922 med Amalie, født Christiansen. Den oprindelige Vedde Mølle blev bygget i 1863 af Møller Jens Nielsen. I 1868 solgtes Møllen til Møller Hans Jensen, og i 1870 til Broderen, Møller Peter Jensen. Denne solgte Møllen til nuværende Ejer den 1. November 1901. I 1925 brændte Møllen, hvorefter den nuværende Mølle blev flyttet hertil fra Gierslev ved Løve Station. Møllen har et Vindfang paa 30 Alen, og der findes installeret en 15 HK Elektromotor „Thrige“. — Endvidere er der et Tilliggende paa 20 Td. Land.

der flyttede den til Veddelev. Sonnen, Poul Blom, født 22. April 1909, er ansat paa Møllen.

Veddelev Mølle pr. Roskilde.

Ejer: Emil Blom, født 14. Juni 1880 i Alsted pr. Ringsted, gift 26. Juli 1908 med Johanne, født Petersen. Møllen var oprindelig Roskilde By-mølle, eller Hersegades Mølle, der laa paa Hjørnet af Hersegade og Jernbanegade. Bygningen af Møllen blev paabegyndt i Juli 1805 af Bygmester Rugaard. Fra 1822 1872 ejedes den af Peder Bronniche, og derefter af Sonnen, I. P. Bronniche, til dennes Død 1911. Møllen overgik derefter til Møllebygger Emil Blom.

Vedskølle Motormølle, Vedskølle. Ejer: Axel Karl Oskar Hansen, Son af Møller Hansen, Snedinge Mølle, født 12. Marts 1904 i Bjergsted pr. Jyderup, gift 18. April 1930 med Kristine, født Pedersen. — Møllen er bygget i 1886 af Gaardejer Bent Jensen, som drev den til 1905, hvorefter den solgtes til Hans Th. Hansen. —

Denne solgte atter Møllen i 1930 til nuværende Ejer. — I 1922 blev Vindmøllen, som havde et Vindfang paa 28 Al., nedrevet, hvorefter den nuværende Motormølle blev opført og fik installeret en 9 HK Motor „Dansk Landbrugsmotor“.

Vekso Mølle pr. Vekso St. -- Ejer: Viggo Magnus Christian Petersen, født 14. September 1868 i Stenløse, gift 24. Oktober 1903 med Villhelmine, født Nielsen. — Møllen var tidligere en hollandsk Vindmølle, der blev bygget i 1879 af Møller Hans Jensen. Senere den 1. Januar 1903 overgik den til Viggo Petersen. I 1915 brændte Møllen, og den nuværende Mølle blev da opført af Møllebygger Dahlgaard, Holbæk.

Vemmedrup Mølle pr. Lellinge.

Ejer: Niels Peter Nielsen, født 17. April 1872 i Løderslev pr. Storrehedinge, gift 3. Oktober 1903 m. Karen Sofie, født Nielsen. — Da den tidligere gamle Lellinge Vandmølle blev nedlagt, blev den nuværende Vemmedrup Mølle opført. Denne har 2 Gange været hærget af Ildebrand, saaledes i 1914 og 1920. Den nuværende Ejer overtog Møllen 3. Oktbr. 1925. Sønnen, Richard Arnold Nielsen, født 30. Decbr. 1914, arbejder ved Møllen.

Vemmelev Mølle pr. Forlev. Ejer: Jørgen Hansen Herum, f. 30. September 1864 i Holbøl, Sønderjylland, gift 8. November 1896 med Ane Marie, født Andreasen (d. 12. Maj 1934).

Vemmelev Mølle var oprindelig en gammel Stubmølle, som nedbrændte i 1856. Derefter opførtes en hollandsk Vindmølle med et Vindfang paa 34 Alen. Jørgen Hansen Herum overtog denne Mølle den 1. Juli 1925, men efter dens Brand i 1932 lod han den nuværende Motormølle opføre. Den kom i Gang den 5. Januar 1933. Der findes installeret en 22—24 HK Dieselmotor „Hornsby“. — Sønnen, Ejler Chr. Herum, født 14. September 1909, er ansat paa Møllen.

Vented Mølle pr. Knabstrup. Ejer: Enkefru Anne Marie Jensen, født Clausen. — Vented Mølle, der oprindelig var en Vandmølle, blev bygget i 1835 af Møller Bang af Familien Bang, Slotsgaarden, Holbæk. — Møllen er stadig i samme Slægts

Eje. — Enkefru Bang Jensen, der var gift med Møller Fritz Ludvig Bang Jensen, har drevet Møllen siden sin Mands Død i 1928. — I 1928 blev der indlagt en 22 HK Diesel Motor (Møller & Jochumsen). Se iøvrigt nedenfor.

Jens Vilhelm Bang, født 2. Juni 1906, Søn af afdøde Møller F. L. Bang Jensen fra ovennævnte Vented Mølle. — Har siden Faderens Død i 1928 bestyret Møllen for Moderen.

Vester Egede Mølle pr. Haslev. — Forpagter: Peter Niels Jensen, født 16. Januar 1876 i Solrød Sogn, gift 2. November 1906 med Alma, født Jensen. — Møllen er grundlagt i 1888 af Chr. Christensen, der senere fik Navneforandring til Bergø.

Møllen brændte i 1904, og en ny hollandsk Vindmølle blev opbygget. — P. N. Jensen forpagtede Møllen d. 1. September 1931. — Der arbejdes med en 12 HK Petroleums Motor.

Vester Egesborg Mølle pr. Lou. --- Ejer: Lars Jensen, født 14. April 1876 i Mogenstrup Sogn, gift 4. Februar 1900 med Anna, født Nielsen. — Møllen er bygget i 1893 af Christian Rasnussen. Den har derefter været paa forskellige Hænder, indtil den blev overtaget af nuværende Ejer 1. April 1927. I 1929 blev der indlagt en 10 HK Holstebro Motor. Siden 1923 har der samtidig været Kobmandshandel.

- Sonnen, Herluf Jensen, født 16. Januar 1917, arbejder ved Møllen.

Vester Saaby Mølle pr. Kirke Saaby. — Ejer: Ernst Petersen, født 14. Oktober 1894 i Bjerrested, gift med Rosa, født Larsen. — Møllen er en hollandsk Vindmølle, bygget 1873 med et Vindfang af 31 Alen. — Den nuværende Ejer overtog Møllen 18. Februar 1926 Til Møllen hører Bageri, som er udlejet til Bager S. Sørensen.

Viby Mølle, Viby, Sjælland.

Forpagter: Tolver Johannes Jensen, født 13. Januar 1896 i Skibby Sogn, gift 1. Februar 1919 med Charlotte, født Petersen. Møllen er bygget i 1890 af Godsejer Voss, Vibygaard. Den overgik i Forpagtning til Tolver Jensen 1. April 1927. Møllen drives i Forbindelse med et Bageri.

Møllen drives i Forbindelse med et Bageri.

Vielsted Mølle pr. Nyrup. Ejer: Berthine Hansen, født Pedersen, født 16. Maj 1881, gift 24. Marts 1909 med Hans Peter Hansen, født 22. November 1879, død 1926. Møllen, hvortil er

knyttet et Bageri, blev bygget i 1859 af Hans Peder Hansen, Bedstefader til sidst afdøde H. P. Hansen. I 1875 blev Møllen overtaget af

Sønnen, Peter Hansen, og efter dennes Død af Sønnen, H. P. Hansen, den 1. Januar 1909.

Sidstnævnte døde i 1926, hvorefter Enken driver Virksomheden videre.

Møllen brændte 16. Juni 1914, men straks efter paabegyndtes Opbygningen, og i Marts 1915 var den færdig med installeret elektrisk Drift. I 1916 blev der bygget nyt Bageri, og i 1932 indsat ny Diesel Motor paa 35 HK. Møllen leverer Electricitet til Vielsted By samt Vand til de nærmeste Gaarde.

Viemose Mølle pr. Viemose. Ejer: Frederik Nielsen, født 31. Januar 1883 ved den gamle Viemose Mølle, gift 4. Maj 1906 med Kirsten, f. Jacobsen. Møllen er en hollandsk Vindmølle, bygget af Sognefoged

Niels Sørensen. Møllen ejedes en Tid af en Møller Jensen, som i 1881 solgte den til Møller Christian Nielsen, der havde den til 1906, da Sønnen, den nuværende Ejer, overtog Møllen. Den var indtil 1900 i Forbindelse med Bageri. Møllen har 27 Alens Vindfang og Selvsvikker, og der er i 1910 indlagt en 15 HK International Motor.

Vig Mølle pr. Vig. Ejer: Henrik Nicolaj Henriksen, født 1. Februar 1873 i Følleslev, gift 1. Juli 1904 med Maren Kirstine, født Jensen. --

Vig Mølle er en hollandsk Vindmølle med 35 Alens Vindfang, bygget 1904 af ovennævnte H. N. Henriksen. Møllen har et Tilliggende paa 15 Td. Land.

Vindinge Mølle pr. Roskilde. Ejer: Hans Stærkind, født 24. Juli 1868 i Stærkinder, gift 4. September 1893 med Ane Katrine, født Petersen. -- Vindinge Mølle blev bygget i 1893 af Møller Berge, der havde den til 1897. -- Møllen har derefter

skiftet Ejer en Del Gange, saaledes Møller

Lars Hansen fra 1897-1905, Møller Hans Peter Christensen fra 1905-18, samt Gaardejer Jørgen Villumsen, der købte Møllen i 1918, men solgte den 10 Maaneder senere til nuværende Ejer.

I 1931 indlagdes ny 15 HK elektrisk Motor.

Sønnen, Svend Aage Richard Stærkind, født 6. August 1909, er ansat ved Møllen. -- Hans Stærkind har siden 1928 været Formand for Vindinge Sogns Sygekasse, og fra 1925 Næstformand for Vindinge Sygeplejeforening.

Vinstrup Mølle pr. Holbæk. Ejer: Jens Marius Jensen, født 1. April 1888 i Nyskov, gift 27. November 1910 med Valborg Christine Vilhelmine, født Hansen. -- Vinstrup Mølle var oprindeligt en Stubmølle, bygget omkring Aar 1800. Til Stub-

møllen hørte ogsaa Bageri og Landbrug. Omkring 1830—35 byggedes endvidere en hollandsk Vindmølle. Denne nedbrændte imidlertid den 15. September 1926, men blev dog straks efter genopbygget. — I 1923 købte nuværende Ejer Møllen af Sagfører Johannes Hansen, Skelskør. — I 1924

blev der indlagt Petroleumsmotor, men denne afløstes i 1926 af en 12 HK Deutz Motor, samtidig med, at Møllen blev fuldstændig moderniseret.

Vintre Mølle, Sonnerup. — Ejer: Jens Christian Jagd, født 24. April 1860 i Skibby, gift 23. Januar

1891 med Anna Marie Jensen, født i Vintre Mølle. — Vintre Mølle har ligget ca. 1000 m længere mod Nord for ca. 250 Aar siden og blev drevet af det samme Vandløb som nu, Sorte Kilden, en af Danmarks største Kilder, og kaldtes da Bønholm Mølle.

— I 1774 ejedes Møllen af Møller Jens Christensen, hvilket frengaar af, at hans og hans Hustrus Navne var indhugget i en Dørkarm, der fandtes i en Længe, han havde bygget. Navnet er bevaret i den nye Længe, som byggedes af den nuværende Ejer i 1893. — I 1804 ejedes Møllen af Møller Henrik Bjørndal, der byggede Stuehuset. I 1820 kom der en Møller Peter Jensen, han døde 1853, hvorefter hans Enke fortsatte Driften til 1864, da hendes Søn overtog Møllen. Hans Svigersøn, den nuværende Ejer, overtog

Møllen i 1883. Møllen har de sidste hundrede Aar udelukkende været benyttet til Grynølleri. Grynene blev indtil 1879 kørt ad Landevejen til København. Møller Jagd har ombygget saavel Møllen som Gaarden i 1892—93. Vandkraften bliver nu brugt til Møllemaskinerne, et lille Savværk, Dynamo og Halmbaandmaskine samt til de forskellige Maskiner, der vedrører Landbruget. Landbruget er paa 25 Tdr. Land. — Der er drevet Købmandshandel i 16 Aar.

Vintre Mølle No. 4, Sonnerup. — Ejer: Karl Johan Ohlsson, født 3. December 1874 i Hellaryd, Sverrig, gift 2. August 1900 med Maria Dorthea, født Madsen. — Der har ialt været 5 Vintre Vandmøller, som alle blev drevet af samme store Kilde, Sorte Kilden. Nu er der imidlertid kun 2 af dem, der benyttes. — Møllen brændte for 40 Aar siden, men blev genopført. — Af Ejere kan nævnes Møller Johan Jensen

og senere hans Søn Christoffer Jensen, der havde Møllen til 1910, da den nuværende Ejer købte den. Foruden Mølleri drives Sodavandsfabrik, Bryggeri

og Elektricitetsværk, der forsyner Kirke Sonnerup.

Viskinde Mølle pr. Svebølle.

— Ejer: Vilhelm Nielsen, født 17. December 1894 i Viskinde, Avnsø Sogn, gift med Agnes, født Pedersen, Datter af Møller Chr. Pedersen, Vester Saaby Mølle. — Møllen er en Motormølle, bygget 1930 af ovennævnte Ejer. Der er indlagt en 18—20 HK Bukh Motor.

Vollerup Mølle pr. Flakkebjerg.

— Ejer: Lars Olsen, født 31. Januar 1876 i Vollerup, gift 27. Novbr. 1909 med Dorthea Marie Kristine, født Larsen. — Møllen blev byg-

Møllen blev bygget i 1859 med et Vindfang paa 30 Alen af Jens Nielsen, der drev den til 1886, hvorefter han overdrog den til sin Svigersøn, som 1909 afstod Møllen til sin Søn, den nuværende Ejer. — I 1912 installeredes en 10 HK Deutz Motor og i 1922 paasattes Selvsvikker.

Vraaby Mølle pr. Haarlev. — Ejer: Jens Nielsen, født 24. Februar 1878 i Skodsbjerg. — Vraaby Mølle var tidligere en hollandsk Vindmølle, der imidlertid brændte

i 1926, hvorefter den nuværende Motormølle blev bygget og igangsat den 1. Marts 1927. -- Møllen har en 15 HK Elektromotor.

Vraamose Mølle pr. Faxø. --

Forpagter: Aage Helge Carlsen, født 30. Maj 1902. -- Møllen var oprindeligt

en hollandsk Vindmølle, som nedbrændte Nytaarsnat 1927. -- Den nuværende Vindmotormølle blev opført straks efter af Otto Jørgensen, der den 1. Januar 1929 bortforpagtede den til ovennævnte.

Værebros Mølle pr. Roskilde. Ejer:

Svend Harald Mortensen, f. 1. Maj

1902 i Sindbjerg Sogn, g. 27. November 1927 med Dagmar Anne Julie, født Andersen. -- Den oprindelige Værebros Mølle var en meget gammel Vandmølle. Det vides, at Ejeren i 1827 hed Lars Nielsen. Efter dennes Død samme Aar fortes Møllen videre af Enken, der giftede sig med Jørgen Nielsen, som da havde været Bestyrer nogle Aar. -- I 1832 byggedes den nuværende Vindmølle, og begge Møllerne dreves til 1862, da Vandmøllen nedlagdes, og Jørgen Nielsen fik 40.000 Rigsdaler i Erstatning. Til Vandmøllen hørte der et Bageri og et Maltgøreri. Efter Jørgen Niensens Død i 1875 fortes Vindmøllen videre til 1885 af Sonnerne, hvorefter den ene, Carl Jørgensen, selvstændigt overtog Driften. I 1914 solgtes Møllen saavel som Møllergaarden til Møller Hans Christensen. Denne

udskilte i 1927 Møllen fra Gaarden, hvortil hører 50 Tønder Land, medens Møllen overtoges af nuværende Ejer.

Ørby Mølle pr. Helsing. Ejer: Christian Madsen, f. 15. Juni 1856 i Kjong pr. Glamsbjerg. - Møllen stod oprindelig i Næsby ved Odense, men blev købt af Chr.

Madsen og flyttet til Ørby, hvor den blev igangsat d. 18. Jan 1901. I 1912 indsattes en Alliancemotor.

Øde Førslev Mølle pr. Haslev. - - Ejer: Jacob Olsen, f. 8. Januar 1887 i Førslev, gift 12. Maj 1911 med Laura, født Pedersen. - - Møllen blev bygget 1891 med Vindfang 30 Alen af Gaardejer Ole Olsen, som havde Møllen til 1911, da hans Son, den nuværende Ejer, overtog den. Møllen blev i 1918 forsynet med Selvkrojer og Selvsvikker. - - I 1924 blev der installeret en 22 HK Motor Bukh.

Ølsemagle Mølle pr. Lille Skjensved. - - Ejer:

Valdemar Emil Nielsen, født 20. Marts 1906 i Strøby, gift 24. Maj 1931 med Gerda Ingeborg, født Nielsen. I 1887 opførtes Ølsemagle Mølle af fhv. Møller nu Gaardejer Vilhelm Jensen. - - I 1894 købtes Møllen af Jens Petersen, og i 1918

af Møller Jens Jørgensen, som drev den til den nuvæ. Ejer købte Møllen i 1931. - I 1924 blev der indlagt en 20 HK Deutz Motor.

Ølsted Mølle & Købmandshandel, Ølsted. Ejer: Peter Christensen, f. 21. Juli 1880 i Skald, Aaby Sogn, g. 28. Aug. 1910 med Birthe, f. Larsen, Datter af Møller L. H. Larsen, St. Rørbæk. Ølsted Motormølle er opført i 1910 af Møller Frimodt Hansen, men atter solgt i 1912 til Møller H. Stender. Denne omkom ved et Ulykkestilfælde i Møllen, som derefter førtes videre af Enken til 1924, da den nuvæ. Ejer købte Møllen. — I 1925 blev der installeret ny 14—16 HK Deutz Motor, og i 1930 oprettedes en Købmandshandel, der drives sammen med Møllen.

Ørslev Mølle pr. Vordingborg. Ejer: Otto Johannesen, f. 15. Dec. 1899 paa Ørslev

Mølle. — Møllen er en hollandsk Vindmølle og hed før Ørslev Vind & Dampmølle. — Den blev bygget i 1865 af Møller Christian Jensen. — Fra 1875—84 ejedes Møllen af Møller Jens

Larsen, hvorefter den overtoges af Møller Peter Johannesen. — Denne drev Møllen til sin Død i 1930, hvorefter Enken, Kirsten Johannesen, fortsatte

Virksomheden med Sønnen, den nuværende Ejer, som Bestyrer. — Otto Johannesen overtog Møllen den 1. Januar 1934. — Møllen har haft et Vindfang paa 27 Alen, men blev afrigget i 1931. — I 1904 blev der indsat Hjælpe-motor, og i 1929 en Elektromotor.

Ørsted Mølle pr. Havdrup. — Ejer: Alfred Johannes Rasmussen, f. 22. Maj 1896 i København, g. 16. Maj 1919 med Bertha Marie, født Christensen. —

Ørsted Mølle var oprindelig en hollandsk Vindmølle, opført i 1878. — Den nuværende Ejer købte Møllen i 1924 af Møller Anders Christensen. I 1930 nedbrændte Vindmøllen, hvorefter Motormølle blev opført. Der findes en 30—35 HK Deutz Diesel Motor.

Lolland-Falster.

Adamsgaves Mølle, pr. Nakskov. Mølleforpagter: Knud Dauid Nielsen, f. 26. November 1899 i Adamsgave, gift 27. Oktober 1926 med Valborg, f. Frederiksen. Møllen var oprindelig en hollandsk Vindmølle med 33 Alen Vindfang,

som brændte i 1892, hvorefter en ny holl. Vindmølle blev bygget. Under Snestorm ved Juletid i 1923 rev Vindfanget sig løs og Møllen nedbrændte, hvorefter

den nuværende automatiske Motorvalsemølle blev bygget. Møllen hører under Gaarden Adamsgave, der har tilhørt Slægten Hardenberg Reventlow. I 1842 overgik den i den nuværende Indehavers Slægts Eje,

idet Proprietær Hans Nielsen købte den med et Tilliggende paa 188 Tdr. Land. Efter hans Dod i 1854 solgtes Møllen til Nielsens Svoger, David Henrik Hansen, som i 1870 solgte den til sin Svigersøn, Niels Hansen Nielsen, der var Søn af forannævnte Hans Nielsen. N. H. Nielsen overdrog i 1902 Virksomheden til sin Søn, den nuværende Ejer, Hans Henrik Nielsen, der bortforpagtede den til sin Søn, den nuværende Mølleforpagter. Til Møllen hører siden 1860 Bageri, som efter den sidste Brand blev genopført i fuldt moderne Stand.

indlagt en 12 HK. Gideon Petroleumsmotor.

Alstrup Mølle pr. Nr. Alslev.

Ejer: Marius C. Kepp, f. 15. Sept. 1889 i Rasted, g. 23. Sept. 1916 med Ellen Clara, f. Buddige. Møllen er en holl. Vindmølle med Vindfang 29 Alen, bygget 1882 af Gdr. Hans Stang i Alstrup. I 1894 oprettedes Bageri, som overtoges af Sønnen Hans Stang. I 1900 solgtes den til Møller P. Larsen og 1. Sept. 1919 købte den nuværende Ejer Virksomheden. I 1924 brændte Bageriet, der straks blev genopført i moderne Stand. Der er

Vindmølle med Vindfang 28 Alen bygget af Møller Hansen. 1887 købtes Møllen af Møller Rasmus Nielsen. 1902 købte den nuværende Ejer Møllen og tilknyttede Landbrug paa 13 $\frac{1}{2}$ Td. Land. Fra 1914 drives ogsaa Kølmandshandel.

Arninge Mølle pr. Tillitze.

Ejer: Anders Rasmussen, f. 16. Juni 1872 i Nakskov, g. 20. Novbr. 1898 m. Oline, f. Larsen, Datter af Møller Rasmus Jensen Larsen, Skovbølle Mølle. Efter at den oprindelige holl. Vindmølle var brændt d. 10. Marts 1882 blev den nuværende holl.

Askeby Mølle, Askeby, Møen.

Ejer: Frederik Hansen, f. 6. Oktbr. 1892 i Dame, g. 15. Decbr. 1916 m. Olga, f. Pejtersen, Datter af nedennævnte

Møller P. M. Pejtersen. Møllen, der er en holl. Vindmølle, blev bygget i 1862 af Møller Chr. Larsen. I 1873 solgtes Møllen til Møller Hans Jørgen Andersen, i 1913 til Møller P. M. Pejtersen og i 1924 til dennes Svigersøn, den nuværende Ejer. — Møllen har et Vindfang paa 32 Alen, og der findes installeret en 7 $\frac{1}{2}$ HK. Elektromotor. — Foruden Mølleriet drives der ogsaa Handel med Korn- og Foderstoffer samt Brændsel.

Møller L. P. Jacobsen, som indlagde Sigteri, optog Handel med Korn og Foder-

Bidsinge Mølle, Stege.

Ejer: Albert Strange, f. 19. Dec. 1897 i København, g. 10. Aug. 1924 med Sigrid, f. Jacobsen, Datter af nedennævnte Møller L. P. Jacobsen. — Bidsinge Mølle er en hollandsk Vindmølle, bygget 1870 af Bagermester Eiermann, Stege. I 1896 købtes Møllen af

stoffer samt oprettede Landbrug paa 5 Tdr. Land. I 1912 byggedes Bageri. L. P. Jacobsens Svigersøn, den nuv. Ejer, overtog Møllen i 1931. Møllen har et Vindfang paa 29 Alen.

Blæsebjerg Mølle pr. Stubbekøbing. Ejer: Vilhelm Kappel, f. 8. Jan. 1864 i Alstrup, gift 27. December 1889 med Betty, f. Schade. — Møllen var oprinde-

lige en Stubmølle, der blev nedrevet og erstattet med en stor holl. Vindmølle med 39 Al. Vindfang. Denne Mølle brændte ved Lynnedslag i 1865, hvorefter

en ny holl. Vindmølle blev bygget med Vindfang 34 Alen i 1866 Møller Johan Schade forpagtede Møllen samme Aar og købte den

1872. 1. Marts 1890 solgte han Møllen til sin Svigersøn, den nuværende Ejer. Møllen nedbrændte i Febr. 1931, hvorefter den nuværende Møtormølle blev bygget og kom i Gang Aug. 1931. Der benyttes elektrisk Drivkraft. I 1893 byggedes Bageri, som efter Branden nyopførtes i moderne Skikkelse. Ejerenes Søn Harald Kappel, f. 28. Juni 1891, er Medarbejder ved Møllen.

Bogø Mølle,

Bogø. Ejer: Axel Breitenstein, f. 7. Juli 1868 paa Landsled Mølle, Kjeldby Sogn, g. 22. Jan. 1896 m. Anna, f. Petersen. Møl-

len blev bygget 1852 efter Branden af den gamle Stubmølle, som ejedes af Erik Dan. Den nuværende Ejers Fader Johannes Breiten-

stein, købte Møllen i Foraaret 1875 og overtog den d. 5. Maj s. A. Axel Breitenstein overtog Møllen d. 1. November 1893. I 1907 byggedes Magasinet til, og i 1918 blev det selvregulerende Vindfang og Vindrosen opsat.

Engestofte Mølle pr. Maribo. Ejer: Carl Olaf Jensen, f. 20. Okt. 1891 i Lillebrænde, g. 1. Sept. 1912 med Hansine Kristine, f. Knudsen. — Møllen var op-

Land. 1. Oktober 1918 købte den nuværende lagt en 13 HK. Gideon Motor.

oprindelig en Stubmølle, der ejedes af Møller Christen Hovmand. Den brændte i 1881, hvorefter den nuvæ. holl. Vindmølle blev bygget med et Vindfang paa 28 $\frac{1}{2}$ Alen. Den blev købt af Møller Rasmus Larsen, som drev den i Forbindelse med Bageri og et Landbrug paa 7 Tdr. Ejer Virksomheden. Der er ind-

Errindlev Mølle og Bageri, Errindlev. Ejer: Ole Chr. Smidt, f. 22. Juli 1892 i Stokkemarke, g. 25. Juni 1920 m. Sigrid Marie, f. Jørgensen. Møllen er en holl. Vindmølle med 32 Alens Vindfang, bygget 1854. I 1900 overgik Møllen til et

Andelsselskab bestaaende af Omegnens Beboere. Den blev da fuldstændig moderniseret, og der blev bygget Bageri med moderne Maskiner. Den nuværende Ejer købte Virksomheden den 1. April 1919 og paabegyndte Handel med Korn- og Foderstoffer. I 1933 blev der indlagt en 25 HK Deutz Dieselmotor.

Eskildstrup Mølle, Eskildstrup. Ejer: Anders Marius Hansen, f. 16. April 1884 i Bannerup, g. 17. Juli 1910 med Erna Marie Cecilie, f. Petersen. -- Eskildstrup Mølle blev bygget 1882 af Møller Ole Petersen, som havde Møllen til 1910, da hans Svigersøn, den nuværen-

de Ejer overtog den. Fra 1910 har der været drevet Korn- og Foderstofforretning. Møllen har et Tilliggende paa 18 Tdr. Land.

Falkerslev Mølle pr. Stubbekøbing. Ejer: Lauritz Christian Larsen, f. 18. September 1868 i Vejringe, g. m. Ingeborg, f. Rasmussen. Møllen er en holl. Vindmølle med

Vindfang 31 Alen, bygget 1862 af Møller Frisecette. I 1916 købte den nuværende Ejer Møllen af Kreaturhandler Peter Abraham. Der er indlagt en 12 HK. Hornsby Benzin Motor.

Fejø Mølle, Fejø. Ejer: Poul Otto Christensen, f. 24. April 1902 i Østerby, g. 15. Oktober 1931 med Magda, f. Olsen. Ifølge Sagnet blev den første Fejø Mølle, en Stubmølle, bygget i det 12. Aarhundrede Nord for Byen Østerby. Den sidste Stubmølle brændte i

1858, hvorefter der blev opført en holl. Vindmølle af Møller Jørgensen. Et Par Aar efter kom han ulykkelig af Dage paa Møllen, som derefter overgik til hans Broder Skipper Peter Jensen Jørgensen, Bandholm, der ejede den til 1887. Møllen købtes derefter af Gdr. Mads Poulsen, Østerby, der drev den ved Siden af sit Landbrug til 1893, hvorefter hans Sviger søn Gerhard Christensen overtog den. Han flyttede i 1905 Møllen ind midt i Østerby, hvor den ligger saa højt, at den tjener som Sommerke. Indtil 1928 maledes Rug- og Hvedemel, nu er der udelukkende Skraa- og Grovmaling samt en betydelig Handel med Korn- og Foderstoffer. I 1931 overtog G. Christensens Son, den nuværende Ejer, Møllen.

Færgelands Møllen, Nakskov. Ejer: Christen Frederiksen, f. 9. Januar 1877 i Hbjerg, g. 29. Oktober 1905 med Agnes Elvine, f. Knudsen. Møllen er en historisk Vindmølle bygget omkring 1580. Før i Tiden var Færgeland en Ø, der tørst i 1850 blev landfast med Lolland. Møllen var en Stampemølle, indtil den i 1830 fik kgl. Bevilling som Grynmølle. Foruden Grynmalingen er der senere optaget Korn- og Melmaling. Den kgl. Bevilling fik Møller Hans Rasmussen, i hvis Slægts

Eje Møllen var til 1929, da den købtes af den nuværende Ejer. Møllen har et Vindfang paa 25 Alen, og der er indlagt en 15 HK. Elektromotor. Der drives Korn- og Foderstofhandel, og der er Forhandling for Faxe Kalkværk.

Gedesby Mølle pr. Gedser.

Ejer: Hartvig Skov, f. 30. Marts 1889 i Gedesby. Gedesby Mølle er en holl. Vindmølle med Vindfang 24

Alen bygget 1911 af Møller Chr. Hansen, som i 1917 solgte den til Møller J. C. Roung, der drev Møllen til 1933, da den købtes af den nuværende Ejer. Til Møllen hører Bageri.

Gloslunde Mølle og Bageri, Gloslunde.

Ejer: Aksel David Christiansen, f. 27. Oktober 1887 i Dannemare, g. 8. Sept. 1916 med Karen Ma-

thilde, f. Hansen, Datter af Møller T. C. Hansen. Gloslunde Mølle er en hollandsk Vindmølle bygget 1865. I 1884 købte Møller Fritz

Thoresen Møllen, som han i 1904 solgte til Møller T. C. Hansen, der i 1917 overdrog den til sin Svigersøn, den nuværende Ejer. I 1923 moderniseredes Bageriet og Møllen, idet der blev installeret moderne Ovne og Maskiner, indlagt Sigteri og en 12 HK. Elektromotor. Møllens Vindfang er 29 Alen. Der drives Handel med Korn- og Foderstoffer.

Gundslevmagle Mølle pr. Eskildstrup. Ejer: Georg Hansen, f. 3. April 1879 i Eskildstrup, g. 4. August 1904 med Rasmine, f. Clausen.

Møllen er en hollandsk Vindmølle med Vindfang 32 Alen, bygget 1873 af Møller Christensen. Møllen ejedes fra 1883 af Møller Hansen, fra 1885 af Møller I. P. Pedersen og fra 1. Juli 1908 af den nuværende Ejer. Til Møllen hører Bageri.

Haarbølle Mølle, Haarbølle.

Ejer: Christian Petersen, f. 8. August 1906 i Haarbølle.

Møllen er en holl. Vindmølle med Vindfang 30 Alen, bygget 1883 af Møller Lars Jensen. Hans Søn overtog den i 1885 og bortforpagtede den til Møller Johan Andersen. I 1906 solgtes Møllen

til Møller Carl Olsen, 1913 til Møller Chr. Hemmingsen, 1914 til Møller Carl Christiansen, 1924 til Hans Adolf Hemmingsen og 1928 til den nuværende Ejer. Der benyttes en 10 HK. Dan Raaolliemotor.

Hans Christensen.

Fr. Christensen.

Herridslev Mølle, Herridslev. Ejer: Hans Chr. Christensen, f. 29. Marts 1871 i Herridslev, g. 27. April 1900 med Jørgine Jensine, f. Petersen. Møllen var oprindelig en Stubmølle bygget 1843 af Møller Christen Jørgensen. I 1876 overtog hans Søn Møller Rasmus Christensen Stubmøllen, som han i 1884 lod nedrive og byggede den nuværende holl. Vindmølle med 32 Alens Vindfang samt paabegyndte

Bageri. Hans Søn, den nuværende Ejer, overtog Mølle, Bageri og Landbrug paa 6½ Td. Land den 4. August 1903. Bageriet blev i 1912 ombygget og moderniseret. Ejerens Søn Frederik Christensen, f. 24. Februar 1901, g. 22. Oktober 1926 med Amalie, f. Bruhn, var Medarbejder ved Møllen til sin Død 4. Juni 1934.

Hjelms Mølle pr. Stege.

Ejer: Jens P. Hjelmar, f. 18. Januar 1888 i Damsholte. Møllen er en hollandsk Vindmølle, bygget i 1886 af Møller Hans Jørgen Jensen. I 1912 overtoges Møllen af Sønnen, den nuværende Ejer. Til Møllen hører Bageri, som er bortforpagtet. I 1922 installeredes en 11 HK. Petroleumsmotor »Holstebro«. Sammen med Mølleriet drives der Handel med Korn- og Foderstoffer samt Brændsel, endvidere Fabrikation af Hønsfoder. Møllen har et Vindfang paa 28 Alen med Selvsikker.

Holeby Mølle, Holeby. Ejere: Hans J. Andreasen (i Forening med Broderen Peder Andreasen (se nedenfor), f. 8. September 1895 i Holeby, gift 31. Juli 1927 med Martha, f. Knudsen. Møllen er en holl. Vindmølle med et Vindfang paa 32 Alen og bygget 1878. Blandt Ejerne kan nævnes Møller Schultz, som i 1884 solgte Møllen til Møller H. Chr. Andreasen, Fader til de nuværende Indehavere. Denne lod straks foretage forskellige Forbedringer og udviste iøvrigt en overordentlig Dyg-

H. Chr. Andreasen.

Hans Andreasen.

tighed og Indsigt i Ledelsen af Møllen, idet han altid havde for Øje at følge Tidens Udvikling. Dette er da ogsaa Aarsag til, at Virksomheden er blevet til det, den nu er. I 1909 lod han opføre en ny Bageribygning og installerede nye Maskiner foruden en »Strømmens« Rørovn. Samme Aar lod han indlægge en 28 HK. Dieselmotor »B. & W.«, idet Bebyggelsen omkring Møllen efterhaanden forhindrede tilstrækkelig Vindkraft. I 1920 overtoges Møllen af Sønnerne, som har ført Virksomheden frem i samme Spor som Faderen, idet disse ved Modernisering og Forbedring stadig holder Møllen paa fuld Højde med de Krav, der stilles til en Landsbymølle

med Bageri. I 1932 foretoges atter en Forbedring, hvorved der fremstilles Mel, ikke blot til eget Forbrug, men ogsaa Produktion til Salg. Møllen ledes af Hans J. Andreasen, medens det store Bageri ledes af Peder Andreasen. Der drives ogsaa Handel med Korn- og Foderstoffer.

Peder Andreasen, Broder til ovennævnte Hans J. Andreasen, Holeby Mølle, og Medindehaver af Møllen med tilhørende Virksomheder (se iøvrigt ovenfor). Peder Andreasen er født 8. Juni 1898 i Holeby, gift 22. Oktober 1933 med Ingeborg, f. Rasmussen.

Horslunde Mølle, Horslunde.

Ejer: Jørgen Bernhard Jørgensen Musse, f. 10. Marts 1885 i Horslunde, g. 29. Juni 1919 med Kathinka Ingeborg, f. Petersen. Horslunde Mølle var oprindelig en Stubmølle, der blev nedbrudt grundet paa Anleggelsen af Landevejen Horslunde-Nakskov, hvorefter den nuværende hollandske Mølle blev bygget i 1869 af daværende Møller Petersen. I 1905 blev Møllen adskilt fra Mollegaarden, der overtoges af Gdr. Peter Nielsen. 1. Maj 1919 købte den nuværende Ejer Møllen af Købmandshuset T. G. Krøyer i Nakskov.

Idstrup Andelsbageri og Mølle, S. Ørslev.

Bestyrer: Ludvig Petersen, f. 21. April 1868 i Brarup pr. Guldborg, g. 9. Maj 1890 m. Bodil Christine Helene, f. Thrane.

Møllen var oprindelig en Stubmølle, der brændte 1850 og atter blev opført som Stubmølle, der blev nedrevet

1900. Herefter blev der opført en hollandsk Vindmølle med Vindfang 34 Alen, flyttet fra Stubbekøbing og som havde Navnet Fibiger Mølle. Ejeren hed Knud Olsen. I 1903 blev Møllen solgt til et Andelselskab bestaaende af ca. 60 af Omegnens Landbrugere. Det tilhørende Bageri blev da moderniseret, og der blev optaget Handel med Korn, Foderstoffer og Mel. I 1925 paasattes Selvkrojer og Selvsvikker. I 1926 blev Mølleriet ombygget med nye Maskiner, og Møllen fremstiller nu Mel til eget Forbrug i Bageriet. Der er indlagt 3 Elektromotorer paa henholdsvis 24, 6 og 1 HK.

Kappel Møller, Kappel. Ejer: Niels Peter Nielsen, f. 1. Maj 1867 i Dannemare, g. 2. November 1894 med Marie, f. Olsen. Kappel Mølle er en gammel Stubmølle

har et Tilliggende paa 8 Tdr. Land.

med Vindfang 24 Alen, bygget 1730. I en lang Aarrække tilhorte den Gaardejer Hertz, som ogsaa drev større Landbrug. Af senere Ejere kan nævnes: fra 1880 - 1915 Møller Rasmus Clausen, 1915 - 1920 Møller Chr. Clausen. Den nuværende Ejer købte Møllen i 1920. Møllen

Hans Peter Hansen.

Hans Børge Hansen.

Kastager Mølle, Kastager. Ejer: Hans Peter Hansen, f. 28. December 1882 i Sønder Vedby, g. 22. November 1907 med Ane, f. Rasmussen Møller. Kastager Mølle er en hollandsk Vindmølle, som i 1900 blev flyttet til sin nuværende Plads i Kastager By af Møller Frederiksen. I 1912 byggedes Bageri. Fra 1922 til 1926 ejedes Møllen af Møller Hans Nielsen, fra 1926 til 1932 af Møller C. A. Wetterberg, og fra 1. Aug. 1932 af den nuværende Indehaver. Møllens Vindfang er 28 Alen, og der er installeret en 25. HK. Elektromotor. Ejersens Son, Hans Børge Hansen, f. 17. November 1913, er ansat i Virksomheden.

Kettinge Mølle pr. Kettinge.

Ejer: Chr. Hansen, f. 26 Marts 1888 i Kettinge, g. 27. Maj 1917 med Ellen, f. Jobansen. Den oprindelige Kettinge Mølle var en ca. 200 Aar gammel Stubmølle, som i 1887 blev købt af Møller Chr. Erik Hansen. Han lod den nedrive i 1891.

tinge Mølle var en ca. 200 Aar gammel Stubmølle, som i 1887 blev købt af Møller Chr. Erik Hansen. Han lod den nedrive i 1891.

hvorefter den nuværende holl. Vindmølle blev bygget. Chr. Erik Hansen drev Møllen til 1924, hvorefter den overtoges af Sonnen, den nuværende Ejer. Møllen har et Vindfang paa 31 Alen, og der findes installeret en 12 HK. Elektromotor. Thrige. Sammen med Møllen drives Korn- og Foderstofhandel samt Købmandshandel.

Kippinge Mølle pr. Nr. Alslev. Ejer: Sophus Albert Jacobsen, f. 12. Septbr. 1907 i Erttinglev gift 11. Maj 1929 med Hansine Pauline, f. Rasmussen. Kippinge Mølle er en hollandsk Vindmølle. I 1932 købte den nuværende Ejer Møllen af Gaardejerne Johannes Nielsen og Chr. Andersens Enke, som havde haft Møllen i 1/2 Aar. Inden den Tid ejedes Møllen af Møller Vilhelm Koch, som drev Møllen i ca. 10 Aar.

Kjøddby Mølle, Stege. Frederik Larsen, f. 25. September 1875. Møllen, der er bygget af Sten til Hatten, er en hollandsk Vindmølle med et Vindfang paa 30 Alen. Den blev bygget i 1866 af Møller Niels Peter Jensen, kaldet Peter Brygger. Derefter har følgende Ejere været paa Møllen, nemlig Jens Jacob Breitenstein, Gdr. Niels Peter Larsen, Møller Jørgen Jørgensen og endelig Chr. Larsen. Denne døde i 1924, hvorefter Møllen fortsattes af Sonnen Fr. Larsen. I 1909 paabegyndtes et Maskinsnedkeri.

Kjøddby Mølle, Stege. Frederik Larsen, f. 25. September 1875. Møllen, der er bygget af Sten til Hatten, er en hollandsk Vindmølle med et Vindfang paa 30 Alen. Den blev bygget i 1866 af Møller Niels Peter Jensen, kaldet Peter Brygger. Derefter har følgende Ejere været paa Møllen, nemlig Jens Jacob Breitenstein, Gdr. Niels Peter Larsen, Møller Jørgen Jørgensen og endelig Chr. Larsen. Denne døde i 1924, hvorefter Møllen fortsattes af Sonnen Fr. Larsen. I 1909 paabegyndtes et Maskinsnedkeri.

Klønge Mølle pr. Tillitze.

Ejer: Jørgen M. Nakskov, f. 10. April 1880 i Amede, g. 9. April 1905 med Jensine, f. Dideriksen. Klønge Mølle er en

hollandsk Vindmølle, bygget 1868 af Møller Lolanre, der 1896 solgte den til Grd. Niels Svendsen, som bortforpagtede Møllen til Møller Andersen. I 1905 købte den nuværende Ejer Møllen. Møllens Vindfang er 28 Alen. Der drives Korn- og Foderstofforretning.

Klinte Mølle, Borre, Møn.

Ejer: Jørgen Hansen, f. 3. August 1881 i Borre, g. 24. November 1912 med Karen, f. Jensen. Klinte Mølle er en gammel holl. Vindmølle med et Vindfang paa 36 Alen og bygget omkring 1738. Den hørte da ind under Godset Klintholm, tilhørende Kammerherre Scavenius. I 1906 købtes Møllen og Mollegaarden af Møller H. P. Hansen, som i 1912 overdrog Virksomheden til sin Søn, den nuværende Ejer. Møllen har først arbejdet med en 10 HK. Petroleumsmotor, som i 1933 udskiftedes med en 12 HK. Elektromotor. Der drives Handel med Korn- og Foderstoffer. Endvidere er der et Tilliggende paa 16 Td. Land.

Kogseby Mølle, Askeby.

Ejer: Valdemar Jørgensen, f. 29. Maj 1894 paa Kogseby Mølle, g. 8. Decbr. 1920 med Gudrun, f. Nohr. Kogseby Mølle er en Stubmølle, der menes at være ca. 500 Aar gammel. I 1830 kom Møllen i den nuværende Indehavers Slægts Eje, idet

den da købtes af Møller Jørgen Jørgensen, som drev den til 1870, da hans Søn, Møller Christoffer Jørgensen overtog den. Dennes Søn, den nuværende Ejer, overtog Møllen og Mollegaarden, til hvilken der hører 10 Tdr. Land, i 1921. Før i Tiden hørte der til Møllen Bageri, som nu er nedlagt. Møllens Vindfang er 28 Alen. Der drives Handel med Korn- og Foderstoffer.

Kraghave Mølle pr. Nykøbing F. Ejer: Otto Petersen, f. 12. Decbr. 1887 i Kraghave Mølle, g. 5. Oktbr. 1920 m. Anna, f. Olsen. Møllen er en holl. Vind-

mølle n. Vindfang 32 Alen, bygget 1866 af Møller Hans Jørgen Hansen. 1870 solgtes Møllen til Møllen til Møller Mortensen. I

1885 købte Møller Lars Chr. Petersen den, han oprettede Bageri. I 1920 overdrog han Virksomheden til sine to Sønner Otto Petersen og Knud Petersen. I Oktbr. 1925 udtraadte Knud Petersen. I 1928 installeredes en 20 HK. Thrige Elektromotor. Der er tilknyttet Korn- og Foderstofforretning.

Krønge Mølle pr. Burso. Ejer: Emil Pedersen, f. 14. Nov. 1890 i Ø. Ulslev. Krønge Mølle er en af de faa Stubmøller, som endnu er i Virksomhed. Den er oprettet omkring 1750 og laa den Gang uden for Krønge By, men blev i 1842 flyttet til sin nuv. Plads af dav. Ejer, Møller Schjelde.

Senere har Møllen tilhørt Møller Frederik Hansen, og i 1895 købtes Møllen af Møller Hans Jørgen Hansen, der ogsaa oprettede Bageri. Efter Hans J. Hansen's Død i 1922 fortsatte Enken Virksomheden med Sviger-

sonnen, den nuv. Ejer, som Bestyrer. Denne overtog Møllen som Ejer d. 1. Maj 1933. Møllen har et Vindfang paa 30 Al., og der findes install. en 20 HK. Elektromotor »Thrige«. Sammen med Møllen drives ogsaa en Korn- og Foderstofhandel.

Kældernæs

Mølle, Bandholm. Ejer: Hans C. Christensen, f. 13. Juli 1881 i Vejleby, g. 1. Nov. 1901 med Joanne, f. Munch. Efter Brand i

1901 blev den nuværende holl. Vindmølle bygget med Vindfang 30 Alen, af Møller Ch. Møller. I 1910 solgtes Møllen til Møller

Vilh. Jensen, 1913 til Brodrerne Kepp, 1919 til Møller Mortensen, 1920 til Møller Hemming Kepp og i 1930 til den nuværende Ejer. Der benyttes en 20 HK. Soro Petroleumsmotor. Foruden Mølleriet drives Savskæreri.

Landsled Mølle pr. Stege.

Forpagt. Hans Peter Christensen, f. 11. Maj 1870 i Tiltitze Sogn, g. 25. Nov. 1903 m. Anna Marie, f. Andersen.

Landsled Mølle var oprindeligt en Stubmølle, som hørte under Landsledgaard, der tilhørte Kammerraad P. Smith. Han

lod den i 1840 nedrive og byggede den nuværende, holl. Vindmølle med Vindfang 31 Alen, og drev den til 1850, da hans Son, Rudolf Smith, overtog Gaarden og bortforpagtede Møllen til Mølleforpagter Beck, som afløstes af Brodrerne Breitenstein. Af senere Forpagtere kan nævnes: 1885—97 Anton Nielsen, 1897—1910 Rasmus Andersen og fra 15. Sept. 1910 den nuværende Forpagter. I 1894 solgtes Gaarden og Møllen til Albert Henriques, hvis Son Werner Henriques overtog den i 1922. Der er indlagt en 8 HK. Holstebro Petroleumsmotor. Sammen med Mølleriet drives Korn- og Fødestofhandel.

Lundby Mølle, Lundby.

Ejer: Rasmus Peter Olsen's Enke, R. P. Olsen, f. 14. Septbr. 1865 i Væggerløse, død 12. Sept. 1931, g. 17. Novbr. 1889 med Maren Kristine, f. Sohrman. Lundby Mølle blev bygget i 1856 af Møller Hoyer, som solgte den i 1879 til Møller Rasmus Peter Olsen.

Denne lavde forinden i flere Aar været Svend paa Møllen. R. P. Olsen drev Møllen til sin Dod, hvorefter Enken lod den forpagte til Sonnerne Knud Olsen og Hans Thorvald Olsen. Knud Olsen er født 3. Nov. 1893 og gift 21. Maj 1925 med Clara Marie, f. Skæfsted. Hans Th. Olsen er f. 18. Jan. 1900. Til Møllen hører et Bageri.

Mageltving Mølle pr. Torrig. Ejer: Ole Jørgensen, f. 31. Jan. 1894 i Holeby, g. 2. Oktbr. 1921 med Johanne, f. Mejer. Møllen var oprindeligt en holl. Vindmølle bygget omkr. 1870. Møller Kofoed drev Møllen i ca. 15 Aar og opret-

rettede Købmandshandel. I 1914 købtes Møllen af Møller Carl Jensen. Den brændte i 1923, hvorefter den blev opført som Motormølle. Den

nuværende Ejer købte Virksomheden i 1924. Foruden Kømandshandelen drives Handel med Korn- og Foderstoffer. Der er indlagt en 12 HK. Deutz Motor.

Majbølle Mølle pr. Guldborg L. Ejer: Jens Rasmussen, f. 6. Juni 1866 i Hjelm, g. 20. Novbr. 1890 med Sidsel, f. Rasmussen. Møllen var oprindelig en Stubmølle fra omkr. 1760. Den tilhørte i 1896 Møller Chr. Andersen, som nedrev Stubmøllen og byggede den nuværende holl. Vindmølle med Vindfang 30 Alen. I 1907 blev der bygget Bageri, som bestyredes af Møller og Bager Jens Rasmussen, der købte Virksomheden med Landbrug 6 Tdr. Land i 1918. Der er indlagt en 14 HK. Høleby Petroleumsmotor.

Nebbelunde Mølle, Rødby. Mølleforpagter: Thorvald Madsen, f. 19. Februar 1886 i Sludstrup

Sogn, Sorø Amt, g. 6. August 1912 med Sofie Marie, f. Nielsen. Før i Tiden stod her en gammel Stubmølle, som var i Møller Rasmus Christensens Slægts Eje til 1910, da

den solgtes til Møller Andreasen, Høleby. I 1925 solgtes Møllen til Møller Jens Larsen, men den gik i 1930 tilbage til Møller Andreasen. Møllen har været bortforpagtet til Møller Jens Albertsen indtil 1932, da den nuværende Mølleforpagter overtog Forpagtningen. Der drives Korn- og Foderstof- samt Købmandshandel. Møllen drives nu som Motormølle med en 10 HK. Dieselmotor.

Nobølle Mølle pr. Stege. Ejer: Johannes Svendsen, f. 17. December 1889 i Damsbolte, g. 24. September 1915 med Anna Kirstine, f. Hansen. Oprindelig stod den gamle Nobølle Stubmølle, som var bygget 1675 af Møllerne Brodrene Hartmann, i Frenderup, hvorfra den i 1898 blev flyttet til Nobølle og genopbygget som holl. Vindmølle med Vindfang 34 Alen. Møllen var da stadig i Slægten Hartmanns Eje.

en 10 HK. Elektromotor. Der drives Korn- og Foderstofhandel.

I 1908 solgtes den til Møller E. Vidal. Den brændte 1912, hvorefter den nuværende Motormølle blev opført med en 24 HK. Dieselmotor. I 1916 solgtes Møllen til Møller Victor Nielsen, der paasatte Vindmotor. Den nuværende Ejer købte Møllen i 1922 og lod 1926 indlægge

Nørre Alslev Mølle, Nr. Alslev. Ejer: Otto F. Larsen, f. 19. Juni 1894 i Skørringe, g. 27. Marts 1923 med Clara Esther Sofie, f. Jensen. Møllen

var oprindelig en holl. Vindmølle med 32 Alens Vindfang. Samtidig med Møllen blev der bygget Bageri. Af Ejere kan nævnes Møller

Rasmus Petersen og hans Søn Theodor Petersen. 1928 købte den nuværende Ejer Møllen. Han lod i 1930 paasætte en 6-vinget Vindmotor og installerede Føderblandingsmaskine til Hønsfoder. Der er installeret en 25 HK. Elektromotor.

ovennævnte Ejer, som 1. Maj 1921 havde overtaget Møllen efter sin Fader. Faderen Rasmus Christiansen havde Møllen fra 1912. Til Møllen hører Bageri, hvilket blev fuldstændig ombygget i 1928.

Nørre Ørslev Mølle pr. Egebjerg. Ejer: Harald Christian Christian- sen, f. 19. No- vember 1895 i Brandstrup, g. 7. Maj 1921 m. Agnes, f. Thra- ne. Møllen var oprindelig en holl. Vindmølle bygget 1862. Den blev nedrevet 1929, hvorefter den nu- værende Motormølle blev opført af

Oure Mølle pr. Stubbekøbing. Ejer: Peter Foged, f. 27. September 1867 i Oure, g. 12 April 1893 med Hansine, f. Hansen. Møllen er en gammel holl. Vindmølle bygget i 1802 af Møller Becker, i hvis Slægt Møllen har været indtil 1914. Dog

Peter Foged.

Arthur Mortensen.

overgik Møllen i 1874 til en Svigersøn, Møller Schade, som drev den til sin Død i 1914, hvorefter den købtes af nuværende Ejer. Møllen bestyres af Arthur Mortensen, f. 21. Marts 1904 og gift 21. Marts 1933 med Rigmor, f. Thomsen. Møllen har et Vindfang paa 30 Alen, og der findes installeret en 10 HK. Elektromotor »Thrige«.

Marius Wrede.

Rasmus Wrede.

Raa Mølle og Bageri, Raa pr. Maribo. Ejer: Hans Bernhard Marius Wrede, f. 20. August 1876 i Raa, g. 4. August 1901 med Marie, f. Jensen. Før i Tiden stod her en Stubmølle bygget 1806 af Møller C. H. Schjelde. 1858 blev Stubmøllen nedrevet, og den nuværende holl. Vindmølle med Vindfang 32 Alen blev bygget. 1867 overtog hans Son Møller Hans Jacob Schjelde Møllen og byggede Bageri. I 1901 købtes Virksomheden af den nuværende Ejer, som i 1912 tildels nybyggede Bageriet, forsynede det med ny Ovn og Bagerimaskiner. I Møllen blev der installeret en 14 HK. Petroleumsmotor Holeby. Ejerens Søn, Rasmus Wrede, f. 20. April 1902 og gift 19. August 1928 med Dagmar, f. Olsen, er Medarbejder i Virksomheden.

Riise Mølle, Sandby pr. Harpelunde. Forpagter: Oscar Knudsen, f. 5. Maj 1890 i Birket, g. 2. Januar 1923 med Ellen Hansine, f. Hansen. Møllen, der er en holl. Vindmølle med Vindfang 33 Alen, blev bygget 1840 og hørte til Riismøllegaard. I 1902 blev den solgt til Møller Raahave, der flyttede den til dens nuværende Plads.

Møllen og der paasattes Selvkrojer. Der er indlagt en 10 HK. Gideon Motor. Der drives Korn- og Foderstofforretning.

I 1903 solgte han Møllen til Møller Rasmus Paulsen, der i 1908 overdrog den til sin Son Møller Harald Paulsen. I 1923 købtes Møllen af den nuværende Ejer, Gdr. C. A. Hansen, som bortforpagtede den til sin Svigersøn ovennævnte Mølleforpagter. I 1926 moderniseredes

**Radsted Mølle
pr. Saksøbing.**

Ejer: Jørgen Jørgensen, f. 7. Marts 1887 i Fuglse, g. 5. August 1910 m. Constance, f. Hansen. Den første Radsted

Mølle var en holl. Vindmølle, der brændte omkr. 1891, hvorefter den nuværende Mølle blev bygget med et Vindfang paa 28 Alen af Møller Rasmussen. Han solgte den kort efter til Møller M. Madsen, der lod tilbygge Bageri. Den 15. April 1932 solgte han Møllen og Bageriet til den nuværende Ejer. Der er indlagt en 20 HK. Holeby Petroleumsmotor.

Alfred Munch Clausen.

Rødby Mølle, Rødby. Ejer: Alfred Munch Clausen, f. 24. August 1892 i Burso, g. 3. Novbr. 1922 med Maren, f. Svendsen. I 1741 laa Møllen som var en Stubmølle, nærmere Byen og hed Ny Mølle. Den ejedes indtil 1765 af Møller Albert

Boje. Omkring Aar 1800 ejedes den af Møller Peter Vallesen, i 1836 af Møller Bredtfeldt, der i 1840 nedrev Stubmøllen og opførte en straatækket holl. Vindmølle, der brændte ca. 1850, men blev genopført paa den nuværende Plads. I 1871 solgte Møller Jørgen Paulsen Møllen til Propr. Ole Svendsen, der forøgede Gaardens Tiliggende til 60 Tdr. Land og overdrog den til sin Son B. C. Svendsen, der i 1880 solgte Ejendommen til Entreprenør E. Johansen, der døde i 1884. I 1886 giftede hans Enke sig med Hans Jacob Jensen, der i 1904 solgte Møllen til Svend Carl Svendsen, f. 1. Juli 1859 i Ugilt og døde 26. Februar 1934. Han blev gift 13. Februar 1896 med Christiane, Datter af Møller Niels Svendsen, Klynge Mølle. S. C. Svendsen nedlagde i 1914 det til Ejendommen hørende Bageri. 1923 forpagtede hans Son Mogens Svendsen Møllen, men overgik i 1930 til anden Virksomhed, hvorefter S. C. Svendsens Svigersøn, A. Munch Clausen, overtog Forpagtningen, indtil han i 1933 blev Ejer. Der er efterhaanden indlagt Sigteri, en 25 HK. Elektromotor og en 3 HK. Elektromotor til Saasædreneriet. Møllens Vindfang er 32 Alen. Til Mølle- gaarden hører nu 124 Tdr. Land.

Rødninge Mølle pr. Stege. Ejer: Niels Peter Jensen, f. 11. Oktober 1874 i Kong- sted Sogn pr. Rønede, gift 9. Oktober 1903 med Anna, f. Larsen, Datter af nede- nævnte Møller Hans Jørgen Larsen. Møllen er en holl. Vindmølle, bygget 1863 af Møller Hans Jørgen Larsen, som i 1881 flyttede Møllen til sin nuværende Plads.

Niels Jensen.

Richardt Jensen.

H. J. Larsen drev Mølleri, Bageri samt Landbrug paa 20 Tdr. Land. Bageriet ned- lagdes i 1896. I 1916 overtog hans Svigersøn, den nuværende Ejer, Virksomheden og tilkøbte yderligere 10 Tdr. Land. Møllen har Selvsvikker og et Vindfang paa 30 Alen. Der er indlagt en 10 HK. Scandia Raaolliemotor. Der fremstilles groft Rugmel. I 1926 paabegyndtes Handel med Korn og Foderstoffer samt Brændsel og Kunstgodning. Ejersens Son Georg Richardt Jensen, f. 12. Juli 1904 er Bestyrer paa Møllen.

Hans Christensen.

Sandbjerg Mølle pr. Horslunde. Ejer: Christensen, f. 11. Juni 1869 i Kirkestillinge Sogn, gift 4. Maj 1897 med Edel Meta, f. Larsen, Datter af Møller Rasmus J. Larsen, Skovbølle Mølle.

Sandbjerg Mølle er en hollandsk Vind- mølle bygget 1884 af Møller N. P. Sigvard, der 1897 solgte den til den nuværende Ejer. Møllen er blevet moderniseret, der er in- stalleret en 12 HK. Dan Raaolliemotor og

Jens Christensen.

indlagt Sigeri. Der drives Korn- og Foderstofforretning. Møllens Vindfang er 29 Alen. Mølleren er Repræsentant for Dansk Møllerforening for Lolland. Ejerens Son, Jens Aage Christensen, f. 8. Juni 1910, er ansat paa Møllen.

Sakskjøbing Dampmølle, Sakskjøbing. Ejer: Hans Peter Christiansen, f. 19. Maj 1879 i Taars ved Nakskov, g. 17. April 1909 med Cecilie Marie, f. Svendsen.

Den første Vindmølle blev bygget i Slutningen af det 17. Aarh Den nedbrændte omkr. 1840, hvorefter der blev opført en hollandsk Vindmølle af Baroniet Borreby.

I 1890 solgtes Møllen til Frøken Møller, der drev den til 1918, hvorefter den solgtes til Købmand Fritz Rasmussen.

Denne byggede den nuv. Handelsmølle, men bevarede Vindmøllen. I 1924 købte den nuv. Ejer Virksomheden og opførte samme Aar en moderne Brodfabrik. Der er indlagt en 84 HK. Tuxham Motor. Til Møllen hører 55 Tdr. Land.

Skjørringe Mølle pr. Ryde.

Ejer: Frederik Schjelde, f. 17. Marts 1899 i Skjørringe, g. 18. Juli 1925 m. Paula, f. Andersen. Møllen er en hollandsk

Vindmølle, bygget 1867. Den har været i Slægten Schjeldes Eje i ca. 50 Aar. Den nuværende Ejers Fader bortforpagtede i 1924 Møllen

til Sønnen, som overtog den i 1926. Der er indlagt en Hornsby Motor.

Skovby Mølle pr. Nr. Alslev. Ejer: Christian Larsen, f. 18. Februar 1859 i Nykøbing p. F., g. 1885 med Karen Marie, f. Jensen. Skovby Mølle blev bygget 1840 af Møller Hans Gotthardt, som havde den til omkr. 1867, da den overtoges af Møller A. Hansen. Møller A. Hansen solgte i 1888 Møllen til Møller Chr. Larsen,

som drev den til sin Død i 1928. Hans Enke fortsætter Driften sammen med sine Sønner: Harald Larsen, f. 20. August 1893 paa Møllen,

g. 8. December 1925 med Marie, f. Jørgensen (Datter af Møller Peter Jørgensen, Brederød Mølle) og Frederik Larsen, f. 11. Juni 1895 paa Møllen. Møllen har et Vindfang paa 28 Alen, og et Tilliggende paa 1½ Td. Land.

Larsen. Han solgte i 1907 Møllen til Møller Chr. Larsen, der i 1916 afstod den til Møller Chr. Frederiksen. Den nuværende Ejer købte Møllen i 1923. Der drives Korn- og Foderstofhandel og Fabrikation af Høns- og Kyllingefoder.

Slemminge Mølle pr. Saksøbing. Ejer: Johannes Thorsen, f. 17. December 1891 i Slemminge Mølle, g. 20. Marts 1927 med Karen, f. Jørgensen.

Møllen er en hollandsk Vindmølle med Vindfang 32 Alen, bygget 1879 af Møller Carl Henrik Thorsen. Efter ham overtog hans Søn Julius Thorsen Møllen. Han tilbyggede Bageri og drev tillige Landbrug paa 4 Tdr. Land. Julius Thorsens Søn, den nuværende Ejer, overtog Virksomheden i 1921. Der er installeret en 20 HK. Elektromotor.

Skovbølle Mølle pr. Købelev.

Ejer: Frederik Otto Andersen, f. 6. Oktober 1897 i Købelev, g. 1. April 1926 m. Karen Inger, f. Jensen. Efter Møllebranden i 1901 blev den nuværende holl. Vindmølle bygget med Vindfang 32 Alen, Selvkrojer og Selvsvikker, af Møller Lauritz

Sløse Mølle og Dampbageri pr. Øster Ulslev. Ejer: Henrik Thomsen, f. 14. Juli 1889 i Thirsted, g. 15. Febr. 1918 med Petrine, f. Friis. Sløse

Mølle var oprindelig en Stubmølle, som blev bygget før ca. 110 Aar siden. Stubmøllen brændte, hvorefter den hollandske Mølle opførtes med Vindfang 32 Alen. Af Ejere siden 1890 kan nævnes: Claus Jensen, Jørgen Andersen, Hvidt, Martin Bækkel, Niels Peter Nielsen og Ludvig Snhr. Den 19. Maj 1923 købte den nuværende Ejer Møllen og Bageriet. Bageriet, som i ca. 50 Aar har været knyttet til Møllen, blev i 1924 fuldstændig ombygget. I Møllen er indlagt elektrisk Drivkraft.

Niels Hansen.

Axel Hansen.

Stovby Mølle pr. Veggerløse. Ejer: Niels Peter Hansen, f. 14. Marts 1871 i Stovby, g. 5. September 1896 med Christine, f. Christensen. Møllen er en gammel Stubmølle med et Vindfang paa 27 Alen og bygget ca. 1750. Omkring Aar 1800 ejedes Møllen af Gaardejer Ole Møller, der overdrog den til sin Søn, Hans Møller. Denne solgte Møllen i 1888 til Møller Adolf Jørgensen, som atter solgte den til nuværende Ejer den 1. Marts 1896. Møllen blev overtaget i 1934 af Sønnen, Axel Hansen, f. 10. Juli 1897 i Stovby, gift 11. Juni 1933 med Astrid, f. Nielsen. >

Systofte Mølle pr. Nykøbing F. Ejer: Ludvig Jørgensen, f. 23. Oktober 1873 i Vesterborg, g. 4. Marts 1898 med Ane Christine, f. Hansen. Systofte Mølle er en Stubmølle, bygget 1826 med Vindfang 29 Alen. Af Ejere kan nævnes Møller Peter Petersen, hans Son

Ludvig Jørgensen.

Møller Rasmus Petersen, der drev Møllen til 1882. Møller Nis Johansen Schønemann 1882 - 1884. Møller Rasmus Hansen 1884 - 1908. 1. Oktober 1908 købte den nuværende Ejer Møllen. Til Møllen hører Bageri som oprettedes i 1884 og som i 1923 blev ombygget i moderne Stand.

Svanevig Mølle pr. Bandholm. Ejer: Jens Hjalmar Jensen, f. 22. Februar 1884 i Kobelev, g. 23. Maj 1909 m. Marie Augusta, f. Win-

ther Hansen. Møllen laa oprindeligt paa Grevskabet Knuthenborgs Jord, den tilhørte Godset og var bortforpagtet. I 1886 købte Mølleforpagteren Hans Møller den og flyttede den til dens nuværende Plads i Reernæs. I 1888 overtoges Møllen af Sonnen Møller Paschburg, som drev den til 1899, da Møller Jens Høj købte den. Han solgte den i 1909 til den nuværende Ejer. Møllen har et Vindfang paa 32 Alen, og der er indlagt en 15 HK. Elektromotor. Der drives Hønseri samt Handel med Korn- og Foderstoffer.

drev Møllen til 1908, da den nuværende Ejer købte den. I 1909 indlagdes en 11 HK. Høleby Petroleumsmotor.

Svinsbjerg Mølle, Svinsbjerg.

Ejer: Morten Larsen, f. 16. April 1880 i Blands, g. 30. December 1907 med Ingrid Margrethe Kristine, f.

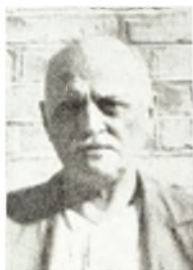

Henriksen. Svinsbjerg Mølle blev bygget 1895 af Møller Bill Knudsen, som havde den til 1905, da den overtoges af Møller Friis, som

Svendsmark Mølle, Svendsmark pr. Stege. Ejer: Carl Albert Emil Pejtersen, f. 23. Juli 1890 i Fanefjord Sogn, g. 29. November 1912 med Dagmar Alvilda, f. Kjeldsen. Møllen er en hollandsk Vindmølle med 29 Alens Vindfang, bygget 1863 af Møller Jørgen Larsen som forinden Mølleriet drev Landbrug paa 17 Tdr. Land.

Efter hans Død 1917, overtog hans Søn Johannes Larsen Bedriften. 1924 frasolgte han Møllen til den nuværende Ejer, der op- tog Handel med Korn- og Foderstoffer samt Brændsel. Der er indlagt en 10 HK. Tuxham Raaliemotor.

S. Ørslev Mølle pr. S. Ørslev. Ejer: Ole Chr. Olsen, f. 26. November 1873 i Stouby, g. 19. Oktober 1900 med Petrine, f. Dyrlov. Ole

Chr. Olsen byggede i 1907 S. Ørslev Motormølle med tilhørende Bageri. Der arbejdes med en 10 HK. Petroleumsmotor »Tange».

Ole Chr. Olsen var tidligere Bestyrer af Idestrup Andelsmølle. Sønnen, Knud Dyrlov Olsen, f. 24. Juli 1904, er ansat ved Møllen.

Tjennemarke Mølle, Tjennemarke pr. Søllested.

Ejer: Viggo Hannibal Andersen, f. 28. December 1893 i Nakskov, g. 17. Juli 1918 m. Valborg Kristine, f. Moss. Møllen var oprindelig en Stubmølle, som nedbrændte ved Lynnedslag 1894, hvorefter den nuværende holl.

Vindmølle blev opført med Vindfang 29 Alen. Af Ejere kan nævnes: Frederik Sogaard, Chr. Schjelde og Frederik Christensen, som havde Møllen fra 1898, og som i 1918 solgte den til den nuværende Ejer. Til Møllen hører Bageri og Købmandshandel, samt Fabrikation af Hønsfoder. Der er indlagt en 25 HK. Dieselmotor Holeby.

Toreby Mølle, pr. Flintinge.

Ejer: Georg Friis Hansen, f. 6. Maj 1889 i Vesterborg. Møllen er en holl. Vindmølle med 34 Alens Vindfang, der

kom i Gang 13. Juni 1867. Møller Friis Hansen købte Møllen den 1. Februar 1914 af Møller Arnold Petersen. Møllen er i Forbindelse med Bageri. Dette blev fuldstændig ombygget i 1914 og udvidet og moderniseret i 1920. I 1931 blev Møllen afrigget.

Torkildstrup Mølle pr.

Eskildstrup. Ejer: Mads P. Rasmussen, f. 23. Januar 1871 i Hjerede pr. Slemminge, g. 17. Juni 1904 m. Martha, f. Hansen. Møllen er en gammel Stubmølle bygget i 1743 af Møller Hansen Madsen og Hustru Ane Marie Petersdatter. Af senere Ejere kan nævnes Hans Møller, som drev Møllen til 1890, da han bortforpagtede den til sin Søn, Ludvig Hansen, og senere til Møller Ludvig Petersen, der nu er Bestyrer af Idstrup Andelsmølle. I 1898 solgtes Møllen til Møller Lars Johnsen, og i 1910 overtoges den af nuværende Ejer. Til Møllen hører der et Bageri, som i 1934 blev ombygget og moderniseret. Møllen har et Vindfang paa 30 Alen. Mads P. Rasmussen er Medstifter af Falster Bagerme-

sterforening og har været Bestyrelsesmedlem i 25 Aar. Endvidere har M. P. Rasmussen siden 1916 været Repræsentant for Falster for Dansk Møllerforening. Sønnen, Werner Rasmussen, f. 6. Marts 1913, er ansat paa Møllen.

Tostenæs Mølle pr. Askeby. Ejer: Thorvald Olsen, f. 31. Januar 1885 i Tostenæs Mølle, g. 5. December 1909 m. Kristine, f. Nielsen. Møllen er en holl. Vindmølle med 30 Alens Vindfang, bygget 1836 af Møller Niels Madsen, der 1872 solgte den til Møller Rasmus Hansen. Møllen købtes i 1882 af Møller Chr. Olsen, der i 1892 oprettede Bageri. I 1909 forpagtede den

nuværende Ejer Møllen, som han købte i 1922. I 1912 tilkøbtes 6 Tdr. Land, som i 1931 bortforpagtedes til Ejerens Svigersøn Ernst Hansen. I 1911 forpagtede Oluf Olsen, en Søn af Ejeren, Bageriet, og i 1924 overtog en anden Søn, Erhard Olsen, Korn- og Føderstofhandlen. Møllen drives som Sigeri og Kundemølle. Den er paasat Selvkrojer og Selvsvikker og indlagt en 18—20 HK. Petroleumsmotor.

**Tvede Mølle
pr. Vesterborg.**

Ejer: Niels
Chr. Thorvald
Jørgensen, f.
21. Oktober
1902 i Ide-
strup, g. 4.
Maj 1934 med
Valborg, f. Pe-
tersen.

Tvede Mølle er en smukt beliggende, gammel hollandsk Vindmølle, antagelig fra første Halvdel af forrige Aarhundrede.

Ovennævnte Ejer N. Chr. Th. Jørgensen overtog Møllen den 1. Maj 1934.

**Ullerslev Mølle
pr. Aunede.**

Ejer: Frederik
Valdemar
Schjelde, f. 15.
Februar 1879 i
Raa Mølle, g.
22. Marts 1913
m. Anna Sorine,
f. Jensen.

Møllen er en holl. Vindmølle med Vindfang 24 Alen, bygget 1867 af Møller Ole Nielsen. Af andre Ejere kan nævnes: indtil 1900 Møller

P. Hansen, til 1904 Møller Chr. Schjelde, til 1910 Møller H. J. Schjelde og derefter hans Søn, den nuværende Ejer. Der drives Korn- og Føderstofhandel. Mølleren er Suppleant for Lolland for Dansk Møllerforening.

**Vaalse Mølle
pr. Nr. Alslev.**

Ejer: Ejnar
Hansen, f. 21.
Maj 1891 i
Øster Kippinge,
g. m. Mar-
tha, f. Hansen.
Oprindeligt laa
her en holl.

Vindmølle med Vindfang 32 Alen, bygget omkr. 1860 af Møller Vilh. Hansen. I 1880 tilbyggedes Bageri. I 1909 solgtes Møllen til

Møller Erhardt Frederiksen. 1910 byggedes Elektricitetsværk, som blev drevet af Møllen og en Sugegasmotor. I 1912 brændte Møllen og Elektricitetsværket, hvorefter der byggedes Motormølle med 30 HK. Dieselmotor. Samtidig moderniseredes Bageriet. 1917 købte den nuværende Ejer Virksomheden. Elektricitetsværket udvidedes 1924, og der installeredes en 25 HK. Thrige Elektromotor. Elektricitetsværket drives som privat Værk for Byen og Omegnen.

Vejrings Mølle pr. Stubbekøbing.

Ejer: Hans P. Hansen, f. 25. Sept. 1876 i Vejringe, g. 15. Marts 1912 med Gertrud, f. Hansen. Den oprindelige Mølle var en gammel Stubmølle, som blev nedrevet i 1904, hvorefter den nuværende holl. Vindmølle, som tidligere stod i Ø. Kippinge, blev flyttet hertil af Møller Klaus Rasmussen. Senere overtoges Møllen af Svigersommen, Michael Dahl Møller, som i 1925 solgte den til Møller A. Holm. Denne solgte atter Møllen til nuværende Ejer d. 25. April 1931. Møllen har et Vindfang paa 28 Alen.

Den oprindelige Mølle var en gammel Stubmølle, som blev nedrevet i 1904, hvorefter den nuværende holl. Vindmølle, som tidligere stod i Ø. Kippinge, blev flyttet hertil af Møller Klaus Rasmussen. Senere overtoges Møllen af Svigersommen, Michael Dahl Møller, som i 1925 solgte den til Møller A. Holm. Denne solgte atter Møllen til nuværende Ejer d. 25. April 1931. Møllen har et Vindfang paa 28 Alen.

Vindeby Mølle pr. Onsevig.

Ejer: Johs. Rasmussen, f. 4. April 1876 i Nakskov, g. 31. December 1904 med Marie, f. Nielsen. Først laa her en

Stubmølle som nedbrændte, hvorefter den nuværende holl. Vindmølle blev bygget med Vindfang 30 Alen. I 1850 ejedes Møllen af

Møller Raahave, som havde den til 1880. Den overtoges herefter af Møller Magnus Krogstrup, der i 1904 solgte Møllen til den nuværende Ejer. I 1909 installeredes en 20 HK. International Petroleumsmotor. Der drives Korn- og Foderstof-forretning.

Vingaards Mølle, Borre. Bestyrer: Jens Nielsen, f. 30. April 1896 i Elmelunde Sogn, g. 30. Maj 1916 med Louise Katharine, f. Larsen. Møllen er en holl. Vindmølle. Den første blev bygget af Møller Jens Peter Larsen. Den overtoges senere af hans Søn Carl Larsen. Den brændte 1. Marts 1914, men blev straks genop-

bygget med
Vindfang 34
Alen, Selv-
krøjer og Selv-
svikker. I Au-
gust 1924 solg-
tes Møllen til
Firmaet Hans
F. Carøe, Ste-
ge, som driver
Møllen ved Bestyrer. Der er in-
stalleret en 20 HK. Deutz Raaolie-
motor. Der drives Handel m. Korn-
og Foderstoffer samt Brændsel.

Ønslev Mølle pr. Eskildstrup.
Ejer: Jens Petersen, f. 13. Maj
1893, g. 2. Februar 1913 m. Thea,
f. Hansen. Ønslev Mølle er en
holl. Vindmølle med 30 Alen
Vindfang, bygget 1878 af Møller
Chr. Eriksen. 1. Januar 1911 køb-
te Møller Emil Petersen Møllen,
som han den 1. April 1922 over-
drog til sin Søn, den nuværende
Ejer. Møllen har siden 1878 væ-
ret i Forbindelse med Bageri.

Carl Andreas Jensen.

Einer Hellwig Jensen.

Øster Ulslev Mølle, Ø. Ulslev. Ejer: Carl Andreas Jensen, f. 4. August 1869 i
Sløserup, g. 23. Juli 1897 med Louise, f. Hellwig. Møllen laa oprindelig i Udkan-
ten af Byen paa en Høj, som kaldes Urhøj, men blev i 1881 flyttet til sin nu-

Aage Hellwig Jensen.

nuværende Plads. Den er en hollandsk Vindmølle, der tilhørte Rentier Nymann, som bortforpagtede Møllen og det tilhørende Bageri. 1. Oktober 1903 købte den nuværende Ejer Virksomheden, som han i 1915 ombyggede og moderniserede. Der er installeret en 18 HK. Raaollemotor International. Møllens Vindfang er 32 Alen. Ejerens Sønner, Einer Hellwig Jensen, f. 9. April 1898, g. 1920 med Ellen, f. Sørensen, og Aage Hellwig Jensen, f. 15. Juli 1907, er begge ansat i Virksomheden.

Østoftte Mølle, Nørreballe.

Ejer: Jørgen Peter Jensen, f. 3. Juni 1883 i Vaabensted, g. 1906 m. Katrine, f. Jørgensen. Møllen er en Stubmølle,

bygget 1641. Af Ejere kan nævnes: 1860—1900 Møller Nielsen, 1900—1918 Møller Anton Mortensen, 1918—1922 hans Broder Møller Jens Mortensen. Den nuværende Ejer købte Møllen 1. December 1922. Der

er indlagt en 8 HK. Høleby Petroleumsmotor. Møllen har et Tilliggende paa 5 Tdr. Land.

Østre Mølle, Nysted. Forpagter: Albert Nielsen, f. 9. April 1890, g. 1. December 1916 med Anna, f. Suhr. Østre Mølle er opført ca. 1850. Den blev nedrevet i 1887. I 1877 blev den nuværende holl. Vindmølle bygget. Møllen drives i Forbindelse med Bageri. Den ejes af Gaardejer Johannes Henriksen Døllefjelde.

Bornholm.

**Aarsdale
Mølle pr. Svanke.** Ejer:
Johs. Mikkelsen, f. 29. August 1884 i Aarsdale, gift 28. April 1922 med Marie, f. Jensen. Møl-

len, der er en holl. Vindmølle, blev bygget i 1877 af Møller Hans Peter Mikkelsen, som drev den til 1919, idet Møllen da overtoges af Sonnen, den nuværende Ejer. I 1917 fik Møllen paasat Selvkrojer og Selvsvikker, og i 1929 blev der foretaget en større Modernisering, hvorved Møllen bl. a. fik indlagt Valse- og Sigteværk. Endvidere er der installeret en 30 HK. Raaollemotor "Hein". Møllen har et Vindfang paa 33 Alen, og der er et Tilliggende paa 4 Tdr. Land.

**Agre Mølle,
Nyker.** Ejer:
Carl Chr. Samuelsen, f. 8. Sept. 1871 i Allinge, gift 3. Marts 1895 m. Anna, f. Agregaard. Den oprindelige Agremølle, der var en Stubmølle, blev bygget for ca. 150 Aar siden. Den tilhørte Prokurator Fogh og var i Fæste, saaledes i 50 Aar til Møller

Poul Konrad Kofoed. Fra 1838—1859 var Møllen i Fæste til Møller Thor Hansen Kure og derefter til A. Jensen Stibolt. I 1874 solgtes Møllen og Møllegaarden til Møller Hans Lauritz Chr. Møller. Stubmøllen blev da nedrevet og en holl. Mølle blev bygget. Denne arbejdede særlig med Formaling af Bankebyg til Export til Sverige. Fra 1882 ejedes Møllen af Jørgen Ipsen Sode, fra 1888 af Lauritz Chr. Elleby og fra 1899 af Peter S. Petersen, der udvidede Virksomheden

med Bageri. I 1904 brændte Møllen og Ejendommen, der straks blev genopført i betydelig udvidet Skikkelse. Samtidig opførtes et Elektricitetsværk, der blev solgt fra. P. S. Petersen's Enke solgte i 1910 Møllen til Rasmus Georg Nielsen, der i 1928 solgte til Niels Peter Holm. Denne solgte atter Møllen i 1930 til Rasmus

Vibe, som da atter i 1932 solgte den til nuværende Ejer. Til Møllen hører 8 Tdr. Land.

Bakke Mølle, Nexø. Ejer: Johan Andersen, gift med Dorthea, f. Jensen. Møllen, der er en holl. Vindmølle med et Vindfang paa 28 Alen med Selvsvikker, er bygget i 1871 af Møller Andreas Hansen. Siden har der været forskellige Ejere paa Møllen indtil den i 1909 blev overtaget af nuværende Ejer. Der findes installeret en 12 HK. Raaolienmotor.

Bakkemøllen, Olsker pr. Allinge.

Ejer: Andreas P. Pedersen, f. 2. December 1894 i Olsker, gift 17. November 1918 med Birgitte, f. Larsen. Den oprindelige Mølle var en Stubmølle, der blev nedrevet i 1864, hvorefter den nuværende holl. Vindmølle blev bygget af Møller Beck, der drev den til 1866. Derefter har der været følgende Ejere: Fra 1866—92 Møller Sandersen, fra 1892—95 Møller Holm, fra 1895—1915 Møller Peter Hansen, fra 1915—18 Møller Peter

Holm, der solgte Møllen til nuværende Ejer. Møllen har Valse- og Sigteværk, og der arbejdes med en 12—14 HK. Raaolienmotor »Nexo«. Vindfanget er paa 30 Alen. Der er et Tilliggende paa 8 Tdr. Land, og der drives tillige Handel med Korn.

Balke Mølle,

Nexø. Ejer: Jens Marcher, f. 3. December 1880 i Boddilsker, g. 22. Marts 1907 m. Elisabeth, f.

Hansen. Møllen, der er en holl. Vindmølle, blev bygget i 1864 af Møller Per Nielsen Mikselsen, der drev den til 1904. Møllen har derefter haft følgende Ejere: fra 1904—10 Møller Marcus Jensen, fra 1910—28 Møller Emil Ibsen, 1928

—31 Møller Aage Jørgensen, som da solgte den til nuværende Ejer. Møllen har faaet installeret en 17 HK. Dieselmotor »Hornsby«. Vindfanget er 30 Alen med Selvkrojer og Selvsvikker. Der drives tillige Kornhandel samt et Landbrug paa 8 Tdr. Land. Sønnen, Knud Marcher, f. 29. December 1907, er ansat paa Møllen.

Bjørnemøllen, Klemensker. Forpagter: Otto V. Munch, f. 25. Februar 1881 i Østermarie, gift 26. Marts 1932 med Alfride, f. Kofoed. Den oprindelige Bjørnemølle var en gammel Stubmølle, der blev nedrevet i 1868, hvorefter den nuværende holl. Vindmølle blev bygget af Møller Peter Jørgensen. Efter denne har føl-

Otto V. Munch.

Svend Aage Munch.

gende Ejere været paa Møllen, nemlig fra 1876—85 Møller Chr. Grønbeck, fra 1885 til 1. Januar 1887 Møller Sode, som solgte Møllen til Niels Christiansen, som igen i 1923 solgte den til Møller C. A. Colberg. I 1928 købtes Møllen af Emil Christiansen, som selv drev den til 1931, hvorefter han lod den gaa i Forpagtning med Forkøbsret til Otto V. Munch. Der er senere oprettet Valsemølleri samt indlagt en 20 HK. Dieselmotor »Hornsby«. Vindfanget, der var paa 29 Alen med Selvkrojer og Selvsvikker er nedtaget. Sønnen, Svend Aage Munch, f. 20. August 1913, er ansat paa Møllen.

Bugge Mølle, Østerlars. Ejer: Martin Elleby, f. 27. Oktober 1893 i Østermarie, gift 2. December 1921 med Esther, f. Jensen. Paa Møllepladsen laa tidligere en gammel Stubmølle. Den nuværende Bugge Mølle er en holl. Vindmølle, bygget i 1866 af Møller Hans Peter Hansen. I 1874 købtes Møllen af Møller Marius N. Josefsen. I 1902 brændte Møllegaarden, men blev straks genopført og samtidig byggedes et Bageri. I 1920 købte den nuværende Ejer Møllen og lod i 1923 installere en 20 HK. Raaoiliemotor »Munktell«. Endvidere forefindes Valse- og Sigteværk. Møllens Vindfang er paa 28 Alen med Selvsvikker. Der er et Tiliggende paa 15 Tdr. Land.

der arbejdes med en 15 HK. Raaolienmotor »Horsens«. Der er endvidere et Landbrug paa 9 Tdr. Land.

Dalslunde Mølle pr. Østermarie.

Ejer: Johannes Christensen, f. 6. December 1880, gift 5. November 1905 med Gudrun, f. Nielsen. Dalslunde Mølle var oprindelig en Stubmølle, der blev nedrevet 1914. Den nuværende Vindmotormølle kom i Gang 1915. Den nuværende Ejer købte Møllen i 1905.

Frenne Mølle, Svaneke. Ejer: Julius Bech, f. 1. Januar 1860 i Poulsker, gift 24. Marts 1893 med Ingedora, f. Jensen. Den oprinde-

lige Frenne Mølle var en Stubmølle, som nu er nedrevet. I 1869 blev den nuværende holl. Vindmølle bygget af Møller Jørgen Jensen, der drev den til 1893, hvorefter Møllen overtoges af Svigersønnen, den nuværende Ejer. Møllen har et Vindfang paa 31 Alen, og der findes installeret en 17 HK. Petroleumsmotor.

Frydenlund Mølle, Rønne. Ejer: Christian Christensen, f. 7. Januar 1887 i Tømmerup, gift 5. December 1916 med Valborg, f. Nielsen. Frydenlund Mølle var

forst en holl. Vindmølle, der imidlertid brændte i 1917, hvorefter den nuværende Motormølle blev bygget. Den overtoges af Chr. Christensen i 1924. Der findes installeret en 20-22 HK. Dieselmotor B. & W.:

mølle af Møller Anders Pedersen. Møllen har derefter haft følgende Ejere: Møller Peder Hansen Brandt, Møller Peder Jørgensen, Møller M. C. Christoffersen samt Møller Johan Andreas Jensen, der overtog Møllen i 1898. I 1926 overdrog han hele Bedriften til sin Plejesøn, den nuværende Ejer. I 1921 blev der indsat et nyt Valse- og Sigteværk, og i 1931 blev der opført et moderne Bageri. Vindfanget er paa 31 Alen med Selvsvikker og Selvkrøjer, og der er et Landbrug paa 9 Tdr. Land. Hans Carl Viggo Hansen er Næstformand for Bornholms Møllerforening.

Gadeby Mølle pr. Østermarie. Ejere: Jens Christensen, f. 6. Februar 1896 og Jens Julius Hansen. Møllen var oprindelig en holl. Vindmølle, der nedbrændte 1924, hvorefter den nuværende Motormølle blev opført. De nuværende Ejere købte Møllen i 1930. Der er indlagt en 28 HK. Dieselmotor.

Gudhjem Mølle, Gudhjem. Ejer: Chr. N. P. Kullmann, f. 25. Juni 1865 i Gudhjem Mølle, gift 24. Oktober 1894 med Jørgine Christine, f. Bendtsen. Den op-

Gadeby Mølle, Bodilsker. Ejer: Hans Carl Viggo Hansen, f. 22. September 1898 i København, gift 26. December 1926 med Agnes Kirstine, f. Petersen. Oprindeligt fandtes der en gammel Stubmølle, men denne eksisterer ikke mere. I 1864—65 byggedes den nuværende holl. Vind-

rindelige Gudhjem Mølle var bygget 1861 af Møller Chr. Jensen og var en holl. Vindmølle, bygget af Træ. 1862 købtes den af Møller Matts Nielsson Kullmann, der indlagde Franskkværn.

1. November 1893 overtog hans Søn, den nuværende Ejer, Møllen og byggede en holl. Mølle af Sten. Den gamle Mølle bruges endnu som Pakhus. Desuden byggedes Møllegaarden og Pakhuse samt Bageri og Elektricitetsværk. Paa Møllen forefindes Valse og automatisk Sigteri. Der er indlagt en 36 HK. B. & W. Dieselmotor. Elektricitetsværket blev i 1918 solgt til et Andelsselskab. Møllen er en af Danmarks største Vindmøller, den har 36 Alens Vindfang og Selvkrojer og Selvsvikker.

Hundshale Mølle, Aaker pr. Aakirkeby.

Ejer: Olaf Jensen, f. 10. Marts 1880 i Hundshale Mollegaard, g. 5. Febr. 1904 med Annine, f.

Beyer. Hundshale Mølle er en holl. Vindmølle, bygget i 1872 af Møller Ole Hansen. Denne solgte Møllen i 1878 til Møller Magnus Jensen, som overdrog den til sin Søn, den nuværende Ejer, i 1904. Møllen, der har et Vindfang paa 33 Alen med Selvkrojer og Selvsvikker, arbejder med en 25 HK. Raaolliemotor »Hornsby«. Til Møllen hører der tillige et Savskæreri. Sønnen Arne Jensen, f. 3. April 1913, er ansat paa Møllen.

Højagre Mølle pr. Østerlars. Ejer: Adolf Kure, f. 17. December 1873 i Rutsker, gift 3. April 1903 med Anna, f. Andersen. Den første Mølle, som stod her, var en Stubmølle, bygget for ca. 300 Aar siden. Den nuværende holl. Vindmølle stammer derimod fra 1867, bygget af Møller Jens Hansen. Han solgte Møllen til Peter Kofoed, der efter 10 Aars Forløb overdrog Møllen til sin Fader, Møller Hans Kofoed. Den nuværende Ejer købte Møllen og Møllegaarden i 1903. I 1924 oprettedes yderligere et selvstændigt Motormølleri, og der blev installeret en 14 HK. Raaolliemotor »Hornsby«. Vindmøllen

har et Vindfang paa 29 Alen med Selvsvikker. Der er et Tilliggende paa 11 Tdr. Land. Adolf Kure er Medlem af Nexø Skatteraad samt Landvæsenskommissær og har desuden flere andre Tillidshverv. Sønnen, Vilmar Kure, f. 4. Febr. 1913, er ansat paa Møllen.

Kastelsmøllen, Rønne. Ejer: Karl H. Kjær, f. 30. April 1875 i Østerlars Sogn, gift 14. Marts 1900 med Madsine, f. Jensen. Kastelsmøllen, eller som den tidligere hed, Søndre Mølle, er den sidste af de mange Møller, der har staaet i og ved Rønne. Den menes at være ca. 200 Aar gammel, i hvert Fald er den afmærket paa et Kort over Rønne fra 1727. Oprindeligt var det en Stubmølle, som er bleven nedrevet. Blandt senere Ejere kan nævnes: 1820 Anders Larsen Rasch, 1840 Niels Chr. Holm, der flyttede Møllen til sin nuværende Plads og kort

efter byggede den holl. Vindmølle. Sønnen, Chr. M. Holm, overtog senere Møllen og solgte den igen i 1867 til Hans Leo Kofoed.

Denne maatte i 1868, grundet paa de ugunstige Tider, sælge Møllen til Martin Peter Kjølner. I 1872 købtes den af Hans Peter Lund,

som dog samme Aar solgte den til H. J. Andersen. Denne drev nu Møllen i en længere Aarrække og ofrede betydeligt paa Udvidelser og Modernisering. Saaledes blev der bl. a. indlagt Motorkraft. I 1917 købtes Møllen af Sigurd Andersen, der gav den Navnet Kastelsmøllen. Ved Bortrejse til England i 1922 solgte han Møllen til nuværende Ejer, der tidligere havde Aarsballe-møllen i Klemensker. Møllen drives nu som Handelsmølle, og der findes installeret en 28 HK. Sugegasmotor »Tuxham«. Karl H. Kjær er Repræsentant for Dansk Møllerforening paa Bornholm.

Kirke Mølle, Rutsker pr. Hasle. Ejer: Martin Boesen, f. 2. Februar 1888 i Kirke Mølle, gift 29. Juli 1910 med Karen, f. Schou. Oprindeligt laa her en Stubmølle, som 1882 blev flyttet fra Rønne af Møller Peder Boesen. Møllens Navn var da Folkmans Mølle. I 1904

købte Boesen Tobiassens Mølle i Rønne og flyttede den til Rutsker, hvorefter Stubmøllen blev nedrevet. Denne Mølle er en holl. Vindmølle. 1907 blev der installeret en 12 HK. Hornsby Motor, som 1928 udskiftedes med en 35 HK. B. & W. Motor. Boesens Son, den nuværende Ejer, overtog Møllen i 1910.

Kirkemøllen, Pedersker.

Ejer: Hans Mathias Marcher, født 19. April 1875 i Pedersker, gift 17. Nov. 1909 med Elisabeth Margrethe, f.

Kofoed. Møllen er en holl. Vindmølle, bygget i 1847 af Møller Anders Hald. I 1862 købtes Møllen af Gaardejer Mathias Marcher.

som atter i 1867 solgte den til sin Broder Peder Marcher. Dennes Son, den nuværende Ejer, overtog i 1910 Møllen og Møllegaarden, hvortil der hører 14 Tdr. Land. I 1880 oprettedes et Bageri, men dette blev solgt i 1919 og flyttet til Pedersker Station. Møllen, der har et Vindfang paa 30 Alen med Selvkrojer og Selvsvikker, arbejder desuden med en 34 HK. Dieselmotor »Hornsby«. Sammen med Mølleriet drives der ogsaa Korn og Melhandel.

Kirkemøllen, Østermarie. Ejer: Peder Kofoed, f. 30. Juli 1883 i Østermarie, g. 3. Oktober 1907 med Karen, f. Hansen, Datter af Møllebestyrer H. P. Hansen, Helvad Mølle, Klareskov. Møllen er bygget i 1869. Det er en holl. Vindmølle, som oprindelig har staaet i Glappe og tilhørte da Møller Hans Kofoed. I 1917 blev den købt af nuværende Ejer, som lod den flytte til Østermarie, hvorefter han lod den fuldstændig modernisere med nye Vinger, Selvkrojer og Selvsvikker. Der forefindes Valse- og Sigteværk samt Skallekværn. Vindfanget er paa 32 Alen, og der arbejdes med en Dieselmotor »Deutz«. Til Møllen hører endvidere et Savskæreri. Sønnen, Jørgen Kofoed, f. 21. April 1919, er ansat paa Møllen.

Knudsker Mølle, pr. Rønne. Forpagter: Aage Mortensen, f. 4. Januar 1907 i Smørensø Mølle, g. 29. Oktober 1933 med Rigmor, f. Funch. Møllen, der er en holl. Vindmølle, blev bygget i 1876 af Møller Julius Clausen, der drev den til

1884, idet han da solgte den til Møller J. L. West. I 1906 brændte det tilhørende Bageri samt Mølleboligen. I 1922 overtoges Møllen af Sønnen, Møller Thorv. West, som da byggede nyt Bageri og Beboelseshus. I 1931 købtes Møllen af forhenværende Møller Peter Mortensen,

som imidlertid bortforpagtede den til sin Son, den nuværende Forpagter. Der findes installeret en 22 HK. Raaolnemotor »Gedion«. Møllens Vindfang er paa 30 Alen med Selvkrøjer og Selvsvikker. Foruden Mølleriet drives der ogsaa Korn- og Melhandel.

Kuremøllen, Svaneke. Ejer: Emil Sommer, f. 25. Oktober 1867 paa Kuremølle, gift 4. December 1908 med Margrethe, f. Skovgaard. Oprindelig laa der en gammel Stubmølle, som nuværende Mølle blev bygget i 1861. Det er en

blev nedrevet, hvorefter den nuholl. Vindmølle med et Vindfang paa 30 Alen.

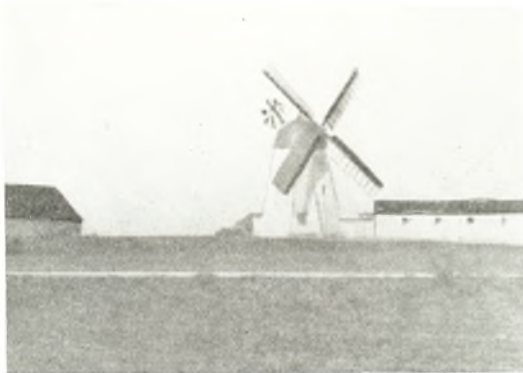
Møllen blev bygget af Møller Chr. Sommer, der drev den til sin Død i 1900, hvorefter hans Søn, den nuværende Ejer, overtog den. I 1903 blev der paasat Selvsvikker og i 1920 Selvkrøjer. I 1930 blev der installeret en 22—25 HK. Dieselmotor »Hornsby«. I Tilslutning til

Møllen findes ogsaa et Bageri oprettet i 1912, og der drives desuden Handel med Rug- og Hvedemel samt Gryn. Sønnen, Christian Sommer, f. 28. Marts 1916, er ansat paa Møllen.

Limensgade Mølle, Aaker pr. Aakirkeby.

Ejer: Alfred Chr. Mogensen, født 18. April 1883 i Østermarie, gift 6. Okt. 1918 med Ingeborg An-

nine, f. Olsen. Den oprindelige Mølle var en gammel Stubmølle, som blev nedrevet i 1873, hvorefter den nuværende holl. Vindmølle blev bygget af Møller P. Møller. Han solgte Møllen i 1882 til Møller Lauritz Mathias Olsen, der i 1883 oprettede Bageri. Den 1. September 1918 overtoges Møllen af Svigersønnen, den nuværende Ejer. Der findes Valse- og Sigteværk, og i 1908 blev der installeret en 18 HK. Raaoliemotor »Hornsby«. I 1933 blev denne udskiftet med en 24 HK. Dieselmotor »Hornsby«. Møllens Vindfang er 28 Alen og har Selvkrojer og Selvsvikker.

Myreager Mølle, Aaker pr. Aakirkeby. Ejer: Hans Kristian Jensen, f. 18. December 1882 i Aaker, gift 17. April 1913 med Mathia, f. Marcher. Møllen er en holl. Vindmølle, bygget 1865 af Møller H. P. Kofoed, senere blev der af Møller Ibsen bygget Bageri. I 1913 købtes Møllen af den nuværende Ejer. I 1925 blev Bageriet ombygget og moderniseret. I 1926 installeredes en 14 HK. Hornsby Raaoliemotor. Møllens Vindfang er 30 Alen.

Myremølle, Løbbæk. Ejer: Janus Kofoed, f. 3. Maj 1887 i Klemensker, g. 14. December 1917 med Alfrida, f. Jensen. Den første Myremølle

var en gammel Stubmølle, som blev nedrevet i 1876, hvorefter den nuværende holl. Vindmølle blev bygget af Møller Jens Peter Jørgensen, som i 1914 overdrog den til sin Søn, Møller Peter Jørgensen, som i 1916 byggede nyt Bageri. I 1922 solgtes Møllen til

Vilhelm Saxo, og i 1924 købte den nuværende Ejer Møllen. I 1933 blev den gamle Motor udskiftet med en ny 40 HK. Dieselmotor »Bukh«. Møllen har et Vindfang paa 34 Alen med Selvkrojer og Selvsvikker.

Nymølle, Aakirkeby. Ejer: Ole Peter Johnsen, f. 24. Oktober 1871 i Knudsker, g. 4. December 1897 med Andrea Mathea, f. Andersen. Paa Møllepladsen stod tidligere en gammel holl. Vindmølle af Træ, der brændte i 1892, ca. 100 Aar

gammel. Straks efter opførtes den nuværende holl. Vindmølle. Den er bygget af Sten til Hatten, og blev opført af Møller Hans Chr. Pihl. Denne solgte Møllen i 1894 til Møller Jesper West, som igen solgte den i 1902 til Møller Jens Knudsen, af hvem den nuværende Ejer købte Møllen i 1930. Møllen drives som Handelsmølle og arbejder med en 30 HK. Dieselmotor »Deutz«. Vindfanget er paa 30 Alen med Selvkrojer og

Selvsvikker. Sonnen, Johannes Johnsen, f. 3. April 1907, er ansat paa Møllen.

Nordre Mølle, Hasle. Ejer: Alfred Michael Pedersen, født 16. December 1876 i Østerlars. Den nuværende Mølle blev bygget 1916, efter at den oprindelige holl. Mølle var brændt. Den tilhørte Møller Jens Lind, der i 1921 solgte den til den nuværende Ejer. Møllen drives

som Handelsmølle og der forefindes Valse- og Sigteværk samt Grynskallemaskine. Til Møllen hører Bageri, som er bortforpagtet. Møllen er monteret med Klapsejlsmotor paa 20 HK, og der er tillige indlagt en 20 HK. Kim Raaoliev-motor. Møllens Vindfang er 29 Alen.

Ny Mølle, Allinge. Ejer: Carl Otto Kofoed, f. 6. August 1876 i Allinge, g. 9. Marts 1908 med Anna Christine, f. Pedersen. Møllen er en hollandsk Vindmølle, bygget 1870 af Møller Hans Kofoed Hansen, som i 1907 overdrog den til sin Son, den nuværende Ejer. Møllen har et Vindfang paa 30 Alen med Selvkrojer og Selvsvikker, og der er indlagt en 18 HK. Sugegasmotor. Der drives Kundemølleri samt Landbrug paa 17 Tdr. Land.

Selvsvikker. Den blev bygget i 1851 af et Aktieselskab. Den 1. April 1884 købtes Møllen af Møller C. G. Kofoed, som i 1885 tilbyggede et Bageri. Den 1. Januar 1925

købtes Møllen af nuværende Ejer. I September 1925 brændte Møllen, hvorefter den nuværende Motormølle blev bygget som fuld moderne Handels- og Valsemølle. I 1930 blev der bygget nyt Bageri med moderne Maskiner, og det gamle Bageri blev da nedrevet.

**Pilemøllen,
Bodilsker.**

Ejer: Senius P. Svendsen, f. 29. August 1892 i Østermarie, g. 4. Dec. 1917 med Amalie, f. Olsen. Møllen er en holl.

Vindmølle, bygget 1883 af Møller Jeppe Ibsen, der drev den indtil 1910, da han solgte den til Møller Ole Peder Rask. Den nuværende

Ejer købte Møllen 1918. Til Møllen hører Bageri. Dette brændte i 1929, men blev straks genopbygget i moderne Skikkelse. I 1919 anskaffedes Valse- og Sigteværk. I 1920 installeredes en 22 HK. Sugegasmotor. Møllen har et Vindfang paa 32 Alen med Selvkrøjer og Selvsvikker.

**Risemøllen,
Ølsker pr.**

Tejn. Ejer: Jacob Josefsen, f. 21. Decem-1881 i Østerlars, g. 12. August 1906 med Vilhelmine, f. Holberg, Datter af Møller Henrik Nicolaj Holberg, Bone Mølle, Nexø. I 1850 byggede Møller Peter Kure en holl. Vindmølle til Erstatning for en ca.

250 Aar gammel Stubmølle. Den hollandske Mølle brændte 1898, men blev straks genopbygget og 1900 solgt til Møller Peter Ibsen. Den nuværende Ejer købte Møllen i 1906. Han moderniserede det gamle Bageri og specialiserede sig med Groftbrødbageri. 1917 anskaffedes Valse- og Sigteværk og i 1918 installeredes en 20 HK. Slagelse Motor. Møllen har et Vindfang paa 32 Alen og Selvsvikker. Til

Møllen hører Landbrug paa 25 Tdr. Land. Ejerens Søn Frede Josefsen, f. 29. Maj 1912, er ansat paa Møllen.

Røbro Mølle,
Rø. Ejer:
 Frants Karl
 Knoblauch, f.
 19. Aug. 1891
 i København,
 g. 1. Jan. 1920
 m. Hanny Ka-
 roline, f. Lar-
 sen. Møllen er

en hollandsk Vindmølle, bygget 1885 af Møller L. P. Jespersen. 1893 solgtes den til Møller Andreas Hansen. 1906 købte Møller Hans Chr. Hansen Møllen, som han i 1924 solgte til den nuværende Ejer. Denne in-
 stallerede samme Aar en 18 HK. Tuxham Raaliemotor samt ny Kværn. Møllens Vindfang er 30 Alen med Selvsvikker.

Savmøllen,
Østerlars. Ejer:
 Hans Olof Ko-
 foed, født 31.
 Oktbr. 1889 i
 Østermarie, g.
 8. Decbr. 1921
 m. Johanne, f.
 Ebsen. Møllen,
 der er en holl.

Vindmølle, er bygget i 1875 af Savskærer Peder Kristian Jensen. I 1905 overdrog han Savskæreri til sin Søn, Alfred Jensen, som at-
 ter solgte Virksomheden i 1915 til Janus Jørgen Pii. I 1921 købte nuværende Ejer Møllen, som han i 1924 lod ombygge, idet han hertil anvendte Søndre Mølle i Hasle, som han købte og lod flytte hertil, hvorefter han da paabegyndte almindeligt Mølleri. I 1929 blev der installeret en 25 HK. Raaliemotor. Møllens Vindfang er paa 30 Alen med Selvkrojer og Selvsvikker. Der er et Tilliggende paa 2½ Tdr. Land.

**Saxebrø Møl-
 le, Aaker pr.
 Aakirkeby.**

Ejer: Marius
 Sofus Henrik-
 sen, f. 15. Maj
 1881 i Aakir-
 keby, gift med
 Anna Emilie, f.
 Bech, Datter af

Møller Peter Bech, Stubmøllen Svaneke. Møllen er en holl. Vindmølle bygget 1874 af Møller Nørregaard. Efter at have været paa forskellige Hænder købtes Møllen 1892 af Møller Vald. Munk, som i 1903 solgte til Møller Hans Henrik Hansen. Den nuværende Ejer købte Møllen i 1920. I 1921 anskaffedes Valse- og Sigtværk og i 1932 installeredes en 20 HK. Junker Motor. Til Møllen hører Bageri. Møllens Vindfang er 32 Alen med Selvkrøjer og Selvsvikker.

Møllen i 1927. Der er indlagt en 25 HK. Vølund Raaolliemotor. Der er tilknyttet Savskæreri og et Landbrug paa 5½ Tdr. Land.

Sigtemøllen, Aaker pr. Aakirkeby. Ejer: Otto Johansen, f. 2. Juni 1893 i Klemensker, g. 1. Maj 1914 med Gerda, f. Pedersen. Møllen er en holl. Vindmølle, bygget 1864 af Møller Markussen, der solgte den til Møller Munk, der afstod den til sin Søn. Denne solgte i 1916 Møllen til Møller Andersen, der i 1918 afhændede den til Møller Emil Hansen. I 1922 købtes Møllen af Alfred Hald, som i 1926 solgte den til Møller Niels Mogenssen. Den nuværende Ejer købte

Skrehalle Mølle pr. Østermarie. Ejer: Ejnar P. Nielsen, f. 16. Juli 1896 i Rønne, g. 14. November 1924 med Dagny, f. Kofoed. Før i

Tiden stod her en Stubmølle, som omkring 1860 blev ombygget som en firkantet, holl. Mølle med Gennemkorsel. Den ejedes da af Møller Kofoed og overgik ved hans Død til Sønnen, som solgte den til Møller Rosted. Rosteds Søn havde derefter Møllen nogle faa Aar, han solgte den 1892 til Møller Chr. Hansen. I 1922 købtes Møllen af Møller I. P. Christiansen og 1924 af den nuværende Ejer. I 1933 installeredes en 28 HK. Hornsby Motor. Møllens Vindfang er 24 Alen med Selvsvikker. Der drives Landbrug paa 12½ Tdr. Land.

Smørenge Mølle, Lobbæk. Ejer: Victor Chr. Munk, f. 20. April 1905 i Californien. Smørenge Mølle har sin Oprindelse fra en gammel Stubmølle, der hed Klinte Mølle og laa ved Klintegaard. Mølleren Anders Junil solgte den til Brodrene Johan og Christen Jensen, der flyttede den til Møllens nuværende Grund. Stubmøllen blev solgt til Lars Ipsen Møller, der nedbrød den og opførte en mindre, spaantækket, holl. Mølle, en saakaldt Særkemølle. Møllen havde i denne Periode følgende Ejere: Indtil 1855 Lars Ipsen Møller, fra 1855 Møller Sorth, fra 1861

Møller Lauritz Jensen Henrikson, fra 1863 Johannes Funk og fra 1867 igen L. J. Henriksen, som i 1873 opførte den nuværende større hollandske Mølle nordvest for den gamle, der blev nedbrudt. Paa Grund af de efterhaanden umulige Eksportforhold af Bankebyg til Sverige opgav Henriksen Møllen sidst i 70'erne, da den blev overtaget af L. M. Thorn, der i 1881 solgte til Laur. Peter Ipsen, som i 1882 byggede Bageri. Ipsen solgte i 1904 til I. P. Mortensen, der anskaffede en Hornsby Motor og ejede Møllen til 1926, da den solgtes til Theodor Sørensen. Denne udvidede Virksomheden paa forskellige Maader og solgte den i 1933 til den nuværende Ejer, der har bygget nyt Pakhus og indlagt Sigtmaskine.

der blev nedbrudt. Paa Grund af de efterhaanden umulige Eksportforhold af Bankebyg til Sverige opgav Henriksen Møllen sidst i 70'erne, da den blev overtaget af L. M. Thorn, der i 1881 solgte til Laur. Peter Ipsen, som i 1882 byggede Bageri. Ipsen solgte i 1904 til I. P. Mortensen, der anskaffede en Hornsby Motor og ejede Møllen til 1926, da den solgtes til Theodor Sørensen. Denne udvidede Virksomheden paa forskellige Maader og solgte den i 1933 til den nuværende Ejer, der har bygget nyt Pakhus og indlagt Sigtmaskine.

Solbakkemøllen pr. Gudhjem.

Ejer: Alfred Jensen, f. 9. Juni 1880 i Savmøllen, Østerlars, g. 28. Oktober 1905 med Madsine, f. Andersen. Oprindelig laa her en gammel Stubmølle, der i 1920 af den daværende Ejer Anton Jensen blev nedrevet. Den nuværende holl. Vindmølle, der stod i Gudhjem, blev flyttet hertil af Alfred Jensen. Der benyttes en 16 HK. Hornsby Raaolliemotor. Møllen har et Vindfang paa 25 Alen med Selvsvikker.

Sose Mølle, Lobbæk. Ejer: Marcus Kofoed, født 29. Marts 1884 i Østermarie, g. 30. Okt. 1904 med Lovise, f. Hansen. Oprindelig laa

her en Stubmølle, vistnok den ældste Mølle paa Bornholm. Den nuværende holl. Vindmølle blev bygget 1874 af Møller Jørgensen, som i 1886 solgte den til Møller Alfred Kofoed. Fra 1896 til 1905 ejedes Møllen af Møller Chr. Kofoed, som da solgte den til den nuværende Ejer. Der forefindes

Valse- og Sigteværk, og der benyttes en 21 HK. Tuxham Raoliemotor. Møllens Vindfang er 32 Alen med Selvkrøjer og Selvsvikker.

har faaet installeret en 20 HK. Raoliemotor paa 12 Tdr. Land.

Stenby Mølle, Rø. Ejer: Anker Boss, f. 13. September 1895 i Rønne, g. med Ellen, f. Mogensen. Møllen er bygget i 1857. Det er en holl. Vindmølle med et Vindfang paa 27 Alen med Selvsvikker. Møllen har senere tilhørt Møller Rømer, som atter solgte den til Møller Fauerskov. I 1898 købtes Møllen af Møller J. A. Boss, som moderniserede den og yderligere i 1914 byggede Bageri. I Juni 1932 overtoges Virksomheden af Sønnen, den nuværende Ejer. Møllen »Tangy«, og der er et Landbrug

Strandmøllen pr. Pedersker. Ejer: Jørgen Kofoed, f. 25. Januar 1886 i Strandmøllen, g. 1. Oktober 1908 med Hermandine, f. Jensen. Møllen er en holl. Vindmølle, bygget 1868 af Møller Mogens Juhl, der i 1870 solgte den til Møller Lars Mogensen. I 1881 købte

Møller Jens Madsen Kofoed Møllen, som han i 1910 overdrog til sin Søn, den nuværende Ejer. Møllens Vindfang er 30 Alen, og der benyttes en Tractor som Hjælpekraft. Der er tilknyttet Savværk og Landbrug paa 49 Tdr. Land.

Stenbrudsmøllen, Nexø.

Ejer: Anton Mogensen, f. 1. Maj 1902 i Pedersker, g. 4. Januar 1930 med Ellen Sofie, f. Hansen.

Stenbrudsmøllen, der er en holl. Vindmølle, stod oprindelig ved Dæmningen. men efter Stormfloden i 1872 blev den flyttet til sin nuværende Plads.

Møllen tilhorte Stenbrudet, som drev den med kgl. Bevilling. Senere købtes Møllen af Otto Hansen, som atter solgte den til Møller Mathias Hansen. I 1912 købtes den af Møller H. P. Hjorth, som i 1930 solgte den til nuværende Ejer. Der arbejdes med en 38 HK. Dieselmotor »Deutz«. Vindfanget er paa 32 Alen med Selvsvikker. Sammen med Mølleriet drives ogsaa Handel med Korn- og Foderstoffer samt Mel fra eget Sigteri.

**Stubmøllen,
Møllebakken,
Svaneke. Ejer:**
Foreningen
»Bornholm«.
Møllen er en
gammel, histo-
risk Stubmølle,
der antagelig
stammer fra

Aaret 1634, idet dette Aarstal staa skrevet paa Bundbjælken i Møllen. Under en stærk Storm i 1737 blæste Møllen omkuld, men blev atter opfort. Paa Stenbjælken staa:

ANNO MDCCXXXVII JOCOM TISSEN -
BENTE HANSDATTER, — Siden 1832 har Møllen været i Slægten Bechs Eje, indtil den sidste Møller, Peter Emilius Hansen Bech, solgte Møllen i 1930 til Foreningen »Bornholm«. Møllen er nu fredet og meget søgt af Turister.

Stubmøllen i Tejn. Ejer: Peter Mikkelsen, f. 17. September 1867 i Tejn, gift 29. Maj 1903 med Laurensine, f. Davidsen. Møllen, der er ca. 250 Aar gammel, stod oprindelig i Klemensker, men blev i 1850 flyttet til sin nuværende Plads af Møller Bent Jørgensen. 2 Aar efter solgte han Møllen til Møller Chr. Mogensen og denne igen i 1872 til Møller Ole Andersen. Efter dennes Død solgte hans Enke Møllen i 1882 til Møller Peter Mikkelsen, som forandrede den fra Jordmølle til Sokkelmølle. I 1902 overtoges Møllen af Sønnen, den nuværende Ejer. Vindfanget er paa 19 Alen. Der er et Tilliggende paa 2 Tdr. Land.

Svanemøllen, Svaneke. Ejer: Christian Marius Frederiksen, f. 19. Januar 1882 i Nexø, gift 26. Oktober 1912 med Karen Nicoline, f. Nielsen. Møllen, der er en hollandsk Vindmølle, blev bygget i 1860 af et Aktieselskab. Samme Aar købtes Møllen af tidligere Søkaptajn Anker Kofoed. Han drev den til sin Død i 1885. hvorefter den blev overtaget af Sønnen, Anker Kofoed, som atter solgte den til

nuværende
Ejer i 1920. I
Forbindelse
med Møllen
drives ogsaa et
Bageri, opret-
tet i 1895. Der
findes installe-
ret en 35 HK.

Dieselmotor
»B. & W.«. Vindfanget er paa 36
Alen.

**Træbene
Mølle, Aarsbal-
le pr. Rønne.**

Ejer: Ole Ham-
mer, f. 2. Dec.
1886 i Svane-
ke, g. 9. Marts
1920 med Ma-
rie, f. Dellgren.
Træbene Mølle

blev bygget 1856 af Mikael Mogen-
sen. Fra 1880 til 1900 ejedes Møl-
len af Møller Andreas West, fra
1900 til 1902 af Møller Kjær, der
byggede nyt Bageri. Den nuværende Ejer købte Virksomheden i 1920. Der fore-
findes Valse- og Sigteværk, og der er installeret en 18—22 HK Avance Motor. For-
uden Mølleri og Bageriet drives Savskæreri samt Landbrug. Møllens Vindfang
er 30 Alen med Selvkrojer og Selvsvikker.

Vibemøllen,

Nexø. Ejer:
Christian Jes-
persen, født 2.
Novbr. 1892 i
Røbro Mølle,
Rø. gift 10.
Marts 1920 m.
Anna, f. Peder-
sen. Møllen er
en holl. Mølle, bygget 1864 af Møl-
ler P. Jørgensen, der 1874 solgte
til Møller A. Pedersen, der udvide-
de Mølleri og byggede Bageri. I

1900 købtes Møllen af Møller H. P. Hjorth, som drev den til 1914, da Møller
Emil Jespersen, der nu er Dirktor for Bornholms Valsemølle, købte den. Han
solgte den i 1920 til sin Broder, den nuværende Ejer, der har ladet installere en
30 HK. Atlas Motor, moderne Bagerovn og Bagerimaskiner. Der drives Handels-

mølleri og et Landbrug paa 5 Tdr. Land. Møllens Vindfang er 32 Alen med Selvkrojer og Selvsvikker.

Ypperne Mølle, Nyker. Forpagter: Alfred Olsen, født 5. Febr. 1902 i Aaker, gift 22. Juni 1933 med Betty, f. Enevoldsen. Efter Brand i 1906

blev den nuværende holl. Vindmølle bygget af Løjtnant, Møller Kure og samtidig byggedes Bageri. Møllen ejes af et Interessentskab og er bortforpagtet. Møller O. V. Munch havde Forpagtningen fra 1927 til 1932, da den nuværende Mølleforpagter overtog den. Møllen er indrettet med Valseværk, Plansigte og Arskanisigte samt Maskiner til Fremstilling af Gryn. Møllen har et Vindfang paa 30 Alen med Selvkrojer og Selvsvikker, og der er indlagt en 32 HK. Motor.

Østre Mølle, Hasle. Ejer: Otto Munch, f. 3. Juli 1897 i Vestermarie, g. 11. Sept. 1921 med Thea, f. Svendsen. Møllen er en holl. Vindmølle og

menes at være ca. 100 Aar gammel. Indtil 1897 ejedes Møllen af Møller Herman Jørgen Sode, som da solgte den til Møller Per Olsen. Denne drev Møllen til 1932, idet han solgte den til nuværende Ejer. Der findes installeret en 20 22 HK. Dieselmotor. Vindfanget er paa 28 Alen med Selvkrojer og Selvsvikker.

Fyn.

Aarup Dampmølle, Aarup.

Ejer: Niels Adolf Andersen, f. 22. Juli 1897 paa Laage Mølle, Sindbjerg Sogn, gift 17. December 1926 med Hedvig Helene Margurita, f. Frandsen. Aarup Mølle, som den staar i Dag, blev i 1894 flyttet fra Banken ved Skydebjerg til Aarup af Møller

Jørgensen. Senere har Møllen i ca. 20 Aar tilhørt Møller Jørgen Jensen, og endvidere Møller Jørgen Andersen, som i 1926 solgte Møllen til nuværende Ejer. Samme Aar blev Møllen restaureret og moderniseret og fik indstalleret en 22 HK. Motor og endvidere blev der oprettet et Sigteri. Beboelsesejendommen, som i en Aarrække havde været skilt fra Møllen, er bleven generhvervet af nuværende Ejer, som ogsaa har anlagt et Bageri samt Grynmølleri. Endvidere drives der Handel med Korn- og Foderstoffer.

Aastrup Mølle pr. Pejrup. Ejer: Carl Aagaard, f. 23. Juli 1867 paa Aastrup Mølle, g. 15. Juni 1893 med Johanne Marie, f. Ebbesen. Møllen er en gammel

Carl Aagaard.

Lauritz Aagaard.

holl. Vindmølle, bygget i 1860. Lidt senere gik den i Forpagning til Møller Søren L. Aagaard, som dog i 1866 selv købte Møllen. Han drev den til 1892, idet han da overdrog Møllen til sin Søn, den nuværende Ejer. Dennes Søn, Lauritz Aagaard, f. 2. Januar 1900, er Bestyrer af Møllen. Der forefindes Centrifugalsigte og Ma-

skiner til Fremstilling af Byggryn samt et Saasædreneri. Endvidere drives der Handel med Korn- og Foderstoffer. Møllen har et Vindfang paa 34 Alen med Selvkrøjer og Selvsvikker, og der findes installeret en 25 HK. Dieselmotor »Deutz«. Der er et Tilliggende paa 6 Tdr. Land.

Aborre Mølle pr. Assens.

Ejer: Jørgen Christian Hansen, f. 13. August 1860 i Brænderup Sogn. Aborre Mølle er en holl. Mølle,

bygget 1887 af Ejeren. Møllen har et Vindfang paa 36 Alen og har Selvkrøjer og Selvsvikker. Der er indlagt Elektromotor. Foruden

Mølleriet drives Handel med Korn- og Foderstoffer.

Allested Mølle pr. Allested.

Ejer: Johan F. Johansen, f. 29. Januar 1881 paa Allested Mølle, g. 8. Septbr. 1905 m. Anne Marie, f. Frederiksen.

Møllen er en holl. Vindmølle, bygget i 1880 i Forbindelse med et Savværk af Møller Hans Peter Johansen. I 1904 overgik Møllen til Sønnen, Hans Johansen, der solgte den i 1907 til Fabrikant N. Poulsen. Ringe. Oprindeligt laa Møllen øst for den gamle By, men i 1908 blev den flyttet til sin nuværende Plads. I 1911 solgtes Møllen til Møller Axel Jensen, og 1. August 1917 købtes den af nuværende Ejer. Denne er Søn af forannævnte Møller Hans Peter Johansen, og Møllen er saaledes atter i denne Slægts Eje. Møllen har et Vindfang paa 30 Alen med Selvkrøjer og Selvsvikker, og der findes installeret en 45 HK. Dieselmotor Deutz. Foruden Mølleriet og Savværk drives der ogsaa Trælasthandel. Sønnen, Rasmus F. Johansen, f. 13. August 1913, er Medarbejder ved Møllen.

Arreskov Mølle pr. Korinth. Forpagter: Johannes Steen Frederiksen, f. 11. April 1892 i Krarup Sogn, g. 18. December 1920 med Jenny Karoline Mathilde, f. Jensen, Datter af tidligere Forpagter af Arreskov Mølle, Møller Jens Johan Jensen. Hvornaar Arreskov Vandmølle er bygget, kan ikke siges med Sikkerhed, men allerede i Slutningen af det 18. Aarhundrede vides det, at den tilhørte Grevskabet Muckadell, hvortil den fremdeles hører. Møllen har dog saa godt som altid væ-

ret i Forpagtning. Fra 1900 til 1929 var den i Forpagtning til Møller Jens Johan Jensen, hvorefter den overgik til Svigersønnen, den

nuværende Forpagter. Møllen har eget Elektricitetsværk, der foruden Møllen ogsaa forsyner Arreskov Gods med Elektricitet.

10 -12 HK. Raaolliemotor.

Assens By- mølle, Assens.

Ejer: Rasmus Jensen, f. 20. Marts 1874 i Vissenbjerg.

Den gamle By-mølle blev oprettet i 1848. I 1911 ejedes den af Møller Niels Jensen, og i 1914 købtes den af nuværende Ejer. I 1911 hærgedes Møllen af en Ildbrand. I 1914 blev der indlagt en

Bagenbjerg Mølle, Tullebølle. Ejer: Chr. A. Hansen, f. 10. Oktober 1865 i Humble, g. 6. April 1893 m. Marie, f. Rasmussen. Møllen er en holl. Vindmølle med 30 Alens Vindfang, bygget 1860 af Møller Erik Rasmussen, som drev Møllen til sin Død 1903, hvorefter hans Svigersøn, den nuværende Ejer, overtog Møllen. Han lod paasætte Selvkrojer og Selvsvikker og indlagde en 25 HK. Bolanger Raaolliemotor samt optog Handel med Korn- og Foderstoffer.

Barløse Mølle pr. Assens. Ejer: Anders Bæk, f. 11. Februar 1887 i Assens, g. 18. Marts 1910 med Marie, f. Hørmose. Møllen er en holl. Vindmølle med 36 Alens Vindfang, bygget 1876 af Møller Rasmus Jensen. I 1889 overtog hans

Svoger, Møller
Hans Jørgen-
sen Bæk, Møl-
len, som han
den 18. Marts
1910 overdrog
til sin Søn,
den nuværen-
de Ejer. Møl-
len er forsynet
med Selvkrojer og Selvsvikker, og
der er installeret en 43 HK. Diesel-
motor Mias. Møllen har et Til-
liggende paa 6 Tdr. Land.

Bierne Mølle
pr. Ullerslev.

Ejer: Peter
 Larsen, f. 15.
 November 1882
 i Egeskov pr.
 Kværndrup, g.
 med Marie, f.
 Jensen, Datter
 af Møller Niels

Jensen, Sanderum Mølle. Bierne Mølle er en af de gamle Vandmøller fra det 12. Aarhundrede. Møllen brændte 1899, hvorefter Kornmølleriet blev nedlagt. Af Farver Andersen blev der bygget en Mølle som blev anvendt til Væveri. Væveriet ophørte i 1909 og blev omdannet til Emulsionsfabrik af Fabrikant Martin Jensen. I 1924 blev Møllen solgt til den nuværende Ejer, der atter begyndte Kornmølleri. Der er indlagt en 20 HK. Mahler Turbine.

Birkum Mølle
pr. Højby.

Ejer: Peter
 Marinus Knud-
 sen, f. 20. Juli
 1891 i Thorup,
 g. 28. Septem-
 ber 1916 med
 Elna, f. Lange.
 Birkum Mølle

var oprindelig en holl. Vindmølle med 34 Alens Vindfang, bygget af Christian Madsen. Af Ejere har der været: Møller Chr. Madsen fra 1903—1908, Møller Rasmus Lang fra 1908—1913 og nuværende Ejer fra 1. August 1913. Møller Rasmus Lang blev dræbt i Møllen den 31. Januar 1913. Den 14. September 1914 nedbrændte Møllen, hvorefter Møller Knudsen i 1915 byggede og igangsatte den nuværende Motormølle. I 1918 købte Møller Knudsen en lille

holl. Vindmølle med 28½ Alens Vindfang i Herdinge og flyttede den til Højby, hvor den blev opsat paa Motormøllen og kom i Gang 23. November 1918. I Motormøllen var først indlagt en 20—25 HK. M. & J. Raaliemotor, senere en 25 HK. Junkers. Møllen er i Forbindelse med Bageri.

Bjerreby Mølle, pr. Simmerbølle, Langeland. Ejer: Frederik Gregersen, f. 4. September 1860 i Tullebølle Sogn, g. 26. April 1890 med Petrine Dorthine, f.

Frederik Gregersen.

Kristian Gregersen.

Petersen. Møllen er bygget i 1819, og har i lang Tid tilhørt »Skrøbeløvgaard«. Møller Fr. Gregersen var først Bestyrer af Møllen, nemlig fra 1887—1890, hvorefter han selv overtog Møllen og drev den til sin Død i 1934. Møllen saavel som Mollegaarden bestyres nu af Sønnen, Kristian Gregersen, f. 25. Juli 1901. Der er et Tilliggende paa 16 Td. Land.

**Bjerreby Mølle
pr. Svendborg.**

Ejer: Melchior
Jensen, f. 10.
August 1886 i
Lundby, g. 13.
Juli 1915 m.
Hansine, f. Fø-
ged. Den opr.
gl. holl. Vind-

mølle har tilhørt Slægten Clausen gennem fl. Generationer indt. 1909, da den solgtes til Møller Mogenssen. I 1913 brændte Møllen, hvorefter den nuværende straks blev opført. Møllen solgtes den 15. Juli 1915 til nuværende Ejer. Denne har ladet indlægge Sigteri samt udskiftet Motoren med en 25 HK. Raaliemotor »Kramper«. Møllen har et Vindfang paa 32 Alen med Selvkrøjer og Selvsvikker, og der er et Tilliggende paa 8 Td. Land. Sammen med Møllen drives der ogsaa Korn- og Foderstofhandel.

**Blommelyst
Mølle, Blommelyst pr.
Holmstrup.**

Ejer: Niels Pedersen, f. 20. Juli 1861 i Sønderso, g. 4. Maj 1894 med Ane Kathrine,

f. Rasmussen. Møllen, der er bygget for ca. 70 Aar siden, blev overtaget af nuværende Ejer den 1. Maj 1901. I 1914—15 blev der installeret Petroleumsmotor.

Bobjerg Mølle, Lunde.

Ejer: Christen Otto Thomsen, f. 8. December 1884 i Herning, g. 4. Juli 1915 m. Johanne Marie, f. Petersen. Bobjerg Mølle laa oprindeligt i Gudbjerg og blev flyttet til sin nuværende Plads omkring 1880 af Møller Rasmus Pihl. Møllen har der-

efter været paa forskellige Hænder, indtil den købtes af Møller Niels Nielsen, som drev den til sin Død i 1911. Møller Nielsen's Enke fortsatte Driften og giftede sig i 1915 med den nuværende Ejer. Møllen har et Vindfang paa 31 Alen. Der er et Tilliggende paa 7 Td. Land.

**Boltinge Mølle,
Ringe.**

Ejer: Hans Peter Petersen Tommerup, f. 16. Juli 1889 i Gestelev, g. 18. Januar 1913 med Magda Sophie, f. Gorm Niel-

sen. Boltinge Mølle siges at være anlagt af Valdemar Atterdag, bestemt vides det ikke, men at Møllen er gammel, ved man, da den

i 1546 ejedes af Mogens Gyldenstjerne til Ivernæs (nuvær. Wedellsborg). I 1664 ejedes Møllen af Magister Jørgen Bertelsens Arvinger. Fra 1681 til 1853 ejedes den af Gyldenstjerneerne til Boltinggaard, i hvilket Tidsrum der var Fæstere paa Møl-

len. Fra 1853—58 ejedes Møllen af Anders Christensen, hvis Enke i 1859 giftede sig med Villh. Nielsen fra Lamdrup Mølle, der havde den til sin Dod i 1896, hvorefter den overgik til hans Slægtning Rasmus Hansen. Denne solgte atter Møllen til Grd. Niels Hansen, som igen solgte den til Husmand Esben Dydensborg, Bollinge. Efter Branden 1932 solgtes Møllen af Dydensborgs Sommer til den nuværende Ejer. Møllen var udelukkende Vandmølle til 1834, da der opførtes en holl. Vindmølle. Denne blev nedrevet i 1932. I den nuværende Mølle findes en 16 HK. Turbine til Mølleriet, og en 25 HK. Turbine til Brug for Ringe Elektricitetsværk samt som Hjælpemotor for Mølleriet en 23 HK. Motor »Thrige«.

Bolbro Mølle, Skt. Knuds Landsogn, Odense. Ejer: Niels Johannes Gregersen, f. 15. Februar 1891 i Bjerreby Mølle, Langeland, g. 24. Februar 1922 med Ellen, f. Schlichting. Møllen, der tidligere har været Dampmølle, blev overtaget af nuværende Ejer i 1921.

Borgnæs Mølle pr. Ærøskøbing. Ejer: Hans M. Pedersen, f. 14. Juni 1874 i Vindebølle, g. 17. Marts 1898 med Christine, f. Pedersen,

Datterdatter af Møller Jens Christensen, Olde Mølle. Den tidligere Borgnæs Mølle var en gammel Vandmølle fra det attende Aar-

hundrede. Den var i Forbindelse med en gammel Stubmølle, og der blev drevet Stamperi, Maltgøteri samt Brændevinsbrænderi. I 1848 byggedes den nuværende holl. Vindmølle af Møller Peter Hansen. I 1890 overtoges Møllen af Sønnen, Møller Thomas Hansen, i 1897 af Møller P. C. Pedersen og endelig i 1908 af nuværende Ejer, der har moderniseret Møllen og ladet installere en 14 HK. Raaolienmotor »Tangye«. Endvidere har han optaget Handel med Korn- & Foderstoffer. Møllen har et Vindfang paa 34 Alen med Selvsvikker, og der er et Tilliggende paa 12 Td. Land. To Søner er ansat ved Møllen, nemlig Hans J. Pedersen, f. 14. Juli 1899, og Emil Pedersen, f. 9. August 1903.

Borreby Mølle pr. Fangel. Ejer: Christian Møller, f. 23. September 1865 paa Arreskov Mølle, g. 26. April 1893 med Hansine, f. Aagaard, Datter af Møller Søren Larsen Aagaard, Aastrup Mølle. Møllen er en gammel Vandmølle, som har været i Møller Clausen's Slægts Eje gennem flere Generationer. Den sidste af Slægten var Møller Hans Hansen, som solgte Møllen til nuværende Ejer den 1. Novem-

ber 1896. I 1888 brændte Møllen, men blev straks efter genopbygget. Yderligere fandtes der ogsaa en holl. Vindmølle med Vindfang paa 32 Alen, men denne brændte i 1912 og blev ikke genopført. Til Møllen hører der et Bageri, som i 1912 blev ombygget og yderligere

gere i 1932 fuldt ud moderniseret. Endvidere drives der Korn- & Fødestofforretning samt Handel med Brændsel. Der forefindes ogsaa et Sædkornsrenseri. Møllen har Underfaldshjul af Jern paa 5½ Alen, og der er installeret en 10 HK. Elektromotor som Hjælpemotor. Til Møllen hører der 45 Td. Land. 2 Sønner er ansat som Medarbejdere ved Møllen, henholdsvis som Møllermester og Bagermester, nemlig Jens Aagaard Møller, f. 24. December 1897, og Gerhard Aagaard Møller, f. 30. September 1907.

Karl Langkilde.

Bramstrup Mølle pr. Højby. Ejer: Godsejer Karl Langkilde, Bramstrupgaard. Bestyrer: Hjalmar Hansen, f. 11. Febr. 1895, g. 2. Nov. 1919 m. Anna Kirstine,

f. Rasmussen. Bramstrup Mølle synes at have eksisteret allerede omkring 1450, og den nævnes specielt i Biskop Jacob Madsens Visitatsbog 14. Sept. 1589, ligesom ogsaa Rigsmarsken Frans Brockenhuus, som Ejer af Bramstrup 1569 til 1604, vides at have haandhævet sine Mølleprivilegier med overdreven Strenghed. Møllen var Fæste under Bramstrup til 1845, da den solgtes til Fæsteren Poul Pedersen, Søn af den forrige Fæster Peder Rasmussen. Der fortælles, at da en Del af det spanske Troppkontingent under Napoleonskrigene var garnisoneret paa Møllen, saa Fæsteren sit Snit til at forsvinde med »Krigskassen«. Hvorom alting er, synes han pludselig at være kommet under gode økonomiske Forhold, der tillod ham at bygge et stort og flot Stuehus. 1898 blev Møllen genforenet med Bramstrup, idet dennes daværende Ejer, Etatsraad Langkilde, købte den af den bekendte Opdagelsesrejsende, Stanleys Ledsager, Albert Christoffersen, der i 1888 havde købt den af Basse, der havde erhvervet den af ovennævnte Poul Pedersen. Den nuværende Møllebygning er solidt opført efter en Brand i 1883, og Vandkraften udnyttes nu til Formaling fra Hovedgaarden og til dennes Forsyning med Elektricitet samt nogen Formaling og Kornrenseri for Sognets Beboere. En til Møllen hørende stor og god Vindmølle kom i en Storm i 1909 i Bagvind og blæste ned, hvorefter Vandkraften suppleredes med Motorkraft. I 1933 installeredes en 20 HK. Bolinder Raoliermotor.

Bred Mølle, Bred. Ejer: Max Johannes Madsen, f. 16. November 1907 paa Bred Møllegaard. Bred Mølle er bygget i 1870 af Møller Jørgen August, efter hvem Møllen den Gang blev kaldt August Møllen, og af hvilken Aarsag den først blev sat i Gang i August Maaned. Blandt de sidste Ejere maa nævnes Møller Carl Hansen, som i 1905 solgte Møllen til Hans Jørgen Madsen, Fader til nuværende Ejer. Denne

Hans Jørgen
Madsen.

Max Johannes
Madsen.

sidste overtog Møllen i 1929. I 1933 blev der installeret ny 50 HK. Dieselmotor »M. A. N.«. Møllen har et Vindfang paa 36 Alen og har eget Sigteri. Foruden Møllevirksomheden drives der ogsaa en ret stor Korn- & Foderstofhandel samt Godtningsforretning. Til Møllen hører 4 Td. Land, indkøbt af den nuværende Ejer.

Hans Jørgen Madsen, f. 15. December 1864 i Agerup, Espe Sogn, g. 22. April 1893 med Martine Marie, f. Nielsen. Hans Jørgen Madsen var tidligere Ejer af ovennævnte Bred Mølle og Fader til nuværende Ejer.

**Bregninge
Mølle pr.
Svendborg.**

Ejer: Anders
Højte, f. 26.
August 1886 i
Heldager, g. 3.
Oktober 1912
m. Jørgine, f.
Lolk, Datter af

Møller H. Lolk. Møllen er en holl. Vindmølle, der var Fæstemølle under Valdemars Slot indtil 1912 og med Møller H. Lolk som sidste

Fæster. I Maj 1912 købtes Møllen af Lolks Svigerson, den nuværende Ejer, der lod paasætte Selvkrøjer og Selvsvikker samt indlægge en 10 HK. Tangye Motor og optog Handel med Korn- & Foderstoffer. Møllen har et Vindfang paa 34 Alen og et Tilliggende paa 12 Td. Land.

Bregninge Mølle pr. Ærøskøbing. Ejer: Jens A. Jensen, f. 1. April 1903 paa Bugninge Mølle, g. 1925 med Karen, f. Christensen. Den oprindelige Bregninge Mølle blev bygget omkring 1830 af Møller Jens Anders Jensen. Han drev Møllen til 1885, da den blev overtaget af Sønnen, Møller M. C. Jensen, og igen af dennes Søn, den nuværende Ejer, den 1. Oktober 1931. Møllen har saaledes kun været i

drives ogsaa en Korn- & Foderstofhandel, og Landbrug paa 13 Td. Land.

samme Slægts Eje. I Novbr. 1916 brændte Møllen, men blev straks efter genopbygget i sin nuværende Skikkelse. Møllen har et Vindfang paa 33 Alen med Selvkrojer og Selvsvikker, og der er installeret en Raafliemotor »Dan« paa 22—30 HK. Sammen med Møllen den tilhørende Møllegaard har et

Brendekilde Mølle pr. Holmstrup.

Forpagter: Fr. Petersen, f. 24. Marts 1893 i Tranekær, gift 30. Maj 1922 med Elina, f. Skovborg. Den

oprindelige Brendekilde Mølle var en Stubmølle, som imidlertid blev nedrevet i 1866 og afløst af den nuværende holl. Vindmølle. Møllen hørte tidligere til Brendekilde Møllegaard, men blev udskilt fra denne. Siden 1910 har den været tilknyttet Brendekilde Gaard, som ejes af Proprietær Junil Andersen. I 1921 overtog Fr. Petersen Forpagtningen af Møllen. Foruden Mølleri drives nu ogsaa Handel med Korn og Foderstoffer. Møllen har et Vindfang paa 32 Alen med Selvkrojer og Selvsvikker.

Lauritz Larsen.

Jørgen Peter Larsen.

Brobyværk, Mølle, Brobyværk. Forpagter Lauritz Larsen, f. 27. April 1877 i Gamtofte Sogn, g. med Ane Kathrine, f. Madsen. Efter at den oprindelige Mølle

var brændt, blev nuværende Vandmølle bygget i 1777. Møllen tilhører Grevskabet Schaffalitzky de Muckadell, Arreskov. Møllen er bl. a. kendt ved, at der i gamle Dage laa en Geværfabrik, som blev indtaget og tilintetgjort under Svenskekrigen. Endvidere fandtes der ogsaa et Stamperi og Farveri, som imidlertid blev nedlagt i 1895. Møllen var i lange Tider en Fæstemølle, og har som saadan i ca. 100 Aar været i Fæste hos Slægten Falck-Møller indtil 1906. Derefter gik Møllen i Forpagtning til ovennævnte Forpagter, som lod Møllebygningerne delvis ombygge og restaurere. Møllen drives som Sigte- og Grynmølle, og endvidere drives der Handel med Korn & Foderstoffer, Kunstgødning, Cement, Kalk og Frø. Møllen har Underfaldshjul paa 8 Alen.

Jørgen Peter Larsen, f. 11. Maj 1910, Søn af ovennævnte Lauritz Larsen, Brobyværk Mølle, og Medarbejder ved Møllen.

Brænde Mølle, Gjelsted.

Ejer: Jørgen Christian Jørgensen, f. 21. Marts 1858 i Puge Møllegaard, g. 11. August 1916 med Kristine, f. Knudsen. I 1919 købte J. C. Jørgensen Brænde Vandmølle, som han indtil da havde i Fæste under Grevskabet Wedellsborg. Møllen

nedbrændte i 1898, men genopbyggedes. Jorden til Møllen er forøget fra 20 til 50 Td. Land. I 1912 byggedes Elektricitetsværk.

Brændeskov Mølle pr. Svendborg.

Ejer: Peter Gjerstrup, født 13. Febr. 1899 paa Møllegaarden, g. 27. Oktober 1932 m. Hansine, født

Nielsen. Brændeskov Mølle er en Vandmølle med Overfaldshjul fra det 16. Aarhundrede og hed oprindelig Porthus Mølle. I 1857

overtog Møller Claus Peter Hansen Møllen ved Giftermaal med Møller Emil Gjerstrups Enke. I 1883 overdroges Møllen til Sønnen Hans Gjerstrup, som tilknyttede Savværk og installerede en 18 HK. Tangye Motor. I 1922 installeredes en 16 HK. Mahler Turbine. I 1930 overtog hans Søn, den nuværende Ejer, Virksomheden. Til Møllegaarden hører 48 Td. Land.

Bukkehave Mølle, Bregninge Sogn. Ejer: Christian Feldthusen Rasmussen Bukkehave, f. 4. Maj 1883 i Bukkehave Mølle, g. 10. April 1908 med Anna Margrethe, f. Møller. Bukkehave Vandmølle, paa hvilken der fra 1850 til 1868 dreves Stampe-

værk, blev nedlagt i 1889.

Vindmøllen blev bygget i 1856 af Møller Niels Rasmussen, der havde den i Livsfæste. I 1873 overgik Fæstet til Søren Rasmussen Bukkehavn, som havde Møllen indtil 1908, da Sønnen Christian Bukkehavn overtog Møllen i Forpagtning. I 1912

købte han den af Stamhusbesidder Juul-Brockdorff. Møllen brændte i 1903 og opførtes paa samme Grund. I 1926 indlagdes ny Motor. Møllen har et Vindfang paa 32 Alen og er forsynet med Selvkrojer og Selvsvikker. Til Møllen horer 91 Td. Land. Ejerens Søn Erik Bukkehavn, f. 2. April 1919 er beskæftiget paa Møllen.

Bymøllen ved Ærøskøbing, Stokkebye pr. Riise.

Ejer: Albert Chr. Clausen, f. 5. Marts 1893 i Marstal, g. 21. Juni 1916 med Caroline, f. Petersen. Den oprindelige Mølle var en Stubmølle, bygget af Rasmus Hansen Clausen. Den nuværende holl. Vindmølle, der

har et Vindfang paa 29 Alen, er bygget i 1848 paa samme Plads, hvor Stubmøllen stod. Blandt Ejere kan nævnes: 1850 Møller Johan Jørgensen Hansen, 1871 Møller Laurits Petersen Hansen og senere Peder Hansen. I 1907 købtes Møllen af Møller Thomas Petersen, og i 1919 overtoges den af Sønnen, den nuværende Ejer. I 1932 blev der installeret en 22 HK. Dieselmotor »Hornsby«. Der drives ogsaa Handel med Korn- og Foderstoffer.

Bullerup Mølle pr. Agedrup.

Ejer: Niels C. Andersen, født 30. Dec. 1886 i Brønderslev, gift 17. Juni 1910 m. Christine, f. Nielsen. Møllen er en meget gammel Vandmølle med Underfaldshjul og stammer fra det 15. Aarhundrede, da den tilhørte Godset Bullerupgaard. —

Møllen har i Aarenes Løb været paa forskellige Hænder indtil 1915, da den nuværende Ejer overtog Møllen. Sammen med Vandmøllen blev der ogsaa drevet en holl. Vindmølle, men denne blev nedlagt i 1926. I 1924 brændte Vandmøllen, men blev straks efter genopbygget. Der findes en Turbine paa 25 HK. »Møller & Jochumsen«. Sammen med Møllen drives ogsaa Korn- og Foderstofhandel. Til Møllen hører der 6 Tdr. Land.

Bækkehave Mølle, Taasinge. Ejer: Anders Rasmussen Andersen, f. 28. Jan. 1868 i Strammelse, g. 7. Januar 1905 m. Kristine, f. Kristensen.

Bækkehave Mølle er en holl. Vindmølle, bygget 1884 af Møller Rasmus Lolk, som drev Møllen til 1914, da den nuværende Ejer købte den. Møllen har et Vindfang paa 30 Alen, og der er indlagt en 20 HK. Motor Tractor.

Christiansmøllen, Svendborg. Ejer:

Rasmus Marius Rasmussen, f. 26. Februar 1889 i Humble Sogn, Lange-land, g. 5. Feb. 1924 med Johanne Margrethe, f. Jensen. Christiansmøllen hed oprindelig Møllmarksmøllen efter Skibskaptajn Møllmark, der byggede Møllen i

1859. Derefter fik den Navnet »Klingenberg«, men under et Besøg af Kong Christian d. VIII fik den daværende Møller Tilladelse til at give Møllen Navn efter Kongen. Kaptajn Møllmark, f. 1815, død 1881, havde Møllen indtil faa Aar før sin Død, idet den da blev solgt til Grdr. Rasmus Nielsen. Møllen har derefter haft forskellige Ejere, indtil den købtes af Møller M. Nielsen — nu Ejer af Nederste Mølle, Svendborg. Møller Nielsen solgte Christiansmøllen i 1921 til Møller Hans Eriksen, som atter solgte den i 1924 til nuværende Ejer. I 1932 blev der installeret en ny 50 HK. Dieselmotor »B. & W.«. Endvidere nyt Sigteri.

Dals Mølle pr. Espe. Ejer: Magnus Viggo Larsen, f. 28. Juni 1893 i Nybølle, g. 8. Juni 1923 med Karen Kirstine Margrethe Julie, f. Jørgensen. Dals Mølle stammer fra omkring Aaret 1588. Der findes ikke mange Optegnelser fra den Tid. Det vides, at i 1691 ejedes Halvparten af Møllen af Karen Brahe til Østrup-

hvorefter denne selv købte Møllen og drev den i 2 Aar. Han solgte den da til Peter Madsen Juul, som dog allerede Aaret efter solgte den igen til nuværende Ejer.

Davinde Vandmølle, Davinde pr. Marslev. Ejer: Niels Christian Sørensen, f. 14. September 1905 i Smerup pr. Hvidbjerg, g. 30. November 1930 m. Vita, f. Jespersen. I sin nuværende Skikkelse er Davinde Vandmølle ca. 100 Aar gammel, det vides, at Møllen før den Tid laa noget længere mod Øst og var saa lille, »at man kunde komme en Tonde Sæd i Kværnen og tage til Odense, og naar man saa kom hjem, var Sæden endda ikke malet«. I 1873 havde Møller Ole Jensen Daugaard Møllen, han solgte den i 1880 til Otto Petersen, der 1893 afhændede den til Maskinbygger Niels Nielsen. Nielsen overdrog samme Aar Møllen til Andreas Kromann, der solgte den i 1920 til Møller A. M. Andersen, og derefter købte den nuværende Ejer Møllen i 1930.

strupgaard, og den anden Halvpart tilhørte Kronen. I 1694 skøder Kongen, Chr. d. V. Kronens Del til Karen Brahe, som døde i 1736.

Senere overgik Møllen til Grevskabet Muckadell, hvorfra den var i Fæste. Fra 1901 til 1921 var den i Fæste til Møller Clausen.

der, købtes Møllen i 1898 af Møller R. N. Jørgensen, der drev den til 1906, hvorefter den solgtes til Møller Anders Hansen. Denne solgte Møllen til nuværende

Dunkær Mølle, Dunkær, Ærø. Ejer: Peter H. Nissen, f. 2. Aug. 1898 i Bregninge Sogn, gift 14. April 1929 m. Anne Sofie, f. Christensen.

Møllen er en gammel holl. straa-tækt Vindmølle, bygget i 1847 af Jørgen Madsen. Efter en Tid at have været paa forskellige Hænder,

Ejer d. 1. April 1928, og der installeredes da en 30—35 HK. Dieselmotor »Bukh«. Møllen har et Vindfang paa 33 Alen. Sammen med Mølleriet drives ogsaa Handel med Korn- og Foderstoffer.

Dyrehave Mølle pr. Nyborg. Forpagter: Holger Jensen, f. 19. Maj 1904, gift 11. August 1929 med Ellen, f. Hansen. Dyrehave Mølle blev bygget 1858 af Møller Larsen, som drev den til ca. 1900, hvorefter Møllen solgtes til Møller Jacobsen, som havde den til 1912.

Herefter overgik Møllen til Sagfører Viborg-Larsen, som solgte den i 1916 til Møller Niels Lauritz Jensen, Bavnhøj Mølle, Grenaa. Møller Jensen er Fader til ovennævnte Forpagter. I 1922 fik Møllen paasat Selvsvikker, og i 1926 indlagdes en 16 HK. Deutz Motor. I 1934 blev der paasat Selvkrøjer, og Møllen blev restaureret og fuldt moderniseret.

Egebjerg Mølle pr. Stenstrup. Ejer: Anders Andersen, f. 23. December 1874 paa Egebjerg Mølle (død 1921), g. 25. September 1900 med Anna, f. Thomsen. Møllen, der er en holl. Vindmølle, er bygget omkring 1850 af Møller Peter Christensen. Derefter har følgende Ejere været paa Møllen, nemlig Møller Niels Pe-

Anders Andersen.

Rasmus P. Andersen.

dersen fra 1862—70, Møller Rasmus Andersen fra 1870—1901, hvorefter Sønnen, Anders Andersen, overtog Møllen. Sammen med Mølleriet drives ogsaa Bageri samt Handel med Korn- og Foderstoffer. Møllen har et Vindfang paa 36 Alen, og der findes installeret en 20 HK. Dieselmotor »Deutz«. Endvidere er der et Landbrug paa 11 Tdr. Land. Efter Anders Andersen's Død har Enken fortsat Virksomheden, der bestyres af Sønnen, Rasmus P. Andersen, f. 19. Januar 1902, gift 24. Juli 1927 med Inger, f. Christiansen.

Egeskov Mølle pr. Kværndrup. Ejer: Marius Preben Christiansen, f. 10. Marts 1878 i Kværndrup Vænge, g. 21. Juli 1903 med Mette Kirstine, f. Madsen. Ma-

Hans Jørgen Christiansen, f. 3. Juni 1907 i Lunde Sogn, Søn af ovennævnte Marius Preben Christiansen, Egeskov Mølle. Hans J. C. er Driftsleder paa Møllen.

Eiby Stationsmølle, Ejby. Ejer: Kreaturhandler Magnus Rasmussen, f. 6. Februar 1886. Møllen er en holl. Vindmølle, der blev flyttet fra Fluebjerg til Eiby. Bestyrer er Asger Olesen, f. 10. Januar 1874. Møllen har et Vindfang paa 30 Alen, og der er indlagt Elektromotor.

1924 til Pumpelag A/S, som nu er den egentlige Ejer af Møllen. Der er bleven installeret en 60 HK. Dieselmotor »B. & W.«, saa der samtidig kan pumpes med 2 Snegle. I Aar 1900 fik Møllen paasat Selvkrøjer og Selvsvikker. Bestyrer Christensen overtog Ledelsen af Møllen d. 1. November 1917. Forinden havde Anders Hansen været Bestyrer i en længere Aarrække.

Marius Preben Christiansen. Hans Jørgen Christiansen. rius Preben Christiansen købte Egeskov Mølle i 1930 af daværende Ejer, Chr. Jensen, Sundshøj. Preben Christiansen lod straks foretage forskellige Forbedringer, idet han indsatte en Sigte- og Blandemaskine, samt lod installere en 70 HK. Dieselmotor »Deutz«. Senere paa Aaret paabegyndte han Fremstilling af »Dacapo«, der er et Høse-, Kyllinge- og Voksefoder.

**Einsidelsborg
Slusemølle pr.
Kappendrup.**

Bestyrer: Aksel Harald Christensen, f. 6. Sept. 1895 i Krogbølle

Sogn, g. 19. Sept. 1918 m.

Dina Elisa, f. Walstrøm. Einsidelsborg Slusemølle blev bygget i 1874 af Grev Petersdorf. Imidlertid overgik Møllen d. 1. September

**Elektri Mølle,
Vester Aaby.**

Ejer: Rasmus
Jensen, f. 11.
Maj 1884 i
Rønninge, gift
29. Okt. 1910
m. Marie, f.
Rossau. Elek-
tri Mølle er en

Vindmotormølle med 28 Alens
Vindfang og med Selvkrojer og
Selvsvikker, bygget 1916 af Eje-
ren. Som Hjelpekraft er installe-
ret en 25 HK. Elektromotor. Der drives Handelsmølleri og til Virksomheden hører
et Bryggeri.

**Ellinge Mølle,
Ellinge.**

Ejer:
Hans Hansen,
f. 31. Juli 1877
i Ellinge, g. 9.
Nov. 1906 med
Anna Margre-
the, f. Hansen.
Ellinge Mølle
blev bygget

1866 af Møller Søren Jørgensen.
der solgte den til Møller Rasmus
Pedersen. I 1885 blev Møllen solgt
til Peder Kaspersen, som drev den

til 1905, da han solgte Møllen til den nuværende Ejer. Møllen nedbrændte i 1920,
men blev genopbygget samme Aar med Selvkrojer og Selvsvikker. Der er indlagt
Elektromotor.

Emmelev Mølle pr. Otterup.

Ejer: Simon Simonsen, f. 10. April
1869 paa Emmelev Mølle, g. 23.
Juli 1910 m. Martha, f. Andersen.
Mølleri begyndte 1838 med en
lille hollandsk Vindmølle, som blev
nedrevet 1908, hvorefter den nu-
værende Vindmotormølle blev op-
ført. Møllen har været i Møller
Simonsens Slægts Eje siden 1868,
idet den først ejedes af hans Bed-
stefader Abraham Johansen og
derefter af Faderen Peter Simon-
sen. Ejerens Søn Peter Simonsen,
f. 14. November 1915, er ansat ved Møllen. Der er et Tilliggende paa 36 Tdr.
Land.

Ennebølle Mølle pr. Snøde. Ejer: Hans Chr. Hansen, f. 8. September 1866 i Longelse, g. 12. Maj 1892 m. Petra Caroline, f. Andersen. Ennebølle Mølle blev bygget 1900 af Møller Henrik Jensen, som havde Møllen til 1910, da den nuværende Ejer købte den. I 1910 indlagdes Sigtteri til Hvede og Rug, og i 1920 indlagdes en 22½ HK. Elektromotor. Der drives Handel med Korn- og Foderstoffer.

i Gang den 16. April samme Aar.

Falle Mølle pr. Kværndrup. Ejer: Anders Kristian Knudsen, f. 14. Oktober 1855 i Herringe, gift 1878 med Sophie Hansdatter, f. Rosenlund. Falle Mølle blev bygget i 1850 af Godsforvalter Vognsen paa Egeskov og kom Møllen blev først drevet ved en Bestyrer, men

Anders Knudsen.

Johannes Knudsen.

blev senere bortforpagtet til Møller Hans Christian Carlsen. I 1878 overgik Forpagtningen til Møller Anders Kristian Knudsen, som i Aaret 1900 købte Møllen.

Johannes Knudsen, Søn af ovennævnte Anders Kr. Knudsen, Falle Mølle, f. 25. Oktober 1895 paa Mollegaarden, g. 1924 med Ellen Johanne, f. Christiansen. Johs. Knudsen er Medarbejder paa Møllen.

Fangel Mølle pr. Fangel. Ejer: Jørgen Jørgensen, f. 23. Juni 1872 i Sødinge, Ringe Sogn, g. 15. Nov. 1902 m. Kirstine, f. Fre-

deriksen. Møllen er en holl. Vindmølle, bygget i 1865 af Gdr. Jørgen Kristensen, som senere overdrog Møllen til sin Søn, Kristen Jørgensen. Efter dennes Død i 1898 fortsatte Enken Virksomheden, men med den nuværende Ejer, Jørgen Jørgensen, som Bestyrer. Imidlertid overgik Møllen og Møllegaarden i 1902 i Forpagtning til Chr. Hansen, men Jørgen Jørgensen vedblev at være Bestyrer. I 1916 købte Chr. Hansen Møllen, og i 1917 overgik den i Forpagtning til Jørgen Jørgensen, som endelig købte Møllen i Oktober 1922. Møllen har et Vindfang paa 34 Alen med Selvkrojer og Selvsvikker, og der findes installeret en 10 HK. Elektromotor. 2 Sønner er ansat ved Møllen, nemlig Svend Jørgensen, f. 31. Marts 1906, og Hans Jørgensen, f. 8. November 1912.

Flemløse Mølle, Flemløse.

Ejer: Peter Rasmussen, f. 8. Maj 1888 paa Flemlose Mølle, g. 26. April 1930 m. Anna Jensine, f. Pedersen. Møllen

er en holl. Vindmølle, bygget i 1866 af Møller Hans Madsen. Sønner overgik Møllen til Møller A. Frederiksen, og derefter i 1869 til Møller Niels Rasmussen, som atter solgte den i 1875 til Møller Steffen Rasmussen. Denne var Søn af Møller Rasmus Nielsen, Turup Mølle. Steffen Rasmussen drev Møllen til 1921, idet hans Søn, den nuværende Ejer, da overtog den. Møllen har et Vindfang paa 32 Alen med Selvkrojer og Selvsvikker og arbejder med en Elektromotor paa 10 HK. Til Møllen hører der 25 Tdr. Land. Der drives ogsaa Korn- og Foderstofhandel.

Frankfri Mølle, Knarreborg.

Forpagter: Arnold Pedersen, f. 6. Dec. 1895 i Tranekær, gift 28. Maj 1921 m. Rigmor, f. Lauritsen.

Møllen er en holl. Vindmølle, bygget i 1875 af Møller Kungsted. I 1893 solgtes Møllen til Møller H. P. Knudsen, som i 1911 solgte den til

Møller A. H. Andersen. Den 1. Oktober 1919 købtes Møllen af den nuværende Ejer, Axel Jørgensen, der har ladet installere en 10 HK. Elektromotor. Der drives Handel med Korn- og Foderstoffer, Kolonial, Brændsel, Cement, Kalk og Kunstgødning. Møllen har et Vindfang paa 32 Alen. Til Møllen hører Landbrug paa 24 Td. Ld. Landbrug samt Kolonialhandel drives af Ejeren.

Freltofte Mølle, Nr. Lyndelse Sogn. Ejer: Christian Christiansen, f. 26. Marts 1880 i Tarup, gift 19. Okt. 1907 med Oline Kirstine Vilhelmine, f.

Olsen. Freltofte Mølle er bygget i 1857 af Møller Jørgen Conrad Andersen. I 1895 adskille han Møllen fra Møllegaarden, idet Møllen

købtes af Møller Anders Nielsen, der nu er Købmand i Hjallesø. I 1907 købtes Møllen af nuværende Ejer. I 1915 moderniseredes Møllen, og i 1922 installeredes en ny 20 HK. Raaolliemotor. Møllen har et Vindfang paa 34 Alen.

Fuglevig Vandmølle, Vissenbjerg.

Ejer: Jens Rasmussens Enke, Hansine Marie, f. Andersen. Steddatter af Møller Jacob Hansen, Vejle

Mølle. Fuglevig Vandmølle, oprindelig kaldet Præstemøllen, blev bygget 1847 antagelig af Møller Dugg, som havde den i mange

Aar. I 1888 købte Møller Jens Rasmussen Møllen, som stadig er i Enkens Eje. Mølleriets har været nedlagt siden Rasmussens Død 1929.

Fønsvang Mølle pr. Nr. Aaby. Bestyrer: Jørgen Larsen, f. 6. November 1882 i Skaarup, g. 4. Nov. 1906 m. Kathrine, f. Knudsen. Møllen er en hollandsk Vindmølle bygget 1861 af Godset Wedellsborg. Møllen bruges, foruden til Kornmølle, ogsaa til Pumpning for Afvanding af 205 Td. Eng. Møllens Vindfang er 37½ Alen. Ovennævnte Jørgen Larsen blev Bestyrer af Møllen i 1921.

Graaes Mølle, Svendborg.

Ejer: Christian Ludvig Clausen, f. 30. Aug. 1882 i Bjerrebj, g. 6. Nov. 1909 med Maren, f. Hansen. Graaes Mølle

er en holl. Vindmølle, den menes at være ca. 200 Aar gammel. Den nuværende Ejer købte Møllen i 1909 af Møller Anders Petersen,

som havde haft Møllen siden 1889. I 1932 blev der indlagt en 16 HK. Deutz Dieselmotor.

Gribsvad Mølle, Rorup.

Ejer: Carl Marius Christensen, f. 1. Februar 1889 i Løsning, g. 23. April 1914 med Jensine Marie, f. Christiansen. Møllen blev bygget 1864. I 1914 købte C. M. Christensen Møllegaarden og forpagtede Møllen, som imidlertid nedreves af

Ejeren A. V. Nielsen i 1918, hvorefter C. M. Christensen opførte den nuværende Mølle med et Vindfang paa 20 Alen. Der er indlagt en 12 HK. »Gideon» Motor i 1929. Der drives Handel med Korn- og Foderstoffer.

Grubbe Mølle pr. Faaborg.

Ejer: Viggo Jervelund, f. 19. Okt. 1883 i Vor Frue Landsogn, gift 16. April 1919 m. Kristine, f. Errebo. Grubbe Mølle

er en gammel Vandmølle med Overfaldshjul. Den tilhørte en Tid Grevskabet Brahesminde, men solgtes omkr. 1870 til Møller

Hlum. I 1880 købtes Møllen af Møller A. Plough, der i 1892 tilbyggede en holl. Vindmølle med Vindfang 37 Alen, Selvkrojer og Selvsvikker. I 1902 overtog Sonnen, Møller N. Plough, Møllen, som han i 1918 solgte til den nuværende Ejer.

I 1928 indlagdes en 22 HK. Mahler Turbine og i 1931 en 25 HK. Deutz Motor. I September 1932 brændte Møllegaarden, men blev straks genopbygget. Der drives Korn- og Foderstofhandel samt Frøavl. Møllen har et Tilliggende paa 110 Td. Land. Til Møllen hørte ogsaa Stampemøllen i Svanninge, som nu er solgt og nedlagt. Mølleren er Næstformand i Svanninge Sogneraad.

**Gundestrup
Mølle pr. Vester Aaby.**

Ejer: Jens P. Jensen, f. 4. Maj 1889 i Vedby pr. Sønder sø, g. 28. April 1918 m. Anna Emilie

Kirstine, f. Madsen. Gundestrup Mølle er en smukt beliggende gammel Vandmølle. Omkr. Aarhundredskiftet ejedes Møllen af Møller Johan Jensen, hvis Datter blev gift med Møller Hjortslev, der overtog Møllen efter Møller Johan Jensen og havde den i ca. 20 Aar. Den nuværende Ejer købte Møllen den 1. Marts 1918. I 1924 indlagdes Elektricitetsværk. Til Møllen hører 50 Td. Land.

Haagerup Mølle pr. Højrup. Ejer: Søren H. Pagh, f. 24. Juli 1873 i Bogeskov pr. Fredericia, g. 14. Maj 1904 med Maren, f. Nielsen. Møllen er en holl. Vindmølle, bygget i 1864 af Møller Jeppe, og er særlig karakteristisk ved, at den er tækket med Teglsten. Blandt de senere Ejere kan nævnes Møller N. P. Andersen, der solgte Møllen i 1892 til Møller H. P. Madsen. Denne solgte atter Møllen til nuværende Ejer den 1. Maj 1904. I 1930 udsiftedes Motoren, og der blev installeret en 24 HK. Dieselmotor »Scandia«. I Forbindelse med Mølleriet drives ogsaa Korn- og Foderstofhandel samt Maltgøroeri. Møllen har et Vindfang paa 30 Alen med Selvkrøjer og Selvsvikker, og der er et Tilliggende paa 10 Td. Land.

Søren Pagh.

Aage Pagh.

Aage Pagh, f. 15. August 1906. Søn af ovennævnte Søren H. Pagh, Haagerup Mølle. Aage Pagh er Medarbejder ved Mølleriet.

Haarby Mølle, A/S., Haarby. Direktør: Anders Hansen Jørgensen, f. 2. Maj 1877 i Høed, g. 15. Februar 1902 med Karen, f. Pedersen. Møllen er oprindelig en Vandmølle fra det 16. Aarhundrede. I 1903 solgtes Møllen af Møller Jørgen Møller, i hvis Slægts Eje Møllen havde været i flere Generationer. Den solgtes til Gods-ejer Brünichs Hansen, Løgismose, der installerede en 30 HK. Mahler Turbine

A. Jørgensen sen.

A. Jørgensen jun.

og købte Strandby Mølle, der flyttedes til Haarby, men forøvrigt ikke bruges mere. Møllen, der fra Aar 1900 blev drevet i Forbindelse med Elektricitetsværk, overgik i 1915 til et Interessentskab. Møllen og Elektricitetsværket brændte i 1926, hvorefter den blev genopført som Motormølle og udskilt fra Interessentskabet, med den tidligere Bestyrer som Ejer. 1929 overgik Møllen til Aktieselskab med den hidtidige Ejer som Direktør. Der drives stor Korn- og Foderstofhandel samt Handel med Brændsel, Kunstgødning etc. Direktørens Søn, Anders Peter Jørgensen, f. 25. Januar 1903, g. med Valborg, f. Petersen, er Bogholder.

Harndrup Mølle, Harndrup Sogn.

Ejer: Chresten Werner Bertelsen, f. 24. Maj 1909 i Hørup paa Als. Møllen blev bygget i 1924 som

Vindmotormølle og forsynet med en 28 HK. Internationale Motor af Møller Bertil Christian Bertelsen, f. 21. Marts 1877 ved Ballegaards Mølle pr. Ullerup, g. 12. Juni 1908 med Martha Frederikke, f. Pollähn, Datter af Møller Pollähn i Görtz, Tyskland.

Helenemølle pr. Katterød St. Ejer: Johannes Bøgelund Petersen, f. 26. September 1901 i Bullerup, g. 26. Marts 1926 med Karen Johanne Margrethe, f. Pedersen. Oprindelig var Helenemøllen en hollandsk Vindmølle bygget i 1833—34 til Godset Holstenshus. Den nuværende Ejer overtog Møllen den 1. Oktober 1931,

12 Td. Land. Der drives tillige Korn- og Foderstoffforretning.

Haugbølle Mølle pr. Lindelse, Langeland.

Ejer: Marius Godtfredsen's Enke. Møllen er en gammel hollandsk Vindmølle bygget i 1834 af Møller Johansen. I 1884 overtoges den af Sønnen, Møller Erik Iversen, og i 1920 overtog dennes Son, Valdemar Iversen, Møllen og Møllergaarden, hvortil der hører 17 Td. Land. I 1924 frasolgte Møllen til Møller Marius Godtfredsen. Efter dennes Død i 1933 har Enken fortsat Driften med Sønnen, Hans Godtfredsen, som Bestyrer. Møllen har et Vindfang paa 30 Alen med Selvsvikker.

men havde allerede fra 1926 haft Møllen i Forpagtning.

Kort efter at Bøgelund Petersen havde overtaget Møllen nedbrændte denne, hvorefter den nuværende Motormølle blev opført. Der findes installeret en 34—40 HK. Dieselmotor »Deutz«. Til Møllen hører der

Helletofte Mølle pr. Tranekær.

Ejer: Hans Chr. Emil Nielsen, f. 23. August 1882 i Rudkøbing, g. 11. Maj 1907 m. Martha, f. Hansen.

Helletofte Mølle er en gammel holl. Vindmølle bygget i 1864 af Møller Lars Clausen. Oprindeligt blev den kun anvendt som Benmølle, men i 1891 købtes Møllen af Møller Chr. Hansen, og blev da drevet som Kornmølle. Samtidig blev der bygget et Bageri, men dette blev atter nedlagt, da Møllen i 1916 købtes af nuværende Ejer. Der drives ogsaa Handel med Korn og Foderstoffer. I Møllen er der installeret en 8 HK. Petroleumsmotor. Møllen har et Vindfang paa 24 Alen.

Herregaardsmøllen, Søby pr. Ærøskøbing. Forpagter: Einar Pedersen, f. 26. April 1909 i Ørsted, gift 2. Juli 1933 med Edith, f. Jørgensen.

Oprindelig laa der en gammel holl. Vindmølle tilhørende Møller Jørgen Andersen. Imidlertid nedbrændte Møllen i 1924, hvorefter den nuværende Motormølle blev bygget. Der findes installeret en 35 HK. Dieselmotor »Volund«, samt Maskiner til Fremstilling af Byggryn. I 1932 blev der opført et Bageri, som ledes af Sønnen, Gøte Andersen. I April 1933 overtog Einar Pedersen Forpagtningen af Møllen, og driver samtidig Handel med Korn og Foderstoffer samt Gryn.

Siden Møller Damgaard i 1898 solgte Møllen, har denne skiftet Ejere flere Gange, saaledes Møller Brandt fra 1898—1918, Møller Andersen fra 1918—20, hvorefter nuværende Ejer ved en Byttehandel med Stenbjerg Mølle overtog Hesselager Mølle. Møllen har Plansigte og Valsestol, og der findes installeret en 22 HK. Turbine »Møller & Jochumsen«.

Hesselager Mølle, Hesselager.

Ejer: Poul Poulsen, født 9. Marts 1869 i Svendborg, gift 13. Nov. 1895 m. Hanne Marie, f. Hansen. Den oprindelige Hesselager Mølle nedbrændte i 1888, hvorefter daværende Ejer, Møller Damgaard, byggede den nuværende Mølle.

Hesselbjerg Mølle pr. Humble.

Ejer: Kirstine Andersen, f. Nielsen, Enke efter Anders Møller Hansen Andersen, født 1857 i Hesselbjerg Møllegaard, g. 1888. Hesselbjerg Mølle var opr. en Stubmølle, som brændte omkr. 1820. I 1887 overtoges Møllen af Anders Møl-

ler Hansen Andersen, som drev den til sin Død 1927. Den ejes endnu af Enken og bestyres af Møller Hans Petersen.

Den nuværende hollandske Mølle blev bygget 1842. I 1924 købte den nuværende Ejer Møllen af Møller Georg Simonsen, som kun havde den i 1/2 Aar. Før Simonsen ejede Møller Jørgen Jørgensen Møllen.

Hessum Mølle, Skiby Sogn.

Ejer: Harald Petersen, f. 12.

Juli 1901 i Freltofte, gift 27. Febr. 1924 m. Olga Marie, f. Petersen, Datter af

Møller N. Th. Petersen, Blomme-lyst Kro. Hessum Mølle menes at have været en Stubmølle, oprindeligt beliggende i Byen Bedskar.

Hindemæe Motormølle pr.

Ullerslev. Ejer: Vilhelm Breitenstein, f. 16. Januar 1871 i Pollerup, Møn, g. 21. Maj 1901 med Maren, f. Nielsen. Hindemæe Mølle blev bygget som Vindmølle i 1806 af Godsejer Mourier, som i 1839 solgte den til Baron Juel Brockdorff. Baroniet, der drev Møllen til 1902, da den bortforpagtedes til Breitenstein, som senere købte den. Møllen nedbrændte Juleaften 1923, hvorefter den nuværende Motormølle blev bygget. Den drives ved Elektricitet.

Den drives ved Elektricitet.

Holte Mølle pr. Glamsbjerg.

Ejer: Knud Jensen, f. 20. Oktober 1868 i Assens, g. 15. Juni 1894 med Johanne, født Hansen. Holte Mølle er en

holl. Vindmølle bygget 1901 af Ejeren. Den har et Vindfang paa 24 Alen og er forsynet med Selv-

krøjer og Selvsvikker. Møllen har et Tilliggende paa 6 Td. Land.

Hine Mølle, Rudkøbing. Ejer: Hans Jacob Madsen, f. 24. Maj 1879 i Vindeby paa Langeland, g. 1908 med Karentine, f. Hansen. Møllen er en gammel hollandsk Vindmølle bygget 1779 af Møller Rasmussen, efter hvis Død den overgik til Sønnen, Byskriver Rasmussen. Møllen har været i Slægtens Eje til 1888, da den solgtes til Møller Bendix Christiansen, og i 1906 købtes den af nuværende Ejer. Møllen er siden bleven moderniseret og faaet paasat Selvkrojer og Selvsvikker samt indlagt en 25 HK. Raaolliemotor »Langeland«. Der er et Landbrug paa 8 Td. Land.

Holme Mølle pr. Gjelsted.

Ejer: Jens Jensen, f. 17. Oktober 1901 i Ringe Sogn. Holme Mølle blev bygget i 1858 af Proprietær Holme, Holmegaard, hvortil den hørte indtil 1914, da den købtes af Møller Kaj Petersen. Denne ejede Møllen til 1924, hvorefter den skifter

Ejer nogle Gange, indtil den i 1933 sælges af daværende Ejer, Jørgen Andersen, til den nuværende Ejer. Møllen er siden bleven restaureret og skal endvidere have ny Motor.

**Horne Vester-
mølle, Horne**

pr. Faaborg.

Ejer Poul Andreas Nielsen, f. 7. Okt. 1875 i Horne, g. 21. Juli 1901 med Kathrine, født Holm. Horne

Vestermølle blev bygget i 1874 af Møller Jeppe Schøn og Fabrikant L. Jensen, Faaborg. Møller Jeppe Schøn overtog Driften af Møllen

til 1893, hvorefter den solgtes til Møller Carl Jensen, som igen i 1899 solgte Møllen til nuværende Ejer. I Aarene 1901—03 blev Møllen fuldstændig moderniseret, og der blev yderligere tilbygget Stalde. I 1906 forandredes Møllen efter la Cour's System. I 1930 blev der indført elektrisk Drift og installeret en 20 HK. Motor »Thrige«. Møllen har en Vindfang paa 34 Alen, og der er et Tilliggende paa 2 Td. Land. I 1916 købte Møller Nielsen Villa »Hvide Hus« til Beboelse. Villaen er bebyggende ret op til Møllen.

Horne Østermølle, Horne pr. Faaborg. Bestyrer: Fru Anna Marie Petersen, f. Overgaard, Enke efter afdøde Møller Jens Peter Petersen, f. 29. Maj 1876 i Ejby Sogn, g. 27. April 1904. Ved Horne By laa i sin Tid »Grevens Mølle«, som var i Forpagtning til Møller Niels Hansen. Efter en Uoverensstemmelse med Grevnen blev Forpagtningen ham frataget, hvorefter Niels Hansen byggede den nye »Horne

Østermølle»,
som han hav-
de til sin Dod
i 1914. Hans
Enke fortsatte
Driften til
1920, da Møl-
len solgtes til
Kroer Carl
Hansen fra
Stenstrup. I 1922 købtes Møllen
af Møller Jens Peter Petersen ved
Byttehandel med Gaarden »Kegl-
holm«, Brabertrolleborg Sogn. Møl-

ler Petersen døde i 1928, hvorefter Møllen er overgaaet paa andre Hænder. Dog er hans Enke, Fru Anna Marie Petersen, stadig Leder af Møllen. Sønnen, Rasmus Overgaard Petersen, f. 18. Juli 1907, er ansat paa Møllen.

Hov Mølle pr. Lohals.

Ejer: Peter
Rasmussen, f.
27. Nov. 1896
i Magleby, g.
10. Juni 1921
m. Johanne, f.
Larsen. Møllen
er en holl.

Vindmølle med Vindfang 29 Alen,
bygget 1866 af Møller Jens Han-
sen, Lundtofte. I 1901 blev der
paasat Selvkrajer og Selvsvikker.

I 1914 solgtes Møllen til Møller Lauritz Hansen, der 1916 solgte den til Møller Fritz Gregersen, der lod Møllejendommen bygge. Den nuværende Ejer købte Møllen i 1923. Der drives Handel med Korn- og Foderstoffer.

**Hundslev
Mølle, Kjølst-
strup.** Forpag-
ter: Thomas
Rasmussen, f.
10. Maj 1901 i
Tamdrup, gift
31. Juli 1932
m. Birgitte, f.
Mogens.

Søn Thorvald Nielsen. I 1926 købte Korn- og Foderstofkompagniet i Odense Møl-
len, som siden har været bortforpagtet. Der er indlagt en 14 HK. »Kim Raa-
olliemotor.

Højlunds Mølle, Gudbjerg. Ejer: Carl Jacob Hansen. Son af Møller Hans Chr. Hansen, Ennebølle Mølle. Langeland, f. 7. Jan. 1891 i

Tullebølle, Langeland, g. 1. Nov. 1918 m. Magda Louise, f. Mogenssen. Højlunds Mølle har tidligere ligget i Brændskov, men flyttedes 1866 til sin nuværende Plads. Som første Ejer nævnes Møller Niels Petersen. Efter ham følger Møller Herman Nielsen, Møller Frandsen, Møller Køhler og Hans Fr. Jensen, som havde Møllen i 22 Aar, og som i 1918 solgte den til den nuværende Ejer. I 1924 fik Møllen paasat ny Hat, Selvkrøjer og Selvsvikker samt installeret en 20—22 HK. Deutz Dieselmotor. Det nuværende Beboelseshus blev bygget i 1933.

Illebølle Mølle, Illebølle. Ejer: Antonius Hansen, f. 7. Maj 1871 i Rudkøbing, g. 20. September 1895 m. Kristine, f. Hansen, Datter af Møller Johan Hansen, Børse. Illebølle Mølle var oprindeligt en holl. Vindmølle, hvortil der hørte Bageri. Møllen, der havde et Vindfang paa 29 Alen, var bygget af Møller Niels Peter Hansen i 1878. I 1907 overtoges Virksomheden af hans Søn, den nuværende Ejer. Møllen og Bageriet brændte i 1929, hvorefter den nuværende Møtermølle

blev bygget, ligesom Bageriet blev genopbygget i moderne Stand. Der er installeret en 24 HK. Dieselmotor Bukh. Møllen har et Tilliggende paa 8½ Td. Land, og der drives Handel med Korn- og Foderstoffer.

Jordløse Mølle, Jordløse. Ejer: Rasmus Mortensen Rasmussen, f. 24. Okt. 1895 paa Strynø, gift 6. April 1923 m. Anna Rasmine, f. Nielsen.

Jordløse Mølle er en smukt beliggende hollandsk Vindmølle. Julenat 1923 nedblæste hele Vindfanget. Et nyt blev opsat, og Møl-

len blev samtidig gjort selykrøgende foruden at den i det Hele blev moderniseret. I 1928 indsattes en 25 HK. Burmeister & Wain Dieselmotor. I 1932 indrettedes et fuldstændigt Sædekornrenseri. Der drives Korn- og Foderstofforretning. Den nuværende Ejer købte Møllen den 6. November 1923 af Møller Frode Hojkilde.

Kerteminde Dampmølle af 1932, Kerteminde.

Ejer: A/S Øxenbjerg Dampmølle, Svendborg. Bestyrer: Knud Ivar Knudsen, f. 19. April 1887 i Kerteminde, g. 7. November 1926 med Margrethe, f. Hassel-Pflugh. Møllen er en holl. Vindmølle, bygget i 1851 af Møller Peter Nielsen, som drev den til 1857. Derefter har følgende Ejere været paa Møllen: Møller Hans Hansen fra 1857—65, Møller P. Hansen fra 1865—77, og derefter Møller Jens Jacob Knudsen. Denne havde Møllen til sin Død, hvorefter Enken fortsatte Driften. Senere indtraadte Sønnen som Prokurist, indtil han i Juni 1920 selv overtog Møllen. I Juni 1932 overtoges Møllen af de nuværende Ejere. Som Hjelpe-

»Asea« paa 14 HK. og en 17 HK. Disse blev i 1934 udskiftet med en 48 HK. Dieselmotor »Atlas«. Møllens Specialitet er Byggrynsfabrikation. Møllen har et Vindfang paa 35 Alen med Selykrøjer og Selysvikker. Der drives ogsaa Korn- og Foderstofhandel.

Kilde Mølle, Villestoft, Paarup Sogn.
Ejer: Andreas Nielsen, f. 26. Juni 1884 i Grønderup, Troldborg Sogn, gift 19. Marts 1911 m.

Marie, f. Petersen. Møllen er bygget 1880. Andreas Nielsen har været Bestyrer fra 1911, men overtog Møllen i 1921. Paa Møllen var der

tidligere ogsaa et Elektricitetsværk for Byerne Villestoft, Paarup og Snestrup.

Klausenskov Mølle, Marstal. Ejer: Hans Peter Mikkelsen, f. 2. Marts 1886 i Tranerup, Ærø, g. 28. November 1909 m. Karoline Sofie, f. Hansen. Møllen, der er en holl. Vindmølle, er bygget i 1865 af Møller Rasmus Bøje. Siden har der været følgende Ejere: Møller Hans Jørgensen, som i 1888

solgte Møllen til Møller A. L. Mikkelsen, og derefter dennes Søn, den nuværende Ejer, der overtog Møllen d. 1. Aug. 1921. Møllen har et Vindfang paa 31 Alen, og der findes installeret en 20—22 HK. Dieselmotor »Bukh«. Sammen med Mølleriet drives ogsaa Handel med Korn- og Foderstoffer. Endvidere er der et Landbrug paa 10 Tdr. Land. Sønnen, Axel Viggo Mikkelsen, f. 3. Juli 1911, er Medarbejder ved Møllen.

Kirstinebjerg

Mølle pr. Aarslev.

Ejer: Peder Andersen, f. 31. December 1878 i Aarslev, g. 12. Juni 1908 med Anna, f. Rasmussen. Kirstinebjerg Mølle er af nyere Dato,

idet den blev bygget i 1916 af nuværende Ejer. Møllen har et Vindfang paa 25 Alen. Sammen med

Møllen drives ogsaa Korn- og Foderstofhandel.

Klingstrup

Mølle, Vej-

strup. Forpagter: Niels P. Hovsgaard, f. 8. Jan. 1877 i Viborg, g. 24. Juli 1904 med Ane Marie Kirstine, f. Den-

sen. Klingstrup Mølle er meget gammel, idet den stammer fra Val-kendorfernes Tid. Der er Vind-, Vand- og Dampmølle, og Virksomheden hører nu under Ny Klingstrupgaard. Møller Jørgensen havde Møllen i Livsfæste fra 1892 til 1922, hvorefter den overtoges af den nuværende Forpagter. Forpagterens Son Jens Peter Hovsgaard, f. 25. Februar 1906, er ansat ved Møllen.

Klinte Mølle pr. Bogense. Ejer: Oluf Olsen, f. 15. Maj 1894 i Nørre Næraa, g. 14. Juni 1924 med Anna Helene, f. Hansen. Møllen blev bygget i 1878 af Møller Lund. I 1902 overtoges Møllen af Møller Peter Georg Rasmussen, der drev Møllen til 1920, da den overgik til en ny Ejer. I 1924 købtes Møllen af

den nuværende Ejer. Møllens Vindfang er 28 Alen, men det bliver nu nedtaget, saaledes at Møllen herefter udelukkende drives ved Motorkraft. Der er i 1931 indlagt en Thrige Elektromotor paa $7\frac{1}{2}$ HK. Til Møllen hører 9 Tonder Land.

Korinth Mølle pr. Korinth.

Ejer: Herluf Torne Christensen, f. 29. Februar 1904 i Hundstrup, g. 22. Juli 1933 m. Inger Marie Gladbo, f.

Hansen. Korinth Mølle, der oprindelig hed Fleninge Mølle, blev bygget i 1890 af Møller Hansen, der drev Møllen til 1931, hvorefter han solgte den til nuværende Ejer. Denne har siden Overtagelsen fuldstændig restaureret og moderniseret Møllen og endvidere indlagt en 45 HK. Dieselmotor »Deutz«. Til Møllen hører der 1 Td. Land. Sammen med Møllen drives der en ret omfattende Korn- og Foderstofforretning.

Korsebjerg Mølle pr. Holmstrup.

Ejer: Edvard Larsen, f. 25. Jan. 1902 paa Korsebjerg Mølle, gift 25. Sept. 1930 m. Thekla, f. Niel-

sen. Der stod oprindelig en holl. Vindmølle med 32 Alens Vindfang. Møllen nedbrændte i 1907. hvorefter den nuværende Mølle

med 25 Alens Vindfang blev bygget og kom i Gang 1908. Den blev bygget af den nuværende Ejers Fader, Møller H. P. Larsen, der drev den til sin Dod 1933. hvorefter hans Søn overtog den. Der er installeret en 18 HK. Raaoljemotor.

Krumstrup Mølle, Ryslinge. Ejer: Johannes Svend Nielsen, f. 27. November 1889 i Ringe, g. 22. Okt. 1912 med Karoline Nielsen (død 1931). Krumstrup Mølle var oprindelig en Vandmølle, som nu er nedlagt. Den nuværende holl. Vindmølle blev bygget i 1848 af Ejeren til Krumstrupgaard, som drev Møllen ved Bestyrer. Senere overtoges Møllen af Møller Hans Petersen Sørensen. Efter 10 Aars Forløb solgte han Møllen til Møller Marius Jensen, som dog kun havde den i 1/2 Aar, hvorefter den overtoges af nuværende Ejer i 1926. Møllen har et Vindfang paa 34 Alen med Selvkrojer og Selvsvikker. I 1933 blev der installeret ny 20 HK. Motor »Deutz«. Til Møllen hører der ogsaa Korn- og Foderstofforretning.

solgte alter Møllen til nuværende Ejer d. 15. Juni 1923. Møllen har et Vindfang paa 32 Alen med Selvkrojer og Selvsvikker, og arbejder med én 30 HK. Raaolienmotor »Tuxham«. Til Møllen hører der 10 Tdr. Land. Der drives ogsaa Korn- og Foderstoffhandel.

Kødstrup Mølle, Brenderup. Ejer: Thorvald Andersen, f. 21. August 1907 i Indslev Sogn, gift 16. September 1933 med Dagny Elisabeth, f. Rasmussen, hvis Bedstefader, Hans Rasmussen, byggede Kødstrup Vandmølle. Kødstrup Mølle har eksisteret i ca. 400 Aar. Vindmøllen og Vandmøllen brændte i 1844, men genopførtes. I 1872 købtes Møllen af Møller Hans Rasmussen, Davinde. Grev Ahlefeldt paa Kjærsgaard var interesseret i, at Vandmøllen blev nedlagt, da

Kærum Mølle, Kærum pr. Assens. Ejer:

Find Rasmussen, f. 20. Juli 1875 i Flemløse, g. 30. Maj 1918 m. Karen Marie, f. Rasmussen. Den

holl. Vindmølle er oprettet i 1888 af Møller Hans Jørgen Jensen, som i 1904 overdrog den til Sønnen, Møller Claus Jensen. Denne

Anders Andersen.

den generede Græsningen paa de omkringliggende Enge. Derfor solgtes Retten til Opstening af Vandet omkr. 1884 for Kr. 16,000, hvorefter Vandmøllen nedlagdes. Kort Tid efter solgtes Vindmøllen. Vandmøllen havde et Underfaldshjul paa 24 HK. og 2 Overfaldshjul paa hver 12 HK. I 1924 købtes Møllen af Anders Sørensen Andersen (f. 7. Maj 1866, † 18. Juni 1931). Han drev Møllen til sin Død, da hans Søn, den nuværende Ejer overtog den.

Thorvald Andersen.

**Køng Mølle
pr. Glamsbjerg.**

Ejer: Peter Møller, f. 19. August 1884 i Køng Mølle, g. 27. Sept. 1912 m. Marie, f. Andersen.

Køng Mølle er en gammel Vandmølle, som indtil omkr. Aaret 1550 horte til de saakaldte Kongemøller; den blev da frigivet ved Bytning med Herregaarden Dorthalund og overtaget af Grev Stanius, i hvis Slægt Møllen og Mollegaarden var til ca. 1805, da den nuværende Besidders Slægt købte den. Møller Gustav Møller ejede den til 1838, Møller Jens Rasmussen til 1882 og hans Søn Møller M. C. Jensen til September 1914, da hans Søn, den nuværende Ejer, overtog den. Foruden Vandmøllen stod der en holl. Vindmølle med 30 Alens Vindfang, som imidlertid nedbrændte i 1901 og ikke blev genopført. Vandmøllen har 2 Overfaldshjul og en 10 HK. Petroleumshjælpemotor. Der er Sædekornsrenseri og der drives Handel med Korn. Møllen har et Tilliggende paa 25½ Td. Land. Ejers Søn Arne Møller, f. 23. Marts 1915, er Medarbejder ved Møllen.

garden Dorthalund og overtaget af Grev Stanius, i hvis Slægt Møllen og Mollegaarden var til ca. 1805, da den nuværende Besidders Slægt købte den. Møller Gustav Møller ejede den til 1838, Møller Jens Rasmussen til 1882 og hans Søn Møller M. C. Jensen til September 1914, da hans Søn, den nuværende Ejer, overtog den. Foruden Vandmøllen stod der en holl. Vindmølle med 30 Alens Vindfang, som imidlertid nedbrændte i 1901 og ikke blev genopført. Vandmøllen har 2 Overfaldshjul og en 10 HK. Petroleumshjælpemotor. Der er Sædekornsrenseri og der drives Handel med Korn. Møllen har et Tilliggende paa 25½ Td. Land. Ejers Søn Arne Møller, f. 23. Marts 1915, er Medarbejder ved Møllen.

**Lamose Mølle
pr. Gjelsted.**

Ejer: Kristen Kristensen, f. 25. Aug. 1861 i Bredal Engom Sogn, gift 20. Okt. 1885 m. Ellen Marie, f. Hansen.

Lamose Mølle er en gammel Vandmølle, der oprindeligt hørte ind under Grevskaftet Wedellsborg, som Fæstemølle. I 1916 solgtes Grevskaftet, og Møller Kristensen købte da Vandmøllen med tilhørende Jord. Møller Kristensen var tidligere Forpagter af Hylken Mølle, nemlig fra 1. November 1885, og i 1892 overtog han tillige Forpagtningen af Lamose Vandmølle, hvortil

der horer 31 Td. Land. I 1898 blev Møllen restaureret og fik sin nuværende Skikkelse. Sammen med Møllevirksomheden drives der Korn- & Foderstofforretning.

Langhøjs Mølle pr. Stenstrup. Ejer: Anders Beck, f. 27. Marts 1887 i Krarup Sogn, g. 2. Dec. 1916 med Louise, f. Eskesen. Møllen, der er en

holl. Vindmølle, er bygget i 1810 af Møller Hansen, i hvis Slægt den har været til 1890. Møllen blev da købt af Møller A. Poulsen, der atter solgte den i 1918 til nuværende Ejer. Denne har siden udvidet Virksomheden ved Tilbygning af Magasiner, installeret Sigte- og Grynmølleri samt optaget Handel med Korn- og Foderstoffer. Desuden er der oprettet et Savskæreri. Møllen har et Vindfang paa 36 Alen med Selvkrojer og Selvsvikker, og der er installeret en 35 HK. Dieselmotor »Deutz«.

Lille Mølle, Refsvindinge.

Ejer: Niels Nielsen, f. 5. Oktober 1868 i Møllen, g. 25. Oktober 1895 m. Karen Kirstine, f. Madsen. Lille Mølle

er en gammel Vandmølle. Den brændte i 1827, men blev genopbygget af Møller Niels Andersen, i hvis Slægts Eje den stadig er. Den

nuværende Møller har ejet Møllen siden Aar 1900.

Lettebæk Mølle pr. Fruens Bøge. Ejer: Søren Andersen, f. 20. Dec. 1889 i Lettebæk Mølle, g. 25. Juni 1921 med Mary, f. Nielsen. Møllen

hed oprindelig Soholm Vandmølle og blev bygget 1856 af Møller Hans Andersen Kjærsgaard. Møllen købtes af Møller Anders

Andresen som i 1885 tillige lod bygge en holl. Vindmølle med 30 Alens Vindfang og Selysvikker. I Januar 1889 solgtes Møllen til Møller Christian Peter Andersen, der drev den til 1923, da hans Søn, den nuværende Ejer overtog den. Efter en Storm i 1924 standsedes Vindmøllen. Vandmøllen har Overfaldshjul. Til Møllen hører Bageri og Savværk. Bageriet brændte i 1917, men blev straks genopført i moderne Stand. Der drives Handel med Korn- og Foderstoffer. Møllen har et Tilliggende paa 14 Td. Land.

**Lindebjerg
Mølle, Veflinge.** Ejer: Hans Peter Hansen, f. 12. Februar 1874 i Vissenbjerg, g. 26. Nov. 1908 m. Andrea Johanne, f. Demant.

Møllen blev bygget i 1864 med et Vindfang paa 31 Alen, af Møller Hans Hansen, der havde den til 1887, da han solgte den til Møller Rasmus Jørgensen, der overdrog den til sin Søn Anders Peter Rasmussen. Den 1. Maj 1911 købtes Møllen af den nuværende Ejer. I 1923 anlagdes Bageri, og der drives Handel med Korn- og Foderstoffer. Til Møllegaarden hører 12 Td. Land.

**Lindevads
Mølle, Vester
Aaby.** Ejer: Lars Christian Larsen, f. 3. Novbr. 1883 i Hasle, Bornholm, gift 29. April 1911 m. Anna Jacobine,

f. Rasmussen. Den gamle Vandmølle stammer fra det 15. Aarhundrede, og er særlig kendt ved, at den arbejdede med 2 Kværne og havde et Overfaldshjul paa 9 Alen. Møllen i sin nuværende Skikkelse er imidlertid bygget af Møller Carl Johan Fedthussen, i hvis Familie Møllen har været gennem mange Slægtled. Da Vandet et Aar fuldstændig forsvandt paa Grund af Torke, byggede C. J. Feldthussen ogsaa en hollandsk Vindmølle. Imidlertid blev Mølleriet helt nedlagt i 1916, og Kraften udnyttedes nu til Elektricitetsværk. Møllen var en Tid i Forpagtning, saaledes til Mølleforpagter Hans Jørgensen fra 1900—1910, og til Mølleforpagter R. Jensen fra 1910—1916. Den nuværende Ejer købte Møllen og den tilhørende Møllegaard den 1. April 1933. Der er et Tilliggende paa 106 Td. Land.

Lindved Vandmølle, Stenløse. Ejer: Proprietær Hans Jørgen Andersen, f. 26. Marts 1875 i Nr. Lyndelse, g. 18. Oktober med Mimi, f. Petersen, Niece til Møller

Niels Hansen,
Kauslunde.
Lindved Vand-
mølle stammer
i sin nuværen-
de Skikkelse
fra Aaret 1857,
da den blev
bygget af Jens
Bay, der hav-

de den i en Del Aar, hvorefter den
havde forskellige Ejere. Den nu-
værende Ejer købte i 1919 Lind-
ved Hovedgaard, hvortil Møllen

hører. Han er Viceformand i Kreditkassen for
Landejendomme i Østifterne siden 1914.

Lumby Mølle, Beldringe.

Forpagter: Andreas Kristian
Lorentz Rasmussen, f. 16.
Maj 1903 i Nørre Søby.
Lumby Mølle er bygget 1820
med 34 Alens Vindfang af
Møller Rasmus Petersen, i
hvis Slægts Eje den var til
1914, da Møller Martin
Christiansen købte den. Han
solgte den i 1928 til Møller Niels Rasmussen,
der havde den til 1930, da han solgte Møllen
til Forvalter Christensen, Odense, der bortfor-
pagtede den til nuværende Møller Rasmussen.
I 1925 fik Møllen paasat Selvsvikker.

**Lundby Mølle, Landet pr.
Svendborg.** Ejer: Martin Jo-
hannes Jeppesen, f. 14. Ja-
nuar 1887 i Fodslette, g. 7.
Maj 1914 med Cathrine, f.
Illemann. Lundby Mølle er
en straatækt, holl. Vind-
mølle med Vindfang paa 32
Alen. Møllen laa oprindelig
paa Ærø, men blev 1860

flyttet til sin nuværende Plads og opført i sin
oprindelige Skikkelse. Møllen ejedes fra 1884
til 1916 af Møller Hans Jørgensen, fra 1916 til
1925 af Møller Peter Vogn. 7. Maj 1925 købte
den nuværende Ejer Møllen. Der er indlagt en
15 HK. Petroleumsmotor.

Lydinge Vandmølle, Krarup Sogn. Ejer:

Mads Mortensen Mosegaard, f. 5. Jan. 1862 i Krarup Mosegaard, g. 23. Nov. 1900 m. Kristine Elisabeth, f. Henriksen, Datter af Møller Jens Henriksen og Hustru A. Jørgensen, hvis Moder var Datter af Møller Hollænder. Stevninge

Mølle, Als. Lydinge Vandmølle kaldtes før i Tiden for Eliseminde Mølle. I 1834 købtes Møllen af Møller Kristen Jacobsen Moos, hvis Enke i 1866 afstod Møllen til Svigersønnen Jens Henriksen. I 1900 overdrog Henriksen Møllen til sin Svigersøn Mads Mortensen Mosegaard, død 4. Sept. 1933. Møllens Drift fortsættes af hans Enke.

Lykkens Prøve Mølle, Ø. Aaby pr. Skaarup. Ejer:

Jens Chr. Jensen, f. 6. September 1868 i Bregninge Sogn, Taasinge, g. 27. April 1900 med Anna, f. Christensen. Møllen er en gammel straahtëkt, holl. Vindmølle, bygget i 1845 af Møller Peter Møller. Møllen har der-

efter haft følgende Ejere, nemlig Møller Hans Frandsen, Møller Niels Larsen og nuværende Ejer, der købte Møllen i November 1898. I 1918 blev der installeret en 6—10 HK. Petroleumsmotor. Møllen har et Vindfang paa 32 Alen, og der er et Tilliggende paa 6½ Td. Land. Sammen med Møllen drives der ogsaa Korn- og Foderstofhandel. Sønnen, Otto Jensen, f. 29. Oktober 1903, er ansat ved Møllen.

Lørup Hede Mølle, Ryslinge Sogn. Ejer:

Niels Henrik Nielsen, f. 15. Septbr. 1879 i Volstrup, g. 8. Nov. 1912 m. Karen Kristine, f. Nielsen. Møllen er bygget i 1918 af Møller Niels Henrik Nielsen. Den har et Vindfang paa 26 Alen med Selvkrojer og Selvsvikker, og der

er installeret en 12 HK. Raoliemotor »Alliance. Der er et Tilliggende paa 4 Td. Land.

Maare Mølle pr. Ørbæk. Ejer: Aage Møller Hansen, f. 19. September 1905 paa Møllergaarden i Maare, g. 27. Maj 1932 med Helga Cecilie, f. Hansen. Den op-

rindelige Maare Mølle blev bygget i 1866. I 1897 forpagtedes den af Møller Kristen Hansen, som selv overtog den i 1902 for et Beløb af Kr. 15,000. I 1923

nedbrændte Møllen, hvorefter den nuværende Mølle, der stod i Nordby paa Fano, blev købt og henflyttet til Maare. I 1927 overtoges Møllen af Sønnen, den nuværende Ejer. Møllen har et Vindfang paa 33 Alen, og der findes installeret en 10 HK. Motor »Akkumulator«.

Maderup Mølle pr. Vævlingsø. Ejer: Hans Peter Duus, f. 24. Oktober 1853 paa Maderup Møllegaard, g. 1885 med Dorethea, f. Rasmussen. Møllen er en hollandsk Vindmølle, som siden 1840 har været i Slægten Duus' Eje, idet den da blev købt af Møller Chr. Duus. Denne havde Møllen til sin Død, hvorefter Enken fortsatte

Hans Duus.

Chr. Duus.

Driften. Hun giftede sig senere med Møller Johan Peter Julius Hansen, som derefter drev Møllen til 1895, hvorefter den overtoges af Sønnen af første Ægteskab, den nuværende Ejer. Til Møllen er et Tilliggende paa 30 Td. Land.

Chr. Julius Duus, f. 26. November 1895, g. 15. November 1919 med Christine, f. Olsen. Chr. Jul. Duus, der er Søn af ovennævnte Hans P. Duus, Maderup Mølle, driver det tilhørende Landbrug.

Marslev Mølle, Marslev. Ejer: Jens Carl Rasmus Justesen, f. 3. Februar 1887 i Nakskov, gift 19. Maj 1915 med Karen Jensine, f. Demant, Svingerinde til Møller H. P. Hansen Lindeberg Mølle. Marslev Mølle, oprindeligt kaldet Rosengaards Mølle, blev bygget 1858 af Møller Carl

Petersen. Den kom dog først i Brug i 1862. Møller Justesen overtog Møllen i 1925 efter Møller Johannes Hansen, som ejede Møllen fra 1922. Der er indlagt en 16 HK. Raoliciemotor »Tangye«. Til Møllen hører Savværk samt Korn- og Foderstofhandel.

Mellem Vandmølle, Rønninge. Ejer: Sørine Marie Ottosen, Enke efter Møller Otto Knud Ottosen, f. 13. Oktober 1865 i Ullerslev. Mellem Vandmølle blev bygget 1345, af hvem vides ikke. I 1751 ejedes Møllen af Rasmus Nielsen, hvis Søn Søren Larsen Møller arvede den i 1786. Da han døde, giftede Enken sig med

Sørine Ottosen.

Otto Ottosen.

Knud Petersen Grønvold, der drev Møllen til 1856, hvorefter den overtoges af Møller Knud Ottosen. Denne havde Møllen til 1897, da hans Søn Otto Knud Ottosen overtog den. Han døde 27. Juni 1931 og Møllen drives nu af Enken. Møllen drives ved Underfaldshjul. I 1851 opførtes en holl. Vindmølle som Hjælpe-mølle, den nedreves 1922.

Marstal Mølle, Marstal. Ejer: Hans R. Hansen, f. 6. November 1872 i Riise Sogn, Ærø, g. 11. Juni 1915 med Alberta Marie, f. Andersen. Navnet Weber er stærkt knyttet til Marstal Mølle, idet Møller Berthel Weber byggede den oprindelige Mølle omkring 1770, og den har været i Slægtens Eje til 1888. I 1853 byggedes yderligere en holl. Vindmølle, hovedsagelig til Fabrikation af Flormel. I 1888 overtoges begge Møller af Møller H. R. Hansen. Imidlertid brændte den sidst opførte Mølle den 25. August 1890, men blev straks efter genopført, dog helt af Sten. Denne Mølle er nu ene tilbage, idet den ældste Mølle blev nedrevet i 1923 paa

Grund af daarlige Vindforhold, hidrørende fra Byens Udvidelse og Bebyggelse.

Den 1. Juli 1907 overtoges Møllen af H. R. Hansen's

Broder søn den nuværende Ejer. Møllen har et Vindfang paa 34½ Alen med Selykrøjer og Selvsvikker, og der findes installeret en 18 HK. Petroleumsmotor »Alliance«.

Møllens Højde er 25 Alen til Hatten. Der er et Tilliggende paa 9 Td. Land. Sønnen, Hans Berthel Hansen, er ansat ved Møllen.

Juli 1907. Møllen er siden bleven moderniseret og har faaet paasat Selykrøjer og Selvsvikker. Møllen har et Vindfang paa 28 Alen, og der er et Tilliggende paa 8 Td. Land.

Mesinge Mølle, pr. Mesinge.

Ejer: Carl Hansen, f. 23. Aug. 1872 i Assens, g. 7. Maj 1907 m. Johanne, f. Hansen. Møllen er en gammel holl. Vindmølle bygget i 1806 af Møller Anders Madsen. Denne efterlod Møllen til sin Søn, Anders Madsen, som solgte den til nuv. Ejer d. 1.

Millinge Mølle, Millinge.

Ejer: Marius Ellegaard, født 7. Oktbr. 1879 i Svanninge, gift 4. Juni 1910 med Signe, f. Jørgensen.

Møllen er en Motormølle med en 40 HK. Deutz Motor og bygget 1912 af Møller Laurits Jørgensen, der i 1917 solgte den til R. Møller Madsen. Denne

installerede Valsemøleri samt Hvede og Rugsigte. I 1925 købte den nuværende Ejer Møllen og omlagde Møllens Drift, idet han indlagde Blandingsmaskiner til Foderstoffer. Der drives Korn- og Foderstofforretning samt Handel med Frø.

Mosegaards Mølle pr. Eiby.

Ejer: Jens Peter Hansen, f. 4. November 1868 i Ager-næs, g. 10. Marts 1900 med Johanne Kirstine, f. Knudsen. Oprindelig laa her en hollandsk Vindmølle med 36 Alens Vindfang, bygget 1862 af Møller Lyrup. 1865 købtes Møllen af Møller Meinhardt Mygind. I 1907 overtoges den af hans Son, Møller Anders Jørgen Mygind. Den nuværende Ejer købte den i Juli 1919. Møllen brændte ved Lynnedslag i 1923, hvorefter den nuværende Motormølle blev bygget med et Vindfang paa 22 Alen. Der er indlagt en 10 HK. Elektromotor. Møllen har et Tilliggende paa 2 Td. Land, og der drives Handel med Korn- og Foderstoffer.

Motormøllen, Ærøskøbing.

Ejer: Axel Frederik Hansen, f. 15. Juni 1909 paa Dunkar Mølle. Motormøllen er af nyere Dato, idet den blev

bygget i 1932. Det er en fuldt ud moderne Motormølle med nye Maskiner. Der findes saaledes Kornrenseri, Borstemaskine til Rensning af Brodkorn for Formalingen samt til Afskalning af Byg. Endvidere findes der en Kvaern til groft Rugmel, og som ogsaa benyttes til Sigtning. En Plansigte til Rugmelssortering og Sigtning af Rug og Hvede. En Kvaern til Grutning samt Grynmoertere. Desuden er der indrettet et meget praktisk Elevatorsystem. Der arbejdes med en 20 HK. Dieselmotor »Bukh«. Møllen ledes af Møller Anders Hansen, tidligere Dunkar Mølle.

Nederste Mølle, Svendborg. Forpagter: Mads Peter Nielsen, f. 19. Febr. 1881 i Hundstrup, g. 14. Febr. 1909 m. Helene Cathrine, f. Larsen. Under Grevens Fejde 1534 blev Ørkils Slot med 20 omliggende Gaarde odelagt. Der levedes kun Øverste og Nederste Mølle, som ogsaa hørte under Ørkil, der tilhørte Fyns Bispestol. Nederste Mølle stammer saaledes fra Middelalderen. Den findes afsat paa Resens Plan fra 1675 over Svendborg. Vandet til Møllen kommer fra Kobber- og Trappebækken, og stemmes op til Damme, saaledes at Vandet kommer først til Øverste og derefter til Nederste Mølle. Møllerne ojedes i mange Aar af

Herregaarden Hvidkilde, men solgtes for nogle Aar siden, saaledes at Nederste Mølle nu ejes af Murermester Jørgen Hansen og Fabrikant Martin Jensen, der har bortforpagtet den. M. P. Nielsen forpagtede Møllen allerede i 1906, da den tilhorte Hvidkilde. Hans Søn Harald Nielsen, f. 2. Marts 1913 paa Mollegaarden, er ansat paa Møllen.

Neder Mølle pr. Bogense. Ejer: Carl Otto Brandt, f. 2. Maj 1872

i Neder Møllegaard, gift 12. November 1898 med Andrea Marie, f. Poulsen. Neder Mølle hørte oprindeligt under Harritslevgaard, men

blev omkring 1825 solgt til Godsforvalter Gumme Gummesen Brandt. Efter hans Død overtog hans Søn, Jens Carl Brandt Møllen, som han drev til

sin Dod 1892. da hans Søn, den nuværende Ejer, overtog den. Den nuværende Mølle er bygget 1834.

Nislev Mølle, Nislev pr. Lunde. Ejer: Carl Ditlev Rasmussen, f. 9. Okt. 1878 i Steø, g. 7. Nov. 1908 m. Maren Kirstine, f. Knudsen. Nislev

Mølle blev bygget af Kammerherre Schestedt Juul, Ravnholt. Møller Rasmussen købte Møllen i 1926. I 1924 fik Møllen Selvkrojer og Selvsvikker og i 1930 blev Møllegaarden nyopbygget.

Nordenbro Mølle, Nordenbro St. Ejer: Jens Drost Elnegaard, f. 5. Februar 1870 i Sondenbro, gift 23. Oktober 1896 med Marie, f. Møller. Nordenbro Mølle var Fæstemølle under Grevskabet Langeland indtil 1892. Den brændte ved Lynnedslag den 31. Juli 1887 og atter den 15. December 1915 ved Selvantændelse.

I 1916 genopførtes den som Vindmotormølle med en 28 HK. Sugegasmotor som Hjælpkraft. Fra 1906 til Branden 1915 dreves et Landbyelektricitetsværk fra Møllen. Den nuværende Ejer overtog den 1. Maj 1901 Møllen, til hvilken der hører Bageri samt Korn- og Foderstofhandel. Til Pakhuset er anlagt Sidespor fra Langelandsbanen. Møllen har et Tilliggende paa 2 ha.

Næsbyhoved Broby Mølle, Bro-

by Sogn. Ejer: Hans Knudsen, f. 25. Februar 1882 i Falle Mølle, Kværndrup, gift 24.

September 1920 m. Anna Cathrine, f. Jacobsen.

Møllen blev bygget 1858, den brændte i 1912 og blev

genopbygget med et Vindfang paa 31 Alen af Lindemann Andersen, som havde Møllen i nogle Aar. Møllen var derefter paa forskellige Hænder, indtil den nuværende Ejer købte den ved Auktion i 1917. Der drives Korn- og Foderstofforretning og til Møllen hører 2½ Td. Land.

Næsbyhoved Mølle pr. Odense.

Ejer: Carl Poulsen. Den nuværende holl. Vindmølle blev bygget 1893. Der har efterhaanden paa samme Sted ligget 3 holl. Vindmøller, som alle er brændt. Møllen har et Vindfang paa 38 Alen, og der er indlagt en 35 HK. Elektromotor.

Nr. Longelse Mølle pr. Skrøbelev. Ejer: Lars Anton Marius Larsen, f. 12. Juni 1884 i Illebølle, gift 11. Maj 1912 med Louise Dorthe, f. Petersen. Møllen er opført 1805 med et Vindfang paa 34½ Alen. Der var indlagt 3 rhinske Kværne, 2 Skallestene, en Grynsorterer og en lille Sigte til Bygmel. Først i Firserne blev der indlagt Franskkværne og Fransksigteri i en Tilbygning. Ejeren var da Sognefoged N. H. Nielsen. 1892 købtes Møllen af Møller Niels Andersen, der i 1909 installerede Valsestole og Centrifugalsigte og i 1911 forsynede den med Selv-

krøjer og Selvsvikker. I 1916 indlagdes en 16 HK. Møller & Jochumsen Raaolliemotor. I 1919 købte den nuværende Ejer Møllen af Niels Andersen og moderniserede derefter Møllen paa alle Omraader. Den har et Tilliggende paa 2 Tønder Land, og der drives Korn- og Foderstofforretning.

Nørre Søby Mølle, Nørre Søby. Ejer: Hans Chr. Hempler, f. 26. April 1875 paa Nr. Søby Mølle (død 1930), gift med Bertha, f. Christensen. Møllen, der er en gammel holl. Vindmølle, blev bygget omkring 1868 af Møller Hans Peter Kromann, der i 1872 solgte den til Møller Kristen Hansen. Denne lod yderligere i 1880 oprette Bageri og Maltgøreri samt installerede en 8 HK Dampmaskine. I 1912 overtoges Virksomheden af Hans Chr. Hempler. Denne foretog straks store Udvidelser og Moderniseringer. Saaledes blev Dampmaskinen udskiftet med en 20 HK. Raaolliemotor »Deutz«, og endvidere blev der installeret et Foderblandingsanlæg, ligesom Bageriet blev udvidet og monteret med en moderne Rørovn. Møl-

Hans Hempler.

Johannes Kørris.

len, der har et Vindfang paa 34 Alen med Selvkrøjer og Selvsvikker, har endvidere en 10 HK. Elektromotor. Efter H. Chr. Hempler's Død i 1930 har Virksomheden været drevet af Enken, men med Johannes Kørris som Bestyrer (se nedenfor). Endelig drives der ogsaa Handel med Korn- og Foderstoffer samt med Brændsel.

Johannes Kørris, f. 6. November 1902 i Langesø, gift med Kirstine, f. Hansen.

Johs. Kørris har siden 1920 været Bogholder paa ovennævnte Norre Soby Mølle. Efter H. Chr. Hempler's Død i 1930 overtog han Pladsen som Bestyrer.

**Olde Mølle,
Ærøskøbing.**

Ejer: Rasmus N. Jørgensen, f. 18. Januar 1873 i Stokkeby, gift med Marie, f. Eriksen, Datter af nedennævnte

Møller R. K. Eriksen. Møllen, der er en Vindmølle, blev bygget i 1837 af Møller Rasmussen, som senere overdrog Møllen til sin

Søn, Møller Jens Rasmussen. Denne solgte Møllen i 1884 til Møller R. K. Eriksen, der drev den til 1913, hvorefter Svigersønnen, den nuværende Ejer, købte Møllen. Der findes installeret en 20—25 HK. Raaolienmotor »Hornsby«, og Møllen har et Vindfang paa 33 Alen med Selvkrojer og Selsvikker.

Oure Mølle, Oure. Ejer: Carl Martin Petersen, f. 30. Maj 1891 i Flakkebjerg Sogn, gift 25. Marts 1919 med Kirstine Rasmine, f. Petersen, Datter af Møller Anton Petersen, Daugaard Mølle. Møllen blev bygget i 1877 af et Aktieselskab, der drev den til 1906, da

den overgik til et Andelselskab, som opløstes i 1914. Møllen solgtes da til Møller Hans Hansen, som havde den til 1923, da den nuværende Ejer købte den. I 1928 indlagdes en 16 HK. Deutz Motor. Der drives Korn- og Foderstofforretning.

Phœnix Mølle nr. Lindelse, Langeland. Ejer: Hans Ove Hansen, Son af tidligere Mejeribestyrer Jens Hansen paa Lindelse Mejeri, f. 7. April 1885 i Agril Sogn, g. 27 November 1910 med Louise, f. Rasmussen, Datter af Møller Otto Rasmussen, tidligere Ejer af Phœnix Mølle. Den første Mølle, en Stubmølle, blev bygget omkring Aar 1515. Denne Mølle nedbrændte i 1827, hvorefter den nuværende holl. Vindmølle opførtes af daværende Ejer, Løjtnant Thor Lange (Fader til Digteren Thor Lange, der gav den Navnet »Phœnix«. Den meget smukke Mølle blev opført saa omhyggeligt og solidt, at det indvendige

endnu er ganske friskt. Af Møllens Ejere kan nævnes: 1801 Jacob Madsen Paarup, 1810 Claus Hendrich Schnor, 1816 G. Graae, 1819 Løjtnant Thor Lange, 1835 F. E. Fabricius. Herefter overgik Møllen til Hans Jørgen Lejrholm og senere til Lars Jørgensen. I 1852 overtoges Møllen af Grd. Peder Hansen (Fader til afd. Landstingsmand I. A. Hansen), i 1869 af Otto Rasmussen og endelig i 1912 af nuværende Ejer. I 1920 fik Møllen paaast Selvkrojer og Selvsvikker, og der indlagdes Hvedesigteri og Valsestole. I 1913 installeredes en 16 HK. Motor »Møller & Jochumsen«. Møllen har et Vindfang paa 36 Alen. Til Møllen hører der 3 Td. Land, og der drives Handel med Korn- og Foderstoffer.

Refsvindinge Mølle, Refsvindinge. Ejer: Bertel Bertelsen, f. 12. April 1876 i Ulbølle, g. 21.

Juni 1905 med Line, f. Jørgensen. Oprindelig stod her en holl. Vindmølle, der ejedes af Møller Lars Andersen og derefter af hans Søn Anders Andersen. Møllen brændte ved Lynnedslag i 1909, men blev straks genopført i moderne Skikkelse og med et Vindfang paa 30 Alen. Den nuværende Ejer købte Møllen den 1. April 1919. Der drives Korn- og Foderstofhandel.

Juni 1905 med Line, f. Jørgensen. Oprindelig stod her en holl. Vindmølle, der ejedes af Møller Lars Andersen og derefter af hans Søn Anders Andersen.

Møllen brændte ved Lynnedslag i 1909, men blev straks genopført i moderne Skikkelse og med et Vindfang paa 30 Alen. Den nuværende Ejer købte Møllen den 1. April 1919. Der drives Korn- og Foderstofhandel.

Rolfsted Mølle pr. Langeskov.

Ejer: Jens Hansen Nordvang, født 5. Marts 1891 i Ferritslev, g. 3. Januar 1920 m. Inger, f. Randbøll Petersen.

Rolfsted Mølle er en Vandmølle, der oprindelig laa 200 Meter længere mod Sydvest. Den havde først Underfaldshjul, men fik i 1817

Overfaldshjul. Møller Erik Stokkeby ejede Møllen i 1872 og solgte den i 1893 til sin Sosterson, Møller G. J. Petersen, der drev den til 1929, hvorefter nuværende Ejer

overtog den. Møllen brændte i 1918, men blev straks genopført. Der er indlagt Elektricitetsværk, der leverer Kraft til det stedlige Værk. Møllen er meget smuk og velholdt.

Rudkøbing Bymølle, Rudkøbing. Ejer: Carl Henriksen, f. 12. April 1886 i Magleby Sogn, g. 20. Marts 1913 Ellen Marie, f. Andersen. Rudkøbing Bymølle var oprindelig en Stubmølle, som laa udenfor Rudkøbing By. Den nuværende holl. Vindmølle stammer fra omkring 1835 og menes at være opført af to Tyskere, den ene ved Navn Schnor. Den nuværende Ejer købte Møllen i 1919 af Møller Frandsen. I 1920 indlagdes en 30 HK. Gideon Motor.

Rynkeby Mølle pr. Ringe. Ejer: Peter Petersen, f. 23. September 1866 i Fredericia, g. 27. Maj 1897 med Johanne Martine, f. Christensen. Rynkeby Mølle blev bygget i 1858, men allerede i 1859 solgt af Ejeren til Enkefru Anna Katrine Jespersen, som skænkede Møllen til sin Søn, Erik Hansen. Denne havde Møllen til sin Død, hvorefter den af Arvingerne solgtes i 1913 til nuværende Ejer, Peter Petersen.

Peter Petersen.

Ejler Petersen.

Denne lod imidlertid Møllen gaa i Forpagtning til sin Søn. (Se nedenfor.) Møllen har et Vindfang paa 34½ Alen. I 1932 blev der installeret ny Diesel Motor paa 20—24 HK. »Møller & Jochumsen«.

Ejler Bøgelund Petersen, Søn af ovennævnte Møller Peter Petersen, Rynkeby Mølle. Født 21. December 1902 paa Bullerup Mølle pr. Agedrup, g. 2. Maj 1930 med Gerda Hansine, f. Pedersen. Ejler Bøgelund Petersen er Forpagter af Rynkeby Mølle.

Sallingelunde Mølle pr. Højrup. Ejer: Anders I. Larsen, f. 30. Juli 1860 paa Sallingelunde Mølle, gift 31. Maj 1923 med Anna Marie, f. Hansen. Møllen er en meget gammel Vandmølle, idet den hidrører fra det 12. Aarhundrede. Det vides, at Møllen i Aaret 1214 hører ind under Sorø Akademi og var Fæstemølle. I det

16. Aarhundrede kom Møllen ind under Grevskabet Fjellebro, hvis Ejer var Greve Rantzau. Møllen blev da bortfæstet til Møller Rasmus

Rasmussen, i hvis Slægt Møllen var som Fæste til 1793, da den overtoges som fast Ejendom af Møller Jens Rasmussen. I 1847

overtoges Møllen af Sønnen, Lars Jørgen Jensen, og i 1894 af dennes Søn, den nuværende Ejer. I 1832 blev der tilbygget en Vindmølle, som dog atter blev nedrevet i 1917. Møllen har 2 Underfaldshjul, og der er et Tilliggende paa 20 Td. Land.

Sandager Mølle pr. Guldbjerg. Ejer: Peter Marius Nielsen, f. 15. August 1878 i Svanninge, g. 2. April 1902 med Meta Marie, f. Larsen. Under Navnet Sandager Møller drives 2 Møller, nemlig en Vandmølle og en holl. Vindmølle. Vandmøllen er den ældste, idet den allerede omtales i 1803 og tilhørte Niels Nielsen. Denne fik den 16. Februar s. A. kgl. Bevilling paa et Grubeværk til Perle- og andre saadanne Gryns Maling mod en aarlig Afgift paa 6 Rdl. til Kongens Kasse.

Peter Nielsen.

Werner Nielsen.

I 1826 maa Møllen være overgaaet til Ejeren af Sandagergaard, Justitsraad Ivar Hviid, som allerede ved kgl. Bevilling af 19. Juni 1807 havde faaet Tilladelse til at opføre en Vejrmølle paa Langebjergs Banke under Sandagergaard, og begge Møller blev ved Skøde af 27. Januar 1834 sammen med Sandagergaard og Gods overdraget til Grevskabet Gyldensteen, i hvis Eje de forblev til 1927, da den nuværende Ejer købte Vandmøllen for 20,000 Kr., medens Vejrmøllen bestandig

hører til Gyldensteen; dog maa Mølleren afbenytte denne alene mod at vedligeholde den og udrede Brandpræmien. P. M. Nielsen var først Forpagter af Møllen, nemlig fra 1915.

Werner Nielsen, Søn af ovennævnte P. M. Nielsen, Sandager Mølle, f. 8. Juli 1905, g. 29. Oktober 1933 med Astrid Augusta, f. Hansen. Werner Nielsen er Bestyrer af ovennævnte 2 Møller.

**Sanderum
Mølle pr.
Holmstrup.**

Ejer: Christian Hansen, f. 24. Juni 1864 i Stubberup (død 1929), g. 4. Nov. 1898 med Marie, f. Lundstrøm.

Christian Hansen.

Møllen, der er en holl. Vindmølle, er bygget i 1875. Følgende Ejere har været paa Møllen, nemlig:

Grundlæggeren, Møller Niels Jensen fra 1875, og som i 1879 lod installere en Dampmaskine i Møllen. Senere overtoges Møllen af Svigersønnen, Møller Peter

Larsen, der fortsatte til 1922. Derefter Møller Laur. Larsen fra 1922–28, da endelig Chr. Hansen købte Møllen. Efter dennes Død i 1929 har Enken fortsat Driften med sine 2 Sønner som Bestyrere. (Se nedenfor.) I 1925 udskiftedes Dampmaskinen med en 20 HK. Petroleumsmotor »Alliance«. Foruden Mølleri drives ogsaa Korn- og Foderstofhandel. Møllen har et Vindfang paa 32 Aen med Selvkrojer og Selvsvikker. Der er et Tilliggende paa 11 Td. Land.

Sigfred Hansen.

Sigfred Lundstrøm Hansen, f. 24. April

Eli Hansen.

1901, og Eli Lundstrøm Hansen, f. 1. Oktober 1908, Sønner af ovennævnte afdøde Christian Hansen, Sanderum Mølle. Brødrene er Bestyrere af Møllen.

**Sandholt Lyn-
delse Mølle pr.
Højrup.** Ejer:

Hans Eskelund, født 12. Marts 1884 i Sollinge Sogn, g. 22. Maj 1912 med Marie, f. Vilhelmsen.

Møllen er en holl. Vindmølle, bygget i 1896 af Møller Jakob Jensen. Denne solgte Møllen i 1924 til Møller Jørgen Rasmussen. Den nu-

værende Ejer købte Møllen den 1. December 1930. Møllen har et Vindfang paa 38 Alen og er forsynet med Selvkrøjer og Selvsvikker, og som Hjælpekraft er installeret en 20 HK. Dieselmotor »Tuxham«. Sønnen, Helge Eskelund, f. 17. Januar 1916, er ansat paa Møllen.

Simmerbølle Mølle pr. Simmerbølle. Ejer: Hans Erik Hansen, f. 7. Marts 1877 i Longelse Sogn, g. 4. April 1913 m. Frederikke Henriette, f.

Jørgensen. Simmerbølle Mølle, kaldet »Kobbersmede Møllen«, blev bygget i 1864 af Møller Rasmus Nielsen, som drev den til sin Død, hvorefter den overtoges af Sønnen, Peter Nielsen. Denne havde Møllen til 1913, da den overtoges af nuværende Ejer. I 1920 blev der indlagt Sigteri, og i 1930 fik Møllen paasat Selvsvikker. Møllen er i Dag i fuldt moderne Stand.

Skovsbo Mølle, Rynkeby. Ejer: Hans Peder Hansen, R. af D., f. 31. Oktober 1863 i Skovsbo Mølle, g. 29. Juli 1892 med Mette Kathrine, f. Ottesen. Skovsbo Mølle er bygget 1831 af Avlsforvalter Peter Hansen, som havde den til 1847, hvorefter Møller Hans Jørgen Hansen overtog Møllen og drev den til 1869. Den

Hans Hansen.

Svend Hansen.

blev derefter overtaget af Møller Hans Jeppe Hansen, der i 1888 solgte den til den nuværende Ejer. Møllen har faaet paasat Selvsvikker, og der er blevet indlagt en Dan Motor. Møller H. P. Hansen har i en Aarrække været Formand for Fyns Stifts Møllerforening og Sogneraadsformand og iøvrigt haft mange Tillidshverv. Hans Søn, Svend Otto Hansen, f. 11. August 1902, g. 25. Oktober 1932 med Alice, f. Sørensen, har fra 1. Februar 1933 været Bestyrer af Møllen.

Skaarup Skovmølle,

Skaarup. Ejer:
Morten N. Mor-
tensen, født 6.
Maj 1886 paa
Drejo, gift 20.
Oktober 1908
med Anna, f.
Nielsen. Møl-

len er en meget gammel Vandmøl-
le med Overfaldshjul, antagelig fra
det 16. Aarhundrede. Den ligger
meget smukt ved Skaarupsund og

er et yndet Udflugtsted. Af senere Ejere kan nævnes: Møller Rasmus Hansen fra 1870 til 1904, Møller Hans Rasmussen fra 1904 til 1929, da Møllen købtes af den nuværende Ejer. Til Møllen hører 66 Td. Land.

Skovsgaards Mølle pr. Lin- delse. Forpag- ter: Mads

Bruun, f. 11.
Sept. 1900 i
Helsne, Humb-
le Sogn, g. 28.
Maj 1925 med
Elinor, f. Chri-

stiansen. Møllen er en holl. Vind-
mølle, der tilhører Kammerjunker-
inde Fuglede, Godset Skovsgaard.
Den har de sidste 100 Aar været
bortforpagtet, bl. a. til følgende: Zakarias Møller, Kristen Madsen, Rasmus Chri-
stiansen (1896—1931) og derefter til dennes Sviger søn, den nuværende Forpagter.
Møllen har et Vindfang paa 32 Alen, Selvkrojer og Selvsvikker, og der er indlagt
en 22 HK. Bukh Motor. Der drives Korn- og Foderstofhandel, Bageri samt Land-
brug paa 8 Td. Land.

Skræppenborg Mølle pr. Tom- merup. Ejer:

Johannes
Bruntse, f. 8.
Sept. 1897 i
Brylle Sogn, g.
30. Juli 1920
m. Kirstine, f.
Mortensen.

Den første Skræppenborg Mølle
var en hollandsk Vindmølle, der
brændte 1886. Møllen genopbyg-
gedes straks af Møller Jørgen Mor-

tensen, der i 1890 overdrog den til sin Søn, Hans Mortensen, hvis Svigersøn, den nuværende Ejer, købte Møllen i 1919. Møllen har et Vindfang paa 32 Alen og Selvkrojer og Selvsvikker. I 1923 installeredes en 18 HK. Raafiemotor. Der drives Korn- og Foderstofhandel, Savskæreri samt Landbrug paa 4½ Td. Land.

**Slotsmøllen,
Nyborg.** Ejer:
Niels Laurits
Jensen, f. 31.
Decbr. 1865 i
Geistrup, Ege-
bjerg Sogn, g.
24. Okt. 1902
m. Margrethe,
f. Rasmussen.

Slotsmøllen blev bygget i det 12. Aarhundrede og tilhørte da Krønnen. Ca. 200 Aar efter blev den flyttet 50 Alen mod Øst. I 1766

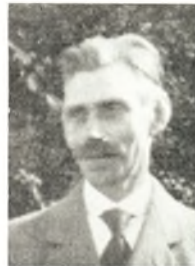
blev der, i Stedet for den hidtidige Hestemølle, paa Volden opført en Vindmølle, som nedbrændte 1888 og ikke senere blev opført. I 1798 ejedes Møllen af Møller Jens Bech, der drev den til 1826, da han overdrog den til sin Søn, Morten Bech. Under denne Ejer fik Møllen i 1843 sin første Dampmaskine. I 1850 afstod Morten Bech Møllen til Møller I. C. Jespersen, der i 1882 solgte den til Møller C. P. Nielsen. Denne afhændede i 1896 Møllen til Møller Jacobsen, der drev den til 1917, hvor den blev overtaget af et Aktieselskab, der i 1929 standsede, hvorefter Byraadet købte den. — Møllen overtoges i 1930 af den nuværende Ejer.

**Slotsmøllen,
Tranekjær.**

Forpagter:

Hans Petersen,
f. 10. Juli 1880
i V. Skjerning-
e, g. 25. Sept.
1909 med Jen-
sine, f. Greve.

Slotsmøllen

var oprindelig en Stubmølle, der blev nedrevet 1845, hvorefter den nuværende holl. Vindmølle blev bygget. Den første Forpagter hed

Krog, der havde den til sin Død 1876, hvorefter hans Svigersøn Ploug overtog Forpagtningen i 10 Aar. Derefter overgik den til Møller Otto Rasmussen, der havde den til 1932. 1. Marts 1933 overgik Forpagtningen til den nuværende Forpagter. Til Møllen hører 12 Td. Land.

Snave Mølle pr. Flemløse. Forpagter: Hans Rasmussen, f. 11. Juni 1897 i Salbrovad, g. 5. August 1927 med Thora, f. Andersen. Møllen er en holl. Vindmølle bygget af Sten indtil Hatten. Den blev oprettet i 1868 af Møller Hans Madsen, men blev straks efter solgt til Møller Niels Larsen. Denne havde Møllen til 1873, da den solgtes til Møller Hans Nielsen, som atter i 1903 solgte den til nu-

værende Ejer, Claus Rasmussen. Sønnen, Hans Rasmussen, overtog Møllen i Forpagtning den 1. April 1921. Møllen har et Vindfang paa 32 Alen med Selykrojer og Selvsvikker, og der arbejdes med en Elektromotor paa 10 HK.

Hans Rasmussen.

Claus Rasmussen.

Møller Claus Rasmussen, f. 22. Januar 1867, g. 9. November 1895 med Johanne, f. Hansen. Claus Rasmussen er Ejer af ovennævnte Snave Mølle, som han overtog i 1903. Han har moderniseret Møllen og forøget det tilhørende Jordareal til 18½ Td. Land.

Snøde Mølle pr. Store Snøde. Ejer: Thorvald Nielsen, f. 26. Juni 1890 i Tranekjær Sogn, g. 2. Juli 1916 med Johanne Marie, f. Johansen.

Snøde Mølle blev bygget 1828. Den har i Tidens Løb været paa adskillige Hænder. Indtil 1919 ejedes den af Møller L. A. Larsen.

som nu ejer Nr. Longelse Mølle. Snøde Mølle købtes da af Alfred Hansen, kaldet Kjøer, der i 1922 solgte den til nuværende Ejer.

I 1922 indsattes ny Hovedaksel og nyt Vindfang paa 34 Alen. I 1920 indlagdes en 10 HK. Humble Motor.

Staus Mølle pr. Svendborg. Ejer: Henrik Nielsen, f. 9. Maj 1884 i Krarup, g. 28. November 1909 m. Johanne, f. Pedersen. Staus Mølle, der oprindeligt var en Stubmølle, ligger paa en Kæmpehøj. Sagnet fortæller, at Kong Stauns ligger begravet i Højen. Den nuværende holl. Mølle er bygget i 1875 af Chr. Feldthusen, der en Del Aar

senere overdrog den til sin Søn, Peter Feldthusen, der i 1913 solgte den til sin Søstersøn Rasmus Bukkehøve. I 1921 købte Møller Christian Christiansen Møllen, som han i 1927 solgte til den nuværende Ejer. Møllen har et Vindfang paa 32 Alen og Selvkrøjer og Selvsvikker. Der er indlagt en 18 HK. Holstebro Raaolliemotor.

Stenbjerg Mølle pr. Kverndrup. Ejer: Aksel Madsen, f. 2. Juni 1904 i Uggerslev Sogn, g. 5. Juni 1928 med Gudrun Dorothea, f. Holm. Oprindeligt hed Møllen Sandager Mølle. Den brændte i 1888, hvorefter den nye holl. Vindmølle blev bygget af Møller Niels Peter Nielsen. I 1903 solgtes Møllen til et Andelsselskab og fik

Aksel Madsen

Niels Nielsen.

da Navnet Stenbjerg Mølle. Den 1. Marts 1927 købtes Møllen af nuværende Ejer. Under en Storm blev Møllen en Gang meget stærkt beskadiget og blev da omdannet til Motormølle. Der findes installeret en 30 HK. Dieselmotor »B. & W.«. Der drives samtidig Korn- og Foderstofhandel.

Niels Peter Nielsen, forhenv. Ejer af ovennævnte Stenbjerg Mølle, f. 1. November 1855, død 1930, g. 22. Oktober 1880 med Anna Marie, f. Jørgensen. Mølle-gaarden, hvortil hører 20 Td. Land, er adskilt fra Møllen og ejes af Sønnen, Niels Jørgen Nielsen.

**Stenbjerg
Mølle pr.
Knarreborg.**

Ejer: Julius
Nielsen, f. 6.
Nov. 1885 i
Ulbølle, g. 10.
Nov. 1925 med
Karla, f. Pihl.
Møllen er en

gammel, privilegeret holl. Vindmølle fra omkring 1850. Efter at have været paa forskellige Hænder, købtes Møllen i 1891 af Møller

H. P. Hansen. Den brændte i 1894, men blev straks efter genopbygget i sin nuværende Skikkelse. Den 1. April 1923 købtes Møllen af Julius Nielsen. Denne har ladet Møllen modernisere og installeret en 15 HK. Elektromotor. Endvidere blev der i 1931 installeret en 20—24 HK. Dieselmotor »Mias«. Møllen har Rugmelssigte, og der drives desuden Korn- og Foderstofhandel. Endvidere er der stor Fabrikation af Høuse-, Kyllinge- og Svinefoder. Møllen har et Vindfang paa 33 Alen med Selvkrojer og Selvsvikker.

**Stenløse Mølle
pr. Set. Cle-
mens.** Ejer:

Carl Vejstrup,
f. 17. Juli 1877
i Vester Aaby,
g. 20. Februar
1913 m. Marie,
f. Hansen. Møl-
len er en gam-
mel Vandmølle fra det 13. Aar-
hundrede under Dalum Kloster,
der senere ejedes af Ellen Mar-
svin. Møllens oprindelige Navn

var Hvide Mølle efter Hvide Kilde, hvorfra den stadig faar Vand. Omkring 1840 kaldtes Møllen Ellemølle og ejedes af Møller Hans Christensen, der ombyggede den i 1849. Til Møllen har ogsaa hørt en holl. Vindmølle med 34 Alens Vindfang, den brændte ved Lynnedslag i 1867, men blev straks genopført af den daværende Ejer, Rasmus Pedersen, der havde købt Møllerne i 1865 og senere solgte til Møller S. Svendsen, der i 1896 overdrog dem til Landstingsmand Johs. Vejstrup. Dennes Broder, den nuværende Ejer, købte Møllerne i 1910. I 1931 faldt den ene Vingene og beskadigede Møllen saa stærkt, at Vindmøllen blev nedrevet, saa kun Vandmøllen arbejder nu. Vandmøllen har et Overfaldshjul paa 7 Alen. Der drives Korn- og Foderstofforretning, og der er et Tilliggende paa 6 Tdr. Land. I 1929 paabegyndtes Fabrikation af Høuse- og Kyllingefoder, der nu sælges under Navnet Vejstrups kontrollerede Høuse- og Kyllingefoder med Fabrik ved Odense Havn.

Rasmus Christiansen.

Niels Christiansen.

Stensgaards Mølle pr. Lohals. Forpagter: Rasmus Christiansen, f. 17. November 1851 i Svallebølle, gift 7. November 1897 med Christiane, f. Rasmussen. Møllen, der er en holl. Vindmølle, blev bygget i 1849 og tilhørte Godset »Stensgaard«, Hofjægermester Steensen-Leth. Møllen var fra først af en Fæstemølle. Den sidste

Fæster var Møller Hans Rasmussen. I 1870 ophævedes imidlertid Fæstet, og Møllen blev overtaget i Forpagtning af Møller Rasmus Rasmussen. Derefter i 1891 af Hans Christensen, men i 1895 overtoges Møllens Drift af Godset selv. Den gamle Møllersvend, Rasmus Christiansen, som havde været paa Møllen siden 1870. blev da Bestyrer, indtil han i 1914 selv overtog Møllen i Forpagtning, hvilken han fremdeles har. Hans Søn, Niels Christiansen, f. 10. Juni 1904, er nu Bestyrer. Møllen har et Vindfang paa 32 Alen, og der findes installeret en 15 HK. Elektromotor. Der drives ogsaa Handel med Korn- og Foderstoffer.

Strynø Mølle,

Strynø. Ejer: Jørgen Madsen, f. 23. December 1896 i Strynø Mølle, gift 29. April 1923 m. Inger, f. Rasmussen. Møllen er en

holl. Vindmølle, bygget 1832 af Møller Mads Jørgensen. 1880 overtoges Møllen af hans Søn, Møller Claus Møller Madsen, som drev den til 1923. da hans Søn, den nuværende Ejer, overtog Møllen og Møllegaarden. Møllen har et Vindfang paa 30 Alen, den er bleven forsynet med Selvkrøjer og Selvsvikker, og der er indlagt en 24 HK. Bukh Dieselmotor. Der drives Korn- og Foderstofhandel og et Landbrug paa 14 Tdr. Land.

Sulkendrup Mølle, Sulkendrup pr. Lamdrup.

Ejer: Forpagter Hans Peder Markussen Beck, f. 26. Juli 1870 i Sulkendrup, g. 10.

Oktober 1900 med Maren Elise Rasmine, f. Rasmussen. Sulkendrup Mølle er en gammel Vandmølle, den nedbrændte 1830 og

blev genopført 1836 af Fæster Møller Markussen Beck, som drev den til 1849. Den har siden stadig været i Slægten Becks Eje. Møllen nedbrændte igen i 1920, men blev genopført.

Sundshøj Mølle, Lunde pr. Stenstrup St. Ejer: Offer Christian Jensen, f. 13. April 1884 paa Sundshøj Møllegaard, gift 26. Oktober 1910 med Caroline Andrea, f. Hansen. Sundshøj Mølle er bygget i 1862 og har haft følgende Ejere: Grundlæggeren af Møllen, Møller Chr. Munkebo fra 1862—70, Møller Knud P. Møller fra 1870—77, Møller Jens Jensen fra 1877 til sin Død i 1914, hvorefter Møllen overtoges af Sonnen, den nuværende Ejer. Til Møllen har der hørt Bageri, men dette blev fraskilt i 1927. I 1926 paabegyndte Chr. Jensen Fremstilling af Høns-

foder. Denne Virksomhed er siden bleven stærkt udvidet, og i 1929—30 opførtes ved Svendborg Havn en Fabrik under Navn »A/S Guy Hønsfoderfabrik«. Chr. Jensen har haft forskellige Tillidshverv, og har bl. a. været Medlem af Sogneraadet siden 1921. Han er nu Næstfmd.

Svallebølle Mølle pr. Lejbølle. Forpagter: Peter Chr. Thomsen, f. 17. April 1876 i Snøde, gift 1909 m. Christiane Marie, f. Nielsen. Sval-

lebølle Mølle blev bygget i 1860 og har altid tilhørt Stamhuset Neergaard. Møllen har haft forskellige Forpagtere. Fra 1926 til 1933 har Peter Thomsen været Bestyrer af Møllen, hvorefter han overtog den i Forpagning.

Svanemøllen, Kerteminde. Forpagtere: Emanuel Nielsen, f. 8. Juli 1889 og Arnold Nielsen, f. 18. August 1893, begge født i Ørslev Underskov. Forstnavnte blev

Arnold Nielsen.

Emanuel Nielsen.

gift d. 19. April 1924 med Marie, f. Petersen. Møllen er en holl. Vindmølle med 35 Alens Vindfang, bygget 1850 af Møller Heilmann. I 1860 overtog Sonnen

Mar. Heilmann Møllen, som han i 1887 solgte til Kolmand I. A. Larsen, i hvis Slægts Eje Møllen stadig er. Møllen bestyredes af Møller Chr. Nielsen til hans Død i 1908, da hans Sønner Emanuel og Arnold Nielsen fortsatte Driften som Forpagtere. Møllen er forsynet med Selvkrojer og Selvsvikker, og der er indlagt en 20 HK. Thrige Elektromotor.

Særslev Mølle, Jullerup.

Ejer: Hans Jensens Enke. Særslev Mølle blev bygget i 1877 af Møller Hans Jensen, som drev Møllen til sin Død i 1901. Møllen er stadig i Enkens Besiddelse, men ledes af Sønnen, Carl Jensen, f. 24. Oktober 1884. Til Møllen hører 9 Td. Land.

Søby Mølle

pr. Ærøskøbing.

Ejer: Peter Nissen, f. 5. August 1882 i Vester Mølle, g. 5. Februar 1922 m. Anna, f. Madsen. Søby Mølle er en

straataækt Vindmølle med Vindfang paa 31 Alen, bygget 1881 af Møller Chr. Nissen. 1910 overtoges Møllen af hans Søn den nu-

værende Ejer. Møllen er forsynet med Selvkrojer og Selvsvikker, og der drives Handel med Korn.

Søllested Mølle pr. Glamsbjerg.

Ejer: Adolf Andersen, f. 10. April 1890 paa Sjællands Odde, g. 25. Okt. 1918 m. Olga Marie, f. Jepsen. Møllen er en gammel holl. Vindmølle med et Vindfang paa 32 Alen og der er paasat Selvkrojer og Selvsvikker. De sidste Ejere af Møllen har været Møller Mikkel Rasmussen, der købte den i 1878. Derefter Sønnen, Rasmus Rasmussen, der overtog den i 1905, og endelig den nuværende Ejer, der købte Møllen d. 1. Aug. 1924.

I Møllen er installeret en Elektromotor paa 15 HK. Sammen med Mølleriet drives ogsaa Korn- og Foderstofhandel.

**Søndenbro
Mølle pr. Søn-
denbro St.,
Langeland.**

Forpgt.: Jens Theodor Petersen, f. 8. Juni 1893 i Longelse, g. 7. Dec-1919 med Frederikke, f. Petersen-Sommer. Søndenbro Mølle var oprindelig en Stubmølle, der imidlertid blev nedrevet omkring 1845, hvorefter den

nuværende holl. Vindmølle blev bygget. Møllen kom senere ind under Grevskabet Tranckjær, hvortil den stadig hører. I 1914 forpagtedes Møllen af Møller Jens Th. Petersen, f. 9. Febr. 1854, hvilken driver den til 1920, da Sonnen, den nuværende Forpagter, overtog Forpagtningen. Foruden Mølleriet drives Korn- og Foderstof-forretning.

**Sønderby
Mølle pr. Eb-
berup. Ejer:
Anders Niel-
sen, f. 2. Jan.
1900 i Køng
Sogn, gift 27.
Okt. 1930 med
Kathrine, f.**

Clausen. Møllen, der er en holl. Vindmølle, blev bygget i 1863 af Møller Ole Sørensen, som drev den til 1891, hvorefter han solgte

Møllen til Møller Hans Peter Hansen. Denne solgte atter Møllen i 1900 til Møller I. M. Hansen, som d. 1. November 1902 overdrog den til Møller Hans Olesen. Søn af Møllens Grundlægger. I 1914 blev Møllen moderniseret og fik paasat Selvkrojer og Selvsvikker. Den 1. November 1930 købtes Møllen af nuværende Ejer. Møllen har et Vindfang paa 30 Alen, og der findes installeret en Elektromotor paa 10 HK. Sammen med Mølleriet drives ogsaa Korn- og Foderstofhandel.

**Sønder Longel-
se Mølle, Lon-
gelse St. Ejer:**

Alfred N. Han-
sen, f. 22. Jan.
1870 i Peter-
strup, Lange-
land, gift 12.
Juli 1906 med
Anna, f. An-
dersen. Møllen blev bygget om-

kring 1835. Blandt de senere Ejere kan nævnes Møller Frode, der

havde Møllen i 10 Aar. Endvidere Møller Rasmus Rasmussen, som efter faa Aars For-
 løb solgte den til nuværende Ejer i 1919. Møllen har et Vindfang paa 30 Alen, og der
 er et Tilliggende paa 4 Td. Land. Der drives ogsaa Handel med Korn- og Foderstoffer.

**Sønder Næraa
 Mølle pr.**

Aarslev. Ejer:
 Jens Christian
 Jensen, f. 21.
 Juni 1864 i
 Aarslev, g. 22.
 Septbr. 1892
 med Rasmine
 Marie, f. Han-

sen. Datter af afdøde Ejer af Ryn-
 keby Mølle, Erik Hansen. Sønder
 Næraa Mølle, oprindelig en gam-
 mel Vandmølle -- en saakaldt
 Græsmølle -- blev opført i 1859 af Møller Lars Hansen. I 1879 solgte han Møl-
 len til Møller Jeppe Jensen, som i 1892 overdrog den til sin Søn, den nuværende
 Ejer. I 1895 blev Møllen moderniseret, og der blev paasat Selvkrojer og Selv-
 svikker. I 1920 blev der indlagt elektrisk Kraft og installeret en 16 HK. Motor.
 Møllen har et Vindfang paa 32½ Alen. Sønnen, Kaj Klindt Jensen, f. 1. August
 1910, er ansat paa Møllen.

**Søndersø Møl-
 le pr. Odense.**

Ejer: Rasmus
 Peter Søren-
 sen, f. 8. Okt.
 1874 i Stenlø-
 se, g. 28. April
 1920 med Pe-
 trine, f. Jør-
 gensen. Møl-
 len, der er en holl. Vindmølle, blev
 bygget i 1870. Den har et Vind-
 fang paa 32 Alen, og der er instal-
 leret en 10. HK. elektrisk Motor.
 Møller R. P.
 Sørensen købte
 Møllen i 1919.

**Tangaa Mølle,
 Øxendrup.**

Ejer: Edvard
 Hansen, f. 22.
 Januar 1885 i
 Humble Sogn,

gift 1. April 1915 med Agnes, f.
 Bilde. Blandt senere Ejere af
 Tangaa Vandmølle kan nævnes
 Møller Petersen, hvis Datter var

gift med Møller Andersen. Denne sidste overtog senere Møllen og drev den i ca. 50 Aar. Efter Andersens Død førtes Møllen videre af Enkefru Andersen, men med Møller Chr. Frandsen som Bestyrer. Denne overtog senere Møllen, men solgte den i Juli 1923 til nuværende Ejer. Til Møllegaarden hører der 58 Td. Land.

Tarup Mølle,

Sønder Næraa.

Ejer: Kjeld Bøgelund Petersen, Søn af Møller Peter Petersen, Rynkeby Mølle, f. 5. Januar 1905 i Bullerup Mølle

pr. Agedrup, g. 22. November 1929 med Anna Kirstine, f. Rasmussen. I 1878 solgtes Tarup Mølle med 3 Tdr. Land af Møller

Anton Jespersen til Møller Søren Andersen. Nogle Aar senere tilkøbtes 6 Tdr. Land. Ved Søren Andersens Død 1889 blev Møllen ombygget til sin nuværende Skikkelse: Hollandsk Mølle med Selvsvikker. I 1890 giftede Enkefru Andersen sig med Møller Hans Jacob Andersen. Ved hans Død overtog Sønnerne Johs. og Helge Andersen Egekvist Møllen, som sidstnævnte alene overtog i 1928. I 1930 overtoges Møllen af den nuværende Ejer. Fra 1905 til 1919 var Møllen uden Jorden bortforpagtet til Møller B. P. Bertelsen, Refsvindinge Mølle. I Aarene fra 1878 til 1889 drev Søren Andersen en ret betydelig Mejerivirksomhed, der ophørte paa Grund af Andelsmejeriernes Oprettelse. Fra 1878 til 1905 dreves tillige Bageri. hovedsagelig Rugbrødsbageri.

Carl Hansen.

Frederik Odgaard.

Thurø Mølle, Thurø. Forpagtere: Carl Marius Hansen, f. 16. September 1889 i Skaarupøre og Frederik Nielsen Odgaard, f. 22. September 1902 paa Thurø. Thurø Mølle er bygget omkring 1860, og har i Tiden haft forskellige Ejere. I

1922 bortforpagtedes Møllen af daværende Ejer, Møller Hans Peter Andersen, til Møller Carl M. Hansen. Denne indgik i 1931 Kompagniskab med Fr. Odgaard, hvorefter begge nu driver Møllen i Forpagtning. I 1929 blev der installeret ny 20 HK. Motor »Bukh«.

Otto Andersen Hoff, f. 16. August 1897 paa Thuro, gift 19. December 1930 med Esther Emilie, f. Dittmann Møller. Otto Andersen Hoff er den nuværende Ejer af ovennævnte Thuro Mølle.

Otto Hoff.

Trente Mølle

pr. Haastrup.

Ejer: Anders Christian Hansen, f. 15. Februar 1899 i Kong Sogn, g. 1. Juli 1927 m. Kaja Annina Hulda, f. Lar-

sen. Hvornaar Trente Mølle er opstaaet, eller hvorfra dens Navn stammer, lader sig næppe dokumentere. Det er sandsynligt, at

den er opstaaet sammen med de omliggende Landsbyer, hvis Navne alle ender paa »rup«, hvilket henviser dem til Vikingetiden — 800—100 e. K. Vandmøllen synes at være bygget i Tilknytning til en Storgaard, nemlig Oprindelsen til den ældgamle Herregaard Østrupgaard. I 1632 købtcs Østrupgaard af Jørgen Steensen Brahe, Hvedholm. I Skødet nævnes, at Trente Mølle er fæstet af Christen Møller. Under Svenskekrigen 1658—59 blev en stor Gaard, Skadegaarden, paa 250 Tdr. Land afbrændt og dens Jord fæstet af Trente Mølle, som da maa have været en anseelig Bedrift, den maa imidlertid derefter være gaaet stærkt tilbage, idet Karen Brahe, Østrupgaard, søgte om Erstatning for Skat paa Jord, som tidligere blev drevet fra Trente Mølle, men nu ejedes af andre. Af Møllere paa Trente Mølle kan nævnes: Michael Møller, der skiftede 1737 og dennes Søn, Poul Michelsen, der skiftede 1739. Derefter fulgte Hans Jacobsen, der fæstede 1739, endvidere Jens Ditlevsen 1749, Hans Andersen 1752, Hans Hansen Wallenberg 1768, og dennes Søn, Hans Hansen Wallenberg, i 1806. Efter hans Død i 1832 giftede Enken sig med Møllersvend Rasmus Hansen fra Brobyværk, der tilbyggede en Hestemølle. Rasmus Hansen døde i 1862 og i 1863 fæstedes Møllen af Sønnen, Christen. I 1866 byggedes ny Vandmølle og i 1868 blev der indlagt Dampmaskine fra Allerups Maskinfabrik i Odense. Hestemøllen blev nu nedlagt og der opførtes Tørreovn og Maltkølle. Paa tilkøbt Grund, en høj Bakke, byggedes i 1872 en holl. Vindmølle med 32 Alen Vindfang. I 1874 blev Trente Mølle købt til ren Ejendom og opnaede nu en Blomstringstid, som 200 Aar før. I 1886 blev der bygget et nyt Stuehus med Bageri, og i 90erne blev der indrettet Savværk i Tilknytning til Vindmøllen. I 80erne fik Mølleren Ret til Navnet Trentemøller. Han døde i 1898. Efter Enkens Død i 1900 overtoges Ejendommen af den ældste Søn, Rasmus Trentemøller, som solgte den i 1906 til sine Søsken, og Broderen, Lars, forpagtede den. I 1916 overgik Møllen til Abel Rasmussen og 1½ Aar senere til en Ejendomshandler Jen-

sen. der solgte Vindmøllen og Savværk til Hans Bruun, og yderligere solgte han Inventar og Besætning paa Vandmøllen og Gaarden, hvorefter denne stod ubeboet til 1923, da Anders Hansen købte den. Hans Søn, A. Chr. Hansen, overtog den i 1926. Han købte Vindmøllen i Forening med Arkitekt Ludvigsen, Pastor Scholer og Overretssagfører Kampmann. Sammen med Brødrene Trentemøller dannede disse Mænd »Foreningen til Trente Møllers Bevarelse».

Turup Vandmølle, Turup.

Ejer: Jens Christian Jørgensen, født 28. Marts 1894 i Odense, g. 12. Nov. 1919 m. Gerda, f. Hansen. En gammel

Overlevering lyder paa, at Turup Vandmølle laa ved Bækken ved Turup Skole. I 1591 skriver Jakob Madsen, Biskop i Fyns

Stift, i sin Visitatsbog: Ture Mølle, 1 Quern. Indtil 1640 ejedes Møllen i en meget lang Aarrække af Nyborg Fattigvæsen. Dette Aar købtes den af daværende Lensmand til Hagenskov, Jørgen Brahe. I 1682 fortælles om »Tuerups Schual Mølle bl. a.: »Vdi forbemeldte Mølle befindis 2de Querne och driffues med 2de offuerfalds Hjul«. I 1790 ejedes Turup Vandmølle af Elias Petersen, Kaals Mølle, Assens, og beboedes af Hans Petersen. I 1830rne købtes Møllen af Møller Rasmus Nielsen, som drev Møllen til 1876 og levede videre i Aftægt paa Møllen til 1881, idet Sønnen, Niels Rasmussen, fortsatte Driften. Ved Branden 1926, hvor kun Vandhjulet og den Bygning, der laa nærmest, undgik Brand, ejedes Møllen af Møller Kjær. Efter Genopbygningen dreves Møllen midlertidig af Møller Jørgen Andersen, indtil den d. 1. Januar 1931 købtes af den nuværende Ejer. I Møllen benyttes en 16 HK. Kim Raaolie-Motor.

Tværskov Mølle pr. Langesø. Ejer: Niels Christian Petersen, f. 14. April 1889 i Støvring, g. 3. Aug. 1910 m. Johanne Kirstine, f. Peter-

sen. Tværskov Mølle er en gammel Vandmølle fra det 18. Aarhundrede. Den nuværende Møller, der købte Møllen 1918, har udbedret Møllen betydeligt. Der drives Købmandshandel samt Korn- og Fødestofforretning, ligesom der til Møllen hører større Landbrug.

Uggerslev Mølle, Uggerslev. Ejer: Johannes Jensen, f. 26. Febr. 1906 paa Møllegaarden, g. 4. Marts 1928 med Anna Mary, f. Nielsen. Uggerslev Mølle blev bygget i 1882 af Møller Christen Jensen, som drev den indtil Sonnen, den nuværende Ejer, overtog Møllen d. 1.

Juli 1932. I Forbindelse med Møllen drives ogsaa et større Savskæreri. I 1931 blev der indlagt ny 30 HK. Dieselmotor »Bukh«. Møllen har et Vindfang paa 36 Alen, og der er et Tilfiggende paa 5 Td. Land.

Ulbølle Mølle, Ulbølle. Ejer: Rasmus Møller Christensen, f. 29. Maj 1887 i Langshøj Mølle, g. 15. Nov. 1914 m. Rigmor Helene, f. Lar-

sen. Ulbølle Mølle blev bygget i 1863 af Møller Peter Larsen. Efter at Møllen havde skiftet Ejer nogle Gange, købtes den af fhv. Skibsfører Rasmus Larsen omkr. 1884. Han havde Møllen til 1923, da den overtoges af Svigersønnen, den nuværende Ejer. Efter Nedblæsning i 1926 blev Møllen moderniseret. Til Møllen hører 2 Tdr. Land, og der drives Korn- og Foderstofforretning.

Urte Mølle pr. Ollerup. Forpagter: Niels P. Frederiksen, f. 2. Jan. 1881 i Kærums, g. 16. Okt. 1909 med Rigmor, født Hansen, Datter af Møller L.

Hansen, Egeskov Mølle. Urte Mølle er en af Landets ældste Vandmøller, idet den stammer fra det 12. Aarhundrede og tilhørte Godset »Nielstrup«.

Senere blev dette købt af Godset »Hvidkilde«, hvortil Godset

»Nielstrup« og Møllen stadig hører. Møllen var i Fæste til Møller Johan Frederik Andersen fra ca. 1850—1892, hvorefter hans Søn fornyede Fæstet. I 1907 bortforpagtede Fæsteren Møllen til den nuværende Forpagter, Niels P. Frederiksen. Imidlertid ophævedes Fæstet i 1918, og Møllens Bortforpagtning er herefter lagt direkte ind under Godset. Møllen har 2 Overfaldshjul paa $2\frac{1}{2} \times 4$. Sønnen, Chr. Frederiksen, f. 1. Januar 1913, er ansat paa Møllen.

Vejle Mølle pr. Allested. Ejer: Marius Hansen, f. 22. Juli 1874 paa Vejle Mølle, g. 31. Aug. 1906 med Kirstine, f. Sørensen (død 1922). Vejle Vandmølle hører til de ældste i Landet. Den har 2 Overfaldshjul og stammer fra det 12. Aarhundrede. Møllen hørte den Gang ind under Dalum Kloster, som ejedes af Kirstine Munk, og den har derved historisk Interesse. Møllen var i lange Tider i Forpagtning, og den sidste Forpagter var Møller Anders Jørgen Larsen, som senere selv købte Møllen med tilhørende Møllegaard og Landbrug. Efter hans Dod i 1865 drev Enken Virksomheden videre til 1870, da hun giftede sig med Møller Jacob Han-

Marius Hansen.

Ejnar Hansen.

sen, tidligere Ejer af Lettebæk Mølle, og denne overtog nu Driften. I 1856 blev der yderligere bygget en holl. Vindmølle med et Vindfang paa 33 Alen, og i 1892 blev der paasat Selvkrøjer og Selvsvikker. Imidlertid blev Vindmøllen i 1924 ødelagt ved Stormskade og blev da nedrevet. Den 12. Januar 1900 overtoges hele Virksomheden af Sønnen, den nuværende Ejer, som lod foretage en større Modernisering og tilknyttede yderligere et Maltgøreri samt Korn- og Foderstofhandel. Der findes installeret en 12 HK. Petroleumsmotor »Kramper« samt en 15 HK. Elektromotor »Thrige«. Endvidere blev der i 1920 installeret en 12—15 HK. Turbine »Mahler«. Til Møllen hører der 45 Td. Land.

Ejner Hansen, f. 20. Juli 1909, Søn af ovennævnte Marius Hansen, Vejle Vandmølle. Ejner Hansen er Medarbejder paa Møllen.

Vejrupgaard Mølle pr. Marslev. Forpagter: Johannes Bastholm, f. 19. Januar 1903 i Marstal, g. 20. Maj 1934 med Margrethe, f. Jensen. Vejrupgaard Mølle var oprindeligt en holl. Vindmølle med et Vindfang paa 45 Alen, bygget i 1866. Imidlertid brændte Møllen i December 1929, hvorefter den nuværende Motormølle blev bygget. Blandt Møllens Ejere kan nævnes Møller Erik Hansen, som i 1906 solgte den til Møller Sigumfeldt. I 1924 købtes Møllen af Møller Lars Nielsen, som igen i 1931 solgte den til sin Broder, Sognefoged Hans Nielsen, Ørbæk. Denne er fremdeles Ejer af Møllen, som han dog bortforpagtede. Møller I. O. Hansen havde

Møllen i Forpagtning til 15. April 1934, da den overtoges af nuværende Mølleforpagter. Sammen med Mølleri drives ogsaa en Korn- og Foderstofforretning, og der er et Landbrug paa 13 Td. Land. I Møllen er der installeret en 24 HK. Dieselmotor + Bukke.

Møllen er der installeret en 24 HK. Dieselmotor + Bukke.

Vejstrup Mølle, Vejstrup.

Forpagter: Anker Hansen, født 25. Marts 1880 i Stryno Præstegaard, g. 6. Maj 1910 med Anna, f. Jensen. Møllen

er en gammel Vandmølle med 2 Overfaldshjul paa 6½ Alen, fra det 16. Aarh. Den tilhører Vejstrupgaard og er bortforpagtet. Af

Forpagtere kan nævnes Møller Niels Rasmussen, der havde Møllen til 1892, Møller Peter Hansen til 1911 og derefter den nuværende Mølleforpagter. Foruden Vandmøllen laa der fra 1850 til 1922 en holl. Vindmølle. Der drives Korn- og Foderstoffhandel og Landbrug paa 8 Td. Land.

Vestergades Mølle, Svendborg. Ejer: Johannes Andreas Petersen, f. 9. Sept. 1876 i Bramstrup, g. 24. April 1902 med Anna Methea, f. Jensen.

Vestergades Mølle, oprindelig kaldet Oles Mølle, nedbrændte 1858 og den nuværende Mølle byggedes Aaret efter. Fra 1844 til 1862 ejedes Møllen af Møller Ole Knudsen. I en Del Aar ejedes Møllen af Møller Petersen, Svendborg Boghvede- og Havremølle. Fra 1896 til 1917 ejedes Møllen af Møller Emil Nielsen. Den nuværende Ejer købte Møllen den 4. September 1918 af Møller H. C. Andersen, som kun havde haft Møllen i ganske kort Tid.

I en Del Aar ejedes Møllen af Møller Petersen, Svendborg Boghvede- og Havremølle. Fra 1896 til 1917 ejedes Møllen af Møller Emil Nielsen. Den nuværende Ejer købte Møllen den 4. September 1918 af Møller H. C. Andersen, som kun havde haft Møllen i ganske kort Tid.

Vester Hæsinge Mølle,

Vester Hæsinge.

Forpagter: Niels N. Nielsen, f. 26. Januar 1879 i Birkum, g. 8. Juni 1904 m. Dora, f. Løndahl. Møllen er en holl. Vindmølle, bygget 1891 af Møller Justesen, som samtidig drev et Bageri. Efter hans Død i 1902 overtoges Møllen af Sønnen, medens Bageriet blev nedlagt. Den 1. Maj 1915 forpagtedes Møllen til den nuværende Forpagter. I 1917 solgtes Møllen til Byens Elektricitetsværk, og Møller Nielsen blev ansat som Bestyrer af Elektricitetsværket, medens han driver Mølleriet for egen Regning. Møllen har et Vindfang paa 30 Alen med Selvkrøjer og Selvsvikker, og der findes installeret en Elektromotor paa 15 HK.

Vester Mølle pr. Ærøskøbing.

Ejer: Jens P. Nissen, f. 24. August 1872 paa Vester Mølle, g. 5. December 1901 med Karen, f. Hansen. Oprindelig stod her 2 gamle Stubmøller, som dog er bleven nedrevet. Den ene Mølle blev flyttet til Lyø, og den anden var til-

sidst ubrugelig. I 1834 blev da den nuværende straatækte Vindmølle bygget af Møller Chr. Nissen, og Møllen er siden overgaaet fra Søn til Søn. Saaledes overtoges Møllen i 1838 af Chr. Nissen's Søn, J. P. Nissen, og igen i 1868 af dennes Søn, Møller Chr. Nissen. Endelig overtoges Møllen i 1904 af dennes Søn, den nuværende Ejer. Møllen har et Vindfang paa 32 Alen med Selvsvikker, og der findes installeret en Raaoiemotor »Alliance« paa 25—30 HK. Der er et Tilliggende paa 32 Td. Land. Sammen med Mølleriet drives der Handel med Korn- og Foderstoffer. Sønnen, Chr. Nissen, f. 7. November 1904, er ansat ved Møllen.

Viby Mølle pr. Mesinge. Ejer: Lars Møller, f. 12. August 1858 i Viby Mølle, g. 7. August 1882 med Gertrud, f. Poulsen. Møllen er en hollandsk Vindmølle, bygget 1860 med et Vindfang paa 34 Alen af Møller Poul Larsen Møller, som i

1876 overdrog Møllen til sin Søn, den nuværende Ejer. I 1909 fik Møllen paasat Selv-

Lars Møller.

Johannes Møller.

krøjer og Selvsvikker. Til Møllen hører 85 Tdr. Land. Møllerens Søn, Johannes Møller, f. 23. September 1893 i Viby Mølle, er Bestyrer af Møllen.

Villestoftemølle, Paarup.

Ejer: Hansen Knudsen-Begborg, f. 1. September 1866 i Aasum, g. 30. Okt. 1900 med Johanne Kirstine, f. Rasmussen. Den oprindelige Villestoftemølle, kaldet Galgemøllen, fordi den formodes at ligge paa et tidligere Rettersted, nedbrændte i

1850 og blev derefter opført i sin nuværende Skikkelse. Den nuværende Ejer købte Møllen 1. Oktober 1927 af Enkefru Jensen, hvis Mand havde drevet Møllen i ca. 17 Aar. Vindfanget er 34 Alen og der er i 1932 indlagt en 10 HK. Motor.

Vissenbjerg Mølle pr. Bred.

Ejer: Niels Jørgen Rasmussen, født 6. Juni 1868 i Vester Aaby, Aastrup Sogn, g. 9. Maj 1908 m. Ane Marie,

f. Poulsen. Vissenbjerg Mølle er en meget kendt Mølle, da den er saa højt beliggende, nemlig 400 Fod over Havet, og fordi den ligger ved Hovedlandevejen Nyborg—Strib. Endvidere findes i Nærheden den

hellige Kilde. Set. Wittus Kilden. Omkring 1772—75 byggede Kromanden i Vissenbjerg, Rasmus Schiøt, en stor Vindmølle, idet han fik Bevilling til at male Mel og Malt. Efter Rasmus Schiøts Død gik Møllen over til Sonnen, Jeppe Rasmussen Schiøt. Denne omkom i 1795 ved en Ulykke paa Møllen. Hans Enke giftede sig med Hans Thorsen, der i 1803 solgte Møllen til Jens Nicolaj Hansen Brandt fra Bogense. Allerede i 1806 solgte han Møllen igen til Jørgen Mortensen. Hans Son, Mathias Jørgensen, solgte Møllen i 1833 til Niels Hansen Bay, som i 1846 overdrog den til O. C. Nielsen. I 1852 solgte denne Møllen til et Interessentskab, som atter i 1859 afhændede den til Niels Jørgen Knudsen. Denne ombyggede Møllen i 1881, og ved hans Død i 1895 overgik Møllen til Chr. Jensen, der atter afstod den til sin Son, Jens Jensen. Han kom imidlertid under Konkurs, hvorved Møllen overgik til Frk. Ane Marie Nielsen, der i 1904 solgte den til nuværende Ejer. I 1926 blev Møllen moderniseret og fik paasat Selvkrojer, og i 1928 blev der installeret elektrisk Motor.

**Voldtofte
Mølle pr.
Flemløse.** Ejer:
Lars Adolf
Larsen, født 3.
Juni 1873 i
Springenbjerg,
Flemløse, gift
14. Okt. 1900
med Mari Kir-
stine, f. Jakobsen. Møllen er en
holl. Vindmølle, med Vindfang 32
Alen, bygget 1877 af Møller Kris-
ten Hansen. I 1884 solgte han

Møllen til Møller Lars Pedersen Lundegaard, der d. 2. Juli 1900 overdrog Møllen til den nuværende Ejer. Møllen er siden forsynet med Selvkrojer og Selvsvikker, og der er tilkøbt 12 Td. Land. I 1908 indlagdes en 20 HK. Tuxham Sugegasmotor, der i 1910 udskiftedes med en 12 HK. Petroleumsmotor, Brdr. Bendix. I 1920 udskiftedes ogsaa denne med en 15 HK. Elektromotor. Der drives Købmands-
handel samt Handel med Korn- og Foderstoffer.

**Vøjstrup Møl-
le pr. Nørre
Broby.** Ejer:
Lauritz la
Cour, født 9.
Oktbr. 1877 i
Tved, gift 30.
April 1902 m.
Karen Kirstine,
f. Hansen. Vøj-
strup Mølle blev bygget i 1865 af
Møller Jens Peter Jørgensen. Si-
den har der været forskellige Eje-
re. I 1902 købte nuværende Ejer

Møllen af Grd. Niels Peter Nielsen. I 1910 blev Møllen restaureret og fuldt ud moderniseret. I 1934 installeredes ny 10 HK. Elektromotor »Thrige«. Sonnen,

Peter Erhardt la Cour, f. 24. Januar 1909, er ansat paa Møllen.

Ørritslev Mølle, Søndersø. Ejer: Niels Jørgen Bartholomausen, f. 9. Juli 1869 i Søndersø, g. 31. Marts 1889 med Marie, f. Pedersen. Ørritslev Mølle er en gammel Mølle, der før i Tiden blev kaldt Fluebjerg Mølle. Den købtes i 1889 af den nuværende Ejer. Før ham ejedes den af Møller Hans Johansen, der havde den i ca. 50 Aar.

Ørsted Mølle pr. Rørmosehus. Ejer: Karl Rasmussen, f. 8. Nov. 1901 paa Ørsted Mølle, gift 25. Sept. 1931 m. Elna, f. Pedersen. Møllen,

der er en holl. Vindmølle, er bygget i 1864, og er fremdeles i samme Slægts Eje. Møllen blev grundlagt af Møller Rasmus Jørgensen.

som i 1891 overdrog den til Sønnen, Jørgen Rasmussen. Denne drev Møllen i 40 Aar, idet hans Son, den nuværende Ejer, overtog den i Oktober 1931. Samtidig blev der installeret en 20 HK. Dieselmotor »Deutz«. Der drives Rugmelsmølleri samt Korn- og Fødestofhandel, og desuden hører der til Møllen et Landbrug paa 22 Tdr. Land. Møllen har et Vindfang paa 32 Alen med Selvkrojer og Selvsvikker.

Øster Mølle, Faaborg. Ejer: Hans Peter Hansen Lindkilde, født 27. Juni 1880 i Horne, g. 12. Maj 1907 med Maren, f. Christensen. Den

oprindelige Mølle var en stor holl. Vindmølle, som brændte i 1911. Samme Aar opførtes den nuværende Motormølle af Møller Chr.

Larsen Christensen. Den nuværende Ejer købte Møllen d. 1. Maj 1933. Der arbejdes med en 32 HK. Dieselmotor »B. & W.« Sønnen, Hans Juul Lindekilde, f. 14. Okt. 1914, er ansat paa Møllen.

Østergaards Mølle pr. Dræby. Ejer: Jørgen Jørgensen, f. 26. Oktober 1880 paa Østergaards Mølle, gift 24. April 1902 med Theodora, f. Jensen. Den oprindelige Mølle brændte i 1872, hvorefter den nuværende holl. Vindmølle blev bygget af Møller Peder Hansen, som dog snart efter solgte den til Anders Nielsen. Denne solgte atter Møllen i 1878 til Møller Jørgen Jørgensen, som i 1915 overdrog den til sin Søn, den nuværende Ejer. Møllen har et Vindfang paa 35 Alen med Selvkrøjer og Selvsvikker, og der er et Landbrug paa 13 Tdr. Land. Sammen med Mølleriet drives ogsaa Korn- og Foderstofhandelen. Sønnen, Egon Jørgensen, f. 28. Juli 1914 i Odense, er Medarbejder ved Møllen.

Øxnebjerg Mølle pr. Assens. Ejer: Anders P. Andersen, f. 1. Jan. 1881 paa Øxnebjerg Mølle, gift 14. Juni 1907 med Kirstine, f. Hansen.

Øxnebjerg Mølle er beliggende paa den historiske Bakke, hvor Slaget stod i 1535 under Grevens Fejde. Møllen, der er en holl.

Vindmølle, blev bygget i 1859 af Møller Hans Larsen. I 1876 købtes Møllen af Møller Niels Hansen og i 1880 af Møller Chr. Andersen. Denne købte i 1890 ogsaa Møllegaarden med 15 Tdr. Land og oprettede samtidig et Bageri, som dog atter blev nedlagt i 1911. I 1907 overtog Sønnen, den nuværende Ejer, Møllen og Møllegaarden og tilkøbte yderligere 24 Tdr. Land. Endvidere blev Møllen moderniseret og fik paasat Selvkrøjer og Selvsvikker og installeret Petroleumsmotor. Møllen har et Vindfang paa 28 Alen. Sammen med Mølleriet drives ogsaa Korn- og Foderstofhandelen. Anders P. Andersen er Medlem af Gamtofte Sogneraad. Sønnen, Valdemar Andersen, f. 23. April 1911, er Medarbejder ved Møllen.

Jylland.

Aa Mølle pr. Hadsund.

Ejer: Poul Bang, f. 5. Februar 1876 i Randers, g. 21. Marts 1903 med Knudsine, f. Knudsen. Aa Mølle er en gammel Vandmølle fra det 16. Aarhundrede, der med kongelig Bevilling blev drevet som Grubemølle og Stampemølle. Denne Bevil-

ling blev i 1809, af daværende Indehaver, overdraget til N. Møller, som atter i 1848 overdrog den til Waldemar Resch. Imidlertid købtes Møllen i 1854 af Poul Madsen, og efter dennes Død af Svigersønnen, Møller Laurs Rasmussen Bang, hvis Son, den nuværende Ejer, overtog Møllen den 1. Januar 1906. Møllen er senere blevet moderniseret, og i 1916 blev der opført eget Elektricitetsværk, samt indsat automatisk Gryn- og Rugmelsmølleri. I 1920 brændte Møllen, men blev straks genopbygget. Der findes en Turbine paa 45 HK. samt én 12 HK. Motor »Møller & Jokumsen«. Til Møllen hører der 120 Tdr. Land. Sønnen, Rudolph Bang, f. 17. August 1906, er ansat ved Møllen.

Aaby Mølle pr. Aabybro.

Ejer: Rasmus Rou, f. 24. December 1889 i Hevring, g. 9. Januar 1914 med Christine, f. Nielsen. Møllen er en gammel holl. Vindmølle bygget ca. 1840 af Møller Søren Gunnarsen. Efter dennes Død giftede Enken sig med Møller Peter Hansen, som

derefter drev Møllen til 1885. Svigersønnen, M. P. Jensen, førte da Møllen videre til 1920 og søgte den til Lauritz Jensen, som atter solgte den til nuværende Ejer i 1925. Møllen har et Vindfang paa 27 Alen, og der er installeret en 12 HK. Raaoilmotor »Hornsby«.

Aabyhøj Mølle, Aabyhøj.

Ejer: Axel Marius Sørensen, f. 19. Februar 1883 i Vejle, g. 19. Maj 1909 med Anna, f. Nielsen. Møllen er en holl.

Vindmølle med et Vindfang paa 30 Alen med Selvkrøjer og Selvsvikker. Den er bygget i 1866 af Møller Rasmussen, som havde den til

1893. Derefter fulgte fra 1893—1909 Møller Kofoed, fra 1909—11 Møller J. Strandgaard, fra 1911—22 Møller Jens Jensen (nu Grejsdal Mølle), og endelig nuværende Ejer, der købte Møllen den 1. Maj 1922. Møllen er senere blevet moderniseret og har faaet installeret en 25 HK. Elektromotor »Thrige«, samt en 16 HK. Raaoilmotor fra Philip Jensen, Horsens. Møllen drives nu som Handels- og Kundemølle med Kornhandel. Sønnen, Carl Robert Sørensen, f. 12. Maj 1916, er ansat ved Møllen.

Aagaard Mølle pr. Aagaard.

Ejer: Christian Petersen, Sogneraadformand siden 1929, f. 17. Maj 1878 i Starup ved Varde, g. 29. Okt. 1902

med Karen Elise, f. Madsen, Niece af Møller N. Madsen, Kolding Dampmølle. Aagaard Mølle, der er en holl. Vindmølle, blev bygget i

1860 af Folketingsmand J. A. Haastrup, paa en Parcel, som hans Fader, L. N. Haastrup, havde købt af Niels Muremester. Imidlertid var Møllen i Forpagtning, indtil den i 1880 blev solgt til Mølleforpagter Hans Madsen Dons. Denne lod atter Møllen gaa i Forpagtning til sin Søn, Jens Madsen, som dog kort efter selv købte den. Endvidere købte han en Ejendom tilhørende Frederik Hjuler, og lagde den ind under Møllen, og yderligere købte han i 1885 en lille Engparcel i Brakker. Jens Madsen døde i 1898, og faa Aar efter afstod hans Enke Møllen til sin Svigersøn, Chr. Petersen, den nuværende Ejer. Det oprindelige Dampanlæg blev nu nedlagt og erstattet med 28 HK. Dieselmotor »B. & W.«. I 1924 blev der yderligere installeret en 70 HK. Dieselmotor »Augsburg«. I 1909 blev der i Møllen installeret et Elektricitetsværk, som ogsaa forsyner Gravens og Aagaard med Elektricitet. Til Møllen hører der 43½ Tdr. Land. Det til Møllen hørende Stuehus, var Danmarks

første folkelige Forsamlingshus og blev opført i 1867 af Fostbroderselskabet. Da Jens Madsen i 1881 købte Møllen, handlede han med Fostbroderselskabet, saa han fik Forsamlingshuset til Stuehus mod at bygge et andet Forsamlingshus i Haven, hvor det endnu ligger.

Aadum Mølle pr. Tarm. Ejer: Carl Vesterbye, f. 22. April 1899 i Ølgod, g. 26. April 1930 med Betty, f. Pedersen. Aadum Mølle er en holl. Vindmølle bygget 1863 af Møller Henrik Pedersen. Af Ejere kan nævnes: 1872 Møller Jens Chr. Olsen, 1876 Møller Severin Jensen, 1877 Møller Niels Nederby, 1893 Møller N. C. Møller

Jørgen Christensen

Carl Vesterbye

og 1898 Møller Jørgen Peder Christensen (se nedenfor), der i 1931 solgte Møllen til den nuværende Ejer, der havde haft Møllen i Forpagtning fra 1928. Møllen, der har et Vindfang paa 28 Alen, blev ombygget i 1906, og der blev paasat Selvkrøjer og Selvsvikker. Der benyttes en 12 HK. Elektromotor. Der drives Handel med Korn- og Foderstoffer og Landbrug paa 7 Tdr. Land.

Jørgen Peder Christensen, fhv. Ejer af ovennævnte Aadum Mølle, f. 5. Juli 1865 i Borris. Christensen kom som 15-aarig til Aadum Mølle som Møllertærling. Efter at være udlært var han 2 Aar paa Ølgod Mølle og 1½ Aar paa Sdr. Felling Mølle, hvorefter han kom tilbage til Aadum Mølle, først som Møllersvend i et Aar, derefter som Forpagter i 3 Aar og endelig som Ejer.

Aale Mølle,
Aale. Ejer: Enkefru Ellen Marie Christensen, f. Pedersen, g. 25. Maj 1895 med Christen Larsen Christensen, født 20.

Marts 1863 i Hesselballe, død 22. Juni 1929. Møllen er en holl. Vindmølle med et Vindfang paa 30 Alen og Selvsvikker, bygget

1876 af Møller Niels Peter Nielsen, der i 1902 solgte den til ovennævnte Christen Larsen Christensen. Paa Møllen, til hvilken der er knyttet Savværk, benyttes en 32 HK. Mias Dieselmotor. Ejers Søn, Peter Christensen, f. 12. Marts 1898, er Bestyrer af Møllen.

Aalestrup Mølle, Aalestrup. Ejer: Laust Lauritzen Thygesen, født 17. April 1872 i Gjedsted Sogn, g. 29. Juni 1905 m. Ane, f. Nielsen. Møllen stod oprindeligt i Tollestrup, men blev af Proprietær Kjeldsen, Lille Restrup, omkring 1890 flyttet til Aalestrup. Møllen

var i nogen Tid bortforpagtet, men ejedes senere af Møller Magnussen, Aars. Den nuværende Ejer købte Møllen i 1929. Møllens Vindfang blev i 1925 erstattet med Vindmotor. Denne nedblæste imidlertid i 1931, hvorefter der i Stedet installeredes en 25 HK. B. & W. Dieselmotor.

Aalsø Mølle pr. Aalsø. Ejer: Johannes Rasmussen, f. 13. Aug. 1878 ved Aalsø Mølle, g. 28. Okt. 1906 med Marie, f. Katholm. Møllen er en holl.

Vindmølle, bygget i 1856 af Jens Peter Rasmussen. Senere — i 1866 — blev der anlagt Bageri. Sønnen, den nuværende Ejer, overtog Virksomheden den 1. December 1910. Siden er hele Bedriften bleven moderniseret og omforandret. Saaledes fik Møllen i 1910 indlagt Motor, der i 1920 blev fornyet med en 20 HK. Kalundborg Motor. Bageriet blev i 1912 moderniseret og omforandret til Dampbageri. I Højsæsonen beskæftiges 18—20 Personer, og der køres med 2 Vogne. Sønnen, Arne Katholm Rasmussen, f. 7. Oktober 1907, er ansat ved Møllen og Bageriet. Møllen har et Vindfang paa 32 Alen.

Aarles Mølle & Brødfabrik pr. Brabrand. Ejer: Hagbart Hansen, f. 12. Februar 1877 paa Beder Mølle. Vandmøllen blev bygget i 1850 af Møller — ogsaa kaldet Kræmmer — Rasmus Andersen. I 1862 købtes Møllen af Møller Søren Frederik Hansen, og derefter af Sønnen, den nuværende Ejer, den 1. Juni 1909. Møllen og det tilhørende Bageri beskæftiger 14

Personer og har 4 Vogne. Der er installeret en 24 HK. Mias Motor. I Forbindelse med Møllen drives desuden en Foderstofforretning samt Fabrik for Æg-lægningsfoder. Hagbart Hansen er Stifter af Jydsk Landbagerforening, hvis Formand han har været i en længere Aarrække. Han er desuden Medlem af Aarhus Amtsråd og Formand for Vejudvalget.

**Aarre Mølle
pr. Varde.**

Ejer: Janus
Marinus Rah-
bech, f. 2. Jan.
1886 paa Ege-
ris Mollegaard,
g. 26. Maj 1912
med Maja Kri-
stine, f. Haar.

Møllen blev flyttet fra Nielsbygaard og opbygget i Aarre 1868 af Forpagteren paa Eskelund Stubmølle, Hans Jørgen Frahm. Møllen havde et Vindfang paa 28 Alen. Frahm solgte i 1874 Møllen til Johan Nielsen fra Stenderup, der efter et Par Aars Forløb solgte den til sin Broder Jørgen Nielsen, der ejede den til 1886, da han kom i Vanskeligheder, hvorfor H. J. Frahm ved Auktion tilbagekøbte Møllen, som derefter gennemgik en Hovedreparation. Det første Aar efter blev Møllen bestyret af Frahms Søn og derefter bortforpagtet paa forskellige Hænder i nogle Aar. I 1895 solgte den daværende Ejer Egenius Petersen Møllen til Rasmus Jørgensen, der i 1900 afhændede den til Møller Jess Jacobsen Petersen, som solgte til den nuværende Ejer i 1928. Samme Aar brændte Møllen. I 1933 byggedes Vindmotor. Der er indlagt en 20 HK. Dieselmotor Bukh. Møllen har et Tilliggende paa 7 Tdr. Land.

**Aars Motor-
mølle, Aars.**

Ejer: Hans Ma-
rinus Magnu-
sen, f. 17. Fe-
bruar 1874 i
Hobro, g. 12.
Juni 1902 med
Maren, f. Jen-
sen. Aars Mo-
tormølle blev bygget i Foraaret

1930 af ovennævnte Ejer. Der indlagdes en 25 HK. Aktiv Raa-
olienmotor. I 1931 indlagdes Elek-

tromotor. Der drives Handel med Korn- og Foderstoffer.

Aars Mølle, Aars. Ejer: Thomas Peder Pedersen, f. 21. August 1880 i Hvorup, som Son af Møller J. M. Pedersen, Bov Mølle, g. 31. Juli 1903 med Kristine, f. Jensen. Aars Mølle blev bygget i 1885 af et Aktieselskab, som drev Møllen i ca.

Aars. Møller Th. Pedersen var tidligere Ejer af Malle Mølle, som nu er nedlagt.

6 Aar, hvorefter den solgtes til Møller Holmgaard.

1909 købtes Møllen af Møller H. Magnusen, der efter 5 Aars Forløb solgte til Søren

Lund. Møllen var derefter paa forskellige Hænder, indtil den 1. Maj 1934 købtes af den nuværende Ejer af Direktør Hjortkær,

Aarup Mølle, Hammershøj. Ejer: Niels Thisted, f. 16. April 1888 i Hvidding, g. 19. November 1912 med Sofie Marie, f. Jensen. Efter Brand 1910 blev den nuværende Mølle, der oprindeligt stod i Silkeborg, opbygget. Den ejedes da af Møller P. Axelsen. I 1919 købtes Møllen

af den nuværende Ejer. Paa Møllen findes 2 Kværne, Valseværk, Sigte og Skallesten til Grynmølleri. Møllens Vindfang er 30 Alen med Selvkrøjer og Selvsvikker, og der er indlagt en 11 HK. Jyden Petroleumsmotor. Der drives Korn- og Foderstofforretning og Landbrug paa 8 Tdr. Land.

Aarup Mølle pr. Snedsted.

Ejer: Johannes Yde, f. 12. Juli 1888 i Hindborg, gift 16. April 1914 m. Jensine, f. Bisgaard. Oprindeligt var

Aarup Mølle en Vandmølle, som havde en holl. Vindmølle som Hjælpemølle. Den ejedes da af Møller Jacob Kudsk. Vindmøllen

blev flyttet til Nibe, og Vandmøllen blev i 1886 solgt til et Interessentskab, som bortforpagtede den, sidst (1914—21) til Møller Johs. Yde. I 1921 blev Vandmøllen nedlagt, og Møller Yde byggede den nuværende Motormølle. Paa Møllen findes

2 Kværne, Valseværk, Sigte, Triøre og Skallesten til Grynmølleri. Der er indlagt en 10 HK. Thrige Elektromotor. Der er Korn- og Foderstofforretning og Landbrug paa 25 Tdr. Land. Ejerens Søn, Chr. Olsen Yde, er ansat ved Møllen.

Agdrup Mølle pr. Brønderslev. Ejer: Theodor Larsen, f. 1. Maj 1878 i Brønderslev, g. 27. Februar 1909 med Marie, f. Berthelsen. Møllen er en holl. Vindmølle, der indtil 1909 stod i Brønderslev. I 1909 ejedes Møllen af Møller Jens Mogensens, der i 1913 solgte

den til Møller H. Duus. Den nuværende Ejer købte i 1927 Møllen, som han derefter fuldstændig istandsatte. Der forefindes Valse- og Sigteværk samt Skallesten til Grynmølleri. Møllens Vindfang er 30 Alen, og der er indlagt en 16 HK. Hornsby Raaoliemotor. Møllen har et Tilliggende paa 13 Tdr. Land.

Albæk Mølle pr. Randers.

Ejer: Carl Holm, født 3. Maj 1872 i Veddum, g. 27. April 1897 m.

Bodil, født Skjødt. Albæk Mølle er en

gammel Vandmølle, beliggende ved Randers Fjord. I 1883 købte Frederik Holm Møllen, som foruden Vandmøllen havde en holl. Mølle

som Drivkraft. I 1889 brændte Vindmøllen, som dog blev genopbygget i 1890, men nedrevet i 1909 og flyttet til Taarum. Fr. Holms Søn, den nuværende Ejer, overtog Møllen i 1896. Til Mølle-
gaarden hører 47 Tdr. Land.

Agtrup Mølle pr. Bjært St.

Ejer: Niels Bjerre Bøjsen, f. 20. Februar 1877 paa Bølling Mølle, Egtved Sogn, gift 25. Okt. 1902 med Hansine,

Marie Elisabeth, f. Jessen. Agtrup

Mølle, der er en holl. Vindmølle, menes at være bygget omkring 1860. Den nedbrændte imidlertid i 1873, hvorefter den nuværende Mølle blev opført. I 1883 solgtes Møllen af daværende Ejer, Matthias Østergaard, Kolding, til Møller Jeppe Bøjsen, Fader til den nuværende Ejer, som overtog Møllen i 1903. I 1916 blev der oprettet et Flormelssigteri, og i 1917 blev der installeret en 35 HK. Dieselmotor »Atlas«. Til Møllen hører der 3 Tdr. Land. Sammen med Mølleriet drives der ogsaa en omfattende Handel med Korn og Foderstoffer.

Aldershøj Mølle pr. Hjørring.

Ejer: Niels Peter Christensen, født 13. November 1877 i Astrup Sogn, g. 3. Juni 1906 med Maren, f. Svankjær-Yde. Aldershøj Mølle blev bygget omkring 1825—30. I 1905 købte den nuværende Ejer Møllen af et Konsortium. Han indlagde i 1916 Rugmellemøleri. Det i Møllen værende Dampanlæg blev i 1908 afløst af Petroleumsmotor. I 1919 indlagdes en 28 HK. Hornsby Suggasmotor. Møllens Vindfang er 29 Alen.

Allingdam Mølle pr. Hjørring.

Ejer: Sigvard Nielsen, f. 22. Juni 1876 i Hellevad, g. med Jakobine, f. Fjordbæk. Møllen er en holl. Vindmølle,

bygget 1886. 1. April 1934 købte den nuværende Ejer Møllen af Møller Julius Jensen. Paa Møllen findes 2 Kværne og Spidsmaskine samt Sigte. Der er indlagt en 16 HK. Tangy Petroleumsmotor. Møllens Vindfang er 26 Alen.

Alrø Mølle, Alrø. Ejer: Jens Peter Jensen, f. 24. August 1876 i Falling, g. 14. Maj 1918 med Anna Marie, f. Jensen. Alrø Mølle er en gammel holl. Vindmølle, straatækt, og bygget i 1824 af Skipper Rasmus Nielsen. Tømmeret til Møllen blev hentet fra Norge. Møllen laa den Gang paa Nordsiden af Øen, men blev i 1863 flyttet til sin nuværende Plads ved Møllegaarden, som Rasmus Nielsen allerede havde købt i 1818. Af tidligere Ejere kan nævnes: Carl Leth 1836—38, Jens Pedersen 1838—90, Jens Jørgensen 1890—1901, og endelig den nuværende Ejer, der overtog Møllen den 1. November 1901. I 1912 blev Møllen moderniseret, og

samtidig blev der anlagt Elektricitetsværk, som forsyner hele Øen med Lys og Kraft. Møllen, der har et Vindfang paa 32 Alen, har

indlagt 2 Motorer, en 25 HK. Deutz Dieselmotor og en 30 HK. Mødaag Dieselmotor. I 1929 blev der anlagt en Sølvrævefarm, som til Dato er drevet med heldigt Resultat.

Als Mølle,
Als Østj. Ejer:
Carl Jensen, f. 28. Febr. 1881 i Faarevejle, g. 10. Okt. 1907 med Kathrine, f. Nielsen. Den oprindelige

Mølle var en holl. Vindmølle, bygget i 1871 af Møller Niels Severin Thomsen, som havde den til 1896. Derefter fulgte Møller Jens Frederiksen fra

1896—1910, da Møllen købtes af nuværende Ejer. I 1915 blev der i Tilknytning til Møllen oprettet et Elektricitetsværk til Byens Forbrug, og der blev installeret en 18 HK. Sugegasmotor, der i 1918 udskiftedes med en 25 HK. Dieselmotor »Frich« og yderligere i 1930 med en 40 HK. Dieselmotor »B. & W.«. I 1933 blev den gamle Mølle nedrevet, hvorefter Carl Jensen købte Demstrup Mølle og lod den flytte hertil. Møllen har et Vindfang paa 30 Alen med Selvsvikker og Selvkrøjer.

Alslev Mølle
pr. Varde.

Ejer: Andreas Schack, født 2. August 1854 i Møllegaarden, g. 22. September 1885 med Anna Marie, f. Petersen. Als-

lev Mølle har tidligere hørt under Visenbjerg Gods, der tilhørte Ribe, og blev solgt af Chr. d. 6 omkr. 1740. Den første kendte Ejer Niss

Hansen fik af Chr. 7. Bevilling paa et Gryn- og Grubeværk, og efter ham fik Svigersønnen, Hans Andersen Schack fra Astrup, Gaarden, som han i 1793 overdrog til sin Broder, Niels Schack. Dennes Søn, Anders Schack, overtog Ejendommen i 1829, han havde den til 1854, da han overdrog den til sin Søn, Peder Schack. Den nuværende Ejer, der er Søn af Peder Schack, fik Gaarden tilskødet i 1884. Paa Ejendommen er anlagt 43 Fiskedamme til Fiskekultur. Til Møllergaarden horer 200 Tdr. Land.

byggedes til Vindmotormølle. Møller Knudsen havde Møllen i 5 Aar, hvorefter han solgte den til Møller Høst. I 1918 købtes Møllen af Møller Karl Kristiansen, Fader til den nuværende Ejer, der overtog den i 1923.

Alsted Mølle pr. Nykøbing M. Ejer: Hans Østergaard, f. 7. Septembr 1879 i Gullerup, gift 4. Maj 1906 med Camilla, f. Nielsen. Møllen er en holl. Vindmølle med Vindfang 26 Alen, bygget 1882 af Møller Kresten Jensen. I 1912 købtes den af Møller Mehl, som 1916 solgte den til Møller Peter Madsen. I 1928 købte den nuværende Ejer Møllen. Paa Møllen forefindes 2 Kvarne, Valseværk og Pillekvarn. I 1931 fik Møllen paasat Klapsejlsvindmotor med 20 Alens Vindfang. Der benyttes en 12—14 HK. Activ Raaolliemotor. Der er et Tilliggende paa 4 Tdr. Land.

Andrup Mølle pr. Esbjerg. Forpagter: Niels Jørgen Madsen, f. 29. Juni 1898 i Briksbøl, Skads Sogn. Andrup Mølle blev bygget omkring 1880 af Møllebygger Chr. Rasmussen. Denne har Møllen i 25 Aar, hvorefter den blev solgt til Søren Jensen, som atter solgte den i 1921. Herefter blev Møllen omhandlet nogle Gange, indtil den købtes af Møller Jens Krag, som er paa Møllen til 1930, da den endelig købtes af nuværende Ejer, Jørgen Sillasen. Aaret efter i 1931 blev Møllen forpagtet af Niels Jørgen Madsen, der nu driver

Alslev Vindmølle pr. Varde. Ejer: Anton Kristiansen, født 21. August 1896 i Lydum, gift 1. Aug. 1919 med Ane Jensine, f. Enevoldsen.

Møllen var oprindeligt en holl. Vindmølle, der af Møller Alfred Knudsen i 1911 flyttedes fra Sønder Riis til Alslev og samtidig om-

den. Der findes installeret en 10—12 HK. Motor. Der findes ogsaa Korn- og Foderstofforretning. Ejeren, Jørgen Sillasen, er født den 12. September 1870 i Andrup, gift 3. Oktober 1900 med Johanne, f. Nielsen. Jørgen Sillasen blev Sogneraadsformand i 1915 og Amdsraadsmedlem i 1927.

Alstrup Mølle pr. Hjeremitslev. Ejer: Lars Kristian Larsen, f. 23. December 1886 i Alstrup Mølle. Møllen er en holl. Vindmølle, der i 1888 blev ombygget af Ejeren Kresten Larsen, som drev den til sin Død 1903, hvorefter Enken fortsatte Driften med sin Søn, den nuværende Ejer, som Bestyrer

til 1929, da han overtog Møllen. Paa Møllen forefindes 2 Kværne, Skallesten til Grynmølleri samt Sigte. Møllens Vindfang er 22 Alen, og der benyttes en 8—10 HK. Raaoliemotor. Møllen har et Jordtilliggende paa 7 Tdr. Land.

Amdals Mølle, Hbro. Ejer: Sognefoged Martin Knudsen, f. 30. Juli 1863 i Ingstrup, gift 15. November 1889 med Ane, f. Kristen-

sen. Møllen er en holl. Vindmølle, bygget omkring 1865, der hørte under Herregaarden Aas, og som i 1885 flyttedes til Hbro af Møller Kr. Kristensen. I 1890 solgtes den til Møller Kr. Vejen, og 1897 købtes den af den nuværende Ejer. Paa Møllen findes 2 Kværne, Sigte og Skallesten til Grynmølleri.

Møllens Vindfang er 22 Alen. Der er et Tilliggende paa 10 Tdr. Land.

Ans Mølle, Ans By. Ejer: Julius Petersen, f. 30. September 1886 i Hornslet, gift 30. September 1926 med Karen, f. Rasmussen. Møllen er

oprindelig en gammel holl. Vindmølle, bygget i 1852 af Propr. Finnerup, som sammen med Landbruget drev Møllen til 1888, da den sælges til Møller M. Christensen. I 1889 brændte Møllen, men blev straks genopbygget og i 1910 solgt til Møller J. Jensen. Denne solgte atter Møllen til nuværende Ejer i 1917. Senere er der oprettet et Savværk samt Korn- og Foderstofhandel. Møllen betegnes som Danmarks største Vindmølle og er bygget med massiv Mur fra 3 til 1 Alen tyk til Hatten. Endvidere har den et Vindfang paa 37 Alen med Selvkrøjer og Selvsvikker, og der findes installeret en 20 HK. Raaoliemotor »Kim«.

Ansager Mølle og Elektricitetsværk,
Ansager. Mølle- og Elektricitetsværksbestyrer: Jens P. Jensen, f. 1. Oktober 1886 i Bredsten. Møllen er en gammel Vandmølle, bygget i det 16. Aarhundrede af Pastor Bertil, og hørte i mange Aar til Præstegaarden som Fæstemølle. Den sidste Fæster var Møller Morten Hansen, der købte den i 1882 og overdrog den til sin Søn, Hans Agersnap. Han solgte den i 1897 til Møller Jens Chr. Jensen, som i 1907 solgte Møllen til et Andelsselskab, der moderniserede Møllen og byggede Elektricitetsværk. Der er indlagt 2 Turbiner paa 30 HK. og 2 Dieselmotorer paa hver 70 HK.

Den sidste Fæster var Møller Morten Hansen, der købte den i 1882 og overdrog den til sin Søn, Hans Agersnap. Han solgte den i 1897 til Møller Jens Chr. Jensen, som i 1907 solgte Møllen til et Andelsselskab, der moderniserede Møllen og byggede Elektricitetsværk. Der er indlagt 2 Turbiner paa 30 HK. og 2 Dieselmotorer paa hver 70 HK.

Asbo Mølle pr. Bække.

Ejer: Jens Nielsen, f. 6. Maj 1890 i Føvling Sogn, gift 13. Febr. 1923 med Ingrid, f. Maltesen. Asbo Mølle blev bygget 1911 af Møllebygger Johan Nielsen, som havde Møllen til 1915, da han solgte til den nuværende Ejer. Der blev

indlagt en 10 HK. Petroleumsmotor, som i 1924 ombyttedes med en 16 HK. Dieselmotor Deutz. I 1920 paabegyndtes Korn- og Foderstofforretning. Møllen er blevet moderniseret, bl. a. forsynet med en 6-vinget Vindmotor.

Aptrup Mølle pr. Sall.
Ejer: Mogens Kjær, f. 1. Septbr. 1885, Aptrup Mølle, g. 10. Juli 1906 med Marie, f. Sønderskov. I 1884 byggedes Aptrup Mølle af Søren Christian Kjær. I 1910 blev Møllen forpaglet af Sønnen, den nuværende Ejer, som overtog Møllen

den 1. November 1918. I 1914 blev der indlagt en 9—10 HK. »Meteor« Motor. Møllen har et Vindfang paa 30 Alen. Sønnen, Søren Christian Kjær, f. 4. December 1910, er udlært Møller.

Gaardejer Jeppe Petersen, som dog straks lod den bortforpagte til Møller N. R. Nielsen. Faa Aar efter solgtes Møllen til Ferdinand Poulsen, som i 1925 solgtes den til nuværende Ejer. Denne har siden udvidet Mølleriet meget, og Møllen er nu fuldt ud moderne. I 1931 blev der installeret ny Dieselmotor »Deutz« paa 40 HK. Endvidere er der oprettet Valsemølleri samt installeret Maskiner til Fremstilling af Havregryn. Yderligere bliver der fremstillet Høns- og Kyllingefoder. Møllen har et Vingefang paa 31½ Alen.

Avlum Mølle pr. Avlum.

Ejer: Niels Thomsen Mikelsen, f. 24. Nov. 1898 i Barrit Sogn, g. 24. Maj 1928 med Olga, født Svendsen, Datter af Møller M. Svendsen, tidligere Vildbjerg Mølle, nu Præstmarkgaard, Herning. Avlum Handelsmølle blev bygget i 1908 af

den bortforpagte til Møller N. R. Nielsen. Faa Aar efter solgtes Møllen til Ferdinand Poulsen, som i 1925 solgtes den til nuværende Ejer. Denne har siden udvidet Mølleriet meget, og Møllen er nu fuldt ud moderne. I 1931 blev der installeret ny Dieselmotor »Deutz« paa 40 HK. Endvidere er der oprettet Valsemølleri samt installeret Maskiner til Fremstilling af Havregryn. Yderligere bliver der fremstillet Høns- og Kyllingefoder. Møllen har et Vingefang paa 31½ Alen.

Balle Mølle pr. Balle. Ejer: Marinus Madsen, f. 14. September 1886 i Skive Landsogn, gift 23. November 1907 med Inga, f. Ditlevsen. Det er en holl. Vindmølle, bygget af Kammeraad Skiødt, Rugaard, i 1844 og havde den Gang et Vindfang paa 34 Alen med Kludesejl. Møllen hørte ind under Godset Rugaard, men blev senere solgt til Ole Mønsted, som samtidig drev en Vandmølle og desuden et Bageri og Landbrug. I 1906 overtog Svigersønnen, O. Smith, hele Virksomheden. Vandmøllen blev imidlertid solgt til Lodsejerne til Brug ved

et Udtorringsareal. Marinus Madsen har to Gange været Ejer af Balle Mølle, idet han første Gang købte Møllen i 1910, men solgte den igen i 1913 til Møller Martin Ditlevsen. Denne lod i 1916 paasætte nyt Vindfang paa 32 Alen og forandrede Kludesejlene til Jalousi. I 1922 købtes Møllen af M. Bojstrup, og i 1923 købte den nuværende Ejer Møllen tilbage. I 1924 paasattes Selvkrojer og 4 nye Vingespidsler. I 1925 indlagdes ny 15 HK. Holstebro Petroleumsmotor. Sonnen, Hjalmar Ditlev Madsen, f. 20. Maj 1911, er oplært som Møller.

Bakmøllen, Støvring. Ejer: Anders Pedersen, født 11. Marts 1876 i Sorup, gift 13. Dec. 1901 med Maren Kristine, f. Jespersen. Den oprindelige Bakmølle eksisterer ikke mere, idet den er blevet nedrevet, hvorefter den nuværende Mølle blev bygget i 1890 af Møller Rasmus Mikkelsen. Denne solgte Møllen i 1901 til nuværende Ejer. Møllen har senere faaet indlagt en 10 HK. Dieselmotor Deutz. Møllen har et Vindfang paa 30 Alen, og der er et Tilliggende paa 30 Tdr. Land.

Den oprindelige Bakmølle eksisterer ikke mere, idet den er blevet nedrevet, hvorefter den nuværende Mølle blev bygget i 1890 af Møller Rasmus Mikkelsen. Denne solgte Møllen i 1901 til nuværende Ejer. Møllen har senere faaet indlagt en 10 HK. Dieselmotor Deutz. Møllen har et Vindfang paa 30 Alen, og der er et Tilliggende paa 30 Tdr. Land.

Balle Mølle pr. Mørke. Ejer: Adolph Marius Pedersen, f. 4. December 1867 i Tved, gift 5. November 1897 med Juliane, f. Nielsen. Møllen er en holl. Vindmølle, bygget i 1872 af Grd. Peder Jensen. Senere har Møllen været overtaget af Møller Berg, derefter af Møllebygger og Møller Bang, der havde den til 1886, og Møller Niels Pedersen fra 1886—1903. Den nuværende Ejer overtog Møllen d. 1. Februar 1903. Der findes installeret en 8 HK. Langaa Motor. I 1924 blæste Vingerne ned, og der blev paasat Vindmotor.

Balling Mølle, Balling. Ejer: Christian Vestergaard, f. 13. Marts 1872 i Volling (død 1931), gift med Laura, f. Nielsen. Den oprindelige Balling Mølle, hvis tidligere Navn var Hedebø Mølle, brændte i 1887, hvorefter den nuværende holl.

Vindmølle blev bygget med et Vindfang paa 30 Alen. Indtil 1909 ejedes Møllen af Niels Juul, som da solgte den til nuværende Ejer. I 1924 blev Vingerne og

Christian Vestergaard

Mathias Vestergaard

Hatten nedtaget og Klapsejlsvindmotor paasat. Møllen har baade Valse- og Sigtekvarne. Triore og Skallesten til Grynmølleri. Til Møllen hører der et Landbrug paa 5 Tdr. Land. Efter Møller Vestergaards Død i 1931, fortsætter Enken Mølleri. Dette bestyres af Sønnen, Mathias Vestergaard, f. 24. Februar 1912.

Bangsbostrand Mølle pr. Frederikshavn.

Ejer: Svend Kristian Kristensen, f. 7. Oktober 1863 i Flade Sogn, g. 22. Okt. 1897 med Anna Jensine Frederikke, f. Nyborg, Sønedatter af Møller Jens Jensen Nyborg. Bangsbostrand Mølle er en gammel Vandmølle, som i 1857

blev erhvervet af Møller Jens Jensen Nyborg. Denne drev Møllen til sin Død i 1891, hvorefter den af Enken blev solgt til nuværende Ejer. Oprindeligt havde Møllen Underfaldshjul, men i 1894 fik Møller Kristensen Tilladelse til at hæve Vandfaldet 4 Alen, og der blev da indsat Overfaldshjul. Tidligere fandtes der ogsaa en holl. Vindmølle, men denne blev nu nedrevet og flyttet til Taars ved Hjørring. Imidlertid blev der omkring Aar 1900 atter opført en Vindmølle. Denne blev flyttet hertil fra Hulsig ved Skagen. I 1914 blev der installeret en 22 HK. Turbine »Mahler«. Sammen med Møllen drives ogsaa en ret stor Korn- og Fødestofforretning. 2 Søner er ansat paa Møllen, nemlig David Nyborg Kristensen, f. 20. Februar 1908, og Poul Nyborg Kristensen, f. 31. August 1910.

Barrit Mølle pr. Barrit. Ejer: Ebbe Jensen, f. 19. August 1884 i Brund By. Skjold Sogn, gift 18. August 1923 med Mary, f. Hansen, Datter af Møller Anders Hansen. Klejs Mølle. Møllen er oprettet i 1859 af Grd. Chr. Nielsen Thorborg, der døde i 1868, hvorefter den overtoges af Møller Søren Mortensen. Møllen skiftede nu Ejer et Par Gange, i hvilket Tidsrum der ogsaa blev drevet Køb-

mandshandel, men denne blev atter ophævet, da Møllen i 1903 overtoges af Chr. Steffensen. Denne solgte Møllen i 1922 til Møller Harald Sørensen, som atter solgte den i 1926. Møllen overtoges af nuværende Ejer d. 15. Februar 1928. Samme Aar blev der indlagt ny 15 HK. Motor. Møllen har et Vindfang paa 28 Alen.

Bastrup Mølle pr. Vamdrup. Ejer: Johannes Ravn Hørlyck, f. 7. Juni 1907 i Sønderkov pr. Bastrup, gift 1934 med Bolette, f. Petersen. Bastrup Mølle har oprindelig staaet ved Assens, men blev i 1884 flyttet til sin nu-

værende Plads af Møllebygger Villh. Petersen, som Aaret efter solgte Møllen til Møller Chr. Jensen. Møllen har derefter været paa forskellige Hænder, indtil

den i 1933 købtes af nuværende Ejer.

Baunhøj Mølle, Grenaa.

Forpagter: Søren Pedersen, f. 3. August 1893 i Thorsager, gift 1930 med Emmy, f. Hansen. Grunden, hvorpaa Møllen ligger, var oprindelig en Del af Byfogedembedets Jord, som frasolgtes i 1848 med den Klausul at »den paa Grunden værende Høj ingensinde maatte sløjfes«. Møllen opførtes omkr. 1850 af Distriktslæge Chr. Arendrup. Den bortforpagtedes til forskellige og solgtes i 1860 til Møller Peder Nielsen. Møllen brændte i 1868, men genopførtes og solgtes af P. Niensens Enke i 1870 til Møller N. B. Ebbestrup, der i 1874 solgte den til Købmand Peter Sørensen, Grenaa. Han nedrev i 1886 Beboelseshuset og byggede et nyt Møller-

hus. I 1888 købte Chr. Boserup Møllen. Efter hans Tid havde den flere Ejere, indtil den vistnok i 1930 af Møller Olsen solgtes til Grenaa Kommune, der restaurerede Møllen, udgravede Bakken, flyttede Udsigtshøjen og bortforpagtede Virksomheden til ovennævnte Forpagter.

Bedsted Vester Mølle, Bedsted.

Ejer: Christoffer Lykke, f. 9. August 1909 i Bedsted, g. 6. Jan. 1933 med Petrine, f. Jakobsen. Møllen er en holl.

Vindmølle, der oprindeligt stod paa Lyngholm Mark, men 1858 blev flyttet til Bedsted. I 1906 solgte Møller Mortensen Møllen til Møller Jens Madsen, der i 1916 solgte

den til Møller Anthon Nielsen. Denne solgte i 1932 til den nuværende Ejer. Møllen har 2 Kværne, Valseværk og Pilleværk til Grynsmølleri. Vindfanget er 22 Alen, og der benyttes en 10 HK. Elektromotor. Møllen har et Tilliggende paa 11 Tdr. Land.

Bedsted Stationsmølle,

Bedsted. Ejer: Chr. Sørensen, f. 7. September 1874 i Thisted. Den gamle holl. Mølle med Vindfang 24 Alen stod oprindeligt i Horsfeldt og blev 1880 flyttet til Bedsted af Møller Hey, som drev den til sin Død. Den ejedes senere af Møller Jacob Overgaard, og derpaa af Møller Jens Munkholm. Den nuværende Ejer købte den i 1926.

Møllen har 2 Kværne, Valseværk, Triøre og Skallesten til Grynsmølleri. Møllen har nu faaet paasat Klapsejlsvindmotor. Der benyttes en 10 HK. Elektromotor.

Billum Mølle, Billum.

Ejer: I. C. Ostenfeldt, f. 9. Juli 1871 i Gosmer, g. med Karen, f. Nielsen. Oprindeligt hollandsk Vindmølle med Vindfang 28 Alen, bygget

1863 af Møller Chr. Knudsen. 1914 købte Møller Jens Graven-
gaard Møllen, som han i 1922 solgte til den nuværende Ejer.
Møllen brændte 1924, og den nuværende Vindmotormølle blev
bygget. Paa Møllen findes 2 Kværne, Valse og en 20 HK.
Hjælpe-motor »Tractor».

Belle Mølle pr. Daugaard.

Forpagter: Niels Christian
Hansen Eskelund, f. 2. Okt.
1892 i Givskud Sogn, g. 8.
Juli 1920 med Kristine, f. Sørensen. Belle Mølle
er en gammel Vandmølle, bygget omkring 1810.
Af tidligere Ejere kendes Peter Hoeg, Bunde
Sørensen 1891—1901, Møller Frants Rasmus-
sen 1904—20. Den nuvæ-
rende Ejer er Bunde Ras-
mussen, Belle Ødegaards
Mølle. Niels Chr. Eskelund
har haft Forpagtningen af
Møllen siden den 1. No-
vember 1920. Møllen har
et Overfaldshjul paa 8½
Alen og 54—56 Tm. bredt.
I 1921 blev der indlagt en
Aktiv Motor paa 10—12 HK.

Birkelse Mølle, Birkelse.

Ejer: Peder Pedersen Jun-
gersen, f. 3. Januar 1880
paa Birkelse Møllegaard, g.
17. November 1908 m. Sine,
f. Nielsen. Møllen er en
gammel holl. Vindmølle fra
omkring 1710 bygget af
Møller Niels Andersen, hvis
Søn, Anders Nielsen, overtog

Møllen i 1754. Han solgte den igen i 1780, hvor-
efter følger: Kristen Sign fra 1780—1811. End-
videre Rasmus Jensen, der i 1870 solgte Møl-
len og Møllergaarden til Møller Jens Jungersen,
Fader til den nuværende Ejer, der overtog Virk-
sømheden den 6. December 1915. Møllen har
et Vindfang paa 36 Alen, og der er et Tillig-
gende paa 62 Tdr. Land. Sønnen, Johannes
Jungersen, f. 30. Maj 1918, er ansat ved Møllen.

Billund Mølle, Billund. Ejer: Kristen Kruse, f. 12. Juni 1883, Billund Vester-
gaard, g. 14. Juni 1921 med Kathrine, f. Christensen. Møllen var oprindelig en
holl. Vindmølle, bygget i 1888 af Møller Søren Kruse, men den ndbrændte i 1895.

Den nye Mølle blev overtaget af Sønnen, den nuværende Ejer, den 12. December 1916. I 1933 blev der indlagt en 20 HK. Dieselmotor.

I Forbindelse med Møllen drives en Foderstof- og Godningsforretning.

Bisholt Vester-Mølle pr. Horsens.

Ejer: Niels Nielsen, født 26. April 1880, Bisholt Vester-Mølle, g. 10. November 1907 med Ingeborg, født Nielsen.

Bisholt Vester-Mølle blev bygget i 1918 og igangsat den 1. December samme Aar. Den er egentlig den 3. Mølle, der har lig-

get her, idet de 2 foregaaende er brændte, den første, der var straaetækt, i 1867, og den anden i 1918. Bisholt Vester-Mølle blev overtaget af den nuværende Ejer den 1. August 1904. Forinden havde Faderen, Chr. Nielsen, ejet Møllen fra 1. August 1873. I 1928 indsattes en 30 HK. Dieselmotor. Møllen, der er en Kornmølle, har et Vindfang paa 31 Alen. Sønnen, Albert Busse Nielsen, f. 29. Marts 1908, er ansat ved Møllen.

Bjergby Mølle pr. Hjørring.

Ejer: Carl Jensen, f. 23. April 1881 i Tversted, g. 10. Januar 1911 med Anna, f. Pedersen. Der stod oprindeligt en holl. Vindmølle, der hed Nørmark Mølle, og som var bygget for ca. 100 Aar siden. Den nuværende holl. Vindmølle, blev bygget

1881 af Gaardejer og Møller Chr. Pedersen Nørmark, som overdrog den til sin Søn, Møller Søren Nørmark. Den nuværende Ejer købte Møllen 1923. Møllen har 2 Kværne, Skallesten til Grynmølleri samt Sigte. Møllen har et Vind-

fang paa 30 Alen med Selvkrøjer og Selvsvikker, og der benyttes en 16 HK. Kramper Petroleumsmotor.

**Bjerremose
Mølle & Bage-
ri, Bjerremose
pr. Tistrup.**

Ejer: Peter
Clausager Pe-
tersen, født 11.
Februar 1902,
Aarre Mølle pr.
Varde, Søn af

Møller Jes J. Pedersen, Krogsgaard
Mølle pr. Tjæreborg. Oprindelig en
holl. Vindmølle, bygget 1878, som
nedbrændte 1883, hvorefter den

nuværende Mølle straks efter blev opbygget. 1893 købte Møller N. P. Pedersen Møllen og Møllegaarden med 32 Tdr. Land. 1905 blev oprettet Foderstofforening i Forbindelse med Møllen. 1913 blev Møllegaarden og Landbruget frasolgt. 1. Oktober 1928 købte nuværende Ejer Møllen og overtog Stillingen som Uddeler for Foderstofforeningen. Møllen blev moderniseret, og der installeredes en 35 HK. Bolinder Raaolliemotor. 1933 blev Foderstofforeningen ophævet, og Korn og Foderstofhandelen overtoges for egen Regning. 1. April 1934 blev nyt Bageri bygget (se nedenfor). Paa Møllen findes 3 Kværne, Sigteri, Rugmellemølleri, Valse- og Skallesten, Foderblandingsanlæg samt Renseri.

Hans Herman
Hansen, f. 11.
August 1898 i
Stenlille. Ba-
germester i
Virksomheden
Bjerremose
Mølle & Bage-
ri. Er Ejer af
Bageriet i
Kompagni med

ovennævnte Møller Peter Clausager
Petersen.

Bjerringbro Mølle, Bjerringbro. Ejer: Niels Nielsen, f. 12. Februar 1883 paa Hede Mølle, g. 24. April 1907 med Johanne, f. Gregersen. Bjerringbro Mølle var oprindelig en Vandmølle med 2 Overfaldshjul og med tilhørende Købmandshandel og Kro samt et Landbrug paa 150 Tdr. Land. I 1842 blev der yderligere bygget en Vindmølle af Møller Mogens Christensen. Denne byggede ogsaa den første Bro over Gudena for paa den Maade at faa Kunder Syd fra. Omkring 1865 overdrog han Møllen til sin Søn, Christen Mogensen. I 1905 overtog Svigersønnen, senere Generalpostdirektør Mondrup, Møllen og Gaarden, men lod dem bortforpagte. I 1912 solgtes Møllen til Møller Rasmus Nielsen fra Hede Mølle. Denne lod indlægge en 18—20 HK. Turbine »Mahler«, samt lod Vindmøllen nedrive. Den

1. Juni 1920 overtoges Møllen af Sønnen, den nuværende Ejer, som derefter lod foretage en større Modernisering og installerede en

18 HK. Raaolliemotor »Aktiv«. Endvidere blev der tilbygget Silo-pakhus. Sammen med Møllen drives ogsaa Handel med Korn og Foderstoffer samt Kunstgødning. Sønnen, Ejner Nielsen, f. 29. Maj 1913, er ansat ved Møllen.

Sønnen, Ejner Nielsen, f. 29. Maj 1913, er ansat ved Møllen.

Blaahøj Stationsmølle, Blaahøj St.

Ejer: Ole Jacobsen, f. 25. Septbr. 1896 i Vering, g. m. Dagmar, født Jepsen. Møllen blev bygget

1918 af et Interessentskab af Omegnens Landmænd, men blev straks efter solgt til Møller Martinus Overgaard. Den nuværende

Ejer begyndte paa Møllen som Møllersvend 1921, men 1. Marts 1926 købte han Møllen. Der er installeret en 15 HK. Deutz Dieselmotor. Der drives Korn- og Foderstofhandel.

Borbjerg Mølle, Holstebro.

Ejer: Johannes Kobborg, f. 29. August 1888 i Haubjerg, gift 14. Nov. 1919 med Anna Johanne, f. Melgaard. Smukt

beliggende gammel Vandmølle, kan føres tilbage til det 14. Aarhundrede, har hørt under Ribe Bispestol og senere under Godset Langtind. For ca. 100 Aar siden ejedes Møllen af Just Thorning, senere solgtes den til Møller Skjærlund Damgaard. 1870 overgik den til Møller Lars Christensen fra Sevel, hvis Svigersøn, Niels Mundbjerg, ejede Møllen fra 1895 til 1919, da den

1870 overgik den til Møller Lars Christensen fra Sevel, hvis Svigersøn, Niels Mundbjerg, ejede Møllen fra 1895 til 1919, da den

nuværende Ejer købte den. Der drives alm. Grutmølleri. Møllen har et Overfaldshjul paa 6½ Alen. Der drives Korn- og Fødestofhandel samt Landbrug paa 40 Tdr. Land. Møllensøen dækker 25 Tdr. Land. 1930 aabnedes Restauration i Mølle-
 gaarden, et meget yndet og søgt Udflugtsted med stort Lystfiskeri.

**Borum Vand-
 mølle, Borum
 pr. Mundel-
 strup.** Ejer: Et
 Konsortium
 bestaaende af
 Niels Peter
 Dreyer, som le-
 der Driften,
 Gdr. C. Dreyer
 og Rutebilejer Joh. Roldsgaard,
 Dagnæs pr. Horsens. Niels Peter
 Dreyer er f. 24. November 1895
 i Manstrup, g. 30. Januar 1921 m.

Petrae, f. Kreutz. Vandmøllen stammer fra det 16. Aarhundrede, og har selvfølgelig i Tidernes Løb skiftet Ejer mange Gange. Møllen brændte i 1886, men blev straks efter genopbygget. Af senere Ejere kan nævnes: Møller Andr. Olsen fra 1923—30, Randers Kornkompagni fra 1930—33. Endvidere Møller Carl Christensen, der overtog Møllen i 1933, men som allerede den 1. Januar 1934 solgte den til ovennævnte Konsortium. Møllen, der er i Forbindelse med et Savværk, har desuden eget Elektricitetsværk. Møllen har et Overfaldshjul paa 4 Alen. Der er et Tilliggende paa 29 Tdr. Land.

**Braa Mølle
 pr. Braaskov.**
 Ejer: Jørgen
 Michael Jør-
 gensen, f. 28.
 Marts 1889 i
 Barrit, gift 4.
 April 1914 m.
 Olga, f. Peter-
 sen. Møllen er

en ca. 400 Aar gammel Vandmølle. Det nuværende Møllehus blev bygget i 1868 af Møller Madsen. I 1875 brændte Udhusene, men blev straks efter opbygget. I 1878 overtoges Møllen af Møller Hans Petersen, og i 1908 af Gdr. I. Israelsen. Den nuværende Ejer købte Møllen den 15. December 1924. Der findes en Turbine paa 20 HK., indlagt i 1896 af Møller Hans Petersen. Indtil da blev Møllen i tørre Perioder drevet ved Dampmaskine. Til Møllen hører 30 Tdr. Land.

Brande Mølle pr. Brande. Møllebestyrer: Hans Thomsen, Søn af Møller Niels Thomsen, Glønge Mølle, Durup, f. 12. November 1888, Tøndering, Salling, g. 6. September 1914 med Anna Margrethe, f. Jensen. Vandmøllen er bygget 1854 af

Fabrikant Jens Kjeldsen, som overdrog den til sin Søn, Peter Jensen. 1876 solgtes Møllen til Møller Hans Christensen, som i 1886 flyttede

Møllen ind til Brande By. Møller Christensen opkøbte Jordarealer og lod grave nyt Aaløb til Møllens nye Beliggenhed. Christensen drev Møllen til 1907, da hans Søn Chr.

H. Christensen overtog den, i 1921 solgtes Møllen til de nuværende Ejere: Laurits S. Lauritzen og Mouritzen, Brande. Paa Møllen findes 2 Kværne, Havrevalse, Triøre og Kageknuser. Endvidere en 18 HK. Mahler Turbine og en 24 HK. Deutz Dieselmotor. Der drives Korn- og Føderstofhandel.

Brandtlund Mølle pr. Børkop.

Ejer: Thomas Peder Thomsen, f. 29. November 1859 i Gaarslev, g. 25. Maj 1900 med Sorine, f. Sørensen. Vandmøllen er oprettet i 1836, hvorefter den overgik til Møller Knud Madsen i 1845. Den nuværende Ejer var først Forpagter af Møllen, nemlig fra 1. April 1885 indtil 1894, da han købte Møllen.

Bramdrup Mølle, Bramdrup Sogn.

Ejer: Christian Hansen, f. 15. April 1857 i Mommark, Als, g. 17. November 1905 med Kirstine, født

Jensen. 1868 blev Møllen oprettet. 1904 overtaget af nuværende Ejer. 1907 moderniseret og indsat Motordrift. 1909 udvidet med Tilbygning. 1916 indført elektrisk Drift, hvorved Møllen samtidig er bleven Elektricitetsværk for Byen.

Brandure Mølle pr. Brande. Ejer: Niels Ebbesen Nielsen, f. 2. December 1895 i Give, g. 22. Januar 1933 med Signe Nielsen. Brandure Mølle er en straatakt, hollandsk Vindmølle, bygget 1840 af Møller Chr. Ranff. 1882 købtes den af Møller

Anton Petersen, som 1900 solgte til Møller Rasmus Nielsen, f. 29. September 1864, der i 1930 overdrog Møllen til sin Søn, den nuværende Ejer. Paa Møllen findes 2 Kværne, Valse- og Sigttekværn, Skallekværn til Grynmølleri og Kageknuser. Møllens Vindfang er 28 Alen, og der er indlagt en 10 HK. Petroleumsmotor Bukh. Der er et Tilliggende paa 10 Tdr. Land.

Bratskov Mølle pr. Brovst.

Ejer: Ingvard Bernhard Christensen, f. 10. Oktober 1899 i Hinge Sogn, g. 28. Marts 1928 med Sigrid Petra, f. Jensen,

Møllen er en holl. Vindmølle fra omkring 1846. I 1878 købtes den af Møller Niels Peter Thomsen. I 1883 brændte Møllen, men blev

straks genopbygget og solgtes i 1904 til Møller Selmar Andersen. I 1907 købtes Møllen af Møller N. Terndrup, som atter i 1930 solgte den til nuværende Ejer. Møllen har et Vindfang paa 30 Alen, samt er der installeret en 25 HK. Dieselmotor »Frich«.

Bredballe Motormølle pr. Vejle. Ejer: Niels Christensen Nielsen, f. 1. Oktober 1861 i Jerlev, g. 27. Oktober 1885 med Johanne Marie, f. Jensen Kjær. Oprindeligt var det en holl. Vindmølle med et Vindfang paa 30 Alen, bygget i 1877 af Møller Jens Skov. Denne havde Møllen til 1883, hvorefter den blev overtaget af Møller Poul Andersen fra 1883—85. Den 4. Oktober 1885 købtes Møllen af nuværende Ejer, der lod den nedrive

i 1932, og derefter byggede den nuværende Motormølle, der blev sat i Gang den 18. September samme Aar. Der findes en 20 – 25 HK. Dieselmotor Kramper. Siden 1903 har der ogsaa været Bageri.

Jens Kjær Nielsen, der er ansat ved ovennævnte Bredballe Motormølle, er Son af Ejeren, Niels Christensen Nielsen. Jens Kjær Nielsen er f. 3. Maj 1897 og gift 16. Maj 1923 med Agnes, f. Nielsen.

Bredfald Mølle pr. Hjørring.

Ejer: Niels Chr. Nielsen, Son af Thomas Nielsen, Karup Mølle pr. Sæby, født 26. April 1885 ved Oden Mølle, Mygdal, g. 1920 m. Astrid Solvej, f. Sørensen. Bredfald Mølle er bygget omkring Aar 1850. I mange Aar var Møllen i Familien

Flensteds Besiddelse, den blev senere solgt til Direktør Mulbjerg, som i 1906 afstod Møllen til Møller Carl Christensen, som drev den til 1917, da Møller Martin Knudsbjerg købte den for senere, i 1920, at bortforpagte den til nuværende Ejer, som købte Møllen i 1923. Møllens Vindfang er 30 Alen. I 1929 blev der indlagt en 24 HK. Alfa Motor.

Bredsten Mølle pr. Vejle.

Ejer: Niels Andersen Nielsen, f. 28. Jan. 1880 i Jelling Sogn, g. 18. Juli 1905 med Marie, f. Rand. I 1865 —66 byggedes

Vindmøllen af Kroejer Johansen. Senere har den tilhørt Møller Mikkel Buck samt Møller Jørgen Jørgensen, der købte den i 1891, og af hvem den nuværende Ejer købte Møllen den 1. November 1907. I 1923 indsattes en 25 HK. Deutz Motor. Møllen er afrigget og omdannet til Taarn i 1930. Sønnen, Holger Nielsen, f. 14. Juni 1909, er ansat ved Møllen.

Breienholm

Mølle pr. Aale.

Ejer: Erik Pedersen, f. 21. Januar 1864 i Underup. Gammel Vandmølle, som gennem flere Generationer har været i Slægterne Urskov og Alrø's Eje, til den i 1887 blev solgt til Møller Jens Andersen. Den nuværende Ejer blev ansat som Bøer et Landbrug paa 150 Td. Land.

styrer ved Møllen i 1889 og købte den 1898. Der

Brigsted Mølle pr. Sø-

vind. Forpagter: Henry Jacobus Steinicke, f. 30. December 1910 i Trustrup, g. 17. Juli 1932 med Lis, f. Mikkelsen. Bringsted Mølle nedbrændte 1899 men blev straks efter opført af den daværende Ejer Møller Sabroe, som senere solgte den

til Møller Anton Mortensen. I 1919 købte Viggo Steinicke Møllen, som han drev til sin Død 27. Februar 1930. Møllen forblev i Enkens Eje og forpagtet af Sønnen H. J. Steinicke. 20 HK. Elektromotor Thrige indlagt 1931. Der drives Korn- og Foderstofhandel.

Brendøre Mølle pr. Taps. Ejer: Jørgen Nissen Jørgensen, f. 1. Juni 1888 paa Brendøre

Mollegaard, g. 8. November 1917 med Anna Marie, f. Jørgensen. Niece af Møller Chresten Jørgensen. Brendøre Mølle var oprindeligt en Vandmølle, som imidlertid ophørte omkring 1765, da den nuværende hollandske Vindmølle blev bygget. I et Taksationsdokument af 1780 opgives Ejeren at være Hans Jensen. I 1823

døde den daværende Ejer, Matz Lorentzen, hvis Arvinger samme Aar overdrog Møllen til en af Arvingerne, Inger Ahrenkiel og hendes tilkommende Mand, Mogens Swensen fra Kolding. I 1870 købte Møller Andreas Jørgensen Møllen af sin Broder, Christian Jørgensen, som opgav Mølleriet og bosatte sig i Brendøre. I 1882 overtoges Møllen af Sønnen, Chresten Juhl Jørgensen, som atter i April 1918 overdrog Møllen til sin Søn, den nuværende Ejer. Denne lod installere en 16 HK. Motor »Deutz«. Sammen med Møllen drives ogsaa Korn- og Foderstofhandel. Til Møllegaarden hører 60 Tdr. Land.

**Bro Mølle
pr. Vejrumbro.**

Ejer: Anton
Jespersen, født
30. Nov. 1897
i Møllegaarden.
g. 26. Oktober
1922 med Ma-
ren, f. Knud-
sen. Bro Mølle

er en gammel Vandmølle. Den ejedes i 1816 af Møller Fredrik Jespersen, efter hvis Død den overgik til Sønnen Jesper Frederiksen.

Han døde 1888, og hans Søn, Anders Jespersen, overtog den, ombyggede den i 1896 til sin nuværende Skikkelse. Anders Jespersens Søn, ovennævnte Ejer, fik Møllen i 1922. Der drives Byggrynsmølleri og Handel med Korn- og Foderstoffer. Til Møllen hører 50 Tdr. Land.

**Brund Mølle
pr. Thisted.**

Ejer: Jeppe
Kloster Larsen,
f. 21. Jan. 1884
i Brund, g. 19.
April 1912 m.
Ottomine, f.
Frandsen. Op-
rindelig en holl

landsk Vindmølle med 26 Alen Vindfang, bygget 1866 af Møller Anders Møller. 1871 nedbrændte Møllen ved Lynnedslag, men blev straks efter genopført og solgt til Møller Knudgaard, som i 1884 solgte til Møller Jens Bojsen. 1910 blev Møllen overtaget af Bojsens Søstersøn, den nuværende Ejer. 1926 blev Møllen nedrevet og den nye moderne Motormølle bygget. Klapseljvindmotor, 40 Fods Vindfang. 23 HK. Tractor. 3 Kværne, Valseværk, 2 Sigter, Triore. Skallemaskine, Kageknuser. Eget Elektricitetsværk. Korn- og Foderstofhandel. Til Møllen hører 50 Tdr. Land.

Brødstrup Mølle pr. Brødstrup. Ejer: Søren Olesen, f. 14. Marts 1865 i Nørre Sneede. Møllen er en holl. Vindmølle med et Vindfang paa 34 Alen. Den stod oprindeligt ved Horsens og horte ind under Godset »Bygholm«, men blev i 1880 flyttet til sin nuværende Plads af Møller Enevold Jensen. Derefter fulgte Møller Schmidt fra 1890—99 og Møller Niels Peter Jensen fra 1899—1909, da Møllen købtes af nuværende Ejer, som omskiftede Dampmaskinen med Sugegasmotor, som atter i 1928 omskiftedes med en 35 HK. Dieselmotor »Activ«. Der findes ogsaa et Savskaereri. Sønnen, Jens Olesen, f. 17. August 1916, er ansat ved Møllen.

Brøndsted Mølle pr. Børkop. Ejer: Niels Qvist, f. 2. Nov. 1885 i Gaarslev, g. 1. Aug. 1909 m. Hansine, f. Petersen. Brøndsted Mølle er

en meget gammel Vandmølle, idet den stammer fra det 16. Aarhundrede. Af daværende Ejere kendes Møller Niels Hansen 1634 og Augustinis Ernst Grosmaan fra 1670—88. Af senere Ejere kendes Simon Stub og Møller Søren Sørensen. Endvidere Christen Petersen fra 1899—1923, og endelig den nuværende Ejer, der overtog Møllen den 1. Maj 1923.

Af senere Ejere kendes Simon Stub og Møller Søren Sørensen. Endvidere Christen Petersen fra 1899—1923, og endelig den nuværende Ejer, der overtog Møllen den 1. Maj 1923.

Brørup Mølle pr. Hylke.

Ejer: Jacob P. Jakobsen, født 31. Jan. 1886 paa Brørup Mølle (død 7. August 1927), g. 17. Oktober 1913 med Kathrine, f. Andersen. Møllen er en holl. Vindmølle, bygget i 1868 af Møller Anton Sebiss, der havde Møllen til 1871. Derefter har fol-

gende Ejere været paa Møllen: Møller Søren Jensen fra 1871—85, Møller Hans Jakobsen fra 1885—1911 og derefter dennes Søn, Jacob P. Jakobsen. Efter sidstnævntes Død i 1927 fortsattes Driften af hans Enke. Møllen har et Vindfang paa 29 Alen. Sønnen, Hans Jakobsen, f. 7. August 1915, er ansat ved Møllen.

Burgaard Mølle pr. Slagballe.

Ejer: Søren Peter Hansen, f. 23. Maj 1886, Dauding Mark. Møllen blev bygget 1863, men nedbrændte 1908, hvorefter nuværende Mølle blev bygget af I. C. Holm, som bortforpagtede den. Møllen blev af Holm solgt til et Aktieselskab, der drev den til 1926, da den købtes af nuværende Ejer. I 1933 blev Hat og Vindfang nedtaget og erstattet med Vindmotor. Der er installeret en 16 HK. Hornsby Motor.

Byens Mølle Brønderslev.

Ejer: Søren Chr. Nielsen, f. 19. Marts 1897 i Valsgaard, g. 25. November 1922 med Kristine Marie, f. Olsen, Datterdatter af Møller Hans Christensen, Porsen Mølle, Elling Sogn. Den første Byens Mølle var en holl. Vindmølle, der blev bygget

for omkring 100 Aar siden. I 1890 ejedes den af Møller Jesper Jensen. Den brændte 1896, og en ny blev opført. 1907 købtes Møllen af Sognefoged Anders Jensen, som 1923 solgte den til sin Broder, Møller Niels Jensen, som drev den til 1928, da den nuværende Ejer købte den. I 1929 brændte Møllen og en ny blev opført, men ogsaa denne brændte i 1931 og en holl. Mølle, som stod i Hjørring, blev købt og flyttet til Brønderslev. Møllen har et Vindfang paa

32 Alen med Selvkrøjer og Selvsvikker, og der benyttes en 25 HK. Petroleumsmotor.

Bække Mølle, Bække. Ejer: Aktieselskabet Bække Trælast- og Foderstofforretning. Leder af Bække Trælast- og Foderstofforretning er Direktør Alfred Sørensen, der har været ansat i Selskabet siden dets Start. Han er født den 17. November 1885 i Holsted.

Bælum Mølle, Bælum. Forpagter: Søren Nielsen, f. 18. Juli 1891 i Thorup Sogn, g. 25. Oktober 1931 med Hedvig, f. Jensen. Bælum Mølle er en gammel, privilegeret Vindmølle, beliggende paa Møllebakken nordvest for Byen. Den blev bygget omkring Aaret 1765, hed dengang Vorgaards Vejrmølle og beboedes af Anders Chri-

stensen Møller. 1768 solgtes den af Vorgaards Ejer til Testrup paa Viffersholt, der i 1774 igen solgte den til Henrik Schou paa Vorgaard. Det hedder i Skodet, at »Møllen er oprejst i Stedet for Riis Vandmølle og Nørgaards Vandmølle«.

Schous Enke solgte i 1776 Møllen til sin Svoger, P. J. Skov, der i 1782 solgte til J. S. Kaas til Nørgaard. Fra omkring 1800 ejedes Møllen af Søren Testrup til Vorgaard, der endnu ejede den i 1813. I 1816 ejedes den af Folsach til Vorgaard. Af Forpagterne kan nævnes: Niels Frandsen Holmager 1844. Casper Frits Schmidt 1850 og Lars Chr. Nielsen i 1870, hvilket Aar den købtes af Bælum Kommune sammen med Nørgaard, der blev omdannet til Fattigaard. Af senere Forpagtere kan

nævnes: P. Kjær og Chr. Mikkelsen. Møllen brændte ved Lynnedslag i 1908, hvorefter den blev opført i sin nuværende Skikkelse. Den nuværende Forpagter har haft Møllen i Forpagtning siden 1928. Møllen har et Vindfang paa 28 Alen, er forsynet med Selvkrojer og Selvsvikker, og der er indlagt en 30 HK. Deutz Dieselmotor.

Bølling Mølle pr. Skjern. Ejer: Em. Willadsen, f. 20. April 1884 i Torslev, g. 2. December med Dortha, f. Nielsen. Møllen er en holl. Vindmølle med 28 Alens Vindfang, Selvkrojer og Selvsvikker, bygget 1892 af Gaardejer Niels Korsgaard.

som straks efter solgte den til Møller Chr. Olsen. Denne solgte i 1895 Møllen til Møller Konrad Fromberg, der drev den til 1910, da Møller Jens Pedersen, Skjern, overtog den. Den nuværende Ejer købte Møllen i 1921, efter at have haft den i Forpagtning i 4 Aar. Møllen har 2 Kværne og Kageknuser. Der fabrikeres Hønsfoder og drives Handel med Korn- og Foderstoffer. I 1931 installeredes en 16—20 HK. Dieselmotor og en 15 HK. Elektromotor.

Bølling Mølle, Bølling. Ejer: Carl Buchvald Pedersen, f. 31. Oktober 1875 i Jordrup, g. 30. November 1907 med Maren Marie, f. Pedersen. Eriksholm Mølle blev 1872 flyttet til Bølling af Søren Nielsen Hunsholt, som et halvt Aar senere solgte den til Møller Platz. En Tid skiftede Møllen hyppigt Ejere, indtil den i 1893 købtes af Jørgen Rasmussen, der drev den til 1907, da den købtes af den nuværende Ejer. I 1909 indlagdes Motor, som i 1931 ombyttedes med en 20 HK. Bukh Dieselmotor. Til Møllen hører Korn- og Føderstofhandel, og der er et Tilliggende paa 12 Tdr. Land.

Børglum Mølle pr. Vraa. Ejer: Andreas Andersen, f. 5. November 1874 i Vraa, g. 26. November 1898 med Johanne Mathilde, f. Nielsen. Den oprindelige Børglum Mølle var en holl. Vindmølle, bygget 1860 af Møller Ole Sørensen. Denne solgte 1868 Møllen til Møller Jacob Chr.

Jensen, som i 1885 overdrog den til sin Svigersøn, Møller Søren Nielsen, kaldet Dam. I 1888 solgtes Møllen til Møller Ole Jensen Sørensen. Møllen brændte i

1890 og blev derefter genopført i sin nuværende Skikkelse. Møllen ejedes fra 1924 til 1926 af Møller Kristen Holm, der solgte den til den nuværende Ejer den 20. August 1926. Møllen har et Vindfang paa 25 Alen. og der benyttes en 12 HK. Houmøller Petroleumsmotor. Der er Landbrug paa 8 Tdr. Land.

Børkop Mølle, Børkop.

Ejer: Ejnar Gustav Braarup Hansen, f. 31. Jan. 1898 i Lyngø, gift 1. Maj 1927 med Dagny, f. Petersen. Børkop

Mølle er en gammel kendt Vandmølle, anlagt omkring Aar 1800 af Knud Madsen Møller. Hovedbygningen er bygget i 1833. Efter

Knud M. Møller's Død fortsatte Datteren Mølleriet og Stampemøllen, indtil den blev overtaget af Spækhøker A. Sørensen fra København. Denne solgte Møllen til Benjamin Jørgensen, der drev den indtil 1916. Møllen blev da overtaget af Hvid Andersen og Carl Jensen i Forening, indtil den købtes af nuværende Ejer den 1. April 1927. I 1928—29 blev Møllen fuldstændig moderniseret. Til Møllen hører der 43 Tdr. Land.

Børglum Kloster Mølle pr. Vraa. Ejer: Godsejer Henning Rottbøll, f. 15. Juli 1887 i Christiansdal pr. Vraa, g. 28 Februar 1912 m. Gudrun, f. Müller. Møllen er en holl. Vindmølle, bygget 1887 af Godsejer Jens Rottbøll. I 1910 købtes Godset af dennes Broder, Godsejer Chr. M. Rottbøll, hvis Søn, den nuværende Ejer, overtog det i 1930. Møllen har Kværn, Kageknuser og Havrevalse, og dens Vindfang er paa 24 Alen.

**Børup Mølle
pr. Tavlov.**

Ejer: Bendix Thomsen, f. 2. Marts 1892 i Hjerndrup, Sønderjylland, gift 10. Maj 1929 med Bertha Marie, f.

Hansen. Børup Mølle, der er en holl. Vindmølle, købtes 11. Sept. 1930 af den nuværende Ejer af Arvingerne efter Møller Villads Enevoldsen, der i 1906 havde overtaget Møllen efter sin Fader. Til Møllen hører et Landbrug paa 18 Tdr. Land.

**Bøstrup Mølle,
Bøstrup.**

Ejer: Marius Aarhus, f. 26. Jan. 1892 i Lustrup, gift 21. Nov. 1922 med Anna, f. Kristensen. Bøstrup Vandmølle menes at

have sin Oprindelse fra det 12. Aarhundrede. Under Pesten i det 17. Aarh. blev den kaldt »Den døde Mølle«. Vandmøllen faar

Vand fra Mondrup Mose og fra to Smaasøer ved Haxholm. I gammel Tid gik Randers—Skanderborg Landevej gennem Møllegaarden. I 1851 brændte Avlsgaarden og Stuehuset; Møllen ejedes dengang af P. Møllers Enke. Den gamle Vandmølle brændte i 1903, hvorefter den nuværende Vandmølle blev opført. Fra 1890 til 1906 ejedes Møllen af Niels Jensen, hvorefter den overgik til en Ejendoms-mægler. I 1915 ejedes Møllen af Møller Anton Jensen, der byggede Vindmotor. Han solgte i 1922 Møllen til den nuværende Ejer. Vandmøllen har et Overfaldshjul paa 6½ Alen. Der benyttes en 15 HK. Raaollemotor fra Randers.

Christiansbjerg Mølle, Aarhus.

Ejer: Julius Marius Bischoff, født 3. Februar 1890 i Lisbjerg. Møllen har oprindeligt ligget i Aarhus By ved

Østboulevarden og hed den Gang »Margrethe Møllen«. Imidlertid blev den i 1890 flyttet til sin nuværende Plads af Møller Julius

Samuel Bischoff, der drev Møllen til sin Død i 1915. Sønnen, den nuværende Ejer, overtog Møllen den 1. Januar 1915. I 1906 blev der anlagt et Bageri, men dette blev atter nedlagt i 1914. I 1927 blev der installeret en 20 HK. Deutz Dieselmotor. Møllen har et Vindfang paa 32 Alen. Da Møllen nu var omdannet til Motor drift, og Møllevingerne i Tidernes Løb var bleven stærkt medtaget af Ælde, blev disse nedtaget i Efteraaret 1932, men paa Opfordring af en Kreds af Aarhus-Borgere lod Bischoff i 1933 paasætte nye Vinger. Møller Bischoff er af gammel, anset Møllerslægt. Saaledes var Bedstefaderen den gamle ansete Møller Klaus Bischoff ved Tirstrup Mølle pr. Vejle, og Faderen, den ovenfor omtalte Julius Samuel Bischoff, der var født ved Hastrup Mølle pr. Vejle.

Dahl Mølle pr. Roslev.

Ejer: Chr. Gjørup, f. 28. Juni 1872 i Dalstrup, g. med Boline, f. Gjørup, Datter af Møller

Lund Gjørup, Nautrup Mølle.

Møllen er en Vandmølle, bygget 1831 af Møller Kristen Nielsen Gjørup, som i 1872 overdrog den til sin Søn, Møller Niels Kjeldsen

Gjørup. Dennes Søn, den nuværende Ejer, overtog Møllen i 1900. Møllen har 2 Kværne, Valseværk, Sigte, Grynsorterer og Skallesten til Grynsmølleri. I 1918 blev Møllen ombygget og moderniseret, og der blev indlagt en 20 HK. Mahler Turbine.

**Dalby Gryn-
og Hvedemølle
pr. Kolding.**

Ejer: Hans Peter Petersen, f. 8. April 1878 i Svendborg, g. 5. Oktbr. 1907 med Ingeborg Mariane, født

Nielsen. Vandmøllen er bygget 1857 og var paa forskellige Hænder til den i 1893 købtes af den nuværende Ejers Fader. Møller

Peter Nielsen Petersen, af Møller M. L. Utson. Møller Petersen lod indlægge Sigteri og oprettede Bageri. Den nuværende Ejer, som har lært paa Munke Mølle og Svendborg Dampmølle, overtog Bedriften i 1916 og lod da Møllen ombygge og udvide til den dobbelte Kapacitet. Senere er fulgt nye Udvidelser. I 1930 startedes et Aktieselskab til Fremstilling af Havregryn. Møller Petersen driver dog nu hele Mølleriet for egen Regning. Der er indlagt en moderne Turbine paa 55 HK. og to Dieselmotorer paa 35 og 55 HK. Kontorchef paa Møllen er Ejersens Søn, Carl Frederik Petersen, f. 26. September 1908. En anden Søn, Ejner Petersen, f. 23. April 1917, er ogsaa ansat paa Møllen.

**Dall Mølle
pr. Svenstrup.**

Ejer: Niels Hansen, f. 30. Oktober 1870. Als Sogn, gift 17. April 1897 med Kathrine, f. Larsen. Dall Mølle, hvis oprindelige

Navn er Lykkedals Mølle, blev i 1894 flyttet fra Aabybro til sin nuværende Plads af Møller Søren Christian Jensen, som drev Møllen til 1914. Derefter tilhørte Møllen Christian Andersen fra 1914-23, og Møller Søren Christensen fra 1923, til han solgte den til nuværende Ejer den 28. August 1928. Møllen har et Vindfang paa 29 Alen og er senere blevet moderniseret. Sønnen, Hans Hansen, f. 25. Februar 1898, er ansat ved Møllen. Til Møllen hører der 4 Tdr. Land.

Damgaard Mølle pr. Hovslund. Ejere: Iver Jessen, f. 30. April 1893 paa Damgaard Mølle, g. 3. Juli 1919 med Marie Elisabeth, f. Andersen, og Peter Hansen Jessen, f. 30. Maj 1895 paa Damgaard Mølle, g. 30. Maj 1924 med Frida, f. Work. Damgaard Mølle, oprindeligt kaldet Grønnebækgaard Mølle, blev bygget i 1867 af Baron Stampe, som bortforpagtede den indtil 1875, da den købtes af Iver Jessen, som i 1918 overdrog den til sin Søner, ovennævnte Ejere. Møllen har et Vind-

fang paa 24 Alen med Selvsvikker. I 1921 indlagdes en 15 HK. Kørting Motor. Der drives større Bøghvedemølleri og Korn- og Foderstof-forretning. Til Møllen hører 46 Tdr. Land.

Damsgaard Mølle, Outrup.

Ejer: Kristian Lynggaard, f. 30. Januar 1904 i Møllerup, g. 1. August 1926 med Olga, f. Jørgensen. Møllen er en holl. Vindmølle bygget 1868. Indtil 1926, da den købtes af ovennævnte Ejer, hørte den til Herregaarden Damsgaard. Møllen har 3 Kværne, Valse- og Skallesten til Grynemølleri. Møllens Vindfang er 26 Alen, og der er indlagt en 12 HK. Petroleumsmotor.

ne, Valse- og Skallesten til Grynemølleri. Møllens Vindfang er 26 Alen, og der er indlagt en 12 HK. Petroleumsmotor.

Daugaard Mølle, Daugaard.

Ejer: Anker Nielsen, f. 9. August 1893, Nordbygaard, Daugaard, g. 14. Maj 1920 med Martha, f. Møller. Møllen, der er en holl. Vindmølle med et Vindfang paa 34 Alen, er bygget i 1882 af Møller Anton Petersen. Senere kom Møllen ind under Godset Frijsenborg indtil 1914, hvorefter den købtes af Peter Nielsen, og overtoges af dennes Søn, den nuvæ. Ejer, d. 1. Maj 1920. I 1931 blev der ind-

lagt en 20-24 HK. Dieselmotor

Mias. Tidligere var den

Dampmølle, men i 1914 blev der indlagt Motor.

Darum Mølle pr. Bramminge.

Bestyrer: Niels Alfred Larsen, f. 8. Marts 1894 i Serritslev, g. 24. Maj 1924 med Marie, f. Braad Petersen. Darum Mølle er oprindelig den tidligere Albæk Mølle ved Skern, som i 1855 blev flyttet til Darum, idet den købtes af et Kon-

sortium bestaaende af Jens Helle, Peder Kjeldsen og Peder Kjær. Fra 1856—60 var Møllen

imidlertid i Forpagtning af Hans Terkelsen (den senere Arrestforvarer i Nordby), men fra 1863—66 blev den bestyret af Ejernes 2 Sønner, Peder K. Pedersen og Kristen Helle. I 1881 solgtes Møllen til Jep Nielsen Brok, og i 1915 erhvervedes Darum Mølle af et Andelsselskab og ansatte Jørgen Jensen som Bestyrer. Den nuværende Bestyrer ansattes i 1924. Møllen driver tillige stor Korn- og Foderstofhandel samt Fabrikation af Hønsfoderblanding under Mrk. »A. B.«.

1933 brændte Møllen, hvorefter den nuværende Motormølle blev oprettet og fik installeret en 24—26 HK. Deutz Dieselmotor. Møllen har et Vindfang paa 31 Alen. Sønnen, Viggo Kjeldsen, f. 24. Januar 1909, er ansat ved Møllen.

**Djel Mølle,
Djel pr. Vinderup.** Ejer: Jens P. Jensen, f. 13. Dec. 1880 i Borghjerg, g. 29. November 1907 med Else, f. Hedegaard Nielsen, Datter

af Møller Mads Hedegaard Nielsen, Sønder Mølle pr. Vinderup. Møllen, der er en holl. Vindmølle, blev bygget i 1872 af 3 af Omegnens Gaardejere, som antog Møllersvend Anders Koppel fra Thy som Bestyrer. Denne købte dog selv Møllen i 1874. Siden har følgende Ejere været paa Møllen: Fra 1886 Møller Chr. Christensen, 1893 Andreas Jensen, som i 1904 overdrog Møllen til sin Søn, den nuværende Ejer. Paa Møllen findes Valse- og Sigtekværne, samt Skallesten til Grynmølleri. Endvidere Triøre og Kageknuser. Møllen har et Vindfang paa 28 Alen med Selvkrøjer og Selvsvikker. I 1931 blev der indsat en 24 HK. Dieselmotor »Deutz«. Der drives ogsaa Handel med Korn- og Foderstoffer. Sønnen, Mads Hedegaard Jensen, er ansat paa Møllen.

Dorf Mølle pr. Flauenskjold. Ejer: Jens Christen Jensen, f. 10. August 1873 i Benholt, gift 22. Oktober 1901 med Karen, f. Møller, død 1933. Ifølge tilgængelige gamle Dokumenter nævnes Dorf Mølle første Gang i Magelæget 31. Januar 1716 angaaende Dronninglund Gods fra Kong Frederik 4. til Prinsesse Sofie Hedevig. Derpaa i Skøde af 3. Januar 1730 paa Dronninglund Gaard fra Prinsessen

til Overkammerherre Karl Adolf v. Plessen. Den findes desuden udtrykkelig nævnt i følgende Dokumenter angaaende Dronninglund

og Dronninggaard: I Skøde af 11. Juni 1735 fra Overkammerherre v. Plessen til Jacob Severin, i Skøde af 1. Maj 1754 fra Jacob Severin

til Adam Gotlob Moltke til Bregentved, i Skøde af 26. April 1872 fra denne til Sonnen. Kammerherre Caspar Herman Gotlob Greve af Moltke, i Skøde af 26. April 1776 fra Grev Moltke til Brigader William Halling. Hallings Hustru (Christine v. Lindenpalm) arvede 1796 Godset. Hun overdrog ifølge Attest fra Skifteprotokollen Dorf Mølle til Ritmester v. Halling, der 13. Juli 1833 skødede den til Jens Christensen. Ved Skøde af 20. November 1877 overgik Møllen fra Jens Chr. Christensen til Jens Christensen og ved Skøde af 24. April 1886 fra denne til Christen Jensen. Den nuværende Ejer fik Møllen i Forpagtning 1907, og overtog den ved Christen Jensens Død i 1920. Af Fæstere gennem Tiderne kan nævnes: 1716 Ole Olsen, 1730 Søfren Ollesen og 1772 Jens Jensen.

I 1923 blev der installeret en 10—12 HK. Turbine »Mahler«, og der blev endvidere oprettet Elektricitetsværk. Siden 1921—22 har der været drevet Handel med Korn- og Foderstoffer. Til Møllegaarden hører ca. 100 Tdr. Land. Sønnen, Jens Møller Jensen, f. 16. December 1905, er ansat paa Møllen. Jens Christen Jensen har siden 1933 været Meddirektør i Landbosparekassen i Aalborg og er endvidere Medlem af Repræsentantskabet for Sæby Svineslagteri.

Dollerup Mølle pr. Sjørring.

Ejer: Peder Chr. Pedersen, f. 17. Juli 1870 i Kløvsær, gift 7. Oktober 1898 med Marie Sofie, f. Bjerregaard. Den oprindelige Mølle brændte 1874. En ny blev straks opført af Møller Jens Andersen, som i 1897 solgte den til Møller Niels Chr. Christensen. Møllen ejedes fra 1907 af Møller Johs. Pedersen, fra 1917 af Møller Anton Nielsen og fra 1920 af den nuværende Ejer. Møllen har 2 Kværne og Valseværk. Dens Vindfang er 26 Alen. Der drives Landbrug paa 12 Tdr. Land.

Drabæk Mølle pr. Lunderskov. Ejer: Carl Sophus Nielsen, f. 16. November 1868 paa Agrtrup Mølle, gift 19. Marts 1897 med Anna Catrine, f. Poulsen. Drabæk Mølle er en gammel Vandmølle. I 1894 overtoges Møllen i Forpagtning af Sophus Nielsen, som imidlertid i 1903 købte den af Ejeren, Enkefru Bonnesen. I 1907

ombyggedes Møllen, men nedbrændte kort efter og blev derpaa genopbygget i sin nuværende Skikkelse. Møllen er senere bleven udvidet og samtidig indrettet til

moderne Valsemølleri, og endvidere er der installeret Vandturbine og Dieselmotor »Deutz«. Møllens Kapacitet er 125 Sække Hvedemel og 100 Sække Rugmel. Paa Møllen er ansat Sønnen, Bernhard Nielsen, f. 18. November 1900, gift 29. September 1926 med Gudrun, f. Knudsen.

Dueholm Mølle, Nykøbing M.

Ejer: Poul Poulsen, f. 18. September 1872 i Skjoldborg, Thy, gift med Else Marie, f. Sørensen. Møllen er en gammel holl. Vindmølle, som i sin Tid hørte ind under Dueholm Kloster. I 1812 købtes Møllen af Møller Madsen, i hvis Slægt Møllen har været i 104 Aar. Den sidste i Slægten, Plejesønnen Møller H. Hansen, solgte Møllen i 1916 til Møller N. Nielsen Toft, og i 1931 købtes den af nuværende Ejer. Paa Møllen findes 2 Valse-

værk, 2 Skallekværne, Sigte samt automatisk Renseri. Møllens Vindfang er paa 33 Alen med Selvsvikker, og som Hjelpekraft anvendes en 14 HK. Petroleumsmotor »Tangy«. Paa Møllen er ansat Sønnen, Chr. Emil Poulsen, f. 21. Oktober 1909, gift 12. September 1933 med Ane Elisabeth, f. Jensen.

Dybvad Mølle pr. Aars.

Ejer: Aage Svendsen Eriksen, f. 16. Februar 1904 i Vester Hornum Præstegaard, gift 5. Jan. 1933 med

Mary Serine, f. Willadsen. Dybvad Mølle er en gammel Vandmølle, beliggende 2 Kilometer fra Aars By. I 1862 forpagtede Niels Chr. Jensen Møllen, som han købte i 1871 og havde til sin Død 1896, hvorefter Sønnen Jens Kr. Jensen overtog den. Den nuværende Ejer købte Møllen i 1932. Til Møllegaarden hører 109 Tdr. Land.

Durup Mølle, Durup. Ejer:

Alfr. Jensen, f. 14. November 1889 i Durup, gift med Kathrine, f. Nielsen, Datter af Møller M. C. Nielsen, Tondring Mølle. Durup Mølle er en hollandsk Vindmølle med 24 Alens Vindfang, bygget 1903 af Tommerhandler Niels Chr. Jensen.

Den blev bygget som Savmølle, men blev 1910 omdannet til Kornmølle. Efter N. C. Jensens Død 1907 fortsatte hans Enke Virksomheden indtil 1921, da Sønnen, den nuværende Ejer, forpagtede Møllen, som han købte 1. August 1934. Møllen har 2 Kvarne, Valseværk, Triøre, Kageknuser og Blandemaskine. I 1932 fik Møllen paasat Klapsejlsvindmotor. Der benyttes en 10 HK. Deutz Petroleumsmotor. Der drives Handel med Korn- og Foderstoffer og Fabrikation af Høuse- og Kyllingefoder.

Fabrikation af Høuse- og Kyllingefoder.

Dybvad Mølle pr. Ørting.

Ejer: Thorvald Jensen, f. 16. Juni 1898 i Hvilsted Mølle, gift 5. April 1928 m. Magda, f. Johansen, Datter af

Møller Edv. Johansen, Spørring Vand- og Vindmølle. Møllen er en af de ældste holl. Møller i Danmark, opf. 1802, men nedbrændte

2 Aar efter, hvorefter den nuværende Mølle blev opført. Den har tilhørt Godset Aakjær til 1905, hvorefter den kom ind under Dybvadgaard. Fra 1898—1912 var Møllen forpagtet af Møller Niels Christensen, og fra 1912—14 af Møller Hans Jensen, og fra 1914—19 af Møller Falk. Derefter købtes Møllen i 1919 af Møller Erik Sørensen, der solgte den til nuværende Ejer d. 24. Maj 1929. Møllen blev herefter moderniseret, og der blev indlagt en 18 -22 HK. »Avery» Motor. Møllen har et Vindfang paa 34 Alen. Der drives samtidig Foderstofhandel.

Døstrup Mølle, Døstrup. Ejer: H. O. Hansen, f. 21. Januar 1903 i Aunshjerg, gift 28. Oktober 1934 med Johanne Marie, f. Herskind. Møllen er en smukt be-

Ejer købte den. Frederik Hasselbalch anlagde Elektricitetsværk, der drives af Vandturbine, og som forsyner Døstrup By.

liggende gammel Vandmølle, hvor der før i Tiden foruden almindeligt Mølleri var Stampemølle. Af Ejere kendes

Schrøder, Frederik Hasselbalch, Nielsen Hasselbalch. Møller Rokkjær ejede Møllen fra 1. Marts 1920 til 1. Oktober 1934, da den nuværende

Ebeltoft Mølle, Ebeltoft.

Ejer: Sofus Marius Jørgen, f. 28. November 1891 i Draaby. Oprindeligt har der ligget 2 holl.

Vindmøller,

hvoraf den ene blev bygget i 1879 og den anden i 1884. Den første Mølle blev solgt i 1918 og nedrevet. Den anden brændte for ca.

40 Aar siden, hvorefter den nuværende Mølle blev bygget. Blandt Ejerne kan nævnes Møller Jørgen Jørgensen, der oprettede den anden Mølle i 1884. Derefter et Konsortium. Endvidere Møller Kaiser, der havde begge Møllerne, Gdr. Jens Chr. Nielsen 1912—18, Landmand P. Thomsen fra 1918—21, Møller P. Nielsen 1921—23, Møller Nørskov 1923—26, og endelig den nuværende Ejer, der overtog Møllen d. 1. Januar 1927. I 1927 blev Møllen moderniseret og udvidet, og i 1931 blev der installeret en 10—12 HK. Deutz Dieselmotor.

Edslev Mølle pr. Hørning.

Ejer: Gunnar Fogle, f. 29. April 1876 i Ormslev, gift 29. Juni 1904 med Karen, f. Espensen. Edslev Mølle er en

gammel Vandmølle fra det 16. Aarhundrede. Oprindeligt var den Stampemølle. Møllen ejedes i sin Tid af Møller Benthien. Imidlertid

brændte Møllen og blev omkring 1820 ombygget samtidig med Møllegaarden af Møller Jørgensen fra Seest Mølle. Som et Kuriosum kan fortælles, at Pengene hertil blev betalt i 4-Skillinger, som blev kørt i Vognmandslæs fra Seest Vandmølle til Edslev. I en lang Aarrække ejedes Møllen af Møller Sørensen fra Graa Vandmølle. Den nuværende Ejer købte Møllen den 19. December 1904. Møllen har 2 Overfaldshjul paa ca. 5 Alen. Der er et Tilliggende paa 41 Tdr. Land. To Søner er ansat paa Møllen og Gaarden, nemlig Gustav Fogle, f. 31. Januar 1907, og Jørgen Fogle, f. 2. Juli 1910. I 1905 blev der anlagt en Fiskepark paa en halv Snes Bassiner, hvortil Vandet kom fra Solbjerg Sø. Der opdrættes Ørreder for Ekspert.

Egebjerg Mølle pr. Vinderup. Ejer: Julius Sørensen, f. 28. Maj 1898 i Ryde, g. 30. Sept. 1929 med Jensine, f. Pedersen. Møllen er en holl.

Vindmølle, der 1904 blev flyttet fra Ronbjerg, hvor den havde staaet i ca. 50 Aar. Fra 1904 ejedes den af et Andelselskab, som bestod af Omegnens Landmænd. Andelselskabet solgte Møllen til Møller Poulsen, der i 1920 afhændede den til Møller Marinus Sørensen. I 1929 købtes den af den nuværende Ejer. Møllen har Valse- og Sigteværk samt Skallesten til Gryn-mølleri. Møllen har et Vindfang paa 30 Alen, og der er indlagt en 6 HK. Elektromotor. Der drives Korn- og Føderstofhandel samt Købmandshandel.

Egholt Mølle pr. Jordrup. Ejer: Christian Marius Mortensen, f. 7. August 1894 i Laage Mark pr. Vejle, gift 15. Sept. 1923 m. Minna, f. Juhl.

Egholt Mølle blev bygget i 1896 af Møller Iver Hansen Østergaard, som drev Møllen til 1901. Derefter overgik Møllen til Møller Niels Jørgen Andersen og et halvt Aar efter til Møller Peter Honoré af Fredericia. Denne solgte atter Møllen i 1918 til Møller Jørgen Barentzen, som igen i 1923 solgte den til nuværende Ejer. Siden da er Møllen bleven betydelig forbedret. Møllen har et Vindfang paa 28 Alen og selvregulerende Sejl.

Egtved Mølle, Egtved. Ejer: Johannes Martinus Mortensen, f. 21. Maj 1888 i Vejle, gift 9. December 1910 med Louise, f. Jørgensen. Egtved Mølle var op-

rindelig en Hjælpe­mølle til Kolding Skovmølle.

Den blev flyt­tet til Egtved i 1864 af Ejeren til Egtved­gaard. Den første Møller var Jeppesen Platz, som havde den til 1898, da Sonnen Jeppe Platz overtog Møllen. Han drev den til 1928, da den nuværende

Ejer købte den. Der benyttes i Møllen som Hjælpe­kraft en 16 HK. Motor.

Ejerslev Mølle pr. Nykøbing M. Ejer: Marinus Stefensen, f. 1. Maj 1892 i Ejerslev.

Ejerslev Mølle er en gammel holl. Vindmølle

med 24 Alens Vindfang. Den stod oprindelig i Tødsø, hvorfra den blev flyttet til sin nuværende Plads i 1878 af et Interessentskab, som drev Møllen ved Bestyrer. Fra 1888 til 1926 ejedes den af Møller Carl Mik­kelsen, den overtoges derefter af Møller Mikael Mikkelsen, der 1927 solgte Møllen til den nuværende Ejer. Møllen har 2 Kværne, Valseværk og Pillesten til Gryn­mølleri. I 1934 fik Møllen paasat en Klapsejlsmotor med 40 Fods Vindfang. Der benyttes en 12—14 HK. Raaolienmotor.

Ejstrup Mølle pr. Ejstrupholm St. Ejer:

Søren Peter Nielsen, f. 28. Oktober 1875 i Ejstrup Sogn, gift 13. November 1897 med

Johanne Petrea, f. Hansen, Datter af Mollebygger Andreas Hansen, Branduhre pr. Brande. Møllen blev bygget i 1897 af Møller Søren Peder

Nielsen. I 1902 nedbrændte Møllen, som derpaa genopbyggedes med Vindfang 28 Alen og med Selvkrøjer og Selvsvikker. I 1908 indlagdes Sugegasmotor, som

i 1920 udskiftedes med en 22 HK. Raoliemotor »Kramper«. Der drives Korn- og Foderstofforretning.

**Elite Valsemøllen, Maa-
bjerg pr. Hol-
stebro.** Ejer:
Søren Morten-
sen, f. 26. Aug.
1893 i Maa-
bjerg, g. 7. Maj
1921 m. Marie,
f. Sørensen.

Valsemøllen er installeret i et Monteringslokale, der har været anvendt til Møllebyggeri. Som Drivkraft anvendes en 50 HK. Dieselmotor. Mølleriet består af en automatisk Sigte med tilhørende Tørreri samt Renseri. Grovmølleriet består af 2 Kværne kombineret med Forknuser og en Blandemaskine. Der er ogsaa installeret et fuldstændigt Sædkornsrenseri. Møllen er anlagt af Ejeren og igangsat 1. Oktober 1926. Der drives Kundemølleri samt Handel med Korn. Tillige drives Møllebyggeri.

Elsted Mølle pr. Snedsted.

Ejer: Laurits Andersen, f. 20. Februar 1887 i Sjørring, g. 28. November 1911 med Marie, f. Nielsen. Den oprindelige Mølle var en holl. Vindmølle, der brændte 1893, hvorefter den nuværende blev bygget af P. Harkjer Møller. Den overtoges i 1914

af hans Søn Salman Harkjer Møller, der 1916 solgte den til Møller Vald. Clausen. I 1923 solgtes Møllen til Møller A. Høj, som i 1928 afhændede den til ovennævnte Ejer. Møllen har 2 Kværne, Valseværk og Triøre. I 1931 blev der paasat Klapsejlsvindmotor. Endvidere er der indlagt en 22 HK. Munkteft Raaliemotor. Til Møllen hører Landbrug paa 10 Tdr. Land. Ejersens Søn, Arne Andersen, f. 13. Marts 1915, er ansat ved Møllen.

Elsted Mølle pr. Lystrup. Ejer: Sofus Pedersen, f. 24. September 1886 i Hyllested, gift 19. August 1910 med Margrethe, f. Sørensen. Det er en hollandsk Vindmølle, der oprindelig var straatækt. Af tidligere Ejere kan nævnes Møller Jens Peter Jensen, Sønnen Møller Jens Jensen, Møller Søren Adamsen fra 1904—24.

Den 1. Januar 1924 overtoges Møllen af nuværende Ejer, der tidligere har haft Fjir-gaarde Mølle, Ry, fra 1910-16. Møllen har et Vindfang

paa 29 Alen. Der er installeret en 12--14 HK. Activ Motor.

Endrup Mølle pr. Bramminge. Ejer: Laurids Petersen Kudsk, f. 29. Maj 1888 i Ødis Bramdrup, gift 17. Juli 1925 med Marie Petrine.

f. Hansen. Endrup Mølle er en gammel Vandmølle, som har hørt til Godset Endrupholm. I 1835 ejedes Møllen af Møller Niels Gram fra Ottersbøl i Slesvig. Indtil 1875 ejedes Møllen af Møller O. Gram, hvis Enke giftede sig med Broderen Mathias Gram, der i 1892 bortforpagtede Møllen til sin Svoger Niels Kongsted Jensen, som senere købte den. Efter Niels Kongsted Jensen ejedes Møllen en kort Tid af Hotelejer Søren Christensen, Varde. Den 1. Februar 1923 købte den nuværende Ejer Møllen af et Konsortium, som nogle Aar drev Møllen ved Bestyrer. Møllen har et Tilliggende paa ca. 6 Td. Land, og der drives Korn- og Foderstofforretning.

Engesvang Møleri, Engesvang. Ejer:

Niels Larsen, f. 15. Sept. 1878 i Lime, g. 1. Dec. 1911 med Karen, f. Mikelsen. Der stod oprindelig

en holl. Vindmølle med tilhørende Bageri, bygget i 1872 af Grdij. Peter Chr. Pedersen. Han solgte i 1882 Møllen og Møllegaarden med

ca. 100 Tdr. Land til Grdj. Skive. Bageriet brændte 1894, men blev straks genopført. I 1896 solgtes Virksomheden til Grdj. Niels Olsen, der 1898 solgte til Grdj. og Sognefoged Lucas Petersen. Han solgte i 1905 til Fabrikant Emil Ernst og Redaktør Jensen, der begyndte Tørvefabrikation og bortforpagtede Møllen til Møller Niels Larsen. I 1922 blev Forpagtningen ophævet, og Møllen nedrevet. Møller Niels Larsen byggede da for egen Regning den nuværende Motormølle. Møllen har 2 Kværne, Valseværk og Kornrenseri, og der er indlagt en 9 HK. Deutz Raaoilmotor. Der drives Handel med Korn- og Foderstoffer.

Engom Mølle, Engom pr. Vejle. Ejer: Johannes Sørensens, født 2. Febr. 1885 i Ejstrupholm, g. 2. Nov. 1915 med Kirstine, født Jørgensen.

Møllen, der blev bygget 1855—60, nedbrændte i 1869, men blev straks opbygget igen. Nuværende Ejer overtog Møllen 10. Febr. 1928.

Erritsø Mølle pr. Fredericia.

Ejer: Christian Frederik Saur, f. 25. Maj 1880 i Bou Sogn ved Flensborg, gift 24. Maj 1911 m. Birgitte, f. Nielsen. Vindmøllen er bygget i 1886 af Møllebygger N. A. Christensen, Kolding, i Kompagni med H. Allesø. Møllen var i 3 Aar bortforpagtet til

2 forskellige, hvorefter den blev solgt til Chr. Fr. Saur. Denne byggede Aaret efter et lille Bageri til, som blev drevet sammen med Mølleriet indtil 1927. I 1898 blev der indlagt en Motor til Hjelpekraft. Den 1. Maj 1911 overtoges Ejendommen af nuværende Ejer, Sønnen Christian Fr. Saur. I 1927 blev der tillagt en Jordlod paa 24 Tdr. Land, som nu drives sammen med Mølleriet, men dette er dog stadig Hovederhvervet. Til Møllen hører der en Rund- og Bloksav. 2 Sønner er ansat ved Møllen, nemlig Chr. Saur, f. 26. Marts 1912 og Aksel Saur, f. 16. September 1916.

Erslev Mølle, Erslev. Ejer: Mikael Toft, f. 3. Oktober 1871 i Vodstrup, g. m. Kirsten Marie, f. Olsen. Møllen var oprindelig en holl. Vindmølle, bygget af Jeppe Madsen Bold, der i 1899 solgte den til den nuværende Ejer. Paa Grund af Be-

byggelse blev Hat og Vindfang nedtaget i 1929, og der blev paasat en Klapsejlsvindmotor med 40 Fods Vindfang. Møllen har 2 Kværne, Valseværk, Skallesten til Grynmølleri og Sigte. Der benyttes som Hjelpekraft en 12 HK. Activ Motor. Der drives Landbrug og Kornhandel.

Esbjerg Motor- & Vindmølle, Esbjerg.

Ejer: Hans Laugesen Winther, født 20. Juni 1861 i St. Darum, gift 6. Sept. 1900 m. Ane Elisabeth,

f. Kortzen. Esbjerg Mølle blev i 1893 flyttet fra Bogense til sin nuværende Plads af Møllebyggerne Vilhelm og Peter Petersen. Møllen blev drevet af Peter Petersen til 1896, da den solgtes til et Konsortium, som dog beholdt Peter Petersen som Bestyrer. I 1900 blev Møllen overdraget til Panthaver af den. I 1908 blev der indlagt elektrisk Kraft.

Foruden Mølleri drives der en omfattende Korn- og Foderstofforretning samt et stort en gros Salg af Mel, Fro samt Høns- og Kyllingefoder. Sidstnævnte er bleven Møllens Speciale. Paa Møllen er ansat 3 Søner, nemlig Christian Winther, f. 29. Juli 1901, Harry Winther, f. 26. Juni 1910, gift med Nancy, f. Lange, og endelig Johannes Winther, f. 5. Januar 1912.

Faartofte Mølle pr. Thisted. Ejer: Kristian Nielsen, f. 9. Marts 1890 paa Faartoft Mølle. Møllen er en hollandsk Vindmølle med 26 Alens Vindfang bygget 1879 af Møller Frederik Nielsen. I 1929 overtog hans Son, den nuværende Ejer Møllen. Der findes i Møllen 2 Kværne, Valseværk, Sigte og Skallesten til Grynmølleri. Til Møllen horer Landbrug paa 16 Tdr. Land.

Faddersbøl Mølle pr. Sjørring. Ejer: Salman Bredahl Jakobsen, f. 18. Sept. 1867 i Hundborg Mølle, g. 1894 med Sidse Marie, f. Jensen Stensgaard. Oprindelig laa her en gammel Vandmølle, men da Sjørring Sø i 1860 blev udtorret, maatte Vandmøllen nedlægges, og den

nuværende holl. Vindmølle blev bygget med et Vindfang paa 26 Alen. Den daværende Ejer, Møller Holst, solgte den til Proprietær Faddersbøl, som i 1875 afhændede den til Møller Chr. Jacobsen. Hans Son, den nuværende Ejer, overtog Møllen og Møllegaarden med 29 Tdr. Land i 1897. Der er indlagt en 16 HK. Deutz Petroleumsmotor. I 1903 oprettedes Kolmandshandel.

Farre Motor-mølle, Farre.

Ejer: Peter Christensen, f. 10. Juni 1885 i Høgelund Mølle, g. 16. Sept. 1910 med Karen, f. Marienlund. Den gamle

Farre Vandmølle stammer fra det 16. Aarhundrede. Den blev flyttet i 1848. I 1866 købtes den af Møller Andreas Hansen, der

drev den til 1906. Den nuværende Ejer byggede Motormøllen i 1912, og den blev igangsat den 23. September samme Aar. I 1930 blev der indsat ny 40 HK. Deutz Dieselmotor. Til Møllen hører 25 Tdr. Land.

Fannerup Mølle pr. Kollind. Ejer: Jens Busk, født 25. Febr. 1885 i Aarhus, g. 20. Nov. 1908 med Mathilde, f. Olsen. Den oprindelige gamle

Vandmølle stammede fra det 17. Aarhundrede og brugtes som Korn- og Stampemølle. Vandet kom fra Ørum Aa. Den nuværen-

de Mølle blev bygget i 1854 og har Brystfaldshjul paa 8 Alen. Nyt Værk blev indlagt i 1888. Møllen tilhørte Fannerupgaard til 1921, da hele Kolindsund blev udstykket. Fra 1872—73 var Møller Rødkjær Forpagter af Møllen, og fra 1890—1921 var Niels Peter Gregers Busk, der allerede som 13-aarig Dreng kom til Fannerup, Bestyrer af Møllen. Sønnen, den nuværende Ejer, købte Møllen den 3. Oktober 1921. Der drives samtidig Foderstofhandel og Grynmølleri, og indtil 1910 fandtes der ogsaa et Bageri. Sønnen, Chr. Clausen Busk, f. 26. September 1912, er ansat ved Møllen.

af Peter Jensen Kjærgaard. I 1928 indlagdes en 15—18 HK. Deutz Dieselmotor.

**Farsø Mølle,
Farsø.** Ejer:
Peter Johannes
Christensen, f.
4. Jan. 1904 i
Gjedstedbro.

gift 27. Juli
1929 m. Inge-
borg Katrine,
f. Jensen. Den

nuværende Ejer overtog Møllen i
1929 efter sin Fader Niels Chr.
Christensen, der havde drevet
Møllen fra 1919, da han købte den

**Fillerup Mølle,
Fillerup, Odder
Sogn.** Ejer:

Georg Hansen,
født 14. Juni
1882 i Gylling
Sogn, gift 12.
April 1908 m.
Christiane, f.
Kramer. Møl-

len har indtil 1921 været Fæste
under Godset Rathlousdal, men
blev da købt af Georg Hansen.
Denne havde forinden været Fæ-
ster. Møllen nedbrændte for ca. 40 Aar siden, men blev straks genopbygget. I
1933 foretoges en større Modernisering af Møllen.

Fjellerup Mølle pr. Tranehuse. Ejer: Ejnar Viggo Pedersen, f. 16. Febr. 1907. Kildemølle pr. Aulum, gift 10. Febr. 1930 med Emma, f. John. Møllen er en gammel Vandmølle fra omkring 1800. Vandet kommer fra et Væld og har intet oprindeligt Udspring. Fra 1815—58 var Møllen i Slægten Nellemann's Eje, og fra 1858—1907 i Slægten Lunøe's Eje. Derefter følger Jacob Daniel Pedersen, Ud-
deler for Korn- og Foderstofforeningen, fra 1. Maj 1907 til 1. April 1927, L. P. J. Arenskou fra 1. April 1927 til 1. April 1933, og nuværende Ejer, der er Son af

forannævnte
Jacob D. Pe-
dersen, fra 1.
April 1933. I
1878 byggedes
i Forbindelse
med Vandmøl-
len en holl.

Vindmølle,
men denne
blev atter nedrevet i 1916. Vand-
møllen brændte i 1880, men blev
atter opbygget. Møllen har et
Overfaldshjul og fik i 1920 indlagt
Motor paa 8 HK. »Bienen«, Aalborg. Der findes ogsaa Bageri.

**Finderup Mølle pr. Her-
borg.**

Ejer: Anders Ander-
sen, f. 25. Januar 1897 i
Ølstrup Sogn, gift 23. No-
vember 1924 med Martha, f.
Winther. Den første Finde-
rup Mølle var en hollandsk
Vindmølle med 30 Aens
Vindfang, bygget 1880 af
Møller Jens Peter Lauritsen.

I 1900 købtes Møllen af Møller Kr. Kristensen,
der i 1902 solgte den til et Andelsselskab, be-
staaende af Omegnens Landmænd. Den nu-
værende Ejer købte den i 1924. I 1921 blev
Møllen ødelagt af Storm og nedrevet, hvorefter
den nuværende Motormølle blev bygget med
en Klapsejlsvindmotor med 40 Fods Vindfang.
Hjælpekræften er en 12 HK. Deutz Dieselmor-
tor. Der drives Korn- og Foderstofhandel.

Jørgen Bækgaard.

V. Mikkelsen.

Fjølstervang Mølle pr. Kibæk. Ejer: Sognefoged Jørgen Bækgaard, f. 27. April
1871 i Snebjerg Sogn, gift 20. November 1891 med Maren Kirstine, f. Laursen.
Den oprindelige holl. Vindmølle blev bygget 1870 af Møller Ejlersen. Den brændte

1883, men blev straks efter genopbygget og solgt til Møller Niels Melgaard Petersen. I 1889 købtes den af Møller Niels Peter Nielsen, der i 1894 solgte den til Møller Jens Mikkelsen. Den nuværende Ejer købte Møllen i 1911 og drev den til 1926, da han bortforpagtede den til Viggo Mikkelsen, f. 17. August 1891 i Hverring, gift 7. April 1925 med Kathrine, f. Sørensen. Møllen har 2 Kvarne, Valseværk og Kageknuser. Der benyttes en 10 HK. Kramper Petroleumsmotor og en 11 HK. Elektromotor. Der drives Korn- og Fødestofforretning.

paa 26 Alen, og som Hjælpekraft anvendes en 12 HK. Raaolienmotor »Kramper .

Fjerritslev Mølle, Fjerritslev.

Ejer: Hans P. Madsen, f. 16. Juni 1895 i Kollerup, gift 1926 med Laura, f. Berthelsen. Møllen, der er en holl. Vindmølle, er oprettet i 1874 til Gaarden »Vestergaard . men blev straks efter solgt til Møller Emil Madsen. I 1915 købtes Møllen af Møller Niels Madsen, som i 1926 overdrog den til sin Søn, den nuværende Ejer. Paa Møllen findes 2 Kvarne, Valseværk, Sigte samt Skallesten til Grynmølleri. Møllens Vindfang er

Flade Mølle pr. Frederikshavn. Ejer: Harald Christensen, f. 16. Marts 1896 i Understed Sogn, gift 30. November 1922 m. Elise

Kristine, f. Jensen. Møllen er bygget i 1877 af Chr. Nielsen Munch, som drev den i 2 Aar, hvorefter han solgte den til Møller Martin Christiansen. Denne solgte atter Møllen i 1886 til Chr. Severinsen, som dog kun havde den et Aar, idet han solgte den i 1887 til Bager Martin Peter Petersen. Fladbjerg, som solgte den til nuværende Ejer i 1926.

Flovlev Mølle pr. Hvidbjerg. Ejer: Jens Grangaard, f. 1. Februar 1896 i Flovlev, gift 24. Oktober 1923 med Nelly Kirstine, f. Sindberg. Den oprindelige Mølle brændte 1894, hvorefter den nuværende Mølle blev bygget af Møller Peder Chr. Jørgensen, som overdrog den til sin Søn, Møller Hans Chr. Hansen, af hvem den nuværende Ejer købte den i 1923. Møllen har 2 Kvarne, Valseværk, Sigte samt Skallesten til Grynmølleri. Der benyttes en 14 HK. Bolinder Motor. Der er Korn- og Fødestofforretning samt Købmandshandel.

Follerup Mølle pr. Fredericia. Ejer: Waldemar Brandt, f. 3. Oktober 1874 i Viborg, gift 6. November 1900 med Marie, f. Christensen. Møllen er en Vand-

mølle fra det 17. Aarhundrede. Blandt de første Ejere kan nævnes Møller Hans Nielsen 1641—53, Møller Morten Nielsen Kock 1653-

64. Enken Margrethe Hansdatter 1664—70. Møller Jep Jensen 1670-88 og derefter Møller Peder Thomsen 1710. Waldemar Brandt har

først været Forpagter af Møllen, nemlig fra 1. Maj 1909, men købte den den 11. December 1929. I 1922 blev der

indlagt en 14—16 HK. Tuxham Motor. Møllen drives sammen med en Foderstofhandel. Til Møllen hører der 22 Tdr. Land, incl. Skov og Eng.

Fredens Minde Mølle, Ved-

dum. Ejer: Carl Pedersen, f. 24. Juni 1881 i Dollerup, gift 13. Maj 1909 med Borthilde, f. Jacobsen. Oprindelig stod denne Mølle paa Markedspladsen i Hobro, men blev i 1866 flyttet til sin nuværende Plads af Møller Frederik Holm. I

1880 solgtes Møllen til Møller Niels Peter Gunnensen, i 1888 til Møller Søren Frederiksen, i 1918 til Møller Magnus Jørgensen og endelig i 1924 til nuværende Ejer. Møllen har et Vindfang paa 33 Alen.

Fruergaard Mølle pr. Sdr. Felding.

Ejer: Ole S. Olesen, f. 30. November 1863 i Faaborg, Jyll., gift 30. Oktober 1886 med Ane Marie, f. Jensen. Møllen er en gammel Vandmølle, der blev ombygget 1874 af Møller Hans Christiansen, som overdrog den til sin Svigersøn, Møller Mads Chr. Jensen, af hvem den nuværende Ejer købte den i 1901. Møllen har 2 Kvarne, Valse- og Knuseværk. Der benyttes en 12 HK. Mahler Turbine og en 24 HK. Deutz Dieselmotor. Der drives Korn- og Foderstofhandel samt Landbrug paa 10 Tdr. Land. Til Møllen hører Elektricitetsværk, oprettet 1913. Det forsyner Sdr. Felding By.

Fredsø Mølle, Fredsø pr.

Vils. Ejer: Peter Hansen, f. 1. Februar 1899 i Flade, g. 20. Juli 1928 med Agnes, f. Bech. Den oprindelige Fredsø Mølle blev nedrevet 1924, hvorefter den nuværende holl. Mølle, som havde staaet i Junget i Salling, blev opført af Møller Laust Lynggaard, som den 1. April 1931 solgte den til den nuværende Ejer. Møllen har 3 Kvarne, Valseværk, Sorterer og Kageknuser samt Skallesten til Grynmølleri. Vindfanget er 28 Alen med Selvsvikker, og der benyttes en 14—16 HK. Hornsby Raaoliemotor.

Frøslev Mølle, Frøslev. Ejer: Laust Vangsgaard, f. 1. Oktober 1883 i Solbjerg, gift 21.

April 1925 m.

Anine, f. Krogh. Møllen blev bygget 1873 af Møller Chr. Fischer, som solgte til Møller Dahlgaard, i hvis Slægt den var til

1924. Derefter købtes Møllen af den nuværende Ejer. I 1918 fik Møllen Klapsejlsvindmotor med 40 Fods Vindfang. Møllen har 3 Kvarne, Valseværk og Skallesten til Grynmølleri. Som Hjelpekraft benyttes en 22 HK. Bukh Dieselmotor.

til Grynmølleri. Som Hjelpekraft benyttes en

Følle Mølle pr. Rønde.

Forpagter: Marius Adler, f. 17. August 1880 i Nørstrup, Kalundborg, gift 30. Oktober 1916 med Eleonora Marie, f. Meier. Det er en gammel Vandmølle, bygget omkring 1670, og som horer ind under Kalo Gods. I 1870 blev Møllen

ombygget, saaledes at Vandhjulet, der er et Overfaldshjul, og som tidligere laa udenfor Møllehuset, nu blev lagt indenfor og overbygget. Efter at Møllen i en Aarrække var forpagtet af Møller Rønberg, overgik den i 1860 til Møller Bischoff, hvis Slægt havde den i Forpagtning til 1918. Marius Adler har haft Møllen i Forpagtning fra 1. Oktober 1921. En holl. Vindmølle blev opført i 1869 som Hjælpe-mølle, men denne blev i 1932 flyttet til Slet. Til Møllen hører 50 Tdr. Land. Marius Adler's Fader er Møller Hans Chr. Petersen, og Bedstefaderen, Møller Ditlev Petersen, Tjørnelunde Mølle pr. Slagelse.

Funder Mølle, Funder. Ejer: Chr. Steinicke, f. 9. April 1866 i Balle, gift 11. November 1898 med Karoline, f. Juhl. Den oprindelige Funder Vindmølle brændte i 1872, men blev straks genopført af Møller Ole Lindholdt, som solgte den til Møller Soren Jensen. Denne overdrog den i 1889 til Møller Elias Niel-

sen, der 1893 solgte Møllen til Møller Peder Pedersen. I 1897 købtes Møllen af den nuværende Ejer, der drev Møllen til 1930, da han bortforpagtede den til sin Søn, Vilh. Juhl Steinicke, f. 1. Sept. 1904. I 1922 blev Møllen ombygget og fik paasat en 40 Fods Klapsejlsvindmotor. Møllen har 3 Kværne, 2 Valseværker og Kageknuser, og som Hjælpekraft benyttes en 18 HK. Deutz Dieselmotor. Der er Korn- og Foderstofhandel.

Føvling Mølle, Føvling.

Ejer: Ludvig Christian Nielsen, f. 19. August 1873 i Lundtofte.

Føvling Sogn
gift 30. November 1900

med Anna, f. Sørensen. Den oprindelige Føvling Mølle nedbrændte i 1900, hvorefter den nuværende Mølle, som ligger paa Baune-

hoj, blev bygget af Johan Nielsen til Møller Nis Petersen, der overdrog den til Ferdinand Andersen. Møllen var derefter indtil 1918 paa forskellige Hænder, da den købtes af den nuværende Ejer. I 1917 indlagdes en 8 HK. Activ Motor.

Deutz Dieselmotor. Fra Møllen drives Handel med Mel.

Gaarde Mølle, Gaarde. Bestyrer: Svend Jørgensen, f. 10. Marts 1867 i Borris, g. 28. Aug. 1890 m. Nielsine Kirstine Margrethe, f. Jensen.

Møllen blev bygget i 1918 af et Andelsselskab med ovennævnte Møller Svend Jørgensen som Bestyrer. Der indlagdes en 12 HK. med Korn- og Fødestoffer samt

Gaarslev Mølle pr. Børkop. Ejer: Niels Sørensen Egebæk, f. 31. Januar 1888 i Lejrskov Sogn, gift 11. April 1912 med Julie Laura, f. Lauritzen. Møllen, der oprindeligt var en holl. Vindmølle, har staaet ved Kiel, men blev i 1864 flyttet til Gaarslev af Møller

Frank. Møllen har senere tilhørt Møller Clausen og derefter Møller H. C. Lauritzen til 1918. Den nuværende Ejer overtog Møllen den 19. Januar 1919. I 1930 blev Møllen ombygget, og der blev opsat Vindmotor. Der drives ogsaa Tomrervirksomhed. Til Møllen hører 4 Tdr. Land. Sønnen, Harald Egebæk, f. 4. August 1916, er ansat ved Møllen.

Gadbjerg Mølle pr. Gadbjerg. Ejer: Niels Jørgen Jørgensen, f. 27. Marts 1896, Bredsten Mølle, gift 17. Juli 1932 m. Ane Marie, f.

Jensen. Møllen er bygget i 1885 af Møller Steffen Jacobsen. Han havde den til sin Dod i 1893. hvorefter Enken, Karen Marie Ja-

cobsen, førte Møllen videre, indtil Sønnen, Carl Jacobsen, overtog Møllen fra 1912—24. Den nuværende Ejer overtog Møllen den 1. September 1924. I 1924

blev der indlagt en 18–20 HK. Holstebro Motor, og i 1929 blev der foretaget en større Modernisering. Møllen er i Forbindelse med Foderstofhandel, og i 1930 opførtes en Bygning for Foderblanding. Niels Jørgen Jørgensen har flere Tillidshverv, er saaledes Brandfoged i Gadbjerg 1ste Kreds, og Medlem af Sundhedskommissionen.

Galtens Motor-mølle, Galtens.

Ejer: Viggo Pedersen, f. 9. Oktbr. 1890 i Galtens, gift 5. Dec. 1926 med Emma, f. Nielsen. Møllen er en Motormølle,

bygget i 1912 af Møller Jens Chr. Pedersen. Denne døde i 1931, hvorefter Sønnen, den nuværende Ejer, overtog Møllen d. 1. Januar 1932. I 1930 blev der indlagt en 24

HK. Deutz Motor. Møllen beskæftiger 4 Mand og 2 Vogne. Der drives ogsaa en Foderstofhandel med Fabrikation af Hønsfoder »Faurholmblending«.

Galtens Mølle pr. Hadsten.

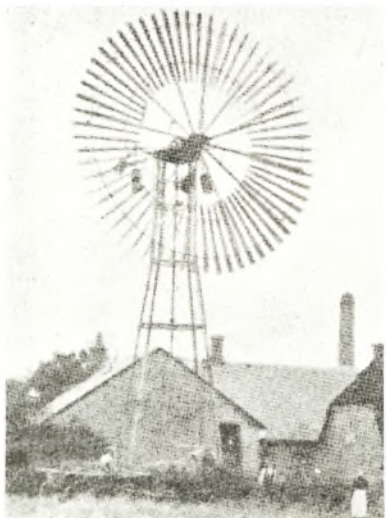
Ejer: Niels Hansen, f. 19. April 1868 i Mastrup pr. Grenaa, gift 8. Oktober 1890 m. Marie Nielsine, f. Sams. Oprindelig en holl. Vindmølle med et Vindfang paa 28 Alen og bygget i 1878. Fra 1891—93 tilhørte Møllen Niels Smith, af hvem den nuværende Ejer købte Møllen d. 1. Maj 1893. I 1898 blev der indlagt en 16 HK. Petroleumsmotor, men i 1917 blev der installeret elektrisk Kraft, idet der blev indsat en 20 HK. Elektromotor »Thrige«. I 1922 blæste Vingerne

af under en Storm, og de er ikke senere bleven opsat. Til Møllen hører 34 Tdr. Land. Sønnen, Elvin Sams Hansen, f. 15. August 1909, er udlært Møller og ansat ved Møllen.

Gammelby Mølle pr. Esbjerg. Ejer: Niels Chr. Sørensen, f. 25. Januar 1856 paa Møllegaarden, gift 19. Juni 1904 med Anna Marie, f. Christensen. N. Chr. Sørensen byggede Gammelby Mølle i 1883. Møllen blev oprindelig drevet ved Vindmotor alene, men i 1894 blev der installeret en 5 HK.

Petroleumsmotor, som i 1918 blev ombyttet med elektrisk Kraft. Fra Møllen drives der ogsaa Korn- og Foderstofforretning, og til Møllergaarden hører et Landbrug paa 38 Tdr. Land. N. Chr. Sørensen er Medlem af Jerne-Sogneraad.

Gammel Sogns Mølle pr. Ringkøbing. Ejer: Ole Møller, f. 26. Juni 1862 paa Møllergaarden, gift 24. Marts 1891 med Clausine, f. Jensen. Møllen menes at stamme fra omkring Aar 1700. I 1887 overtog nuværende Ejer Møllen efter sin Fader, Jørgen Chr. Møller, der i 1861 havde købt den ved Auktion. Møllen ejedes i sin Tid af Ole Møllers Oldefader, Christen Møller, efter hvis Dod Møllen overgik til Sønnen, Ole Møller. Efter dennes Dod giftede Enken sig med Mikkel Møller, kal-

det Mikkel Christen, der saaledes var Stedfader til Jørgen Christen Møller. Til Møllergaarden hørte oprindelig 50 Tdr. Land, hvoraf de 25

Tdr. nu er bortsolgt. Omkring 1830 brændte Gaarden ved Lynnedslag, men blev straks efter genopbygget. Paa Møllen arbejder Sønnen, Peter Møller, f. paa Møllergaarden den 14. November 1898.

Hansen Qvist 1667. Derefter Markus Berthelsen samt i 1733 Rasmus Sørensen.

Gammelby Mølle pr. Fredericia.

Ejer: Mads Benth Madsen, f. 15. Oktober 1875 i Funder Sogn, g. 3. November 1899 med Marren Kirstine, f. Knudsen. Møllen er en Vandmølle, der stammer fra det 16. Aarhundrede. Af tidligere Ejere kan nævnes Niels Hansen 1664, Thomas

I 1889 blev Møllen forpagtet af Niels Madsen, hvis Søn, den nuværende Ejer, overtog Møllen i 1896. Møllen har 2 Overfaldshjul.

Gammelby Mølle pr. Vejen.

Ejer: Magnus Baago, f. 11. September 1895 i Gammelby, g. 26. December 1921 med Anna Marie, f. Olander. Møllen blev bygget 1896 af Møller A. C. Thomsen, som havde Møllen til 1920, da han solgte den til den nuværende Ejer. Møller Baago opførte i 1921 Lagerrum og i 1924 Staldbygning efter egne Tegninger og ved eget Arbejde. I 1923 indlagdes Motorkraft, som i 1926 fornyedes med en 20 HK. »Tuxham« Motor. Til Møllen hører 1 Td. Land, og der drives Korn- og Foderstofforretning. Endvidere er der i 1924 oprettet Vandværk, der forsyner Gammelby.

Møller Baago opførte i 1921 Lagerrum og i 1924 Staldbygning efter egne Tegninger og ved eget Arbejde. I 1923 indlagdes Motorkraft, som i 1926 fornyedes med en 20 HK. »Tuxham« Motor. Til Møllen hører 1 Td. Land, og der drives Korn- og Foderstofforretning. Endvidere er der i 1924 oprettet Vandværk, der forsyner Gammelby.

Gl. Rye Mølle pr. Ry.

Ejer: Jens Jørgensen, f. 19. August 1868 i Ousted Sogn, g. 8. November 1895 med Karen, f. Jensen. Møllen er en holl. Vindmølle bygget 1872 af Jens Petersen. Den nuværende Ejer overtog først Møllen i Forpagtning i 1896, men købte den i 1903. Paa Møllen findes 2 Valseværk samt Sigte- og Skallekværn. Sammen med Mølleriet drives ogsaa Korn- og Foderstoffhandel samt et Landbrug paa 6 Tdr. Land. I 1914 paabegyndtes et Savværk. Møllens Vindfang er 28 Alen, og som Hjælpkraft blev der i 1931 installeret en 20 HK. Dieselmotor »Mias«.

Gl. Sole Mølle pr. Hedensted. Ejer: Jens Jensen, f. 24. Februar 1897 i Vester Ørum, g. 26. Juli 1928 med Kathrine, f. Hansen. Møllen blev opført i 1861 af Gaardejer Marcus Kristensen, Gl. Sole, som drev den til sin Død 1882. Sønnen Kristen Marcussen overtog da Møllen, og havde den til sin Død 1906, hvorefter

»Møller-Jochumsen»: Motor, og der drives Handel med Korn- og Foderstoffer samt Gødning.

Enken drev den til 1907, da den overtoges af Sønnen Marcus Marcussen, der i 1921 solgte Mølleriet til K. J. Kristensen af Krøllerup. I

1928 købte den nuværende Ejer Møllen. I 1930 nedrevs det gamle Vindfang og erstattedes med Vindmotor. Der er indlagt en 10 HK.

Gandrup Mølle, Gandrup.

Ejer: Jens Christen Christensen, f. 26. Oktober 1867 i Vedsted. Møllen er en hollandsk Vindmølle, bygget i

1891 af Møller Anthon Richter, som drev den til 1905, da den blev købt af Møller Søren Jensen. Denne solgte Møllen i 1916 til Gandrup Elektricitetsværk, som, paa Grund af Krigen og deraf følgende Olie-mangel, maatte anvende Møllen for at skaffe Elektricitet. Den 1. Oktober 1919 købtes Møllen af nuværende Ejer. Der findes en Elektromotor paa 9 HK. Møllen har et Vindfang paa 26 Alen.

Givskud Mølle pr. Jelling.

Ejer: Laurits Erhardt Larsen, f. 2. November 1890, Allingskovgaard, Sahl Sogn, g. 5. Oktober 1933 m.

Sigrid, f. Christensen. Møllen er bygget i 1854 af Møller Poulsen. Den nuværende Ejer overtog Møllen den 1. Oktober 1923. I 1927

blev der indlagt en 20—22 HK. »Deutz»: Motor. Møller Larsen var Ejer af Lerager Mølle fra 1916—24.

Give Mølle pr. Give. Ejer: Johan Henrik Knop, f. 7. September 1876 i Thyregodlund, g. 15. November 1902 med Mette Marie, f. Nielsen. Give Mølle er bygget ca. 1860 af Grd. Krylman, Givskov, ved Gaarden »Givskov«. I 1894 blev Møllen

Peter Knop.

Sigvald Knop.

flyttet til Give By og opført paa en Plads i Nærheden af, hvor Vandværket nu ligger. Møllen har en Overgang tilhørt Købmand H. A. Appel og har siden skiftet Ejer flere Gange. I 1914 blev Møllen flyttet til sin nuværende Plads ved Stationen. Johan Henrik Knop overtog Møllen i 1925, og Virksomheden ledes af hans 2 Sønner, Peter Knop, f. 9. September 1907, og Sigvald Knop, f. 15. Juni 1910.

Gjedsted Mølle, Gjødsted. Ejer: Ingvard Jensen, f. 13. Februar 1862 i Strandby Sogn, g. 26. April 1888 med Else Marie, f. Pedersen. Møllen, der er en hollandsk Vindmølle, er bygget i 1864 af Møller Severin Tejlgaard og stod da i Firhøje.

Senere blev den overtaget af Møller Kresten Snejbjerg, som i 1888 solgte den til nuværende Ejer. I 1912 blev Møllen flyttet til sin nuværende Plads. Paa Møllen findes 4 Kværne, 2 Valseværk, Sigte og Triøre. Endvidere er der installeret en 10 HK. Elektromotor og en 20 HK. Dieselmotor. Møllens Vindfang er paa 28 Alen med Selvkrojer og Selvsvikker. Der drives ogsaa Korn- og Foderstofhandel. Ingvard

Jensen er Sogneraadsformand samt Repræsentantskabsformand for Aalestrup Landbobank. Møllen bestyres af Sønnen, Johannes Jensen, f. 12. Juli 1905, g. 19. Februar 1928 med Marie, f. Dalsgaard.

Gjedved Ny-mølle pr. Horsens.

Ejer: Jens Fønnesbæk, f. 8. Februar 1903 i Løvet pr. Slagballe, g. 11. Novbr 1928 m. Mette, f. Jen-

sen. Møllen er en holl. Vindmølle, oprettet i 1865. Fra 1918—26 drevs Møllen af Møller Anders Andersen og senere af hans Son.

Derefter overtoges Møllen af Møller Carl Petersen fra 1926—28, og den nuværende Ejer, der overtog Møllen den 1. August 1928. I 1929 blev der indlagt ny 20 HK. Dieselmotor »Kramper«, og der blev endvidere anlagt Savskæreri. Møllen har et Vindfang paa 22 Alen.

Gjettrup Mølle, Gjettrup.

Ejer: Alfred Pedersen, f. 4. Sept. 1894 paa Gjettrup Mølle, g. 18. Oktober 1918 med Karoline, f. Krigslund. Møllen, der er en hollandsk Vindmølle med et Vindfang paa 27 Alen, er bygget i 1868 af Møller Klausen efter hvem der har været føl-

gende Ejere: Møller Niels Stausbøll fra 1869—78, Møller Jens Chr. Mikkelsen fra 1878—88, Møller Peder Pedersen fra 1888—1917, hvorefter Møllen overtoges af sidstnævntes Son, den nuværende Ejer. Paa Møllen findes 2 Kvarne, Valseværk, Sigte, Triøre, Skallesten til Gryn-mølleri. Der drives, ogsaa Korn- og Foderstof-handel samt et Landbrug paa 2 Tdr. Land. I 1931 fik Møllen paamonteret Klapsejlsvindmotor paa 40 Fod. Sønnen, Harald Petersen, f. 17. Juli 1919 er ansat paa Møllen.

Gjorklint Mølle pr. Holsted. Ejer: Peter Hansen Ravn, f. 19. Februar 1877 i Gauerlund Sogn, g. 4. Maj 1901 med Marie Kirstine, f. Huusmann. Møllen blev bygget omkring 1860 af Møllebygger Hans Holden Jensen, som drev den i 10 Aar, hvorefter den overgik til et Interessentskab, der indrettede Møllen som Klædefabrik i nogle Aar. Egnens Beboere slog sig imidlertid sammen og købte Møllen.

som nu blev anvendt til Mejeri-drift. Dette blev atter nedlagt omkring 1889 og flyttet til Holsted By, som det nuværende Holsted Mejeri. I 1890 købtes Møllen af Møllebygger Jensen, Brorup, som igen indrettede den til Mølledrift. Ved Tvangsauktion i 1897 erhvervedes Møllen af den nuværende Ejer. Til Møllen hører der 3 Tdr. Land. Møllen er fra Tid til anden stadig bleven udbedret og staar nu i fuld moderne Stand.

Gjølstrup Mølle, Gjølstrup.

Ejer: Niels Chr. Nielsen, f. 7. Juli 1863 i Braarup, Vraa Sogn. Møllen er bygget i 1861 af Møller Niels Peter Grurup. Det er en hollandsk Vindmølle med et Vindfang paa 24 Alen. N. P. Grurup solgte Møllen i 1884 til Møller Jens Chr. Olsen. Den nuværende Ejer købte Møllen i 1903. Der findes 2 Kværne samt Sigte. Der er et Landbrug paa 3½ Tdr. Land.

Gram Mølle pr. Gramrode. Ejer: Marius Tander, f. 2. Juni 1870 i Virring, g. 28. Februar 1898 med Ingeborg, f. Petersen. Gram Mølle er en hollandsk Vindmølle, bygget i 1885. Fra

1888—1900

ejedes Møllen af Møller Møller-Nielsen, og den 1. November 1901 overtoges den af nuværende Ejer. I 1898 indlagdes ny 15—18 HK.

»Mias. Motor. Ved Møllen er ansat Sviger sønnen Just Jørgensen, f. 12. Juli 1906 og g. 28. April 1933 med Ingrid, f. Tander.

Gramstrup Mølle pr. Vestervig. Ejer: Johannes Otto Andersen, f. 10. Februar 1888 i Hundborg, g. 31. Maj 1910 med Kristine Marie, f. Jensen. Møllen er en

gammel hollandsk Vindmølle, der oprindelig stod i Taabet og hed Gaardhusmølle. Den ejedes af Møller Jens Clausen, som i 1883 flyttede den til sin nuværende Plads. I 1884 solgte han Møllen til Møller Østergaard, som i 1890 overdrog den

til Møller Jens Chr. Christensen. I 1898 solgtes Møllen til Møller N. Chr. Christensen, og i 1910 købtes den af nuværende Ejer. Paa Møllen findes 2 Kvarne. Valseværk, Sigte og Skallesten til Grynmølleri. Vindfanget er paa 27 Alen, og som Hjelpekraft er installeret en 15 HK. Petroleumsmotor. Sønnen, Nicolaj Andersen, f. 28. Maj 1911, er ansat paa Møllen.

Gravballe Mølle pr. Gravballe. Ejer: Anders J. Andersen, f. 9. Okt. 1892 i Gravballe. Møllen, der er en holl. Vindmølle, blev bygget 1871 af

Sognefoged Chr. Andersen, som bortforpagtede den til sin Svigersøn, Møller Anders Petersen, der efter nogle Aars Forløb købte den, og drev den til 1915, da den solgtes til Møller og Gaardejer Jacob Back. Den nuværende Ejer købte Møllen i 1924. Paa Møllen findes 3 Kvarne, Valse, Sigte og Triøre. Vindfanget er paa 28 Alen, og som Hjelpekraft er installeret en 15 HK. Elektromotor »Thrige«. Der drives ogsaa Handel med Korn- og Fødestoffer samt Grovvarer.

Gribstrup Mølle pr. Klovborg. Ejer: Chr. Enevold Jensen, f. 23. November 1901 i Aale, g. 23. November 1931 med Mary, f. Rasmussen. Møllen, der er en holl. Vindmølle, er bygget 1866 af Møller Chr. Møller-Nielsen. I 1887 brændte Møllen.

men opført igen som fuld moderne Mølle, og overtoges i 1907 af Sønnen, Niels Møller. I 1920 solgte han Møllen til P. Juul, som dog

straks efter solgte den til S. Kidmose. Denne solgte igen til N. P. Nielsen i 1921, og i 1924 købtes Møllen af Marius Jensen. Dennes

Søn, den nuværende Ejer, overtog Møllen i 1931. Vindfanget er paa 30 Alen, og som Hjelpekraft anvendes en 24 HK. Dieselmotor »Kramper».

Greisdal Mølle pr. Vejle. Ejer: Købmand Severin Jensen, Ringsted. Greisdal Vandmølle er anlagt i 1880. Købmand Severin Jensen overtog Møllen den 15. Februar 1929, og den bestyres af Broderen, Møller Jens Jensen. I 1932 installeredes en 45—48 HK. B. & W. Dieselmotor. Møllen har eget Elektricitetsværk. Der drives Rugmølleri.

Grumstrup Mølle pr. Hovedgaard.

Ejer: Valdemar Jensen, f. 27. Maj 1887.

Grumstrup Mølle. Møllen er en holl.

Vindmølle

med Vindfang paa 28 Alen, med Selvkrojer og Selvsvikker og bygget i 1856 af Møller Christen Madsen, som havde den til 1882. Derefter har Møllen tilhørt Peder Pedersen fra 1882 til 1. Juni 1886, da Møllen købtes af Møller Niels Jensen, Fader til nuværende Ejer. Denne overtog Møllen den 17. Maj 1918. Der er siden blevet installeret en ny 25 HK. Raaolienmotor »Bolinder», Stockholm, og Møllen er udvidet med et Rugmølsanlæg og nyt Sigteri. Sønnen, Christian Jensen, f. 4. Juli 1915, er ansat ved Møllen.

Grundfør Mølle pr. Hinnerup. Ejer: Enkefru Jensen, Enke efter afdøde Møller Carl Jensen. Møllen er en Vandmølle fra det 16. Aarhundrede med Underfalds-

hjul. Tidligere fandtes der ogsaa et Bageri, specielt Rugbrodsbageri, men dette nedbrændte i 1919 og er ikke senere bleven opført. Møllen har i den senere Tid specialiseret sig som Valsemølle og da særligt for Hvedemel (Marker »Elite« og »Standard«) samt Rugsigtemel.

Blandt senere Ejere kan nævnes Propr. Langballe fra 1866—83, Løjtnant From fra 1882—92, og endelig Møller Carl Jensen fra 1892 til sin Dod d. 13. Juni 1933, hvorefter Enken fremdeles er Ejer af Møllen med Sønnen, Johan Julius Jensen, som Forp. I 1912 blev der indlagt 2 Turbiner »Mahler« paa henh. 25 HK. og 10 HK.

Grædstrup Mølle pr. Brædstrup.

Ejer: Søren Dam Sørensen, f. 7. September 1896 i Sdr. Vissing, g. 15. Maj 1921 med Olga, f. Mortensen. Møllen er bygget omkring 1870 af Møller og Møllebygger Jens Sørensen. Det er en holl. Vindmølle med et Vindfang paa 30

Aen. I 1878 solgtes Møllen til Jacob Steinicke, i 1909 til Møller Martin Sørensen, i 1917 til Magnus Rasmussen og 1920 til nuværende Ejer. Til Møllen hører et Savværk, som i 1926 blev betydelig udvidet. Paa Møllen findes Valse- og Sigtekvarne samt Skallesten til Grynmølleri. I 1930 blev der installeret en 25—30 HK. Dieselmotor »Krupp«. Der er et Tilliggende paa 2 Tdr. Land.

Grydvad Mølle pr. Hyllerslev.

Ejer: Bonde J. Christensen, f. 24. September 1873 i Billum-Tarp, g. med Ingeborg, f. Bojensen. Møllen,

er en gammel Vandmølle, har tilhørt Slægten Vernberg i ca. 100 Aar. Den sidste af Slægten, Adolf Vernberg, solgte Møllen og Møller-

gaarden i 1914 til Lambert Christensen, som i 1916 solgte til Valdemar Jørgensen, og i 1917 overtoges Møllen af nuværende Ejer. Møllen arbejder med en 19 HK. Turbine »Mahler«. Der er et tilhørende Landbrug paa 100 Tdr. Land.

Grønbjerg Mølle pr. Filskov. Ejer: Aage Brøndum, f. 1. April 1900 paa Blaaahøj Mølle, gift 23. Juni 1921 med Rasmine, født Nielsen. Møl-

len var oprindelig en holl. Vindmølle, som imidlertid blev nedrevet i 1908. Straks derefter blev den nuværende Motormølle bygget af Elektricitetsværket. Fra 1918—21 tilhørte Møllen Hans Peter Brøndum, og den 1. Juli 1921 blev den overtaget af nuværende Ejer. Der er siden foretaget store Udvidelser, saaledes i 1923, 24 og 25, og endvidere blev der i 1927 indlagt en 15—18 HK. »Deutz« Motor.

Gudsø Vandmølle pr. Tavlov. Ejer: Jens Nielsen Fensholt, f. 25. September 1870 i Fole, g. 5. Maj 1899 med Cathrine, f. Huusmann. Gudsø Mølle stammer fra Aar

1867. Den ejedes af Møller Tams, der solgte den til Møller Dall, efter hvis Dod hans Born overtog den i 1917 og solgte den til Købmand Fensholt, Kolding, den nuværende Ejer. Ejerens Son, Svend Aage Fensholt, f. 14. Oktober 1907 i Kolding, er Bestyrer af Møllen.

Gylling Mølle, Gylling. Ejer: Herluf Møller Jensen, f. 6. Oktober 1905 paa Langelund Mølle ved Vejle og hører saaledes til den gamle Slægt, der har ejet Langelund Mølle gennem ca. 300 Aar, g. 28. Oktober 1933 med Signe, f. Dupont. Gylling Mølle er en hollandsk Vindmølle med et Vindfang paa 28 Alen. Den blev

rende Ejer overtog Møllen. I 1933 blev der indlagt en »Kim« Motor paa 16 HK.

Gullerup Mølle pr. Erslev, Mors. Ejer: Kristen Lyndrup, f. 24. Juni 1873 i Fortoft. Møllen, der er en hollandsk Vindmølle, blev bygget i 1816 paa Herregaarden Overgaard. I 1877 blev den flyttet og opført paa sin nuværende Plads af Møller Niels Peter Lyndrup, som drev den til 1911, da den blev overtaget af Sønnen, Jens Chr. Lyndrup. I 1932 overtoges den af Broderen, den nuværende Ejer. Vindfanget er paa 26 Alen, og der er et Tilliggende paa 2 Tdr. Land.

Gørding Stationsmølle pr. Gørding St. Møllebestyrer: Hans Aksel Ravn, f. 14. December 1905 paa Gjorklint Møllegaard, g. 25. Juni 1931

der blev nedrevet 1928, saa Gørding Stationsmølle er nu ene paa Pladsen. Møllen bestyres af Møllerens Son, da P. H. Ravn selv driver Mølleri i Gjorklint pr. Holsted.

bygget i 1860.

Under en Storm i 1900 blæste Møllen omkuld og henlaa i nogen Tid. Senere blev den dog atter opbygget. De sidste foregaende Ejere var Møller Lauritz Rau og Møller Johannes Petersen, den sidstnævnte fra 1. December 1932 til 15. August 1933, da nuvæ-

med Dagny, f. Johansen. I

Sommeren 1928 købte Peder Hansen Ravn Forretningen, som da alene var Foderstofforretning. P. H. Ravn byggede samme Aar Gørding Stationsmølle med installeret 30 HK. Dieselmotor B. & W. I Gørding stod oprindelig en hollandsk Vindmølle,

Haastrup Mølle pr. Fredericia.

Ejer: Peter Kruse, f. 17. Marts 1859 i V. Nebel, g. 30. August 1887 med Johanne Marie, f. Hansen. — Tidligere laa der en lille Voldmølle. — Den nuværende Mølle blev bygget i 1893 af Møller Julius Laban. — Den 10. September 1906 overtog Peter Kruse Møllen.

Hadrup Mølle pr. Hundslund.

Ejer: Arentoft Christensen, f. 9. Januar 1912 i Ringgive Sogn, g.

29. Oktober 1933 med Gerda, f. Christoffersen. — Det er særligt at bemærke, at Hadrup Mølle, der er en holl. Vindmølle, blev flyttet

hertil fra Tyskland i 1868 af Godsejer Søtoft, Ejer af Torrestrupgaard. — Blandt de sidste Ejere af Møllen

kan nævnes Møller Laurentius Erkens, der havde Møllen fra 1912 indtil sin Død i 1926. — Enken førte derefter Møllen videre til 1933, idet nuv. Ejer overtog Møllen d. 1. September 1933. — Der er indlagt en 23—28 HK. Tuxham Motor. — Møllen har et Vindfang paa 34 Alen.

Hadsund Mølle, Hadsund. Ejer: Richard

Nielsen, f. 21. Oktober 1908, Stevnstrup Mølle, g. 8. August 1933 med Else, f. Jensen. — Møllen, en holl. Vindmølle, er bygget i 1899 af Møller Kristen Christensen, som solgte Møllen til nuværende Ejer den 15. August 1933. — Denne har senere moderniseret Møllen og ladet indlægge en 25—30 HK. Diesel Motor »Frichs«.

— Møllen drives som Valse- og Handelsmølle. — Møllen har et Vindfang paa 28 Alen med Selvkrøjer og Selvsvikker.

Hagenstrup Mølle pr. Ulstrup. Ejer: Enkefru Jensine Bottern, f. Nielsen, g. 13. November

1897 med M. W. Bøttern, f. 22. December 1869 i Gassum Sogn, død 1922. Møllen er en gammel Vandmølle fra det 17. Aarhundrede. Af tidligere Ejere kendes: 1838 Mikkel Hdsø, 1874 Møller Peter Knudstrup Bøttern, der i 1878 overdrog den til

sin Broder M. W. Bøttern, der døde i 1898, hvorefter Sønnen, M. W. Bøttern, overtog Møllen. Efter hans Død i 1922 fortsætter hans Enke Driften med Sønnen, Anker Marius Bøttern, som Bestyrer. Der benyttes en 22 HK. Mahler Turbine, og Møllen har eget Elektricitetsværk. Der drives Korn- og Foderstofhandel og Landbrug paa 56 Tdr. Land.

Hald Mølle, Hald St. Ejer:

Jens Christian Dahl Jensen, f. 23. November 1893 i Tvede, g. 10. April 1927 med Jensine, f. Truelsen. Hald Mølle er en holl. Vindmølle, bygget i 1860 af Hans Poulsen, som drev Møllen til 1865, hvorefter den solgtes til Møller Jens Christen

Møller, som atter i 1870 sælger den til Hans Høeg. — Denne driver dog ikke selv Møllen, men lader den bortforpagte. — I 1912 brændte Møllen, og Tomten sogtes til Møller Henning Christensen, der genopbyggede Møllen. — I 1913 blev den købt af Niels Kjeld Jensen, der tidligere havde været Forpagter af den første Mølle fra 1899—1912. — N. K. Jensen drev Møllen til 1927, hvorefter Sønnen, den nuvæ-

rende Ejer, først forpagtede Møllen for derefter selv at overtage den i 1933. Møllen har et Vingefang paa 32 Alen med Selvkrojer og Selvsvikker, og der er installeret en 16 HK. Raaoliemotor »Ruston Proctor«.

Hald Mølle, Hald pr. Højslev. Ejer: Chr. Nielsen, f. 4. Juli 1867 paa Orslevkloster Mark, g. 25. November 1892 med Kirsten, f. Pedersen. Møllen er opført af Ejeren i 1896 og drives som almindelig Kundemølle. Den 18. November 1919 blæste Hat og Vindfang af og blev erstattet med en Vindmotor.

Hals Mølle, Hals. Ejer: Christen Christensen, f. 15. Maj 1856 i Thy, g. med Elisabeth, f. Christensen (død 20. Januar 1930). Møllen, der er en holl. Vindmølle, er bygget i 1869 af Møller Mortensen og har derefter haft følgende Ejere: Møller Berthelsen, Møller Jens Jensen

fra 1898—1910 samt nuværende Ejer, der købte Møllen i August 1910. Der findes en Petroleumsmotor paa 12 HK. »Justesen«, Vindfanget er 30 Alen. Sonnen, Marinus Christensen, f. 21. Februar 1887, bestyrer Møllen.

Hammer Mølle pr. Struer. Ejer: Niels Jacobsen, f. 17. August 1872 i Vejrum, g. 12. Juli

1895 med Signe, f. Nielsen. Møllen er en holl. Vindmølle med 28 Alens Vindfang, bygget 1882 af Sognefoged Chr. Proustgaard, der overdrog den

til sin Son, Møller Henrik Proustgaard, der ogsaa drev Landbrug. I 1907 solgtes Møllen til Møller André Lundby, der i 1911 afhæ-

dede den til Møller Chr. Iversen, som i 1920 solgte den til Hirup Pedersen, der saa i 1921 solgte til nuværende Ejer.

Hammer Mølle pr. Tørring. Ejer: Ole Rasmussen, f. 10. Marts 1869 i Narvig, g. 6. Oktober 1905 m. Ane Mette, f. Hansen.

Hammer Mølle har tidligere hørt under Hammergaard. I 1913 købte den nuværende Ejer Møllen af Møller Hans Jensen, som havde haft Møllen si-

den 1907. Møllen brændte i 1912, hvorefter den nuværende Mølle og Mollegaard byggedes. Til Møllen hører Landbrug paa 96 Tdr. Land.

motor. Sammen med Møllen drives ogsaa en Korn- og Foderstofhandel. Møllen har et Vindfang paa 32 Alen.

Hammel Mølle, Hammel.

Ejer: Thomas Theodor Christensen, f. 8. Februar 1888 i Brovst, g. 27. April 1918 med Kirstine, f. Nielsen.

Den holl. Vindmølle er anlagt i 1882 af Møller Jens Laursen Rampes, som drev Møllen til 1888. Møllen har senere ret ofte skiftet Ejer,

saaledes fra 1888—98 Møller Jens Jensen, fra 1898—1906 Møller Hegaard, fra 1906—14 Møller Anton Jensen. Herefter var Møllen i Forpagtning til 1919, da den saa blev overtaget som selvejende af Møller Jørgen Jensen, som dog atter sælger den til nuværende Ejer den 1. November 1919. Denne har senere ladet Møllen modernisere. Der er saaledes installeret forskellige nye Maskiner, bl. a. en ny Deutz Dieselmotor.

Hammerum Mølle, Hammerum.

Ejer: Johs. E. Jensen, f. 19. Maj 1885 i Skovby, g. 1926 med Ellen Margrethe, f. Jensen.

Den oprindelige Mølle stod i Skovby, til den i 1885 blev flyttet til Hammerum af Møller Peter Jørgen Jensen. I 1918 overtoges den af hans Søn,

den nuværende Ejer. Møllen blev nedrevet i 1919 og et moderne Motormøllereri blev installeret. I 1923 blev der paasat Klapsejlsvindmotor. Der benyttes en 25 HK. Deutz Dieselmotor.

Hampen Mølle, Hampen. Ejer: Mads Hansen, f. 21. Aug. 1884 i Temmering, g. 14. Marts

1913 med Bothilde, f. Jensen. Møllen, som er en holl. Vindmølle med 28 Alens Vindfang, stod oprindelig i Gjessing, hvorfra den i 1917 blev flyttet til sin nu-

værende Plads af Møller A. P. Andersen. I 1920 solgtes Møllen til Møller Carl Christensen og i 1921 købtes den af den nuværende Ejer.

Der benyttes en 25—30 HK. Dieselmotor.

Harring Mølle pr. Hørdum. Ejer: Salman Harkjer Møller, f. 7. April 1880 i Elsted Mølle, g. 15. Maj 1906 med Mariane, f. Langgaard Petersen. Møllen er en holl. Vindmølle bygget 1861. Møller Paulsen ejede Møllen til 1892, da den solgtes til Møller Andreas Reenberg. Denne solgte i 1917 Møllen til Møller Otto Vangsgaard, og den 1. December 1928 købtes den af den nuværende Ejer. Møllens Vindfang er 28 Alen, og der er indlagt en 10 HK. Deutz Raallemotor.

Hasselager Mølle, Hasselager. Ejer: Marius Petersen (tillige Ejer af Slet Mølle pr. Tran-

bjerg), f. 27. April 1887 i Øster Balle, g. 6. August 1921 med Elisabeth Margrethe, f. Hansen. Den holl. Vindmølle har oprindeligt ligget ved Aldrup, men

blev omkring 1875 flyttet til Hasselager af Møller Poulsen. Senere ejedes Møllen af Møller Rasmus Jensen. Den nuværende Ejer købte Møllen den 1. Marts 1924. Der er indlagt en 14—16 HK. Deutz Motor. Til Møllen hører 3½ Tdr. Land. Møllen havde tidligere et Vindfang paa 31 Alen, men blev afrikket i 1933.

Hasseriis Mølle, Hasseriis pr. Aalborg. Ejer: Marinus Frandsen, f. 22. September 1873 i Aalborg, gift 20. Marts 1907 med Marie Margrethe, f. Klitgaard. Møllen er en holl. Vindmølle fra 1872, bygget af Møller A. Langtved. Siden har Møllen tilhørt Møller Jens Jørgensen fra 1875—84, Møller Lars Poulsen Klitgaard fra 1884—1907, da Svigersønnen, den nuværende Ejer, købte Møllen. I 1928 installeredes en 20 HK. Raaolliemotor Deutz. Møllen har et Vindfang paa 30 Alen. Sønnen, Richard Frandsen, f. 6. August 1911, er ansat ved Møllen.

Hastrup Mølle pr. Tyregod. Ejer: Chr. Schiøtt, f. 12. Oktober 1875 i Hastrup Mølle.

gift 25. April 1903 med Kirstine, f. Mortensen. Møllen er en gammel Vandmølle, der i lang Tid hørte under Godset Hastrupgaard. Den blev i 1853

købt af den nuværende Ejers Bedstefader, Møller J. Fr. Schiøtt, til hvis Søn, Møller Jens Henrik Schiøtt, den overgik i 1878. I 1884 overtoges Møllen af J. H. Schiøtts Broder, Møller Carl Frederik Schiøtt, hvis Søn, den nuværende Ejer, overtog den i 1908. Indtil 1914 drevs stort Mølleri, men derefter blev Møllen omdannet til Restaurant. Der drives Landbrug paa 232 Tdr. Land.

Hatting Stampemølle pr. Hatting.

Ejer: Carl Trier Nielsen, Søn af Møller Rasmus Nielsen, Saltrup Mølle pr. Stenbjerg, og født 15. Oktober 1891 i Underup Sogn, gift 14. Oktober 1921 med Bodil Marie, f. Jensen. Hatting Stampemølle blev bygget 1874 af Morten

Holme, som drev Møllen til omkring 1900, da han solgte til Kristian Andersen, som indlagde Karteri og Spinderi, som dog kun blev drevet i faa Aar, hvorefter den omdannedes til almindelig Kornmølle, som stadig drives. Møllen har hyppigt skiftet Indehaver, indtil den i 1921 købtes af den nuværende Ejer. Til Møllen hører 27 Tdr. Land.

Haverslev Mølle pr. Arden. Ejer: Kristian Jereminsen, f. 2. April 1888 i Kistved, gift 8. Januar 1916 med Kirstine, f. Christensen. Møllen er en gammel holl. Vindmølle, der oprindeligt stod i Skyum, men som i 1892 blev flyttet til sin nuværende Plads. I 1914 solgte den daværende Ejer Møllen til Møller Anton Fuglsang, som atter i 1919 solgte den til nuværende Ejer. Møllen har et Vindfang paa 28 Alen.

i hvis Slægt den derefter var til 1881, da Møllen samt Møllergaarden med 100 Tdr. Land overtoges af Møller Rasmus Nielsen. Denne oprettede yderligere et Savskæreri, samt byggede som Hjælpemølle en Vindmølle med et Vindfang paa 24 Alen. Denne Mølle blev dog atter nedrevet i Aaret 1900. I 1918 overtoges Hede-mølle af Svigersønnen, den nuværende Ejer, som i 1931 ombyggede Møllen til dens nuværende Skikkelse. Møllen har Overfaldshjul paa 6 Alen, og der er et Tilliggende paa 40 Tdr. Land. Sammen med Møllen drives ogsaa en Korn- og Foderstofhandel.

Hede Mølle pr. Bjerringbro.

Ejer: Søren Madsen Sørensen, f. 14. Juni 1894 i Hjerminde, gift 22. Marts 1918 med Johanne, f. Nielsen. Møllen er en gammel Vandmølle, som i sin Tid hørte ind under Godset Himmestrup, indtil den omkring 1820 købtes af Møller Søren Olsen.

I 1918 overtoges Hede-mølle af Svigersønnen, den nuværende Ejer, som i 1931 ombyggede Møllen til dens nuværende Skikkelse. Møllen har Overfaldshjul paa 6 Alen, og der er et Tilliggende paa 40 Tdr. Land. Sammen med Møllen drives ogsaa en Korn- og Foderstofhandel.

Hedemølle pr. Skanderborg. Ejer: Christen Brandt Madsen, f. 3. Maj 1864 (død 13. Maj 1933), gift 24. November 1900 med Eleonora, f. Kier, Datter af Møller A. J. Kier. Møllen er en ca. 200 Aar gammel Vandmølle med Landeri og hørte i sin Tid ind under Skanderborg Rytteridistrikt. I 1789 blev Møllen købt af Møller Kier, som lod den ombygge, og siden har Møllen væ-

siden Faderens Død været Bestyrer af Møllen.

Hedelund Mølle, Nr. Sundby. Ejer: Anders Sørensen, f. 10. August 1878 i Lerup Sogn, gift 16. Juni 1911 med Larsine, f. Jensen. Møllen var en gammel holl. Vindmølle, som imidlertid fuldstændig nedbrændte i 1912. Den nuværende Mølle blev derefter straks bygget af Møller Jens Petersen, som havde den til 1915. Møllen har derefter haft følgende Ejere: Møller Christen Østergaard fra 1915—18, Møller Anders Mose fra 1918—21, og endelig nuværende Ejer, der købte Møllen den 13. Februar 1921. Møllen har et Vindfang paa 29 Alen.

Helgenæs Mølle, Stodou pr.

Knebel. Ejer: Niels Jensen, f. 24. April 1874 i Sandby, gift 2. Juni 1900 med Johanne, f. Hansen. Den første Mølle paa Helgenæs i den senhistoriske Tid blev opført i 1828. Det var en Stubmølle, som blev bygget af Møllersvend Jeppe Nielsen fra Nordby paa Sausø. Jeppe Nielsen var en dygtig Mand i sin Tid, men havde ingen Uddannelse som Møllebygger. Anledningen til at han dog indlod sig paa dette Foretagende var, at man den Gang, saa underligt det end lyder i Nutiden, kom sejlene fra Helgenæs til Nordby med Korn for at faa det malet der, hvor Jeppe Nielsen var Møllersvend. Han besluttede derfor at bygge en Mølle paa Helgenæs og opførte den paa Stodou Mark 1828. Transporten havde sine store Vanskeligheder, navnlig med at faa de forholdsvis svære Stykker, nemlig Stubben og Tværbjælken, fra Havstokken til Byggepladsen paa Datidens daarlige Vognmateriel. Jeppe Nielsen blev saaledes den første Møller paa Helgenæs, og hans Mølle gjorde Tjeneste til 1863, da hans Søn, Poul Jeppesen, lod opføre en holl. Vindmølle, som han tilbyttede sig af Møllebygger Andersen fra Aalborg. Denne Mølle nedbrændte i Efteraaret 1903. Ejendommen og Assurance-summen blev derefter solgt til et Andelsselskab, der lod opføre den nuværende smukke Mølle, som er forsynet med Selvkrojer og Selvsvikker. Andelsselskabet solgte Møllen i 1925 til den nuværende Ejer, der siden har moderniseret Møllen og ladet installere en 20 HK. Hjælpe-motor.

ret i Slægtens Eje. Saaledes Frederik Kier fra 1820—50, Anders Jørgen Kier fra 1850—90, og derefter Svigersønnen Christen Brandt Madsen fra 1890 til sin Død i 1933. Møllens Drift fortsattes af Enken med Sønnen som Bestyrer (se nedenfor). Møllen har Overfaldshjul, og der er et Tilliggende paa 83 Tdr. Land.

Poul Christian Brandt Madsen, f. 26. April 1900, Son af ovennævnte afdøde Møller Christen Brandt Madsen, Hedemølle, har

Henne Stationsmølle,

Henne. Bestyrer: Alfred Martin Julius Vilhelmsen, f. 1. Juli 1888 i Sandvad, gift 13. Maj 1911 med Agnete,

Sorine, f. Hansen. Henne Stationsmølle blev flyttet og opført paa sin nuværende Plads af et Aktieselskab med Jørgen Nielsen som Bestyrer. I 1923 blev han afløst af Peter Petersen, som var paa Møllen til 1927, da den nuværende Bestyrer tiltraadte. Møllen har et Vindfang paa 26 Alen med Selvkrojer og Selvsvikker. I 1925 indlagdes en 10 HK. Thrige Elektromotor. Der drives Korn- og Foderstofforretning.

Heltborg Mølle pr. Hurup. Ejer: Peder Balsby, f. 14. November 1862 i Snedsted, gift med Nielsine, f. Larsen. Holl. Vindmølle, bygget 1875 af Møller Skaarup Worm, 1884 solgtes den til Møller Rasmus Willeesen, der 1891 overdrog den til nuværende Ejer. Møllen har 2 Kvarne, Valseværk, Sigte, Skallesten til Gryn-møllen og et Vindfang paa 26 Alen. Søn: Peter Balsby, f. 27. Oktober 1919, ansat paa Møllen.

Herskind Mølle pr. Skovby, Østjyll.

Ejer: Niels Peder Anthon Nielsen, f. 25. Februar 1883 i Hyllested, gift 1. Okt. 1912

med Ane Dorthea, f. Sørensen. Møllen er bygget i 1856 af Møller Jørgen Nielsen. Af senere Ejere kan nævnes: Møller Mikkel Christensen fra 1882—1907, Grdr. Peter Madsen fra 1907—09, og Mads Peder Madsen fra 1909—12. Den nuværende Ejer kom allerede til Møllen i 1898 som Lærling, blev Bestyrer i 1907, overtog Forpagtningen af Møllen i 1912, for derefter i 1922 at købe den. I 1914 blev der indlagt en 15—18 HK. »Activ« Motor, i 1927

en ny 15—18 HK. Deutz Dieselmotor, hvilken i 1930 blev ombyttet med en 20—24 HK. Deutz Motor, og der blev samtidig anlagt Elektricitetsværk. Møllen har et Vindfang paa 32 Alen. Sønnen, Jens Lund Nielsen, f. 1. September 1913, er ansat ved Møllen. Sammen med Møllevirksomheden drives ogsaa Korn- og Foderstofhandel. Under et hæftigt Uvejr Natten til den 12. Februar 1934 nedbrændte Møllen ved Lynnedslag, og blev i Løbet af Sommeren genopført som Motormølle.

Hinge Mølle, Hinge. Ejer: Amdi Andersen, f. 23. Februar 1887 i Endslev. Hinge Mølle omfatter en gammel Vandmølle med et Overfaldshjul paa 7 Alen, bygget i 1870, samt en holl. Vindmølle med et Vindfang paa 30 Alen, bygget i 1880. Begge Møller er bygget af Møller Th. Pedersen i Forening med Grdr. Niels Storgaard. I 1890 solgtes Møllerne til Møller Chr. Andersen, og dennes Søn, den nuværende Ejer, overtog Møllerne den 1. Januar 1931.

Hinge Mølle

pr. Lerbjerg.

Ejer: Jørgen Andreas Jørgensen, f. 22. August 1880, Voldtofte Mølle pr. Flemløse Sjøll., gift 7. Januar 1906

med Christence, f. Nørlem. Møllen er en grundmuret holl. Vindmølle med et Vindfang paa 31½ Alen og bygget i 1864 af Møller P.

Johnsen. Denne solgte Møllen 1875 til Møller Jens Hansen, hvorefter den blev overtaget af Sønnen, Peter Hansen, i 1904, og som havde den til 1925. Fra 1925—27 tilhørte Møllen Møller P. Larsen, og fra 1927—33 Dommerfuldmægtig F. Juhl, som drev Møllen og Landbruget ved Bestyrer. Den 1. August 1933 overtoges Møllen af nuværende Ejer, som ogsaa har anlagt Mel- og Grønmølleri. Til Møllen hører der 22 Tdr. Land. Sønnen, Jørgen Nørlem Jørgensen, f. 11. Januar 1907, er ansat ved Møllen.

Hjallerup Mølle pr. Hjallerup.

Ejer: Christian Marinus Andersen, f. 22. April 1876 i Sct. Olaj Sogn, g. 30. Marts 1897 m. Anna

Marie, f. Jensen. I Hjallerup laa indtil 1899 kun Dahl Vandmølle. Vandkraften blev paa den Tid solgt af Ejeren. Chr. Nielsen byggede derefter nuværende Hjallerup holl. Vindmølle, som siden har været paa forskellige Hænder indtil 1925, da den købtes af nuværende Ejer. Vindfanget er 26 Alen. Motorkraft indlagdes i 1923, 10—12 HK. »Bien«. Søn: Jens Lauritz Andersen, f. 10. Februar 1917, arbejder paa Møllen.

Hjarup Mølle pr. Kolding.

Ejer: Christian Peter Christensen, f. 14. August 1879 i Nustrup, Haderslev Amt, gift 10. Marts 1905 med Sarrine Johanne, f. Bonde. Møllen blev bygget 1881 af Møller Jepsen, som ejede Møllen til omkring 1906, da han solgte til Møller Fughl,

som drev Møllen til 1914. Møllen var derefter paa forskellige Hænder, indtil den nuværende Ejer købte den i 1925. Møller Christensen har indlagt en 20 HK. Diesel Motor »Deutz« og Sigtteri. Møllen har et Vindfang paa 35 Alen. Der drives Korn- og Foderstofforretning. Ejerens Son, Peter Bonde Christensen, født 13. April 1906, er ansat paa Møllen.

Hjerm Stationsmølle, Hjerm. Ejer: Richard Larsen, f. 8. Februar 1898 i Vejrum, gift med Kathrine, f. Andersen. Denne holl. Vindmølle stod oprindeligt i

Kristiansborg øst for Hjerm og blev 1884 flyttet hertil af Møller Mads Pedersen, som 1899 solgte den til Møller Poul Larsen, der moderniserede den og paasatte Selvkrojer og Selvsvikker. 1928 overtog hans Søn, den nuværende Ejer, Møllen. Paa Møllen forefindes 3 Kværne, Valse og Triøre samt Kageknuser. Der drives Korn- og Foderstoffandel samt Fabrikation af Hjerm Molles Hønsfoder. 1930 installeret 24 HK. Mias Dieselmotor. 28 Alen Vindfang.

Hjerritsdal Mølle pr. Hobro.

Ejer: Aage Jensen, f. 13. Marts 1896 paa Hjerritsdal Mølle. Gammel Vandmølle, bygget ca. 1450, horte under Herregaarden Bramslevgaard. 1873 købtes den af Møl-

ler og Godsejer Jens Jensen, som 1877 overdrog den til sin Son, den nuværende Ejer. Paa Møllen findes 1 Kværn, Valseværk, Sigte, Skallesten til Grynemølleri. Landbrug 100 Tdr. Land. 1887 blev der yderligere bygget en holl. Vindmølle, som 1929 blev solgt og flyttet til Øster Brønderslev. 6 Alen Overfalds Vandhjul.

Hjortshøj Mølle pr. Hjortshøj. Ejer: Viggo Einer Mogenssen, f. 1. Juni 1903 i Brandstrup, gift 21. Juni 1929 med Kirstine, f. Andersen. Møllen er en holl.

Vindmølle, bygget i 1882 af Møller P. Søndergaard, der havde den til 1897. Derefter overtoges Møllen af Møller Niels Chr. Jensen fra 1897 - 1900, samt Rasmus Jensen fra 1900—08 og Møller Jens Peter Nielsen fra 1908—28. Endelig er

Møllen overtaget af nuværende Ejer den 24. August 1928. Møllen har et Vindfang paa 28 Alen, og der findes installeret en 10 HK. »Buston« Motor.

Hjermitslev Mølle pr. Hjermitslev. Ejer: Christian Dam, Dmb., f. 23. Januar 1860 i Ingstrup, g. 8. Februar 1884 med Inger Marie, f. Dam. Oprindeligt stod Møllen, som var bygget som Stubmølle, ved Vestrupgaard i Saltum Sogn, men blev flyttet hertil omkring

1860 og opført som holl. Vindmølle af Møller Peder Chr. Jakobsen Kirkensgaard. 1890 overtog Sonnen, Peder Kirkensgaard. Møllen, som i 1896 flyttedes til sin nuværende Plads. 1920 købt af den nuværende Ejer Møllen. Paa Møllen forefindes Valse og Sigteværk. Møllen har 25 Alen Vindfang.

Hodals Mølle, Hobro. Ejer: Ludvig Ernst August Meyer, f. 12. Januar 1905 i Skodstrup, g. 29. Juli 1928 med Karen Margrethe, f. Houmøller. Hodal Vandmølle er ca. 150 Aar gammel og horte i tidligste Tid under Hodalgaard. Den har været

i Forpagtning, indtil den i 1916 blev solgt til Møller Peter Andersen, Korup Mølle, der havde den til 1922. Derefter fulgte Møller Niels

Barrit fra 1922-28, hvorefter den nuværende Ejer overtog Møllen og lod den modernisere. Der er blevet udkøbt Turbine, idet der er indsat en ny 12 HK. »Mahler« samt en 20—24 HK. Dieselmotor »Deutz«.

ler Niels Frandsen. I 1922 solgte denne Møllen Møllen drives ogsaa Korn- og Foderstofhandel. Elektromotor »Thrige«.

Hole Mølle, Hvalpsund. Ejer: Henrik Jensen, f. 9. Juni 1874 i Alstrup, g. 11. Juni 1902 med Lene, f. Pedersen. Hollandsk Vindmølle

med 36 Alen Vindfang, bygget 1869 af Grd. K. Kristensen og Byrial Hansen. 1874 overtoges den af K. Kristensens Son, som solgte den 1923 til den nuværende Ejer. 1919 blev Møllen

Holbæk Motormølle pr. Ørsted.

Ejer: Anders Christian Nielsen, f. 22. Maj 1894 i Kare, gift 7. Febr. 1920 m. Caroline, f. Elgaard. Møllen

er forholdsvis ny, idet den er bygget i 1912 af Møller Peter Christiansen, som havde den til 1915, hvorefter Møllen overtoges af Møller Niels Frandsen. Sammen med Møllen har installeret en 15 HK.

paamonteret Klapsejlsvindmotor. 42 Fod Vindfang. Paa Mollen findes 3 Kvarne, Valseværk, Sigte, Melsorterer, Skallesten til Gryn møleri. Der drives Korn- og Foderstofhandel. Hjelpekraft 20 HK. »Deutz« Dieselmotor. Sonnen. Karl Jensen. f. 9. Maj 1915, er ansat ved Mollen.

**Holme Mølle
pr. Ebeltoft.**

Ejer: Henrik Peter Vilhelm Rasmussen, f. 3. Okt. 1897 i Holme Draaby, g. 2. Dec. 1928 m. Marie, f. Henriksen.

Det er en holl. Vindmølle, bygget i 1884 af Møller Anders P. Sørensen, der havde den til 1894. Derefter købtes Mollen af Møller An-

dreas Møller og efter ham af Sonnen, Axel Møller, der havde den fra 1931—32. Den nuværende Ejer købte Mollen den 1. Oktober 1932. Møllen har et Vindfang paa 30 Alen, og der er et Tilliggende paa 24 Tdr. Land.

Holsted Stationsmølle pr.

Holsted. Ejer: Anders Jensen Petersen, f. 18. Februar 1883 i Skodborg, g. 3. November 1911 med Hansine Dorethea, f. Knudsen. Holsted Stationsmølle blev bygget omkring 1894 af Johannes Jørgensen. Nuværende Ejer købte Møllen i 1911 af

Møller-Jensen. 1925 indlagt 25 HK. Raaoilmotor »Tuxham«. Vindmotormølle paasat 1933. Der drives Korn- og Foderstofhandel.

Holsted Vandmølle pr. Holsted.

Ejer: Hans Vilhelm Johannes Jørgensen, f. 22. November 1897 i

Holsted Mølle. Vandmøllen blev bygget 1866 af Johannes Jørgensen, f. 1836 i Sønderkov. I 1891 overtog hans Søn, Lucas Jørgensen, f. 1866 i København. Møllen. I Aaret 1902 anlagdes der et Elektricitetsværk, der forsynede Holsted By med Strom. Værket blev udvidet i 1909 med en 45 HK. Sugegasmotor, forstærket i 1918 med 40 HK. B. & W. Dieselmotor. I 1923 overtog hans Søn, den nuværende Ejer, Møllen. I 1925 blev Spændingen udvidet fra 110 Volt til 2×220 Volt, og samtidig installeredes der en 100 HK. B. & W. Dieselmotor. Hoveddrivkraften paa Møllen er jo fremdeles den 18 HK. Vandturbine, med Elektricitet som Hjælpekraft.

Holtet Mølle pr. Gandrup. Bestyrer: Anton Nymann, f. 13. November 1906 i Dødstrup, g. 20. Oktober 1929 med Frida, f. Laursen. Møllen er en holl. Vindmølle, bygget i 1860 og som hørte til Holtetgaard, der ejedes af Proprietær Knudsen. Møllen blev i 1892

solgt til Møller S. P. Bendtzon, som atter solgte den i 1917 til nuværende Ejer, Købmand Th. Bech, som driver Møllen med Anton Nymann som Bestyrer. I 1928 blev der installeret en 16 HK. Dieselmotor. Møllen har et Vindfang paa 28 Aen.

Holtum Mølle pr. Greisdal.

Ejer: Christian Rau, f. 25. Okt.

1891 i Holtum Mølle, g. 6. Juli 1922 med Cecilie, f. Madsen. Holtum Mølle er

en ret gammel Vandmølle. Møller Ludvig Rau købte Møllen i 1890 og drev den, indtil Sønnen, den nuværende Ejer, overtog den d. 1.

Januar 1920. I 1923 blev der indlagt Turbine og nyt Vandværk, og endvidere blev der i 1925 anlagt Elektricitetsværk for Møllens eget Brug. I Forbindelse med Møllen har der siden 1897 været drevet Bageri. Møllen beskæftiger 4 Mand.

Hopballe Mølle pr. Jelling. Ejer: Andreas Christensen, f. 1. September 1882, Hopballe Mølle, g. 25. Juni 1912 med Ingeborg, f. Kastberg. Hopballe Mølle stammer fra det 18. Aarhundrede og har selvfølgelig i Tidernes Løb haft mange forskellige Ejere. En Tid tilhørte Møllen Herman Urik Nees og derefter Møller Peder Pedersen. Endvidere Lars Kilstrup fra 1769—86, Niels Jørgensen, Ustrup, fra 1786—94, hvorefter Møllen overtoges af Mikkel Nielsen. Efter dennes Død giftede Enken sig i 1820 med Møller Anders Christensen, og Møllen har siden været i dennes Slægts Eje, idet den er overgaaet fra Søn til Søn. Først Christen Christen-

og blev om Sommeren udlejet til Skindgarveri. Fra 1860 til 1925 blev der drevet Hvede- og Flormølmøleri. Møllen drives nu i Forbindelse med et Savskæreri. I 1921 oprettedes et Elektricitetsværk, der forsyner Omegnen indtil Bygrænsen med Elektricitet. Til Møllen hører 106 Tdr. Land, incl. Skov og Eng.

sen fra 1850—79, derefter dennes Son, Anders C. M. Christensen fra 1879—1919, og endelig dennes Son igen, nemlig den nuværende Ejer, der

overtog Møllen den 19. Juli 1919. Møllen har været anvendt i forskelligt Øjemed, saaledes brugtes den en Tid til Vadmels-Stamperi

Hornborg Mølle pr. Flemming.

Ejer: Vilhelm Marinus Madsen, f. 14. Jan. 1883 i Bredahl ved Vejle, gift 10. Oktober 1908 m. Doro-

thea, f. Wolff. Hornborg Mølle, der oprindelig kaldtes Lille Mølle, horte ind under Klaks Møllegaard, hvis Ejer, Enkefru E. Ammitzbøll,

i 1907 bortforpagtede Vandmøllen til V. M. Madsen, der allerede i 1912 købte Møllen. I 1923 blev en helt ny Mølle opført med Mahlers Turbineanlæg, og i 1930 blev som Hjulpekraft installeret en Mias Dieselmotor.

Horne Mølle pr. Thistrup. Ejer: Vilhelm Christensen, f. 31. Maj 1893. Møllen blev bygget 1906 af Johan Christian Christensen, som ejede Møllen til 1920, da Sønnen, nuværende Ejer, overtog den. I 1925 blev indlagt 14 HK. »Thrige» Elektromotor. Møllen har et Vindfang paa 29 Alen og er forsynet med Selvkrojer og Selvsvikker.

Hornsyld Mølle, Hornsyld.

Ejer: Asger Nielsen, f. 14. Februar 1906 paa Bredsten Mølle, gift 6. Dec. 1932 m. Inga, f. Johnsen. I Aar 1900

byggede et Andelselskab Hornsyld Mølle — ogsaa kaldet Mjølner Møllen — og havde den til 1915. Derefter overtoges den af Møller L. Torsleff til 1932. Den 1. November 1932 købte den nuværende Ejer Møllen. Der er installeret en 35 HK. »Atlas« Dieselmotor.

Hornum Mølle pr. Hornum St.

Ejer: Jens Nielsen Lykke, født 10. April 1889 som Son af Møller Niels Nielsen Lykke, g. 28. December 1923 med

Karen Margrethe, f. Madsen. Møllen var oprindelig Sebber Kloster Mølle, som i 1906 blev flyttet til Hornum af Møller Niels Petersen.

der drev Møllen til 1913, da han solgte til Poul Holmgaard, som i 1921 solgte til den nuværende Ejer. I 1925 tilbyggedes Motormølleri, der indlagdes en 20 HK. Raaoljemotor »Kramper«. Møllen blev samtidig fuldt moderniseret. Der findes Hvedesigteri og Grynmølleri. Møllen har Selvkrojer og Selvsvikker og 30 Alens Vindfang.

Hornumkjær Mølle pr. Braaskov.

Ejer: Hans Jacob Hansen, f. 5. Novbr. 1873 i Urlev, gift 27. April 1917 m. Kristine, født Thomsen. Møllen er oprettet i 1864 af Tonne Voldemarsen, Ejer af Hornumkjærgaard. Ogsaa Jomfru Sofie Lund, Raarup Vandmølle, var Ejer

den er oprettet i 1864 af Tonne Voldemarsen, Ejer af Hornumkjærgaard. Ogsaa Jomfru Sofie Lund, Raarup Vandmølle, var Ejer

af Møllen i en Aarrække. I 1874 købtes den af Møller Peter Hansen, der havde den til sin Død i 1908, hvorefter Enken førte Møllen videre, indtil Sonnen, den nuværende Ejer, overtog Møllen i 1915. Oprindeligt havde Møllen Overfaldshjul, der i 1928 erstattedes med Turbine. Møllen har en 12—14 HK. Holstebro Motor, og i 1902 blev der opsat Vindmotor.

Horsens Vester Mølle pr. Langholt. Ejer: Georg Schou, f. 26. December 1880 i Ikast, f. 18. Maj 1917 med Else Marie, f. Petersen. Oprindeligt en Stubmølle, som i 1848 blev nedrevet og i Stedet opførtes en hollandsk Vindmølle. I 1818 ejedes Møllen af Ole Christensen, som solgte den til Niels Andersen, der drev Møllen til 1825, da hans Søn, Ivar Nielsen, overtog den. I 1869 overgik Møllen til Ivar Nielsens Svigersøn, Christen Jensen, hvis Søn, Niels Jensen, i 1909 blev Ejer af Møllen. Møllen har været i samme Families Eje fra 1818 til 1917, da Møllen frasolgtes Møllegaarden. I 1933 købtes Møllen af nuværende Ejer.

Horsens Øster Mølle pr. Langholt. Ejer:

Carl Frederik Petersen, f. 20. Oktober 1867 i Nr. Utterup, g. 3. Maj 1895 m. Hansine, f. Andersen, død

1931. Møllen blev bygget 1881 af Møller Peter Jensen. I 1887 købte Christen Petersen Kyvsgaard Møllen, men afhændede den straks ef-

ter til den første Ejer, Peter Jensen, som i 1889 solgte til Peter Frederiksen. Nuværende Ejer arbejdede paa den Tid som Svend paa Møllen, og da Møllen i 1889 blev solgt ved Auktion til Købmand Klitgaard, Nr. Sundby, købte Frederik Petersen Aaret efter Møllen. Der har tidligere været Bageri i Forbindelse med Møllen. Der har været indlagt forskellige Motorer, og i 1934 er der installeret en 20 HK. »Deutz« Dieselmotor.

Hougaard Mølle, Vester Hassing. Ejer: Dyrhøge, Grdj. Jens Eriksen. Møllen er en gammel hollandsk Vindmølle fra 1841. I 1864 købtes Møllen af Grdj. Lars Eriksen, som i Januar 1911 overdrog den til sin Søn, den nuværende Ejer. Møllen har et Vindfang paa 28 Alen.

Hovborg Mølle, Hovborg. Ejer: Hans Nissen Joker, f. 21. Februar 1888 i Randers. Møllen er bygget 1866 af Nikolaj Poulsen, Hovborg, og Nikolaj Thaysen, Langtved, i Forening. 2 Aar efter overtog N. Poulsen Møllen, som han drev til sin Død 1888. I 1887 byggedes der et lille Fællesmejeri, som Møllen leverede Kraft til. 1892 overtog Niels Nikolajsen, Søn af N. Poulsen, Møllen. Efter hans Død købte Peder Mikkelsen i 1907 Møllen, og solgte den til nuværende Ejer den 1. Februar 1934. 1921 blev der indlagt Turbine, og i Juli 1934 installeredes der elektrisk Kraft grundet paa, at der er anlagt Ørred Damkultur, der kræver en Del Vand.

**Hovedgaards
Motormølle,
Hovedgaard.**

Ejer: Jens Jensen, f. 23. November 1876 i Rindum, g. 5. Aug. 1902 med Kristiane, født Møller Villum-

sen. Motormøllen er oprettet i 1912 af Møller Mikkil Mikkelsen, som imidlertid solgte den i 1918 til Møller Laus Christensen. Den

nuværende Ejer købte Møllen den 1. Marts 1923. Der findes installeret en 25 HK. Dieselmotor B. & W. Sønnen, Svald Møller Jensen, f. 2. September 1911, er ansat ved Møllen.

**Humle Mølle
pr. Kjellerup.**

Ejer: Thomas Jensen, f. 25. April 1851 i Valtrup, g. 23. Juni 1891 med Kirstine, f. Sørensen. Møllen er en af de

ældste Vandmøller i Landet, idet den stammer fra det 12. Aarhundrede og hørte ind under Godset Avnsbjerg. Senere kom Møllen

ind under Godset Dueland, tilhørende Hofjægermester, forhenværende Landbrugsminister Friis. I 1891 blev Møllen bortforpagtet til Thomas Jensen, som imidlertid selv købte den i 1908. Møllen har Underfaldshjul, og der er et Tilliggende paa 12 $\frac{1}{2}$ Tdr. Land.

Humlum Mølle pr. Humlum. Ejer: Jens Jensen, f. 28. November 1880 i Lisbjerg. Før i Tiden laa her en hollandsk Vindmølle med 28 Alen Vindfang, bygget

1882 af Møller Andreas Hansen, som i 1892 solgte til Møller Poul Andersen. I 1912 købte nuværende Ejer Møllen. 1925 blev Møllen nedrevet, og den nye Motormølle bygget. Paa Møllen findes 1 Kvarn, Valseværk og Kageknuser. Der drives Korn- og Foderstofhandel. 13 HK. Petroleummotor.

Hundborg Mølle pr. Sjørring. Ejer: Anton Carl Kongsbak, f. 16. September 1887 i Sæby, g. 27. November 1919 med Maren, f. Langgaard. Holl. Vindmølle, bygget 1839, stod oprindeligt ved Herregaarden Ulstrup, blev 1860 flyttet til sin nuværende Plads. 1872 blev

Møllen solgt til Møller Lars Olsen Bang, som i 1894 solgte til Møller Chr. Christensen. Den nuværende Ejer købte Møllen i 1918. Paa Møllen findes 2 Kvarne, Valseværk og Sigte samt Skallesten til Grynmølleri. Møllen har et Vindfang paa 26 Alen, der er indlagt en 20 HK. Deutz Dieselmotor. Korn- og Foderstofhandel.

Hunderup Mølle pr. Bramminge. Ejer: Peter Mortensen Andersen, f. 8. Februar 1888 paa Nr. Farup Mølle, gift 9. November 1910 med Anna, f. Hoffner. Hunderup Mølle ligger ikke mere paa det historiske Sted, idet den oprindeligt horte under Kærgaard. Møllen var den Gang Vandmølle, men da Vandtilførslen var lille, blev den erstattet med en Stubmølle i 1766. I 1787 ejedes den af Jacob Petersen, der ligesom hans Efterfølger, Poul Magnussen, udvidede Møllen. Sidstnævnte indrettede i 1806 en Hestemølle.

der dog blev trukket at Stude. I 1833 dode Magnussen, og Enken solgte Møllen til Hans Pedersen fra Lille Tanderup. I 1845 brændte Stubmøllen, og Hans Pedersen lod opføre en holl. Vindmølle, der i 1858 brændte ved Lynnedslag. Den afløstes af den nuværende store Vindmølle, som blev opført i selve Hunderup og overdroges til Sønnen, Hans Peder Hansen. Siden har Møllen været paa forskellige Hænder, indtil den nuværende Ejer i 1926 købte Møllen paa Auktion.

Hundstrup Mølle pr.

Hundstrup. Ejer: Lars Poulsen, f. 3. Maj 1896 i Hov, g. 22. April 1932 med Mariane, f. Svendsen. Holl. Vindmølle med 32 Alen Vindfang, som oprindeligt stod paa Skovbakken ved Nørre Sundby. Møllen ejedes i en Aarrække af Frederik Bjerregaard, Kylbygaard, gift med Ane So. Denne, som byggede Thisted Kirke og ejede Veslosgaard og Spotterup m. m., solgte i 1910 Møllen til Møller Jens Poulsen. I 1920 købte Møller Lauritz Pedersen Møllen, som han atter den 2. Oktober 1928 solgte til den nuværende Ejer. Paa Møllen findes 2 Kvarne, Valseværk, Triøre, Skallesten til Grynmølleri. Der drives Korn- og Foderstofhandel. 1921 blev Møllen paamonteret 38 Fods Klapsejlsvindmotor.

der dog blev trukket at Stude. I 1833 dode Magnussen, og Enken solgte Møllen til Hans Pedersen fra Lille Tanderup. I 1845 brændte Stubmøllen, og Hans Pedersen lod opføre en holl. Vindmølle, der i 1858 brændte ved Lynnedslag. Den afløstes af den nuværende store Vindmølle, som blev opført i selve Hunderup og overdroges til Sønnen, Hans Peder Hansen. Siden har Møllen været paa forskellige Hænder, indtil den nuværende Ejer i 1926 købte Møllen paa Auktion.

Hurup Mølle, Hurup, Øst-

jyll. Ejer: Hans Chr. Andreasen, f. 25. November 1882 i Nykøbing F., gift 23. November 1906 med Maren, f. Madsen. Møllen, der er en holl. Vindmølle, blev opført i 1862 af Møller og Gaardejer Jørgen Jensen, der havde den til 1868. Møllen har derefter haft følgende Ejere: Møller Jens Vedsted fra 1868—76, Møller Simon Jensen fra 1876—86, Møller Albert Magnussen fra 1886—96, Møller Niels Holst fra 1896—1900, Møller Niels Jensen fra 1900—08, hvorefter nuværende Ejer overtog Møllen og lod den modernisere og installerede en 8 HK. Petroleumsmotor »Bien«. Endvidere blev der indsat Selvpasertøj til Skalkvernen. Møllen har et Vindfang paa 31 Alen med Selvsvikker. Der drives Korn- og Foderstofhandel.

der dog blev trukket at Stude. I 1833 dode Magnussen, og Enken solgte Møllen til Hans Pedersen fra Lille Tanderup. I 1845 brændte Stubmøllen, og Hans Pedersen lod opføre en holl. Vindmølle, der i 1858 brændte ved Lynnedslag. Den afløstes af den nuværende store Vindmølle, som blev opført i selve Hunderup og overdroges til Sønnen, Hans Peder Hansen. Siden har Møllen været paa forskellige Hænder, indtil den nuværende Ejer i 1926 købte Møllen paa Auktion.

Hyldals Mølle pr. Støvring. Ejer: Martin Rasmussen, f. 22. Oktober 1875 i Vodskov, gift 15. Februar 1907 med Inger Marie, f. Johansen. Hyldals Mølle er en gammel Vandmølle. I 1900 overtoges Møllen af Møller Vilhelm Koch efter

Faderen Hans Koch, der havde brugt Møllen til almindeligt Mølleri. I Villh. Kochs Tid blev drevet Uldspinderi, som nedlagdes i

1908. I 1910 købte den nuværende Ejer Møllegaarden og Møllen, som nu kun maler til Hjemmeforbrug. Til Møllegaarden hører ca. 150

Tdr. Land. Møller Martin Rasmussen er Medlem af Menighedsraadet, Kasserer for Stenshøj Mejeri samt Bestyrelsesmedlem i Synderup og Sulderup Sparekasse.

Hylke Vandmølle pr. Hylke. Ejer: Jens Dam, født 23. Augtst 1874 i Virring, gift 18. Oktober 1898 med Bolette Johanne, f. Friis. Hylke

Mølle bestod oprindeligt af 2 gamle Vandmøller, som i sin Tid hørte ind under Skanderborg Rytteridistrikt. I 1833 købtes Møllen af Søren Friis, der i 1840 yderligere byggede en holl. Vindmølle. Denne blev dog omkring 1870 solgt og flyttet til Torrild. Søren Friis drev Hylke Mølle til 1869, da den overtoges af Sønnen, Møller Mads Friis, som atter d. 28. December 1904 solgte Møllen til sin Svigersøn, den nuværende Ejer. I 1903 brændte Hylke Mølle, men blev dog straks genopført. Møllen har et Overfaldshjul paa 6 1/2 Alen i Diameter, og der er et Tilliggende paa 71 Tdr. Land. Sønnen, Harry Ingvar Friis Dam, f. 22. Februar 1914, er ansat ved Vandmøllen.

Hvam Mølle pr. Hvam St. Ejer: Carl Peter Jacobsen Randrup, f. 20. Nov. 1889 paa Tulstrupgaard, Hvam, gift 12. Nov. 1924 m. Agnete Sophie,

f. Christensen. Hvam Mølle er en gammel Vandmølle fra omkring Aar 1700. Den nuværende Ejer købte Møllen i 1919 af Møller

Hans Hansen. I 1928 indlagdes Marless Turbine, og Møllen er iøvrigt siden da fuldstændig moderniseret. I 1930 indlagdes en 12 HK. Petroleumsmotor Holstebro.

Hvam Stationsmølle, Hvam. Ejer: Jens Peter Olesen, f. 12. December 1891 i Ejstrup pr. Skals, gift 25. Juni 1916 med Karen, f. Mikkelsen, Datterdatter af Møller Anders Andreasen, Byllerup Mølle pr. Nr. Aaby. Hvam Stationsmølle blev bygget i 1898 af Købmand Chr. Jensen, som drev Møllen en Del Aar, indtil han solgte den til Chr. Christensen. Denne solgte atter Møllen i 1920 til nuværende Ejer. I 1924 blev der indlagt ny Motor paa 14—16 HK. (»Deutz« Raaolienmotor). Der drives en omfattende Korn- og Foderstofforretning.

Hvidbjerg Mølle pr. Redsted, Mors.

Ejer: Theodor Christensen, f. 1. Juli 1905 i Karby, gift 17. Nov. 1931 m. Kristine, f. Olsen. Efter at

den gamle Hvidbjerg Mølle, der var en holl. Vindmølle, var bleven odelagt under Oktoberstormen 1921, blev den nuværende Klapsejlsvindmølle bygget af Theodor Christensen. Paa Møllen findes 2 Kværne og Valseværk. Vindfanget med Klapsejl er paa 30 Fod. Som Hjelpekraft anvendes en Petroleumsmotor paa 14 HK. »Struer«. Sammen med Mølleriet drives der ogsaa Fabrikation af Høns- og Kyllingefoder.

Hvidbjerg Mølle pr. Skive.

Ejer: Anders Jensen, f. 3. April 1884 i Borbjerg, gift 12. November 1921 med Johanne, f. Jensen, Datter af Møller Niels Jensen, Kisum Mølle. Efter Brand 1885 blev den nuværende holl. Mølle bygget af Møller Jens Rønbjerg. 1888 solgtes den til Møller Paul Wellesen. 1896 købtes den af Møller Anders Peter Petersen, som i 1907 solgte til Anders Peter Jensen, der dog allerede efter et halvt Aars Forløb afhændede den til Møller Frederik Felix. Mølleriet var nedlagt fra 1908, til den nuværende Ejer d. 19. Juli 1909 købte Møllen, der da blev fuldstændig moderniseret, med nye Kværne, Selvkrojer og Selvsvikker, og der blev bygget Beboelsesvilla. Møllen, der var gaaet stærkt tilbage, kom nu i god Fremgang.

I 1914 blev indlagt en 14 HK. Petroleumsmotor. Møllens Vindfang er 28 Alen. Der drives Handelsmølleri og Kundemaling.

**Hvidbjerg
Stationsmølle,
Hvidbjerg.**

Ejer: Christian Pedersen, født 15. Dec. 1902 i Sinderup, gift 6. Nov. 1932 med Dagmar, f. Larsen. Motormøllen blev bygget i 1924 af Møller Kr. Andersen, som solgte den til den nuværende Ejer i 1932. Paa Møllen findes 2 Kværne og

Valseværk. Der anvendes en 20 HK. Dieselmotor »Kramper«. Sammen med Mølleri drives ogsaa Korn- og Foderstofhandel.

**Hvidegaard
Mølle pr.
Hjørring.**

Ejer: Marius Knap, f. 14. Marts 1900 i Mou Sogn, g. 7. Juni 1925 m. Sørgine, f. Andersen. Hvi-

degaard Mølle er en smukt beliggende holl. Vindmølle, bygget omkring Midten af det 19. Aarhundrede. Dens Vindfang er 28 Alen.

Den nuværende Ejer købte Møllen den 20. April 1934. Som Hjelpekraft er der indlagt en 12 HK. Motor.

Hvidsten Mølle pr. Spentrup.

Ejer: Rasmus Kristensen, f. 6. August 1879 i Sødring pr. Havndal, gift 6. November 1901 med Jensine, f. Jensen. Møllen er en holl. Vindmølle, bygget omkring 1866 af Møller Peter Nielsen. I 1890 brændte Møllen, men blev bygget op af Møller Peter Yde. Senere Ejere er Esben Yde fra 1892—1912, Hans Andersen fra 1912—13, og endelig nuværende Ejer, der overtog Møllen i 1923. Møllen har et Vindfang paa 32 Alen med Selvkrojer og Selvsvikker. Endvidere er der installeret en 24 HK. Raaolliemotor »Hein«. Sønnen, Gunnar Christensen, f. 20. December 1916, er ansat ved Møllen.

**Hvilsom Mølle
pr. Hobro.**

Ejer: Niels
Chr. Jensen, f.
14. Jan. 1899
i Vaarst, gift
10. Juni 1928
med Dagny
Anna, f. Ove-
sen. Hvilsom

Mølle, ogsaa kaldet Fredens Mølle, blev flyttet til Hvilsom 1882 af Møller Philipsen fra Nysum. Møllen har været bortforpagtet paa forskellige Hænder, bl. a. til et Interessentskab. I 1917 købtes den af Møller O. M. Nielsen, der solgte den til Møller Anton Sørensen, der dog kun havde den et Aars Tid indtil 1928, da den nuværende Ejer købte Møllen. Han indlagde samme Aar en 15 HK. Dieselmotor »Deutz«. Møllen har et Vindfang paa 29 Alen. Der drives Handel med Korn- og Foderstoffer. Til Møllen hører 5 Tdr. Land.

**Hvirring Vestermølle pr.
Flemming.**

Ejer: Niels Ju-
lius Koch, f. 17. December
1883 paa Rask Mølle, gift
8. November 1912 med Jør-
gine Kirstine, f. Olsen. Møl-
len er en holl. Vindmølle
med et Vindfang paa 28
Alen, bygget i 1882 af Møl-
ler Martin Mortensen. I

1884 solgtes Møllen til Lars Jørgen Nielsen, som i 1888 bortforpagtede den til Møller Frederik Chr. Koch. Denne overtog Møllen i 1893, og overdrog den i 1912 til sin Søn, den nuværende Ejer. I 1928 blev der installeret en 16 HK. Dieselmotor »Deutz«, og Møllen fik paamonte- ret Vindmotor. Til Møllen hører der 10 Tdr. Land.

**Høgelund
Mølle pr. Far-
re.**

Ejer: Hen-
rik Jensen
Frost, født
22. Maj 1878
i Aagaard, gift
31. Juli 1904
med Karen, f.
Hansen. Høge-
lund Mølle er en holl. Vindmølle,
bygget i 1870 af Møller Jens Pe-
ter Christensen, som senere over-

toog den til sin søn, den nuværende Ejer. I 1928 blev der installeret en 16 HK. Dieselmotor »Deutz«, og Møllen fik paamonte- ret Vindmotor. Til Møllen hører der 10 Tdr. Land.

drog den til Sønnen, Chr. Peter Christensen. Den 7. December 1923 overtoges Møllen af nuværende Ejer, som udvidede den i 1926, og som i 1927 indsatte ny 10—12 HK. »Deutz« Motor.

Hvirring Østermølle pr. Flemming. Ejer: Søren Sørensen, f. 7. August 1866 i Løsning, gift 12. December 1896 med Ane, f. Andersen. Møllen er en holl. Vindmølle med et Vindfang paa 31 Alen, bygget i 1884 af Møller Jakob Hansen. I 1886 solgtes Møllen til Møller Christen Pedersen og derefter i 1898, d. 1. Maj, til nu-

Søren Sørensen.

Alfred Sørensen.

værende Ejer. Senere er Møllen gaaet i Forpagtning til Sønnen. (Se nedentor). I 1919 blev der installeret en 12 HK. Raaliemotor, som i 1930 udskiftedes med en 20 HK. Gideonmotor. I 1931 faldt Vingerne ned, hvorefter der blev bygget en Vindmotor. Sammen med Møllen drives der ogsaa et Savværk.

Alfred Sørensen, f. 8. September 1903, Søn af ovennævnte Søren Sørensen, Hvirring Østermølle. Alfred Sørensen er Forpagter af Møllen.

Højbjerg Mølle pr. Rødkjærsgård. Forpagter: Frederik Otto Lund, f. 8. Januar 1908 i Lysgaard, g. 10. Sept. 1933 m. Johanne, f.

Welling, Sønmedatter af Møller Carl Thind Welling, Ronge Mølle. Højbjerg Mølle ved Rødkjærsgård er en gammel Vandmølle. I sin

nuværende Skikkelse stammer den fra omkring 1880, da den blev nyopbygget af Procurator Glud, der havde sin Bopæl paa Møllegaarden. I 1922 forpagtede Rasmus Lund Møllen, som han drev til 15. Juli 1933, da Broderen, den nuværende Mølleforpagter, overtog den. Til Møllen hører Landbrug paa ca. 100 Tdr. Land, og der drives Handel med Korn- og Foderstoffer samt Godning.

Højbjerg Mølle pr. Varde. Ejer: Kristian Thomsen Mouridsen, f. 29. Januar 1888 i Vester Marup, gift 29. December 1918 med Melba, f. Petersen, Datter af Møller Peter Ebbesen Petersen, født 26. Februar 1851, død 15. Februar 1934 ved

Ulykkestilfælde. Højbjerg Mølle blev bygget 1897 af Møller Peter Ebbesen Petersen, som drev Møllen indtil 1918, da hans Svigersøn, den nuværende Ejer, overtog Møllen. Til Møllen hører 30½ Td. Land.

**Højen Mølle
pr. Vejle.** Ejer:

Ivar Jensen
Falk, født 24.
Juni 1877 i
Ørsted Sogn,
g. 16. Februar
1906 m. Anna,
f. Olsen. Møl-
er oprettet i

1790 af Møller Freund og blev senere overtaget af Sønnen, Jens Freund. I 1841 nedbrændte Møllen, hvorefter den nuværende Mølle

blev bygget. Højen Mølle er bl. a. kendt fra en historisk Tildragelse, idet Tysskerne under Krigen i 1864 besatte Møllen, og benyttede den som Observationspost, da den er meget højt beliggende. Den nuværende Ejer, der en Tid var Bestyrer af Give Mølle, fra 1897—1909, overtog Højen Mølle den 11. November 1918. I 1934 blev der indlagt en 35 HK. »Deutz« Dieselmotor. To Søner er ansat ved Møllen, nemlig Ejner Falk, f. 16. Oktober 1909, og Arne Falk, f. 24. Juni 1916.

Højris Mølle pr. Vægger. Ejer: Hans Justinus Fischer, f. 13. April 1864 i Højris Mollegaard, g. 4. Maj 1900 med Maren Kristine, f. Lausten. Møllen er en gammel Vand- og Stampemølle, som fra omkring 1820 har været i Familien Fischers Eje. Hans Nicolaj Fischer anlagde Stampemøllen omkring 1825 og ejede Møllen indtil 1855, da han overdrog den til sin Son, Hans Fischer. Den

len. Til Møllegaarden hører der 150 Tdr. Land.

gamle Vandmølle, som laa Øst for den nuværende, blev nedrevet af Hans Fischer, der lod den nuværende Mølle bygge. I 1902

døde Hans Fischer og hans Son, den nuværende Ejer, overtog Møllen. Ejerens Son, Hans Fischer, f. 8. Maj 1903, er ansat paa Møl-

Højrup Mølle pr. Horne.

Ejer: Kristian Andr. Jensen, f. 25. December 1884 i Asdal, gift 11. Marts 1904 m. Inger Marie, f. Kristensen.

Møllen er en hollandsk Vindmølle med 26 Alens Vindfang, bygget 1889 af Møller Peter Højer. I 1898 solgtes den til Møller Peter Stendys, som i 1900 overdrog den til Møller Niels Mortensen Toft. Den nuværende Ejer købte Møllen i 1907. Møllen har 2 Kværne, Sigte og Skallesten til Grynmølleri.

Højrup Mølle pr. Tavlov.

Ejer: Knud Madsen Knudsen, f. 25. April 1868 i Ødsted, gift 3. Juni 1915 m. Anna Marie, f. Olsen Sand. Møllen

blev bygget 1882 af Gaardejer Niels Peter Ludvigsen, som overdrog den til sin Svingerson, Niels Petersen, som drev den i nogle

Aar, til han pludselig døde. Enken drev Møllen i nogen Tid, for derefter at bortforpagtede den til Møller Søren Winther. I 1893 forpagtede Møller Knudsen Møllen, som han købte i 1897 og lod nedrive i 1934.

Højslev Mølle og Omegns Elektricitetsværk. Forpagter: Hans Aaroe, f. 17. September 1881 i Sønderbjert Sogn, gift 14. November 1906 med Mette, f. Bække. Møllen er en gammel Vandmølle fra det 15. Aarhundrede. Den horte til 1918 under Højslevgaard. Der har været Stampemølle og Farveri. Møller Poul Holmgaard købte den i 1923, og solgte den i 1928 til et Andelsselskab, som byggede Elektricitetsværk i Forbindelse med Mølleriet. Der er indlagt 2 Mahler Turbiner, hver paa 30 HK. og en »Atlas« Dieselmotor paa 60 HK.

den til Møller Niels Chr. Petersen Langgaard, som drev Møllen til 1911, da hans Søn, den nuværende Ejer, overtog den. Møllen har 2 Kvarne, Valseværk og Triøre. Der benyttes som Hjelpekraft en 16 HK. Petroleumsmotor.

Hørdum Øster Mølle, Hørdum. Ejer: Niels Peter Jensen, f. 27. September 1900 i Stagstrup, g. 20. Oktober 1928 med Nicoline, f. Kristensen, Datter af Møller Niels Kr. Kristensen, Ørding Mølle. Den gamle hollandske Vindmølle med Vindfang 24 Alen stod op-

prindelig i Thisted, hvor den først anvendtes som Papirmølle og senere som Kornmølle. Den blev i 1870 flyttet til Hørdum af Møller Ubbesen, som solgte Møllen til Niels

Hørdum Vester Mølle, Hørdum. Ejer: Anders J.

Langgaard, f. 2. Nov. 1887 i Hørdum, gift 1911 med Karen, f. Lundby.

Møllen er en holl. Vindmølle med Vindfang 27 Alen, bygget 1843 af Møller Jens Møller. I 1870 købtes den af Møller Kanstrup, som i 1872 solgte

Hove. Denne solgte i 1896 til Møller Peter Chr. Pedersen, der i 1917 afhændede Møllen til Møller Jens Leergaard. Den nuværende Ejer købte Møllen i 1923. 4. November 1931 brændte Møllen og blev genopført som Motormølle med Klapsejlsvindmotor med 40 Fods Vindfang. Møllen har 2 Kværne, Valseværk, Sigte, Triøre og Pillekværn til Grynmølleri. Der er indlagt en 16 HK. »Deutz« Raaolliemotor. Der er Korn- og Foderstofforretning.

Ejer, den 1. Maj 1923. Møllen har Brystfaldshjul. Sønnen, Georg Andersen, f. 3. April 1917, er ansat ved Møllen.

Hørup Mølle pr. Kjellerup.

Ejer: P. Andersen, f. 15. Juli 1878 i Vester Hornum, gift 17. April 1908 med Marie, født Højfeldt. Møllen

er en Vandmølle, bygget i 1860 af Møller Nielsen. I 1895 overtoges den af Sønnen, Alfred Nielsen, som solgte den til nuværende

Hørning Mølle, Hørning.

Ejer: Rasmus Rasmussen, f. 4. Dec. 1899 i Lyngby pr. Albøge, Jyll., g. 28. Juli 1929 med Anna, f. Jessen. Møllen

er en holl. Vindmølle, der har et Vindfang paa 30 Alen, er bygget i 1858. I 1873 brændte Møllen, hvorefter den nuværende blev opbygget i 1874 af Møller Søren Rask. Senere har Møllen tilhørt Møller Peder Dam til 1891. Møller Marinus Jensen 1891—1906, Ingvar Basse 1906—21, Chr. Jensen 1921—29, og endelig nuværende Ejer, der overtog Møllen den 30. Maj 1929. Der findes en 14—16 HK. Bolinder Motor, som er installeret i 1929.

Høtofte Mølle pr. Koldby. Ejer: Hans Søren Hansen, f. 2. Juli 1879 i Ørby. g. 30. Marts 1912 med Astrid Eline, f. Hansen. Høtofte Mølle er en gammel hollandsk Vindmølle, bygget 1814 af Møller Jørgen Buhr. Senere ejedes Møllen af Lars

Snedker, som solgte den til Hans Jørgen Hansen. Denne drev Møllen i ca. 50 Aar, hvorefter den i 1918 overgik til Sønnen, den nuværende Ejer.

Hdved Mølle pr. Jelling. Ejer:

Peter Christian Truelsen, f. 2. Juni 1883 i Brande Sogn, g. 28. Sept. 1907 med Marie, f. Jensen, død 1933. Møllen var oprindelig en Vindmølle, sikkert en af de ældste i Jylland. Den brændte i 1843,

men blev straks efter genopbygget. Møllen har i Tidens Løb selvfølgelig været paa mange Hænder. Blandt de seneste Ejere kan nævnes Møller Gortz og Møller

Bernh. Krop 1870. Endvidere Grd. Vilh. Schmidt 1870—73, Møller Anders Christensen 1873—1905, dennes Søn 1905—18 og endelig nuværende Ejer,

der overtog Møllen den 1. Juni 1918. I 1920 indlagdes ny 20 HK. Tuxham Motor. I 1875 anlagdes, i Forbindelse med Møllen, Bageri,

Maltgøroeri og Rogeroi. Medens de 2 sidstnævnte er nedlagt, er Bageriet bleven stærkt udvidet. Endvidere drives der en Foderstofhandel. Sønnen, Ejner Truelsen, f. 15. Juli 1912, er ansat ved Møllen og Bageriet.

Ingerslev Mølle pr. Tranbjerg.

Ejer: Thorvald Jensen-Fogh, f. 2. Marts 1878 i Ormslev, gift 13. Juli 1903 med Anne, f. Nielsen. Møllen, som er en

gammel Vandmølle, og Møllegaarden, hvortil der hører 60 Tdr. Land, er i sin nuværende Skikkelse fra omkring 1850. Hvorlænge der for den Tid har været drevet Mølleri vides ikke. Siden 1850 har Møllen haft 3 Ejere. Den nuværende Ejer har haft Møllen i 20 Aar, og hans Forgænger, Jens Fog Nielsen, havde den i 28 Aar. Som Hjælpemølle stod der før i Tiden paa Bakken en Vindmølle, men den blev nedrevet for 30 Aar siden, og i Stedet blev der indlagt Petroleumsmotor som Hjælpkraft.

Isenvad Mølle pr. Ikast. Ejer: Hans P. Rasmussen, f. 3. Januar 1894 i Rostrup pr. Bogense, g. 4. Juni 1921 med Karen Marie, f. Hansen. Denne gamle holl. Vindmølle med 28 Alens Vindfang laa oprindelig paa Springbjerg Bakke og ojedes af Møller Jens Truelsen, men blev i

1890 købt og flyttet til sin nuværende Plads af Købmand Knud Rasmussen, som drev Møllen i Forbindelse med Købmandshandel og Korn- og Foderstofforretning til 1921, da den blev solgt til den nuværende Ejer. Der er installeret en 12 HK. Petroleumsmotor.

Janderup Mølle, Janderup. Ejer: Johannes Christensen, f. 20. Sept. 1903 i Gudmindrup, g. 30. Juni 1929 med Signe, f. Hansen. Møllen er en holl. Vindmølle, bygget ca. 1848 af et Aktieselskab bestaaende af en Del Gaardmænd fra Egnen. Paa Grund af Mølletvang, maatte der

kun males Mel og Gryn. Som Bestyrer blev antaget Johannes Poulsen. Han købte Møllen ca. 10 Aar efter og solgte den i 1876 til Claus Clausen. I 1894 brændte Møllen, men blev straks genopført og kom i Gang Juleaften 1895. I 1903 solgtes Møllen fra Møllegaarden til Chr. Nielsen. Følgende har derefter været paa Møllen: fra 1905—09 Torben Iversen, 1909—23 Søren Lorensen, 1923—29 Aug. V. Jensen og endelig nuværende Ejer, der overtog Møllen 1929.

Møllen har 2 Kværne, Valse- og Sigteværk samt Pillekværn til Grynmølleri. Møllens Vindfang er 32 Alen, og der er indlagt en 20—25 HK. Dieselmotor »Deutz«.

Jebjerg Mølle pr. Langaa. Ejer: Niels Jacob Nielsen, f. 26. April 1892 i Grenaa, g. 26. Maj 1927 med Gerda Kathinka, f. Jensen. Møllen er en holl. Vindmølle med et Vindfang paa 30 Alen, bygget af Møller Niels Johan Jensen i 1883 efter gammel Konstruktion med Kludesejl og Svans. I 1898 blev Møllen omforandret med Selvkrøjer og Selvsvikker. Møller N. J. Jensen havde Møllen til 1903, da den overtoges af Møller Georg Hansen fra 1903—12, derefter Møller Hans Hansen fra 1912—22, og endelig nuværende Ejer, der overtog Møllen den 1. No-

vember 1922. I 1923 blev der indlagt en 16—18 HK. Raaoliemotor »Holstebro«. Siden 1888 har der ogsaa været drevet Rugbrødsbageri, som blev moderniseret i 1923 og fik indlagt 7 HK. Elektromotor »Jysk Elektro«.

Jebjerg Mølle, Jebjerg. Ejere: Jens P. Jensen, f. 13. December 1880 i Borbjerg, Ejer af Djeld Mølle, og Anders Jensen, f. 3. April 1884 i Borbjerg. Ejer af

Hvidbjerg Mølle. Den oprindelige Jebjerg Mølle brændte i 1889, hvorefter den nuværende Mølle blev bygget med Vindfang 32 Alen, Selvkrojer og Selvsvikker. Den ejedes da af

Møller Johs. Johnsen, som i 1896 solgte den til Niels Christensen. I

1912 købtes Møllen af Møller Niels Jensen, som drev den i 20 Aar, da han solgte den til sine Brødre, de nuværende Ejere. Der er indlagt en 20—24 HK. »Activ-Motor«. Der drives Landbrug og Korn- og Foderstofhandel.

Jelling Mølle, Jelling. Ejer: Søren Pedersen Brøndum, f. 12. Oktober 1877 i Vinding ved Vejle., gift 18. Juni 1905 med Marie, f. Skærlund. Møllen

er en holl. Vindmølle, bygget i 1877 af Gaardejer Anders Thomsen. Denne havde Møllen til 1890, hvorefter den overtoges af Møller Jørgen Kjær. Den nuværende Ejer overtog Møllen den 1. November 1910 og driver stor Forretning med Korn- og Foderstoffer samt Gødning. Den Gang fandtes der Dampmaskine, men i 1926 blev der installeret en 28—30 HK. Dieselmotor »B. & W.«. S. P. Brøndum er Formand i Jelling Haandværkerforening samt Repræsentant for Dansk Møllerforening.

Jerlev Mølle pr. Vejle. Ejer: Enkefru Jensine Jeppesen, Enke efter Møller Morten Jeppesen. Møllen er bygget i 1870 af Møller Julius Laban. Senere overgik Møllen til Møller Johan Jensen, og i 1888 blev den købt af afdøde Møller Morten Jeppesen. Efter dennes Død i 1925 føres Møllen videre af Enken, idet Sonnen.

Morten Jeppesen.

Arne Jeppesen.

Arne Jeppesen, f. 27. Maj 1901, er Bestyrer, medens en anden Son, Alfred Jeppesen, f. 31. Oktober 1907, er ansat ved Møllen. I 1904 blev der indlagt Motordrift, og i 1927 blev der installeret ny 20 HK. Kalundborg Motor. Indtil 1912 har der sammen med Møllen været drevet Bageri.

Jordrup Mølle pr. Jordrup. Ejer: Alfred Nissen, f. 16. December 1894 i Esbjerg, gift 10. November 1915 med Katarine, f. Seirup. Jordrup Mølle blev bygget 1885

Nic. Kring.

Alfred Nissen.

af Møller Nicolaj Kring, som drev Møllen til sin Død 1930. Enken solgte Møllen i 1932 til nuværende Ejer. Der benyttes som Hjelpekraft en 18 HK. Kallundborg Dieselmotor.

Jerslev Motormølle, Jerslev.

Ejer: Jens Iversen Jensen, f. 29. Oktober 1875 i Valsted pr. Nibe, gift 27. April 1900 med Mathilde, f. Lund. Møller Jensen, som i en Aarrække var Møller paa Vodskov Mølle, flyttede 1929 til Jerslev og byggede den nuværende Motormølle. Der benyttes en 14 HK. Deutz Raaliemotor.

Karby Mølle pr. Nykøbing Mors.

Ejer: Jens Christian Andersen, f. 29. Aug. 1896 ved Valborg Mølle. Gammel holl. Vindmølle bygget 1875. 26 Alen Vindfang med Selvkrøjer og Selvsvikker. Fra 1910—1920 ejedes Møllen af Møller Paul Højgaard, som solgte til

Møller Morten Hald, som i 1922 overdrog den til sin Broder, Møller Peder Kr. Hald. 1926 købte Møller Jens Bonde Christensen Møllen, men

solgte den Aaret efter til Møller Kresten Kjærgaard, der 1932 solgte til Møller Alfred Vester, af hvem nuværende Ejer købte Møl-

len i 1934. Paa Møllen findes 3 Kvarne, Valseværk, Sigte og Skallesten til Gryn-mølleri. 10 HK. Raaliemotor. Der drives Korn- og Foderstofhandel.

Karby Motormølle, Karby Mors.

Ejer: Christian J. Christiansen, f. 2. Marts 1898 i Karby, g. 21. Juli 1925 med Poulina, f. Sørensen. Oprindelig en holl. Vindmølle med 28 Alens Vindfang, bygget 1844. Møllen har siden 1848 været i samme Slægts Eje, idet den da blev købt af Møller Chr. Jacobsen, som 1885 overdrog den til sin Søn Niels Christiansen, hvis Søn, nuværende Ejer, overtog Møllen 1925. Efter betydelig Stormskade i 1933 blev Møllen nedrevet og den nuv. Motormølle bygget. 20 HK. Deutz Dieselmotor. Landbrug 12 Tdr. Land.

Karmark Mølle pr. Bjerringbro. Ejer: Berteline Thorup, f. Vestergaard, g. 1890 med Søren Thorup, død 1919. Møllen er en gammel Vandmølle fra det 15. Aarhundrede. Den har i over 100 Aar været i samme Slægts Eje, idet den i 1812 køb-

tes af Kristen Jørgensen og fra ham overgik til hans Svigersøn Møller Søren Thorup. Efter Søren Thorup fik hans Son, Kristen Thorup, Møllen. Kristen Thorup

var Fader til ovennævnte Søren Thorup, der fik Møllen i 1884. Efter hans Død bestyres Møllen for Enken af Sonnen, Kristen Thorup, f. 23. Marts 1898. Møllen har eget Elektricitetsværk og Landbrug paa 100 Tdr. Land.

**Karolinelund
Mølle pr.**

Gjern. Ejer:
Jens Christensen, f. 29. Oktober 1882 i Laasby, g. 16. April 1908 m. Laura, f. Lindberg. Vand-

møllen er bygget 1860 af Møller P. Flensted, som solgte 1864 til Møller Anders Andersen Juul, hvis

Søn af samme Navn overtog Møllen 1912. 1919 købte nuværende Ejer Møllen. Der findes 2 Kværne, Valseværk, Skallesten til Grynmølleri og Grynsorterer. 2 Vandhjul 8—12 HK. Landbrug 30 Tdr. Land. Søn: Børge Lindberg Christensen, f. 20. Sept. 1912, arbejder ved Møllen.

Karup Mølle, Karup. Ejer: Peter Jørgensen. Bestyrer: Peter Jensen, f. 2. December 1898 i Karup Sogn, g. 11. December 1931 med Jensigne, f. Phillipsen. Karup Mølle er en gammel historisk Vandmølle fra Frederik 2.s Tid. Den dreves i Forbindelse med Kro. Karup Kilde var en hellig Kilde, og Historien beretter om Folks Valfart til den. Der drives nu ved Møllen stor Ørredkultur, idet der er anlagt ialt 42 Fiskedamme. Møllen har en Kværn, Valse og

Kageknuser. Der drives desuden Handel med Korn- og Foderstoffer. Møllen har installeret en Turbine paa 12 HK.

Kastbjerg Mølle pr. Havndal.

Ejer: Søren Ranch, f. 18. Februar 1873 i Kastbjerg, g. 30. November 1906 med Petrea, f. Pedersen. Kastbjerg Mølle er en af de ældste Vandmøller i Landet, idet den kendes saa langt tilbage som til det 14. Aarhundrede og hørte da under Godset Trudsholm. I 1506 blev Møllen genopbygget af Jørgen Krumpens Enke, Anna Rosenkrands. Blandt senere Ejere er som ældst kendt en Mand kaldet »Sive Niels«, som solgte Møllen til

Møller Christen Johnsen. Denne skødede Møllen i 1844 til Svigersønnen, Rasmus Schifter, som solgte den d. 11. Januar 1877 til Møller Søren Sørensen Ranch, hvis Son, den nuværende Ejer, overtog Møllen i 1908. Indtil 1912 blev Møllen drevet ved Vandkraft med Turbine, men Vandet blev da solgt til omboende Lødsejere ved Hedeselskabet, og der blev derefter anskaffet en Vindmotor og Raaoliemotor 20 HK. Hein. Der er et Tilliggende paa 34 Tdr. Land. Sønnen, Anker Ranch, f. 6. Juli 1909, er ansat ved Møllen.

Katvad Mølle pr. Thorsø.

Ejer: Lars Frederik Larsen, f. 18. Oktober 1878, Lamdrup Mølle pr. Svindinge, g. 17. December 1921

med Kathrine, f. Madsen. Katvad Mølle er en gammel Vandmølle, og saavel den som den tilhørende Møllergaard hørte ind under Grev-

selskabet Frijsenborg. Baade Møllen og Gaarden var imidlertid i Fæste. Den ældste Fæster, som kendes, var Mads Vindelev. Denne blev i 1802 afløst af Poul Drachmann. I 1826 efterfulgtes han af Sønnen, Hans Drachmann, og den 1. Maj 1875 igen af dennes Søn, Poul Drachmann. Den 1. Oktober 1918 købtes Møllen af nuværende Ejer, som lod den modernisere og fornyede Vandhjulet og Kværne. I 1929 blev der indlagt en 20 HK. Turbine »Mahler« samt installeret eget Elektricitetsværk. Sønnen, Svend Aage Larsen, f. 14. August 1911, arbejder ved Gaarden og Møllen. Til Møllen hører 30 Tdr. Land.

Kibæk Mølle, Kibæk. Ejer: Anna Merrild, f. Fromsejer, g. med Mads Merrild, f. 14. Marts 1891 i Kibæk, d. 1931. Møllen er en gammel Vandmølle fra det 16. Aarhundrede. Den hørte i lang Tid til Godset Tanderupgaard. Af senere Ejere kan nævnes: Møller Jens Madsen, fra omkring 1865 Møller Jesper Jensen, fra 1878

Jens Sorensen og fra 1888 Hans og Lauritz Antonisen. I 1893 købtes Møllen af Købmand Vilhelm Merrild, hvis Søn, ovennævnte Mads Merrild, blev optaget i Virksomheden i 1913. Der blev da paabegyndt Købmandshandel og Handel med Korn-

M. Merrild.

Th. Eriksen.

og Foderstoffer. Møllen har 2 Kværne, Valseværk, Kageknuser, Sigte og Gryn-mølleri. Der benyttes en 18 HK. Mahler Turbine. Efter Mads Merrilds Død fort-sætter Fru Merrild Virksomheden med Thorvald Eriksen, f. 14. Marts 1905 i Am-borg, som Forretningsfører.

Kilsgaard Mølle pr. La-

ven. Ejer: Peter Hovgaard Laursen, f. 4. Februar 1874 i Sporup Sogn, g. med Ane Marie, f. Knudsen. Holl. Vindmølle bygget 1858 af Proprietær Delholm til Kils-gaard. Møllen blev bortfor-pagtet til Møller Jens Jacobsen. I 1864 brændte Møllen,

men blev straks efter genopbygget. 1878 købte Møller Rasmus Jensen Møllen. Andre Ejere var: 1884 til 1892 Møller Peter Laursen, 1892 -1897 Møller Sabroe Jensen, af hvem nuværende Ejer købte Møllen. 28 Alens Vindfang med Selv-krojer og Selvsvikker.

Kjærby Mølle, Kjærby pr. Hald.

Ejer: Chri-stian Krogh, f. 12. December 1890 i Kjærby.

Kjærby Vandmølle nævnes første Gang i et Mageskifte mellem Kong Frederik 2. og Jørgen Bernekoy til Kjellerup, udstedt i Kolding 22. Januar 1566, hvorved Jørgen Bernekoy fik af Dronning Dorotheas Livgedingsgods i Dronningborg Len bl. a. »en Mølle, kaldet Kierhøj Mølle«. Møllen er dog meget ældre, og det er sandsynligt, at den har tilhørt Graabrodre Kloster i Randers, af hvis Gods Dronningens Liv-gedingsgods netop dannedes. Senere tilhørte Kjærby Mølle Mariager Kloster, og ved dettes Salg 1664 tilhørte Møllen en Tid den bekendte Generalpostmester Poul Klingenberg, død 1690. Derefter tilhørte Møllen atter Mariager Kloster, indtil Kloster-godset solgtes ved Auktion til et Interessentskab, som handlede videre med Godset. Kjærby Mølle tilhørte derefter en Degne- og Præstefamilie i Randerseggen, indtil den afhandledes til Rasmus Brasch paa Kjellerup 1788. I al denne Tid var Møllen

naturligvis fæstet bort. Af nyere Tids Fæstere kan nævnes Familien Villadsen i omtrent 100 Aar. Derefter kom Familien Schjodt indtil 1907, da Kjørby Mølle blev solgt fra Kjellerup til fire Kjørby-Gaardmand. Den nuværende Ejer overtog Møllen i 1913. Møllen blev indtil 1929 drevet af 2 Vandhjul. Der blev da indlagt Turbine, som leverer Kraft til Møllermaskinerne, Tærse- og Hakkelsemaskiner samt til eget Elektricitetsværk.

Kjør Mølle pr. Hejls. Ejer: Poul Madsen Dall, f. 21. Oktober 1872 i Kær Mølle, g. 21. Juli 1898 med Hanne Kristine, f. Refslund. Møllen var oprindeligt en Borgmølle til det adelige Gods Vargaard i Hejls. I det 16. eller 17. Aarhundrede flyttedes Møllen paa Grund af Vandmangel fra sit oprindelige Sted »Mølledamsjorderne« ud i Kæret, hvorefter den foruden Vargaard Mølle ogsaa blev kaldt Kjør Mølle, som den nu hedder. I 1684 blev Møllen nyopført. I Jordebogen fra omkr. 1711 staar, at Vargaard Mølle tilhører kgl. Majestæt. Den ældste Arvefæstekontrakt er fra 1746, hvor Møllen overlades Claus Hansen Bahr og hans Arvinger indenfor Ægteskabet. I 1819 ejedes Møllen af Jens Christensen Krogh, der 1837 solgte den

til Christian Schmidt, der i 1845 afhændede den til Johann Hansen. Denne overdrog i 1857 Kjør Mølle til sin Svigersøn, Hans Dall, der er Fader til den nuværende Ejer, der overtog Møllen i 1903. Hans Dall døde 1911. I 1862 byggede Hans Dall en Vindmølle, som blev nedrevet 30 Aar efter. I 1900 blev der afsluttet en Traktat mellem Tyskland og Danmark angaaende Reguleringen af Aaløbet ved Kjør Mølle, og som udgjorde en Del af den daværende Grænse. Denne Aaregulering var da allerede foretaget af Hans Dall uden Myndighedernes Tilladelse, men han undgik ved behændig Optræden Ubehageligheder ved saaledes paa egen Haand at have ændret Landenes Grænser. Efter Aareguleringen købte Hans Dall en lille Dampbaad og en Pram, der i mange Aar besorgede Transporten af Varer fra og til Slusen.

Kjørs Mølle pr. Laven. Ejer: Søren Peter Møller Andersen, f. 14. November 1871 i Jaungyde, Tulstrup Sogn, g. 26. Marts 1895 med Inger Marie, f. Jacobsen.

Møllen er en kendt gammel Vandmølle. Af senere Ejere kan nævnes Møller Hollesen til 1858, Møller Anders Baastrup fra 1858—94 og Sønnen, Møller Peder Baastrup fra 1894—1908. Nuværende Ejer overtog Møllen den 14. Februar 1908. Møllen har Overfaldshjul paa $7\frac{1}{2}$ Alen og fik i 1910 indlagt en 12 HK. Hornsby Motor.

Kjærsgaard Mølle pr. Fredericia. Ejer: Christian Jensen, f. 23. Februar 1878, Ørum Sogn, Daugaard, gift 26. Januar 1901 med Anna Rasmine, f. Hansen. Kjærsgaard Mølle er anlagt i

1861 af Møller Hans Chr. Jensen. Sønnen, Hans Jensen, havde Møllen en Tid, men solgte den til Møller Hans J. Kyed, der havde den til 1933. Den nuværende Ejer overtog Møllen den 1. Juli 1933. Sammen med Møllen drives ogsaa et Savskæreri samt Tømrervirksomhed. To Søner er ansat ved Møllen og Savskæreriet, nemlig Alfred Jensen, f. 21. Februar 1913 og Rasmus Jensen, f. 1. September 1901.

Kjølens Mølle pr. Løstrup. Ejer: Soren V. Stigsen, f. 14. Juni 1894 i Lundsgaard, gift 4. April 1917 med Albertine, f. Kjeldsen. Kjølens Mølle er en meget gammel Vandmølle, om hvis Ejerforhold følgende kan oplyses: 5. Juli 1757

skifter Jens Lauritzen Møller efter sin Hustru Kirstine Gustavsdatter. 29. Dec. 1769 Skifte efter Møller Mads Christensen. 27. Juni 1778 er

der (Skifte?) Forretning hos Møller Hans Nielsen Møller. Til Stede var bl. a. Poul Hansen Møller, antagelig Son af forannævnte. 7.

Oktober 1787 Skifte efter Ane Kjeldsdatter, der var død i Kjølens Mølle. 10. Juli 1797 Skifte efter Møller Niels Lastrups afdøde Hustru, Christiane Josefsdatter. I 1840 døde Møller Niels Christensen, hvis Fader nævnes som Fæster af samme Mølle. I 1844 nævnes en Møller Chr. Nielsen. Derefter nævnes en Møller Holm, hvis Enke i Firserne solgte Møllen til Peder Jørgensen af Kjølens. Derefter følger: Niels Mikkelson, Mads Peder Lyngso, Jens Hellerup og Kristen Fisker, der i 1917 solgte Møllen og Møllegaarden til den nuværende Ejer. Vandmøllen har et Overfaldshjul paa $6\frac{1}{2}$ Alen. Der drives Korn- og Fødestofhandel samt Landbrug paa 20 Tdr. Land. Ejerenes Son, Kjeld Chr. Stigsen, er ansat ved Møllen.

Klakring Mølle, Klakring.

Ejer: Niels Møller, f. 26. April 1882 i Gribstrup Mølle, g. 6. Februar 1909 med Karen, f. Rahbek Petersen. Navnet Klakring siges ifølge Overlevering at stamme fra Kong Harald Klak. Den nuværende Mølle blev bygget omkring 1860 af Grdr. Morten Dreyer, der solgte den til Møller Kramer.

Fra 1888 til 1918 ejedes Møllen af Møller Anders Sørensen og fra 1918—22 af Møller Johs. Freund. Den nuværende Ejer overtog Møllen den 10. Januar 1922. I 1927 indlagdes en 20 HK. Houmøller Motor. I Efteraaret 1930 fik Møllen paasat Vindmotor. Ejerenes Søn, Svend Arne Møller, f. 27. August 1918, er ansat paa Møllen.

Klejs Mølle pr. Gramrode.

Ejer: Hans Peter Petersen, f. 25. Marts 1900, Vindbølgaard, Klejs, gift 8. Maj 1927 med Thyra, f. Andersen. Møllen var tidligere en holl. Vindmølle, bygget i 1862 af Grdr. Jens Juul og igangsat 18. August samme Aar. Af senere Ejere nævnes Søren Mortensen og Chr. Steffensen til 1900. Endvidere Møller R. Møballe 1900—1927, og endelig nuværende Ejer, der overtog Møllen den 9. Februar 1927. I 1930 indsattes en ny 12—14 HK. Motor Activ. I Sommeren 1932 blev Møllen ombygget til Vindmotor.

Klokager Mølle pr. Hjørring. Ejer: Jens Peter Petersen, f. 25. August 1879 i Vogn Mølle,

Mosbjerg Sogn som Søn af Møller Niels Petersen, død 1912, gift 26. Dec. 1900 med Marie, f. Jensen. Klokager Mølle, der har et Vindfang paa 30 Alen,

blev bygget omkring 1886 af Møller Vindstrup, der drev den til 1897, da han solgte den til Møller

Carl Christensen. Denne solgte efter omkring 10 Aars Forløb Møllen til den nuværende Ejer. I 1907 indlagdes Motor, som i 1914 ombyttedes med en 20 HK. Ideal Motor. Møllerenes Søn, Bernhard Petersen, f. 1903, er ansat ved Møllen.

Klostergaards Møllen, Pandrup. Ejer: Alfred Buus, f. 17. April 1896 i Hasseriis, g. 10. November 1923 m. Marie, f. Nissen. Den første holl.

Mølle, som stod i Pandrup, hed Præstens Mølle og hørte til Præstegaarden. I 1844 blev Møllen af Møller Niels Holmsgaard flyttet til den nuværende Plads og fik Navnet Klostergaards Møllen. Den blev solgt til Møller Peter Paulsen, der i 1872 solgte den til Møller Christen Sørensen. I 1892 brændte Møllen, og den nuværende holl. Vindmølle blev opført med 26 Alens Vindfang, Selvkrøjer og Selvsvikker. Den nuværende Ejer købte Møllen i 1923. Som Hjælpekraft benyttes en 20 HK. Deutz Raaolliemotor.

Klim Mølle, Klim. Ejer: Peder Andreas Pedersen, f. 4. Oktober 1861 i Klim, gift med Maren, f. Jensen. Møllen, som er en holl. Vindmølle med

Vindfang 27 Alen, er bygget 1842 af Møller Chr. Olsen, som i 1853 solgte den til Møller H. A. Svendsen. Denne solgte i 1855 Møllen til Møller Peder Christian Sørensen, der drev den til 1884, da hans Søn, den nuværende Ejer, overtog den. Møllen har 2 Kværne, Valseværk, Sigte, Triøre og Skallesten til Gryn-mølleri. Som Hjælpekraft benyttes en 12 HK. Deutz Motor.

Klæstrup Mølle pr. Jerslev. Ejer: Dorthea Christensen, f. Nielsen, Enke efter Chr. Peter Christensen, f. 25. Januar 1872 i Klæstrup, død 1916, gift 19. Maj 1899. Den første holl. Vindmølle blev bygget i 1870 af Møller Jens Nielsen, som i 1889 solgte Møllen til

Thomas Chr. Christensen. Dennes Søn, Chr. Peter Christensen, overtog Møllen i 1899. I 1905 brændte Møllen, hvorefter den nuværende holl. Vindmølle blev bygget. Efter hans Død i 1916 har Enken fortsat Mølleriet med en Bestyrer. Møllens Vindfang er paa 26 Alen, og der er installeret en 14 HK. Petroleums Motor »Tangy«. Der er et Tilliggende paa 5½ Td. Land.

Knabberup Mølle pr. Vejle. Ejer: Hans Frederik Rau, f. 30. August 1870 i Ø. Smidstrup Sogn, gift 12. Maj 1892 med

Karoline, født Land. Knabberup Mølle var oprindelig en gammel holl. Vindmølle, der blev nedrevet i 1913. Ved Siden af byggedes den nuvæ-

rende Vandmølle i 1856 af Grdr. Peter Ulf. Over Knabberupgaard, men blev i den følgende Tid forpagtet ud. Den nuværende Ejer

overtog Møllen den 1. Marts 1903 og drev den til 1921, hvorefter Driften blev indstillet. Indtil da fandtes der ogsaa et Bageri. Til Møllen hører der ca. 6 Tdr. Land.

Knudby Mølle pr. Løgstrup. Ejer:

Martin Christensen, f. 31.

Maj 1884 i Knudby, g. 31.

Maj 1918 med Henriette, født Rasmussen.

Motormøllen er bygget i 1922 af Ejeren. Sammen med Mølleriet drives der Handel med Korn- og Foderstoffer samt Kunstgødning.

Endvidere er der et Landbrug paa 25 Tdr. Land.

Koldby Mølle pr. Koldby. Ejer: Rasmus Johannes Michael Rasmussen, f. 22. December 1872 paa Tunø, gift 30. Marts 1899 med Ane Mette, f. Olesen, Datter af Møller O. S. Jensen, Haarmark Mølle. Koldby Mølle, der er den oprindelige Søbyvad Mølle pr. Hinderup, blev flyttet hertil og opført Aar 1900 af den nuværende Ejer.

Knebel Mølle, Knebel.

Ejer: Alfred Høgh, f. 4. September 1883 i Agri, gift 10. Marts 1905 med Kirstine, f. Mikkelsen. Møllen, der er en holl. Vindmølle, er bygget i 1889 af Møller Mikkel Peter Fast og kom i Gang den 26. Oktober 1889. Den nuværende Ejer købte Møllen den 1. April 1929. Paa Møllen findes Valse- og Sigteværk samt Skallesten til Gryn-mølleri. Endvidere drives der Handel med Korn- og Foderstoffer samt et Landbrug paa 8 Tdr. Land. Der arbejdes med en 10 HK. Dieselmotor »Deutz«. Vindfanget er paa 36 Alen med Selvkrojer og Selvsvikker.

Koldens Mølle pr. Høring.

Ejer: Hans Rasmussen Høj, f. 25. December 1878 i Mejlbj pr. Hjortshøj, gift 21. Juni 1904 med Jensine, født Andersen. Møllen er en gammel Vandmølle fra det 16. Aarhundrede. I 1866, da den ejedes af Møller Niels Sørensen, brandte Møllen og blev senere genopbygget. Efter forskellige Ejere blev Møllen i 1915 købt af Møller Peter Jørgensen, som

atter solgte den til den nuværende Ejer den 15. Juli 1924. Møllen blev da restaureret og fik indlagt nyt Vandhjul (Overfald) paa 9¼ Alen. Møllen forsyner Gaarden med Elektricitet. Vandet, som forsyner Møllen, kommer fra Kolds Skov og Bakker og har Udlob i Aarhus Aa.

Kolding Vind- og Dampmølle, Kolding.

Ejer: N. Madsen, f. 19. Sept. 1863 i Dons Mølle som Son af Møller Hans Madsen, gift 8. Juni 1888

med Maren, f. Johansen. Oprindelsen til Kolding Dampmølle var en Stubmølle, som laa længere

mod Øst end den nuværende Mølle, idet den laa ved Langdalsvejen, hvor nu Fyrværkerifabrikken ligger. Sagnet fortæller, at det spøjte ved den gamle Mølle, der gik en Helhest. Fra 1828 ejedes Møllen af Møller Gohlmann. Efter at Stubmøllen var blevet nedrevet, byggede Gohlmann en holl. Vindmølle ved Vejlevej, som brændte 1. September 1860, hvorefter den nuværende Mølle blev opført. Gohlmann lod installere Gasværk til eget Brug. Efter Gohlmann kom Møller Jackeroth til Møllen. Efter Jackeroth's Død bortforpagtede Enken Møllen til Møller Friis. I 1884 solgte hun den til Møller Plenge, der drev den til 1891, og herefter overtog den nuværende Ejer Møllen. Møller N. Madsen er siden 1918 Formand for Dansk Møllerforening. Efter sin Uddannelse til Møller overtog Madsen i 1887 Forpagtningen af Kolding Skovmølle og overtog senere Gohlmanns Mølle. Til Forpagtningen var udlobet drev han begge Møller.

Kølhøj Mølle pr. Brundby, Samsø. Ejer: Hans Clemmen Frederik Kalledsøe, f. 5. November 1872 i Atterup, Øster Egede Sogn, gift 11. December 1898 med Adelaide Victoria, f. Olsen. Stubmøllen paa Kølhøj er iflg. Overleveringen ca. 300 Aar gammel og stod i sin

Tid paa Danseshjerg Syd for Byen, men flyttedes i 1817 til Kølhøj. Hvem der har ejet Møllen gennem det første Par Hundrede Aar, kan ikke oplyses, men i Midten af det 19. Aarhundrede ejedes den af den rige Storkøbmand Christian Nielsen i Maarup, der tillige var Ejer af adskillige af Samsøs andre Møller, samt havde Skibe i Søen og ejede Pakhuse ved Langore og Ballen. Chr. Nielsen's Enke solgte

i 1868 Stubmøllen til Johannes Porksen, som drev den til 1896, da han solgte den til Grdr. Jørgen Sønder. Denne drev en Tid Møllen for egen Regning, hvorefter han lod den forpagte af Møller H. Kalledsøe, som i 1905 blev Ejer af Møllen. I 1930 var der Tale om at flytte Møllen til »Den gamle By« i Aarhus, hvilket dog ikke blev til noget, og Stubmøllen knejser fremdeles paa Kølhøj.

Køllerup Mølle pr. Hadsten. Tilf. Hadsten 72. Nærmeste Station er Hadsten. 1 km. — Forpgl. Mads Madsen, f. 31. Oktober 1888. St. Ram-sing Mølle pr. Skive, gift 10. November 1917 med Thea, f. Kjær. Køllerup Mølle er en af Landets ældste Møller. I tidligste Tid laa

den noget Øst for sin nuværende Plads, der hvor 5 Veje krydsede hinanden. Møl-

len nævnes første Gang i 1313 som hørende til Kollerup Gods, hvortil den stadig hører. I 1714 opførte daværende Ejer af Kollerup Hovedgaard, Grev Ditlev Revenfelt, det nuværende Stuehus til Møllen. I 1735 nævnes Ole Møller som Fæster af Møllen mod en årlig Afgift af 25 Tdr. Rugmel. Møllerskylden har den Gang ogsaa omfattet et mindre Landbrug, som blev drevet sammen med Møllen til 1932. I 1868 blev R. Sørensen Forpagter og indrettede ogsaa et Bageri, som bestod til 1912. I 1884 byggedes paa Bakken Nord for Vandmøllen en Vindmølle, som stod til 1928. I 1882 ombyggede Godsejer cand. jur. A. C. Forslev Vandmøllen til dens nuværende Skikkelse — 2 Stokværk Kampesten med Overfaldshjul paa 9 Alen. Fra 1890—1914 var Martin Svendsen Forpagter, og fra 1914—32 Hans Meier. Fra 1932 den nuværende Forpagter, som har moderniseret og forbedret Møllen.

I 1922 blev der indsat en 25 HK. Dieselmotor. Møllen, der har eget Elektricitetsværk, drives som Valsemølle (Hvede og Rugmel) samt driver Kornhandel. Forpagtningstiden er 10 Aar.

Kransbjerg Mølle pr. Fovslet St.

Ejer: Oluf Jepsen Brandorff, f. 4. September 1864 i Steppinge Sogn, gift 3. Juli 1891 med Else Marie, f. Schmidt. Kransbjerg Mølle blev bygget i 1868 af Møller Jens Peter Andersen. Han ejede Møllen til 1877, da han solgte den til Mads Møller, som igen ved Auktion solgte den til Grdr. Hans Peter Schmidt. Kransbjerggaard. Denne solgte atter Møllen samt Møllergaarden til nuværende Ejer i 1891.

Kroager Mølle, Kroager.

Ejer: Jørgen Hansen, f. 2. August 1890 i Kroager, gift med Mette, f. Nielsen. Møllen, der er en holl. Vindmølle, laa i sin Tid uden for Byen og hed da Stenderup Mølle. I 1914 blev Møllen flyttet til sin nuværende Plads af Møller Jo-

han Møller. I 1917 købtes den af Møller Ludvig Ludvigsen og i 1921 af nuværende Ejer. Til Møllen var tidligere knyttet et Bageri, men dette blev i 1921 solgt fra. Foruden Mølleri drives ogsaa Købmandshandel samt Handel med Korn- og Foderstoffer. Møllen har 2 Kværne, Valse og Kageknuser. Vindfanget er paa 30 Alen, og som Hjælpkraft anvendes en 20—25 HK. Dieselmotor → Bukh .

Krogsgaard Mølle pr. Tjæreborg. Ejer: Jess Jacobsen Petersen, f. 16. Juni 1877 i Bastrup, død 8. Juni 1934, gift 26. April 1901 med Gertrud Marie Kirstine, f. Andersen. Krogsgaard Mølle er en gammel Vandmølle, der oprindeligt horte til Krogs-

gaard Hovedgaard. I 1927 købte J. J. Petersen Møllen af Carsten Jensen, som havde haft Møllen siden 1912. Møllen nedbrændte i 1909. J. J. Petersens Søn, Gerhard Clausager Petersen, f. 2. November 1910 paa Aarre Mølle pr. Varde, bestyrer Møllen for sin Moder.

Krusbjerg Mølle pr. Ølgod. Ejer: Aksel Tranberg, født 21. April 1900 i Medum, Ølgod Sogn, gift 5. Dec. 1929 med Esther Alice.

f. Larsen. I 1887 blev Møllen bygget som Aktiemølle med Møller Niels Christensen som Bestyrer og Ebbe Mikkelsen som Formand.

Niels Christensen ledede Møllen til 1892, da han afløstes af Niels Gaarsdal Jacobsen, der i 1896 afløstes af A. Christoffersen. Blandt andre Ledere har været Mads Jepsen og Anton Ranbech. Sidstnævnte købte Møllen, som han drev til 1913, da han solgte den til Møller Jens Jensen, der nu driver Manufakturhandel i Krusbjerg, men her stadig benævnes som Møller Jensen. I 1924 solgte Jens Jensen Møllen til Peder Hansen, som i 1928 videresolgte den til den nuværende Ejer, der straks efter Købet nedrev Møllen og lod den nuværende Motormølle bygge. I 1932 ombyttedes Motorkraften med elektrisk Drivkraft. Foruden Mølle driftten leder Møller Tranberg Krusbjerg Foderstofforening.

Kvak Mølle pr. Skibet. Forpagter: Laurits Lauritsen, f. 20. December 1876 i Vejle, g. 15. November 1902 med Hansine, f. Christensen. Kvak Mølle er en gammel Vandmølle, den ældste Mølle paa Egnen. I Skøde af 12. December 1656 fra Sofie Munk til Ebbe Gyldenstjerne benævnes den Haraldskær Mølle. At Kvak Mølle eksisterede 1657 fremgaar af et Skøde af 12. Juni 1657 fra Jomfru Edel Munk til Søsteren Jomfru Anne Munk paa Arvepart efter Moderen Fru Sofie Friis.

Heri nævnes bl. a. en Eng, Boeld Maj, som beliggende »westen Quachmølle«. Det fortælles, men det synes dog lidet sandsynligt, at Mollen har faaet sit Navn, fordi den var skrøbelig, og man derfor tit »laa og kvakede med Molleværket«. Indtil 1875 gik Landevejen

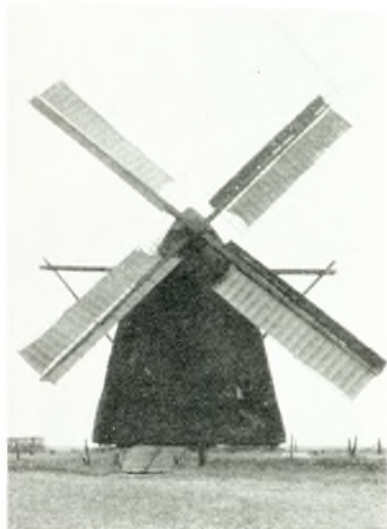

igennem Møllegaarden, men blev da flyttet nord om Mølledammen. Godsejer Soltoft, der ejede Haraldskær og Kvak Mølle 1853, ombyggede Mollen. Han solgte den senere til Løjtnant H. K. D. de Bang, som ejede den til 1914, hvorefter hans Son overtog den til 1916. Han solgte da til Fabrikant C. M. Hess, Vejle, der ejede Gaard og Mølle til sin Død 1. December 1929. Hans Son, Ingeniør C. E. Hess, overtog da Ejendommen. Oluf de Bang indlagde 1914 Elektricitetsværk til Gaardens Forsyning. C. M. Hess indlagde i 1918 Turbine. I 1927 solgte Hess en Del af Vandretten og samtidig blev der indlagt en 20 HK. Dieselmotor. Af Bestyrere paa Mollen kan nævnes: til 1. November 1892 Søren Storm, til 1. November 1898 Jens Schotte, til 1. November 1904 Herloy, der da afløstes af den nuværende Forpagter, der var Bestyrer indtil 1. November 1915.

Kærsgaards Mølle, Vester Hassing. Forpagter: Anders Christian Nielsen, f. 6. December 1887 i Norre Søndby, g. med Mariane, f. Christensen. Mollen er en gammel straalækt hollandsk Vindmølle fra 1831 og hører til Gaarden »Kærsgaard» som bortforpagter den.

Anders Chr. Nielsen overtog Forpagtningen den 1. Maj 1922. I 1930 blev der indlagt en 10 HK. Petroleumsmotor »Deutz«. Mollen har et Vindfang paa 26 Alen.

Kærsgaards Mølle pr. Hjørring. Ejer: Hans Alfred Thomsen, f. 22. Juni 1900 i Brønderslev, g. 14. Maj 1929 med Anna, f. Petersen. Kærsgaards Mølle er en hollandsk Vindmølle, bygget 1848 af Chr. Madsen af Kærsgaard, som drev Mollen

ved Bestyrer.
Han solgte
Møllen 1878,
hvorefter den
adskillige Gan-
ge skiftede
Ejer, til den
1912 købtes af
Emil Therkel-
sen. I 1929

købtes Møllen af den nuværende
Ejer. Møllen har et Vindfang paa
30 Alen. Der er et Jordtilliggende
paa 4½ Tdr. Land.

Kærup Mølle pr. Janderup.

Forpagter: Ebbe Damgaard, f. 17. August 1890 i Kærup, g. 2. November 1913 med Barbara Kristine, f. Thrane. Møllen er en holl. Vindmølle med 31 Alens Vindfang. Den stod oprindeligt i Stadil, men blev i 1890 flyttet til sin nuværende Plads af et Aktieselskab, bestaaende af Omegnens Landmænd. I 1894 bortforpagtedes den til Møller Hans Pedersen, kaldet Bøtke. I 1895 blev Møllen solgt til Møller Niels Peter Anton Nielsen, der drev den til 1928, da han solgte den til den nuværende Ejer Chr. Jensen, Janderup. Han drev Møllen ved Bestyrer indtil 15. April 1931, da den nuværende Forpagter tiltraadte.

Laage Mølle pr. Vejle. Ejer: Jens Peter Lauridsen, f. 30. Maj 1905 i Hesselballe, g. 7. Decbr. 1930 med Dagny, f. Mortensen.

Tidligere fandtes der 2 holl. Vindmøller. Den sidste nedbrødte i 1915, hvorefter den nuværende Mølle blev bygget af Møller Laur. Petersen, der havde den til 1923. Derefter tilhørte Møllen Marinus Petersen fra 1923—26, og Møller Jørgen Berendtsen fra 1926—30. Den nuværende Ejer overtog Møllen den 1. November 1930. I November 1933 indsattes ny 24—26 HK. »Deutz« Motor. Tidligere fandtes der ogsaa Bageri.

Labing Mølle pr. Harlev. Forp.: Niels Kragh, f. 1. Oktober 1905 i Borum, g. 6. Marts 1927 med Asta, f. Frandsen. Labing er en gammel Vandmølle, som menes at være omkring 200 Aar gammel, i hvert Fald findes paa Møllen en Sten med Aarstallet 1756. Den hører til Godset Lyngbygaard. I 1827 brændte Møllen. I 1906 foretoges en større Omforandring, hvorved der bl. a. blev indlagt en Turbine paa 20 HK. Vandmøllen leverer elektrisk Kraft til Godset. Blandt

de senere Forpagtere kan nævnes: fra 1907—18 Martin Pedersen, fra 1918—24 Møller Poul Meyer, fra 1924—27 Møller Johannes Norregaard og fra 1. November 1927 Niels Kragh.

Lading Mølle pr. Mundelstrup. Ejer: Peter Alfred Petersen, f. 2. December 1881 i Vrindersmølle pr. Knebel, g. 6. November 1908 med Karoline, f. Nielsen.

Lading Mølle er en holl. Vindmølle med et Vindfang paa 32 Alen og bygget omkring 1836 af Møller Adamsen, der drev den til 1878. Derefter har Møllen tilhørt Møller Nydann fra 1878—89, Møller Poul Sørensen fra 1889—1919. I 1922 købtes Møllen af Møller Jens Christensen, som den 27. Februar 1927 solgte Møllen til nuværende Ejer. I 1931 blev der indsat en 20—25 HK. »Frichs« Dieselmotor. Sammen med Møllen drives der Handel med Korn- og Foderstoffer samt Kunstgødning. I 1893 brændte Møllen og blev derefter genopbygget i sin nuværende Skikkelse.

Langaa Mølle, Langaa. Ejer:

Frederik Johan Carl Johansen, f. 23. Juli 1898 i Slagelse, g. 11. Oktober 1933 med Ellen Kristine, f. Pedersen.

Langaa Mølle er ret ny, idet den først blev bygget i 1928 af Møller Georg Hansen. De efterfølgende Ejere har været: Møller H.

K. Wael, der kun havde den i faa Maaneder, hvorefter den overgik til Møller C. O. Christensen, der drev Møllen til 1933. Den følgende var Møller Svend Jensen, som ogsaa havde Møllen i kort Tid, idet han allerede den 20. August samme Aar solgte den til nuværende Ejer. I Møllen er installeret en 22 HK. Elektromotor i Thrige.

**Langelund
Mølle & Elek-
tricitetsværk
pr. Filskov.**

Forpagter: Peter Petersen, f. 30. Juli 1876 i Sdr. Omme Sogn, gift 8. April 1903 m.

Frederikke, f. Jørgensen. Langelund Mølle var oprindelig en Vandmølle fra det 15. Aarhundrede. I over 300 Aar har den været

i Slægten Abraham Jensen's Eje. Den sidste af Slægten, Knud Møller Jensen, ejede Møllen fra 1892 til sin Død i 1917. Elektricitetsværket overtog da Møllen og byggede i 1918 den nuværende Motormølle, der er forsynet med en 40—45 HK. Turbine og leverer Lys og Kraft til ca. 75 af Omegnens Beboere. Fra 1. April 1924 har Møllen været i Forpagtning til Forpagter Peter Petersen. Denne har tidligere været Møller ved Give Mølle 1913—17, Blaaehøj Mølle 1917—21 og Grønbjerg Mølle 1921—23.

Langemark Mølle pr. Tranebjerg. Ejer: Hans Nielsen Kjær, f. 10. Februar 1867 i Holmsborg, gift 18. Marts 1893 med Sophie Mathilde, født Christensen. Den oprindelige Langemark Mølle var en Stubmølle, som nu er nedlagt. Den nuværende Mølle, der er en holl. Vindmølle, blev bygget i 1851 af Gaardejer Jens Holm. Denne drev Møllen i en Del Aar, hvorefter den overgik til et Aktieselskab, som atter i 1882 solgte Møllen til nuværende Ejer. Sønnen, Emil Ferdinand Kjær, ejer Møllegaarden, hvortil der hører 32 Tdr. Land. Emil Kjær er født 30. Juni 1894 i Langemark, gift 5. Juni 1920 med Harriet, f. Christensen.

Lemming Mølle, Lemming. Ejer: Kresten Bondrop, Formand for Lemming Sparekasse, f. 18. August 1876 i Lemming, g. 3. November 1903 med Agnes Kathrine, f. Sondergaard. Møllen er en holl. Vindmølle med Vindfang 32 Alen, bygget 1872 af Møller Jakob Nielsen, som i 1900 solgte den til Peter Laursen. I 1917 købtes Møllen af Møller Carl Andersen, der i 1918 solgte den til Møller Ingvar

Steinieke. I 1921 købtes Møllen af den nuværende Ejer, der er Son af Møllens Grundlægger, ovennævnte Jakob Nielsen. Der benyttes som Hjelpekraft en 15 HK. Bukh Raaliemotor. Der er Korn- og Foderstofhandel samt Landbrug paa 50 Tdr. Land. Ejerens Son, Evald Bondrup, er Bestyrer af Møllen.

Langskov Mølle pr. Had-

sten. Ejer: Elias Willsen, f. 20. Juli 1870 i Hem Sogn, g. 11. Juni 1896 med Jensine Andrea, f. Christensen. Den første Mølle var en holl. Vindmølle, bygget 1859 af Møller Frants Ødum. Den blev i 1880 solgt til Møller Munch. Møllen brændte i 1883 og blev genopbygget i sin nuværende Skikkelse og med Vindfang 34 Alen. I 1890 solgtes den til Møller Niels Anton Rasmussen. Den nuværende Ejer købte Møllen 1. Juli 1901.

Lille Mølle pr. Gjern. Ejer: Enkefru Louise Rasmussen, f. Jensen, gift 14. November 1890 med Rasmus Rasmussen, f. 8. Maj 1864 i Gjern, død 26. Maj 1929. Møllen er en ca. 200 Aar gammel Vandmølle. Den ejedes omkring 1850 af Møller Niels Schested, som overdrog den til sin Son Jacob Schested, der i 1882 solgte til Møller Jorgen Skifter Skov. Ovennævnte Møller Rasmus Rasmussen købte Møllen i 1896, og drev den

til sin Dod, hvorefter hans Enke fortsatte Virksomheden med sin Son, Otto Rasmussen, f. 26. April 1904, som Bestyrer. Der benyttes en 11 HK. Mahler Turbine. Møllen har et Tilliggende paa 20 Tdr. Land.

Lem Andelsmølle, Lem. Disponent: Jens Mikkelsen, f. 2. Juni

1868 i Ikast, gift 17. November 1895 med Kirstine, f. Jensen. Møllen blev bygget i 1876 af Jens Kjærgaard. I 1894 blev den af Peter Christensen solgt til A/S Lem Stationsmølle. I 1919 overgik den til et Andelsselskab med Peter Loftager som Formand og ovennævnte Jens Mikkelsen som Bestyrer. Den nuværende Formand er Mads P. Madsen, Vennegaard, Velling. Møllens Vindfang er 32½ Alen med Selvkrojer og Selvsvikker. Der benyttes en 35 HK. Deutz Dieselmotor. Møllens Kapacitet er 100 Tdr. i Døgnet. Der

drives Handel med Korn- og Foderstoffer samt Gødning.

Lerager Mølle pr. Jelling.

Ejer: Karl Kristensen, f. 27.

Juli 1881 i Sjorslev Sogn, g. 7. Juli 1925 med Ane Mathilde, f. Mikkelsen. Oprin-

delig en holl. Vindmølle, der ejedes af Anders Clemmensen. I 1894 brændte Møllen, men blev straks efter opbygget af Møller Jacob Madsen. Den nuværende Ejer overtog Møllen den 15. Marts 1924. I 1931 blev der indlagt ny 18 20 HK. Kalundborg Motor.

Lille Mølle pr. Aaløb. Ejer: Peder Jacob Pedersen, f. 26. Febr. 1876. Brusgaard Mølle ved Randers, gift 5. April 1911 med Kirstine, f. Rasmussen Kajser. Oprin-

Pedersen fra 1877—1911, hvorefter dennes Son, den nuværende Ejer, overtog Møllen den 6. Februar 1911. I 1933 indlagdes en 16—18 HK. Deutz Motor.

delig en gammel Vandmølle med et Overfaldshjul paa 4 Alen. I Tilknøytning til denne blev der i 1858 bygget en holl. Vindmølle med et Vindfang paa 30 Alen. Vandmøllens Drift ophørte i 1930. Af de senere Ejere kan nævnes Møller Vogt fra 1875—77 og Møller Jens

Lille Ryde Mølle, Ryde pr. Vinderup.
Ejer: Johannes Jensen, f. 29. Januar 1906 i Vennegaard pr. Ryde, gift 8. Nov. 1933 m. Kirstine, født

Lykkeskov. Møllen, en gammel Vandmølle, har hørt under Godset Rydhave, der 1874 solgte den til Møller Paul Jensen, som drev den til 1899, da den købtes af Møller Carl Jensen. Denne solgte Møllen til Møller Mortensen, som i 1919 solgte til Møller Niels Søndergaard Jensen. I 1931 købte Møller Ingvar Hansen Møllen, som han i Sept. 1933 afhændede til den nuværende Ejer. Paa Møllen findes 2 Kvarne, Valse og Triøre. Møllen har et Overfaldshjul paa 7½ Alen, og der er et Tilliggende paa 14 Tdr. Land. Der drives Korn- og Fødestofforretning.

Linaa Vandmølle pr. Laven.
Ejer: Søren Laursen, f. 21. April 1885 i Horn Mølle, som Son af Møller Anton Laursen, g. m. Kathrina, f.

Baastrup, Datter af Møller Peter Baastrup, Kjærs Mølle. Laven. Møllen er en Vandmølle, bygget omkr. 1850 af Møller Jensen, som

drev den til 1892, da han overdrog den til sin Søn Jens Peter Jensen. Denne solgte i 1914 Møllen til den nuværende Ejer. Møllen har 2 Kværne, Valse, Triøre og Kageknuser. Der drives Korn- og Foderstofhandel, Savværk og Landbrug paa 40 Tdr. Land. Der benyttes en 10 HK. Frichs Turbine og som Hjelpekraft en 14 HK. Deutz Dieselmotor. Ejersens Søn, Jens Carl Laursen, er ansat ved Møllen.

Lindbjerg Mølle pr. Ølgod. Ejer: Chresten Jensen, f. 13. Juli 1894 i Hesselbo, Thistrup Sogn, gift 20. Aug. 1933 med Henny Doris,

f. Andersen. Lindbjerg Mølle var oprindeligt en holl. Vindmølle, som nedbrændte i 1916 og var beliggende Syd for den nuværende Motormølle.

Til den gamle Mølle hørte Landbrug og Købmandshandel, og den ejedes af Jens Lauritzen, som nu er bosiddende i Ølgod. Efter Møllens Brand byggede H. C. Thyregod, der nu er Ejer af Nymøllen i Ølgod, Lindbjerg Motormølle, som han drev til 1921, da ogsaa den nedbrændte. Møllen genopbyggedes og dreves en kort Tid af H. K. Hansen, som derpaa solgte den til den nuværende Ejer. I Møllen er installeret en 30 HK. Motor »Deutz«, og der er ligeledes installeret Elektricitetsværk, der forsyner Byen. Der drives Korn- og Foderstofhandel.

Lindballe Mølle pr. Gadbjerg. Ejer: Søren Petersen, f. 29. Maj 1879 i Bjerred, gift 2. Maj 1902 med Kirstine, f. Andersen. Møllen er opført omkring 1850. Den nedbrændte i 1870, men blev bygget op igen. En Tid hørte Møllen ind under Lindballegaard, indtil den i 1908 blev overtaget af nuværende Ejer. Denne havde dog forinden været Forpagter af Møllen fra 1. November 1904. Møllen er siden moderniseret, og der er opført Tilbygninger. I 1912 blev der indlagt Motor, og senere i 1929 en 15-18 HK. Deutz Motor. Til Møllen hører 14 Tdr. Land.

Lindholm Mølle, Nørre Sundby. Ejer: Martin Christensen, f. 24. Sept. 1872 i Moshjerg Sogn, gift 11. August 1899 med Ane Petrea, f. Christensen. Møllen er oprindeligt en holl. Vindmølle fra 1736, som hørte under Godset Røsløt. I 1833 blev Møllen ombygget og solgt. Fra 1838—70 tilhørte Møllen Niels Bendtzen, fra

28 Aen, og der er et Tilliggende paa 30 Tdr. Land.

1870—94 Møller Peter Lange, fra 1894—98 Møller og Grdr. N. Andersen, og 1. Nov. 1898 købtes Møllen af nuværende

Ejer. I 1905 installeredes en 18 HK. Petroleumsmotor, der i 1915 udskiftedes med en 36 HK. Dieselmotor »Atlas«. Møllen har et Vindfang paa

Lindknud Mølle pr. Brørup. Ejer: Peter Lauritzen Nielsen, f. 3. Sept. 1886 i Føvling Sogn, gift 29. Juni 1914 m. Anna Marlene Ma-

rie Kristine, f. Madsen. Lindknud Mølle blev oprindelig bygget som Motormølle i 1919, men i 1922 byggedes den nuværende holland-

ske Vindmølle, og i 1929 installeredes en 50 HK. Dieselmotor. Der drives ret stor Korn- og Foderstof- samt Godtningsforretning.

Der drives Korn- og Foderstofhandel.

Lindum Mølle pr. Onsild.

Ejer: Jens Nielsen, f. 13. Januar 1878 i Brøndum, gift 29. Maj 1913 m. Nielsine, f. Kristoffersen. Møllen er en holl. Vindmølle, som oprindeligt stod ved Hvornum Teglværk, og som 1901 blev flyttet til sin nuværende Plads af Chr. Christensen.

Af Ejere har der været: fra 1903 Ole Andersen, fra 1907 Jens Peter Thorup, fra 1909 Jens Fjeldsted og fra 1914 den nuværende Ejer. I 1929 paasattes en 32 Fods Klapsejlsvindmotor. Der benyttes desuden en 11 HK. Holeby Motor.

Lindved Mølle pr. Vejle.

Ejer: Poul Martin Schurmann, f. 27. September 1889 ved Lindved Mølle, gift 20. Februar 1916 med Helga Cathrine, f. Nielsen. Omkring 1870 byggede Møller Jens Peter Schurmann den holl. Vindmølle til Sønnen, Anton J. Schurmann,

der havde den til 1921, hvorefter Sønnen, den nuværende Ejer, overtog Møllen den 1. November 1921. I 1916 fik Møllen paasat Selvsvikker og Selvkrojer. I 1929 indlagdes ny stor Dieselmotor paa 20—24 HK. Sønnen, Poul Emil Schurmann, f. 29. Marts 1917, er ansat ved Møllen.

Linnet Mølle pr. Vejle. Ejer:

Michael Mikkelsen, f. 3. Marts 1869 i Vinding, gift 27. Juli 1917 med Maren, f. Christensen. Møllen er anlagt af Michael Mikkelsen selv i 1895. I 1922 blev der endvidere anlagt et Savværk og installeret en 15 HK. Deutz Motor. Til Møllen hører 12 Tdr. Land.

Lintrup Mølle, Lintrup.

Ejer: Anathius Theodor Petersen, f. 2. Februar 1875 i Københoved, gift 27. Februar 1903 med Anna Margrethe, f. Andersen. Lintrup Mølle blev bygget i 1881 af Møllebygger Johan Nielsen, som solgte til en Møller Nielsen, der havde den i fire Aar. Den var derefter paa forskellige Hænder, til den i 1919 købtes af den nuværende Ejer. I 1924 nedreves Vindfanget og erstattedes med Vindmotor. Der benyttes desuden en 16 HK. Deutz Dieselmotor.

Lintrup Motormølle, pr. Lintrup. Ejer: Jens Petersen Skov, f. 22. August 1879 i Halk Sogn, gift 8. December 1900 med Anna Margrethe,

f. Jensen. Lintrup Motormølle blev bygget i 1927 af Møller Jens Petersen Skov, som forinden havde haft Lintrup Vindmølle i Forpagtning i 2 Aar. Motormøllen drives med en 25 HK. Dieselmotor »Deutz«. Foruden Mølleriet drives ogsaa Korn- og Foderstofforretning samt Tommerhandel.

Ljørring Mølle pr. Aulum. Ejer: Jens Aaby Kristensen, f. 3. Juni 1896 i Sunds Sogn, g. 8. April 1925 med Anna Kirstine, f. Rasmussen.

Møllen blev i 1890 flyttet til sin nuværende Plads fra et Sted, der laa ca. 50 Meter nordligere og ejedes dengang af Møller Andreas Olsen, der dog efter faa Aars Forlob solgte den til Mejeribestyrer Villads Krogh, der i Aaret 1900 atter solgte den til Kristian Sondergaard og Kristen Moesgaard, som drev Møllen til 1910, da den overdroges til Købmand Præstmark, Herning. Samme Aar købtes Møllen af Møller Peter Eriksen, der drev Møllen

til 1920, da han frasolgte selve Møllen til Møller Ingvar Hansen, der i 1926 solgte den til den nuv. Ejer, hvis Bedstefader, Peter Petersen, kaldet Peter Jørgen, har ejet Møllen for 1890. I 1931 indlagdes en 16 HK. Motor »Deutz«. Der fremstilles ca. 900 kg Hønsfoder ugentlig. Møllen, der er forsynet med Selykrojer, har et Vindfang paa 26 Alen.

Ljørslev Mølle pr. Nykøbing M. Ejer: Kristian Mikelsen, f. 25. Marts 1886 i Elso, gift 22. April 1912 m. Anna, f. Østergaard, Datter af Møller Østergaard, Todso Sdr. Mølle. Ljørslev Mølle laa oprindelig i Jodsby, hvorfra den i 1907 blev flyttet til sin nuværende

Plads af Møller Anders Enevoldsen, som i 1919 solgte den til den nuværende Ejer. I 1928 blev der paasat en 40 Fods Klapsejlsvindmotor. Møllen har 2 Kværne, Valseværk og Skallesten til Grynmølleri.

Lunde Mølle, pr. Lunde,

Jyll. Ejer: Jacob Carstensen Jacobsen Hübschmann, f. 27. Januar 1894 i Nr. Nebel, gift 10. April 1919 m. Birgitte, f. Bloch-Sørensen. Møllen blev i 1903 flyttet fra Lundtang til Lunde af Julius Sørensen, som dog

straks solgte den til Købmand Østergaard i Lydum. Østergaard drev Møllen til sin Død i 1908, hvorefter den blev solgt til Møller Lorentz Mogensen, som efter ca. 6 Aars Forløb afhændede den til Søren Chr. Petersen. I 1919 købtes Møllen af den nuv. Ejer. I 1921 nedtoges Vindfanget, og der anbragtes Vindmotor. Desuden blev der install. en 20 HK. Motor Deutz. Til Møllen hører Korn- og Foderstofforr. Hübschmann har siden 1927 været Repræsentant for Møllerforeningen i Ribe Amt.

Lunderskov Stationsmølle, Lunderskov.

Ejer: Sophus Sørensen Møller, f. 28. September 1891 i Velby, g. 14. Maj 1921 med Katharine Marie, f. Jensen. Efter at der havde været Maltgøreri, begyndtes Mølleriet omkr. 1900 af Møller Anton

Bojsen, som drev Møllen til 1921, da den købtes af ovennævnte Ejer. Efter nogle Aars Forløb oprettedes desuden Savskæreri, som i Aarenes Løb er blevet en anseelig Virksomhed. I 1922 fornyedes Motorkraften med en 20 HK. Deutz Dieselmotor.

Lydum Mølle pr. Tistrup. Ejer: Rasmus

P. Jakobsen, f. 26. Juni 1885 i Sdr. Vissing, gift 11. November 1912 med Katrine, f. Jensen. Lydum Mølle er en gammel Vandmølle, der horte under Godset Lydumgaard til 1794, da den overtoges af Møller Ulrich Adolf Bech, der i 1809 lod opføre Beboelseshus. Hans Søn, John Bech, overtog Møllen i 1848 og byggede i 1860 den nuværende Vandmølle. John Bech's Sviger søn, Thue-

Madsen, overtog Møllen i 1883. I 1913 købtes Møllen af Møller J. F. O. Andersen, der i 1915 solgte til Møller Chr. Christensen, der igen 1917 solgte Møllen til den nuværende Ejer, som fuldstændig moderniserede Møllen og indlagde Turbine 35 HK. »Mahler«. Paa Møllen findes 2 Kværne og Kageknuser, og der drives Korn- og Foderstofhandel for Lokalforeninger. Til Møllen er knyttet Elektricitetsværk, som forsyner Lydum Sogn, Sønder Viium Sogn og del-

vis Lunde Sogn. Der er installeret 2 Dieselmotorer paa henholdsvis 50 og 70 HK. I 1934 installeredes nyt Akkumulatorbatteri. Kapaciteten er 168 Amp. 440 Volt. Værket er i fortsat stærk Udvikling. Som Medarbejder er ansat Sonnen, Ivan Jacobsen, f. 29. September 1913.

Lyngs Mølle pr. Lyngs. Ejer: Ane Kirstine, f. Nielsen Højberg, g. med Jens Chr. Olsen, f. 2. Juni 1863, d. 1926. Denne holl. Vindmølle stod først i Torp og blev 1866 flyttet til sin nuværende Plads af Møller Anders Jørgensen, som solgte

den til Møller Chr. Pedersen. 1899 købte Jens Chr. Olsen Møllen og drev den til sin Død 1926, hvorefter Enken fortsatte Driften med Sønnen, Niels Anker Olsen, f. 18. Februar 1914, som Bestyrer. Møllen har 2 Kværne og Valseværk og et Vindfang paa 24 Alen. 10 HK. »Thrige« Elektromotor.

Lyshøj Mølle pr. Havndal. Ejer: Ejnar Madsen, f. 11. Marts 1902, Rask Mølle Station. gift med Agathe, f. Christensen, Datter af Møllejer Henning Christensen. Terp Mølle, nu Bjerregrav Korn- og Foderstofforretning. Lyshøj Mølle er en holl. Vindmølle, anlagt i 1894 som Andelsmølle med ca. 200 Andelshavere. Imidlertid overtoges Møllen i 1924 af nuværende Ejer, som senere har moderniseret

denne, og driver den ogsaa som Handelsmølle. Møllen har et Vindfang paa 32 Alen, og har installeret en 16—18 HK.

Heins Motor, som i 1934 blev udskiftet med en 35—40 HK. B & W Dieselmotor.

Lægaard Mølle pr. Holstebro.

Møllebestyrer: Sigfred Nielsen, f. 6. Februar 1902 i Assing Sogn, gift 27. Marts 1929 med Jensine, f. Kristiansen. Møllen er en gammel Vandmølle fra det 17. Aarh., som oprindelig hørte under Godset Lægaard, der frasolgte den med tilhørende Møllegaard og 56 Tdr. Land. Af Ejere nævnes omkring 1825 Sagfører Thyevens og senere Sagfører Repstorff. 1880 ejedes den af Møller Niels Madsen, i 1889 købtes den af Møller Ipsen og i 1891 af Peter Raakjær. Møllersvend Niels Koldsøe kom til Møllen i 1895 og forpagtede den i 1900. I 1914 købte han Møllen, efter at den fra 1902 til 1912 havde tilhørt Ejeren af Lægaard, Proprietar A.

Wille, og til 1914 dennes Svigersøn, Landbrugskandidat A. Jørgensen. Hovedbygningen blev da omdannet til Museum for Holstebro og Omegn. 1933 solgtes Møllen til den nuværende Ejer, Bogtrykker H. Vonsyld, Randers. Møllebestyrer S. Nielsen er oplært paa Studsgaard Mølle, kom 1926 til Lægaard Mølle og blev 1. April 1933 Bestyrer. Møllen har et Overfaldshjul og Landbrug paa 20 Tdr. Land.

Løgstrup Mølle, Løgstrup. Ejer: Arnold Andersen, f. 3. September 1884 i Ørum, gift 1. Okt. 1918 med Juliane, født Larsson. Handels-Motormøllen er bygget 1906

af Møller J. C. Andersen, som i 1913 overdrog den til sin Son, den

nuværende Ejer. Paa Møllen findes 1 Kværn, Valseværk, Triore, Foderblandingsanlæg og Knuseværk, 15 HK. Deutz Dieselmotor. Der drives Korn- og Foderstofhandel samt Fabrikation af Kylling- og Hønsfoder.

Løgstør Mølle pr. Løgstør.

Ejer: Niels Christian Henriksen, f. 13. Okt. 1897 i Vester Thorup, g. 14. Aug. 1925 m. Nilsine Petrine, f. Sørensen. Mølleriet begyndte med en Stubmølle, som laa Øst for Byen ud mod Fjorden. Omkring Aar 1800 opførtes en holl. Vindmølle

paa Bakken syd for Byen, den hørte da ind under Bjørnsholms Gods. Møllen ejedes i en Periode af Møller Læssøe, en Broder til daværende Oberst Læssøe. Møllen nedbrændte i 1872, medens Møller Marcussen ejede den, men han byggede straks efter den nuværende Mølle, og solgte den til Møller Christen Jacobsen, som havde Møllen til 1881. Møllen kom nu paa forskellige Hænder indtil 1887, da den købtes af Møller Mads Poulsen, som solgte 1914 til Carl Elmskov, af hvem nuværende Ejer købte Møllen i 1925. 1931 blev Vindfanget nedtaget og erstattet med Vindmotor. Der males Sigtemel og Rugmel.

Lønborg Mølle pr. Vostrup. Ejer: Anders R. Hansen, f. 16. November 1872 i Borris, gift 20. April 1903 med Margrethe, f. Nielsen, Datter af nedennævnte Møller, Niels Chr. Nielsen, Lønborg Mølle. Den gamle hollandske Mølle brændte i 1897, hvorefter den nuværende hollandske Vindmølle blev opført og kom i Drift

i August 1898, den ejedes da af Møller Niels Chr. Nielsen, hvis Svigeron, den nuværende Ejer, var Bestyrer af Møllen fra 1898 til 1902, da han overtog den i Forpagtning til 1917 og derefter købte den. Paa Møllen findes 3 Kværne, Valsekværn, Skallesten til Grynsmøleri og Kageknuser. Der drives Landbrug paa 12 Tdr. Land og Korn- og Foderstofforretning, ligesom der er Fabrikation af Hønsfoder. Der er indlagt en 10—12 HK. Petroleumsmotor »Bukh«. Møllens Vind-

fang er 31 Alen. Ejerens Son, Niels Chr. Hansen, f. 17. Oktober 1911, er ansat paa Mollen.

Løsning Motormølle pr. Løsning. Ejer: Soren Nielsen Jensen, f. 19. Januar 1907 paa Ballum Mølle, som Son af Møller Jens Vilhelm Jensen, og gift 29. Marts 1934 med Gerda, f. Dahl. Løsning Motormølle blev anlagt i 1910 af Carl Emil Christensen. Den har i Tidens Løb haft forskellige Ejere. I 1930 ejedes den af S. Sorensen, der i 1934 solgte til den nuværende Ejer, som indlagde en 16 HK. Motor Deutz og ny Triore. Der drives Korn- og Foderstofforretning.

Løsning Vandmølle pr. Løsning. Ejer: Theodor Lauritzen, f. 25. Aug. 1880 i Langskov Sogn, gift 15. Okt. 1916 med Anna Kathrine,

f. Therkelsen, Datter af Møller Rasmus Therkelsen, Løsning. Løsning Vandmølle er en gammel Mølle, hvortil der tidligere ogsaa

horte en holl. Vindmølle, som imidlertid nedbrændte i 1911. Den gamle Vandmølle blev da bygget op paany i Stedet for Vindmøllen. Th. Lauritzen købte i 1909 Møllen af Hans Christensens Enke. I 1910 blev der indlagt en 12 HK. Hjælpe-motor Activ, som i 1929 fornyedes med en 20—24 HK. Dieselmotor Bukh. Til Møllen horte oprindeligt 43 Tdr. Land, der nu er reduceret til 20 Tdr.

Løve Mølle pr. Bryrup St.

Ejer: Niels Peter Jensen, f. 1. Febr. 1890 i Engum Sogn, gift 22. Sept. 1917 med Jørgine Marie, f. Mortensen.

Løve Mølle blev bygget i 1875 af Gaardejer Anders Petersen, som drev Møllen i nogle faa Aar, hvorefter han bortforpagtede den til

Mads Lorentzen, for senere at sælge den til Kristian Møller, der havde Møllen til 1909, da den købtes af Møller Sophus Jensen. I 1917 købte den nuværende Ejer Møllen. I 1920 indlagdes en 12 HK. Holstebro Motor, som i 1931 ombyttedes med en 20 HK. Mias Dieselmotor. Til Møllen hører et Savskæreri, der er anlagt af Mads Lorentzen. Der er et Tilliggende paa 14 Tdr. Land.

fandtes et Underfaldshjul, som drev Mølleværket. Dette er i 1933 bleven erstattet af en Turbine. Møllen blev overtaget d. 1. Nov. 1910 af nuværende Ejer, hvis Slægt den har tilhørt gennem 4 Generationer. Til Møllen hører ca. 100 Tdr. Land.

Løvlund

Mølle, Løvlund.

Ejer: Jens Christian Møller Jensen, født 22. Maj 1886, Løvlund Mølle, gift 28. Okt. 1910 med

Ellen Kristine, f. Jørgensen. Møllen er en gammel Vandmølle fra det 17de Aarhundrede, og har fra gammel Tid tilhørt Herregaarden Urup. Der

Løystrup Mølle pr. Laurbjerg.

Ejer: Søren Jensen, f. 26. Marts 1873 i Ny Mølle, Nørager Sogn, gift 17. Juni 1898 med Cathrine,

f. Elkjær. Løystrup Mølle er en Vandmølle med oprindelig 3 Underfaldshjul, fra det 16. Aarh. Den har tilhørt Godset Løystrup under

Baroniet Frisenvold, men blev ca. 1790 solgt fra. Af Ejere siden 1800 kan nævnes: Nellemann, Dupont, Rømler, Rasmussen og Welling. Sidstnævnte købte Møllen i 1885, og hans Enke solgte den i 1910 til den nuværende Ejer, der fuldstændig ombyggede Møllen indvendig. Der blev indlagt en 50 HK. Turbine (Luther, Braunschweig), en 35 HK. Frichs samt en 5 HK. Mahler til Lysanlægget. Møllen drives som Handels- og Kundemølle. Møller Søren Jensen har opfundet og faaet Patent paa en Maskine til Hugning af Møllesten.

Mammen Mølle pr. Bjeringsbro.

Ejer: Otto Rasmussen Møller, f. 10. Sept. 1875 paa Herkegaard, g. 18. April 1899 med Martine Marie, f. Lauer-

sen. Mammen Mølle blev bygget i 1876 af Møllebygger Christiansen, der solgte den Aaret efter til Rasmus Møller, Herkegaard. Denne drev Møllen til 1904, da han overdrog den til sin Son, den nuværende Ejer. I 1914 blev der installeret en 10 HK. Motor »Dan . som i 1931 blev ombyttet med en 24 HK. Dieselmotor »Deutz . Vindfanget er paa 28 Alen. Siden 1908 har der ogsaa været drevet Korn- og Foderstofforretning. Til Møllergaarden hører der 24 Tdr. Land. Otto Rasmussen Møller har siden 1919 været Medlem af Repræsentantskabet for Dansk Møllerforening.

Maren Mølle, Mariager. Forpagter: Peter Klitte Nielsen Volstedlund, f. 22. August 1869 i Fjeldsted, g. 27. December 1894 med Dorteaa, f. Hansen. Møllen er en af de ældste Vandmøller i Landet, idet den stammer fra det 12. Aarhundrede. Selvfølgelig har der op gennem Tiderne været mange forskellige Ejere paa Møllen. Fra den senere Tid kendes Mølleejere Niels Nielsen Volstedlund, som købte Møllen den 20. Oktober 1887. Han solgte den igen den 1. November 1896 til sin Son, Peter Klitte Nielsen Volstedlund. Denne drev Møllen til 1930, da han solgte den til sin Svigersøn, Postass. Ove Nielsen, men forblev dog selv paa Møllen som Forpagter. I 1922 brændte Møllen, men blev straks genopbygget, og samtidig blev der indlagt en 12 HK. Turbine »Mahler . Til Møllen hører der 54 Tdr. Land.

Marie Mølle, Risskov. Ejer: Johannes Madsen, f. 25. Juli 1877 i Mejrup, g. 13. Maj 1900 med Marie, f. Rasmussen. Møllen er en holl. Vindmølle opført i 1836 af Møller Mejer, og som var i denne Slægts Eje til 1925. Saaledes overgik Møllen i 1864 til Sønnen, Otto Mejer, der havde den i 60 Aar, idet den i 1924 overtoges af

dennes Son, Carl Otto Mejer. Aaret efter, i 1925, solgtes Møllen til Møller P. Mogenssen, og endelig den 3. Maj 1932 købtes Møllen af den nuværende Ejer. Møllen har en 25 HK. Dieselmotor »Deutz ., og et Vindfang paa 32 Alen med Selvkrojer og Selvsvikker.

Jens Robert Madsen, f. 25. Marts 1909, Son af ovennævnte Johannes Madsen, Marie Mølle. Er ansat ved Møllen.

Marie Mølle, Ringkøbing. Forpagter: Christian Iver Andersen, f. 28. August 1899 i Skarrild Sogn, g. 10. August 1929 med Thyra Nielsine Jensen. Marie Møllen blev i sin Tid bygget af 2 indvandrede Tyskere, som drev Møllen i Forbindelse med Landbrug. Møllen nedbrændte i 1897, men blev straks genopbygget og solgt til

Møller Birke-
mose. Denne
drev Mollen i
en Del Aar,
indtil den køb-
tes af Grosse-
rer P. Vejlbj,
Ringkøbing.
Den 1. Okto-
ber 1933 over-
tog Chr. Iver Andersen Forpagt-
ningen af Mollen, som han driver
sammen med en Korn- og Foder-
stofhandel.

Marineborg Mølle pr. Uldum. Ejer: Laust Vendelbo Christensen's Enke. Be-
styrrer: Sonnen Peter Vendelbo, f. 12. Maj 1896 paa Marineborg Mølle. Marine-
borg Mølle blev bygget i 1858 og drevet som et Interessentskab, bestaaende af Ras-

Peter Vendelbo.

Laust Vendelbo.

mus Henriksen, Sindballegaard, Peter Jensen, Frydensdal, Jorgen Jorgensen, Nord-
bygaard, og Laust Vendelbo, Marineborg. Møllen overgik straks i Forpagtning til
Laust Vendelbo. Efter dennes Død i 1924 købte Enken Møllen, som hun frem-
deles driver med Sonnen som Bestyrer. Til Møllergaarden hører
et Landbrug paa 65 Tdr. Land.

Møllerup Mølle pr. Frøslev. Ejer: Peder Haugaard, f. 17.
Juni 1881 i Sæsing. Den oprindelige Møllerup Mølle var en
høll. Vindmølle, der var bygget omkring 1860. Den horte i
mange Aar under Godset Dalgaard, men blev i 1904 solgt til
Møller Fladeland, som i 1919 afhændede den til Møller Kristen
Agger. I 1920 overtoges Møllen af Møller Erhardt Blaabjerg.

I 1926 nedbrødte Møllen og den nuværende 32 Fods Klapsejlsvindmotor blev opført. Den nuværende Ejer købte Møllen i 1930. Der drives Korn- og Foderstofhandel samt Landbrug. Der er indlagt en 8—10 HK. »Bukh« Petroleums-motor.

Melholt Mølle pr. Asaa. Ejer: Jens Jørgen Jensen, f. 27. Juni 1881 i Melholt Mølle, g. 5. December 1922 med Marie, f. Jensen. Melholt Mølle, som er en gammel holl. Vindmølle, stod indtil 1902 i Melholt ved Hals og blev da flyttet til sin nuværende Plads af Møller Rasmus Jensen. Hans Søn, den nuværende Ejer, overtog Møllen i 1922. Møllen har et Jordtilliggende paa 12 Tdr. Land.

Morup Mølle pr. Bedsted.

Ejer: Laurids Lauridsen, f. 15. Marts 1878 i Vildbjerg, g. 17. Maj 1904 med Marie, f. Olsen. Denne gamle, holl. Vindmølle stod oprindelig i Tøbbel ved Flade Sø, hvor den blev brugt som Vandpumpemølle. Da Morup Vandmølle i 1901 blev ned-

lagt, blev denne Vindmølle flyttet til Morup og forandret til Kornmølle. Den ejedes da af Møller og Møllebygger Jens Paulsen, som i 1904 solgte den til nuværende Ejer. Foruden Mølleri drives Savskæreri. Møllens Vindfang er 29 Alen med Selvkrojer.

Most Mølle, Rindsholm. Ejer: Chr. N. Christensen, f. 5. Maj 1897 i Most Mølle, g. 28. Marts 1926 med Dagmar, f. Jensen. Møllen er en gammel Vandmølle fra 15. Aarhundrede. I 1836 kom den i den nuværende Møllers Slægts Eje, idet Møllen da blev købt af Møller Chr. Nielsen, som drev den til 1880, da hans Sviger-

son, Jens Rorbæk Christensen, overtog den. Dennes Svigersøn, Møller Simon Christensen, overtog Møllen i 1895, og i 1932 efterfulgtes

han af sin Son, den nuværende Ejer, der da havde haft Møllen i Forpagning i 6 Aar. I 1932 byggedes i Tilslutning til Vandmøllen

en Motormølle med en 20 HK. »Deutz« Dieselmotor.

Motormøllen, Vraa. Ejer: Niels Christensen, f. 27. Sept. 1881 i Serritslev. Møllen er en holl. Vindmølle med 26 Alens Vindfang, bygget

1900 af Møller Christen Jensen. I 1910 købtes den af nuværende Ejer. I 1932 fornyedes Motorkraften med en 18—20 HK. Bukh Dieselmotor. Paa Møllen findes 2 Kvarne, Sigte, Havrevalse og Skallesten til Gryn-mølleri.

Mou Mølle pr. Mou. Ejer: Anders Sørensen, f. 22. August 1883 i Aabybro, g. 9. September 1910 med Mette Marie, f. Pedersen. Møllen er en holl. Vindmølle, der oprindeligt stod i Hostemark, men som i 1902 blev flyttet til Mou af Møller Lauritz Jensen. I 1908 solgte han Møllen, hvorefter den skiftede Ejer nogle Gange, indtil den nuværende Ejer købte Møllen den 1. December 1918. I 1927 installeredes en 16 HK. Raaolliemotor »Holstebro«. Møllen har et Vindfang paa 32 Alen.

Mousing Mølle pr. Kjellerup. Ejer: Marinus Pedersen, f. 25. Juni 1890 i Stroustrup Idom, g. 7. Juli 1931 med Alfrida, f. Nielsen. Møllen er en gammel Vandmølle med Overfaldshjul, bygget 1740 og som i lang Tid hørte under Silkeborg Slot. Af Ejere kendes iøvrigt fol-

gende: fra 1826 Christen Pedersen, fra 1850 hans Son Peter Christensen Højriis, fra 1893 dennes Son Christen Højriis, fra 1910 Grd. E.

Espersen Roslev, fra 1920 Søren Overby, fra 1924 Jens Siersbæk og fra 1930 den nuværende Ejer. Der er et Landbrug paa 68 Tdr. Land.

Møldrup Mølle,

Møldrup. Ejer:

Dagny Marie Nielsen, født Grøn, g. 7. November 1930

m. Møller Karl Nielsen, f. 11.

Marts 1906, Son af Møller

Andreas Nielsen, Mølvang Mølle.

Møldrup Mølle er oprindelig en holl. Mølle, som i 1917 blev flyttet fra Kjellerup til Møldrup af Møl-

ler I. P. Olesen, som i 1920 solgte den til Møller L. A. Nielsen. Denne solgte 3 Aar efter Møllen til Andreas Petersen. Ovennævnte Møller Karl Nielsen købte Møllen i 1930, som han drev til 1932, da han dræbtes af Lynet. Mølleriet fortsættes af hans Enke med Svogeren, Wulff Nielsen, som Bestyrer. Der benyttes en 24 HK. »Deutz« Dieselmotor.

Mølvang Mølle pr. Jelling.

Ejer: Andreas August Nielsen, f. 2. April 1877 i Jels, g. 27. Nov. 1903 med

Anna, f. Bornhøft. Oprindelig en gammel holl. Vindmølle. Gennem Tiderne har den skiftet Navn flere Gange, saaledes hed den egentlig »Kilde Mølle«, derefter »Kirstinebjerggaard-Mølle«, og først ved Aarhundredskiftet antoges Navnet »Mølvang Mølle«.

Møllen brændte i 1897, hvorefter den nuværende straks blev genopbygget af Møller

Hans Rau. Den 1. December 1903 overtoges Møllen af den nuværende Ejer. I 1905 blev der indlagt Motordrift, og i 1930 blev der installeret ny 18—20 HK. »Deutz« Motor.

Mørke Mølle, Mørke. Ejer: Laurs Vilhelm Jensen, f. 5. Maj 1892 ved Mørke Mølle, g. 19. Maj 1922 med Marie, f. Therkelsen. Det er en holl. Vindmølle, bygget 1862 af Møller Søren Bang. Derefter har Møllen haft følgende Ejere: Møller Peter Nielsen til 1888, Møller Anders Grann fra 1888—91, Møller Karl Jensen fra 1891—1922 og endelig dennes Søn, den nuværende Ejer, der overtog Møllen den 1. Maj 1922. I 1931 blev der indlagt ny større Motor, nemlig en 20 HK. »Deutz« Dieselmotor. Møllen har et Vindfang paa 30 Alen. Der er et Tilliggende paa 18 Tdr. Land.

Nebbe Mølle pr. Bærkop. Møllen ejes af Fru Hanne Sørensen — Enke efter Møller Peder Sørensen, der døde i 1933 — samt Sønnen, Torkild Sørensen, f. 11. August 1893. Nebbe Mølle er en gammel Vandmølle fra det 16. Aarhundrede. I en lang Aarrække hørte Møllen ind under Godset Nebbegaard, som dog ikke drev Møllen, men lod den bortfæste, saaledes bl. a. til Jeppe Pedersen i 1783. Afdøde Peder Sørensen overtog Møllen den 9. Marts 1892. I 1856 blev der, i Forbindelse med Vandmøllen, oprettet en holl. Vindmølle af Møller Egholm, der havde den til 1892. Imidlertid blev denne Mølle nedrevet i 1923. Der er et Tilliggende paa 11 Tdr. Land.

Neder Randlev Mølle, Randlev. Ejer: Carl Hansen, f. 27. Februar 1902 i Randlev, g. 27. Februar 1924 med Dorthæa, f. Overgaard. Møllen er en holl. Vindmølle med Vindfang paa 26 Alen, bygget 1872 af Møller Niels Pedersen, som i 1877 solgte den til Møller Rasmus Jensen. 1. Maj 1899 blev Møllen solgt til Møller Johs. Petersen, der 15. April 1931 afhændede den til Møller Laurids Jepsen. Den nuværende Ejer købte Møllen i 1934. Møllen har 2 Kværne, Valseværk, Sigte og Kageknuser. Der drives Landbrug og Korn- og Foderstofhandel. Hjelpekraften er en 14 HK. »Aktiv« Petroleumsmotor.

Johannes Petersen, f. 17. April 1872, g. 16. Nov. 1895 m. Ane Marie Sofie, f. Petersen. Johannes Petersen har været Ejer af Randlev Mølle fra 1899—1931, og af

Gylling Mølle fra 1931—1933.

Endvidere har han været Repræsentant for Dansk Møllerforening, Aarhus Amt, fra 1914—1933. Sønnen, Svend Aage Petersen, f. 15. August 1902, er udlært Møller.

Nibe Mølle, Nibe. Ejer: Anders Christian Petersen, f. 27. Juli 1871 paa Nibe Mølle, g. 8. August 1894 m. Mathilde Susanne, f. Christensen. Nibe Mølle er en ret gammel holl. Vindmølle, idet den er bygget i 1772 og er straataekt. Siden 1802 har Møllen været i samme Slægts Eje, idet den da købtes af Møller A. C. Petersen. Derefter overgik den i 1857 til Sønnen, Peter Julius Petersen, og den 1. Januar 1898 igen til dennes Søn, den nuværende Ejer. Møllen har et Vindfang paa 36 Alen, og der er et Tiliggende paa 40 Tdr. Land. Sønnen, Holger Petersen, f. 27. Januar 1908, er ansat ved Møllen.

Nielsby Mølle pr. Føvling.

Ejer: Peter Jørgen Madsen, f. 2. Aug. 1880 i Nielsbygaard, g. 10. Nov. 1916 m. Marie, f. Madsen. Nielsby-

gaard med tilhørende Vandmølle, blev i 1817 erhvervet af Landmand Herman Madsen fra Ploustrup. Han byggede i 1850 en holl. Vind-

mølle tæt op til Vandmøllen, men Vindmøllen blev i 1868 solgt og flyttet til Aarre. I 1866 afstod Herman Madsen Gaarden til Sønnen, Jørgen Herman Madsen, og Møllen til Datteren Marie, som giftede sig med Møller Ferdinand Platz Madsen, der drev Møllen til 1903, hvorefter Jørgen Herman Madsen købte den. Nogle Aar efter købtes Møllen af Sønnen, den nuværende Ejer. Til Møllen hører 60 Tdr. Land.

Nielstrup
Mølle pr. Vi-
vild. Bestyrer:
 Christian Jen-
 sen, f. 12, Jan.
 1878 i Harrits-
 lev, g. 5. Dec.
 1903 med Sør-
 sine, f. Søren-
 sen. Møllen er

oprindelig en gammel Vandmølle med Overfaldshjul, der hører under Godset Løvenholm. Af senere Forpagtere kan nævnes: 1890—1907 Møller Anders Rasmussen, 1907—1928 Møller Husted og 1928—1932 Brd. Sørensen. 18. Oktober 1932 tiltraadte ovennævnte Bestyrer og forpagtede samtidig Landejendommen, 11 Tdr. Land. Der benyttes til Mølleriet og det dertil knyttede Savskæreri en 20—25 HK. »Mahler« Turbine.

Nim Mølle, Nim. Ejer: Bertel Sørensen, f. 5. August 1878 i Føvling, g. 15. November 1902 med Sofie, f. Jensen. Møllen er en holl. Vindmølle med et Vindfang paa 31 Alen, bygget i 1871 af Møller Jens Olsen. Møllen solgtes i 1875 til Møller

Frantz Andersen og igen til nuværende Ejer den 1. September 1903. Der findes en 10 HK. Elektromotor »Thrige« samt en 20 HK. Dieselmotor »Kramper«. Til Møllen er knyttet et Savværk, og der er et Tilliggende paa 27 Tdr. Land. Møllen bestyres af Sønnen.

Steffen Sørensen, f. 5. November 1903, Søn af ovennævnte Bertel Sørensen, Nim Mølle, er Bestyrer af Møllen.

Nimtofte Mølle, Akts., Nimtofte. Forretningsfører: K. R. Hansen, f. 17. Dec. 1866 i Nimtofte, gift 1898 med Kirstine, f. Nielsen. Bestyrer:

Anders Hviid, f. 23. Nov. 1879 i Taanum, g. 6. Nov. 1908 med Karen, f. Sorensen. Møllen er en gammel Vandmølle, som menes at

stamme fra det 16. Aarhundrede. Møllen brændte 1879 og blev genopbygget af den daværende Ejer, Hans Chr. Delholm, der døde 1889. Hans Enke bortforpagtede Møllen til Sonnen, Chr. Delholm, der overtog den i 1896. I 1909 brændte Møllen igen, og Tomten blev solgt til et Aktieselskab, stiftet af Byens Borgere og Omegnens Landmænd. Møllen blev nu genopbygget i moderne Stand med en 18 HK. »Mahler» Turbine og Elektromotor 25 HK., ligesom der blev opført et stort moderne Bageri. Der drives desuden Handel med Korn- og Fødestoffer.

Non Mølle pr. Viborg. Mølleforpagter:

Julius Nielsen, f. 13. Marts 1906 i Demstrup pr. Sjørslev. Non Mølle, der stammer fra Valdemar Sejrs

Tid og hører under Godset Hald, var oprindeligt et Nonnekloster, hvad dens Navn ogsaa tyder paa. I 1850 blev Møllen ombygget, og

den nuværende Mollegaard bygget. Møllen har været drevet som Fæstemølle indtil 1890, da den bortforpagtedes. Den nuværende Mølleforpagter overtog Møllen den 1. April 1934. Møllen har et Underfaldshjul paa 14 Alen, som drives af Vandet fra Hald Sø. Der er et Landbrug paa 30 Tdr. Land.

Nordby-Maarup Mølle pr. Nordby. Bestyrer: Jens Winther Madsen, f. 21. Okt. 1901 i Haarmark, g. 11. Dec. 1926 med Marie, f. Jørgensen.

Møllen er af nyere Dato, idet et

Aktieselskab i 1910 byggede Møllen, og ansatte Møller Christian Mouritzen som Bestyrer. Denne var paa Møllen til 1925, da han blev afløst af nuværende Bestyrer, Jens Winther Madsen. Møllen har et Vindfang paa 28 Alen med Selvkrojer og Selysvikker, og der er installeret en 15 HK. Motor »Tuxham«. Ligeledes er der indlagt Sigteri.

Norring Mølle, pr. Hinnerup. Ejer: Vilhelm Worm, f. 7. Maj 1872 i Vonsild, g. 17. Juni 1909 med Ellen, f. Baastrup, Datter af Møller, exam. jur. Baastrup. Norring Vandmølle var en gammel Fæstemølle, som i det 17. Aarhundrede ejedes af Fru Marie Below, som ogsaa ejede Norring og Riis Byer. 1610 nævnes en Møller ved Navn Rasmus Sorensen. 1647 solgtes Godserne til Hr. Oluf Parsbjerg, som var Ejer af Godserne Hagsholm, Jernit og Lyngballegaard. 1665 overgik disse Godser til Mogens Frijs ved Oprettelsen af Grevskabet Frijsenborg, og Møllen blev derefter Fæstemølle til Frijsenborg. Møllens nuværende Ejer kan føre sin Slægt tilbage til 1743, da Rasmus Jensen som Ladefoged paa Frijsenborg fik Møllen i Fæste og

J. P. Baastrup.

Vilh. Worm.

skulde svare i aarlig Afgift 22½ Td. Mel, 1½ Td. Havre, ¼ Fjerding Smør, ½ Lavv. ½ Gaas og 6 Rdl. 1 Mark og 14 Sk. Efter hans Død giftede Enken sig 1755 med Møller Enevold Nielsen, en Søn fra Borum Vandmølle. 1764 overgik Møllen til Sonnen af første Ægteskab, Møller Jørgen Rasmussen. 1802 overgik den til hans Søn Erhardt Jørgensen, hvis Enke i 1812 giftede sig med Jacob Nielsen af Horning. 1846 overtoges Fæstet af dennes Søn Peter Jacobsen, der dog kort Tid efter afløstes af Broderen Erhardt Jacobsen, der frikøbte Møllen fra Frijsenborg. Efter hans Død 1871 giftede Enken sig med exam. jur. Jens Peter Baastrup, der 1875 lod den gamle Møllebygning nedrive og den nuværende opføre. Baastrup drev Møllen til sin Død 1905, og hans Enke drev den til 1909, da hun bortforpagtede Møllen til sin Svigersøn, den nuværende Ejer, der købte i 1910. 1910 brændte Avlsgaarden, men blev straks genopbygget i moderne Skikkelse, navnlig med Henblik paa Udvidelse af Handelen med Korn og Fourage i Forbindelse med kvæglost Landbrug og Froavl. Vandhjulet er 6½ Alen. Der er indlagt en 14 HK. Holbæk Motor. Til Møllen hører 80 Tdr. Land. Ejerens Søn, Toxen Worm, f. 17. December 1913, er ansat ved Møllen.

Ny Mølle pr. Bøvlingbjerg. Ejer: Carl Peter Plauborg Christensen, f. 1. November 1904 i Ny Mølle, g. 1. September 1929 med Karen, f. Svendsen. Ny

Mølle blev bygget i 1886 af Jens Christensen Skadhede, som drev Møllen til omkr. 1910, da Møllen købtes af Møller Marius Christensen.

Hans Son, den nuværende Ejer, overtog Møllen i 1928. Som Hjelpekraft benytttes en 12 HK. Bernard Motor. Der er Korn- og Foderstofforretning samt Fabrikation af Hønsfoder. Møllen har et Tilliggende paa 5 Tdr. Land.

Ny Mølle pr. Brønderslev.

Ejer: Emil Nielsen, f. 12. Maj 1893 i Scrittslev, g. 23. November 1917 m. Olga, f. Pedersen. Ny Mølle er en holl. Vindmølle med 28 Alens Vindfang, bygget 1881 af Møller Jens Chr. Møller, der drev den til 1909, da den blev solgt til Møller Anders Andersen. Den nuværende Ejer købte Møllen i 1931. Som Hjelpekraft benytttes en 30 HK. Sugegasmotor.

Ny Mølle, Lisbjerg pr. Aarhus.

Ejer: Janus Lauritzen, f. 3. Jan. 1879 i Raarup Sogn, g. 14. Februar 1903 m. Nora, f. Nielsen. Møllen er en gammel Vandmølle fra det 15. Aarh. Den ejedes i 1688 af Amtmand Otto Bielke til

Kærbygaard. Af senere Ejere kan nævnes: 1869 J. P. Stenholt, der tilbyggede Bageri, 1880 Hotelejer Jensen, Aarhus, der bortforpagtede Møllen til Møller Bischoff,

1899 Møller Julius Nielsen, 1914 Møller Olsen og fra 1919 den nuværende Ejer. Møllen har et Vandhjul paa 8 Alen. Til Møllen er knyttet Sav-

skareri og fra 1925 drives desuden Restaurant. Der er et Tilliggende paa 45 Tdr. Land.

Ny Mølle, Herning. Ejer: Niels Madsen, f. 21. Juli 1862 i Lihme, g. 8. September 1888 med Kirstine, f. Pedersen. Møllen er en holl. Vindmølle med 28 Alens Vindfang, bygget for ca. 75 Aar siden. Den nuværende Ejer købte Møllen i 1906 af Møller Niels Busk. Paa Grund af Bebyggelse omkring Møllen blev der i 1919 opført en Vindmotor og indlagt 2 Gasmotorer paa 14 og 25 HK.

Nyberg Mølle, Egtved. Ejer: Peder Madsen Pedersen. Møllen blev opført eller maaske kun ombygget omkr. 1850 af E. P. Tulstrup, som drev den til omkr. 1880. Møllen blev derefter overtaget af Sagfører Grüner, som bortforpagtede den til forskellige indtil 1910, da Møllen overtoges af Møller N. B. Thygesen. Denne solgte den i 1918 til et Konsortium, der frasolgte en Del af Jorden. Fra 1918 til 1924 skiftede den Ejer adskillige Gange, indtil den i sidstnævnte Aar overtoges af nuværende Ejer.

Nymøllen, Ølgod. Ejer: Hans Christian Thyregod, f. 10. Marts 1879 i Ølgod, gift 28. December 1907 med Else Marie, f. Jensen. Nymøllen blev startet i 1916 af ovennævnte Ejer, som paa det Tidspunkt ejede Lindbjerg Mølle, som han solgte til sin Svoger, H. K. Hansen. Nymøllen er i Tidens Løb blevet stærkt udvidet. Den drives ved en 45 HK. Deutz Dieselmotor, og der fremstilles Byggryn, Havregryn, Rugmel, Hvæde- og Sigtemel samt Høns- og Kyllingefoder. Der drives omfattende Handel med Korn- og Foderstoffer samt Godning.

Ny Følle Mølle pr. Rønde.

Ejer: Jens Jensen, f. 12. April 1894 i Onsbjerg, Samsø, gift 27. August 1916 med Karen Jensine, f. Pedersen, Datter af Møller Jens Pedersen, Thorso Mølle. Det er en holl. Vindmølle, bygget i 1881 som Aktiemølle. I 1908

overgik den til Enkelteje, idet den blev overtaget af Købmand Mogenssen, Følle. Møllen har derefter tilhørt Møller M. Petersen fra 1915—17, Georg Christensen fra 1917—20, Mekaniker Thorvald Rasmussen fra 1920—27, og Møller Jens Peter Sørensen fra 1927 til 13. Jan. 1929, hvilken Dag Møllen overtoges af nuværende Ejer. Møllen, der har et Vindfang paa 21 Alen, fik i 1929 indlagt en 14—16 HK. Deutz-Dieselmotor. Sønnen, Carlo Jensen, f. 28. Marts 1918, er ansat ved Møllen.

Ny Sogns Andelsmølle pr. Ringkøbing.

Møllebestyrer: Jørgen Hans Jørgensen, f. 12. Marts 1888 paa Lerdrup Mølle ved Faling St., som

Søn af Møller Niels Jørgensen, g. 26. Okt. 1913 med Anna Johanne, f. Jensen. Møllen blev bygget i 1859 af Grd. Niels Christiansen, Kirkebygaard, som i 1895 solgte Møllen til Aktieselskabet »Ny Sogns Mølle« med Møller Andr. Jensen som Bestyrer. I Juli 1910 overgik Møllen til et Andelsforetagende med Møller Mads Chr. Madsen som Bestyrer. Han afløstes den 1. Nov. 1913 af Møllens nuværende Bestyrer. Møllens Vindfang er 30 Alen og har Raaoillemotor som Hjælpekraft. Selysvikker fik Møllen i 1930. Der drives Handel med Korn- og Foderstoffer, Cement og Godning.

Nyrup Mølle pr. Østrup. Ejer: Esper Axelsen, f. 23. Oktober 1860 i Selde, g. 25. November 1890 med Else Marie, f. Kristensen. Møllen, der er en holl. Vindmølle med 26 Alens Vindfang, blev bygget 1889 af Møller Christen Laustesen, som drev den til 1901, da han ved Mageskifte afhændede den til Christian Stefan Jensen. Denne overdrog efter et Aars Forløb ved Mageskifte Møllen til den nuværende Ejer. I 1913 indlagdes Motordrift, som i 1932 fornyedes med en 18—20 HK. Kallundborg Motor. Jordtilligendet, der oprindelig var 7 Tdr.

Land, er efterhaanden suppleret, saa det nu udgør 35 Tdr. Land. Der drives Korn- og Foderstofforretning.

Møllen videre. Møllen har et Vindfang paa 28 Alen, og har indlagt en 18—24 HK. Kalundborg Dieselmotor.

Nølev Mølle pr. Odder. Ejer: Mette Marie Hansen, f. Pedersen, Enke efter Søren Hansen.

Nølev Mølle, en holl.

Vindmølle, er bygget i

1882 af

Møller Søren Hansen,

der havde den til sin

Død i 1920,

hvorefter

Enken fører

Møller Hans Jensen. I 1890 solgtes den til Møller Søren Hansen, kaldet Homaa; han solgte i 1916 Møllen til Møller Anders Jørgensen, og i Marts 1920 købtes Møllen af den nuværende Ejer. Paa Møllen findes Valse- og Sigteværk og Skallesten til Grynmølleri. Der er installeret en 18 HK. Houmøller Raaliemotor. 1931 faldt Møllevingerne ned, og der blev paa-sat Klapsejlsmølle. Der drives Korn- og Melhandel. Ejers Sønner, Svend Aage Gyldenløve, f. 12. Marts 1912, og Tage

Nødager Mølle pr. Kolind. Ejer: Niels Qvist Gyldenløve, f. 4. Juli 1887 i Aalsø, gift 4. November 1911 med Marie, f. Pedersen. Møllen

er en holl. Vindmølle med Vindfang 30 Alen, som oprindelig stod i Maarup, men 1860 blev flyttet

til sin nuværende Plads af

Gyldenlove, f. 23. Juni 1913, er begge ansat ved Møllen.

Nørager Mølle, Nørager.

Ejer: Jens Michael Jensen, f. 3. Juni 1886 paa Nørager Mølle, gift 30. Nov. 1923 m. Mette, f. Drejer. Møllen er en holl. Vindmølle, bygget i 1872 af Møller Kristen Nielsen, som har den til 1874. Derefter gaar Møllen over til nuværende Slægt, idet

den købtes af Møller og Gaardejer Jens Mikselsen, og overgaar derefter i 1886 til Sønnen, Jens Kristian Jensen, som i 1924 overdrager Møllen til sin Son, den nuværende Ejer. Møllen har et Vindfang paa 30 Alen med Selvkrøjer og Selvsvikker.

Møller Jacob Christensen fra 1882—86, Møller Christen Andersen fra 1886—1900, Marinus Pedersen fra 1900 til Juli 1915, da den overtoges af nuværende Ejer, som installerede en 10 HK. Petroleumsmotor »Gideon«. Møllen har et Vindfang paa 26 Alen. Sønnen, Marius Christensen, født 30. Maj 1901, gift 6. Februar 1931 med Elna, f. Sorensen. Møllen har gentagne Gange været hærgnet af Ildbrand, først i Februar 1882 og derefter i November 1884. Møllen nedbrændte begge Gange, men blev straks efter genopbygget.

Nørholm Aktiemølle, Nørholm pr. Sønderholm.

Forpgt: Carl Sorensen, f. 27. Dec. 1872 i Lerup Sogn, g. 27. Dec. 1899

Nørhalne

Mølle pr. Vadum.

Ejer: Anton Christensen og Søn. f. 13. Aug. 1875 i Biersted, gift 9. Juli 1900 med Dorthea, f. Pedersen

(død 1907). Møllen, der er en holl. Vindmølle, er bygget i 1860 af Møller Christen Jensen. Møllen har derefter haft følgende Ejere:

med Kristine, f. Hansen. Møllen, der er en holl. Vindmølle, blev grundlagt i 1872 af nogle af Byens Gaardejere under Navn »Nørholm Aktiemølle« og drev den med Bestyrer til 1899. Herefter blev Møllen bortforpagtet til nuværende Forpagter. I 1929 blev der installeret en 20 HK. Raaolliemotor »Bolinder«. Møllen har et Vindfang paa 26 Alen. Sønnen, Reinhardt Sørensen, f. 7. December 1912, er ansat ved Møllen.

Vindfang paa 32 Alen med Selvkrojer og Selvsvikker.

Nørlanggaards Mølle pr.

Gjerlev. Forpgt.: Henry Sørensen, f. 10. Oktober 1901 paa Møllen, gift 22. Oktober 1923 med Magda, f. Nielsen. Møllen tilhører Propr. J. P. Rasbech, Nør-langgaard, som har bortforpagtet den. Den oprindelige holl. Vindmølle stammer fra

1851, men i 1856 købte Propr. Rasbech en Mølle, som stod ved Hobro, og lod den flytte til Gjerlev, idet den gamle Mølle, der var straaetakt, var ubrugelig. Den nye Mølle brandte i 1881, men blev straks genopbygget. I 1888 overtoges Forpagtningen af Møller Peder M. Sørensen, og d. 1. Nov. 1922 af dennes Son, den nuværende Forpagter. I 1918 blev der indlagt en 12 HK. Raaolliemotor »Frichs«.

Nørrebro Mølle pr. Horsens. Ejer: Martinus Hansen, f. 4. November 1884 i Elling By, Ousted St., g. 1. Marts 1912 med Elise, f. Kjeldsen. Møllen er bygget 1885 af Møllebygger Sørensen, Haldrup, som selv drev den en ganske kort Tid, hvorefter den samme Aar

blev solgt til Møller Jens Nielsen, der drev Møllen til sin Død 1913, hvorefter Forretningen blev ført videre af Enken med Sønnen som Bestyrer. I 1918 købte nuværende Ejer Møllen. Møllen har drevet Kundemaling samt Formaling af grov Rugmel, Hvede og Rugsigtemel. Vindfanget, som var paa 34 Alen, blev nedtaget omkring 1924. Oprindelig Dampmaskine, som i 1919 afløstes af en 50 HK. »B. og W.« Dieselmotor.

Nørre Mølle, Nykøbing M. Ejer: Ejnar Johansen, f. 5. April 1905 i Erslev, gift 25. Juni 1933 med Agnes Kristine, f. Jensen. Den oprindelige hollandske Vind-

mølle brændte 1888, men genopbyggedes straks af Møller Toft, hvis Son senere overtog Møllen. I 1922 købtes Møllen af Møller Anders Nygaard, som ombyggede Møllen og paasatte Klapsejlsvindmotor med Selvkrojer og Selvsvikker. Han solgte den 10. August

1932 Møllen til sin Møllersvend, den nuværende Ejer. Møllen har Valse, Sigte, 2 Kvarne, Skallekvarn for Grynmølleri og Triøre. Der drives Handel med Korn og Foderstoffer samt Fabrikation af Hønsfoder. Som Hjelpekraft benyttes en 16—20 HK. Dan Motor.

Nørre Mølle pr. Thisted. Ejer: Mads K. Madsen, f. 10. Maj 1883 i Vikso pr. Thisted, gift 28. April 1908

med Mathea Kristine, f. Johansen. Møllen er en holl. Vindmølle med 28 Alens Vindfang og Selvkrojer, bygget omkr. 1850 af Møllebygger

Hald. Senere overgik den til densen Son, Dyrsløge Hald, der i 1899 solgte Møllen til Møller P. P. Paulsen. I 1926 købtes Møllen af den nuv. Ejer. Som Hjelpekraft benyttes en 30 HK. og en 5 HK. National Motor. Der er et Landbrug paa 6½ Td. Land.

Nørre Aldum Mølle pr. Stenderup. Ejer:

Lars Peter Hansen, f. 17. Juli 1888 i Haarslev, gift 15. Juni 1913 med Nicoline, f. Andersen,

Datter af Møller Frants Andersen, Nim Mølle. Nørre Aldum Mølle er oprindeligt den tidligere Langmarksmølle ved Horsens, men

blev i 1897 flyttet til Nr. Aldum. Den 22. April 1913 købte nuværende Ejer Møllen af Møller H. C. Sørensen. Sønnen, Kaj Tage Hansen, f. 15. Januar 1919, er

ansat ved Møllen. I 1929 blev Virksomheden udvidet med Pakhus, og i 1930 fik Møllen installeret en 20—24 HK. Kalundborg Dieselmotor, medens Vindmøllen blev nedlagt. I 1932 blev Møllen ombygget og moderniseret med Kopelevator, der fordeler Godset til alle Maskiner og transporterer 10.000 kg pr. Time. Endvidere et Blandingsanlæg med en Kapacitet paa 2000 kg pr. Time, samt nye Møllesten med turbinestillede Karborundum-Malestraaler. Møller Lars Peter Hansen er Medlem af Bestyrelsen for Vejle Amts Nordre Del.

Ejer. I 1908 installeredes en 12—14 HK. Motor Activ. Sønnen, Hans Møller Sørensen, f. 11. Juni 1919, er ansat ved Møllen. Der er et Tilliggende paa 10 Tdr. Land.

Nørre Bork Mølle, Nørre Bork. Ejer: Henrik Nielsen, f. 6. December 1889 i Hasager, gift 1921 med Karen, f. Lauritsen. Møllen er en holl. Vindmølle med 30 Alens Vindfang og Selvkrøjer og Selvsvikker. Den stod før udenfor Nørre Bork, men blev i 1912 flyttet til sin nuværende Plads. Møllen ejedes da af Møller Niels Holm, der solgte den til Møller Ejner Nielsen. I 1915 solgtes den til Møller Johs. Houstrup, og i 1921 købtes den af den nuværende

Ejer. Hjælpekraften er en 22 HK. Tractor.

Nr. Bjært Mølle pr. Kolding. Ejer: Peter Honoré, f. 12. Aug. 1876 i Fredericia, g. 31. Marts 1909 med Caroline, f. Thomasen. Møllen er byg-

get i 1882 af Møller Berthel Nielsen, som drev den til 1912, idet den da solgtes til Møller Nicolaj Aakjær. Denne overdrog i 1914 Møllen til sin Søn, Niels Jeppe Johansen Aakjær, som atter i 1918 solgte den til nuværende Ejer. Denne har som Medarbejder ved Møllen sin Søn, Henning Honoré, f. 22. November 1903 i Lejerskov Sogn, gift 16. November 1930 med Eva, f. Knudsen. Det oprindelige tilhørende Bageri blev i 1933 erstattet med et nyt og moderne Bageri. Dette bestyres af Sønnen, Ejner Honoré, f. 13. Juli 1910.

Nørre Kongerslev Mølle pr. Kongerslev.

Ejer: Peder Christian Guldbæk, f. 3. April 1876 i Sønder Kongerslev, g. 2. Sept. 1917 m. Bolette Marie, f. Christensen.

Møllen er en gammel holl. Vindmølle, bygget i 1867 af et Aktieselskab, stiftet af en Del af Nørre Kongerslev Gaardmand.

Imidlertid solgtes Møllen i 1882 til Møller Christen Christensen, som atter i 1917 overdrog Møllen til Sønnen, Christen Christensen og Svigersønnen, Peder Guldbæk. I 1924 ndtraadte Christen Christensen af Kompagniskabet, og Peder Guldbæk blev Eneejer. I 1907 blev der oprettet et Elektricitetsværk, der forsyner Byen med Elektricitet. Møllen har et Vindfang paa 29½ Alen med Selvsvikker. Endvidere er der installeret en 30 HK. Dieselmotor Deutz. Til Møllen hører der 23 Tdr. Land.

Nørre Nebel Mølle pr. Nr. Nebel.

Ejer: Peter Hansen Jørgen Hübschmann, f. 24. Juni 1860 i Bevtoft Sogn, g. 10. November 1889 m. Karen Marie, f. Samuel. Omkring 1880 blev Møllen bygget af Møller Niels Christian Nielsen, som drev den til 1889, da nuværende Ejer købte Møllen.

I tidligere Tid sigtedes der Hvede og Rug og fremstilledes forskellige Landbrugsprodukter. Møllen har i det hele gennemgaaet stor Udvikling. Vindfanget er 31 Alen, og Møllen har Selvkrøjer og Selvsvikker. I 1910 indlagdes Motorkraft. Motorkraften blev i 1931 fornyet med en 20—24 HK. Dieselmotor »Mias«. Møllen driver Korn- og Foderstofforretning. Møller Hübschmann har i en Aarrække været Repræsentant for og i Bestyrelsen af Dansk Møllerforening.

Nr. Saltum Mølle, Nr. Saltum. Ejer: Christian Christensen Brødslev, f. 20. April 1878 i Ingstrup, gift den 28. November 1903 med Kristiane, f. Sørensen. Op-

rindelig stod denne hollandske Vindmølle, som er bygget 1824 ved Vestrupgaard udenfor Nr. Saltum og ejedes af den nuværende Ejer, som solgte den 1924 til Kolmand L. P. Sørensen, Nr. Saltum By, der flyttede Møllen til sin nuværende Plads, samtidig blev Møller Brodslev ansat som Bestyrer, men købte den tilbage i 1932. Paa Møllen findes 2 Kværne, Valse og Sigte samt Skallesten til Grynsmølleri. Møllen har et Vindfang paa 27 Alen og har en Hjælpe-motor 14 HK. »Deutz«. Son: Harald Christensen Brodslev, f. 15. September 1908, arbejder ved Møllen.

Nr. Snede Mølle pr. Nr. Snede. Ejer: Christian Vestergaard, f. 17. Juli 1866 i Outtrup Sogn, gift 28. April 1903 med Nicoline, f. Bach, Datter af Møllebygger Niels Andreas Bach, Klit Møller. Møllen blev bygget i 1866 af Kroejer Lundsgaard og Gaardejer Schultz, som drev Møllen i nogle Aar, hvorefter den solgtes til Møller

Hoppe, der havde den til 1883, da den gik tilbage til Lundsgaard og Schultz. Kort Tid efter solgtes Møllen til Rasmus Schou, som i 1906 byggede Elektricitetsværk, som han drev sammen med Møllen indtil 1913, da den ved Mageskifte overgik til den nuværende Ejer. I 1919 indlagdes 2 Dieselmotorer Kramper & Jørgensen paa hver 40 HK., som i 1931 afløstes af en 88 HK. Deutz Dieselmotor. Til Møllen hører 5 Tdr. Land, og der drives Korn- og Foderstofforretning. Ejerens Son. Arne Vestergaard, f. 1. December 1908 paa Vust Halme Mølle, er ansat paa Møllen.

Nørre Tranders Mølle, Nørre Tranders. Ejer: Soren Christian Jensen, f. 21. Juni 1900 i Gjerding Blendstrup Sogn, gift 15. December 1929 med Larsine, f. Larsen. Møllen, der er en gammel hollandsk Vindmølle med et Vindfang paa 32 Alen, blev bygget i 1860 af Møller Gjørup, der havde den til 1881. Derefter har følgende Ejere været paa Møllen: Gaardejer Laust Nørgaard fra 1881-86, men var bortforpagtet til Poul Kjeldgaard. Denne overtager selv Møllen fra 1886

96. Endvidere Møller Anton Andersen fra 1896--1902, Møller Jens Peter Jensen fra 1902--29, og derefter Sønnen, den nuværende Ejer, som overtog Møllen d. 1. December 1929. I 1922 blev der installeret en 50 HK. Dieselmotor Deutz, og i 1925 blev Møllen ombyg-

get og betydeligt udvidet, bl. a. til Grynmølle og Sigteri. Sammen med Møllen blev der i sin Tid ogsaa drevet et Bageri, men dette blev nedlagt i 1885.

Ejer, den 1. Maj 1920. Denne havde forinden været Forpagter af Møllen. Møllen har et Vindfang paa 27 Alen.

Nørskovlund Mølle pr. Hinge.

Ejer: Svend Andersen, f. 9. Marts 1872 i Tvilum Sogn, g. 6. Januar 1902 med Kathrine, f. Espersen. Møllen er en holl. Vindmølle, der oprindelig stod i Alderslyst ved Silkeborg og hørte ind under Godset Vester Keilstrup. I 1907 blev den solgt til Møller Søren Olsen, der flyttede den til sin nuværende Plads. Han drev Møllen til 1909, hvorefter den overgik til Møller Jens Storgaard, og atter i 1912 til Jens Peter Storgaard, der endelig solgte Møllen til nuværende

Nørup Motor-mølle pr. Vejle.

Ejer: Niels Thomsen Nielsen, f. 30. Juli 1875 i Vork, Egtved Sogn, g. 16. Juli 1898 med Maren, f. Nielsen, død

1930. Niels Thomsen Nielsen, der først i 18 Aar havde været Forpagter af Engelholms Mølle, fra 1906--24, byggede i 1924 Nørup

Motormølle, der blev sat i Gang den 1. Maj samme Aar. I 1927 blev der indsat en 18—20 HK. »Deutz« Dieselmotor. Ejerens Søn, Thomas Nielsen, f. 21. April 1902. g. 13. August 1933 med Marie, f. Skødt, er ansat ved Møllen.

Møllen ombygget til Dampmølle, og Udvidelser har fundet Sted. først i 1910. senere i 1925.

Odder Vand- og Dampmølle,

Odder. Ejer: Jens Andersen Jeppesen, f. 23. Dec. 1883 i Salling, g. 30. Okt. 1909 med Ane Kathrine, f. Damgaard.

Møllen er en gammel Vandmølle, man mener mellem 300 og 400 Aar, og hed oprindeligt Sandager Mølle. For ca. 40 Aar siden blev

Odding Mølle,

Hæstrup. Ejer: Erhardt Christensen, f. 9. Marts 1900 i Jerslev, Jyll., som Søn af Møller Chr. P. Christensen, Klæstrup Mølle

pr. Jerslev, g. 25. November 1924 med Elise Marie, f. Hansen. Holl. Vindmølle med Vindfang 28 Aen, bygget 1886 af Møller Senius Jensen, der i 1887 solgte til Møller Christian Mikkelsen. 1902 købtes Møllen af Møller Peter Mølbjerg, som i 1907 solgte den til Møller Lars Andersen. I 1916 solgtes Møllen til Møller Kresten Jensen Andersen, hvis Søn, Møller Alfred Andersen, overtog den i 1920 for derefter den 11. November 1924 at afhænde den til den

nuværende Ejer. Der forefindes Skallesten til Grynmølleri, Sigte og 3 Kværne. I 1927 blev der installeret en 12 HK. Petroleumsmotor Tangye. Møllen drives som Handlemølle.

Oldrup Mølle pr. Hundslund.

Ejer: Jens Sofus Hansen, f. 23. Februar 1887 i Sdr. Vissing, g. 28. Marts 1912 med Hansine, f. Hansen. Møllen er en holl. Vindmølle, bygget i 1872 af Møller Rasmussen, Søn af Møller Rasmussen, tid-

ligere Ejer af Gylling Mølle. Han havde Møllen til 1889, derefter Møller Jens Klausen til 1899, Møller Niels Bisgaard til 1919, Møller Niels Jørgen Pedersen til 1927 og Møller Peder Christensen til 1932. Derefter overtoges Møllen af nuværende Ejer den 1. Juni 1932. Møllen, der har et Vindfang paa 29 $\frac{1}{2}$ Alen, er forsynet med en 16—18 HK. engelsk Motor. En Søn, Hans Hansen, f. 7. Juli 1913, er ansat ved Eriksnauer Mølle.

Oksbøl Mølle pr. Oksbøl.

Ejer: Marius Therkildsen, f. 12. Oktober 1872 i Thorstrup Sogn, g. 27. November 1907 med Kathrine, f. Krukow. Paa

den nuværende Møllens Plads laa oprindelig en Stubmølle, som blev nedrevet i 1901, og den hollandske Mølle blev opført samme Aar af Nicolaj Holm. I 1903 overtog Svogeren Jens Vindfeldt Møllen, som han drev til 1905, da nuværende Ejer købte Møllen. I 1927 blev der indlagt en 15 HK. Deutz

Dieselmotor. Møllen har et Vindfang paa 32 Alen og er forsynet med Selvkrojer og Selvsvikker. Til Møllen hører 5 $\frac{1}{2}$ Td. Land.

Omvraa Mølle pr. Blaaehøj.

Ejer: Østergaard Therkildsen, f. 2. Novbr. 1896 i Omvraa, g. 17. Nov. 1921 m. Signe, f. Kristensen Geil.

Møllen er en holl. Vindmølle, bygget 1870 af et Interessentskab bestaaende af Omegnens Beboere. Oprindelig hed den Enighedsmøllen, og den ejedes indtil 1909 af Møller Søren Brøndum, der solgte den til Møller Søren Petersen. Fra 1916 ejedes den af Møller Peder Pedersen, fra 1919 af Møller Svend Nielsen og endelig fra 1921 af den nuværende Ejer. Møllens Vindfang er 31 Alen med Selvkrojer og Selvsvikker, og der benyttes som Hjælpekraft en 12 HK. »Aktiv« Motor.

Ouegaards Mølle, Oue pr. Hadsund. Ejere: C. E. Worsøe-Petersen, f. 7. April 1877 i Ouegaards Mølle og V. Worsøe-Petersen, f. 4. April 1880 i Ouegaards Mølle, sidstnævnte g. 1. Februar 1920 med Agnes, f. Høilund. Møllen er en gammel Vand-

mølle, som stammer fra omkring Aar 1450 og tilhørte Godset Ouegaard indtil 1823, da den købtes af Kammerraad Jens Petersen, i hvis Slægts Eje den har været siden.

C. E. Worsøe-Petersen.

V. Worsøe-Petersen.

idet J. Petersens Søn overtog Møllen i 1858. Hans Søner, de nuværende Ejere, overtog den i 1920. I 1860 opførtes en ny Mølle, og den gamle blev ombygget til Stampemølle. Desuden blev der opført Bageri. Stampemøllen og Bageriet blev nedlagt i 1882. Der er tilknyttet Landbrug paa 80 Tdr. Land. Vandhjulet har Brystfald og er paa $4\frac{1}{2} \times 7\frac{1}{2}$.

Ove Mølle pr. Ramme.

Ejer: Jens Nielsen, f. 11. December 1863 i Hem i Salting, g. 19. November 1895 med Kristine, f. Nielsen. Ove Mølle, ogsaa kaldet Ramme Mølle, var oprindelig en Vandmølle, hvortil hørte en holl. Vindmølle. Denne sidste nedbrændte i Januar 1894, hvorefter den nuværende Mølle opførtes af Jens Jensen, Ramme Præstegaard. Den nuværende Ejer købte Møllen i 1919.

Over Mølle pr. Langaa.

Ejer: Jens Amdisen, f. 27. Juli 1882 paa Over Mølle, g. 3. Nov. 1908 m. Martine, f. Leth. Møllen er en gammel

Vandmølle med 2 Overfaldshjul paa 6 Alen og er bygget omkring Aar 1700. Møllen hørte ind under Godset Frijsenborg indtil 1876.

og var indtil da stadig i Fæste. Blandt senere Fæstere kan nævnes Møller Erhardt Jensen West til 1821, samt Møller Jens Amdisen fra 1821—76. Sønnen, Amdi Severin Amdisen, frikøbte herefter Møllen af Godset, og drev den selv til 1910, da hans Son, den nuværende Ejer, overtog Møllen. I 1924 blev Mølleriet nedlagt, og Møllen indrettet til Elektricitetsværk for eget Brug, idet der blev installeret en Turbine paa 10 HK. samt en 8 HK. Dynamo. Til Møllen hører Landbrug paa 101 Tdr. Land.

Over Feldborg Mølle pr. Skive. Ejer: Jens Nielsen, f. 18. Maj 1899 i Vejrum Sønder Mølle, g. 19. Febr. 1922 m. Gerda Gedde, f. Skovboe.

Her stod oprindeligt en gammel Vindmølle, som i 1916 ophørte at male, og Aale Mølle blev flyttet hertil. Den ejedes af Købmand

Skov, Holstebro, der i 1928 solgte den til den nuværende Ejer, der forinden havde forpagtet den i 2 Aar. Møllen er blevet moderniseret, og der er i 1931 installeret en 15—18 HK. »Activ« Motor. Møllens Vindfang er 28 Alen. Der drives Landbrug samt Korn- og Foderstofforretning.

Over Hadsten Mølle, Hadsten. Ejer: Kristen Svendsen Willsen, f. 12. Juli 1867 i Krarup ved Skive (død 4. Marts 1933), g. 21. November 1894 med Kristine, f. Pedersen. Møllen er en holl. Vindmølle med et Vindfang paa 28 Alen. Den blev bygget i 1872 af Omegnens

Landmænd og drevet som Aktiemølle, indtil den i 1878 købtes af Møller Barrit. Denne havde Møllen til 1888, hvorefter den overtoges af Møller Nielsen fra 1888—92, Møller Lars Chr. Willsen fra 1892—98, og derefter dennes Broder, ovennævnte Kristen Svendsen Willsen. Efter dennes Død i 1933 bliver Møllen bestyret af Sønnen, Viggo Willsen, f. 31. Marts 1897.

Overlade Mølle pr. Aars. Ejer: Thomas Nielsen Thomsen, f. 11. August 1875 i Vester Thorup, g. 11. November 1907 med Kirstine Sorine, f. Andersen Bygum. Overlade Mølle blev bygget i 1870 af Gaardejer Jørgen Chresten Christensen, som drev Møllen til 1890, da den overtoges af Sønnen, Paul Andreas Christensen, som

teltværk, som drives fra Møllen. I 1930 fik Byen eget Vandværk, som ogsaa drives af Møller Thomsen. I Møllen er der Sigteri, Grynmølleri og Skraamaling.

solgte den til den nuværende Ejer i 1908. I 1902 indlagdes den første Motor i Møllen. Den ombyttedes i 1909 med en 12 HK.

Kramper Motor, som gik til 1926, da den ombyttedes med en 30 HK. Kramper. I 1922 anlagde Møller Thomsen i

**Petersborg
Mølle pr. Ødis
Bramdrup.**

Ejer: Christian Elkjær Nielsen, f. 7. Marts 1875 i Starup, g. 28. Nov. 1903 m. Anna Marie, f. Petersen (død

1930). Petersborg Mølle, der tidligere hed Staver Mølle, blev bygget i 1860 af Møller Conrad Jørgensen, som ejede den til 1900, da

den købtes af Møller Henningsen, som drev den til 1910, da han solgte til Møller Jens Christensen. I 1920 købtes Møllen af den nuværende Ejer, som moderniserede den, indlagde Sigteri og en 25 HK. Dieselmotor »Dentz«. Møllens Vindfang er 35 Alen. Der drives Korn- og Foderstofforretning. Til Møllegaarden hører 22 Tdr. Land. Ejersens Son, Niels Elkjær Nielsen, f. 24. April 1905, er ansat ved Møllen.

**Phønix Møllen
pr. Varde.** Ejer:

Marentius Bjørslev Busk, f. 6. Dec. 1903 i Herning, g. 7. Aug. 1925 med Marie, f. Fosgerau. Phønix Møllen i

Varde blev bygget i 1897 af Møller H. Köhlner ved Møllebygger Korsholm, Varde. Köhlner havde Møllen i et Par Aar, hvorefter den

skiftede Ejere indtil 15. September 1916, da den købtes af Møller Niels Busk. 1919 overgik Møllen til Møller Mathias Sondergaard Petersen, som drev den til 1923, da Ole Olesen købte Møllen, men solgte den igen i 1925 til nuværende Ejer. I 1927 blev indlagt 20 HK. »Deutz« Dieselmotor. Møllen er i de senere Aar blevet fuldt moderniseret. Der drives Korn- og Foderstofforretning.

Pilegaards Mølle pr. Høllum. Møllebestyrer: Kristian Fogtmann Christensen, f. 26. Juli 1893 paa Pilegaards Mølle. Møllen er en gammel Vandmølle fra det 16. Aarhundrede under Godset Bundgaard, der tilhørte Kammerraad Arent Hassel Rasmussen. Møllen blev i 1812 solgt til Møller Poul Christensen. I 1826 overtoges den af Møller Lars Holst, som i 1831 overdrog den til sin Svigersøn Laës Thøgersen.

A. P. Christensen.

K. Fogtmann
Christensen.

Møllen købtes i 1846 af Møller Mads Thomsen Fogtmann, der døde 1864, hvorefter hans Enke 1884 bortforpagtede Møllen til Svigersønnen, Anders Peter Christensen, f. 22. April 1857 i Brøndt, som købte den i 1886. A. P. Christensen døde i 1896 og hans Enke Louise Kirstine, f. Fogtmann, drev derefter Møllen til 1913, da hendes Son, Kristian Christensen blev Bestyrer. I 1850 blev der yderligere bygget en holl. Vindmølle, som brændte 1886, men genopbygget i 1887. I 1906 flyttedes den til Tranget, hvorfra den siden er flyttet igen. I 1888 brændte ogsaa Vandmøllen, men den blev straks genopbygget. Der er indlagt en 16 HK. Turbine Møhler. Til Møllen hører 80 Tdr. Land, hvoraf 15 Tdr. er dyrket, Resten Hede og Plantning.

Raarup Mølle pr. Raarup. Ejer: Arthur Ejner Christensen, f. 13. Februar 1890 i Raarup Mølle, g. 10. Maj 1929 med Maren, f. Juhl Madsen. Oprindeligt en gammel Vandmølle med 3 Kvarne. Ifølge gamle Dokumenter omtales den allerede i Begyndelsen af det 17. Aarhundrede. Fra tidligste Tid har der i lange Perioder været Vandmangel, hvorfor der ogsaa blev bygget en Vindmølle. Denne var straatækket over det hele, og blev derved et let Bytte for en Ildebrand, der hærgede Møllen, og hvorved den totalt nedbrændte. Den nuværende Vindmølle blev bygget i 1794 og er af meget store Dimensioner. Vindfanget er paa 36 Alen. Raarup Mølle drives stadig som Vand- og Vindmølle. Blandt de første Møllere kendes Mads Møller i 1610. Endvidere Jochom Friedrech Pendtz omkring 1664. Blandt senere Ejere kendes Hans Johansen fra 1840—76, derefter Møller Lund, Møller Mikkel Winther Nielsen, Møller Niels Rasmussen fra 1892—1900 og Møller Chr. Nielsen fra 1900—1913. Den nuværende Ejer overtog Møllen den 1. Maj 1927 efter Faderen, Møller Rasmus Christensen. Om denne se nedenfor. Til Møllen hører 6 Tdr. Land.

Møller Rasmus Christensen, forhen Ejer af ovennævnte Raarup Mølle. Fader til nuværende Ejer, f. 11. September 1861, g. 27. Juli 1889 med Eline, f. Jensen.

Rasmus Christensen kom til Raarup Mølle allerede som 14-aarig Dreng og blev i ung Alder Forpagter af Møllen, nemlig fra 1884—92. Han var derefter i 4 Aar Forpagter af Overby Mølle, men kom atter tilbage og overtog Forpagtningen af

A. E. Christensen.

Rasmus Christensen.

Raarup Mølle i 1896, indtil han i 1913 købte Møllen med Gaard og Mark og, som det hedder, alle »Herligheder og Rettigheder«. Rasmus Christensen er en meget agtet og anerkendt Mand, der har udført et stort Arbejde med de to Møller og nævnes navnlig som deres omhyggelige Beskytter.

Rampes Mølle pr. Sporup.

Ejer: Mikkel Peder Fast, f. 7. Juli 1863 i Knebel g. 31. Maj 1889 med Caroline Dortha, f. Jensen.

Møllen er en ca. 200 Aar gammel Vandmølle, som i sin Tid hørte under Godset Frijsborg, der bortfæstede den. Den sidste Fæster var Laurs Christensen fra Lyngaa, som kom til Møllen i 1840.

Faa Aar efter købte han imidlertid Møllen, samt det tilhørende Bageri og Landejendom. I 1884 solgtes Møllen til Kristian Pedersen, som havde den til 1912. Derefter har Møllen skiftet Ejer flere Gange og bl. a. tilhørt N. Svejgaard, der købte Møllen i 1918. Endvidere Mikkel Peder Fast, der købte Møllen i 1926, og havde den til sin Død, hvorefter Møllen overgik til Sønerne, Købmand Alfred Fast, f. 5. Januar 1895, og Købmand Rasmus Fast, f. 2. August 1893, udlært som Møller. Møllen er ombygget, og der er bleven installeret en 18—20 HK. Turbine »Mahler«. Til Møllen hører 30 Tdr. Land.

Randbøl Mølle pr.

Randbøl. Ejer:
Peter Petersen,
f. 23. Juli 1892
i Randbøldal,
g. 5. Nov. 1918
m. Magdalene,
f. Jørgensen.
Randbøl Møl-

le, der er en holl. Vindmølle, blev i 1900 flyttet fra Godding til Randbøl og da købt af Møller Søren Petersen, f. 12. April 1862. Han havde den til 1918, hvorefter Sønnen, den nuvæ. Ejer, overtog Møllen. I 1913 blev der indlagt en 16—18 HK. Møller & Jochumsen Motor. Møllen er i Forbindelse med Savskaereri.

Randrup Mølle, Vinkel pr. Viborg.

Forpagter:
Jens Berthel-
sen, f. 25. Juni
1905 i Mejrup.
Randrup Møl-
le er en meget
smukt belig-

gende gammel Vandmølle. Møllen, der har Underfaldshjul, driver Kværn og Valseværk. Den nuværende Ejer er Møller Johannes

Søgaard, der i 1932 købte Vandmøllen af Møller Laust Rasmussen. Møllen har et Jordtilliggende paa 40 Tdr. Land.

Ranum Møl- le, pr. Ranum.

Ejer: Carl
Larsen, f. 4.
Maj 1894 i
Næsborg Sogn
som Søn af
Møller Chre-
sten Larsen,
Næsborg Møl-

le, g. 31. Juli 1921 m. Emmy Elisabeth, f. Sorensen. Ranum Mølle blev bygget 1878 af et Aktieselskab med Møller Chr. Petersen

som Bestyrer. Chr. Petersen købte imidlertid Møllen efter nogle Aars Forløb og havde den til 1922, da han solgte den til Møller Lykke, som dog kun havde Møllen i et Aar, da den købtes af den nuværende Ejer. I 1922 nedtoges Vindfanget, og

der anbragtes Vindmotor. I 1923 indlagdes en 12 HK. Aktiv Motor. Møllen er nu fuldtud moderne. Der drives omfattende Handel med Korn- og Foderstoffer samt Kul og Gødning.

Ravnshøj Mølle, pr. Kvissel. Ejer: Fru Laura Amalie Nielsen, f. Hansen, Enke efter Jens Peter Nielsen, f. 1. Marts 1879 i Bindselev, d. 1930. Ravnshøj Mølle blev

Jens Nielsen.

Harry Nielsen.

bygget i 1904 af Christen Christensen. I 1929 købte nuværende Ejer Møllen af Møller Johannes Thomsen. I 1931 blev Møllen fuldt moderniseret, og der blev indlagt en 15 HK. Motor »Bien«. Son: Harry Christian Nielsen, f. 10. Marts 1910 i Aasted Mølle, Kvissel, bestyrer Møllen.

Rebstrup Mølle, pr. Støvring. Ejer: Anton Guldberg Rasmussen, f. 18. Apr. 1868 i Ørsø, g. 29. Marts 1934 m. Marie, f. Frederiksen.

Rebstrup Mølle er en flere Hundrede Aar gammel Vandmølle og hørte i sin Tid ind under Rebstrupgaard. I 1920 købte nuværende Ejer Møllen af Niels Petersen og anlagde Aaret efter Savskæreri ved siden af Mølleriet.

Refsbøl Mølle, pr. Hurup. Ejer: Oluf Ringgaard, f. 4. Marts 1901 i Refsbøl Mølle, g. m. Jenny, f. Dichmann. Efter at den gamle holl. Vindmølle i 1882 nedbrændte, blev den nuværende Mølle bygget

af Møller Lars Pedersen, som i 1892 solgte til Laust Ringgaard, der 1927 overdrog den til sin Son, den nuværende Ejer. Paa Møllen findes 2 Kværne, Valseværk, Skallesten til Grynmølleri. Til Møllen hører 4 Tdr. Land.

Refsnæs Mølle pr. Komdrup. Ejer: Fru Agathe Westenholz, Enke efter Godsejer Th. Westenholz. Møllen er en ret gammel holl. Vindmølle, som i sin Tid hørte ind under Godset Refsnæs, tilhørende Baron Juul. I 1814 brændte Møllen ved Mordbrand, men blev genopbygget og i 1840 solgt til Svigersønnen, Godsejer Jos. Thor Straten. I 1853 købtes Møllen af Godsejer R. K. Westenholz og har siden været i Slægtens Eje. I 1904 overtages den af Sønnen, Godsejer Th. Westenholz, som døde i 1923. Herefter drives Møllen videre af Enken, Fru Agathe Westenholz, med Sønnen, R. Westenholz, som Bestyrer. I en Del Aar var Møllen bortforpagtet, men drives nu atter fra Godset. Møllen har et Vindfang paa 31 Alen.

Rested Mølle, Rested. Ejer: Ansgar Rasmussen, f. 4. August 1901 i Rested Mølle, g. 4.

Septbr. 1931
m. Johanne, f.
Ladefoged. En
tidligere holl.

Vindmølle,
som blev bygget
1866 af
Møller Jens
Klausen,
brændte 1884,
men blev

straks efter genopbygget. Klausen solgte Møllen til Møller Jens Mortensen, som i 1901 videresolgte den til Møller Rasmus A. Rasmussen, hvis Son, den nuværende Ejer, overtog Møllen i 1930. Paa Møllen findes 3 Kværne, Valseværk, Sigte, Skallesten til Grynmølleri. Der drives Korn- og Foderstofhandel. Møllen har et Vindfang paa 26 Alen og er forsynet med Selvkrojer og Selvsvikker. 12 HK. Petroleumsmotor

»Holstebro«.

Ribe Stampemølle, Ribe. Ejer: Gunnar Husted Christensen, f. 28. November 1899 i Løkken, g. 23. November 1923 med Erna Othilie, f. Hansen. Stampemøllen stammer fra 1581,

menes at være bygge i 1526. Det er vanskeligt at konstatere noget om Ejerforholdene i den mellem-liggende Tid, men i 1882 købtes Møllen af Frederik Hübschmann, som drev den til 1897, hvorefter den overgik til Sønnen, den nuværende Ejér. I 1924 blev der indlagt Motorkraft som Hjælpekraft.

Rakkeby Nørre Mølle, Hæstrup. Ejer: Valdemar Poulsen,

f. 6. Oktober 1890 i Vraa, g. 23. Juli 1915 med Astrid Kirstine, f. Andersen. Den oprindelige Rakkeby Mølle var en holl. Vindmølle, ca. 100 Aar gammel og stenmuret til Hatten. Aar 1906 blev Møllen fuldstændig ombygget af Møller Andreas Andersen, som straks efter solgte til Møller Kresten J. Andersen, hvis Søn Alfred A. overtog Møllen i 1914, senere i 1917 købte hans Broder, Otto A., Møllen, men solgte den til Svogeren, den nuværende Ejer i 1924. Paa Møllen findes 2 Kværne, Sigte og Skallesten til Grynmølleri. Møllen har et Vindfang paa 26 Alen og forsynet med Selvkrojer. Søn: Henry Poulsen, f. 6. Aug. 1914, arbejder ved Møllen.

da den anlagdes af Ribe Bys Borgere. I 1906 anlægges Maskinsnedkeri af Windfeldt Hansen, som driver Møllen til 1929, da den nuværende Ejer kober den.

Ribe Ydermølle, Ribe. Ejer: Peter Hübschmann, f. 7. April 1868 i Seems Sogn, g. 1. April 1896 med Methea, f. Lassen. Møllen, der nu arbejder som Vandmølle, er en af de snart faa gamle Møller her i Landet, idet den

Riishøj Mølle pr. Hjortshøj. Ejer: Enkefru Jørgine Nielsen, f. Jørgensen. Bestyrer: Sønnen Karl Sondergaard Nielsen, f. 19. Juli 1905 i Elsted. Riishøj Mølle,

ogsaa kaldet Egaa Mølle, har tidligere staaet i Røved. Den er oprettet i 1859, men brændte i 1918. Samme Aar blev den nuværende Mølle opbygget af Møller Poul Langgaard. Den 1. April 1923 købtes Møllen af nuværende Ejer, der er Enke efter afdøde Rs. Nielsen. I

1930 blev der indlagt en 18—20 HK. Deutz Motor. Møllen har et Vindfang paa 33 Alen, og der er et Tilliggende paa 15 Tdr. Land. Karl Søndergaard Nielsen har 2 Brødre, der er ansat paa Møllen og Gaarden, nemlig Einar Søndergaard Nielsen, f. 2. August 1913, og Kristian Søndergaard Nielsen, f. 21. Juni 1900.

Sørensen. Møllen har et Vindfang paa 29 Alen.

Rimmens Mølle pr. Sønderholm.

Forpgt.: Marinus Sørensen, f. 19. December 1905 i Nørholm, gift 19. Juli 1932 med Anna Margrethe, f. Nielsen. Møllen, der er en holl. Vindmølle, stod oprindelig ved Mølbjerg i Øster Hornum Sogn, hvorfra den i 1888 blev flyttet til Sønderholm By. I 1896 blev den saa igen flyttet til Rimmens udenfor Sønderholm By af et Aktieselskab, bestaaende af Omegnens Landmænd. I 1908 blev Møllen imidlertid solgt til Møller Emil Christensen, som atter solgte den i 1922 til nuværende Ejer, Anton Nielsen, Guldbæk. Denne driver selv Møllen til 1932, hvorefter han lader den bortforpagte til Marinus

Rindby Andelsmølle pr. Nordby.

Bestyrer: Niels Jørgensen, f. 2. Sept. 1887 i Holsted, gift d. 9. Nov. 1927 med Dorteia Marie, f. Peter-

sen. Rindby Andelsmølle blev startet i 1906 med N. M. Kallesen som Bestyrer. Siden 1928 har Møllen været ledet af Niels Jørgensen. Møllen drives ved Elektromotor »Thrige« 7 HK. samt Vindmotor.

**Rindom
Mølle pr.
Ringkøbing.**

Ejer: Peder Svendsen, f. 21. Sept. 1884 i Rindom, gift d. 2. Maj 1919 med Ingeborg Svendsen, f.

Sloth. Denne holl. Vindmølle blev bygget 1860 i Forbindelse med Bageri af Møller Jakob Koldby, som senere overdrog den til sin Søn

Johan P. Koldby, der drev Møllen til 1889. Møller Niels Svendsen købte Møllen, og i 1917 overtog hans Søn, den nuværende Ejer Møllen. Paa Møllen findes 2 Kvarne, Valseværk og Rugmelssigte. 1929 udskiftedes Petroleumsmotoren med en 25 HK. Dieselmotor »Acron«. Møllen har et Vindfang paa 26½ Alen. Der drives Korn- og Foderstofhandel. Bageriet blev nedlagt i 1931. Landbrug paa 55 Tdr. Land.

Rishøj Mølle pr. Biersted.

Ejer: Peder Pedersen, f. 8. Januar 1875 i Klim, gift 5. Januar 1909 med Martine, f. Jensen. Den oprindelige Rishøj Mølle brændte i 1885, hvorefter den nuværende Mølle blev bygget af Møller Lars Simonsen, som havde den til 1903. Møllen solgtes

da til Møller Niels Andersen, som atter i 1909 solgte den til nuværende Ejer. Møllen har et Vindfang paa 24 Alen, og der er et Tilliggende paa 8 Tdr. Land. Sønnen, Jens Rishøj Pedersen, f. 25. Oktober 1909, er ansat ved Møllen.

Røde Mølle pr. Galten. Ejer: Laurs Madsen Pedersen, f. 14. Februar 1876, Røde Mølle, gift 22. Maj 1907 med Rasmine, f. Rasmussen fra Klank Møllergaard. Røde Mølle er en gammel Vandmølle, oprindeligt anvendt som Stampemølle og bygget i 1860 af Smed Peder Justesen — ogsaa kaldet »Per Smed«. Efter hans Død i 1870 overtoges Virksomheden af Sønnerne Niels Pedersen, som drev Stampemøllen, og Just Pedersen, som drev det tilhørende Bageri og Landbrug. Stampemøllen blev nedlagt i 1870, hvorefter Møllen blev anvendt til Horkageri, men brændte i 1885. Samme Aar blev den nuværende Vandmølle bygget,

og i 1887 blev yderligere anlagt en holl.

Vindmølle, som dog allerede i 1909 blev solgt og i 1911 flyttet til Hjorthede pr. Bjerring-

bro. I 1909 blev der install. en 20 HK. Nakskov Sugegasmotor, og samme Aar anlagt et Savværk, som dog atter blev ophævet i 1914. Den

1. November 1897 forpagtedes Møllen og Landbruget af L. M. Pedersen sammen med Broderen Peder Jensen Pedersen. Efter sidstnævntes Død overtog L. M. Pedersen, altsaa den nuværende Ejer, hele Bedriften. I 1918 blev Ejendommen udvidet med 40 Tdr. Land, saaledes at der nu ialt er 60 Tdr. Land incl. Skov og Eng.

Rold Møllen, Arden. Ejer: Interessentskab bestaaende af Bagermester Roed, Købmand N. S. Nielsen og Købmand Th. Krogsgaard, alle af Arden. Møllen, der er en holl. Vindmølle, stod oprindelig ved Rold og hørte da til Herregaarden Fogegaard. I 1861 brændte Møllen, men den blev straks genopført. I 1913 blev Møllen frasolgt Gaarden og købt af Møller N. Bang. I 1915 købtes den af Møller Jens Peter Nielsen, og endelig i 1916 købtes Møllen af ovennævnte Interessentskab, der i 1917 flyttede Møllen til Arden. Vindfanget er paa 32 Alen, og der findes installeret en 15 HK. Petroleumsmotor »Tuxham«.

nuværende Ejer. I 1927 blev der installeret en 16 HK. Petroleumsmotor Deutz.

Rosenlunds Mølle pr. Aabybro. Ejer: Oscar Conradsen, f. 1. Maj 1898 i Biersted. Oprinde-

lig er det en gammel holl. Vindmølle med et Vindfang paa 22 Alen og bygget omkr. 1850. Den er senere bleven nedrevet, og først i 1906 byggedes den

nuværende Mølle af Møller N. P. Conradsen, som den 1. April 1918 overdrog Møllen til Sonnen, den

Møllen har et Vindfang paa 27 Alen. Sammen med Mølleriet drives ogsaa Korn- og Foderstofhandel.

Møllen findes 2 Kværne, Valseværk, Skallesten til Grynmølleri. Møllen har et Vindfang paa 26 Alen.

**Roslev Mølle
pr. Roslev.**

Ejer: Søren Kr. Kristensen, f. 16. Sept. 1875 i Tise, gift 28. Okt. 1904 med Ane, f. Iversen. Holl. Vindmølle, bygget 1883 af Møller Mads Chr. Sørensen, som 1904 solgte den til Møller Søren Jensen. Den nuværende Ejer købte Møllen 20. November 1909. Paa

Rostrup Mølle pr. Arden.

Ejer: Peter Jensen, f. 19. Juni 1908 i Visborg. Møllen er bygget i 1894 af et Andelsselskab med ca. 90 af Omegnens Landmænd som Andelshavere, og med Møller Søren Hansen som Bestyrer. I 1928 blev Møllen solgt til Møller Saxtorph,

som atter i 1932 solgte den til nuværende Ejer. Denne har ladet installere en 18—20 HK. Dieselmotor Deutz. Møllen har et Vindfang paa 30 Alen med Selvkrojer og Selvsvikker.

Baltzar Petersen.

Roust Vandmølle pr. Varde. Ejer: Carl Christian Nielsen, f. 20. December 1895 i Eund, Lyderslev Sogn, gift 6. Marts 1923 med Hansine Petrea, f. Hansen. Roust Vandmølle er af gammel Oprindelse og tilhørte i sin Tid Kronen, der i 1742 afhændede den, hvorefter den overgik til privat Eje. I 1823 solgtes Møllen af daværende Ejer, Hans Jacob Poulsen, til Søren Tøstesen, hvis Svigersøn, Gæstgiver Bendix Bennedsen, senere skødede Ejendommen til Møller Andreas Ba-

Carl Chr. Nielsen.

stian Petersen. Efter dennes Død overgik Møllen til Sønnen, Møller Baltzar Mathias Petersen. Derefter var Møllen bortforpagtet i ca. 20 Aar til forskellige Møllere, indtil den i 1921 forpagtedes af Carl Chr. Nielsen, som saaledes var Forpagter, indtil han i 1925 overtog Møllen for egen Regning, hvorved denne blev adskilt fra Gaarden. Sammen med Mølleriets drives Handel med Korn- og Foderstoffer.

Rubjerg Mølle pr. Vittrup.

Ejer: Chr. Pedersen, f. 11. November 1884 i Vester Hjermitslev, gift 25. Oktober 1910 med Kathrine, f. Andersen. Møllen er en holl. Vindmølle med Vindfang 28 Alen. Den blev bygget 1843 og hørte under Godset Kronholm. I 1882 solgtes den af Godsejer Simon Kronholm til Møller Niels Jensen. Denne solgte den i 1912 til Møller Chr. Sørensen og i 1913 købtes Møllen af den nuværende Ejer. Der er et Tilliggende paa 3 Tdr. Land.

Rugsted Mølle pr. Vejle.

Ejer: Rasmus Mathias Pedersen Lind, f. 25. April 1874, Lindgaard, Østed Sogn. Rugsted Mølle, eller som den oprindelig hed, Eriks-
holms Mølle, er bygget i 1849 og laa den Gang ved Eriks-
holm.

men blev i 1879 flyttet til Rugsted af Møller Hans

Søndergaard. Møllen blev senere overtaget af Grdr. Laur. Pedersen Lind, som drev den ved Bestyrer til 19. Juni 1886, da Lind fik Næringsbevis som Møller.

Sønnen, den nuværende Ejer, har først været Forpagter af Møllen fra 1. November 1897 til 1. Maj 1901, da han overtog den. I 1930 blev Møllen udvidet, og der blev indlagt ny 24—26 HK. Deutz Motor.

Ry Nymølle,

Ry. Ejer: So-
ren Petersen,
f. 18. Juli 1876
i Ejer pr.

Skanderborg,
gift 18. Januar
1901 med Ma-
rie, f. Pøulsen
Botker. Oprin-
delig laa der i Ry en gammel
Vandmølle, som hed Ry Mølle.
1881 byggedes i Stedet en holl.
Vindmølle af Møller Andersen.

som fik Navnet Nymølle. Fra 1900—14 ejedes Møllen af Møller Niels Johan Jen-
sen, og fra 1914—21 af Gustav Jensen, hvorefter nuværende Ejer overtog Møllen
1. November 1921. I 1904 blev der anlagt et Savværk i Forbindelse med Møllen,
og desuden drives der en Foderstofhandel. I 1929 blev der indlagt en 36 HK.
Mias Motor.

**Rækker Møl-
le's Korn- og
Foderstoffor-
retning pr.
Sædning.** Mølle-
bestyrer: Si-
gurd Madsen,
f. 20. Decem-
ber 1904 i Fe-
ring, gift 10.

December 1930 med Frida, f. Chri-
stiansen. Møllen, der er en gam-
mel Vandmølle, menes at stamme
fra det 16. Aarhundrede og hørte

da til Godset Rækkegaard. Senere solgtes Møllen til Rækker Møllergaard for der-
efter at overgaa til Møller Andersen, i hvis Slægt Møllen har været gennem flere
Generationer. Den sidste heraf hed Anders Andersen. I 1906 overgik Møllen til
et Aktieselskab, som i 1918 overdrog den til et Andelselskab bestaaende af Om-
egnens Landmænd. I 1923 købtes Møllen af de

nuværende Ejere, Sognefoged Tyl-
vad og Grdr. Spangsberg Sørensen,
og i 1924 ansattes Sigurd Madsen
som Bestyrer af Møllen. Denne ar-
bejder med 2 Kværne, Valseværk,
Sigte, Triøre samt forefindes Fo-
derblandingsanlæg. Endvidere er
der inst. en 20 HK. Turbine »Mah-
ler«.

Rær Mølle pr. Thisted. Ejer:

Hans Chr. Hansen, f. 27. Marts
1892 i Tyholm, g. 27. Okt. 1912
med Nicoline, f. Andersen. Møllen
er en holl. Vindmølle, bygget i

1847. Af Ejere kan nævnes: 1883 Møller Niels Krogh, 1885 Møller Jens Peder Kristensen, 1888 Møller Mathias Hald, 1905 Sønnen Anthon Hald, 1925 Møller Johannes Legaard, og endelig i 1926 købtes Møllen af nuværende Ejer. Paa Møllen findes 2 Kvarne og Valseværk. Møllens Vindfang er paa 24 Alen og som Hjelpekraft anvendes en 8 HK. Raolienmotor »Bukh«.

Røde Mølle pr. Daugaard. Bestyrer: Christian Poulsen, f. 6. Maj 1895 i Nedum Sogn, gift 7. Juli 1920 med Andrea, f. Jensen. Røde Mølle er en gammel Vandmølle. I 1887 brændte Møllen, men blev straks genopbygget. Møllen ejes nu af Grdr. Brdr. Christiansen, Ørum, men ledes af en Bestyrer. I 1930 fik Møllen installeret en 24 HK. Dieselmotor »Deutz«. Bestyrer Chr. Poulsen kom til Møllen 1. November 1923.

Røde Mølle, Lisbjerg pr. Aarhus. Ejer: Marius Thomsen, f. 21. Oktober 1882 i Vitten Sogn, gift 2. April 1909 med Christine, f. Christensen. Møllen er en ca. 500 Aar gammel Vandmølle og hørte i lange Tider til Godset Skaarupgaard. I 1799 solgtes Møllen til Søren Rasmussen, og som senere Ejere kan nævnes Møller Chr. Møller ca. 1870, Møller Jens Gade 1883. Sidstnævnte oprettede et Bageri, men dette er senere bleven nedlagt. I 1898 købtes Møllen af Møller Betak, og 1904 af Møller Sofus Haumann, og endelig 1. April 1909 af nuværende Ejer. Sønnen, Gunnar Thomsen, f. 29. November 1911. er ansat paa Møllen.

Røde Mølle pr. Skanderborg.

Ejer: Rasmus Anton Kolstrup, f. 9. Okt. 1868 paa Kolstrupgaard pr. Nimtofte (død 12. Aug. 1930) .g. 1898

med Dorthea, f. Nielsen. Møllen er en ca. 200 Aar gammel Vandmølle, der i sin Tid hørte under Skanderborg Rytteridistrikt. I 1860

blev Møllen ombygget med 2 Overfaldshjul paa 14 Alen. Møllen var i mange Aar i Slægten Fausings Eje, indtil den 1907 blev købt af Møller Henrik Krogh, som i 1913 solgte den til nuværende Ejer. Møllen har en 2 HK. Turbine »Mahler« til

elektrisk Lys. I Forbindelse med Møllen drives et stort Kalkmergelleje. Til Møllen hører 69 Tdr. Land. Møllen og Gaarden bestyres af Sonnen. Karl Kolstrup, f. 31. August 1899.

Rørt Mølle pr. Odder. Ejer: Kirstine Sørensen, f. Christensen, Enke efter Møller Niels Sørensen. Rørt Mølle er en holl. Vindmølle fra omkring 1850. Den har et Vindfang paa 28 Alen. Møller Ole Sørensen var Ejer indtil 1886. Derefter Niels Sørensen til 1922. En Overgang tilhørte Møllen Gaarden Johannesminde. Ejerenes Søn, Søren Peter Sørensen, f. 18. April 1899, er ansat ved Møllen.

Segalt Mølle pr. Løgten. Ejer: Rasmus Lauge Jensen, f. 11. Oktober 1891 ved Segalt Mølle, g. 3. Maj 1918 med Agnes Margrethe, f. Christensen. Møllen er en holl. Vindmølle, bygget i 1854 af Fabrikant Nielsen, den senere Symaskinefabrikant i Aarhus. Derefter kan nævnes følgende Ejere: Grd. A. Sørensen, Grd. Christen Pedersen, Grd. Per Bach og Møller Melhede, som i 1868 solgte Møllen til den nuværende

Ejers Fader, Møller og Møllebygger Christian Peder Jensen, f. 27. Februar 1845, død 16. Januar 1934, g. 9. Juli 1878 med Nielsine, f. Rasmussen, der overlever ham. I 1868 brændte Møllen, hvorefter en ny holl. Vindmølle blev opbygget i samme Skikkelse. Omkring Aar 1880 blev denne Mølle nedtaget og opbygget paa en 7 Alens Grundmur. (Denne er nu ialt 11 Alen.) I 1893 blev Møllen moderniseret og fik, som eneste Mølle i Danmark, paasat 6 *Vinger* med Kludesejl, konstrueret af Ejeren. Axelhovedet blev leveret af Friehs, Aarhus. I 1899 paasattes amerikanske Klapsejl, som er bibeholdt. Fra tidligste Tid har Møllen været i Forbindelse med et Bageri, som er bleven udvidet først i 1899 og senere i 1919. I 1904 blev der anlagt et Elektricitetsværk, som stadig er i Drift, men kun til eget Brug. I 1924 installeredes en 25—30 HK. Kalundborg Dieselmotor. Møllen beskæftiger 10 Personer og 3 Vogne. Den har et Vindfang paa 33 Alen. Den nuværende Ejer overtog Møllen den 19. Marts 1918.

Sejling Mølle pr. Skæggær. Ejer: Aage Pedersen, f. 26. Juni 1895 i Kjellerup, g. 21. Marts 1924 med Ragnbild, f. Lund. Møllen er en holl. Vindmølle, bygget i 1875. Ejerne har været: Møller Jens Larsen fra 1875—95, Møller Forsen fra 1895—1904, Møller Peter Jensen fra 1904—16 og Møller Steincke fra 1916 indtil

han solgte Møllen til nuværende Ejer den 1. Januar 1924. Møllen arbejder med en 25 HK. Dieselmotor »Deutz«, og der er et Tilliggende paa 7 Tdr. Land.

Sejerslev Mølle pr. Nykøbing M. Ejer: Anders Nielsen Andersen, f. 25. April 1888 i Sejerslev, g. 21. Januar 1928 med Else Marie, f. Jensen. Møllen, der er en holl. Vindmølle, stod oprindelig i Hesselbjerg. Den blev bygget i 1856 af Møller Peder Kristensen, som i

1870 flyttede den til sin nuværende Plads, og blev da overdraget til Sønnen, Anders Kloster. I 1910 købtes Møllen af Møller Jens Mortensen, og i 1913 af den nuværende Ejer. Der findes 2 Kværne, Valseværk og Skallesten til Gryn-mølleri. I 1927 blev der paasat Klapsejlsvindmotor paa 36 Fods Vindfang. Der er et Tilliggende paa 4 Tdr. Land.

Selkjer Mølle pr. Torned.

Ejer: Chresten Jensen Brøbeck, f. 1. Aug. 1859 i Laen, g. 24. Okt. 1883 m. Hansine, f. Hansen. Møllen er en holl.

Vindmølle, bygget i 1842 af Møller Mikkel Thygesen. Derefter har følgende været Ejere af Møllen, nemlig Jens Konge, Møller Niels

Præst, Møller Niels Lund, hvorefter Møllen overtoges af nuværende Ejer 12. Februar 1885. Til Møllen er knyttet et Bageri, hvis Maskiner drives af en 4 HK. Petroleumsmotor. Endvidere er der installeret til Hjælp i Møllen en 8—10 HK. Motor, som ogsaa bruges til at trække Maskinerne til Landbruget. Møllen leverer elektrisk Lys til Bageriet. Virksomheden beskæftiger 6 à 7 Personer, og der køres til Stadighed med en Bil, samt til Tider ogsaa med et Hestekøretøj. Møllen og Bageriet ledes af 2 Sønner, nemlig Jens Brøbeck, f. 9. November 1886, g. 3. Juni 1922 med Cathrine, f. Mogensen, og Viggo Brøbeck, f. 2. April 1890, g. 26. September 1930 med Anna, f. Madsen. Landeriet drives af Chresten Jensen Brøbeck selv.

Sennels Mølle pr. Thisted. Ejer: Martin Andersen, f. 24. August 1880 i Sjørring, g. med Else Kirstine, f. Borggaard. Møllen blev bygget i 1864 af Møller

Kresten Frøkjær. Det er en holl. Vindmølle med et Vindfang paa 26 Alen. I 1866 solgtes Møllen til Andreas Fredsø, som drev den til 1912, da den købtes af nuværende Ejer. Der findes 2 Kvarne, Valseværk og Triore. Som Hjælpekraft er installeret en 20 HK. Raaoillemotor. Der er et Tilliggende paa 4 Tdr. Land. Sonnen, Alfred Andersen, f. 6. Januar 1910, er ansat paa Møllen.

Serridslev Mølle pr. Tvingstrup. Ejer: Julius Winum, f. 13. Juli 1877 paa Gram Mark, Aarup Sogn, g. 14. Maj 1899 med Maren Hansine, f. Dammann. Møllen er en holl. Vindmølle, der menes at være bygget i 1861 af Møller Frederik Hansen. Møllen har senere tilhørt

Møller Thomas Sørensen fra 1872—1901, Møller Laur. Rasmussen fra 1901—30. Denne lod i 1909 installere en 20—24 HK. Dieselmotor »Mias«. Endvidere blev der i 1913 opført et stort Pakhus, samtidig med at Lokalfoderstofforeningen blev overtaget. Den 1. Januar 1930 købtes Møllen af Møller Kr. Andersen, som atter solgte den til nuværende Ejer den 1. Juni 1933. Møllen har et Vindfang paa 26 Alen med Selvsikker.

Serup Mølle pr. Lemming.

Ejer: Anders Peter Andersen, f. 1. Sept. 1879 i Hinge, gift 29. April 1901 med Ane, f. Larsen. Møllen er en holl.

Vindmølle, bygget i 1875 af Møller Mikkel Bach. Denne solgte Møllen til Møller Peter Laursen, som atter solgte den til nuværende

Ejer den 1. Oktober 1900. I 1911 blev der installeret en 10 HK. Raaolliemotor »Procton«. Møllen har et Vindfang paa 32 Alen. Sønnen, Richard Andersen, f. 17. December 1903, er ansat ved Møllen.

Sevel Mølle pr. Vinderup. Ejere: H. Larsen, f. 12. November 1892 i Aalborg, og Chr. Paulsen, f. 2. Marts 1891 i Sevel, sidstnævnte g. 21. Maj 1925 med Laura, f. Nielsen. I 1872 byggedes Sevel Mølle af et Interessentskab bestaaende af 10 af Omegnens Landboere. Møllen solgtes dog atter i 1875 til Møller Jacob Toft, som drev den til 1919, da den købtes af de nuværende Ejere. Der findes 3 Kværne, Valse- og Sigteværk, Skallesten samt Kageknuser. Vindfanget er paa 30 Alen, og der findes installeret en 12 HK. Petroleumsmotor.

len: fra 1900—1904 Kristen Frederiksen, fra 1904—1907 Niels Nielsen, fra 1907—12 Peter Paulsen Nielsen, fra 1912—21 Sønnen, Niels Paulsen Nielsen, fra 1921—26 Peter Nielsen, og fra 1926 nuværende Ejer. Paa Møllen findes 2 Kværne og Valseværk.

Sindal Mølle, Sindal.

Ejer: Harald Christensen, f. 17. August 1895 i Sdr. Harritslev, g. 24. Aug. 1924 med Tomine, f. Jensen. Møllen er

en stennemuret holl. Vindmølle, bygget i 1872 af Købmand Sv. Munck, som drev den til 1900. Derefter har følgende Ejere været paa Møllen:

Johan Hviid.

Sjølund Mølle pr. Sjølund. Ejer: Johan Peter Johansen Hviid, Søn af Møller Poul Johansen Hviid, f. 26. April 1866 paa Elkjærholms Mølle, Vester Nebel, g. 17. Maj 1901 med Margrethe Christine, f. Møller. Sjølund Mølle bygget i 1864 af Møller M. L. Utzen. I 1886 solgtes Møllen af daværende Ejer, Møller P. Petersen fra Dybbøl, til Møller Julius Jørgensen. Denne solgte atter Møllen i Aar 1900 til nuværende Ejer. I 1922 brædte Møllen, men blev straks efter

Christian Hviid.

genopbygget og fik installeret en 35 HK. Dieselmotor. Sammen med Møllen drives der en omfattende Korn- og Foderstofforretning. Sønnen, Christian Hviid, f. f. 26. Juni 1904, er Prokurist i Firmaet.

Sjørring Mølle, Sjørring.

Ejer: Jens Chr. Andersen, f. 24. Januar 1891 i Sjørring, g. 26. April 1917 med Mariane, f. Søndergaard. Møllen er en holl. Vindmølle med et Vindfang paa 26 Alen. Den blev bygget i 1860 af Møller Jens Chr. Andersen, som drev den til

sin Dod i 1907. Enken fortsatte Virksomheden til 1917, da Sønnen, den nuværende Ejer, overtog den. Paa Møllen findes 2 Kværne, Valseværk, Skallesten, Sigte og Triøre. I 1928 paasattes Klapsejlsvindmotor. Som Hjelpekraft anvendes en 14 HK. Raaoilomotor »Deutz«. Der er et Landbrug paa 12 Tdr. Land.

Skalmstrup Mølle pr. Stoholm.

Ejer: Gregers Gregersen, f. 18. Januar 1866 i Fastum, g. med Margrethe, f. Bojsen. Møllen er en gammel Vandmølle fra det 16. Aarhundrede. I 1878 ejedes den af Møller Østergaard, der i 1888 solgte den til Hedeselskabet, som

indrettede den tilhørende Gaard til Skovridderbolig, men bortforpagtede Møllen. I 1927 købte den nuværende Ejer Møllen, paa hvilken der findes 2 Kværne, Valseværk og Pillekværn. Landbruget, der er paa 52 Tdr. Land, er overtaget af Sviger sønnen, Peter Rasmussen. Møllens Vandhjul er 5 Alen.

**Skals Mølle,
Skals.** Ejer:
Sognefoged
Peter Dahl
Lundsgaard, f.
15. Sept. 1868
i Skals, g. m.
Karen, f. Kri-
stoffersen.
Møllen er en

holl. Vindmølle med et Vindfang
paa 28 Alen og bygget i 1866 af
Sognefoged Chr. Lundsgaard. Møl-
len ligger oprindeligt mellem Laastrup
og Skals By, men blev i 1893 flyttet til sin nuværende Plads. Chr. Lundsgaard

drev Møllen til 1917, hvorefter
Sønnen, den nuværende Ejer, der
tidligere havde Svorbæk Mølle pr.
Assendrup, overtog den. Paa Møl-
len findes Valse- og Sigtekværn
samt Skallesten til Grynmoelleri.
Der er et Landbr. paa 14 Td. Land.

**Skanderborg Motor-Mølle, Skan-
nerup, Stilling Sogn.** Ejer: Adolph
Sørensen, f. 21. Juni 1904 i Oxhøj.
Møllen, der er oprettet 1. Marts
1928, er en fuldt ud moderne Mo-
tor-Mølle.

**Skarnager
Mølle pr. Brøn-
derslev.** Ejer:
Henning Kri-
stensen, f. 16.
Juni 1903 i
Serritslev, gift
23. Marts 1926
med Ella, f.
Christensen.

Møllen er en holl. Vindmølle med
et Vindfang paa 20 Alen. Den blev
bygget i 1864 af en Møller, som
kaldtes Knark, hvorfor Møllen i
Folkemunde endnu kaldes »Karkmølle«. I 1880 købtes Møllen af Møller Ditlev
Nielsen, og i 1917 overgik den til Sønnen, Emil Nielsen, som solgte den til nu-
værende Ejer den 25. Marts 1931. Der findes installeret en 18 HK. Petroleumsmo-
tor »Tuxham«. Der er et Landbrug paa 10 Tdr. Land.

Skelhøje Mølle, Skelhøje. Ejer: Dary Christensen, f. 1. August 1908 i Nees Sogn,
g. 23. Februar 1933 med Dagny, f. Jensen. Møllen er en holl. Vindmølle med et

Vindfang paa 30 Alen. Den blev bygget i 1865 og stod oprindeligt i Grundvad, men blev i 1915 flyttet til sin nuværende Plads af Møller Chr. Pedersen. I 1920 solgtes Møllen til Møller Einar Pedersen, i 1925 til Møller Martinus Svendsen og i 1932 til nuværende Ejer.

Paa Møllen findes 2 Kværne, Valseværk, Blandemaskine og Kageknuser. Sammen med Mølleriet drives ogsaa Korn- og Foderstofhandel. I 1930 fik Møllen paamonteret Klapsejlsvindmotor med 40 Fods Vindfang. Som Hjælpekraft anvendes en 20 HK. Dieselmotor »Deutz«.

Skibbild Mølle pr. Skilbild. Ejer: Peter Mulvad, f. 9. November 1900 i Simested Sogn, g. 26. September 1926 med Johanne, f. Poulsen. Møllen, der er en holl. Vindmølle, stod oprindeligt i Nøvling, men blev i 1912 købt af et Interessentskab, bestaaende af Omegnens

Gaardejere, og flyttet til sin nuværende Plads. Peter Mulvad overtog Møllen den 1. April 1929, efter at have haft Møllen i Forpagtning fra 1926. Han har senere ladet bygge nyt Stuehus samt foretaget forskellige Forbedringer af Møllen, bl. a. installeret en 12 HK. Petroleumsmotor »Deutz«. Vindfanget er paa 28 Alen med Selvkrojer. Der drives Korn- og Foderstofhandel.

Skibsby Mølle, Hjørring.

Ejer: Chr. Jensen, f. 14. Okt. 1864 i Sindal, g. 26. April 1898 m. Kristiane, født Olsen. Møllen, der er en hollandsk Vindmølle, blev bygget i 1885 af Møller Jens Mikkelsen. Den nuværende Ejer begyndte i 1887 som Mol-

lersvend paa Skibshy Mølle, og købte den i 1898 af Jens Mikkelsen. Paa Møllen findes 2 Kværne, Sigteri og Skallesten til Grynmølleri. Vindfanget er paa 28 Alen. Der er et Tilliggende paa 8 Tdr. Land.

Skinderup Mølle pr. Møldrup. Ejer: Peder Andersen, f. 27. November 1866 paa Skinderup Mølle, g. med Mariane, f. Mikkelsen. Skinderup

Mølle er en gammel Vandmølle, der formodes at stamme fra Chr. d. IV's Tid. Omkring Aar 1800 ejedes Møllen af Anders Ørris, som overdrog den til sin Son, Jacob Ørris. I 1854 overtoges Møllen af Møller Anders Nørgaard, som i 1893 overdrog den til sin Søn, den nuværende Ejer. Der var i sin Tid 2 Vandmøller. Den nederste, der kaldtes Røde Mølle, blev nedlagt i 1902. I 1898 blev Møllen ombygget og nyt Møllehjul indsat. Overfaldshjulet har 4 Meter Fald, og Mølledammen har et Areal af 4 Tdr. Land uden Tilløb af Overfladevand, men Vandet kommer fra et Udal af Væld. Der er nu indlagt Turbine til Elektricitetsværk. Der findes et Landbrug paa 110 Tdr. Land. Sonnen, Henry Andersen, f. 10. Juni 1897, g. med Anna, f. Poulsen, er Bestyrer af Møllen.

Skinnerup Mølle pr. Thisted. Ejer: Jens Andersen, f. 25. April 1879 i Sjørring, g. 10. Maj 1907 med Charlotte, f. Jensen. Skinnerup Mølle

er bygget i 1879 af Møller Anders Møller, som i 1883 solgte den til Kaptajn Jensen. Denne solgte atter Møllen i 1886 til Møller Morten Vestergaard, af hvem den nuværende Ejer købte

Møllen i 1904. Der findes 3 Kvarne, Valseværk, Sigteri, Triøre samt Spidsmaskine. Møllen er en holl. Vindmølle med et Vindfang paa 27 Alen med Selvkrojer. Som Hjalpekraft anvendes en 10 HK. Elektromotor. Sonnen, Axel Andersen, f. 25. November 1909, er ansat paa Møllen. Til Møllen hører 7 Tdr. Land.

Skivum Mølle pr. Vægger. Ejer: Niels Peter Bengtsen, f. 5. Juni 1869 i Opelstrup, g. 2. Maj 1901 med Anna Cathrine, f. Christensen. Skivum Mølle blev bygget i 1891 af Møller Peter Svendsen, som efter faa Aars Forløb lod den bortforpagte, og senere solgte den til Møller Andreas Jensen, som havde Møllen til 1908, da den købtes af nuværende Ejer. Møllen har et Vindfang paa 26 Alen, og har indlagt Sigteri. Til Møllen hører 2 Tdr. Land.

Skjern Mølle, Skjern. Ejer: Jens Petersen, f. 10. Oktober 1863 paa Albæk Mølle. Skjern Sogn, gift 1. Juli 1905 med Molly Elise, f. Dalgaard. Paa Pladsen, hvor nu Mejeriet ligger, stod indtil 1916 en holl. Vindmølle, der oprindeligt havde staaet i Albæk og horte da med til Albæk Vandmølle. I 1848 ejedes Albæk Vand- og

Jens Petersen.

Jens Olesen.

Vindmølle af Thomas Madsen. Dennes Svinger, P. Chr. Jensen, overtog senere Vindmøllen og flyttede den i 1882 ind til Byen, medens Vandmøllen overtoges af en anden Svinger, Ebbe Christensen. Dennes Søn, Chr. Rahbek Christensen, ejer nu Albæk Møllegaard. I 10 Aar, indtil 1892, drev P. Chr. Jensen Skjern Mølle, hvorefter den overdroges til hans Søn, Jens Petersen. Han udvidede Møllens Virksomhed betydeligt og driver bl. a. Storhandel med Korn- og Foderstoffer. Som Hjalpekraft benyttes Motor og elektrisk Kraft, der siden 1916 er bleven Hovedkraften. I 1916 flyttedes Vindmøllen uden for Byen, fordi den i Aarenes Løb var kommen til at ligge for indeklemmt. Den drives nu som Skjern Vindmølle. Fra 1912 blev Jens Olesen, der siden 1887 havde været paa Møllen, sidst som Bestyrer, optaget som Kompagnon i Firmaet og Medejer af Vindmøllen. Jens Olesen er f. 9. Juni 1862 i Fæster Sogn, g. 11. November 1884 med Karen, f. Jensen.

Skjoldborg Mølle pr. Vildsund. Ejer: Isak Jensen, f. 29. Oktober 1880 i Guntoft Sogn, g. 14. November 1904 med Ane Marie, f. Nielsen. Møllen, der er en holl. Vindmølle, blev bygget i 1864 af Møller Tousig. Senere overgik den til Sonnen.

Laurits Tousig, som i 1890 solgte den til Møller Chr. Christensen. I 1899 købtes Møllen af Møller Anders Nielsen, i 1908 af Møller Jens Jensen og i 1909 af nuværende Ejer. Paa Møllen findes 3 Kvarne, 2 Valseværk, Sigte, Triore og Pillekvarn til Grynmoelleri. Vindfanget er paa 28 Alen. og som Hjælpekraft anvendes en 20 HK. Dieselmotor »Deutz«. Til Møllen hører 6 Tdr. Land. Sonnen, Viggo Jensen, f. 22. August 1910, er ansat paa Møllen.

Skjæve Motormølle pr.

Brønden. Ejer: Peter Alfred Jakobsen, f. 28. Marts 1878 Torslev Sogn. Motormøllen er bygget i 1908 af Ejeren, der foruden Mølleri driver Savværk og Kæremageri. Paa Møllen findes Grutkvarn, Melkvarn, Pillekvarn, Sigte samt Triore. Vindmotoren har 6 Vinger med 30 Fods Vindfang.

Skjødstrup Mølle, Skjødstrup. Ejer: Lauritz Lorentzen, f. 22. Januar 1878 i Vejlbj, g. 13. November 1904 med Anna, f. Pedersen. Møllen er en hollandsk Vindmølle, bygget i 1866 af Møller Jens Udsen, der havde den til 1888, hvorefter Sonnen, Jørgen Udsen, havde Møllen fra 1888—1918. Den 1. Maj 1918 overtoges Møllen af nuværende Ejer. I 1932 blev der indlagt en 18—20 HK. »Deutz« Dieselmotor. Møllen har et Vindfang paa 32 Alen. Sonnen, Kristian Lorentzen, f. 4. Maj 1912, er ansat ved Møllen.

Skovlund Mølle pr. Mølby. Ejer: Niels H. Escherich, f. 6. Oktober 1885 i Holsted, g. 30. Juni 1910 med Karoline, f. Nielsen. Hollandsk Vindmølle, som oprindeligt stod i Rotvig, men som i 1883 blev flyttet til sin nuværende Plads af et Interessentselskab, bestaaende af en Del

af Omegnens Landmænd. 1890 solgtes Møllen til Møller Niels Nielsen. I 1915 købte Møller Knud Johnsen Møllen, som han i 1921 solgte til den nuværende Ejer.

Paa Møllen findes 2 Kværne, Riffelvalse og Glatvalse, Kornrenseri, Havregrynskvarn, Rug- og Hvedesigteri. Hjælpekraft 24 HK. Dieselmotor Deutz. Vindfang 29 Alen. Selvkrojer og Selvsvikker. Der drives Korn- og Føderstofhandel. Ejeren's Son, Henry Escherich, f. 7. Februar 1913, er ansat paa Møllen.

**Skravad Mølle pr. Møl-
drup.** Ejer:
Hans Peter
Andersen, f.
26. Marts 1899
i Viborg, g. 13.
Dec. 1932 med
Mette, f. Niel-
sen. Skravad

Mølle er en meget gammel Vandmølle, der gennem flere Slægtled har tilhørt Familien Randrup. Den sidste Ejer af Slægten døde i 1848, hvorefter Enken fortsatte Virksomheden til 1852, da hun giftede sig med Møller Peter Phillipsen. Til Møllen, som den Gang var ret ubetydelig, hørte der 30 Td. Land, men Phillipsen købte efterhaanden 400 Td. Land og byggede stor Gaard og ny Vandmølle. Efter hans Død i 1893 fortsatte Enken den store Bedrift med Sønnen, Peter Phillipsen, som Bestyrer. Denne overtog selv Møllen i 1910, men solgte den i 1918 til Godsejer Jespersen, Louisehøj, Aarhus. I 1919 købtes den tilbage af Phillipsens Broder, Chr. L. Phillipsen, der lige var kommen hjem fra Krig. Fra 1880 til 1918 har Møllen været i Forpagtning til Mølleforpagter Jens Laursen. Den nuværende Ejer købte Møllen og Møllegaarden 1. Oktober 1932. Der er nu et Landbrug paa 210 Tdr. Land. Møllegaarden er en gammel Hovedgaard, hvortil har hørt 2 Kirker, Rouns og Tostrup, som blev frasolgt af Chr. L. Phillipsen.

Skyum Mølle pr. Hørdum. Ejer: Johannes Ringgaard, f. 17. September 1882 i Skyum, gift 22. Maj 1907 med Nicoline, f. Nielsen. Møllen er en holl. Vindmølle. Den blev bygget i 1860

af Møller Jens Peter Mossing. I 1878 overtoges den af Sønnen, Peder Jensen Ringgaard, i 1885 af Møller Peter Andersen, i 1890 af Møller Mads Frostholt. 1892 af Emil Pedersen, 1895 af Møller Niels Yde Langgaard og endelig i 1911 af nuværende Ejer, som er Sønnesøn af Møllens første Ejer. Paa Møllen findes 3 Kværne, Valseværk, Sigte og Triøre. Vindfanget er paa 27 Alen, og som Hjælpkraft anvendes en 15 HK. Raaollemotor »Tuxham«. Til Møllen hører 3 Tdr. Land.

Skærum Mølle pr. Kvissel. Ejer: Thomas Chr. Christensen, f. 18. August 1869 i Aasted, g. 13. November 1894 med Thomine Marie, f. Jensen. Møllen er bygget i 1863 af Jakob Larsen, som solgte den i 1875 til Møllebestyrer Sofus Voss, Overgaard's Mølle ved Hobro. I 1903 solgte Voss Møllen til den nuværende Ejer, der trods meget dårligt Helbred og sine 65 Aar endnu hjælper til i Møllen.

Slet Mølle pr. Tranbjerg. Ejer: Marius Petersen (tillige Ejer af Hasselager Mølle, Hasselager), f. 27. April 1887 i Øster Balle, g. 6. Aug. 1921 m. Elisabeth Margrethe, f. Hansen. Den holl. Vindmølle blev oprettet i 1856 af Møller Poul Laursen. I Maj 1931 brændte Møllen, hvorefter den nuværende blev flyttet fra Kalø til Slet. Af tidligere Ejere kan nævnes Møller Anton Marius Sørensen fra 1880—1909, Møller Chr. Holst 1910—16, Møller Chr. Eskerød, samt

Møller Ove Pedersen 1930—33. Endelig overtog den nuværende Ejer Møllen 15. September 1933. Der findes en 25 HK. Philip Jensen Motor. Møllen har et Vindfang paa 31 Alen.

Sminge Vandmølle pr. Sminge. Ejer: Johan Christensen, f. 15. Januar 1864 i Sorring, g. 6. Oktober 1891 med Magdalene, f. Christensen. Møllen er bygget i 1864 af Thomas Møller, som solgte den i 1892 til Møller Jens Jensen, af hvem den nuværende Ejer købte Møllen i 1898. Paa Møllen findes 2 Kværne. Der drives Handel med Korn- og Foderstoffer. Til Møllen hører der et Landbrug paa 25 Tdr. Land.

Snaastrup Mølle pr. Brabrand. Ejer: Søren Peter Jensen, f. 30. Maj 1883 i Ølsted, g. med Anine, f. Jensen. Møllen er en gammel Vandmølle fra det 16. Aarhundrede med 2 Overfaldshjul. Oprindelig var det en Stampemølle tilhørende Øhm Kloster, senere Skanderborg Rytteridistrikt. De seneste Ejere er: Propr. Øster-

gaard fra 1848
--88. Møller
Ernst Langbal-
le fra 1888
1914. Møller
Sejersen fra
1914--17, Møl-
ler Ivar Jen-
sen fra 1917--
19, og endelig
nuværende Ejer, der købte Møllen
15. Juli 1919. Denne har ogsaa
Autorisation for Rugmellemølleri.
I 1902 brændte Møllen, men da-

værende Ejer, Ernst Langballe, genopbyggede Møllen og indsatte en 20 HK. Turbine »Frich«. Til Møllen hører der 8 Tdr. Land. Sønnen, Holger Emil Jensen, f. 18. Marts 1909, er ansat ved Møllen.

Snedsted Mølle, Snedsted.

Ejer: Peder Larsen, f. 21. November 1876 i Harring, g. 1924 med Kristine Marie, f. Christensen. Møllen, der er en Motormølle, er opført 1923 af Ejeren. Paa Møllen findes 2 Kvarne, Valse og en 20 HK. Deutz Raaliev-motor.

Snedstrup Mølle pr. Sjørring. Ejer: Martin Thomsen, f. 8. Maj 1878 i Snedstrup, g. 24.

Martin Thomsen.

Chr. Thomsen.

Februar 1899 med Ane, f. Østergaard. Møllen er bygget 1871 som holl. Vindmølle af Jens Klausen og har været solgt 1874 til Møller Mads Jacobsen, 1877 til Møller Søren Chr. Thobiasen, 1880 til Broderen Chr. Thobiasen, 1890 til Møller Niels Peter Jensby og 1. Maj 1899 til den nuværende Ejer. Paa Møllen findes 2 Kværne, Valseværk, Sigte, Skallesten til Grynmølleri. Til Møllen, hvis Vindfang er 26 Alen, hører Landbrug paa 24 Tdr. Land. Sønnen, Chr. Ø. Thomsen, f. 25. Aug. 1903, er Medhjælper paa Møllen.

Solbjerg Mølle, Solbjerg,

Mors. Ejer: Thorvald Dinesen, f. 30. August 1888 paa Solbjerg Mølle, g. 24. Oktober 1913 med Kathrine, f. Filtenborg. Den gamle holl. Vindmølle stod oprindeligt i Faaretofte, men blev 1874 flyttet til Solbjerg af Møller Poul Dinesen, der

ogsaa byggede Bageri. Dette sidste bortsolgtes dog i 1908. I 1914 overtog Sønnen, den nuværende Ejer, Møllen. Der forefindes 2 Kværne, Valseværk, Skallesten til Grynmølleri. I 1920 paamonteredes Klapsejlsvindmotor, 36 Fods Vindfang. Foruden Møllen drives Landbrug 10 Tdr. Land.

Sorring Mølle pr. Tovstrup.

Ejer: Carl Johan Mortensen, f. 3. April 1871 i Skaade, g. 29. Maj 1900 med Ane Kirstine, f. Pedersen. Oprindeligt stod denne gamle Vindmølle paa Fyn, blev flyttet til Kalbygaard ved Flensted og i 1884 atter flyttet til den nuværende Plads af Købmd. Carl Laurzen, der kaldte den Sorring Nymølle. Efter at Sorring Mølle for ca. 8 Aar siden blev nedrevet, kaldes Nymøllen kun Sorring Mølle. 1886 købtes den af Møller

Frederik Madsen, som drev den til 1919, da den købtes af den nuværende Ejer. Paa Møllen findes 3 Kværne og Valseværk; der er installeret 15 HK. Elektromotor »Titan». Vindfang 28 Alen. Foruden Mølleri drives Korn- og Foderstofforretning, Landbrug 3 Tdr. Land. Endvidere drives Savværk og Trælasthan del, der dog er forpagtet ud til Sønnen, Chr. Mortensen, f. 17. November 1902, g. 31. December 1930 med Marie, f. Nielsen.

Spjald Mølle, Spjald. Ejer: Hans Larsen, f. 20. Juni 1905 i Aastrup, g. 12. November 1928 med Mathilde, f. Jensen. Efter en Brand i 1913 byggedes den nu-

værende holl. Vindmølle af Møller Kristen Jonassen, som solgte den i 1914 til Møller Peter Thomsen, der videresolgte den i 1916 til Elektricitetsværket. Dette solgtes i 1920 til Møller Jørgensen, som i 1922 solgte til Møller Niels Jensen. Den nuværende Ejer købte Møl-

len i 1928. Paa Møllen findes 2 Kværne, Valseværk og Sigte og som Hjælpkraft en 20 HK. Fordson Raaollemotor. Møllen har et Vindfang paa 28 Aen med Selvkrojer og Selvsvikker.

Spørring Vandmølle pr. Aarhus. Ejer: Adolf Mogensen Schmidt, f. 16. November 1867 i Adslev, Skanderborg Amt, g. 7. April 1893

Poulsen, 1923 til Møller Martin Korsgaard og 1927 til den nuværende Ejer. Paa Møllen findes 3 Kværne, Valseværk, Sigte, Skallesten til Grynsmøleri. Som Hjælpkraft er installeret en 12 HK. »Buhk« Petroleumsmotor. Møllen har Kludesejl, og Vindfanget er 27 Aen.

med Gertrud Kirstine, f. Nielsen Kaae. Vandmøllen er opført 1867 af Møller Niels Petersen. Den nuværende Ejer overtog den i 1917. Til Møllen hører en holl. Vindmølle, der i 1893 flyttedes dertil fra Malling. Sønnen, Otto Johannes Schmidt, f. 30. Oktober 1903 i Spørring, er Medhjælper paa Møllen.

Staghøj Mølle, Ø. Assels; Mors. Ejer: Jens Nielsen Kristiansen, f. 6. September

1896 i Vejlbj, Salling, g. 23. Novbr. 1920 med Laura, f. Krogh. Den gamle holl. Vindmølle, der da ejedes af Møller Ahrentzen, brændte

i 1894, men blev straks genopført. Møllen har haft følgende Ejere: 1913 solgtes den til Møller Niels Poulsen, 1917 til Møller Jens

Staksrode Mølle pr. Barrit. Ejer: Jacob Engellbreth Pedersen, f. 10. Maj 1876 i Ørritslev Sogn, g. 7. Maj 1898 m. Anna, f. Pedersen, Ør-

skovhøj. Møllen er antagelig en af de ældste Vandmøller i Landet og var i Slægten Ahrenkildes Eje i en lang Aarrække. Den nuværende

Ejer købte Møllen 1. Juli 1911. Møllen har et Overfaldshjul, der i 1931 blev erstattet med Turbine. Sønnen, William Engellbreth Pedersen, f. 22. Jan. 1911, er ansat ved Møllen. Der er et Tilliggende paa 23. Tdr. Land.

Johannesen, i hvis Slægt den har været til 1880, da den købtes af Møller Søren Hansen. Efter den Tid har Møllen været solgt til følgende: 1890 til Møller Peter Christensen, 1921 til Møller Peter Ravnkjær og 1928 til den nuværende Ejer. Paa Møllen findes 2 Kvarne, Turbine 14 HK. »Mahler» og eget Elektricitetsværk. Foruden Mølleri drives Landbrug 85 Tdr. Land.

Staining Mølle, Staining pr. Skjern. Bestyrer: H. K. Kramer Nielsen, f. 12. April 1878 i Staining, g. 22. Juni 1916 med Karen, f. Andersen. Oprindeligt laa denne gamle holl. Vindmølle ved Staining Præstegaard og ejedes af Møller Niels Peter Holm, men blev i 1899 flyt-

Starbæk Mølle pr. Ølgod. Ejer: Harald Christensen, født 2. Juni 1900 i Horne pr. Tistrup, g. 2. November 1930 med Kathrine,

f. Nielsen. Møllen er en ca. 200 Aar gl. Vandmølle, hvor der har været drevet meget stort Mølleri. 1834 ejedes den af Møller Adam

tet til den nuværende Plads. Samtidig købtes den af Stauning Korn- og Foderstof-forretning, der stadig driver Møllen. Paa Møllen findes 3 Kværne, Valseværk, Rense-maskine, Kageknuser og Skallesten til Grynmølleri. Møllen har et Vindfang paa 32 Alen med Selvkrøjer og Selvsvikker. Bestyrer H. K. Kramer Nielsen har arbejdet paa Møllen i 32 Aar, først som Lærling, senere som Svend og siden 1918 som Bestyrer.

Stausø Mølle pr. Henne St. Ejer: Alfred Peter Christensen, f. 13. August 1884 i Stenvad Mølle, g. 18. Februar 1906 med Marie Jeppeline, f. Jørgensen. Møllen blev bygget 1869 af Møllebygger Chresten Larsen for et Aktieselskab, der dog kun eksisterede faa Aar, idet Larsen senere købte Møllen og drev den til 1876, da han

solgte den til Angel Petersen. I 1912 købte nuværende Ejer Møllen, som ledes af Svigersønnen, Claus Clausen, f. 11. April 1901 i Vejen, g. 9. November 1924 med Gudrun Clausen, f. Christensen. Møllen er i Tidens Løb fuldt moderniseret. Der er indlagt Elektromotor »Siemens & Schuchert«. I Forbindelse med Møllen drives Korn- og Foderstofforretning. Ejeren er Søn af Møller Johan Christensen, Aarup Mølle pr. Vraa.

Stenager Mølle pr. Skibet. Ejer: Peder Jensen, f. 30. September 1862 i Jernved Sogn, gift 9. Oktober 1891 med Karen, f. Hollander. Vandmøllen er bygget i 1862 af Møller Søren Sørensen, der gik under Navnet Stenager. En Tid tilhørte Møllen Skovfogedhuset »Stenagerhus«, som senere blev udstykket. Af andre Ejere kan nævnes Møller Jens Peter Christensen fra 1885—97, hvorefter den nuværende Ejer overtog Møllen 6. Juni 1897. Møllen har tid-

ligere været drevet som Mejeri indtil Efteraaret 1906.

Stenderup Mølle pr. Holsted. Ejer: Carl Ravn, f. 23. April 1897 paa Stenderup Møllegaard, g. 23. Juni 1928 med Helga, f. Lydiksen. Stenderup Mølle blev bygget 1860 af Møller Hans Bendesen, som bortforpagtede den til Møller Mikkelsen, som

dog kun havde den i 2 Aar, da den købtes af Møller Nielsen, som efter en kort Tids Forløb rejste til Amerika, hvorefter Møllen blev solgt ved Auktion. I 1890

Knud Ravn.

Carl Ravn.

købtes Møllen af Møller Knud Ravn, f. 24. December 1860 som Søn af Møller Hans Ravn, Vester Vandrup Mølle, og gift med Abelone, f. Andersen. I 1928 overtog den nuværende Ejer Møllen efter sin Fader.

**Stenderup
Mølle pr. Var-
mark.** Bestyr-
rer: Niels
Thomsen He-
degaard, f. 1.
Juli 1873 i
Lemming ved
Silkeborg, g.
15. Juni 1901

med Anna Cecilie, f. Thrane (d. 1928), Datter af Møller Rasmus Thrane fra Folkerslev Mølle paa Falster. Møllen, der er en holl.

Vindmølle, blev bygget i 1873 af Proprietær Erhard Christiansen, som kort Tid efter solgte Møllen til Nicolaj Aakjær. Denne solgte i 1901 til Møller Johan Wied, hvis Hustru drev den i et Par Aar, til den solgtes til Møller Jensen. Derefter drev Møllen af en Panthaver, Proprietær Lauersen, Fjensbjerggaard, indtil 1916, da den overtoges af Niels Hedegaard. Nu ejes den af et Andelselskab, og Hedegaard er Bestyrer. Til Møllen hører Korn- og Foderstofforretning, og der fremstilles hovedsagelig Flormel og Byggryn. I 1920 installeredes Diesel Motor 50 H.K. »Deutz«. Sønnerne, Valdemar og Johannes, arbejder paa Møllen, og Datteren, Olga, bestyrer Hjemmet.

Stenum Mølle pr. Brønderslev. Ejer: Jens Kristian Sørensen, f. 11. Marts 1899, g. 27. December 1925 med Helga Johansen, f. Nielsen. Møllien, der er en gam-

mel holl. Vindmølle, stod oprindelig ved Hammelmose, men blev i 1885 af Thomas Kristian Jensen flyttet til den nuværende Plads.

Jensen solgte Møllen til Møller Lars Chr. Larsen, der i 1894 atter solgte den til Møller Jens Nicolaj Larsen. I 1922 solgtes den

til Møller Ditlev Christensen, der den 1. November 1925 solgte den til nuværende Ejer, der er Søn af Møller K. A. Sørensen, Sdr. Saltum Mølle. Paa Møllen findes 3 Kværne, Sigte samt Skallesten til Grynmølleri. Møllen har et Vindfang paa 24 Alen, og der er installeret en 12 HK. Deutz Petroleumsmotor.

Stenvad Mølle pr. Vraa.

Ejer: Jens Chr. Jensen, f. 11. Januar 1874 i Rakkeby, gift 10. November 1899 med Kristine, f. Christiansen.

Den oprindelige Mølle brændte i 1909 og samme Aar blev den nuværende holl. Vindmølle flyttet hertil fra Kraghede. Den nu-

værende Ejer købte Møllen 1. April 1912. Der er installeret en 15—18 HK. Hornsby Motor. Vindfanget er 26 Alen med Selvkrojer og Selvsvikker. Sønnen, Harald Jensen, f. 1. Juli 1900, er ansat paa Møllen.

Stevnstrup Mølle pr. Stevnstrup.

Ejer: Ole Christian Olsen, f. 10. Marts 1893, Navndrup Mølle, Møldrup, g. 29. Nov. 1914 med Ane Marie, f. Nielsen.

Det er en holl. Vindmølle, bygget i 1872 af Møller Thomas Hvid, der drev den til 1892. De følgende Ejere har væ-

ret: Møller Christen Mors fra 1892—1903, Møllejer Jørgen Jørgensen fra 1903—07. Møllejer N. Nielsen fra 1907—20, hvorefter nuværende Ejer overtog Møllen 1. Juni 1920. Der er senere foretaget store Forbedringer, saaledes er Møllen blevet moderniseret og indlagt Sigtteri. Endvidere er der indsat ny 15—18 HK. Raaolie Motor »Active«, samt er det tilhørende Savskæreri blevet forbedret. I 1903 brændte Møllen ved Lynnedslag, men straks efter opbygget i sin nuværende Skikkelse. Møllen har et Vindfang paa 30 Alen med Selvkrojer og Selvsvikker. Møllen drives som Mel- og Grynsmølle, og der drives tillige Korn- og Foderstofhandel.

**Stjør Mølle
pr. Harlev.**

Ejer: Hans Schmidt, Formand for Stjør Andelskasse, f. 9. Juni 1889 i Holte pr. Vamdrup, gift 12.

December 1913 med Ane Sofie, f. Jensen. Møllen er en holl. Vindmølle med et Vindfang paa 28 Alen. Møllen har tidligere staaet

paa Vissing Mark ved Skanderborg, men blev i 1897 flyttet til sin nuværende Plads af Møller Peter Nielsen, som havde den til 1898. Fra 1898—1912 tilhørte Møllen Eskild Rasmussen, og fra 1912—13 S. Warmdahl Jexen, som byggede nyt Stuehus. Den 1. November 1913 købtes Møllen af nuværende Ejer, der lod den modernisere og overtog Uddelingen for Stjør Lokalforening. I 1914 blev der paasat Selvsvikker og indlagt en 18—20 HK. Raaolienmotor »Møller & Jochumsen«. Denne blev i 1929 udskiftet med en 22—24 HK. Deutz Dieselmotor. I 1919 blev der bygget et nyt stort Pakhus, idet Lokalforeningen havde stor Fremgang. Til Møllen hører 16 Tdr. Land. En Søn, Niels Wagner Schmidt, f. 21. Febr. 1917, er ansat ved Møllen.

Stoholm Mølle pr. Stoholm. Ejer: Aage Nielsen, f. 11. September 1904. Møllen, der er en holl. Vindmølle med Vindfang 30 Alen, er bygget 1886 af Møller Jacob-

sen, som i 1894 solgte til P. Jensen Westergaard. I 1908 købtes Møllen af Sogneraadformand Chr. Nielsen, f. 23. December 1873 i Aasted i Salling, gift med Ma-

rie, f. Madsen. Nielsen havde fra 1895 lært paa Møllen og havde den i Forpagtning fra 1904, til han købte den. 1. Januar 1931 solgte han Møllen til sin Son, den nuværende Ejer. Bageri byggedes i 1917, og i 1934 ombyggedes Møllen. Der findes 2 Kværne, Valseværk. Triøre og Kageknuser samt en 14—16 HK. Deutz Raaliemotor. Fra Møllen drives tillige Korn- og Foderstofhandel.

Store Arden Mølle pr. Arden. Ejer: Alvar Rasmussen, f. 1. Febr. 1912 i Hvalsund, gift 10. December 1933 med Nancy, f. Rasmussen.

Den oprindelige holl. Vindmølle brændte i 1923, hvorefter den holl. Vindmølle i Fyrkilde blev købt og flyttet hertil af Møller Søren Pedersen, men sælger den allerede i 1924 til Møller Bendtzen. Derefter overtages Møllen i 1928 af Møller J. M. Jensen, og endelig i 1933 af nuværende Ejer. Møllen drives med en 12 HK. Petroleumsmotor »Bælum«, og har et Vindfang paa 28 Alen med Selvkrojer og Selvsvikker.

Store Lihne Mølle pr. Ravning St. Ejere: Antonius Eykens, f. 26. Oktober 1875, og Broderen Frans Eykens, f. 31. Marts 1877, begge paa Faarup Vandmølle, Jelling Sogn. Møllen er en holl. Vindmølle, bygget i 1871 til Møller Chresten

Antonius Eykens.

Frans Eykens.

Jensen. Møller Frans Eykens, Fader til de nuværende Ejere, var først Forpagter af Møllen fra 1888—97, hvorefter han selv købte den af daværende Ejer, Købmand Jørgensen, Vejle. Frans Eykens drev Møllen til 1. Januar 1907, hvorefter den overtoges af Sønerne. I 1908 blev der indført Motordrift, og i 1928 blev der installeret ny 16 HK. Motor »Deutz«.

Stovby Mølle, Stovby.

Ejer: Ingvar Larsen, f. 20. Juni 1895 i Hverring Sogn, gift 23. August 1921 med Petrea, f. Leth. Møllen, en holl. Vindmølle, er bygget 1865 af Møller Ahrendt Keel og har i Aarenes Løb været solgt flere Gange, saaledes 1875 til Møller Laust Niel-

sen, 1890 til Møller Klaus Klausen, 1898 til Peder Pedersen og 1921 til den nuværende Ejer. Paa Møllen findes 2 Kværne, Valseværk, Triore. Skallesten til Grynmølleri, Kageknuser, 20 HK. Deutz Raaolliemotor. Møllens Vindfang er 34 Alen. I Tilknytning til Møllen drives Korn- og Foderstofhandel samt Landbrug paa 3 Tdr. Land.

A/S Store Restrup Mølle pr. Sønderholm.

Bestyrer: Møller Jens Peter Nielsen Fuglsang, f. 18. Juni 1877 i Fjellerad, gift

28. December 1898 med Jensine Marie, f. Andersen. Møllen er en gammel Vandmølle med Overfaldshjul, som i sin Tid hørte un-

der Godset Store Restrup. Møllen brændte i 1906, men blev genopbygget i 1914 og solgt til et Aktieselskab, som blev dannet af 50 af Omegnens Husmænd med Møller Poul Nielsen som Bestyrer. Den nuværende Bestyrer kom til Møllen i 1917. I 1906 blev der indlagt en 24 HK. Petroleumsmotor »Tangye« samt en 14 HK. Turbine »Frichs«. Denne blev i 1919 udskiftet med en 14 HK. »Mahler«.

Store Ryde Mølle pr. Vinderup.

Ejer: Niels Toftgaard Madsen, f. 7. April 1883 i Borbjerg, g. 17. April 1910 med Dortha, f. Nielsen.

Møllen, der er en Vandmølle, menes at være bygget i det 14. Aarhundrede; den blev for ca. 200 Aar siden flyttet til sin nuværende Plads fra Brodbæk. Møllen faar Vand fra Borbjergsø. Møllen har i Tidernes Løb haft forskellige Ejere: ca. 1840 Møller Farsøe, 1878 solgtes den til Møller Peter Christensen fra Ulso i Ryde, der ogsaa drev Bageri. Christensen døde efter et Ulykkestilfælde paa Møllen 1898, hvorefter Enken fortsatte Driften til 1910, da Møller Chr. Olsen overtog Møllen og nedlagde Bageriet. 1916 solgtes til Mølier Jens Bang og 1920 til den nuværende Ejer. Møllen har 2 Overfaldsvandhjul, og der er tilknyttet Landbrug paa 31 Tdr. Land. Sønnen, Peter Toftgaard Madsen, er Medhjælper ved saavel Møllen som Landbruget.

Strandby Mølle pr.

Farsø. Ejer: Christen Jensen, f. 10. Juni 1874 i Hestbæk, Alstrup Sogn, gift 26. Dec. 1909 med Petrine, født

Jensen. Møllen blev bygget i 1874 af Proprietær Chr. Kjærsgaard, som drev Møllen ved Forpagter til 1929, da den nuværende Ejer

købte den. Chr. Jensen havde inden Købet været Forpagter i 5 Aar. Efter Overtagelsen har Chr. Jensen bygget Pakhuse og i det hele forbedret Møllen. Paa Møllen findes en 20 HK. Deutz Motor og Elektricitetsværk, der forsyner Byen med Elektricitet. I 1920 blev Vindfanget nedtaget og Vindmotor installeret. Sønnen, Vilhelm Jensen, f. 16. December 1915 i Villestrup Mølle, er Medhjælper paa Møllen.

Strandmøllen pr. Kolding.

Ejer: Jens Nørby Jepsen, f. 21. April 1878, Skodborg Mølle i Sønderjylland, gift 5. Maj 1908 med Marie, f. Lindbæk. Paa Møllen drives nu Møllestensfabrik under Firma Dansk Kunstmøllestensfabrik, Lauritz Jepsen. Møllen stod oprin-

delig ved Jonstrup Seminarium pr. Maaløv og var da kgl. privilegeret, men blev omkring 1906 flyttet til den nuværende Plads, hvor Lauritz Jepsen fortsatte den af ham i 1899 paabegyndte Møllestensfabrikation. Lauritz Jepsen var født 19. Marts 1849 i Vonsbæk Præstegaard som Søn af Forpagter Jeppe Petersen. Efter Jepsens Død i 1907 fortsattes Virksomheden af Sønnen, den nuværende Ejer.

Studsgaard Mølle, Studsgaard. Ejer: Carl Nielsen (Søn af Møller N. Th. Nielsen, Norup Mølle pr. Vejle), f. 17. August 1905, gift m. Erna, f. Jacobsen. Holl. Vindmølle, bygget 1882 af Møllerne Anders Holm og Hellstrup. Møllen har i Aarenes Løb været paa forskellige Hænder, idet den 1900 solgtes til Møller Husted Mikkelsen, 1911 til Møller Peter Andersen, 1917 til Møller Niels Jensen, 1933 til Møller Søren Chr. Hedegaard, som paa Grund af Sygdom solgte den til den nuværende Ejer den 1. September 1934. Paa Møllen findes 2 Kvarne, Valseværk, Rugmelssorterer, Kageknuser, Triore, 22 HK. Dieselmotor »Mias«. Møllens Vindfang er 29 Alen, forsynet med Selv-

krøjer og Selvsvikker. Til Møllen er knyttet Korn og Foderstofforretning.

krøjer og Selvsvikker. Til Møllen er knyttet Korn og Foderstofforretning.

Sundby Mølle pr. Sundby

Mors. Ejer: Kresten Krog, f. 30. April 1878 i Erslev, gift med Kathrine, f. Kortbek. Sundby Mølle er en Motormølle, bygget 1929 af den nuværende Ejer, og forsynet med 2 Kvarne, Valseværk, en 12 HK. Deutz Petroleumsmotor og 36 Fods Klapsejlsvindfang. I Forbindelse med Møllen drives Landbrug 16 Tdr. Land. Sønnen, Thorkild Krog, f. 14. Marts 1912, er Medarbejder paa Møllen.

Sunds Mølle pr. Sunds.

Ejer: Ejnar Fausing, f. 5. Juni 1880 i Foerlev Mølle pr. Skanderborg, gift 14. Marts 1913 m. Emilie, f. Svinéi. En holl. Vindmølle, bygget 1886 af Møller Jacob E. Sørensen. 1924 solgtes den til Møller Chr.

1924 solgtes den til Møller Chr.

Gejlsbjerg og 1. Juni 1934 til den nuværende Ejer. Paa Møllen findes 2 Kvarne, Valseværk, Spidsmaskine, Sigteværk og som Hjælpekraft en 16 HK. Activ Raadliemotor. Vindfanget er 28 Alen.

**Svends Mølle
pr. Daugaard.**

Forpgt.: Jens Benfeldt Kristensen, f. 6.

Marts 1900 paa Svends Mølle, gift 5.

Okt. 1927 med Anna, f. Lauer-

sen. Svends Mølle, der er ca. 300 Aar gammel, ejedes omkring Aar 1800 af Niels Jacobsen, som om-

byggede Møllen i 1817 og senere solgte den til M. Koch, der i 1857 solgte den til Rasmus Kristensen. Denne flyt-

tede i 1859 Møllergaarden, som den Gang laa Sydøst for Møllen, til sin nuværende Plads Nord for Møllen og overdrog den i 1892 til sin Søn, den nuværende Ejer,

Anton Kristensen, der er Fader til Møllefor-

pagteren. Indtil 1896 dreves Møllen af 2 8 Alens Vandhjul, hvoraf det ene udskifte-

des med Turbine. Fra 1912 har der udelukkende været Turbinedrft, idet der installeredes en 30 HK. »Mahler«, samtidig med at Møllebygningen og Inventaret moderniseredes.

Til Møllen hører eget Elektricitetsværk, der bl. a. forsyner Møglekilde Andelsmejeri. I 1920 blev der som Hjælpekraft installeret en 20 HK. Motor »Tuxham«.

Svorbæk

Mølle pr. Assedrup. Ejer:

Johannes

Poulsen, f. 6.

Maj 1882 i Assedrup, gift 4.

Maj 1907 med

Ane Marie, f.

Jakobsen.

Svorbæk Mølle er en holl. Vindmølle med et Vindfang paa 28 Al.

Den horte tidligere til Assedrupgaard, men blev i 1882 af Søren Mikkelsen flyttet til sin nuværende Plads paa Svorbæk Mark. Møllen, der siden har skiftet Ejer en Del Gange, blev overtaget af nuværende Ejer den 1. Februar 1919. Til Møllen hører 6½ Td. Land. Sønnen, Ejner Poulsen, f. 13. April 1915, er ansat ved Møllen.

Sydsighavens Mølle pr. Kvissel. Ejer: Søren Jensen, f. 13. September 1861. Møllen blev bygget 1874 af Anders Chr. Andersen. Søren Jensen forpagtede Møllen i 1887 og købte den i 1905. I 1910 installeredes en Petroleumsmotor til Hjælpekraft. Møllens Hat og Vinger blev under en Storm revet af i 1893.

Sæbberup Mølle pr. Løsning. Ejer: Peter David Madsen, f. 28. Oktober 1878 i Holtum Mølle, gift 14. November 1903 med Madsine Marie, f. Jensen. Møllen blev bygget 1863 af Gaardejer Breballe, hvis Søn, J. P. Breballe, havde lært Mølleriet og derfor overtog Driften.

Efter nogle Aars Bortforpagtning købtes Møllen i 1884 af Møller Anders Madsen af Bredal, der i 1913 overdrog den til sin Søn, den

nuværende Ejer. I 1907 indlagdes Motor til Hjælpekraft, og Møllen er nu forsynet med en 10—12 HK. »Møller & Jochumsen« Motor. P. D. Madsen har iøvrigt efter Overtagelsen paa flere Maader moderniseret Møllen, bl. a. anbragt Selvkrojer og Selvsvikker. Til Møllen hører nu 5 Tdr. Land.

Sæsing Mølle, Sæsing. Ejer: Jens Carlsen, f. 3. Oktober 1902 i Understed, gift 28. Maj 1933 med Gudrum, f. Hansen. Den oprindelige Mølle, holl. Vindmølle, var bygget i 1844 og stod i Moril til 1862, da den flyttedes til Sæsing. Møllen blev nedrevet 1892, og den nuværende Mølle opførtes af Møller Sørensen, hvis

Datter Sigrid Sørensen efter Faderens Død fortsatte Mølleriet til 1926, da Møllen solgtes til Møller Poulsen. I 1928 solgtes den til Møller Karl M. Larsen og i 1933 til den nuværende Ejer. Paa Møllen findes 2 Kværne, Sigte, Skallesten til Grynmølleriet.

Sø Mølle pr. Sejerslev Mors. Ejer: Jens Riis, f. 24. Oktober 1890 paa So Mølle, g. 24. Oktober 1921 med Kristine, f. Vestergaard. Møllen, en holl. Vindmølle med Vindfang 33 Alen, er opført 1844 af Møller Niels Riis, der i 1882 overdrog den

til Sønnen, Møller og Gaardejer Hans Chr. N. Riis, som igen i 1922 overdrog den til sin Sø, den nuværende Ejer. Paa Møllen findes 2 Kvarne, Valseværk, Skallesten til Grynsmølleri, og der er installeret en 16 HK. Raoliemotor som Hjælpekraft. I 1922 paamonteredes Klapsejlsvindmotor paa 40 Fod. Til Møllen hører Landbrug paa 68 Tdr. Land.

Søbyvad Mølle, Hammel.

Ejer: Marie Sørensen, født Jensen, Enke efter Møller H. J. Sørensen og Datter af afdøde Møller C. P. Jensen,

Segalt Mølle pr. Logten. Bestyrer: Sønnen, Harry Sørensen, f. 18. August 1912, Søbyvad Mølle. Søbyvad Mølle er en gammel Vand-

mølle fra Aar 1349, som indtil 1925 horte under Godset Frijsenborg. I 1855 blev Møllen ombygget til sin nuværende Skikkelse, og samtidig blev der anlagt et Bageri, der stadig er i Drift. Møllen har været i Forpagtning bl. a. til Møller Schiørring, som havde den i ca. 20 Aar indtil 1911, da Møller Henrik Johan Sørensen overtog Forpagtningen og i 1925 købte Møllen af Godset. I 1907 blev der indlagt Turbine, og i 1929 en 20 HK. Turbine »Mahler«. Sammen med Vandmøllen har der tidligere ogsaa været en hollandsk Vindmølle, men denne blev solgt i 1890 og flyttet til Samso.

**Sønder Mølle
pr. Grenaa.**

Ejer: Jens
Mathias Yde
Langgaard, f.
15. Jan. 1890
ved Hordum
Mølle, Thy.
Den gamle
Vandmølle,

som tidligere laa her ved Byen, maatte standse Driften, da Kolind-sund blev udtorret. Der var ogsaa anlagt en Hestemølle, og i 1889 opførtes yderligere en holl. Vindmølle, som dog samme Aar brændte. Den blev atter opbygget, men brændte igen den 9. April 1923. Forinden havde Jens Langgaard købt Møllen den 15. December 1922, og efter Branden byggede han den nuværende Motormølle, som kom i Gang den 1. August 1923. Møllen har en 20 HK. Kalundborg Motor.

**Søndre Mølle,
Tornby.**

Ejer:
Marius Jensen,
f. 7. Maj 1907,
g. 23. Februar
1930 m. Julia-
ne, f. Højrup.
Møllen, en holl.
Vindmølle, er
bygget 1894 af

Møller og Møllebygger Jens Jensen, overtaget i 1930 af Sønnen, den nuværende Ejer. I Møllen findes 2 Kværne, Skallesten til

Grynmølleri og Sigte. Vinfanget er 26½ Alen. Foruden Møllen drives Landbrug 15 Tdr. Land.

Sønder Bork Mølle pr.

Sdr. Bork St. Ejer: Sigurd
Martinus Daniel Larsen, f.
11. April 1892 i Mølle pr.
Logstor, g. 6. December 1921
med Mette Kirstine, f. Chri-
stensen-Nim, Niece af Møl-
ler Jens Jensen, Hoved-
gaard Motormølle. Møllen er
opført ca. 1860 og har i

Aarenes Lob været paa forskellige Hænder, bl. a. har den været ejet af Møller Hans Peter Bøjlesen og Lars Klausen Petersen, der ved Salget til Møller Einar Nielsen i 1916 selv beholdt Mollegaarden. Den nuværende Ejer købte Møllen i 1924 af forannævnte Einar Nielsen. I

1916 indlagdes Motor, men den nuværende Ejer har senere indlagt en ny 20 HK. »Deutz« Dieselmotor. I Forbindelse med Møllen drives en stor Korn- og Foderstofforretning. Til Møllen hører 32 Tdr. Land. Møllens Vindfang er 30 Alen. Møllen er iøvrigt opført udelukkende af Strandingsstræ.

Sønder Harridslev Mølle pr. Hjørring. Ejer: Poul Nielsen Poulsen, f. 2. December 1886 i Sønder Mølle. Nr. Harridslev, g. 12. November med Karen Marie, f. Sørensen. Møllen blev bygget omkring 1874 af Møllebygger Senius Severinsen og havde i Tiden indtil 1898 mange forskellige Ejere. Møller Niels Paulsen købte den 1898 og forpagtede den ud til sin Søn, den nuværende Ejer, i 1913, og ved Faderens Død i 1933 overtog Sønnen den som Ejendom. Vindfanget er 28 Alen. Til Møllen hører Landbrug.

Sønderho Mølle, Fanø.

Den første Mølle, der opførtes i Sønderho, blev opført af Sognepræst Chr. Engelstoft efter Bevilling af 14. Juni 1701, for at Beboerne ikke behøvede at tage til Ribe med Kornet. Beboerne svigtede dog ofte deres Møllepligt hos den strænge Præst, hvilket afstedkom utallige Stridigheder. Pastor Engelstoft døde i 1742, hvorefter hans 2 gifte Døtre blev Ejere af Møllen. Derefter blev Sonnich Jensen Ejer. Han døde i 1760, men havde nogle Aar forinden solgt Halvparten af Møllen til Kroejer Søren Pedersen Brinch. Den anden Halvdel gik ved hans Død over til Sønnen, Thomas Sonnichsen. Møllen blev nedbrudt i 1760 og genopført et Par

Fabrikant
N. M. Kronmann.

Tusinde Skridt nærmere Byen. Denne Mølle nedbrændte allerede i 1770. Efter Thomas Sonnichsens Død overgik hans Halvpart til Sønnen, Skibsfører Peder Thomsen. Efter Thomsens Død i 1816 gik Møllen over til hans Arvinger. Bestyreren af Møllen, Frederik Lauridsen, havde dog forinden købt en Part. Da han døde i 1829 ejede han Halvparten af Møllen, som da overgik til hans Søn, Skibsfører Laurids Frederiksen, der samtidig fik tilskødet den anden Halvpart. I 1848 slog Lynet ned i Møllen og anrettede betydelig Skade uden dog at antænde den. Laurids Frederiksen døde 1886, men havde allerede i 1871 afstaaet Møllen og Møllegaarden til sin Svigersøn, Skibsfører Peder Thomsen Jessen af forannævnte Sonnichsens Slægt. Efter Jessens Død i 1888 solgtes Møllen til Skibsfører Anders M. Knudsen, der i 1891 solgte den til Møllerne D. B. Thyssen og J. Mortensen, Nordby. De solgte den kort efter til Styrmand Julius Svarrer, Nordby. Møllen brændte 30. September 1894. Det var den næstsidste Støbmølle i Ribe Amt. Svarrer opførte straks efter en ny Mølle og solgte den til Niels Sørensen, Gammelby. I 1928 købtes Møllen, der da næsten var faldsfærdig, af »Fonden gamle Sønderho«, som lod den grundigt reparere for at bevare

den i Brugs-Skikkelse for Fremtiden. Fabrikant N. M. Kronmann er Medstifter af »Fonden gamle Sønderho«.

Sønder Kongerslev Mølle pr. Kongerslev. Ejer: Ferdinand Königsberg Jensen, f. 6. September 1888 i Levring Sogn pr. Kjellerup, g. 12. Oktbr. 1916 med Augusta, f. Villumsen. Møllen er en holl. Vindmølle, som oprindelig stod i Korup ved Hadsund, men som i Aar

1900 blev flyttet til sin nuværende Plads af Møller Jens Petersen. Derefter overgik Møllen i 1904 til Møller V. Pallesen, og i 1915 til Møller Martin Andersen, og 15. Marts 1922 til nuværende Ejer. I 1926 blev der indlagt en 15 HK. Raaolienmotor »Aktiv«. Møllen arbejder endnu med Rhinskqværn. Møllen har et Vindfang paa 31 Alen.

Sønder Nissum Andelsmølle pr. Ulfborg. Bestyrer: Rasmus J. Boesen, f. 1876 i Auning, g. med Petrine Marie, f. Jakobsen. Møllen er i 1870 opført som holl. Vindmølle, muret til Hatten, af et Aktieselskab stiftet af Sognets Beboere. 1920 over-

gik den til Andelsmølle med ca. 90 Andelshavere og Møller Mads Madsen som Bestyrer. Den nuværende Bestyrer tiltraadte 1922. Paa Møllen findes 2 Kværne. Valse. Skallekværn for Grynmølleri. Vindfanget er paa 28 Alen med Selvsvikker. Som Hjelpekraft er installeret en 10 HK. »Thrige« Elektromotor. Bestyrerens Son. Laurids Boesen, f. 7. September 1907, er Medarbejder paa Møllen. Endvidere drives Korn- og Foderstofforretning fra Møllen.

Sønder Saltum Mølle pr.

Saltum. Ejer: Kristen Andreas Sørensen, f. 24. Marts 1871 i Tise Sogn, g. 20. Juni 1896 med Helene, f. Johansen. Gammel holl. Vindmølle, bygget 1849. Møllen har været ejet af Møller Rasmus Rasmussen og dennes Son, Møller Peter Rasmussen, der overtog den 1896 og bortforpagtede den fra 1896—99 til den nuværende Ejer, der derefter købte den. Der findes 2 Kværne. Sigte og Skallesten til Grynsmølleri. Vindfanget er paa 27 Alen. Til Møllen hører et Landbrug paa 3½ Tdr. Land. Sønnen, Alfred Sørensen, f. 11. September 1912, er Medarbejder paa Møllen.

Sønderskov Mølle pr. Brørup. Ejer: Jens Ebbesen, f. 8. August 1891 paa Sønderkov Mølle, g. 9. Maj 1914 med Oline, f. Justesen, Datter af Gaardejer Justesen. hvis Hustru var Datter af Møller Jens Madsen, Hvam Mølle. Sønderkov Mølle stammer fra omkring 1650, da den hørte under Sønderkov Hovedgaard. Omkring 1760 erhvervedes den af en Møller Jørgensen, hvis Slægt den Dag i Dag er paa Møllen. Den nuværende Ejer overtog Møllen i 1915 efter Faderen, Ebbe Ebbesen, f. 29. September 1856 paa Melvanggaard, Askov (død 1910), g. med Maren Sophie Caroline, f. Mømsen, der havde erhvervet den i 1880. Fra 1883—1913 dreves Flormøls- og Grynsmølleri og efter den Tid drives Møllen som almindelig Handels- og Grynsmølle. I 1918 indlagdes Motor, der fornyedes i 1925 med en 25 HK. »Deutz Dieselmotor. Til Møllen hører Landbrug paa 70 Tdr. Land og eget Elektricitetsværk.

Sønderup Mølle pr. Støvring.

Ejer: Morten Gedde Jensen, f. 15. Oktober 1884 paa Sønderup Mølle, g. 23. Nov. 1906 med Jensine, f. Olsen. Sønder-

rup Mølle er en saakaldt »Slægtsmølle«, idet den har tilhørt samme Familie gennem 3 Generationer. Det er en gammel Vandmølle med Underfaldshjul, bygget i 1866 af Møller Jens Hansen, som i 1872 overdrog den til Sønnen, Møller Jens Jensen, og denne igen til sin Son, den nuværende Ejer, i April 1907. Møllen har en 30 HK. Turbine »Mahler«, og der er et Tilliggende paa 36 Tdr. Land. Sønnen, Magnus Jensen, f. 8. Februar 1908, er ansat ved Møllen.

Sønder Vissing Mølle, Søndre Vissing. Ejer: Niels Peter Sørensen, f. 5. Juni 1868 i Aastrup pr. Gramrode, gift 5. Okt. 1895 med Ane Kirstine, f. Dam. Møllen er en gammel holl. Vindmølle bygget i 1868 af Møller Hans Frandsen. Derefter solgt i 1880 til Møller Søren Andreasen, og den 1. Okt. 1895 til nuværende Ejer. Møllen har et Vindfang paa 28 Alen med Selvsvikker, og der er installeret en 25 HK. Dieselmotor af engelsk Fabrikat. I 1912 oprettedes yderligere et Savværk. Sønnen, Richard Sørensen, er Bestyrer af Møllen.

Møllen har et Vindfang paa 28 Alen med Selvsvikker, og der er installeret en 25 HK. Dieselmotor af engelsk Fabrikat. I 1912 oprettedes yderligere et Savværk. Sønnen, Richard Sørensen, er Bestyrer af Møllen.

Tobæk Mølle pr. Hadsten.

Ejer: Laurs Jensen Møller, f. 8. Juli 1870 i Ødum g. 14. Maj 1895 med Ane Marie, f. Abild. Møllen er en gammel Vandmølle med Overfaldshjul fra det 17. Aarhundrede. Blandt senere Ejere kan nævnes: Jens Nielsen Salling fra 1840—70, Jens

Jensen fra 1870—1917, Møller P. Rasmussen fra 1917—23, og endelig nuværende Ejer, der overtog Møllen den 1. Marts 1923.

Taanum Mølle pr. Randers.

Ejer: Edvard Vilhelm Anstoft, f. 24. Juli 1876 i Astrup pr. Hjørring, g. 20. Juli 1930 med Anna Kathrine, f. Thomassen. Møllen, der er en holl. Vindmølle, er oprettet i 1888 af Møller Laust Jensen. Denne solgte Møllen i 1918 til Svigersønnen, Laust Laurson, som atter i 1924 solgte den til Møller Rasmus Christensen. Derefter overtoges Møllen i 1928 af nuværende Ejer, som moderniserer Møllen og

Møllen, der er en holl. Vindmølle, er oprettet i 1888 af Møller Laust Jensen. Denne solgte Møllen i 1918 til Svigersønnen, Laust Laurson, som atter i 1924 solgte den til Møller Rasmus Christensen. Derefter overtoges Møllen i 1928 af nuværende Ejer, som moderniserer Møllen og

lader indlægge en 14—16 HK. Raoliemotor »Tangye«. Møllen har et Vindfang paa 29½ Alen med Selvsvikker.

Taars nye Mølle, Taars. Ejer: Købmand Th. Jacobsen, Taars. Bestyrer: Jens M. Jensen, f. 28. Oktober 1883 i Seilstrup, g. 17. Februar 1917 med Sofie, f. Vinkler. Denne holl. Vindmølle blev bygget 1904 af Kreditforeningsrepræsentant Nicolaj Pedersen, som drev Møllen ved Bestyrer. I 1923 solgtes Møllen til den

Th. Jacobsen,

Jens M. Jensen.

nuværende Ejer. Bestyrer Jensen har været paa Møllen siden 1919 og Sonnen, Henning Jensen, f. 1. April 1919, er ansat som Medhjælper. Paa Møllen findes 2 Kværne, Valseværk, Sigte, Skallesten til Grynmølleri, Spidsemaskine. Møllen har et Vindfang paa 29 Alen med Selvkrojer og Selvsvikker. Som Hjelpekraft er installeret en 18 HK. »Hjorring« Petroleumsmotor og en 30 HK. »Atlas« Dieselmotor.

**Taastrup
Motormølle,
Taastrup pr.
Rønde.** Ejer:
Rasmus Hol-
ger Emil Kvist
Mikkelsen, f.
7. Juni 1899 i
Knebel. Op-
rindelig en

holl. Vindmølle fra 1864, bygget af Møller Johannes Bojesen, og som senere overgik til Sonnen. Rasmus Bojesen. Derefter har

Møllen skiftet Ejer flere Gange, indtil den blev nedrevet i Efteraaret 1927. I 1928 byggede Rasmus Mikkelsen den nuværende Motormølle, der blev sat i Gang den 9. Januar 1928. Møllen har en 15 HK. »Deutz« Dieselmotor.

Tandrup Mølle pr. Pillemark. Ejer: Morten Peter Madsen, f. 10. September 1872 i Onsbjerg, g. 29. December 1900 med Christine, f. Winther. Tandrup Mølle blev bygget i 1825 af Købmand Chr. Nielsen, Toftbjerg. Af de senere Ejere kan nævnes Peter Larsen, Onsbjerg, som overdrog Møllen til sin Stedson, Marcus Madsen.

der igen i 1902 overdrog Møllen til sin Søn, den nuværende Ejer. I 1916 blev der indlagt Hvedesigteri. Til Møllen hører der 17 Tdr.

Land. 3 Sønner har faaet deres Uddannelse paa Møllen, nemlig J. Vinther Madsen, f. 21. Oktober 1901. Ejner Madsen, f. 26. Januar 1904, og Alfred Madsen, f. 28. November 1908. Den sidstnævnte er fremdeles ansat paa Møllen.

Tarskov Mølle, Harlev.

Forpgt.: Alfred Jensen, f. 10. Jan. 1903 i Flemming, gift 24. Maj 1931 m. Clara, f. Nielsen.

Tarskov Mølle er en meget gammel Vandmølle. Fra den ældste Tid vides intet, idet den første bevarede Oplysning findes i Skode af 1655 fra

Chr. Urne Jørgensen til Marsvinsholm til Anselm Podewidtz til Gram paa Hovedgaarden Lyngbygaard med Tilliggende bl. a. »Tharschou Mølle i Hallauff Sogn«. Fæster af Ejendommen var Peder Thomissen. I 1681 solgte Podewidtz' Enke, Magdalene V. Thienen, Lyngby Gaard og Gods til Hofjægermester Hans Årenfeldt Mogensens til Rugaard, der igen solgte Godset til Johan Arntzen, Aarhus. Denne frasolgte i 1691 Møllen til Jens Sveigaard, Aarhus. Tarskov Mølle havde herefter følgende Ejere: 1709 Gerhard Veghorst af København, 1714 Søren Mortensen, Aarhus, hvis Enke giftede sig med Hans Leth, der blev Ejer i 1732. 1746 Morten Sørensen, Søn af førnævnte Søren Mortensen, 1757 Jochum Harlev. 1788 Rasmus Wilstrup, 1794 Jens Lassen, der døde 1804. Ved Auktion 1805 Bagge Lihme og Anders Therkildsen, 1812 Peter Wermemoes Schandorff, 1818 Byfoged Bagger af Skanderborg, 1822 Forvalter Johan Hansen, 1830 Forpagter Thomas Secher Schmidt fra Dronningsborg, 1884 Peder Otto Schmidt, Søn af Thomas S. Schmidt og 1907 Otto Albert Schmidt, der er den nuværende Ejer og Søn af P. O. Schmidt. Otto A. Schmidt er født paa Tarskov Mølle 1869 og gift 1915 med Mary Margrethe, f. Sørensen fra Wedslet Mølle. I 1927 forpagtedes Møllen af Laur. Pedersen, og 1933 af nuværende Forpagter. Møllen har 2 Underfaldshjul.

Tavlov Mølle pr. Tavlov. Ejer: Hans Aækjær, f. 19. November 1885 i Sønder Stenderup Mølle, g. 17. September 1911 med Else Marie, f. Christensen. Møllen er

Tendrup Mølle pr. Hornslet. Ejer: Jens Christian Jensen, f. 28. Marts 1879, Sporning Mark, gift første Gang 3. November 1907 med Marie, f. Nielsen (død 15. Juni 1913), gift anden Gang 3. Okt. 1915 med Dorthea, f. Nielsen. Det er en holl. Vindmølle, bygget i

1877 af Gdr. Hans Lassen, Tendrupaagaard. Aaret efter kobtes Møllen af Gdr. Rasmus Peter Hoj tilligemed 10 Tdr. Land, men han fik samtidig fra Fædrenegaard 18 Td. Land, saaledes at Møllens Jord nu ialt blev 28 Tdr. Land. Han drev Møllen til 1895, men Aaret forinden blev Møllen forpagtet af Møller Chresten Bang Jensen. Denne havde Forpagtningen til sin Død i 1904, hvorefter Sønnen, den nuværende Ejer, bestyrede Møllen for Moderen.

Indtil han overtog den 1. Maj 1906. Der er siden foretaget store Udvidelser og Forbedringer af Møllen, saaledes blev der i 1908 installeret en 12 HK. Hornsby Motor, i 1916 en 15 HK. Elektromotor, i 1919 en 14 HK. Deutz Dieselmotor. Disse Motorer er senere solgt, og i 1921 opsattes den nuværende 6 Klapsejls Vindmotor, og i 1924 installeredes en 20 HK. Deutz Dieselmotor som Hjælpemotor. I 1921 byggedes et mindre Pakhus og i 1923 igen et større. Fra 1865—80 var Møllen i Forbindelse med Bageri. 2 Sønner er ansat ved Møllen og den tilhørende Fødestofforretning, nemlig Peter Bang Jensen, f. 26. Marts 1909, og Chresten Bang Jensen, f. 11. August 1916.

Eje. Blandt senere Ejere kan nævnes Møller Jens Lundsgaard, som havde Møllen i ca. 40 Aar til 1907, da den solgtes til Møller Niels Bundsgaard. Denne solgte Møllen igen i 1917 til nuværende Aktieselskab, som drev Møllen ved en Bestyrer, men lod den i 1931 gaa i Forpagtning til Peter Holm. Møllen har Overfaldshjul paa 7 Alen, og der findes installeret en 18—20 HK. Raaolliemotor »Justesen«.

**Akts. Tern-
drup Vand-
mølle, Tern-
drup.** Forpag-
ter: Peter

Holm, f. 4. Jan-
uar 1886 i
Skibsted, g. 11.
Nov. 1911 m.
Ane Kirstine,

f. Hansen. Møllen stammer fra det 15. Aarhundrede og hørte da ind under Godset Gammel Villesholm, men i 1805 overgik den i privat

Terp Mølle pr. Bjerregrav. Ejer: Thorvald Madsen, f. 29. Nov. 1909 paa Volstrup Mølle pr. Rørbæk, g. 30. December 1932 med Dorthea Margrethe, f. Ander-

sen. Møllen er en holl. Vindmølle fra 1856, bygget af Møller Schott, som drev den til 1894. Møllen havde derefter følgende Ejere: fra

1897—99 Møller Anders Espersen, fra 1899—1925 Henning Christensen, som i 1917 ombyggede og moderniserede Møllen og lod ind-

sætte en 15 HK. Elektromotor »Thrige«. Fra 1925—32 Svingersonnen, K. Bagger Petersen, og endelig 15. November 1932 købtes Møllen af nuværende Ejer. Møllen har et Vindfang paa 30—31 Alen med Selvkrøjer og Selvsvikker. Der drives Korn- og Foderstofhandel samt Kul- og Kokshandel.

**Terp Mølle
pr. Mundel-
strup. Ejer:**

Christian Nørby, f. 25. Januar 1901 i Fabjerg pr. Lemvig, g. 26. April 1934 med Gerda, f. Sø-

rensen Terp Mølle er en meget gammel Vandmølle, der hørte under Godset Lyngballegaard, senere under Frijsenborg. Af Fæstere kan

nævnes: 1676 Jens Nielsen, 1725 hans Søn Niels Jensen, 1757 dennes Søn Peder Nielsen, der 1761 overdrager Fæstet til Otto Fenchel, som i 1771 »oplader« Møllen for Peder Lundgaard. Endelig fik Lakaj Niels Tinning Møllen i Fæste i 1785. Efter hans Død i 1820, gik Møllen over til hans Søn, Niels Nielsen Tinning. Efter dennes Død ægtede Enken ca. 1835 Chr. Hansen Omme, en Kræmmer fra Sønderjylland. Efter Hustruens Død ægtede Chr. Omme Ane Pedersen, der efter Omme's Død først ægtede Johannes van der Aa. Kühle, og efter dennes Død Jens Peder Pedersen, der i 70'erne solgte Møllen til Niels Peter Møller fra Søften, som havde den til omkring 1890. Af senere Ejere kan nævnes Rasmus Peter Møller fra Nørning, og C. Petersen, som oprettede Bageri. I 1922, da Møllen købtes af Propr. Hestbeek, nedlagdes Bageriet og Møllen, og nu drives kun Landbruget, der er paa 73 Tdr. Land, og som blev overtaget af Chr. Norby i 1929.

Thingholt Mølle pr. Lemvig. Ejer: Wilhelm Peter Rasmussen, f. 24. Maj 1901 i Vester Skerninge, g. 29. Novbr. 1925 med Kirsten, f. Jacobsen. Møllen blev bygget 1924 af Møller Chr. Nederby, som havde den nogen Tid. Den havde derefter

forskellige Ejere, indtil den i 1928 købtes af den nuværende Ejer. Der er installeret en Diesel Motor 18-20 HK. Bukh Kallundborg. Fra Mollen drives ret stor Korn- og Foderstofforretning, Godningsforretning og Sigteri.

Thorning Mølle pr. Kjellerup.

Ejer: Ferdinand Jensen, f. 9. Juli 1891 i Borbjerg, g. 17. Oktober 1933 med Karen Marie, f. Sørensen. Mollen er en holl. Vindmølle,

bygget i 1858 af Møller

Laust Eskildsen. Af senere Ejere kendes Møller P. Nielsen fra 1888—97, Niels Sørensen fra

1897 til sin Dod, hvorefter

Mollen bortforpagtes til Sviger-sonnen Møller Carl Jensen, som i 1914 selv overtager den. Han sælger den atter 15. Oktober 1923

til sin Broder, den nuværende Ejer. Denne installerer en 18 HK. Dieselmotor Deutz. Mollen har et Vindfang paa 30 Alen.

Thorsø Mølle pr. Grenaa.

Ejer: Anthon Godtfried Schade, f. 18. Januar 1909 i Flensborg, g. 18. Marts 1933 med Marie, f. Svith. Den

holl. Vindmølle blev anlagt i 1862 af Grdr. Jens Lassen, som senere forpagtede den ud til Møller Peter Holm, der døde i 1900, og der-

efter til Søren Pedersen, der døde i 1912. Dennes Enke førte Mollen videre til 1917. 1. April 1918 købtes Mollen af Møller Mikkel Mikkelsen, der først havde den til 1923 og senere igen fra 1928—33, da Mollen solgtes til nuværende Ejer 1. April 1933. Mollen har et Vindfang paa 28 Alen og fik i 1923 indlagt en 7 HK. Elektromotor. Indtil 1915 fandtes ogsaa Bageri.

Thorsø Vandmølle,
Thorsø. Ejer: Søren Loft Sørensen, f. 17. December 1873 paa Labing Mølle, g. 23. Novbr. 1904 med Ane Sø-

rensen, f. Holst. Møllen er en gammel Vandmølle fra det 15. Aarhundrede med Overfaldshjul og anvendtes ogsaa som Stampemølle. I

1850 blev Møllen ombygget og fik indlagt Turbine af daværende Ejer, Møller Hans Jacobsen. Denne drev Møllen til 1890, hvorefter Møllen en Tid var paa forskellige Hænder, indtil den i 1913 blev købt af Møller Niels Peter Hansen, som atter solgte den til nuværende Ejer 1. Maj 1919. Denne har ladet indlægge en ny Turbine 18—20 HK. »Mahler« samt en 20 HK. Dieselmotor Deutz. I 1925 optages Fabrikation af Træuld. Til Møllen hører der 14 Tdr. Land. Sonnen. Arnor Loft Sørensen, f. 26. Oktober 1907, er ansat ved Møllen.

Thorup Mølle pr. Hundslund. Forh. Ejer: Niels Jørgen Sørensen, f. 23. April 1859, g. 29. Dec. 1886 med Maren, f. Andersen. Møl-

len er en holl. Vindmølle, bygget i 1864 af Møller Mikkil Nielsen, der havde Møllen til 1901. Niels Jørgen Sørensen købte Møllen i 1901, men solgte den atter i 1930 til Jens Pedersen. Møllen har et Vindfang paa 30 Alen.

Thorup Mølle pr. Knebel. Ejer: Jens Peter Kruse, f. 20. August 1893 i Tved Sogn, g. 26. September 1916 med Olivia, f. Rasmussen. Oprindelig laa her en Stubmølle, der imidlertid brændte i 1861, hvorefter den nuværende holl. Vindmølle blev oprettet af Vilhelm Kaysen, der havde Møllen til 1870. Senere har Møllen tilhørt Møller Frederik Petersen fra 1870—1922 og derefter dennes Søn, Laurs Petersen. Den nuværende Ejer var først Bestyrer af Møllen fra 1. April 1923, indtil han overtog Møllen 1. April 1925. Møllen har et Vindfang paa 32 Alen.

Thorup Mølle, Solbjerg, Mors. Ejer: Adolf Petersen, f. 23. November 1885 i Fjalleslev, Mors, g. med Ane, f. Haugaard. Møllen, der er en hollandsk Vindmølle med Vindfang 23 Alen, er bygget 1867 af Møller Jens Olsen. I 1868 solgtes den til Møller Frants Kristensen, 1878 til Møller Peder Kr. Lynggaard, der videresolgte

den til Møller Peder Kr. Sandal, 1898 til Møller Jeppe Sørensen, 1902 til Møller Peder Haugaard og 1908 til den nuværende Ejer. Paa Møllen findes 3 Kværne, Valseværk, Triøre. Som Hjelpekraft er installeret en 12—14 HK. Petroleumsmotor »Deutz«. I 1923 paamønteredes Klapsejls Vindmotor, 40 Fods Vindfang. Foruden Mølleri drives Korn- og Foderstofhandel. Sønnen Kresten Haugaard Petersen, f. 28. Oktober 1911, er ansat paa Møllen. Til Møllen horer 2 Tdr. Land.

Thrige Vester Mølle, Hinderup. Ejer: Søren Christian Pedersen, f. 24. Maj 1882 i Toggerbo pr. Knebel, g. 3. Januar 1906 med Mariane, f. Pedersen.

Møllen er oprettet i 1875 af Møller Niels Fynbo, der drev den til 1885. Derefter har Møllen tilhørt Mikkel Jensen fra 1885—86, Møller Carl Kaalund fra 1886—1906. Søren Frandsen fra 1906—08 og endelig den nuværende Ejer, der overtog Møllen den 15. Jan. 1908. I 1914 fik Møllen indlagt en 10 HK. Diesel Motor »Holstebro«. Møllen har et Vindfang paa 30 Alen med Klapsejl.

Thrige Øster Mølle pr. Aarhus. Ejer: Søren Sørensen, f. 23. September 1882, i Forening med Søsteren Marie Sørensen, f. 6. Maj 1884, beg-

ge født i Thrige Mølle. Det er en holl. Vindmølle, bygget af Møller Grutterup i 1850. Møllen brændte i 1871, hvorefter den nuværende

Mølle blev opbygget. I 1878 købtes Møllen af Erik Sørensen, som drev den til sin Død i 1921, hvorefter hans 2 Børn, ovennævnte Søren Sørensen og Marie Sørensen, overtog Møllen 6. Maj 1921. Møllen har et Vindfang paa 34 Alen, og der er et Tiliggende paa 10 Tdr. Land. Afdøde Erik Sørensen har tidligere været Forpagter af Labing Vandmølle.

Tim Mølle, Tim. Ejer: Ole Chr. Pedersen, f. 2. December 1874 paa Voldbjerg Mark, g. 30. Oktober 1904 m. Johanne, f. Nielsen, Datter af Møller Peter Nielsen, Vester Tim Mølle. Denne gamle holl. Vindmølle stod oprindeligt i Ejstrup og ejedes af Møller Ole Mortensen, som i 1904 lod Møllen flytte til den nuværende Plads. Den nuværende Ejer, der købte Møllen i 1906, var først Bestyrer. Paa Møllen findes 2 Kværne, Valseværk og som Hjulpe-kraft en 14½ HK. Thrige Elektromotor. Møllen har et Vindfang paa 29 Alen med Selvkrojer og Selvsvikker. Til Møllen hører et Landbrug paa 30 Tdr. Land.

Tistrup Mølle, Tistrup.

Ejer: Jens Kjærsgaard, f. 11. April 1891 i Nørre Sne-de, g. 28. Oktober 1920 m. Jensine, f. Isachsen. Møllen blev bygget i 1878 af Rasmus Hansen og Ole Madsen, som drev den til omkr. Aar 1900, da de solgte den til Peter Petersen. Denne

solgte i 1912 Møllen til Jacob Bech Hansen, som i 1919 overdrog den til den nuværende Ejer. Siden da er Møllen bleven fuldstændig moderniseret. I 1930 indlagdes en 30 HK. Kalandborg Dieselmotor. Der drives Korn- og Foderstofforretning.

Tofterup Mølle, Tofterup. Ejer: Kristian S. Nielsen, f. 3. Juni 1881 i Hygum, gift 15. September 1905 med Kirstine, f. Andersen. Møl-

len er en holl. Vindmølle med Vindfang 30 Alen med Selvkrojer og Selvsvikker. Møllen brændte i 1882, men blev straks efter genopbygget. Den laa den Gang i Sonder Starup og ejedes af Møller Klaus Klausen. Han solgte den i 1894 til Møller Niels Rosengaard, som i 1903 solgte den til nuværende Ejer. I 1916 blev Møllen flyttet til sia nuværende Plads. Paa Møllen findes 3 Kværne, Valse- og Sigteværk m. m., og som Hjulpe-kraft er der installeret en 30 HK. Dieselmotor »Deutz«. Der drives Korn- og Foderstoffhandel samt et mindre Landbrug paa 4 Tdr. Land. Sønnen, Reiner Johannes

Nielsen, f. 1. Maj 1911, er ansat paa Møllen.

Tornby nordre Mølle pr. Tornby. Ejer: Isak Peter Andersen, f. 25. December 1885 i Vrejlev, gift

27. April 1915 med Marie, f. Andersen. Møllen — en holl. Vindmølle — er bygget i 1875 af et Aktieselskab, oprettet af Egnens Gaardejere, men blev i 1920 solgt til Møller Axel Ladefoged, der i 1922 solgte den til Møller Sofus Thomsen. Denne drev Møllen til 1926, da den overtoges af den nuværende Ejer. Paa Møllen findes 2 Kværne og Skallesten til Gryn-mølleri samt Sigte. Møllens Vindfang er 29 $\frac{1}{2}$ Alen.

Tofthøj Mølle pr. Gadbjerg.

Ejer: Kristen Nielsen, f. 29. August 1897, Givskov Mølle, gift 8. Februar 1929 med Hansine, f. Jensen. Den holl. Vind-

mølle er bygget i 1850. Den brændte i 1893, men blev straks efter opbygget. Den nuværende Ejer overtog Møllen 25. Marts 1929, og i 1933 indlagdes en 14—16 HK. Horsens Motor. Broderen, Jens Nielsen, f. 21. August 1894, er ansat ved Møllen og Gaarden. Til Møllen hører 5 Tdr. Land.

Torp Mølle pr. Karby, Mors. Ejer: Kristian Tavdal, f. 22. Marts 1897 i Øslos, gift med Emma, f. Larsen. Møllen er en holl. Vindmølle, bygget i 1884 af Møller Anders Enevoldsen, som solgte den i 1904 til Møller Frederik Pedersen. Sidstnævnte solgte den i 1908 til Møller Peder Kr. Larsen, som i 1930 overdrog den til sin Svigerson, den nuværende Ejer. Paa Møllen

findes 2 Kværne, Valseværk og som Hjælpekraft en 10 HK. Raaliemotor »Dan«. Vindfanget er 25 Alen. Til Møllen hører 2 Tdr. Land.

Torrild Mølle pr. Odder. Ejer: Peder Jensen, f. 16. Maj 1867 i Vedslet, gift 6. November 1898 med Ane Jensine, f. Nielsen. Møllen er en hollandsk Vindmølle, bygget omkring 1850. Den har staaet i Hylke, indtil den i 1864 blev flyttet til Torrild af Møller Friis. Fra 1873—98 tilhørte Møllen Møller Niels Christensen, hvorefter den nuværende Ejer først forpagtede Møllen den 1. Maj 1898 og senere købte den i 1905.

**Treaa Mølle,
Bønnerup
Strand pr.
Glæsborg.**

Ejer: Lauritz Adolph Larsen, f. 6. Juni 1885 i Strandhuset, Bønnerup Strand, g.

5. December 1922 med Marie, f. Svanteman. Da Treaa Vandmølle, som hørte under Godset Mejlgaard, i 1890 blev nedlagt og flyttet op til Godset, byggede Møller Niels Peter Larsen i 1892 en hollandsk Vindmølle i Nærheden af den gamle Mølleplads og beholdt derved Kunderne. Sonnen, den nuværende Ejer, overtog Møllen i 1918. Møllen har et Vindfang paa 28 Alen.

Troldhede Mølle, Troldhede. Ejer: Peter Nielsen, f. 22. September 1900, gift 24. Juni 1927 med Ingrid Johanne, f. Rasmussen. Møllen er en holl. Vindmølle

med et Vindfang paa 28 Alen med Selvkrøjer og Selvsvikker. Møllen er bygget omkring 1880. I 1902 købtes Møllen af Møller Chr. Olsen, som drev den til 1932, da den købtes af nuværende Ejer. Paa Møllen findes 4 Kværne, Valseværk, Kageknuser. Der drives

Korn- og Foderstofforretning samt blandet Købmandsforretning. Der er installeret en 10 HK. Raaolliemotor »Activ«.

Truslev Mølle, Ingstrup pr. Løkken. Ejer: Laura Kristine Sørensen, f. Mikkelsen, Enke efter Thomas Chr. Sørensen, f. 11. August 1876 i Tise, død 1930. Den oprindelige Mølle brændte i 1886, hvorefter den nuværende holl. Vindmølle blev bygget. I lang Tid ejedes Møllen af Møller Saltoft, hvorefter den solgtes til Møller Kresten Lade. Den 1. Maj 1909 købtes Møllen af Thomas Chr. Sørensen. Efter dennes Død i 1930 har Enken

fortsat Mølleriet, som bestyres af Sønnen, Jørg. Chr. Sørensen, f. 15. August 1908. Paa Møllen findes Valse- og Sigteværk samt Skallesten til Grynmølleri. I 1927 blev der installeret en 18 HK. Raaolliemotor. Vindfanget er paa 25 Alen.

Tved Mølle, Nr. Vilstrup pr. Vejle. Ejer: Albreck Lauritsen, f. 17. Maj 1897 i Chicago, gift 24. April 1925 med Marie, f. Ingvardsen. Den gamle Tved Vandmølle stammer fra det 15de Aarhundrede, og hørte en Tid til Godset Petersholm, antagelig under Navnet Hjortshøj. Tved Mølle har to Gange været hærgnet af Ild, sidste Gang i 1851. Blandt Ejere kan nævnes Møller Peder Hansen Rose til 1877, og derefter Sønnen, Hans Chr. Hansen Rose fra 1877—1917. Endvidere Jens Just

Bageriet. Vandmøllen blev tidligere ogsaa anvendt som Stampemølle. I 1932 blev der indlagt Turbine. Til Møllen hører 24 Tdr. Land

Tvølm Mølle pr. Ydby.

Ejer: Mads M. Madsen, f. 9. Januar 1880 i Sønderhaa, g. 6. December 1908 med Marie, f. Poulsen. Møllen er en holl. Vindmølle, bygget i 1879. Den stod oprindelig i Agger, men blev i 1888 flyttet hertil af Møller Chr. Morsing. I 1890 købtes

Møllen af Niels Chr. Hansen og i 1900 af Søren Chr. Christensen og endelig i 1904 af nuværende Ejer. Paa Møllen findes 3 Kvarne, 2 Valseværk m. m.

Lauritsen fra 1917-25, hvorefter Broderen, den nuv. Ejer, købte Møllen den 1. April 1925.

Denne havde forinden arbejdet ved Møllen fra 1917. Den Gang fandtes der ogsaa et Bageri og desuden en stor holl. Vindmølle, som dog blev nedrevet i 1919, og samtidig ophørte

Tyrsted Mølle pr. Horsens.

Ejer: Herluf Christensen, f. 18 Okt. 1899. Raarup Mølle. Oprindelig stod her en lille Vindmølle,

bygget i 1870 af Møller Knud Gydesen. I 1893 blev Møllen solgt til Sattrup, hvor den brændte. Den nuværende Mølle blev bygget samme

Aar. Af senere Ejere kan nævnes J. H. Kramer fra 1901—26, Alfred Knudsen fra 1926—27, og Peter Kingo Christensen fra 1927—31. Derefter overtog nuværende Ejer Møllen den 1. November 1931. I 1932 blev der indlagt en 20—24 HK. Kramper Dieselmotor.

**Tæbring
Mølle pr. Nykøbing M.**

Ejer: Jens Eriksen Jensen, f. 21. Februar 1888 i Vester Assels, gift 6. November 1923 med

Kirstine, f. Nielsen. Den oprindelige Mølle brændte i 1880, hvorefter den nuværende holl. Vindmølle blev bygget af Kresten Jakobsen. Han solgte den i 1884 til Peder Dam, som i 1888 solgte den til Erik Jensen, og denne igen til sin Søn, den nuværende Ejer. Vindfanget er paa 26 Alen. Der er installeret en 10 HK. Petroleumsmotor. Der drives Handel med Korn- og Foderstoffer. Til Møllen hører 1½ Td. Land.

Tødsø Mølle pr. Nykøbing M.

Ejer: Chr. Christensen, f. 5. April 1900 i Bjergby, gift 23. Juni 1928 med Mariane, f. Thomsen. Møllen er en holl. Vindmølle med Vindfang 32 Al. Den blev bygget i 1880 af Brdr. Kjær. Senere solgtes den til Grdr. Balle, derefter

i 1905 til Kresten Jensen, og i 1927 til Kresten Pedersen. Denne solgte Møllen i 1931 til den nuværende Ejer, der har moderniseret Møllen, opført nye Tilbygninger og indlagt en 24 HK. Dieselmotor. Der drives Korn- og Foderstofhandel samt Fabrikation af Høns- og Kyllingefoder. I 1927 paasattes Klapsejlsvindmotor, som i 1933 blev forsynet med Vindfang paa 44 Fod.

Tødsø Sønder Mølle pr. Nykøbing M.

Ejer: Mette Kirstine Østergaard, f. Madsen, Enke efter Jens Chr. Østergaard, f. 12. April 1865 i Erslev, død 1925. Møllen er en holl. Vindmølle med Vindfang paa 24 Alen. Den blev bygget i 1878 af Møller Søren Sørensen. I 1882 solgtes den til Viggo Hyldig, i 1885 til Peder Søndergaard og i 1888 til Jens Chr. Østergaard. Efter dennes Død i 1925 har Enken fortsat Virksomheden, som

bestyres af Sønnen, Lauritz Peder Østergaard, f. 28. Marts 1892. I 1915 fik Møllen paasat Klapsejlsvindmotor med 36 Fod Vindfang. Der er et Landbrug paa 31 Tdr. Land.

Tønning Mølle pr. Tønning.
Ejer: Amalie Petersen, f. Larsen.

Enke efter Rasmus Peter Petersen, f. 20. April 1877 i Addit, død 3. Marts 1933. Møllen tilhorte tidligere Thildegaard, men blev i 1901 solgt til Rasmus Peter Petersen. Han solgte den i 1905 til Broderen,

S. P. Petersen, som drev Møllen til 1917, da den købtes tilbage af Rasmus P. Petersen. Efter dennes Død i 1933, har Enken fortsat Mølleriet, som bestyres af Sønnen, Gunner Petersen, f. 22. December 1905. I 1913 blev der indlagt en 12 HK. Motor »Activ«. Vindfanget

er paa 32 Aen. Til Møllen hører 4 Tdr. Land.

Tørring Mølle pr. Laven. Ejer: Søren S. Sørensen, f. 5. September 1878 i Tulstrup Sogn, gift 9. Januar 1903 med Marie Kathrine, f. Jakobsen, Datter af Møl-

ler Jens Jakobsen, Kilsgaard Mølle pr. Laven. Møllen er en holl. Vindmølle, bygget i 1874 af Møller Peder Back, som i 1890 solgte den til Chr. Laursen. Denne solgte Møllen i 1905 til Martin Sørensen, som igen solgte den til nuværende Ejer i 1918. Møllen blev da moderniseret og fik paasat Selvkrøjer og Selvsvikker. Møl-

len har 2 Kvarne og Valseværk m. m. Vindfanget er paa 30 Alen, og som Hjelpekraft anvendes en 12 HK. Raaolienmotor »Activ«. Til Møllen hører 8 Tdr. Land. Der drives Korn- og Foderstofhandel. Søren S. Sørensen er tillige Ejer af Skanderborg Motormølle, som bestyres af Sønnen, Adolf Sørensen, f. 21. Juni 1904.

Tørring Mølle pr. Tørring.

Ejer: Hans Madsen, f. 16. Oktober 1882 i Nørup, gift med Ane Kirstine, f. Nielsen. Møllen er en holl. Vindmølle, bygget i 1882 af Grdr. Hans Larsen, som bortforpagtede Møllen til sin Broder, Rasmus Larsen. Denne overtog Møllen i

1886, og overdrog den til Sønnen, Lars Larsen, som drev Møllen til 1917, da den solgtes til Møller J. P. Larsen. I 1922 købtes Møllen af nuværende Ejer. Møllen har et Vindfang paa 30 Alen med Selvkrojer og Selvsvikker, og der findes installeret en 20 HK. Dieselmotor »Karlundborg« samt en 15 HK. Elektromotor »Thrige«. Der drives Korn- og Foderstofhandel.

Tøving Mølle pr. Erslev, Mors.

Ejer: Poul S. Poulsen, f. 21. April 1873 i Tøving, gift m. Ane Marie, f. Sørensen. Møllen er en holl.

Vindmølle med Vindfang 26 Alen. Oprindelig stod Møllen ved Tinghøje, men blev i 1873 flyttet her til af Møller Søren Kristensen, som

drev Møllen til 1907, hvorefter Svigersønnen, den nuværende Ejer, overtog Møllen. Paa Møllen findes 2 Kvarne og Valseværk. I 1914 fik Møllen paamonteret Klapsejlsvindmotor med 6 Vinger og Vindfang 40 Fod. Der arbejdes ogsaa med en 10 HK. Elektromotor. Der er et Tilliggende paa 4½ Tdr. Land.

Udby Mølle pr. Ørsted. Ejer: Marius Thomsen, f. 1. Marts 1890 i Simested Sogn. Møllen er en gammel holl. Vindmølle med et Vindfang paa 28 Alen og bygget i 1866 af Møller Blumensaath, som drev den til 1890. Herefter overtoges Møllen af Møller Gjessing, i hvis Familieeje den har været til 1925. Fra 1925—29 tilhørte Møllen Viggo Jørgensen, og den 18.

November 1929 blev den overtaget af nuværende Ejer. Der findes installeret en 6 HK. Raaliemotor.

Ugelbølle Mølle pr. Mørke. Ejer: Anderas Madsen, f. 5. November 1877 i Hobro, gift 3. Maj 1902 med Mette, f. Nielsen. Møllen er en holl. Vindmølle med et Vindfang paa 32 Alen.

Den blev bygget i 1860 af Møller Severin Petersen, der havde den til 1906, hvorefter Sonnen,

Rasmus Petersen, overtog Møllen til 1912. Fra 1912—15 ejedes Møllen af Søren Jensen. Den nuværende Ejer overtog Møllen den 25. November 1915. I 1933 blev der indlagt en 10—12 HK. »Deutz« Motor. Til Møllen hører 9 Tdr. Land.

Uldum Mølle, Uldum. Ejer: Ole Knudsen, f. 3. Maj 1859 i Hejsballe Møllegaard, gift 4. November 1899 med Olga Dagmar, f. Christiansen. Møllen er bygget i 1895 af Ole Knudsen. Den stod da paa Ullemark Jord, men blev senere flyttet til Uldum. Den blev herefter moderniseret og forsynet med 2 Rinskvarne, Pille- og Franskqværn med Sætter og Valsestole. I 1907 indlagdes en 12 HK. Motor, som i 1931 fornyedes med en 30 HK. »Mias« Motor. Til Møllen hører 11½ Td. Land.

Ulfborg Mølle, Ulfborg. Ejer: Sylvester Thorstensen, f. 3. Marts 1867, gift 11. December 1891 med Sidsel Marie, f. Nielsen. Møllen, der er en holl. Vindmølle og bygget 1878 af Møller P. Frich, har været ejet af forskellige, bl. a. Møller

Søren Rasmussen, Møller Terpen, Møller Peter Jensen Klit. I 1926 købtes den af den nuværende Ejer. Paa Møllen findes 2 Kværne, Valse, Skallekværn til Gryn-mølleri. Kageknuser og som Hjælpekraft en 20 HK. Elektromotor. Vindfang 28 Alen. Foruden Mølleri drives Korn- og Foderstofhandel samt Landbrug 20 Tdr. Land. Sønnen, Peter Thorstensen, f. 20. Oktober 1901, bestyrer nu Møllen.

Ullerup Mølle, Nykøbing M.

Ejer: Mads Christensen Vejle, f. 3. Juli 1882 i Tøving, g. 5. Juli 1909 med Margrethe, f. Bukhave. Den gamle holl. Vindmølle med Vindfang 24 Alen hørte under Godset Ullerup, der ejedes af Godsejer Stadil, i hvis Slægt den har været

gennem flere Generationer. I 1900 blev Møllen fuldstændig ombygget og 1919 solgtes den til Møller Lars Sørensen, der atter solgte til Sønnen, Møller Viggo Sørensen. Denne solgte i 1929 til den nuværende Ejer. Efter Overtagelsen blev der straks paamonteret Klapsejlsmotor med Vindfang 40 Fod. Paa Møllen findes 2 Kværne, Valseværk og som Hjælpekraft en 8—10 HK. Petroleumsmotor »B. L. A.« Til Møllen hører 8 Tdr. Land. Sønnen, Kræsten Bukhave Vejle, f. 2. Juli 1917, er Medhjælper paa Møllen.

Ullits Mølle, Ullits. Bestyrer: J. Møller Hermansen, f. 9. November 1905 i Klejstrup Sogn, g. 22. September 1930 med Ragna, f. Bundgaard. Oprindelig stod den gamle hollandske Vindmølle i Hestbeck, men blev senere flyttet til Ullits. Møllen brændte i 1924 og opførtes som Motormølle og ejedes da af Møller S. Aagaard,

som 1926 solgte den til de nuværende Ejere: Hobro Korn- og Kul-Import A/S. Paa Mollen findes 2 Kværne, Valseværk og en 22 HK. »Bukh« Dieselmotor. Paa Mollen drives tillige Korn- og Foderstof-handel.

Vaarst Mølle, Vaarst. Ejer: Cilius Nielsen (se dog nedenfor), f. 11. Maj 1876 i Skibsted, g. 6. August 1901 med Marie, f. Davidsen. Mollen er en holl. Vindmølle. bygget i 1896 af Grdij. Mads Sorensen, som lod Mollen bestyre af Sonnen. Soren

Madsen, indtil denne i 1900 overtog den. De nuværende Ejere købte Mollen den 1. Maj 1917. I 1920 moderniseredes Mollen, og der installeredes en 10 HK. Petroleumsmotor »Justesen«, som i 1924 udskiftedes med en 20 HK. Raaolienmotor »Deutz«. Mollen har et Vindfang paa 28 Aen med Selvsvikler, og har en Kapacitet paa 700 kg pr. Time. Sammen med Mølleriet drives Handel med Korn- og Foderstoffer samt Kunstgødning.

Holger Senius Nielsen, f. 7. Febr. 1909, Son af ovenn. Cilius Nielsen. Vaarst Mølle, og Medejer af Mollen.

Valsemøllen, Frederikshavn. Ejer: Anders Herman Christensen, f. 10. Maj 1884 i Holmstrup paa Sjælland, g. 26. Juli 1918 med Kristine Marie,

f. Christensen. Møllen blev startet i 1927 af den nuværende Ejer, som i 9 Aar forinden havde ledet den daglige Drift af Bakke Mølle i Oslo. Der er som Drivkraft indlagt en 36 HK. Dieselmotor »Dansk Atlas«. Møllens Kapacitet er 15 Tons (Rug og Hvede) i Dognet.

Vamdrup Møltormølle, Vamdrup. Ejer:

Niels Jeppe Aakjær, f. 29. Juni 1888 i Sønder Stenderup, g. 31. Marts 1914 m. Fanny, født

Famme. Møllen blev bygget 1914 af Møller Niels Nielsen, som i 1918 solgte den til den nuværende Ejer. I Møller Aakjærs Tid er der

sket en fuldstændig Ombygning og Indlægning af nye Kværne, 32 HK. Dieselmotor »Deutz«, saaledes at Møllen er fuldt moderniseret. Til Møllen hører Bageri, bygget 1926, og Korn- og Foderstofforretning.

Vebbestrup Mølle pr.

Doense. Ejer: Niels Kirstein Sørensen Bach, f. 12. Oktober 1886 i Vebbestrup, g. 23. Oktober 1914 med Ane Kathrine, f. Gregersen. Møllen er en holl. Vindmølle, bygget i 1889 af Grd. Peder Sørensen Bach, og har kun tilhørt denne Familie.

Peder Sørensen Bach drev Møllen til 1905, da Sønnen, den nuværende Ejer, først forpagtede Møllen, og derefter den 1. November 1912 overtog den. Der er senere installeret en 12 HK. Raaoliemotor »Kramper«, som i 1931 udskiftedes med en 24 HK. Dieselmotor »Deutz«. Møllen har et Vindfang paa 28 Alen med Selvsvikker og Selvkrøjer. Sammen med Møllen drives ogsaa Korn- og Foderstoffhandel. Mølleren er

Formand for Menighedsraadet og Brandfoged. Sønnen, Osvald Bach, f. 16. Oktober 1918, er ansat ved Møllen.

Vedersø Mølle, Vedersø pr. Ulfborg. Ejer: Kristen Høgsberg, f. 8. Marts 1880 i Bovling, g. 28. Marts 1905 med Marie, f. Larsen. Gammel hollandsk Vindmølle, bygget 1830 af Møller Mads Nielsen, i hvis Slægt den var til 1896, da Sønnen, Møller Mads Nielsen, solgte den til Møller Andreas Kristensen, som drev den til 1903, da den købtes af Møller Mads Pedersen, som i 1904 solgte Møllen til Købmand Niels Skytte. Den nuværende Ejer blev da ansat som Møllebestyrer,

indtil han den 1. Oktbr. 1920 købte Møllen med tilhørende Beboelse. I Møller Høgsbergs Tid er foretaget Modernisering og foregaaet forskellige Udvidelser. Der findes 2 Kværne, Valse, Skallekværn for Grynsmølleri samt Kageknuser. I 1931 blev installeret en 25 HK.

Dieselmotor »Deutz«. Møllens Vingfang er 30 Alen. Der drives Korn- og Foderstofforretning.

Vedsted Mølle pr. Birkelse.

Ejer: Niels Andersen, f. 22. Marts 1879 i Biersted, g. 22. Marts 1907 m. Ane Marie, f. Larsen. Møllen er bygget i

1866 af Jens Christensen, som driver Møllen i mange Aar lige til 1912. Derefter har følgende været paa Møllen, Niels Christensen fra 1912—27, N. Chr. Nielsen fra 1927—29, og nuværende Ejer, der købte Møllen den 27. Januar 1929 og lader indlægge 8 HK. Petroleumsmotor. Møllen har et Vindfang paa 24 Alen med Selvkrøjer og Selvsvikker.

Theodor Andersen.

Berg Kristensen.

Vegen Mølle pr. Holstebro. Ejer: Theodor Andersen, f. 17. Februar 1890 i Odense, g. 1917 med Helga, f. Jørgensen. I Oktober 1931 købte Theodor Andersen Møllen, som han har specialiseret som Grynsmølle. Af foregaaende Ejere kan næv-

nes: Møller Andreasen, Johan Hansen og Frederik Hestbeck, af hvem Theodor Andersen købte Møllen. Der arbejdes med en 45 HK. Turbine »Mahler«. Til Møllen hører et Landbrug paa 70 Tdr. Land. Møllen ledes af en Bestyrer.

Møllebestyrer Berg Kristensen, f. 1. Juli 1905 i Eising, g. 13. November 1931 med Minna, f. Lund. Berg Kristensen kom i 1930 til ovennævnte Vegemølle og har siden 1. Maj 1934 været Bestyrer af denne. Berg Kristensen har tidligere i 5 Aar været Møller paa Store Ryde Mølle pr. Vinderup.

Vejby Mølle pr. Vraa. Ejer: Niels Laurits Jensen, f. 2. August 1850 i Hårtslev, g. 3. November 1874 med Birgitte, f. Kristensen. Møllen er bygget 1864 som en holl. Vindmølle af Møller Jens Kresten Sørensen, der solgte den i 1870 til sin Son,

den nuværende Ejer. Vindfanget er 28 Alen, og der findes Valse, Sigtekværn og Skallesten til Grynmølleri. I 1930 installeredes en 14 HK. Petroleumsmotor »Deutz«. Møllen, hvortil hører Landbrug paa 2 Tdr. Land, drives nu med Sønnen, Kresten Jensen, f. 2. Februar 1881, som Bestyrer.

Vejle Vindmølle, Vejle.

Ejer: Jens Peter Brems, f. 12. Juli 1873 ved Vejle Vindmølle, g. 3. Juli 1920 med Johanne, f. Dahl. I Aaret 1800

forsøgte en Kreds af Vejleborgere at faa Tilladelse til at bygge en Vejmølle, idet den daværende Vandmølle ikke paa langt nær

kunde bestræde Kornmalingen, specielt om Vinteren paa Grund af Frost. Det lykkedes ikke den Gang at faa Planen gennemført. Først i 1847 blev der bygget en Vindmølle. Den nedbrændte den 26. Januar 1890. En ny Mølle blev straks efter opført af Møller Niels Peter Brems, f. 2. Januar 1848 (fik Borgerskab 23. Januar 1878). N. P. Brems døde i 1922, men forinden, den 21. Juli 1919, var Møllen over-

taget af Sonnen, den nuværende Ejer. I Aarene 1886–90 var Mollen bortforpagtet til Moller Ludv. Ran. I 1924 blev der indført Motordrift og installeret en 25–30 HK. Deutz Dieselmotor.

Vejrup Mølle pr. Vejrup.

Ejer: Andreas Marinus Schmidt, f. 11. Februar 1888 i Bække, g. 14. Oktober 1915 med Marie Katrine, f. Hansen. Mollen blev bygget 1883 af Moller Chr. Jorgensen, som tillige ejede Vejrup Kro. I 1899 erhvervedes Mollen af Anders Jochum Petersen, som i 1920 solgte til nuværende Ejer. I 1921 indlagdes en 9½ HK. Motor »Hornsby«. I 1923 anbringes Klapsejlsmotor, 1926 bygges nyt Pakhus. Der drives tillige Korn- og Foderstofhandel. Ejeren har været Sogneraadsmlem siden 1929 og Menighedsraadsmlem siden 1930.

Velds Mølle pr. Ørum St.

Ejer: Jesper Andersen Blomquist, f. 25. Marts 1879 i Kvorning Sogn, gift 30. Oktober 1931 med Marie, f.

Moosmann. Velds Vandmølle købt i 1910 af den nuværende Ejer, som ombyggede Mollen, der paa dette Tidspunkt var fuldstændig i

Forfald. Hvem der har bygget Mollen vides ikke med Bestenighed, men Moller Blomquist har ved Ombygning fundet en Flaske, indmuret i en Skorsten, og i Flasken fandtes et Stykke Papir med følgende Ordlyd: »Aaret 1857 er dette Hus bygt af Moller Niels Christensen og Hustru Bodil Line, f. Wernerzen, fra Hammershøj, og mine Forfædre var Christen Andersen fra Lovskal og hans Hustru var Ane Kjerstine, født Nielsen af Bjerring. — Dette Hus har kostet omtrent 2000 daler-Rigmont. — Gud lad dette Huus være mig til Fornøjelse og mine Efterkommere til Gavn. Wietz Mølle den 24. Juli 1857 N. Christensen, adjos Lev alle Vel. — Murermester Erik Andersen af Aalum har indmuret dette Skrift. I 1931 solgtes Mollen til Holger Rune fra Kolding med den Klausul, at der ikke fremtidig maa drives erhvervsmæssigt Mølleri. Velds Mølle er nu flyttet til Ørum By og drives stadig af J. A. Blomquist i Forbindelse med Købmands-, Korn- og Foderstofhandel. Der er installeret en 20 HK. »Deutz« Dieselmotor. Sonnen, Henry Blomquist, f. 13. December 1906 i Velds, arbejder paa Mollen.

Vemb Handelmølle pr. Vemb St. Ejer: Chr. Herup Pedersen, f. 19. Jan. 1898 i Møborg Sogn, g. 3. Juli 1932 med Jenny Johanne, f. Jepsen. Møllen

er bygget i 1894 af et Aktieselskab, hvis Formand var Gaardejer Søren Bundgaard, og som drev den til 1921, da den solgtes til den nuværende Ejer. I 1924 indlagdes en 25 HK. »Deutz« Motor. Møllens Vindfang er 30½ Alen med Selvkrojer og Selvsvikker. Foruden Mølleri drives Korn- og Foderstofforretning.

Vennebjerg Mølle pr. Lønstrup. Ejer: Niels Chr. Poulsen, f. 13. September 1874 paa Vennebjerg Mølle, ugift. Oprindeligt hed Møllen Dahl Mølle, men siden 1888 kaldes den ved sit nuværende Navn. Møllen er en holl. Vindmølle, bygget 1861 af Møller Poul Nielsen, der døde 1882, hvorefter Enken fortsatte Mølleri, indtil 1908, da Sønerne, Peder og Niels Chr. Poulsen, overtog Møllen. I 1917 blev Niels Chr. Poulsen Eneejer. I 1934 blev Møllen helt ombygget, og Møllen i Bindslev blev flyttet til Vennebjerg. Paa Møllen findes 2 Kvarne, Skallekvarn og Sigte. Vindfanget er 26 Alen.

Vestre Mølle i Nr. Nebel. Ejer: Søren Pedersen, f. 26. August 1880 i Lading, g. 24. Juli 1921 med Nilsine, f. Jespersen. Møllen, en holl. Vindmølle, bygget 1864, af Møller Hans Dahl, laa oprindeligt ved Kjær Mølle, Heils ved Kolding paa den tyske Side af den gamle Grænse. 1890 blev Møllen flyttet til den nuværende Plads

af Møller Marius Nielsen. Senere har Møllen flere Gange skiftet Ejer, nemlig: 1892 solgtes til Møller Niels Clausen, 1897 til Møller C. M. Thomsen, 1918 til Nr. Nebels Elektricitetsværk, 1920 til den lokale Foderstofforretning, 1923 til Møller Johs. Høj, 1924 til den nuværende Ejer. Paa Møllen findes 2 Kvarne, Valse og Sigteværk, Kageknuser, og som Hjelpekraft er i 1929 indlagt en 24 HK. Raaolienmotor. Vindfanget er 34 Alen. Tillige drives Korn- og Foderstofforretning. Sønnen, Hartvig Pedersen, er Medarbejder.

Vestre Mølle, Svenstrup.

Ejer: Poul Fuglsang Nielsen, f. 9. April 1900 i Gravlev, g. 15. Maj 1924 med Henrikke, f. Christoffersen. Vestre

Mølle er en meget gammel Vandmølle, idet den kan føres tilbage til det 14. Aarhundrede og var som Arvefæste under Grevskabet Lin-

denborg. I 1864 købtes Møllen af Friherreinde Sofie Amalie Lindenau (Datterdatter af Chr. IV). Den Gang betalttes der en Afgift i Korn, som dog senere er blevet omsat i kontante Penge, svarende til et Beløb af 600 Kr. I 1850 købtes Møllen af Møller Crebs, som atter i 1860 solgte den til Møller Bach. I 1863 brændte Møllen, men genopbygges og sælges i 1870 til Møller Estrup. I 1889 tilbygges en Vindmølle, og i 1892 solgtes begge Møller til Møller I. M. Pedersen. Denne solgte i 1895 Vindmøllen, som opsættes i Hadsund, hvor den fremdeles staar. Vandmøllen drev han selv til 1932, da han solgte til nuv. Ejer. Der findes en Turbine »Mahler«

paa 22 HK. samt en Dieselmotor »Deutz« paa 20. HK. Til Møllen hører der 50 Tdr. Land.

Vester Assels Mølle, Ø. Assels, Mors. Ejer: Kresten Jensen Bæk, f. 2. April 1870 i Vester Assels, g. med Kristine, f. Johansen. Holl. Vindmølle med 24 Alens

Vindfang, bygget 1877 af Møller Niels Jensen, som i 1883 solgte til Møller Morten Hald. 1892

solgtes til nuværende Ejer. Paa Møllen findes 2 Kværne, Valseværk, Skallesten til Grynsmøleri. I 1924 paamonteredes Klapsejlsvindmotor, 36 Fods Vindfang.

Vester Jølby Mølle, Erslev, Mors. Ejer: Chr. Søndergaard, f. 1. December 1904 i Fjallerslev, Mors, g. 1. December 1932 med Kirstine, f. Bro. Møllen, der er en holl. Vindmølle, er bygget 1864 af Møller Mikkel Thybo. Møller Peder

Haugaard købte den i 1912 og solgte den i 1932 til den nuværende Ejer. Paa Møllen findes 2 Kværne og Valseværk og 18 HK. Raaliemotor. I 1929 paamonteredes Klapsejlsvindmotor med 56 Fods Vindfang.

Vestermark Mølle, Viborg.

Ejer: Andreas Laursen, f. 14. April 1898 paa Vestermark Mølle, g. 6. Juni 1923 med Magda, f. Nielsen. Den oprindelige Mølle, en holl. Vindmølle, var bygget ca. 1814 og hed Kjeldsgaards Mølle; den nedbrændte 1888, men blev genopført paa den nuværende Plads. Møllen ejedes af Møller Anton Andersen, men var forpagtet ud til Møller Niels Lykke. I 1898 solgtes Møllen til Møller Laurits Laursen, og den fik da sit nuværende Navn. Møller Laursen døde i 1921, og Sønnen, den nuværende Ejer, overtog da Møllen. Der er installeret en 30 HK. Dieselmotor »Deutz«. Vindfang 31 Alen.

Der drives almindeligt Grovmølleri samt Korn- og Foderstofhandel. Endvidere Landbrug paa 16 Tdr. Land.

Vester Thorup Mølle pr.

Thorup. Ejer: Kristian Peder Kristensen, f. 10. Marts 1899 i Sunds, g. 15. April 1921 med Kathrine Marie, f. Røgbæk. Møllen — holl. Vindmølle — er bygget 1862 af Møller Niels Pedersen; og den har været paa forskellige Hænder: 1906 solgtes den til Møller Kristian Søndergaard, som atter solgte til Møller Mads Kr. Pedersen. I 1930 overtoges den af den nuværende Ejer. Paa Møllen findes 2 Kværne, Valseværk, Sigte, Triøre, Skallesten til Grynmølleri og som Hjælpekraft en 12 HK. Deutz Petroleumsmotor. Vindfangt er 24 Alen.

Vestervig Kloster Mølle, Vestervig. Ejer: Viggo Madsen, f. 25. Februar 1901 i Tygstrup, g. 7. Juli 1934 med Karen, f. Nielsen. Holl. Vindmølle, opført ca. 1860 af Godsejer Chr. Breinholt, hørte oprindeligt til Herregaarden Vestervig Kloster,

hvorfra den solgtes 1909 til Møller Niels Bruun. I 1917 solgtes den til Møller Marius Jensen, som i 1921 solgte den til Møller Emil Madsen, hvis Søn, den nuværende Ejer, overtog den 1. Oktober 1930. Paa Møllen findes 2 Kvarne, Valseværk, Pilleværk til Grynsmølleri samt som Hjælpekraft en 14 HK. »Aktiv« Raaolliemotor. Vindfanget er 24 Alen. Foruden Mølleri drives Korn- og Foderstofhandel samt Landbrug 3 Tdr. Land.

Vildbjerg Mølle pr. Vildbjerg.

Ejer: Frederik Gregersen, f. 25. Juli 1885 paa Navndrup Mølle pr. Mølndrup, g. 24. Nov. 1911 med Agnes, f. Andersen. Efter en Brand i 1880 blev den nuværende holl.

Vindmølle opført af Møller Niels Mouritzen, som i 1890 overdrog den til sin Svigersøn Møller Lauritz Krogh. Denne solgte den i 1912 til Møller M. Svendsen. Den nuværende Ejer overtog Møllen 1. August 1924. Paa Møllen findes 3 Kvarne, Triøre, Valse og Sigte, Skallesten til Grynsmølleri, kombineret Renseri, Foderblandingsmaskine og som Hjælpekraft en 25 HK. Gideon Raaolliemotor. Møllens Vindfang er 30 Alen med Selv-

krøjer og Selvsvikker. Fra Møllen drives Korn- og Foderstofhandel.

Villerslev Mølle pr. Hørdum.

Ejer: Christian Morsing, f. 26. December 1890 i Koldby, g. 12. December 1911 med Jensine, f. Morsing. Holl.

Vindmølle, bygget ca. 1860 og ejedes indtil 1902 af Møller Klaus Legaard, som dette Aar solgte den til Møller Klaus Sørensen. Møllen solgtes i 1922 til Møller Chr. Villesen, 1925 til Møller Jens Sørensen og 1931 til

den nuværende Ejer. Paa Mollen findes 2 Kvarne, Valseværk og som Hjælpekraft en 16 HK. Tangye Raaliemotor. Vindfang 24 Alen.

Vindelev Mølle pr. Jelling.

Ejer: Hans Peter Hansen, f. 20. Maj 1872 i Vonge, Øster Nykirke Sogn, gift 23. Juni 1899 med Dorthea, f. Niel-

sen. Møllen er bygget i 1878 af Gdr. Martin Nielsen, hvis Svigersøn drev Møllen i en Aarrække. Den nuværende Ejer overtog Møll. 1. Maj 1909. I 1906 blev der indlagt Motor, og i 1933 en ny 18—20 HK. Deutz Dieselmotor. Sønnen, Sigurd Alsted Hansen, f. 1. April 1912, er ansat ved Møllen. Hans Peter Hansen har tidligere været Forpagter af Hygom Mølle fra 1. April 1899 til 1. April 1902, og af Follerup Vandmølle fra 1902—09.

Vinderslev Mølle pr. Kjellerup. Ejer: Købmand Christian Madsen, f. 30. December 1890 i Silkeborg, g. 26. Juni 1926 med Nicoline, f. Olesen. Datter af Møller Chr. Olesen, Hange Mølle. Møllen er en holl. Vindmølle, bygget i 1872 af Møller Niels Mogensen, som drev Møllen i en længere Aarække, hvorefter den solgtes til Møller I. C. Andersen. Denne solgte Møllen til nuværende Ejer 1. Januar 1911. Møllen har et Vindfang paa 30 Alen med Selvkrojer og Selvsvikker.

Vinderup Mølle, Vinderup.

Ejer: Niels Jensen, f. 18. September 1867 i Rybjerg pr. Roslev, g. m. Johanne, f. Christensen. Op-

prindelig var Møllen en holl. Vindmølle med 30 Alens Vindfang, opfort ca. 1878; den ejedes af Møller Johs. Villadsen til 1898, da den

solgtes til den nuværende Ejer. I 1914 blev Vindmøllen nedrevet, og der opførtes

en moderne Motormølle. Paa Møllen findes 2 Kværne, Valse, Sigte og en 30 HK. »Atlas« Dieselmotor. Der drives tillige Korn- og Foderstofhandel.

Vindmøllen, Skjern. Ejer: Johs. Lund, f. 27. April 1898 i Vedersø, g. i 1925 m. Agnes, f. Andersen. En holl. Vindmølle, bygget ca. 1870 af

Møller Peter Petersen. Den stod oprindeligt i Albæk, men blev flyttet til Torvet i Skjern og senere igen flyttet Nord for Byen ved

Maarupvej, dens nuværende Beliggenhed. Møllen overtoges senere af Sonnen, Møller Jens Petersen. Omkring 1914 anvendtes Møllen til Elektricitetsværk, nogle Aar laa den helt stille, men i 1924 kom Mølleriet atter igang med den nuværende Ejer som Bestyrer, indtil 1928, da han købte Møllen. Møllen drives som Handelsmølle, der fabrikeres Hønsedefoder og drives Korn- og Foderstofforretning. Paa Møllen findes 3 Kværne og som Hjelpekraft en 16 HK. »Holstebro« Raaolliemotor. Vindfanget er 32 Alen med Selvkrøjer og Selvsvikker.

Vinters Mølle, Thisted. Ejer: Jens Yde Langgaard, f. 14. November 1907 i Skyum, g. 15. Juli 1934 med Mary, f. Bach. Holl. Vindmølle med Vindfang 28

N. C. Yde Langgaard.

Jens Yde Langgaard.

Alen, bygget 1844. Af tidligere Ejere kan nævnes: 1886 Møller Anders Nielsen, 1896 Møller Svenning, 1906 Møller J. Ringgaard, 1911 Møller N. C. Yde Langgaard, der 1. Juli 1934 sælger den til sin Søn, den nuværende Ejer. Paa Møllen

findes 3 Kværne, 2 Valseværker, Triøre, Blandemaskiner til Fabrikation af Høns- og Kyllingefoder, samt som Hjelpekraft en 15 HK. Thrige Elektromotor. Paa Grund af den store Nybebyggelse omkring Møllen blev der i 1924 paamonteret Klapsejlsvindmotor. Møller Langgaard er Repræsentant for Dansk Mølleforening for Thisted Amt. Fra Møllen drives Korn- og Foderstofhandel.

Virring Mølle pr. Skanderborg. Ejer:

Kristian Skov Sørensen, f. 7. Marts 1893 i Svorbæk, g. 8. April 1922 m. Alma Mary, f. Hansen. Møllen.

der er en holl. Vindmølle, stammer fra 1852, er bygget af Møller Carl Møller. Senere blev den overtaget af Svigersønnen, Møller Niels Poulsen, der havde den til 1888. Derefter har der været følgende Ejere paa Møllen: Møller P. Friis Hansen fra 1888—1910, Møller R. Leth Rasmussen fra 1910—1914, Jens Peter Rasmussen fra 1914—18, og Jørgen Jørgensen fra 1918 indtil han solgte Møllen 1. April 1922 til nuværende Ejer. Denne har ladet indlægge en 12 HK. Raaolliemotor »Aktiv«. Møllen har et Vindfang paa 28 Alen, og der er et Tilliggende paa 9 Tdr. Land.

Vissing Mølle pr. Lerbjerg. Ejer: Søren Rasmus Møller, f. 7. September 1886, Vissing Mølle, g. 9. Nov. 1915 med Ellen Rigmor, f. Sørensen. Møllen er oprettet i 1880 af Møller Niels Jensen Møller. Efter dennes Død i 1889 blev Møllen drevet videre af Enken, indtil Sønnen, den nuværende Ejer, overtog den i 1915. I 1926 blev der installeret en 12 HK. langsomtgaende Elektromotor Siemens Schuckert. Møllen har et Vindfang paa 28 Alen med Selvsvikker og Selvkrojer. Til Møllen hører 12 Tdr. Land.

Vistoft Mølle pr. Knebel. Ejer: Søren R. Pallesen, f. 16. August 1878 i Begtrup, g. 15. November 1904 med Andrea, f. Andersen. Den oprindelige holl. Vindmølle brændte ca. 1870, og den nuv. opførtes samme Aar af et Aktieselskab, bestaaende

af Omegnens
Landmænd.
Efter i ca. 10
Aar at have
været Bestyrer
for Aktiesel-
skabet købtes
Mollen med
tilhørende
Mollegaard d.

7. Marts 1922 af den nuværende
Ejer. Paa Mollen findes Valse,
Sigteværk, Skallesten til Gryn-
mølleri, og som Hjelpekraft er instal-

leret en 12 HK. Deutz Dieselmotor. Vindfanget er 30 Al. Foruden Mølleri drives Korn- og Foderstofhandel. Sønnen, Rasmus Pallesen, f. 20. Oktober 1915, er Medarbejder paa Mollen.

Vistrup
Mølle pr. Vi-
strup. Ejer:
Jacob Nielsen,
f. 6. Oktober
1873 i Ugilt. g.
30 November
1915 med Ag-
nes Margrethe,
f. Jokumsen.

Mollen er en holl. Vindmølle, byg-
get 1872 af Møller Søren Jensen,
der i 1884 solgte den til Møller
Lars Christensen, der allerede i
1887 overdrog Mollen til sin Søn,
Mads Niels Christensen. Fra 1890
1912 ejedes Mollen af Peter Olsen,
og fra 1912 af Chr. Axelsen, der i
1922 solgte den til nuværende
Ejer. Der forefindes 2 Kvarne,
Skallesten til Grynsmølleri og
Sigte. 1933 fik Mollen paasat ny
Hat, Aksel og Vinger. Vindfanget
er paa 29 Alen.

Vittrup Mølle, Vittrup. Ejer: Chr. J. Christensen, f. 21. Januar 1875 i Ser-
ridslev, g. 22. Maj 1899 med Petrea Nielsine, f. Nielsen. Mollen, der er en holl.
Vindmølle, er bygget ca. 1866 af Møller Niels Madsen. Mollen har været paa
forskellige Hænder, indtil den i 1918 overtoges af den nuværende Ejer. Paa
Mollen findes 2 Kvarne, Sigte og Skallesten til Grynsmølleri. Vindfanget er 26
Alen. Til Mollen hører 7 Tdr. Land. Sønnen, Willy Christensen, f. 12. Sep-
tember 1917, er Medarbejder paa Mollen.

Vodskov Mølle, Vodskov St. Ejer: Møllebygger og Møllejer Johannes Ludvig
Andreasen, f. 30. September 1879 i Ulsted, g. 3. Juli 1907 med Jensine Marie,
f. Hovgaard. Mollen er en holl. Vindmølle fra 1882, oprettet af Møller Jørgen
Andersen. I 1905 solgte han Mollen til Broderen, Niels Andersen, som derefter
drev Mollen til 1910, idet Mollen da brændte. Møllegrunden solgtes til Møller
Jens Iversen Jensen, som købte Flamsted Mølle ved Elleshøj og flyttede den
til Vodskov. I 1924 købtes Mollen af nuværende Ejer. Mollen drives med en

18 HK. Raaoliemotor »Tuxham«, samt har et Vindfang paa 24 Alen med Selvsvikker. Sønnen, Ole Peter Hovgaard Andreasen, f. 24. November 1907, er ansat ved Mollen.

**Viuf Mølle,
Viuf.** Ejer:
Jens Nielsen,
f. 11. Maj 1872
i Raarup Sogn,
g. 1. Marts
1901 m. Han-
sine Marie, f.
Laursen. Møl-
len er bygget

ca. 1865 af Møller Frank og over-
taget af den nuværende Ejer 1.
Februar 1901. Motordrift er in-
stalleret 1908.

**Voldbjerg
Mølle, Hee.**

Ejer: Niels
Madsen, f. 30.
Debr. 1878 i
Drastrup, g.
15. Nov. 1908
med Laura, f.
Andersen. En
gammel Vand-
mølle fra Aar 1663. Den hørte

tidligere under Godset Voldbjerg-
gaard. Af tidligere Ejere kan næv-
nes Møller Jørgen Jørgensen, Møl-
ler S. Søndergaard, der i 1926 solgte til Møller Chr. Larsen, som solgte til den

nuværende Ejer i 1929. Paa Mollen findes 2 Kvarne, Valseværk og Sigte. End-
videre findes en 30 HK. Turbine »Mahler« samt Elektricitetsværk.

**Voldby Mølle,
Voldby St.**

Ejer: Jens Ma-
rius Rasmus-
sen, f. 19. Juli
1869. Voldby
Mølle, gift 27.
Okt. 1899 med
Mariane, født
Christensen.

død 23. Marts 1933. Voldby Mølle
er bygget af Grd. Peter Udsen i
1861, men solgte den i 1863 til
Møller Jens Peter Rasmussen.

Dennes Søn, den nuværende Ejer, overtog derefter Møllen den 1. November 1900. I 1922 blev der indlagt en 15 HK. Elektromotor Thri-ge. Til Møllen hører der et Bageri, anlagt i 1863. Møllen har et Vindfang paa 32 Alen, og der er et Tilliggende paa ca. 12 Tdr. Land.

Voldhøj Mølle, Hjørring. Ejer: Jens Th. Rasmussen, f. 6. Februar 1891 paa Voldhøj Mølle, gift 20. Juli 1922 med Anna Kathrine, f. Isaksen. Møllen, der er en holl. Vindmølle, er bygget ca. 1865 og solgt 1872 til Møller Johan Peter Rasmussen, der i 1922 solgte den til sin Søn, den nuværende Ejer. Paa Møllen, der har et Vindfang paa 28 Alen, findes 2 Kvarne, Valseværk, Sigte, Kornrenser og Skallesten til Grynmølleri. Til Møllen hører et Landbrug paa 20 Tdr. Land.

Jens Moesgaard.

**Voldmøllen,
Fredericia.**

Ejer: Valde-
mar Erik Niel-
sen, forhenv.

Ejer: Jens
Moesgaard, f.
28. Jan. 1869 i
Herslev Sogn,
g. 8. Juni 1900
m. Marie Ka-
thrine, f. Jakobsen.

Voldmøllen blev opført af Møllebygger Christensen, Kolding, og overtaget af Møller Jens Moesgaard den 29. September 1896. I 1908 nedbrændte Møllen, hvorefter Jens Moesgaard byggede den nuværende Motormølle, som han solgte til Købmand Valdemar Erik Nielsen den 1. Juli 1919.

Volstrup Mølle pr. Rørbæk.

Ejer: Et Interessentskab. Volstrup Mølle er en meget gammel Vandmølle, som indtil 1917 horte til Herregaarden Volstrup, der tidligere var en adelig Sædegaard. I 1405 nævnes Jes. Harboe som Ejer af Gaarden og Møllen. Aar 1800 ejedes Volstrup af Christen Dinesen, hvis Slægt den fremdeles tilhører. Møllen blev som nævnt i 1917 solgt til et Interessentskab, som ogsaa har bygget Elektricitetsværk.

Vonge Mølle, Vonge St.
Ejer: Hans Marinus Laursen, f. 11. Marts 1888 i Vester Ørum, gift 1. Aug. 1914 med Else Marie, f. Sørensen. Vonge Mølle var i sin oprindelige Skikkelse en holl. Vindmølle med et Vindfang paa 28 Aen og havde bl. a. 2 Rinskkværne. Møllen blev bygget i 1876 af Anders Nielsen. I 1894 blev den overtaget af Ole Sørensen, og efter hans Dod fortsatte Enken, til hun i 1903 solgte Møllen til Jeppe Bøjsen. Denne havde Møllen til 1906, da den købtes af P. Laursen. Denne indlagde en 12 HK. Motor og ombyttede den ene Kværn med en Kunstmøllesten. Den 1. Juli 1914 overtoges Møllen af nuværende Ejer. Samme Aar ombyttedes den anden Rinskkværn med Kunstmøllesten. I 1917 blev Møllen ombygget til sin nuværende Skikkelse og ligger 8 Meter højere end tidligere og har nu et Vindfang paa 31½ Aen med Selvkrojer og Selvsvikker. Endvidere Dynamo til Lys. Senere er der gentagne Gange foretaget Forbedringer, og Møllen har nu 2 Dieselmotorer paa henholdsvis 24 og 40 HK. Møllen leverer Lys og Kraft til Vonge og nærmeste Omegn. Møllen har en ret betydelig Omsætning.

bygget i 1876 af Anders Nielsen. I 1894 blev den overtaget af Ole Sørensen, og efter hans Dod fortsatte Enken, til hun i 1903 solgte Møllen til Jeppe Bøjsen. Denne havde Møllen til 1906, da den købtes af P. Laursen. Denne indlagde en 12 HK. Motor og ombyttede den ene Kværn med en Kunstmøllesten. Den 1. Juli 1914 overtoges Møllen af nuværende Ejer. Samme Aar ombyttedes den anden Rinskkværn med Kunstmøllesten. I 1917 blev Møllen ombygget til sin nuværende Skikkelse og ligger 8 Meter højere end tidligere og har nu et Vindfang paa 31½ Aen med Selvkrojer og Selvsvikker. Endvidere Dynamo til Lys. Senere er der gentagne Gange foretaget Forbedringer, og Møllen har nu 2 Dieselmotorer paa henholdsvis 24 og 40 HK. Møllen leverer Lys og Kraft til Vonge og nærmeste Omegn. Møllen har en ret betydelig Omsætning.

I 1894 blev den overtaget af Ole Sørensen, og efter hans Dod fortsatte Enken, til hun i 1903 solgte Møllen til Jeppe Bøjsen. Denne havde Møllen til 1906, da den købtes af P. Laursen. Denne indlagde en 12 HK. Motor og ombyttede den ene Kværn med en Kunstmøllesten. Den 1. Juli 1914 overtoges Møllen af nuværende Ejer. Samme Aar ombyttedes den anden Rinskkværn med Kunstmøllesten. I 1917 blev Møllen ombygget til sin nuværende Skikkelse og ligger 8 Meter højere end tidligere og har nu et Vindfang paa 31½ Aen med Selvkrojer og Selvsvikker. Endvidere Dynamo til Lys. Senere er der gentagne Gange foretaget Forbedringer, og Møllen har nu 2 Dieselmotorer paa henholdsvis 24 og 40 HK. Møllen leverer Lys og Kraft til Vonge og nærmeste Omegn. Møllen har en ret betydelig Omsætning.

Vonsild

Mølle pr.

Vonsild. Ejer: Peder Andersen, f. 11. Marts 1881 p.

Møllegaarden i Vonsild, gift 9. April 1911 med Ingeborg, f. Lund. Vonsild Mølle blev bygget i 1877 af Møller Jens Peter Andersen, som har den til sin Dod i 1903. Virksomheden fortes da videre af Enken, men med Sonnen, den nuværende Ejer, som Bestyrer. Denne overtog selv Møllen som Ejendom i 1910. Samme Aar blev der indlagt en Sugegas Motor. Imidlertid nedbrændte Møllen i 1932, hvorefter den blev indrettet som Motormølle, og der blev installeret en 40 HK. Dieselmotor »Deutz«. Fra Møllen drives der ogsaa en omfattende Korn- og Foderstofhandel samt Godtningsforretning. Paa Møllen er ansat Sonnen, Jens Peter Andersen, f. 10. Marts 1912 paa Møllegaarden.

Jens P. Andersen.

Vonsild Mølle blev bygget i 1877 af Møller Jens Peter Andersen, som har den til sin Dod i 1903. Virksomheden fortes da videre af Enken, men med Sonnen, den nuværende Ejer, som Bestyrer. Denne overtog selv Møllen som Ejendom i 1910. Samme Aar blev der indlagt en Sugegas Motor. Imidlertid nedbrændte Møllen i 1932, hvorefter den blev indrettet som Motormølle, og der blev installeret en 40 HK. Dieselmotor »Deutz«. Fra Møllen drives der ogsaa en omfattende Korn- og Foderstofhandel samt Godtningsforretning. Paa Møllen er ansat Sonnen, Jens Peter Andersen, f. 10. Marts 1912 paa Møllegaarden.

Peder Andersen.

Jens P. Andersen.

Votborg Mølle pr. Nykøbing Mors. Ejer: Johannes Andersen, f. 19. Maj 1900 paa Møllen. Møllen er en gammel Vandmølle, bygget i 1830, og som til 1886 var i Møller Mads Sørensens Slægts Eje, men blev da købt af Herregaarden Votborg.

Hertil hørte Møllen indtil 1896, da den købtes af Enevold Andersen, Fader til nuværende Ejer, der overtog Møllen den 1. Maj 1934. Paa Møllen findes 3 Kværne. Valseværk, Triøre m. m. samt installeret en 8—10 HK. Turbine »Mahler«. Til Møllen hører 5 Tdr. Land.

Vraa Mølle pr. Korsvang.

Ejer: Hans Jørgen Hansen, f. 28. Februar 1880 i Bække, g. 26. Maj 1906 med Karen, f. Sørensen, d. 24.

November 1932. Vraa Mølle blev bygget i 1860 af Møller Søren Buhl. Derefter har der været følgende Ejere paa Møllen: 1884 Sønnen Iver Buhl, 1893 Møller Jørgen Christensen, 1900 Møller Chresten Daugaard, som i 1906 bortforpagtede den til Hans Jørgen Hansen, der i 1912 overtog Møllen for egen Regning. Møllen blev da udskilt fra Møllergaarden, og Møller Hansen byggede da den nuværende Møllerbolig. I 1924 blev der installeret en 20 HK. Diesel Motor. Sammen med Mølleriet drives ogsaa Korn- og Foderstofhandel.

Sønnen, Aksel Hansen, født 31. Juli 1910, er ansat paa Møllen.

Vrendsted Mølle pr. Vrendsted. Ejer: Ejner Christensen, f. 19. November 1892 i Em. Møllen er bygget omkring 1840 af Møller Niels Kresten Hjortnæs, som en Del Aar senere solgte den til Møller Mikkjel Jensen. Denne solgte Møllen i 1909 til Anders Helledig, som atter solgte til nuværende Ejer

den 1. November 1919. Møllen er en holl. Vindmølle med Vindfang 28 Alen. Paa Møllen findes 2 Kvarne, Sigte og Skallesten.

Vrigsted Vester Mølle pr. Vrigsted. Ejer: Johannes Petersen, f. 14. Januar 1872 i Hvidbjerg, gift 2. November 1899 med Ane, f. Lassen. Oprindelig stod her en holl. Vindmølle,

opført 1844, som nedbrændte i 1897. I

1898 byggede Rigsdagsmand Jens Berthelsen den nuværende

Mølle, der har et Vindfang paa 34½ Alen. Den 15. August 1917 overtoges Møllen af nuværende Ejer. Denne havde forinden været Bestyrer af Barritskov Mølle fra 1900—1904 og Hornsyld Mølle fra 1904—17.

Vrigsted Øster Mølle, Vrigsted. Ejer: Peter Møller, f. 9. Januar 1882 paa Møllen, gift 29. Oktober 1913 med Julie, f. Mikkelsen. Den oprindelige Mølle brændte i 1844, hvorefter den nuværende holl. Vindmølle straks blev bygget af Møller Sindberg. I 1850

købtes Møllen af Peder Møller, som i 1907 overdrog den til sin Son, Thomas Møller. Denne overdrog atter Møllen i 1915 til sin Son, den nuværende Ejer. Møllens Vindfang er paa 34½ Alen, og der er et Landbrug paa 36 Tdr. Land. Mølleri er nu nedlagt, idet Møllen skal nedrives.

Vrøgum Mølle pr. Vrøgum St. Ejer: Peter Hansen Petersen, f. 5. Juli 1901 paa Romo, g. 10. Sept. 1926 med Jenny Kirstine, f. Christensen. Vrøgum Mølle, eller som den oprindelig hed, Troldholm Mølle, stammer fra 1875. I 1925 købtes Møl-

tetsværk, der forsyner Byen med Lys.

len af Peter Hansen Petersen. Aaret efter brændte Møllen, hvorefter P. H. Petersen flyttede Virksomheden til Vroegum, og byggede da den nuværende Motormølle, der har faaet installeret en 20 HK. Raaolienmotor »Deutz«. Endvidere er der oprettet Elektrici-

Vrønding Mølle pr. Vrønding.

Ejer: Frede Jørgensen, f. 6. Maj 1888 i Vrønding. Møllen er bygget i 1860 af Møller Jens Jak-

kobsen. I 1902 overtoges Møllen af Svigersønnen, Jens Jørgensen, som i 1904 installerede en 12 HK. Petroleumsmotor samt tilbyggede Savværk. I 1920 overtoges Møllen af Sønnen, den nuværende Ejer. I 1927 udstiftedes Motoren med en 20 HK. Raaolienmotor »Kim«. Møllen, der er en holl. Vindmølle, har et Vindfang paa 30 Alen med Selvkrojer og Selvsvikker. Der er et Landbrug paa 10 Tdr. Land.

vendtes til Grutning, og den anden, som blev nedlagt i 1890, til Mel- og Gryn-mølle. Fra 1830 til 1907 har Værum Mølle tilhørt Møllerslægten Lund. Derefter

Værum Mølle, Værum pr. Randers.

Ejer: Alfred Madsen (sammen med nedennævnte Niels Wittrup), f. 19. April 1900 i Hyllebjerg, gift 19.

April 1933 med Sofie, f. Andersen. Værum Vandmølle er ca. 200 Aar gammel. Oprindeligt laa der 2 Vandmøller, hvoraf den ene anvendtes til Grutning, og den anden, som blev nedlagt i 1890, til Mel- og Gryn-

har Møllen haft følgende Ejere: Møller Edv. Kræmer fra 1907—11, Møller L. Stilling Dych fra 1911—31, Møller P. Jensen fra 1931—33, og endelig nuværende Ejer, der overtog Møllen den 15. Juli 1933. Møllen har Overfaldshjul paa 9 Alen, og der er et Tilliggende paa 16 Tdr. Land.

Niels Wittrup, f. 9. Februar 1901 i Herup, Medindehaver af ovennævnte Værum Mølle.

Ølholm Mølle pr. Ølholm St. Ejer: Jens Peter Righolt, f. 14. Marts 1884 i København, gift 5. September 1915 med Louise Johanne, født

Holm. Hvor Ølholm Motor-mølle nu ligger, laa forhen en hollandsk Vindmølle, som horte under Hvolgaard-hovedgaard, men som i

1913 blev nedrevet. I 1920 byggede I. P. Righolt den nuværende Vindmotormølle og indlagde en 12 HK. Dieselmotor »Deutz«. Desuden males der ved elektrisk Kraft. Der drives Handel med Korn- og Foderstoffer samt Godning.

Der drives Handel med Korn- og Foderstoffer samt Godning.

Ølsted Mølle pr. Løsning. Ejer: Frederik Petersen, f. 10. December 1889 i Stenderup, g. 15. December 1916 med Jensine, f. Jensen. Ølsted Mølle blev bygget i 1874. I 1878 købtes Møllen af Niels Broek, som drev den til 1888, da han solgte den til Jess Pedersen. Derefter købtes Møllen i 1898 af Johan Andersen, som solgte den i 1918 til nuværende Ejer. I 1907 blev der som Hjælpkraft installeret en 12 HK. Motor »Holeby«, og i 1931 blev der paasat Selvkrojer. Sønnen, Ewald Petersen, f. 28. Januar 1918, er ansat paa Møllen.

Ølstrup Andelsmølle pr. Lervang St.

Bestyrer: Jens Jensen Svingel, f. 27. Jan. 1891 i Ølstrup, g. 29. Oktober 1919 med Emma Theodora.

f. Carstens. Ølstrup Andelsmølle blev startet 1. August 1911 med følgende Bestyrelse: Niels Hud-

sted, Jens Chr. Damgaard, Niels Bjerg, Knud Knudsen og Chr. Soc. sidstnævnte som Formand. Den første Bestyrer af Møllen var Carl Jensen fra Lem, der afløstes af Hans Thomsen. Den nuværende Bestyrer blev ansat i 1923. I Begyndelsen blev Møllen drevet ved Vindmotor, som imidlertid blev nedlagt i 1923. I Stedet blev der installeret en 14 HK. Motor »Deutz«, som i 1930 blev ombyttet med en 24 HK. Dieselmotor »Deutz«. Møllens Kapacitet er 1 Mill. kg. Der drives en omfattende Korn- og Foderstofforretning.

Ørding Mølle pr. Øster Assels, Mors. Ejer: Chr. Jensen Skyldahl, f. 13. September 1893. Efter en Brand i 1903 blev den nuværende holl. Vindmølle flyttet hertil fra Vinderup af Møller Søren Holmboe. I 1912 købtes Møllen af Møller Chr. Bold og i 1924 af nuværende Ejer. Paa Møllen findes 3 Kværne, Valseværk m. m. samt som Hjælpekraft en 16 HK. Raoliemotor »Mias«. Til Møllen hører 6 Tdr. Land.

Ørding Ny Mølle, Øster Assels, Mors. Ejer: Niels Peter Johnsen, f. 23. Marts 1907 i Fredsø, g. med Jensine, f. Nielsen, Sønnedatter af Møllens første Ejer. Møllen, der er en Klapsejlsvindmølle med 40 Fod Vindfang, blev bygget i 1926 af Møller Jens Mikael Nielsen. Han

solgte Møllen i 1930 til Jens Søndergaard, som igen i 1932 solgte den til nuværende Ejer. Paa Møllen findes 2 Kværne, Valseværk og Skallesten. Der er 4 Td. Land.

Ørnstrup Mølle, Østled Sogn pr. Horsens. Ejer: Niels Laursen Caspersen, f. 24. Maj 1873 i Ryomgaard, g. 1. Dec. 1897 med Ragnhilde, f. Ankerstjerne. Møllen nedbrændte i 1895, men blev bygget op igen af daværende Ejer. Den overgik til nuværende Ejer 5. Juli 1921. Sønnen, Otto Caspersen, f. 18. Marts 1910, arbejder ved Møllen.

Ørsted Mølle pr. Ørsted.

Ejer: Hans Edvard Pedersen, f. 17. Maj 1883 i Aarhus, g. 26. April 1909 med Marie, f. Jørgensen, Datter af Møllejer Anders Jørgensen, Oldrup Mølle pr. Trustrup. Møllen er en gammel holl. Vindmølle, bygget i 1872 af Møllejer Johnsen,

som havde den til 1908. Derefter overtoges Møllen af Møller Anders Kristian Jensen, som i Maj 1931 solgte den til nuværende Ejer. Møllen har et Vindfang paa 32 Alen med Selvsvikker. Der er installeret en 12 HK. Raolimotor.

Ørsted Mølle pr. Ørsted.

Ejer: Peter Chr. Vestergaard, f. 2. Juni 1883 i Sepstrup pr. Sevel, g. 21. Juni 1914 med Kirsten Marie, f. Skipper.

Møllen er en gammel holl. Vindmølle med et Vindfang paa 31 Alen, bygget i 1866 af Rasmus Rasmussen. Senere overtoges Møllen af Møller Christensen og igen af

dennes Son, som dog atter i 1888 solgte Møllen til Møller Jens Skipper. Denne havde Møllen til 1914, hvorefter Svigersønnen, den nuværende

Ejer, købte den. I 1916 blev der indlagt en 10 HK. Elektromotor »Thrige«, og i 1929 blev der installeret Vindmotor. Sammen med

Møllen drives der ogsaa Handel med Korn- og Foderstoffer samt Kunstgødning og Brændsel. Til Mølle hører der 6 Tdr. Land. Peter Chr. Vestergaard er Medlem af Bankraadet for Allingaabro Folkebank.

Ørsø Mølle pr. Ørsø.

Ejer: Jens Chr. Christiansen, f. 14. Marts 1879 i Torslev, g. 12. November 1902 med Oline Petrine, f. Rasmussen.

Ørsø Mølle er bygget omkring 1870

af Møller Rasmus M. Olsen, der samtidig anlagde et Savskæreri. Han drev Virksomheden til sin Død i 1918, hvorefter den overtoges af Svigersønnen, Niels Peter Rasmussen. I 1923 adskiltes Møllergaarden fra Møllen, og sidstnævnte overtoges af Rasmus Olsen's anden Svigersøn, den nuværende Ejer.

**Ørting Mølle
pr. Ørting.**

Ejer: Sognefoged Niels Rasmussen, f. 5. Maj 1884 paa Møllegaarden i Ørting, g. 4. Juni 1909 m. Kirstine, f.

Thomsen. Møllen er en holl. Vindmølle, bygget i 1866 af Møller Niels Sørensen, der havde den til 1883, hvorefter Svigersønnen, An-

ders Rasmussen overtog Møllen fra 1883—1909. Dennes Son, den nuværende Ejer, overtog derefter Møllen den 1. Januar 1909. Møllen, der har et Vindfang paa 30 Alen, fik i 1912 indlagt ny 12 HK. »Activ« Motor. Sønnen, Ingemann Rasmussen, f. 8. August 1915, er ansat ved Møllen. Sognefoged Niels Rasmussen blev i 1933 valgt til Repræsentant for Dansk Møllerforening, Aarhus Amt.

Ørum Mølle,

Ørum. Ejer: Johan Marius Nicolaj Blumensaadt, født 10. Okt. 1878 i Udby pr. Ørsted, gift 30. Nov. 1898 med Kirstine, f. An-

dersen. Det er en gammel Vandmølle med Underfaldshjul fra det 16. Aarhundrede. Vandet til Møllen kom fra Fuglsøse. Driften

ophørte i 1912, da Vandkraften blev solgt til Udtørring af de omkringliggende Arealer. Den nuværende Ejer forpagtede først Møllen fra den 1. April 1905, men den 1. April 1907 købte han Møllen med det tilhørende Bageri i Forbindelse med Landejendom. Bagøriet blev udvidet og moderniseret i 1908. Da Driften af Vandmøllen ophørte i 1912, byggedes den nuværende Motormølle, der fik indlagt en 16—18 HK. »Tuxham« Motor, som dog i 1918 blev afløst af elektrisk Kraft. I 1917 blev den gamle holl. Vindmølle ved Oust købt og flyttet til Ørum. Den blev dog atter nedrevet i 1924.

Øster Mølle pr. Thisted. Ejer: Jens M. Nielsen, f. 5. Maj 1861 i Storup, g. 28. November 1884 med Maren, f. Pudsgaard Pedersen. Møllen er en gammel holl.

Vindmølle
med Vindfang
33 Alen. Den
er bygget om-
kring 1830.
Møllen har si-
den været paa
forskellige
Hænder, indtil
den blev over-

taget af nuværende Ejer den 3. Januar 1934. Møllen har 3 Kværne, Valseværk, Sigte og Skallesten til Grynmoelleri. I 1934 fik Møllen paamonteret Klapsejlsvindmotor med 44 Fod Vindfang.

**Øster Haldne
Mølle pr. Va-**

dum. Ejer:
Magnus An-
dersen, f. 16.
April 1896 i
Vadum, g. 14.
Jan. 1923 med
Marie, f. Jen-
sen. Møllen er

en gammel holl. Vindmølle, der nedbrændte i 1872 ved Lynnedslag. Den daværende Ejer, Møller Lars Jensen, lod straks Møllen

genopbygge, og solgte den i 1886 til Møller Peter Wammen. I 1894 overgaar Møllen til Møller Lars Nielsen, og i 1897 til Møller A. P. Andersen, der igen den 1. November 1923 overdrager Møllen til Sønnen, den nuværende Ejer. Denne har ladet installere en 15. HK. Raaolliemotor »Bolinder«. Møllen har et Vindfang paa 32 Alen.

**Øster Jølby
Mølle pr. Ers-**

lev, Mors.
Ejer: Otto Kri-
stensen, f. 9.
Novbr. 1870 i
Todso, g. 16.
Maj 1902 med
Kirstine, født
Kortegaard.

Den oprindelige Mølle brændte i 1884. Det var en holl. Vindmølle med Vindfang 28 Alen. Straks efter Branden blev Møllen genopført af Møller Peder Kresten Bjerregaard, som dog kort efter solgte den til sin Møllersvend, Jens Møller, som drev den til 1892. I 1896 købtes Møllen af Jens Agerholm.

i 1905 af Møller Marius Kjeldgaard og i 1908 af nuværende Ejer. Møllen har 3 Kværne, 2 Valseværk m. m. I 1926 fik Møllen paamonteret Klapsejlsvindmotor med 40 Fod Vindfang. Endvidere er der installeret en 12 HK. Elektromotor »Thrige«. Sammen med Mølleriet drives der ogsaa Kornhandel.

Øster Snede Mølle pr. Løsning. Ejer:

Kristian Edvard Petersen, f. 26. November 1890 i Sindal, g. 6. April 1917 med Grethe Louise, f.

Andersen. Øster Snede Mølle, eller som den tidligere benævntes, Gøge Mølle, er en gammel Vandmølle fra omkring 1794. Det er vanskeligt at konstatere, hvem der i den mellemliggende Tid har været Ejer af Møllen. Blandt de sidste Ejere kan imidlertid nævnes Marius Sørensen, som havde Møllen fra 1912, og som i 1917 solgte den til Søren Lauritzen Sørensen. Denne solgte atter Møllen i 1922 til nuværende Ejer. Møllen har Vindmotor som Hjælpkraft.

Øster Sundby Mølle pr. Aalborg. Ejer: Christen Jensen, f. 15. December 1875 i

Aabybro, g. 13. Juli 1901 med Marie, f. Johansen. I 1890 byggede Lars Kristoffersen den holl. Vindmølle, som han i 1905 solgte til Møller A. Larsen. I 1910 brændte Møllen, hvorefter

den nuværende Mølle, som stod i Ravnstrup ved Hjallerup, blev flyttet hertil. I 1924 købte nuværende Ejer Møllen. Der findes installeret en 25 HK. Raoliemotor »Møllerup«, og Møllen har

et Vindfang paa 30 Alen med Selvsvikker. Sønnen, Johan Christian Jensen, f. 27. September 1904, er ansat ved Møllen.

Øster Tørslev Andelsmølle, Ø. Tørslev. Bestyrer: Christen Rasmussen, f. 27. September 1891 i Rapsesmølle pr. Hammel, g. 16.

August 1924 med Margrethe, f. Pjilgaard. Møllen er en holl. Vindmølle med et Vindfang paa 31 Alen. Den blev bygget i 1869 af et Aktieselskab, men overgik i 1902 til Andelsmølle med ca. 150 Andelshavere. Bestyrer Rasmussen kom til Møllen den 1. Juli 1923. Møllen har Selvkværter og Selvsvikker, og i 1902 blev der installeret en 16—20 HK. Raaoliemotor »Hein«.

Øster Vandet Mølle pr. Vandet, Thy. Ejer: Viktor Andersen, f. 13. April 1896 paa Ø. Vandet Mølle, g. 23. Marts 1933 med Marie Kirstine, f. Clausen. Møllen er en hollandsk Vindmølle, bygget i 1860. Den stod oprindeligt i Klitmøller, men blev omkring 1872 flyttet til sin nuværende Plads og købt af Møller Hans Chr. Andersen. Denne overdrog Møllen i 1916 til sin Søn, Karl Andersen. Fra 1922 var Broderen, den nuværende Ejer, Bestyrer af Møllen, som han selv overtog i 1928. Paa Møllen findes 3 Kværne, og som Hjælpkraft er der installeret en 7½ HK. Elektromotor. Vindfanget er paa 22 Alen. Til Møllen hører 5 Tdr. Land.

Østervang Mølle pr. Flauenskjold.

Ejer: Christian A. Christensen, f. 12. Juli 1867 i Langholt, g. 3. Nov. 1892 med Karen Marie, f.

Nielsen. Den oprindelig Mølle kaldtes Skovmøllen og var en kombineret Vand- og Vindmølle. Skovmøllen blev nedlagt i 1914, hvorefter der i Stensholt blev bygget en Vindmølle. Denne Mølle blev atter nedlagt i 1922, hvorefter den nuværende Østervang Mølle blev bygget og overtaget af Chr. A. Christensen. I 1925 blev der installeret en 10 HK. Petroleumsmotor »Bolinder«. Til Møllen hører 14 Tdr. Land.

Øster Vraa Mølle, Øster Vraa. Ejer: Jens Peter Jensen, f. 14. September 1885 i Rakkeby, g. 28. Maj 1908 med Laura, f. Christensen. I 1904 byggedes den holl.

Vindmølle med
et Vindfang
paa 25 Alen af
Møller Chr.
Pedersen. Han
solgte den i
1925 til den
nuværende
Ejer. I 1926

bygges om, idet Byens Bebyggelse
efterhaanden havde taget Vinden
fra Møllen, og der blev da paasat
en 32 Fods Klapsejlsvinge samt

bygget Motormølle. Der er installeret en 12 HK. Petroleumsmotor.

Sønderjylland.

Aabenraa Motormølle, Aabenraa.

Ejer: Niels Brodersen Nielsen, f. 5. Juni 1886 i Borg, Brede Sogn, g. 30. August 1927 m. Anna Marie, f. Clausen, Søster til Møller Jens Clausen, Kvers Mølle. Det nøjagtige Tidspunkt for Møllens Grundlæggelse vides ikke, men det ligger i hvert Fald langt tilbage. I Begyndelsen blev den drevet som Vand- og Vindmølle, senere udelukkende som Vindmølle, indtil den nedbrændte i 1921. Bygningerne blev genopført og bestaar af

Mølleri, Lagerbygning, Staldbygning og Beboelseshus. Samtidig anskaffedes alle nødvendige Møllermaskiner, og der blev indlagt en 35 HK. Deutz Dieselmotor. Den nuværende Indehaver overtog Virksomheden i 1930, og Møllen, som da var gaaet en Del tilbage, kom atter i god Fremgang. Der drives almindelig Mølleri-virksomhed og Handel med Korn- og Foderstoffer.

Peter Clausen.

Knud Clausen.

Aarslev Mølle pr. Hjordkjær. Ejer: Peter Clausen, f. 7. September 1863 i Aarslev, gift 2. Oktober 1886 med Bothilde, f. Frank. Møllen blev bygget i 1870 af Claus Clausen, som bortforpagtede den indtil 1886, da Sønnen Peter Clausen overtog den. Møllen er i Tidens Løb væsentligt forandret og udvidet. Landbruget er forøget med 13 Tdr. Land, saa det nu omfatter 26 Tdr. Møllens Vindfang er 38 Alen med Selvkrojer og Selvsvikker. I 1900 indlagdes Motor, som i 1920 blev ud-

skiftet med en 25 HK. Deutz Dieselmotor. I Pakhusene anvendes elektrisk Drift til Renseri, Kageknuser og Hejseværk. Ejerens Søn, Knud Simonsen Clausen, f. 16. Juni 1897 paa Aarslev Mølle, g. 12. December 1924 med Helene, f. Jensen, er Medarbejder i Virksomheden.

Aastrup Mølle pr. Haderslev. Forpagter: Leonhardt Jørgensen Jensen, f. 10. April 1903 i Aastrup Sogn — Søn af Møller Chr. Jensen, f. 1864, og Hustru Thomasine, f. Thomsen — g. 18. Juli 1930 med Minna Dorethea, f. Svendsen. Aastrup Mølle blev bygget omkr. 1860 vistnok af en Møller Christiansen, som efter kort Tids Forløb solgte den til Møller Thomsen. I 1921 købte Christian Jensen Møllen af Grdr. Anton Berg og drev den til sin Dod i November 1926. Hans Enke ejer stadig Møllen, som hun har bortforpagtet til sin Søn Leonhardt Jensen. I November 1932 nedtoges Vindfanget, og der indlagdes en 14 HK. Bukh Motor. Der drives Korn- og Foderstofforretning, og til Møllegaarden hører 22½ Td. Land.

HK. Motor. Møllens Vindfang er 32 Alen med Selvsvikker. Møllen har et Tilliggende paa 40 Tdr. Land.

Agerskov Mølle, Agerskov. Ejer: Otto Agerholm Larsen, f. 9. April 1898 i Vester Hunnerup, g. 15. Maj 1932 m. Magdalene Laura, f. Lund.

Agerskov Mølle er en holl. Vindmølle, bygget omkr. 1870. Den nuværende Ejer købte Møllen i 1928. I 1933 indlagdes en 16—18

Aller Mølle pr. Christiansfeld. Ejer: Frederik Christian Adorius Bülling, f. 18. Februar 1885 i Barrit Sogn, g. 9. November 1912 med Anna Christine, f. Lind. Aller Mølle omtales i 1627, da Møller Hans Møllers Enke klagede til Kongen over, at hun ingen Indtægter havde, da Landet var raseret af Wallensteins Hær, der havde jaget den danske Hær paa Flugt og plyndret Bønderne. Indtil 1769 var Møl-

len i Forpagtning, den sidste Forpagter var Hans Lorentzens Enke fra Oxenvad. I 1818 tilhorte Møllen Jørgen Lorentsen Ahrenkiel, der

dette Aar overdrog Møllen til sin ældste Son, Lorentz Jørgensen Ahrenkiel. Denne solgte i 1835 Møllen til Peter Ovesen fra Flensborg for 16000 Rigsbank-Daler. Efter Krigen 1864 mistede Møllen ved Grænseflytningen en Del Kunder, ligesom Melleverancerne til Kolding ophørte. Pilstenen stod en saakaldt Pikklok med følgende Indskrift:

Paa en Rigeligen Frugtbar Tid
Er Mølleren meget angelegen.
Jeg slaar og Priger der din Tid.
Møller vær ved dit Arbeit bered.
J. R. Tams,
Aller Mølle.
1839.

Klokken fungerede til 1883, da Møllen blev moderniseret.

Asseballe Mølle pr. Augustenborg.

Ejer: Jens Bonde, f. 16. Oktober 1872 i Holm, gift 9. Maj 1902 m. Dagmar Dorethea Marie, f. Petersen. Asseballe Mølle var oprindelig en Stubmølle, som var bygget af Møller Martin Petersen. 1875 overdrog han den til sin Søn, Møller Peter Petersen. 1890 blev Stubmøllen nedrevet, og der byggedes en holl. Vindmølle. 1914 overtoges Møllen af hans Svigersøn, den nuværende Ejer. September 1919 nedbrændte Mølle, og siden da drives den som Motormølle. I 1920 blev der indlagt Dieselmotor 25 HK. »Deutz«. Til Møllegaarden hører 22 Tdr. Land.

Anslet Mølle pr. Fjelstrup. Ejer: Christian Thuesen, f. 23. November 1874 i Anslet Møllegaard, gift 5. Oktober 1906 med Anna Marie, f. Bramsen. Anslet Mølle blev i 1873 flyttet fra Ejdersted til sin nuværende Plads af Møller Hans Christian Thuesen, som drev Møllen til 1906, da Sønnen, den nuværende Ejer, overtog den. Hans Christian Thuesen var dog beskæftiget paa Møllen til sin Død i 1911. H. C. Thuesen var født 30. April 1848 i Sillerup og blev i 1873 gift med Johanne, født Theede, som var Niece til Møller Christian Freese i Sillerup. I

1908 byggedes Pakhus, og der indlagdes en 10 HK. Deutz Raaolie-motor. I 1924 ombyttedes Motoren med en 16 HK. Deutz. Møllens Vindfang er 20 Meter med Selvsvikker. Møllen har et Tilliggende paa 18 Tønder Land, og der drives Handel m. Korn- og Foderstoffer.

Avnbøl Mølle, Avnbøl. Ejer: Nicolai Madsen, Søn af Møller Thomas Madsen. Skelde Mølle, f. 3. Oktober 1871 i Bovrup, gift 28. September 1895 med Kristine Marie, f. Jørgensen. Møllen blev bygget i 1876 af Møller Heinrich Regelsen, som drev den til 1. Oktober 1898, da den købtes af den nuværende Ejer. Møller Mad-

Nicolai Madsen.

Thomas Madsen

sen lod indlægge en 10 HK. Graasten Petroleumsmotor, der i 1904 blev afløst af et 10 HK. Damplokomobil. Dette ombyttedes i 1908 med en 16 HK. Deutz Sugegasmotor. I 1919 indlagdes en 35 HK. Deutz Dieselmotor. Møllens Vindfang er 33 Alen med Selvsvikker. Der er indlagt 4 Kværne og 2 Valseværker samt Sigteri. Der drives ret omfattende Korn- og Foderstofhandel og Landbrug paa 4 Tdr. Land. Møller Madsen har i 16 Aar været stedfortrædende Kommuneforstander, i 10 Aar Medlem af Menighedsraadet, i 12 Aar Medlem af Skolekommissionen og 4 Aar af Sogneraad og fra 1902—14 Næstformand for Møllerlauget i Sønderborg Amt. Sønnen Thomas Madsen, f. 21. Nov. 1911, paa Avnbøl Mølle, er Medarbejder.

Bevtoft Mølle pr. Bevtoft. Ejer: Peter Martin Thielsen, f. 29. Januar 1878 i Bevtoft, gift 29. April

1914 med Margrethe Dorthe, f. Jacobsen. Bevtoft Mølle horte under Kronen i 1809, da den blev forpagtet af Møller Peter Lauritzen. 1840 afstod han Forpagtningen og købte sig en Landejendom i Bevtøft. Han døde 1848, og hans Enke giftede sig 1850 med Urmager Anders Thielsen. Bedstefader til den nuværende Ejer af Bevtøft Mølle. Af kendte Mænd blandt Bevtøft Møllens Ejere kan nævnes Hans Andersen Kryger, velkendt Politiker og en af Førerne i Sønderjylland. 1. Januar 1917 købte Thielsen Mollegaarden med 400 Tdr. Land. 1921 brændte Møllen og en Del af Avlsbygningerne, som straks blev genopbygget. 1928 solgtes Mollegaarden med tilhørende Jord. 1921 blev der anlagt Savværk, som sammen med Møllen nu udgør Bevtøft Møllevirksomhed.

Bjørndrup Vandmølle pr. Tinglev. Ejer: Jørgen Friedrich Tietje, f. 31. Aug. 1783 paa Møllen, g. 6. Juli 1913 m. Anna Marie, f. Andersen. Møllen stammer fra det 15. Aarhundrede. I 1829 købte Jørgen Friedrich Tietje Møllen, som han drev til omkr. 1850, da Sønnen Jørgen Friedrich Tietje overtog den, og havde den til sin Død i 1892. Møllen gik derefter over til hans Son, Jørgen Friedrich Tietje, den nuværende Ejer. Møllen bestyres af Ejerens Son, Jørgen Friedrich Tietje, f. 26. Maj 1914. I 1924 indlagdes en 35 HK. Deutz Dieselmotor. Til Møllen hører 170 Tdr. Land.

1829 købte Jørgen Friedrich Tietje Møllen, som han drev til omkr. 1850, da Sønnen Jørgen Friedrich Tietje overtog den, og havde den til sin Død i 1892. Møllen gik derefter over til hans Son, Jørgen Friedrich Tietje, den nuværende Ejer. Møllen bestyres af Ejerens Son, Jørgen Friedrich Tietje, f. 26. Maj 1914. I 1924 indlagdes en 35 HK. Deutz Dieselmotor. Til Møllen hører 170 Tdr. Land.

Blæsborg Mølle pr. Augustenborg.

Ejer: Enkefru Marie David- sen, Datter af Møllebygger Jørgen Han- sen, g. 19. De- cember 1899

med Johan Peter Davidsen, f. paa Blæsborg Mølle d. 4. Februar 1869. Blæsborg Mølle blev bygget af ovennævnte Møllebygger Jørgen

Hansen, og 1854 flyttet fra Omegnen af Flensborg til sin nuværende Plads. Møllen ejedes da af Møller Mads Davidsen, der drev den til sin Død 1883. Hans Enke fortsatte Driften til 1896, da Sønnen Johan Peter Davidsen overtog den. Efter hans Død 1926 driver Enken Møllen med sin Son, Peter Davidsen, f. 5. Oktober 1908 paa Møllen, som Bestyrer. Møllens Vindfang er 38 Alen med Selvkrojer og Selvsvikker. Omkr. 1900 indlagdes Motorkraft, som sidst i 1920 fornyedes med

en 15—20 HK. Deutz Dieselmotor. I 1917 indlagdes Sigteri for Boghvede. Til Mollegaarden hører 18 Tdr. Land.

Bolderslev Mølle, Bolderslev. Ejer: Hans Friederich

Koch, født 21. Septbr. 1896 i Jejsing Mølle, g. 10. Maj 1924 m. Kathrine, f. Nissen, Datter af Møller Th. Nissen, Agerskov. Møllen blev bygget 1881 af Møller Gaarde, der overdrog den til sin Svigersøn, Hans Poulsen Severin. I

1895 købtes Møllen af Th. Clausen, som i 1919 solgte den til Th. Walsted. 1. Januar 1925 købtes Møllen af den nuværende Ejer. Møllen har et Vindfang paa 29 Alen med Selvkrøjer og Selvsvikker. I 1928 indlagdes en 24 HK. Deutz Dieselmotor.

Bovrup Mølle,

Bovrup. Ejer: Andreas Hansen, f. 21. Jan. 1897 i Bovrup Mølle, g. 2. December 1928 med Sara, f. Schmidt. Bovrup Mølle blev

bygget 1868. I 1892 købte Møller Christian Hansen Møllen, som han drev til 1922, da han bortforpagtede den til sin Søn, den nuværende Ejer, der købte Møllen i 1925. I 1900 indlagdes Motor, der senere ombyttedes med Dampmaskine. Denne er senere udsiftet med en 35—40 HK. Köln-Ehrenfeldt Dieselmotor. Til Møllen hører 5 Tdr. Land, og der drives stort Svineopdræt.

Brøns Mølle, Brøns. Ejer: Aage Jacobsen, f. 29. April 1877 paa Brøns Mølle, g. 7. September 1910 med Thoma, f. Fischer. Brøns Mølle opførtes i Valdemarernes Tid og var en Egl. Mølle. Den første kendte Forpagter af Møllen var Thomas Pedersen 1635. Dennes Søn Peder Thomsen overtog Møllen 1661. Han indsendte i 1668 et Bønskrift til Kronen om Tilladelse til at bygge en Overfalds Vandmølle ved Siden af den gamle Underfalds Mølle i Stedet for at genopføre den til Mølleriet hørende Vindmølle, hvilken Tilladelse blev givet. I 1725 bortforpagtedes Møllerne til Krigskommissær, Husfoged Simonsen fra Løgumkloster, der drev dem til 1734, hvorefter Birkefoged Andr. Andersen overtog dem. Den 12. Oktober 1748 gik Møllerne over til Arveforpagtning. 1772 var Møllerne forpagtet af Cancelliraad, Birkefoged Outzen, der var gift med Andersens Datter. Han fik samme Aar Lov til at

bygge en Vindmølle. Outzen døde 1786, hvorefter Enken forpagtede Møllerne ud for 12 Aar til Jens Larsen fra Ballum. Fra 1799-1804

drev Fru Outzen selv Møllerne, hvorefter de ved Auktion tilsløges Hans Nicolajsen fra Løgumkloster, som restaurerede Vandmøllen

fuldstændig. Ved Nicolajsens Død 1823 var Boet faktisk konkurs, og Møllerne kom til Auktion 29. September 1826 og tilsløges Mølleren i Brede, Lydik Jacobsen, der straks overdrog dem til sin Søn, H. Chr. Jacobsen. Denne drev Møllerne til 1868, hvorefter hans Søn, Lydik Jacobsen, overtog dem. Han flyttede Vindmøllen til Roager, tørrede den 30 Tdr. Land store Mølledam ud, stemmede Vandet op langs den ene Side, hvor der blev en mindre Dam paa 5 Tdr. tilbage og indlagde 2 Overfaldshjul. Efter at have haft Møllen i Forpagtning siden 1907 overtog Aage Jacobsen i 1923 hele Ejendommen, Mølle og Gaard med 90 ha Land. Vandhjulene er nu taget bort og erstattet med 2 Turbiner.

Brandsbøl Mølle pr. Nordborg. Ejer: Christen Berg, f. 20. Marts 1866 paa Brandsbøl Mølle, død 5. December 1923, g. 4. Oktober 1894 med Anne Marie, f.

Christen Berg.

Jørgen Berg.

Hansen. Brandsbøl Mølle var oprindelig Vandmølle og menes at stamme fra omkring 1514. Den nuværende Ejer overtog Møllen i 1894 efter sin Fader Hans Berg, der var gift med Kirstine. Christian Berg har to Sønner: Hans Berg, f. 27. August 1903, og Jørgen Berg, f. 8. Juni 1908. Begge er ansat ved Møllen.

Bæk Mølle pr. Nustrup. Ejer: Jørgen Skrøder, f. 9. Juli 1893 i Bæk, Nustrup Sogn, g. 4. August 1924 med Meta Kirstine, f. Lund. Møllen blev bygget som Motormølle i 1908 af Stationsforstander Schnell. I 1910 byggedes tillige en mindre Vindmølle, som brændte sammen med Motormøllen den 20. August 1914. Møllen blev genopført, men kun som Motormølle. I 1919 solgtes Møllen til Helenius Basse,

som dog snart efter afhændede den. Møllen skiftede herefter ret ofte Ejer, indtil den 1924 erhvervedes af den nuværende Ejer.

I 1926 opsattes Vindmølle, som kom fra Staugaard ved Sommersted. Der benyttes en 16 HK. Deutz Motor. Sammen med Møllen drives Kølmandshandel.

Bæk Mølle pr. Vonsbæk.

Ejer: Laue Otzen, Son af Møller Johs. Otzen, Skovbølling Mølle, f. 25. Februar 1901 i Haderslev, g. 7. Nov.

1924 m. Anna Nielsine, f. Schmidt. Bæk Mølle blev opført 1869 af Grd. J. Jørgen Jensen, som drev Møllen til omkring 1887, da Sønnen Knud Jensen overtog den. I 1911 solgtes Møllen til Niss Ravn, som havde den til 1922, da den købtes af Jens Aalling, som kun havde den et Aars Tid, hvorefter Niss Ravn tilbagekøbte den. Møllen blev da bortforpagtet til Møllebygger Pragholt, men allerede Aaret efter overtoges den af den nuværende Ejer. Møllens Vindfang er 36 Alen med Selvkrojer og Selvsvikker. I 1912 indlagdes Motorkraft. Siden Oktober 1930 benyttes en 20—24 HK. »Mias« Dieselmotor. Der drives ret betydelig Korn- og Foderstofhandel samt Handel med Kunstgødning. Der fremstilles Hønsfoder og Foderblanding.

I 1911 solgtes Møllen til Niss Ravn, som havde den til 1922, da den købtes af Jens Aalling, som kun havde den et Aars Tid, hvorefter Niss Ravn tilbagekøbte den. Møllen blev da bortforpagtet til Møllebygger Pragholt, men allerede Aaret efter overtoges den af den nuværende Ejer. Møllens Vindfang er 36 Alen med Selvkrojer og Selvsvikker. I 1912 indlagdes Motorkraft. Siden Oktober 1930 benyttes en 20—24 HK. »Mias« Dieselmotor. Der drives ret betydelig Korn- og Foderstofhandel samt Handel med Kunstgødning. Der fremstilles Hønsfoder og Foderblanding.

Daler Mølle, Daler.

Ejer: Peter Henrik Tramm, f. 29. Juni 1883 i Maestrup, gift 26. Juni 1914 m. Gertrud, f. Gehrke. Oprindelig stod

der i Daler, hvor nu den hollandske Vindmølle staar, en Stubmølle. Denne blev bygget i 1780, men nedbrændte i 1913. Møllen ejedes

dengang af Soren Lausten Sorensen, som kort efter overdrog Mollen til Sonnen Martin Sorensen, som opgav Molleriet i 1914, da den nuvarende Ejer købte Mollen. Der er Landbrug paa 15 Tdr. Land. Mollens Vindfang er 30 Alen med Selvkrojer og Selvsvikker.

Damgaard Mølle pr. Hovslund. Ejere: Iver Jessen, f. 30. April 1893, g. 3. Juli 1919 med Marie Elisabeth, f. Andersen, og Peter Hansen Jessen, f. 30. Maj 1895, g. 30. Maj 1924 med Frida, f. Work, begge er født paa Damgaard Mølle. Mollen kaldtes oprindeligt Grønnebækgaard Mølle og blev bygget 1867 af Baron Stampe, der bortforpagtede den til 1875. Herefter købtes den af Iver Jessen, som i 1918 overdrog Mollen til sine Sønner, de nuvarende Ejere. Mollens Vindfang er 30 Alen med Selvsvikker. I 1921 indlagdes en 15 HK. Korting Motor. Der drives ret stort Boghvedemølle og Landbrug paa 46 Tdr. Land. Til Mollen er knyttet Korn- og Foderstofforretning.

Dybbøl Mølle,

Dybbøl. Forpagter: Carl Christian Refshauge, født 28. Februar 1909 i Haderslev, gift 5. Maj 1934 m. Sophie, f. Nissen. I 1919 for-

pagtede Møller Hans Refshauge, Dybbøl Mølle, der nu tilhører en selvejende Institution. Han drev den til 1. April 1934, da hans Søn, den nuvarende Forpagter, overtog den. Møllens Vindfang er 36 Alen med Selvkrojer og Selvsvikker. I 1924 indlagdes en 20 HK. Vølund Motor. Der er et Jordtilliggende paa 12 Tdr. Land.

Dybbøl Mølle blev bygget 1744 af Martin Christoffersen og Ketel Brodersen. Under den første slesvigske Krig — den 13. April 1849 — blev Møllen skudt ned første Gang. Under Belejringen af Dybbøl i 1864 blev Møllen den 10. April for anden Gang skudt ned. Mølleren og hans Husstand forlod — som de sidste Civile

Møllen den 17. Marts, da det første Granatstykke faldt ned i Huset. Dybbøl Mølle knejser højt paa Dybbøl-Bjergets Top, hvorfra der er en vid Udsigt over hele det smukke, historiske Landskab og videre helt over til Fyn. Den 18. April 1914, 50 Aars Dagen for Stormen paa Dybbøl, indsattes en Plade i Møllen med Vers af Præsten Thordur Tomasson. Tyskerne fjernede Pladen samme Dag, men den blev atter indmuret i 1919. Versene lyder:

Tvende Gange skudt i Grus,
 atter rejst som Møllehus,
 Vogler for et Mindebo,
 selv en Bauta, dansk og tro,
 Spejd saa langt dit Oje naar,
 Grav ved Grav i Marken staar.

Danske Mænd gav Livet hen;
 Troskab holder Skansen end,
 Taaredugget Erekrans
 slaar om Dybbøls Navn sin Glaus,
 Slægter do, men Sproget binder,
 Fremtid gror af dyre Minder.

I Omegnen af Møllen findes opstillet Kanoner fra Krigene, og der findes i det Hele en Mængde Krigsminder. Ved Møllen findes ogsaa en Flagstang med Indskrift, skænket af danske Soldaterforeninger.

Dynt Mølle pr. Broager.

Ejer: Soren Peter Jensen, f. 7. Juni 1879 i Kegnæs Mølle, g. 16. Juni 1904 m. Kristine, f. Andersen. Dynt Mølle stammer

fra omkring Aar 1600, da der laa en Stubmølle og en Vandmølle ved Krumbæk. Stubmøllen nedbrændte i 1812, hvorefter der op-

fortes en hollandsk Vindmølle. Denne brændte i 1882, hvorefter den nuværende Mølle opfortes af Lorentz Lorentzen. I 1884 købte Møller Soren Jensen Møllen, som han drev til 1906, da hans Søn, den nuværende Ejer, overtog den. Møllen har et Vindfang paa 34 Alen med Selvkrojer og Selvsvikker. I 1897 indlagdes en Gagenauer Motor. Der er et Tilliggende paa 29 Tdr. Land. Ejersens Søn, Soren Christian Jensen, f. 10. Maj 1907, paa Dynt Mølle, er Medarbejder.

Døstrup Mo- tormølle, Dø- strup.

Ejer: Peter Iversen Hansen, Søn af Møller Anders Hansen, Vinum Mølle, som blev nedlagt 1923, f. 13. Aug. 1882

i Vinum, g. 12. Juli 1922 med Johanne, f. Petersen. I 1923 blev Døstrup Motormølle bygget af Møller Peter Hansen. I Møllen

benyttes en 20 HK. Bukh Dieselmotor. Der drives Handel med Korn- og Foderstoffer, og Døstrup Kro drives i Forbindelse med Møllen.

Egen Mølle pr. Guderup.

Ejer: Carl Thoroe, f. 1. Sept. 1881 i Lert, g. 1911 m. Marie, f. Hølkønder.

Egen Mølle, som er en gammel Vandmølle, menes at stamme fra det 17. Aarhundrede. Omkring 1816 nævnes som Ejer Møller Hans Ahlmann. Som senere Ejere kan næv-

nes Møller Drescher samt Møller Hans Henriksen Møller, der 1. Maj 1903 solgte Møllen til sin Sosterson, den nuværende Ejer. Egen Mølle brændte 1. August 1914, men blev straks genopbygget. Der blev samtidig indlagt en 34 HK. »Wittenberg« Turbine samt som Hjælpkraft en 16 HK. »Deutz« Dieselmotor. Paa Møllen drives et stort Grovmølleri. Endvidere drives der et Landbrug paa 40 Tdr. Land. Ejerens Son, Carl Ludvig Lauritz Thoroe, f. 25. Januar 1912, paa Egen Mølle, er Medarbejder ved Virksomheden.

Elstrup Mølle pr. Gudstrup. Ejer: Ernst Linow, f. 17. Juni 1878 i Mecklenburg-Schwerin. Møllen blev bygget i 1888 af Christian Jacobsen, som drev den til 1913, da den købtes af Møller Ernst Linow. Møllens Vindfang er 28 Alen med Selvkrojer og Selvsvikker.

Motorkraften er sidst i 1933 fornyet med en 30 HK. Deutz Dieselmotor. Der er indlagt Person-Elevator. Møllen har et Tilliggende paa 3 Tdr. Land, og der drives Korn- og Foderstofforretning.

Emmerlev Mølle pr. Højer. Forpagter: Theodor Feddersen Roll, født 25. Januar 1900 i Højer Mølle, g. 5. Juli 1925 med Erna Mathilde, f. Schrøder.

Møllen blev bygget i 1887 af Hans Nissen Lund, som havde den i nogle faa Aar. I 1892 købtes Møllen af Theodor Feddersen, som i 1893 skænkede den til Carl Emil Roll, der blev gift med Datteren Vilhelmine. Møllen var i 5 Aar bortforpagtet til Møller Martinsen, nu Skærbæk Mølle. Siden 1926 har Sønnen Theodor Roll været Forpagter af Møllen. Møllen har Selvkrojer og Selvsvikker, og der er et Tilliggende paa 12½ Tdr. Land. Der drives Korn- og Foderstofforretning.

Felsbæk Mølle pr. Varnæs. Ejer: Mathias Møller Walsted, f. 14. April 1892 i Ry, g. 3. April 1923 med Ingeborg, f. Christiansen. Felsbæk Mølle hørte i sin Tid under Augustenborg. I 1896 købte Mathias Møller, der var gift med Anneken, f. Thuesen, Møllen. I 1906 overgik den til Svigersønnen Christian Walsted, der var gift med Elisabeth, f. Møller. I 1923 overtog Sønnen, den nuværende Ejer, Møllen. Til Møllen hører 92 Tdr. Land.

Havnbjerg Mølle pr. Nordborg.

Ejer: Christian Johansen, f. 12. Februar 1874 i Havnbjerg Mølle, g. 3. Juli 1901 med Hilma Augusta, f. Bonde. Paa Pladsen, hvor nu Havnbjerg Mølle ligger, laa i 1694 en Stubmølle, som Jorgen Petersen havde Arvepagt paa. Stubmøllen blev nedrevet i 1835, og den nuværende hollandske Mølle byggedes. I 1796 kom Møllen i Møller Peter Johansens Eje, i hvis Slægt den har været siden. Møllen har et Vindfang paa 32 indlagdes Motorkraft. Til Møllen

Alen med Selvkrojer og Selvsvikker. I 1934 hører 9 Tdr. Land.

Christian Petersen.

Jens Jensen.

Hedemølle pr. Mommark. Ejer: Jens Nielsen Jensen, f. 11. Februar 1883 i Asseballekov, g. 14. Februar 1908 med Anna Kristine, f. Petersen. Hedemølle blev bygget i 1867 af Møller Christian Carl Petersen, som drev Møllen til 1910, da Svigersønnen, den nuværende Ejer, overtog den. Møllen er i Tidens Løb blevet fuldstændig moderniseret. I Juni 1910 blev der indlagt en 10 HK. Motor. I 1911 blev Møllen beklædt med Zink. Dens Vindfang er 36 Alen med Selvkrojer og Selvsvikker. Til Møllegaarden hører 27 Tdr. Land.

Hellevad Vandmølle,

Hellevad. Ejer: Peter Jacobsen, f. 28. Nov. 1875 i Bevtofte, g. 7. Juni 1903 m. Marie, f. Schmidt.

Hellevad Vandmølle stammer fra det 17. Aarhundrede. I 1836 købte Andreas Ludvig Jacobsen fra Brede Møllen, som han drev indtil 1876, da Son-

nen Lydik Jacobsen overtog den. I 1906 overtoges Mollen af hans Son, den nuværende Ejer. Til Mollen hører 260 Tdr. Land. Der findes Fiskerianlæg, for hvilke Vandforholdene er gunstige. I 1886 indlagdes den første Turbine, der blev fornyet med en 12 HK. i 1913.

Holbøl Mølle pr. Tørsbøl. Ejer: Lorentz Peter Kistrup, f. 15. September 1888 i Holbøl Mølle, g. 23. Oktober 1921 med Kristine Andrea, f. Lorentzen. I 1885 byggede Møller Jørgen Nicolaj Kistrup Mollen som Grynsmølle, som dog efterhaanden gik over til Skraamaling. I Begyndelsen blev Mollen drevet ved Hestegang. I 1895

indlagdes en 8 HK. Petroleumsmotor, som dog ikke rigtig kunde drive Mollen, hvorfor Kistrup i 1899 fik anbragt en Vindrose, med hvilken han arbejdede til 1902. Der blev herefter indlagt en 12 HK. Deutz Motor. I 1919 overtog Sønnen, Lorentz Mollen, og udskiftede Motoren med en 20 HK. Hiller. I 1924 nedtoges Vindrosen, der erstattedes med en Vindturbine. I 1932 indlagdes en 28 HK. Hornsby Motor. Mollen drives nu som Handelsmølle med Handel med Korn- og Foderstoffer samt Godning og Brændsel. Til Mollen hører 20 Tdr. Land.

Hovslund Mølle. **Hovslund.** Ejer: Lorentz Mathiesen, f. 7. August 1905 i Hovslund. Hovslund Mølle er en holl. Vindmølle.

bygget 1870. Omkring 1890 ejedes Mollen af Baron Stampe til Grønnebækgaard i Hovslund, som skænkede den til Sprogforeningen, der bortforpagtede den til Møller Johannes Kettelsen. Senere købte Kettelsen Mollen, som efter hans Død af Arvingerne omkr. 1921 solgtes til Møller Nis Clausen. Mollen kom nu paa forskellige Hænder, indtil den i 1926 købtes af den nuværende Ejer.

Humbæk Mølle pr. Skovby, Als. Ejer: Hans Petersen Skovmand, f. 1. December 1876 i Nypohl, gift 3. April 1903 med Kathrine Marie, f. Lassen. Humbæk Mølle,

oprindelig
alene Vand-
mølle, stammer
fra Hertug
Hans d. Yngres
Tid og bruges
endnu som
Mølle. I Tiden
op til 1879 laa
der ogsaa en
Stubmølle, som
nedbrændte, hvor-
efter den nuværende
hollandske
Mølle blev bygget
af Hans Christian
Bladt, som drev den
til 1.

Januar 1900, da den købtes af Peter Petersen Skovmand. I 1907 overtog Skovmands Søn, den nuværende Ejer, Møllen. Møllens Vindfang er 35 Alen med Selvkrøjer og Selvsvikker, Jernaksel og Jernbryststykke. I 1931 fornyedes Motorkraften med en 15 HK. Thrige Elektromotor. Til Møllen hører 22 Tdr. Land. Sonnen, Peter Skovmand, f. 8. Februar 1905, er ansat ved Møllen.

Højer Mølle,
Højer. Ejer:
Carl Emil Roll,
f. 12. Oktober
1896 i Højer
Mølle, gift 26.
April 1930 m.
Meta, f. Peter-
sen. Møllen
blev bygget

1857 af Møller Carl Emil Roll, som drev den til 1887, da Sønnen Carl Emil Roll, overtog den, og havde den til 1. Maj 1930. Møllen overgik da til hans Søn, den nuværende Ejer. Møllen har et Vindfang paa 40 Alen med Selvkrøjer og Selvsvikker. I 1900 indlagdes Dampanlæg, som i 1920 erstattedes med en 30 HK. Dieselmotor. Til Møllen hører 26 Tdr. Land.

Højst Mølle pr. Ø. Højst. Ejer: Christian Blossen Rhode, f. 20. Juli 1879 i Sophiendal, Tinglev Sogn, gift 28. November 1902 med Petrine, f. Marcussen. Højst Mølle blev bygget i 1870 af Brødrene Hans og Jens Rhode. I 1877 solgte Hans Rhode sin Part til Broderen, men købte den tilbage i 1887. I 1899 døde Hans Rhode, hvorefter Sønnen Christian, den nuværende Ejer, overtog Faderens Part. Siden 1929 har Christian Rhode været Eneindehaver. Der blev i 1908 indlagt Motorkraft. Siden 1924 har der været elektrisk Drift. Møllen

har et Jordtilliggende paa 21 Tdr. Land. Ejerens Sonner, Hans og Jens, er begge Møllere og født paa Højt Mølle. Møllens Vindfang er 34½ Alen.

Julius Carstensen.

Christian Carstensen.

Jejsing Mølle, Jejsing. Ejer: Julius Anton Carstensen, f. 13. Juni 1873 i Agtrup, g. 3. April

32 HK. Tuxham Dieselmotor. Der fremstilles Rugmel, og Møllen har en Kapacitet af 70 Tdr. pr. Dag. Der drives Handel med Korn- og Foderstoffer samt Kunstgødning. Ejerens Son, Christian Carstensen, f. 10. Marts 1903, i Jejsing Mølle, er Medarbejder ved Virksomheden.

Jels Mølle, Jels. Ejer: Jørgen Jessen Jensen, f. 5. Marts 1888 i Ribe, g. 21. Nov. 1915 m. Kirstine Marie, f. Jacobsen. Jels Mølle er bygget omkring 1855 af Møller Peter Møller. Den nu, værende Ejer overtog Møllen i 1924. Møllen har et Vindfang paa 33 Alen, og der er indlagt en 14 HK. Deutz Dieselmotor.

1900 med Mommine Kirstine, f. Lorentzen, Datterdatter af Møller Frederik Blismann, Læk Mølle. Jejsing Mølle blev bygget 1870 paa det højeste Drag paa Vestkysten af Sønderjylland af Møller og Møllebygger Hans Frederik Koch, der drev den til sin Død 1898, hvorefter hans Enke fortsatte til 1900, da hun giftede sig med Møller Julius Carstensen. Efter at Carstensen havde bygget Motormøllen ved Jejsing St. i 1925, blev Vindmøllen nedrevet. I Motormøllen benyttes en

**Kastvraa Mølle
pr. Sommer-**

sted. Ejer: Peter Bogislav Carstens Nissen, f. 13. April 1891 i Kastvraa Mølle, g. 28. Jan. 1922 m. Frida Emma

Augusta, f. Follster. Kastvraa Mølle blev bygget 1870 af Møller N. P. Boysen, som ejede Tørring Mølle. I 1886 købtes Møllen af

Kresten Thomsen Nissen, som drev den til 1919, da hans Son forpagtede den til 1924, da han købte den. I 1925 nedtoges Vindfanget, og den nuværende Møllebygning opførtes i 1926. I 1904 indlagdes Motor, der fornyedes i 1906, og igen i 1919 fornyedes med en 30 HK. Deutz Dieselmotor. I 1919 indlagdes Glatstol, Riffelstol og Centrifugalsigte. Endvidere i 1926 Poreclænsstol, Rugmølleri og Silo til 609 Tdr. Fra 1900 til 1933 var tilknyttet Bageri.

Kegnæs Mølle,

Kegnæs. Ejer: Kresten Kristensen, f. 22. April 1874 i Haderup, gift 17. Okt. 1909 med Ingeborg Dorothea, f.

Andresen. Kegnæs

Mølle er en hollandsk Vindmølle, bygget 1834 af Møller Gran. Forinden stod der en Stubmølle, som nedbrændte 1832. Gran anlagde Møllen som Rug-Tvangsmølle, han havde den kun i faa Aar, idet den solgtes

til Jacob Petersen, der senere fik Tilnavnet Møller. Møllen gik i Arv til Sonnen Hans Petersen Møller, og derefter til dennes Son, Jacob Petersen Møller. I 1920 købte den nuværende Ejer Møllen, som efterhaanden er blevet moderniseret. I 1926 indlagdes en 22 HK. Dan Motor. I 1927 begyndtes Sigteri og Gryn-mølleri. Møllens Vindfang er 36 Alen med Selvkrojer og Selvsvikker. Ejersens Son, Andreas Kristensen, f. 25. November 1912, er ansat ved Møllen.

Krusaa Mølle pr. Padborg. Forpagter Antoni Balthazar Westergaard, f. 17. September 1883 i Over Jerstal, g. 21. Maj 1912 med Cathrine Eilsabeth, f. Aalling.

Krusaa Mølle er en gammel Vandmølle, idet den omtales i 1768 saaledes: »Anno 1768 er denne Mølle nedbrændt og igen opført af

Tomrermester F. Mittelstedt». Møller A. Westergaard overtog Møllen i Forpagtning i September 1933. Til Møllen hører Fiskerianlæg. Til Mølleriet er installeret en 30 HK. Motor og til Savskæreriet en 50 HK. Fra Møllen har der tidligere været drevet Elektricitetsværk.

Krusmølle pr. Aabenraa. Ejer: Frederik Hansen Møller, f. 14. September 1880 i Krusmølle. Møllen stammer fra Hertug Hans af Augustenborgs Tid. I 1884 købtes Møllen af Andreas Hansen Møller, som tidligere var Forpagter af Nordborg Mølle, som da ejedes af Onklen Møller Hans Hansen, senere Vejle Dampmølle. I 1925 overtog A. H. Møllers Søn, den nuværende Ejer, Møllen. Den gamle Bindingsværksmølle brændte i 1886, hvorefter den nuværende Mølle blev bygget. I 1914 blev der indlagt Elektricitetsværk og en 28 HK. Koburg-Gotha Turbine. Til Møllen hører 124 Tdr. Land.

Laksmølle pr. Aabenraa.

Ejer: Johannes Peter Wieding, f. 14. Septbr. 1892 i Uge, gift 1. April 1921 m. Maren, f. Lautrop.

Laksmølle blev bygget 1780 af Møller Hans Lautrop, der i 1791 blev gift med Bothilde, f. Carstensen. Møllen har stadig været i Slægtens Eje, idet den indtil 1923 er gaaet fra Søn til Søn. Den sidste mandlige Lautrop, der ejede Møllen, Christian Lautrop, døde 1931. Hans Søn, Hans Lautrop, var ansat paa Møllen, men døde efter at være hjemkommen fra russisk Krigsfangenskab i 1919, hvorfor Møllen overgik til Christian Lautrops Svigersøn, den nuværende Ejer, der købte Møllen i 1923. Til Møllen hører 86 Tdr. Land.

**Lindskov
Mølle pr. Mø-
geltønder.**

Ejer: Sonnicks
Jacobsen

Thomsen, f. 22.
Dec. 1880 paa
Lindskov Møl-
le, gift 6. Juni
1913 med Em-
my, f. Petersen, d.
1925. I 1838
købte Sonnicks
Jacobsen Møllen af
Marcus Mikkelsen.
Han drev den
til 1887, da hans
Svigersøn, der

var gift med Datteren, Marie Margrethe, overtog Møllen. Dennes Søn, den nuværende Ejer, overtog Møllen i 1913. Til Møllen har i mange Aar hort Vindmølle som Hjælpemølle. Først en Stubmølle og derefter en hollandsk Vindmølle, som brændte i 1883, hvorefter den nuværende Vindmølle blev bygget. Til Møllen hører 100 Tdr. Land. Ejeren har været Sogneraadsformand siden 1922.

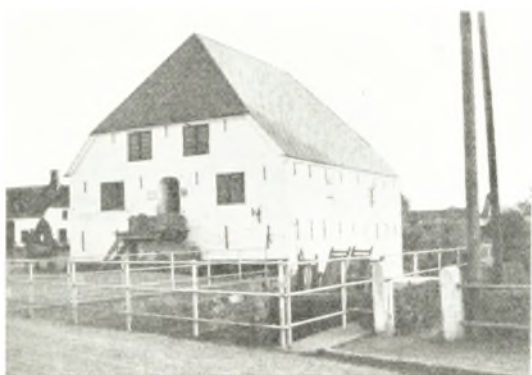

**Løgumgaard
Mølle pr. Lø-
gumkloster.**

Ejer: Johan
Vilhelm Boy-
sen Linnett, f.
26. Juni 1903 i
Møgeltønder, g.
6. Dec. 1931
med Hanne, f.

Petersen. Møllen blev bygget i 1882 af Møller Thomsen, som drev Møllen til 1918, da han solgte til Frantz Muusmann, af hvem den nuværende Ejer købte Møllen i 1928. I 1931 indlagde Møller Linnett en 25 HK. Deutz Dieselmotor. Møllens Vindfang er 36 Alen med Selvkrojer og Selvsvikker. Til Ejendommen hører 28½ Td. Land.

**Løgumkloster
Vandmølle,
Løgumkloster.**

Ejer: Svend
Nielsen, f. 18.
April 1884 i
Muldbjerg, g.
5. Marts

1919 m. Inge-
borg, f. Poul-
sen. Løgumkloster Vandmølle op-
førtes af Cisterciensermunkene i
Løgumkloster, af hvem den dreves
til Klosters Ophævelse. I 1928

overtoges Mollen af Møller Svend Nielsen. 1930 opstod der Brand i Mollen, men kun Taget odelagdes. Samme Aar blev der indlagt en 50 HK. Mahler Vandturbine, der driver en Dynamo, der leverer Strom til Byen. Desforuden drives stadig almindeligt Mølleri.

Løjt Kirkeby Motormølle, Løjt Kirkeby.
Ejer: Thomas Jacobsen, f. 20. Januar 1901 i Runde Mølle, g. 20. August 1933 m. Anna, f. Rossing. Løjt

Kirkeby Motormølle blev bygget i 1930 af Ejeren. Møller Thomas Jacobsen, der er Søn af Møller Christian Jacobsen, der en Aarrække var Ejer af Runde Mølle. I Møllen er installeret Petroleumsmotor, der nu ombyttes med Elektromotor. Der drives omfattende Korn- og Foderstofforretning, samt Handel med Kunstgødning m. m.

Mikkelsborg Mølle, Skodborg. Ejer: Christian Nielsen Smedegaard, født 1. Juni 1884 i Sdr. Logum, g. 23. Nov. 1907 med Anna Katharina, f. Thomsen. Mikkelsborg Mølle blev bygget 1912. af Møller Christian Smedegaard. Den blev ombygget i 1914. I Møllen benyttes en 12 HK. Dan Raaolienmotor.

Mels Mølle pr. Nordborg.
Ejer: Andreas Joachim Nissen, f. 5. Febr. 1907 i Witten, Westfalen, g. 15. Nov. 1932 med Sine, f. Christensen.

Mels Mølle blev bygget i 1818, den stod da i Broballe, men blev i 1848 flyttet til Melsgaard af Matzen. Møllen var en Arvepagts-

mølle. I 1859 blev Gaarden købt af Bock. Møllen var i Tidens Løb bortforpagtet til følgende: 1884—1904 Peter Hansen, hans Søn Henrik Hansen til 1908, Frederik Hansen til 1919, Chr. Reimers til 1922, hvorefter Møller Jepsen købte Møllen. I 1932 købte den nuværende Ejer Møllen af Kreditforeningen for industrielle Ejendomme. Møllen og Ejendommen er siden da fuldstændig moderniseret, idet der er indlagt Sigtteri, og Motorkraften er blevet fornyet.

Moltrup Mølle pr. Haderslev.

Ejer: Hans Thuesen, f. 1. Juni 1879 i Ulkebøl Sogn, g. 27. April 1912 m. Caroline Nielsine, f. Jensen. Moltrup Mølle blev bygget i 1871 af Møller C. Iversen, som drev Møllen til 1875, da den købtes af Møller Christian Frederik Nissen Reinholdt. Denne havde Møllen til 1. Maj 1918, da den nuværende Ejer købte den. I 1921 indlagdes en 25 HK. Deutz Dieselmotor. Møllens Vindfang er 38 Alen med Selvkrøjer og Selvsvikker. Til Møllen hører 20 Tdr. Land, og der drives Handel med Korn og Foderstoffer.

Nordborg Mølle pr. Nordborg.

Ejer: Carl Henrik Klyhn, f. 4. Marts 1877 i Altona, g. 14. Juni 1902 med Marie, f. Schultz. Nordborg Mølle er en hollandsk Vindmølle, bygget 1886 af Møller Henrik Moos. Han solgte den 1889 til Møller Carl Klyhn, som overdrog den til sin Søn, den nuværende Ejer. I Forbindelse med Mølleriet drives Korn- og Foderstof- samt Kunstgødningshandel. Møllen har et Vindfang paa 32 Alen med Selvkrøjer og Selvsvikker. 1895 blev der som Hjælpkraft indlagt Dampmaskine, der 1924 blev udskiftet med Elektromotor. Til Mølleriet hører 24 Tdr. Land. Sønnen Carl Klyhn, som er Medarbejder, er født 7. November 1910 paa Nordborg Mølle.

Nybøl Mølle, Nybøl. Ejer: Sogneraadsformand Nis Gorrissen, f. 10. Oktober 1881 i Nybøl Mølle, g. 12. Juli 1929 med Kathrine, f. Knudsen. Hvor Nybøl Mølle nu ligger, laa før en straatækket Mølle med Jordvold om, og som i 1763 af Hertug Friederich af Slesvig Holsten blev overdraget til Møller Andreas Petersen fra Smøl, der havde den til 1782. Derefter overtoges den af Peter Hollensen fra Sandberg, der i 1811 overdrog den til sin Søn, Christian Hollensen. I 1823 købtes Møllen

af Peter Henrik Jessen, der i 1854 overdrog den til sin Datter og Svingersommen Nis Gorissen. Nis Gorissens Søn Peter Henrik Gorrisen over-

tog Møllen i 1878. og overdrog den 1912 til sin Søn, den nuværende Ejer. I 1913 indlagdes en 12 HK. Deutz Dieselmotor, som i 1928 udskiftedes med en 20 HK. Elektromotor. Møllens Vindfang er 36 Alen med Selvsvikker. Der er et Tilliggende paa 30 Tdr. Land.

Nustrup Mølle pr. St. Nustrup.

Ejer: Christian Christiansen, f. 17. Maj 1881 i Klattrup. Smidstrup Sogn.

Møllen menes at være bygget omkring 1856 af Hans Andersen Krüger, som bortforpagtede den. I 1896 solgte han den til H. H. Güb-

bi, som havde haft den i Forpagt-

ning. I 1911 mageskiftede Ivar Bjørholm sin Ejendom, der laa Syd for Møllen, med denne. Den nuværende Ejer købte Møllen i 1930. I Oktober 1933 blæste Vindfanget ned, hvorefter der indlagdes en 24 HK. Mias Motor. Der drives Forretning med Korn- og Fødestoffer. Til Møllen hører 3 Tdr. Land.

Niels Nørgaard.

Lauritz Nørgaard.

Nymølle pr. Ballum. Ejer: Niels Jøfsen Nørgaard, f. 25. Januar 1876 i Raahede. g. 26. April 1903 med Ane Marie, f. Thomsen. Oprindelig laa der en Stubmølle i Mølby, som hørte under Ballum. Stubmøllen blev nedrevet i 1861, hvor-

efter den nuværende holl. Vindmølle blev bygget i Ballum. Den blev bygget af Møller Broder Thomsen Nicolajsen, der straks overdrog den til sin Søn, Ingvard Nicolajsen. Han drev Møllen i nogle Aar, hvorefter den blev bortforpagtet til forskellige, indtil den i 1888 købtes af Møller Hans Andersen Hansen. Han bortforpagtede den først til Svigersønnen, Peter Jørgensen, og senere, i 1901, til Møller Niels J. Nøgaard. I 1902 købte Nøgaard Møllen, som han drev til 1933, da han bortforpagtede den til sin Søn, Lauritz Nielsen Nøgaard, f. 18. Januar 1904 i Nymølle. I 1927 indlagdes en 16—18 HK. Dieselmotor Deutz. Møllens Vindfang er 30 Alen med Selvsvikker. Der drives Korn- og Foderstofforretning og Landbrug paa 13 Tdr. Land.

tog Møllen. 1911 nedbrændte Møllen, og Petersen byggede den nuværende Motormølle. Møller Petersen var med i Verdenskrigen og faldt 1916, hvorefter hans Enke fortsatte Mølleriet til 1930, da hun solgte til den nuværende Ejer, Møller Nis Hansen Nissen, der er Søn af Møller Nis Hansen Nissen, Ærø, moderniserede Møllen. Der findes en 25 HK. »Deutz« Dieselmotor samt Vindmotor. Til Møllegaarden hører 8 Tdr. Land.

Ottersbøl Mølle pr. Døstrup. Ejer: Hans Jakob Vodder, f. 15. Juli 1892 i Ottersbøl, g. 26. Januar 1917 med Marie Kristine, f. Brodersen. I 1890 købte Møller Okke Andersen Brodersen Ottersbøl Mølle. Den nedbrændte 1895, hvorefter den nuværende hollandske Vindmølle blev opført. Møller Brodersen havde Møllen til sin Død 1927, hvorefter den overgik til hans Svigersøn, den nuværende Ejer.

Over Jerstal Mølle, Over Jerstal. Ejer: Niels Chr. Hoffbeck, f. 20. Januar 1903 i Haderslev, g. 29. December 1929 med Anna Marie Jessine, f. Bollmann. Over Jerstal Mølle blev bygget 1884. G. Schmidts Enke bortforpagtede i 1932

Nymølle pr. Guderup. Ejer: Nis Hansen Nissen, f. 13. Septbr. 1901 i Bregninge, Ærø, g. 9. Dec. 1923 m. Anna, f. Søby. Den oprindelige

holl. Vindmølle blev bygget 1874 af Møller Lauritz H. Petersen, som drev den til sin Død 1881, da hans Søn, Møller Jørgen Petersen, over-

Møllen til Møller Hoffbeck, der købte den i 1933. I 1922 blæste Møllens Vindfang ned og blev ikke senere genopbygget. I 1920 blev der ind-

lagt en 20 HK. Reform Motor. Møllen har et Tilliggende paa 5 Tdr. Land, og der drives Handel med Korn- og Foderstoffer.

Padborg Mølle, Padborg.

Ejer: Nicolaus Schmidt, f. 7. April 1882 i Padborg, g. 6. Nov. 1906 m. Auguste, f. Ehmer. I 1868 byggede Johan-

nes Leberecht Jensen Padborg Mølle, som han 10 Aar senere solgte til Møller Hinrich Schmidt. Der blev indlagt Motorkraft i 1897. Da

Heinrich Schmidt døde i 1913 overtog hans Søn, den nuværende Ejer, Møllen, som han siden 1906 havde været Medindehaver af. Han byggede en 2 Etagers Lagerbygning med tilhørende Svinestald. Ved Genforeningen mistede Møllen en Del Kunder, men det er senere lykkedes Mølleren at udvide Kundekredsen nordpaa. Der er oprettet Saasædreneri. I 1929 indlagdes 2 Dieselmotorer med tilsammen 60 HK. I 1933 købtes en stor Bygning til yderligere Lagerplads. Der drives omfattende Forretning med Korn, Foderstoffer, Markfrø, Kunstgødning, Trælaster og Støbogds. Harreslev Mølle har i en Aarrække været i Familien Schmidts Besiddelse.

Raahede Mølle pr. Hviding.

Ejer: Niels Oksens Brodersen, f. 19. December 1885 paa Raahede Møllegaard, g. 3. Maj 1933 m. Anna Kathrine, f.

Jensen. Møllen menes at være bygget omkr. 1790. I 1819 ejedes Møllen af Familien Thyssen, blandt hvilke en Datter Else Thyssen blev

gift med Møller Niels Oksen Brodersen fra Ottersbøl Mølle, der fik Møllen i 1838 og havde den til sin Død 1884. Herefter overgik den til hans Son, Lauritz Brodersen, hvis Son, den nuværende Ejer, overtog Møllen i 1913. Til Møllegaarden horte oprindeligt 100 Tdr. Land, som Lauritz Brodersen forpagtede af sin Moder. Gaarden blev imidlertid solgt i 1899. Møllens Vindfang er 35 Alen med Selykrojer og Selvsvikker. I 1921 indlagdes en 15 HK. Deutz Raaolienmotor. Der drives Handel med Korn- og Foderstoffer, og Møllen har et Tilliggende paa 24 Tdr. Land.

**Rangstrup
Motormølle
pr. Agerskov.**
Ejer: Christian
Hansen Adamsen, f. 24. April
1900 i Tornum,
Lintrup Sogn.
I 1928 etablerede Chr. H.

Adamsen Motormøllen i Rangstrup. Der benyttes en 20 HK. Deutz Dieselmotor. Der drives ret stor Korn- og Foderstofforretning.

Roager Mølle, Roager. Ejer: Enkefru Anna Marie Margrethe Clausen, f. Jensen, g. 5. April 1917 med Møller Frederik Clausen, f. 7. November 1875 i Nordborg, død 1931. Møllen stod oprindeligt i Brøns, men blev i 1859 flyttet til Roager af Møller Lydik Jacobsen. Møllen var bortforpagtet til 1902, da Møller Frederik

Frederik Clausen.

Lauritz Clausen.

Clausen købte den og drev den til sin Død. Hans Enke fortsatte Driften med Sønnen, Lauritz Clausen, f. 23. November 1907, paa Roager Mølle, som Bestyrer. I 1928 nedtoges Vindfanget og erstattedes med Vindmotor. Der benyttes desuden en 14—17 HK. Tuxham Raaolienmotor. Til Møllen er knyttet Korn- og Foderstofforretning.

Runde Mølle pr. Løjt Kirkeby. Ejer: Erling Buhl Laursen, f. 8. Februar 1905 i Skivholme, g. 27. September 1928 med Anna Kristine, f. Kock. Runde Mølle horte

under Gottorp og var altsaa en fyrstelig Mølle. Den maa være meget gammel, da den nævnes allerede Aar 1600. I 1709 havde Husfoged Jessen, Aabenraa, Møllen i Arveforpagtning. Senere havde Slægten Eschelsen den i flere Generationer. Runde Mølle havde i mange Aar Stridigheder med Slibemølle, af hvilken den folie sine Møllerettigheder krænkede. I 1895 købte Jens Jacobsen Møllen af Jes Eschelsen, han overdrog den Aaret efter til sin Broder Christian Jacobsen. I 1931 købte den nuværende Ejer Møllen af Sønderjyllands Kreditforening. Til Møllen hører 50 Tdr. Land.

**Rurup Mølle
pr. Toftlund.**

Ejer: Andreas Andersen, f. 24. Nov. 1895 i Hlla v. Broager, g. 19. December 1920 med Helga, f. Rossen. Møllen

stammer fra 1877, da den blev bygget af Peter Repsdorf, som drev den til 1905, da Peter Thielssen købte den, og havde den til

1911. Møllen kom nu paa forskellige Hænder til 1920, da den nuværende Ejer købte den af Th. Simonsen. Møllens Vindfang er 38 Alen med Selvkrøjer og Selvsvikker. I 1923 indlagdes en 16 HK. Dieselmotor.

**Røde Mølle
pr. Røde Kro.**

Ejer: Hans Chr. Jacobsen, f. 9. Jan. 1876 paa Røde Mølle, g. 24. Juli 1903 med Kjestine Eline, f. Brodersen.

Møllen blev bygget i 1868 af Andreas Jacobsen, Hellevad Vandmølle, der bortforpagtede Møllen til sin Son, Hans Jessen Jacobsen, som købte den efter 5 Aars Forløb. Hans Søn, den nuværende Ejer, overtog Møllen den 1. April 1903. I 1896 indlagdes en Deutz Benzinmotor, der i 1911 erstattedes med en 40 HK. Kørting Motor. I 1924, efter at Møllen var brændt, indlagdes desuden en 60 HK. Kørting Dieselmotor. Siden 1911 har Møllen forsynet Byen Røde Kro med Lys. Ejerens Søn, Niels Jacobsen, f. 23. Marts 1911, paa Mollegaarden er ansat ved Møllen.

Selbjerg Mølle pr. Hoptrup.

Ejer: Ewald Christensen,
Søn af Møller Rasmus Christensen, Raarup Mølle, f. 4. Februar 1892 i Raarup, g. 30. Juni 1928 med Ruth, f. Ramberg. Selbjerg Mølle er bygget i 1934 af Ejeren Ewald Christensen, tidligere Forpagter af Østergaards Mølle. I

Møllen benyttes en 35 HK. Mias Dieselmotor. I Møllen findes Kværn, Havrevalse, Blandemaskine, Sædekornsrenseri, Afsvampningsmaskine og Melassefoderanlæg.

Skallebæk Mølle pr. Ribe.

Ejer: Niels Hansen Kuntz,
Søn af Møller Peter Kuntz,
der har ejet Asbøl Mølle, f. 18. Juni 1896 i Vester Sattrup,

g. 3. December 1922 med Emmy, f. Hansen. Skallebæk Mølle var oprindelig Vandmølle og Stubmølle, som nedlagdes 1838—39, da den nuværende holl. Mølle byggedes. Den nuværende Ejer købte Møllen af Carl Schneider og Jes Vestergaard, som havde købt den af et Aktieselskab. Møllen har et Vindfang paa 34 Alen med Selvkrojer og Selvsvikker. I 1924 indlagdes en 15 HK. Raaliemotor, som i 1931 udskiftedes med en 20—24 HK. Mias Dieselmotor.

Sillerup Mølle pr. Fjelstrup.

Ejer: Heinrich Wilhelm Freese, f. 18. Okt. 1883 paa Sillerup Mølle, g. 16. Dec. 1923 m. Anna Margrethe, f. Jørgensen. Sillerup Mølle blev bygget i 1859 af Møller Laue Enevoldsen, der efter 1½ Aars Forløb solgte den til Kristian Gottlieb Nielsen.

der kun havde Møllen i 1/2 Aar. Herefter købtes Møllen af Heinrich Wilhelm Freese, der i 1878 overdrog den til sin Søn, Christian Friederich Freese. Denne drev den til 1917, da hans Søn, den nuværende Ejer, overtog den. I 1927 indlagdes en 25 30 HK. Deutz Dieselmotor. Møllen har et Vindfang paa 22 Meter. Til Møllegaarden hører 13 1/2 Tdr. Land. Der drives Handel med Korn- og Foderstoffer. Ejersens Søn af første Ægteskab, Christian Friederich Freese, f. 29. Juni 1909, er ansat paa Møllen.

**Skelde Mølle
pr. Broager.**

Ejer: Thomas Madsen, f. 21. Juni 1882 i Skelde Mølle. Møllen byggedes i 1867 af Grd. Carsten Jepsen, Jens

Andersen og Didrik Holst, som drev Møllen ved Bestyrer indtil 1869, da Møller Thomas Madsen købte den. Madsens yngste Søn Thomas overtog Møllen 1. Januar

1914, idet den ældre Broder Nicolaj, da allerede havde overtaget Møllen i Aynbol. I 1896 indlagdes Motor, som i 1929 fornyedes med en 15 HK. Deutz Motor. Møllens Vindfang er 34 Alen, og Møllen har et Tilliggende paa 5 Tdr. Land.

Skodsbøl Mølle pr. Broager.

Ejer: August Georg Theodor Høck, Søn af Møller Peter Høck, Adsbøl Mølle, f. 23. April 1878 i Langballeaa, g. 18. Juli 1901 med Dorteaa, f. Hansen. Skodsbøl Mølle blev bygget omkr. 1877 af Møller Peter Thomsen, som efter 3 Aars Forløb solgte den til Johannes Brammer. Denne solgte i 1901 Møllen til den nuværende Ejer. Siden er Møllen blevet beklædt med Jern, og Motorkraften er i 1919 blevet fornyet med en 25 HK. Deutz Dieselmotor. Der drives Korn- og Foderstofforretning.

Slibemølle pr. Gjenner. Ejer: Christian Mathias Wulff Lund, f. 13. December 1899 i Aarhus, gift 31. Januar 1928 med Bertha, f. Karstoft. Møllen blev bygget som Slibemølle af Sognefoged Jens Bundesen omkr. 1815. I 1820 skriver Sognepræsten Pastor Kier om den, at »den indbringer ikke lidet i denne Egn, hvor mange Smede kommer med deres Leer og Hakkelseknive og andre Ting at lade slibe. Der er to Stene i denne Mølle og Vand i Overflødighed.« I 1830'erne byggedes Gaarden Hovgaard af samme Familie, og nu blev Møllen ogsaa Kornmølle. Men Møl-

leriet førte i mange Aar til Stridigheder med Ejeren af Runde Mølle, som krævede alt Kornet der hen. Møllen forblev i Slægtens Eje til omkr. 1860. Den nuværende Ejer kom til Møllen som Bestyrer i 1927, og købte den i 1928. Til Møllen hører 44 Tdr. Land.

Skovby Mølle, Skovby.

Ejer: Jørgen Christensen
Hansen, f. 8. Nov. 1899 i Skovby, g. 14. Maj 1926 med Kristine Marie, født Bornefeld.

Møllen byggedes i 1878 af Møllebygger Christian Jacobsen fra Olsloft. Møllen ejedes indtil 1906 af Peter Jacobsen, som da solgte til Jørgen Schmidt. Denne solgte i

1926 til den nuværende Ejer. I Møllen benyttes nu en 20 HK. Elektromotor, der afløste en Petroleumsmotor.

Skærbæk Mølle, Skærbæk.

Ejer: Johs. Martinsen, f. 7. Juli 1881 i Kjærgaard, g. 6. Februar 1925 med Kathrine, f. Nielsen. Skærbæk Mølle er en hollandsk Vindmølle, bygget 1870 af Møllebygger Simon Simonsen. Den blev bygget til en Gaardejer i Arrild Sogn.

men blev samme Aar flyttet til Skærbæk, da der i Forvejen var en Mølle i Arrild. Møllen ejedes i en lang Aarrække af Kolmand Petersen i Døstrup. Den nuværende Ejer købte Møllen i 1926 af Møller Nicolaj Arnum.

Slotsmøllen, Sønderborg. Ejer: Enkefru Dortha Bertelsen, f. Christensen, g. 1884 med Jørgen Bertelsen, f. 1850 paa Slotsmøllen, død 1920. Den 15. November

1790 købte Otto Heinrich Thiessen den store Slots- have og byggede paa Grunden en Mølle, kaldet Slots- møllen. Thiessen havde Møl- len til 1833, da hans Svo- ger Christian Petersen over- tog den og straks efter af- hændede den til Marcus Pe- tersen. I 1837 nedbrændte

Møllen, som straks genopførtes og bortforpag- tedes til Møller Bertelsen, der købte den i 1847. I 1852 døde Jørgen Bertelsen, hvorefter Enken bortforpagtede Møllen i 10 Aar til Jørgen Frost, hvorpaa hun selv drev den med Hjælp af sine Søner, der nu var voksne. Den 18. April 1864 blev Møllen skudt i Brand, men straks genop- bygget. Den østrigske Skanse 5 blev anlagt paa Møllens Jord. Da Krigen udbrød 1870, blev Møllen nedrevet, fordi den laa for nær ved

Skansen, og flyttet til Tinglev, hvor den nedbrændte i 1932. Enkefru Bertelsen døde 1869 efter at have overdraget Møllen til sin ældste Søn Claus. Han døde imidlertid Aaret efter, og Brødrene Thomas og Jørgen fortsatte Driften, til Møllen blev nedrevet. Den nuværende Mølle blev bygget i 1874—75 noget længere mod Nord. Thomas Bertelsen døde som ugift i 1918, og Jørgen døde i 1920, hvorefter hans Enke fortsætter Driften med Bistand af sine 3 Børn, Sønnen Thomas, der passer det grovere Arbejde, Datteren Kristine, der kører Lastbilen, og Datteren Elisabeth, der passer Kværnen. I 1926 nedtoges Vindfanget, og Møllen drives nu ved Elektromotor. Sønnen er født 1885 og Døtrene, der er Tvillinge, 1895.

Spandet Møl- le pr. Arnum.

Ejer: Thomas Jørgen Thom- sen, f. 13. Sept. 1884 i Løgum- gaard, gift 8. Jan. 1911 med Marie Karoli- ne, f. Hansen.

Spandet Mølle laa oprindelig i Mølby, men nedbrændte i 1904, hvorefter den blev opbygget paa sin nuværende Plads. Møller Hans

Caspersen byggede Møllen, som han drev til 1910, da den nuværende Ejer købte den. Møllen har et Vindfang paa 34 Alen, og der benyttes en 12 HK. Thrige Elek- tromotor. Der drives Handel med Korn- og Foderstoffer. Til Møllen hører 68 ha Jord.

Store Jynde vad Mølle, St. Jynde vad. Ejer: Christian August Mathiesen, f. 28. August 1875 i Lille Jynde vad, g. 27. November 1903 med Sophie Hedvig, f. Clem- mensen. Møllen er en smukt beliggende Vandmølle, der i 1896 flyttedes til sin nuværende Plads. Af tidligere Ejere kan nævnes Møller Foss, Møller Hermann

Begen, der var bosat i England en Del Aar, men overtog Møllen efter sin Fader. Efter Begens Død drives Møllen af Enken, til hun i

1913 solgte den til Møller Heinrich Fledt. Denne solgte i 1918 Møllen til den nuværende Ejer. I 1896 indlagdes Turbineanlæg. I 1908

installeredes Elektricitetsværk, der forsyner Byen. I 1919 indlagdes Valsestole, Pudsemaskine og Boghvede-Grynmølle. Møllen har et Jordtilliggende paa 40 Tdr. Land. Sønnerne, Lorentz Chr. Mathiesen, f. 16. Januar 1912 i Kiskelund, og Christian Mathiesen, f. 2. Juni 1915 i Nr. Smedeby, er ansat paa Møllen.

**Svenstrup
Savmølle,
Svenstrup.**

Ejer: Lauritz Petersen, f. 10. Juni 1877 paa Svenstrup Mølle, g. 23. Marts 1900 med Synne, f. Nicolaj-

sen. Møllen blev bygget i 1866 af Møller Lauritz Petersen, som efter faa Aars Forløb overdrog den til sin Søn, Peter Petersen, der i 1900

overdrog den til sin Søn, den nuværende Ejer. I 1884 nedbrændte Møllen, som straks genopbyggedes. Der har paa Møllen været drevet Savværk, lige fra den blev bygget i 1866. I 1896 indlagdes Motor, i 1900 Dampmaskine, som i 1920 afløstes af en 12 HK. Raaolnemotor. Møllens Vindfang er 28 Alen med Selvkrojer og Selvsvikker. Der er et Tilliggende paa 10 Tdr. Land. Ejerens Søn, Peter Petersen, f. 10. August 1900, paa Møllegaarden, er ansat ved Møllen.

Sønder Hostrup Mølle pr. Felsted. Ejer: Hans Hansen Beck, f. 24. Juni 1867 i Jernhyt, g. 6. September 1910 m. Anna, f. Bojskov, død 15. Januar 1932. I 1896 blev Møllen bygget af Rasmus Hansen (Smeden i Dybbøl), som bortforpagtede den til for-

skellige. I 1902 købte den nuværende Ejer Møllen, som var en Del forfalden, men som Beck lod fuldstændig modernisere. I 1916 indlagdes en 10—12 HK. Reform Motor. Møllen har et Vindfang paa 32½ Alen med Selvkrojer og Selvsvikker. Der drives Korn- og Foderstofforretning.

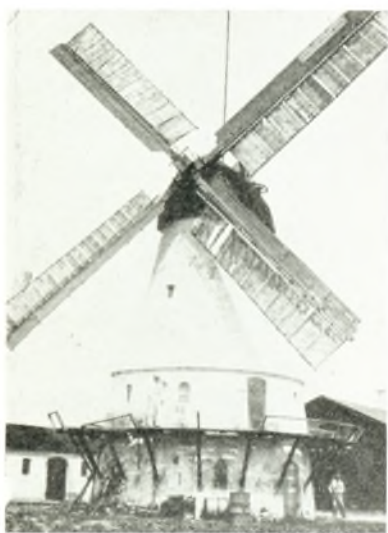

Tandslet Mølle, Tandslet.

Ejer: Chresten Jørgensen Jensen, f. 28. Juni 1875 i Asserballe Skov, gift 19. Febr. 1897 med Anna Kathrine, f. Hansen.

Tandslet Mølle blev bygget 1880 af Møller Jørgen Jacobsen, som drev Møllen til 1899, da den købtes af den nuværende Ejer. I

1895 indlagdes Motor, som er blevet fornyet flere Gange, sidst 1. August 1934, med en 15 HK. Thrige Elektromotor. Møllens Vindfang er 36 Alen med Selvkrojer og Selvsvikker.

Toftlund Vestermølle,

Toftlund. Ejer: Mads Edvard Hansen, f. 27. September 1896 i Petersborg Mølle, Uge Sogn, gift 1. Juni 1925 med Maria Magdalene, f. Staaek. Møllen blev opført i Toftlund, efter at være flyttet fra Højrup i 1898 af Møller Boysen, som drev Møllen til omkring 1902, da den overtoges af H. J. Schmidt, som havde den til 1906. Den købtes da af Møller Anders Lorentzen, som efter ½ Aars Forløb solgte til Møller Mads Hansen, efter hvis Død 1931 Møllen overtoges af hans Søn, den nuværende Ejer.

Tinglev Mølle, Tinglev. Ejer: Iver Jørgen Hansen, f. 30. April 1906 i Ashol Mølle, gift 6. Juni 1929 med Laura Elene, f. Hansen. I 1870 blev Tinglev Mølle flyttet til sin nuværende Plads, idet den til da stod i Sønderborg og hed Slotsmøllen. Her blev den imidlertid beordret nedbrudt ved Krigens Udbrud i 1870. I 1908 købte Møller Hans Jørgen Hansen Møllen af H. J. Hansen jun. i Graasten. Han overdrog i 1926 Møllen til sin Søn, den nuværende Ejer. Møllens Vindfang er 32 Alen med Selvsvikker. I 1908 indlagdes Dampanlæg, som

blev 1869 flyttet til Trappen Møllen ejedes da af Møller Adolf Vommelstoff. I 1910 købte den nuværende Ejer Møllen. I 1911 inførtes Motorkraft. Der var først en Benzinnmotor, derefter en Naftalinnmotor og endelig i 1923 en 20—25 HK. Deutz Dieselmotor. Møllen har et Vindfang paa 34 Alen. Der drives Korn- og Foderstofforretning.

i 1914 ændredes til Motoranlæg, der i 1928 fornyedes med en 30 HK. Deutz Dieselmotor. Der drives Handel med Korn- og Foderstoffer.

Trappen Mølle pr. Graasten.

Ejer: Martin Petersen Møller, f. 17. December 1873 i Lyngby ved Grenaa, gift 20. Juli 1903 med Anna Margrethe, f. Hansen, død 1928. Trappen Mølle stod oprindeligt ved Munke Vandmølle, men

Tumbøl Mølle pr. Felsted.

Ejer: Jørgen Nielsen, f. 6. Dec. 1873 i Kværn, gift 8. Maj 1898 m. Anna Kathrine, f. Jørgensen. Møllen

blev bygget i 1872—73 af Peter Møller, som drev den i kort Tid, hvorefter den overtoges af hans Svigersøn, som ogsaa kun havde den i kort Tid. Derefter var den bortforpagtet til Møller Peter Nissen, for senere at overgaa til en Søn af ovennævnte Peter Møller, der i 1906 solgte til den nuværende Ejer. Møller J. Nielsen har efterhaanden fuldstændig moderniseret Møllen.

I 1923 blev der indlagt ny Motor, en 20 HK. Reform. Møllen har et Vindfang paa 36 Alen med Selvsvikker. Der drives Korn- og Foderstofforretning.

Uldal Mølle pr. Vøjens. Ejer:

Thomas Thomsen, f. 5. Marts 1878 i Skrydstrup, g. 4. December 1903 med Hulda Euphemia, f. Paulsen. Uldal Stubmølle stod oprindeligt i

Mogeltønder, hvor den blev bygget i 1737 af Møllebygger Andresen. Herfra blev den flyttet til Bolderslev, hvorfra den omkr. 1878 blev flyttet til Uldal. I 1878 købte Møller Andreas Nissen Møllen af Møller Andersen. Nissen havde den til 1895, hvorefter hans Plejesøn, Grdr. Rasmus Møller, havde den til 1905, da den købtes af den nuværende Ejer. I Møllen benyttes en 16 HK. Kramper Motor.

Ullerup Mølle pr. Avnbøl.

Ejer: Nicolaj Madsen, f. 28. Marts 1903 i Avnbøl Mølle, gift 1934 med Kristine, f. Læbel. Ullerup Mølle blev

bygget i 1899 af Chr. Johansen, der havde den til 1906, da den købtes af Heinrich Petersen, der i 1912 solgte til Møller Thomsen.

Møllen ejedes derefter af Møller Rasmus Petersen og derpaa af Hans Schmidt, der i 1927 solgte til Peter Madsen. Denne døde imidlertid, hvorfor Møllen overgik til hans Fader, Nicolaj Madsen, Avnbøl Mølle, der i 1932 overdrog den til sin Son, den nuværende Ejer. Møllens Vindfang er 33 Alen med Selvsvikker. I 1926 indlagdes en 14 HK. Deutz Dieselmotor.

Vandmøllen, Tønder. Ejer: Enkefru Johanne Bachmann. I 1790 kom Asmus Boyesen til Tønder Vandmølle, som han havde til 1807, da Sonnen Christian Nissen Bachmann overtog den. Fra 1836 til 1882 ejedes Møllen af Jørgen Bachmann og fra 1882

til 1892 af Christian Nissen Bachmann. Fra 1892 til 1918 ejedes Møllen af hans Son, hvis Enke, ovennævnte Johanne Bachmann, nu driver Møllen sammen med Sonnerne Hans Feddersen Bachmann, f. 9. Februar 1896, g. 24. April 1924 med Freja, f. Hagge, og Carl Bachmann, f. 4. Marts 1907, g. 1934 med Jeanette, f. Hagge.

Varnæs Mølle, Varnæs.

Ejer: Jørgen Sibbesen, f. 23. August 1873 i Gammelgab. g. 8. Marts 1928 med Anna Sophie, f.

Schmidt. Møllen, der før i Tiden kaldtes Haabets Mølle, blev bygget 1878 af Møllebygger Peter Bossen til Mathias Christian Mathiasen i Hojer.

I 1881 købtes Møllen af Hans Petersen Lund, der havde den til 1897, da han solgte den til Lorentz P. Alnor, der drev Møllen til sin Dod 1923. Derefter ejedes Møllen af Henrik Andersen til 1930, da den nuværende Ejer købte den. Møllen har et Vindfang paa 38 Alen med Selykrøjer og Selysvikker. I 1924 indlagdes en 20 HK. Reform Motor.

Vedsted Mølle pr. Over Jerstal. Ejer: Thomas Thomsen, f. 16. Jan. 1875 i Grønnebæk, gift 17. Marts 1903 m. Marine Kathrine, født Gubi.

Vedsted Mølle blev bygget i 1872 --73 af Møller Gram, som havde Møllen i ca. 20 Aar, hvoraf den var bortforpagtet de sidste Aar. I

1894 købtes Møllen af den forhenværende Leder af Slotsmøllen i Haderslev, Møller Petersen. Han havde Møllen i nogle faa Aar, hvorefter han solgte den til Møller Petersen fra Angel. Møllen kom paa forskellige Hænder indtil 1905, da den købtes af den nuværende Ejer. Møllens Vindfang er 36 Alen med Selykrøjer og Selysvikker. I 1913 indlagdes en 20 HK. Dieselmotor. Der drives Korn- og Foderstofforretning.

Vestermølle pr. Nordborg. Ejer:

Erik Jacobsen, f. 27. September 1861 i Ukkehølle, gift 12. Februar 1916 med Theodora Ansine, f. Olsen. Oprindeligt var Vestermølle en Vandmølle,

som i ca. 200

Aar har været i samme Slægts Eje, Møller Hans Hansens Familie. Der blev senere bygget en Stubmølle, som brændte i 1882, hvorefter den nuværende holl. Vindmølle blev bygget. Hans Hansen solgte Møllen 1912 til den nuværende Ejer. 1923 blev Mølleri nedlagt som Kundemølleri, og Møllen mæler nu kun til eget Brug. Til Møllegaarden hører 38 Tdr. Land. Sønnen Jørgen Jacobsen, som er født paa Møllegaarden, er Medarbejder ved Bedriften.

Visby Mølle,
Visby. Ejer:
Frederik Dam-
gaard, f. 7.
Maj 1883 i
Barril, gift 26.
Maj 1917 med
Bodine, f. Ja-
cobsen. Møllen
blev bygget i

1863 af Møller Frederik Høyberg, som havde Møllen til 1875, da han solgte den til John Schmidt. I 1887 købte C. O. Drehn Møllen, som han drev til 1912, da den overtoges af hans Søn, Carl Otto Drehn. Denne faldt i Krigen 1915, hvorefter hans Enke fortsatte til 1917, da hun giftede sig med den nuværende Ejer. Møllens Vindfang er 22 Meter med Selykrøjer og Selvsvikker. I 1927 indlagdes elektrisk Drivkraft. Møllen har et Tilliggende paa 9 Tdr. Land.

Vollerup
Mølle pr. Bol-
derslev. Ejer:
Enevold Fal-
kenlove Simo-
sen, født 30.
April 1911 i
Vollerup Møl-
le, g. 29. April
1934 m. Anna,

f. Frandsen. I 1874 byggedes Vollerup Mølle af den nuværende Ejers Bedstefader, Hans Jacob Simonsen, som drev Møllen til 1906, da hans Søn Simon Simonsen overtog den, og drev den til sin Død 1929. Møllen blev derefter overtaget af Simonsens 3 Døtre, som fortsatte Driften, indtil den yngre Broder, den nuværende Ejer, overtog den. I December 1933 nedbrændte Møllen, hvorefter den opbyggedes som Motormølle. Der er indlagt en 25 HK. Deutz Dieselmotor. Endvidere forefindes en 15 HK. Elektromotor. Møllen har et Tilliggende paa 30 Tdr. Land. Der drives Korn- og Foderstofforretning.

Østerby Mølle pr. Kegnæs.

Forpagter:
Hans Kramer,
f. 22. Maj 1900
i Østerby Mølle,
g. 21. Febr.
1924 med Kathrine
Anna, f. Horne. Østerby
Mølle blev bygget 1834 af
Møller Hans Kock. Hans
Søn Nis Kock overtog den
1861. Han døde 1871, hvorefter

Nis Kock.

Enken bortforpagtede den nogle Aar. Hun drev den dog derefter selv i et Par Aar, indtil hun i 1883 overdrog den til Jørgen Peter Nielsen, der var gift med Datteren, Elisabeth Christine Kock. I 1893 solgte Jørgen Nielsen Møllen til Møller Hans Kramer, der døde 1919, hvorefter Enken fortsatte Driften til 1924, da hun bortforpagtede Møllen til sin Søn, ovennævnte Hans Kramer.

Jørgen Nielsen.

Hans Kramer.

Østergaard Mølle pr. Hoptrup. Ejer: Emanuel Erikson, f. 27. September 1895 i Sønderbroby Sogn, gift 28. Februar 1925 med Elvine, f.

Hansen. Østergaard Mølle er en gammel Vandmølle, en saakaldt Kongsmølle, idet den var Fæstemølle under Kronen og var tildelt et Herred eller en Del deraf, hvis Landmænd havde Pligt til for en fastsat Afgift at lade deres Korn male paa Møllen. Den nuværende Ejer købte Møllen i 1932.

Øster Sorterup Mølle pr. Vester Sorterup. Ejer: Christian Peter Dixen, f. 18. August 1889 i Langetved, gift 12. Juli 1912 med Anna Marie, f. Hansen. Møllen stod oprindelig i Kjer paa Als, men flyttedes til Øster Sorterup i 1912 af Jens Peter Jørgensen. Møllen overgik straks efter til Møller Westergaard, der havde den i 2 Aar. Derefter købtes den ved Auktion af Bagermester Christen Barthram, der drev den til 1918, da den nuværende Ejer købte den. I 1922 indlagdes en 20 HK. Dieselmotor. 1934 nedtoges Vindfanget, og der indlagdes elektrisk Drift.

Handelsmøller.

»Aalborg ny Dampmølle«, Akts., Aalborg, er direkte Arvtager efter A/S. Aalborg Dampmøller, der i 1881 blev stiftet til Overtagelse af de tre aalborgske Handelsmøller: Pagh's Dampmølle, Ny Mølle ved Vesteraa og Gml. Mølle ved Østeraa. De to sidstnævnte Møller nedlagdes i Halvfemserne, efter at Aalborg By havde afkøbt dem Vandkraften, og Aaløbene var ledet uden om Byen, og Virksomheden omfattede derefter kun Pagh's Dampmølle. Denne Mølle byggedes i 1857 af Storkøbmand og Skibsreder Poul Pagh paa den Plads vest for Byen, hvor der ifl. kgl. Bevilling af 1839 var bygget en hollandsk Vindmølle, og var den første større moderne Dampmølle i Nordjylland. Efter Poul Pagh's Død i 1871 drev hans Enke Virksomheden videre indtil 1876, da den afhændedes til Isidor Henius, tidl. Ejer af Aalborg Spritfabrik, der nu førte Virksomheden videre til 1881, da den afhændedes til A/S. Aalborg Dampmøller.

I Februar 1901 nedbrændte Pagh's Dampmølle fuldstændig og A/S. Aalborg Dampmøller traadte i Likvidation, hvorefter A/S. Aalborg ny Dampmølle, stiftet den 1. Oktober 1901, paa den nedbrændte Møllens Grund opførte en ny, moderne Handelsmølle. Denne Mølle har i Aarenes Løb undergaaet en stærk Udvikling, ombygget, udvidet og moderniseret Gang paa Gang, saaledes i 1910, 1924 og 1927. I sidstnævnte Aar byggedes yderligere en stor Havne-Silo, der kan rumme 2800 Tons Korn, foruden at Siloen ved Møllen kan rumme 1200 Tons Korn. Møllen kan nu formale 800 Hkktg. Hvede og Rug i Døgnet og er en i enhver Henseende fuldt moderne Handelsmølle, hvor de nyeste tekniske Forbedringer stadig er taget

i Brug. Møllen har ogsaa eget Laboratorium, hvor Formalingsprodukterne stadig er underkastet bageteknisk og kemisk Kontrol.

A/S. Aalborg ny Dampmøllens Aktiekapital er Kr. 200.000.—. Møllens Leder er Direktør P. Bladt, der i 1899 ansattes som Prokurist ved A/S. Aalborg Dampmølle og ved Møllens Brand i 1901 ansattes som Prokurist ved A/S. Aalborg ny Dampmølle, for derefter fra 1. Oktober 1908 at overtage Ledelsen af Virksomheden.

Blegdamsmøllen, V. Lund & Co. Akts., København, Blegdamsvej 52, Kontor: Havnegade 9. Blegdamsmøllen er etableret Aar 1893 af Grosserer V. Lund. Den blev Aar 1929 omdannet til Aktieselskab med Grosserer V. Lund som Formand for Bestyrelsen. Der drives Hvede- og Rugmølleri.

Aarhus Dampmølle, Akts., Aarhus. Direktør: Konsul Kaj Blicher. Aarhus Dampmølle blev startet Aar 1912 af Direktør Rasmus Knudsen, Svendborg, Godsejer P. Rasmussen, Brændskovgaard, og Købmand Axel Ottesen, Hellerup, med Rasmus Knudsen som adm. Direktør. Aktiekapitalen udgjorde Kr. 150.000, som nu er udvidet til Kr. 600.000. Rasmus Knudsen var Direktør til sin Død 1930, hvorefter han afløstes af den nuværende Direktør. Møllen er indrettet med moderne

Laboratorium. I 1932 nedbrændte Rensriet, men blev straks genopført i fuldt moderne Skikkelse. Møllen har en Kapacitet paa 800 Tdr. Korn.

Borgergades Mølle, København. Ejer: I. P. Hansen, f. 1. September 1884 i Vennelev. Borgergades Mølle ligger i Borgergade 87, der hvor Borgergades Dampmølle forhen havde til Huse. Efter at Dampmøllen ophørte, var der ikke Mølleri

i over tyve Aar. Først for nogle Aar siden genopstod Mølleriet under Navnet Borgergades Mølle.

Bornholms Valsemølle, Akts., Aakirkeby. Direktør: Emil Jespersen, f. 12. Februar 1889 i Rø, g. 9. November 1912 m. Anna, f. Marcher. Oprindeligt laa her en Stubmølle, kaldet Sønder Mølle, som ejedes af Møller Henrik Jørgensen, der i 1869 byggede den nuværende hollandske Vindmølle, hvorefter Stubmøllen blev nedrevet. Der har endvidere ligget 2 Stubmøller, hvoraf den sidste nedreves i 1912. Henrik Jørgensens Søn, Peter Henriksen, overtog Møllen og drev den til 1900, da hans Søn, Anton P. Henriksen, overtog den. I 1912 købte Otto Munch Møllen, som han moderniserede og gav Navnet Valsemøllen Victoria. I 1920 købte Møller Emil Jespersen Møllen og gav den sit nuværende Navn, foretog Udvidelser og indlagde nye Maskiner. Møllen fremstiller navnlig Mel af direkte importeret oversøisk samt bornholmsk Hvede og Rug. Der er indlagt en 50 HK. Atlas Motor. Direktør Jespersen er Byrådsmedlem, Formand for Elektriicitetsværket, Formand for Bornholms Handelsmøllerforening og Suppleant i Dansk Møllerforening.

Dampmøllen i Nykøbing p. F., A/S. Direktør: H. V. Hintze, f. 17. September 1902. Dampmøllen blev grundlagt 15. Marts 1856 af afdøde Justitsraad Frisenette. I 1882 blev den overdraget til Grosserer Evald Thielsen og Direktør M. N. Bay. To Aar senere blev Dampmøllen ombygget efter Datidens Krav. Ved Direktør Thielsens Ansættelse som Direktør for Københavns Frihavn, overtoges Dampmøllen af M. N. Bay som Eneindehaver. I 1906 omdannedes Virksomheden til Aktieselskab, Direktør M. N. Bay fortsatte som Leder indtil 1916, fra 1911 med A. V. Jochimsen som Meddirektør. I 1923—24 omdannedes Dampmøllen paany, og i 1930 opførtes Siloanlæg til 1800 Tons Korn. Dampmøllen malar 800 Tdr. Korn i Døgnet. I 1931 fratraadte Direktør Jochimsen, og Ledelsen overgik til Direktør H. V. Hintze, der har faaet sin Uddannelse i Korn- og Mølleribranchen og i en Del Aar har studeret Faget i U. S. A. og Kanada. Dampmøllen har en Aktiekapital paa Kr. 500.000. I 1934 blev Dampmøllen fuldstændig moderniseret, og

staar i Dag med de teknisk set mest fuldendte Maskiner, som den mest moderne Mølle i Landet.

Dampmøllen Victoria, Odense, A/S. Adm. Direktør: Vilh. Nielsen, f. 13. Oktober 1861 paa »Lumbygaard« ved Nr. Lyndelse. Dampmøllen Victoria, Odense, A/S. er en Efterkommer af den gamle idylliske Vandmølle, Ejby Mølle, ved Odense Aa. som omkring Aarhundredeskiftet blev solgt til Odense Kommune samtidig med, at Kommunen afstod en Byggegrund ved Odense Havn til det nystiftede Aktieselskab: Dampmøllen Victoria. Victoriamøllen blev den første industrielle Virksomhed ved Odense Havn efter dennes store Udvidelse. Møllen blev opført af Brdr. Seck i Dresden, som en moderne automatisk, hygiejnisk Dampmølle, forsynet med alle mulige tekniske Hjælpemidler. Senere er Møllen flere Gange undergaaet Udvidelser, og i 1919 indførtes elektrisk Drift. Da den havde eksisteret i 25 Aar, overdrog man det verdenskendte Møllebyggerfirma »Mia« i Braunschweig at modernisere og nymontere den, og samtidig installeredes et elektrisk Forsøgsbageri og et La-

boratorium til daglig Kontrol af Møllens Produkter. Dette skete i 1929, yderligere Modernisering og Udvidelse foretoges i 1933, og Møllen staar saaledes stadig som en af Landets fornemste Virksomheder i sin Art. Dampmøllen Victoria administreres af Direktør Vilh. Nielsen, der har ledet den siden 1913. Vilh. Nielsen havde fra 1886—1911 Korn- og Foderstofforretning i Søndergade 7 i Odense. Da Dampmøllen Victoria blev oprettet i 1904, var Vilh. Nielsen en af Stifterne og var i nogle Aar Formand for Bestyrelsen. Møllens nuværende Bestyrelse bestaar af Etatsraad Alb. Høeg, Konsul Chr. Henning og Møller N. P. Andersen.

Gammelgaards Dampmølle, Akts., Skive. Direktør: Borgmester V. Johansen. I 1885 byggede Møller Frederik Nielsen en hollandsk Vindmølle med Vindfang 36 Alen med Selvsvikker og Selvkrojer. I 1902 overtoges den af hans Son, Møller Niels Nielsen. I 1916 overtoges Møllen af Arbejdernes Fællesbageri i Skive. I 1920 udvidedes Møllen til Dampmølle og Handelsmølle. I 1922 overgik Virksomheden til A/S. Gammelgaards Dampmølle med ovennævnte Borgemster V. Johansen som Direktør. I 1934 har Virksomheden atter gennemgaaet en betydelig Udvidelse.

Haderslev Slotsvandmølle, Akts., Haderslev. Direktør: Jep Petersen Skott, f. 23. Marts 1896 i Kjelstrup, g. 11. Oktober 1918 m. Clara Margrethe, f. Fleikjær. Da Kong Christian IV's flygtende Tropper afbrændte Haderslev By 1627, brændte ogsaa Raadhusets Arkiv, der er derfor kun faa Oplysninger at faa om Slotsvandmøllens Historie. I et Dokument fra 19. Maj 1473 forekommer Molenstrom Møllen, saa Møllen har været til allerede i Middelalderen. Indtil 1543 horte den til Kronens Gods. Afgiften til Kongen var $7\frac{1}{2}$ Læst 5 Ørting Rug, 9 Læst 5 Ørting Malt og 1 Læst $3\frac{1}{2}$ Ørting og 2 Skp. Hvede. Det samme Kvantum forekommer ifølge Haderslev Herreds Oppbørsels Hovedbog for Aaret 1728. Af Møllens Forpagtere kendes 1581 Claus Otzen, 1636 Jens Hansen Møller, 1641 Dines Jæger og Oluf Erichsen, 1722—61 Michel Lausen, 1794 Jürgen Hansen Ahrenkrol og 1848 Christian Andreas Petersen. Aktieselskabet stiftedes 1889 med Konsul S. Amorsen som Formand og Købmand A. C. Juhl som Direktør. I 1927 indtraadte I. P. Skott,

i Direktionen og i 1929 overtog han Stillingen som Direktor. Møllens Drivkraft er Vand og Damp, og dens Kapacitet er 225 Tdr. til Sigtning og 200 Tdr. Rugmel.

Hadsten Mølle, A/S, Hadsten. Adm. Direktor: P. Mathiesen, f. 18. August 1882 i Fredericia. Oprindelig er Møllen en gammel Vandmølle fra det 17. Aarhundrede. I over 50 Aar har Møllen været drevet som Handelsmølle. I 1908 dannedes et Interessentskab, som drev Møllen til 1924, hvorefter Virksomheden omdannedes til Aktieselskab med en Aktiekapital paa Kr. 425.000. Bestyrelsen bestaar af: Gros-serer N. C. Kastrup, Brabrand, Godsejer C. Brask, København, Godsejer H. Ohm, Ussinggaard pr. Løsning, Købmand Sigurd Stabell, Nøramer, og Bagermester Chr. Mildahl, Langaa. I Møllen er installeret en Dampmaskine »Atlas« paa 200 HK. samt 2 Vandturbiner, 30 HK. og 56 HK. »Mahler«. Kapaciteten pr. Døgn er: 300 Tdr. Hvede, 300 Tdr. Rug og 50 Tdr. Byg.

Aktieselskabet Havnemøllen, Aalborg. Direktør: Martin Nørmølle. Havnemøllen er opført i 1906—07 som Rugmølle, af Møller Erik Hansen Møller, Vejle, der havde Havnemøllen til 1912, da Aktieselskabet dannedes med en Aktiekapital paa Kr. 40.000 — nu Kr. 275.000 — med Martin Nørmølle som adm. Direktør. Havnemøllen har siden været i stærk Vækst. Den er blevet udvidet i Aarene 1913, 1916, 1920, 1926 og 1932. I 1920 foretoges den største Udvidelse, idet der byggedes en Hvedemølle. I 1926 opførtes en ny Lagerbygning og nye Kontorer, og da Siloen brændte i 1932, benyttede man Lejligheden til ogsaa at gøre denne større, saa den nu rummer 16.000 Tdr. Korn. Møllens daglige Formaling er 600 Tdr. Hvede og Rug.

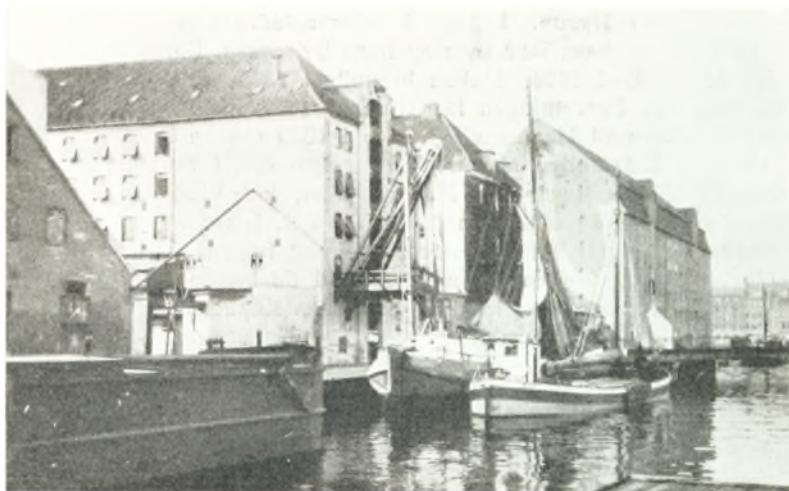
Havnemøllen, Fredericia. Indehaver: Niels Peter Petersen, f. 8. April 1873 i Skrillinge. Havnemøllen, hvis oprindelige Navn var Carolinelunds Mølle, grundlagdes omkr. 1825 af 3 af Byens Borgere, nemlig Købmand Brøchner, Garver

Wulf og Møllebygger Hyrup. I 1830 bortforpagtedes den til Møller Leck, der købte den 1837. Efter hans Død overtog hans Svigersøn, Kaptajn Fischer, Møllen, og drev den til sin Død 1896. Møllen brændte i 1887, og det tog lang Tid med Genopbygningen, saa Forretningen laa stille. I 1897 fik Møllen en ny Ejer, der forandrede dens Navn til Havnemøllen, men i 1899 maatte Fredericia Bank overtage den. Banken lod Møllen staa stille og solgte den i 1901 til den nuværende Ejer, der indlagde nye Rense- og Malemaskiner, lod Vindfanget og den gamle Dampmaskine borttage og erstatte med en 50 HK. Dieselmotor. I 1927 brændte Møllen for anden Gang helt til Grunden, og i det følgende Aar opførtes den nuværende Møllebygning. Møllen er forsynet med de bedste moderne Maskiner og drives nu udelukkende som Handelsmølle. Møllens Kapacitet er 50 Tons pr. Døgn, og der formales Hvede og Rug.

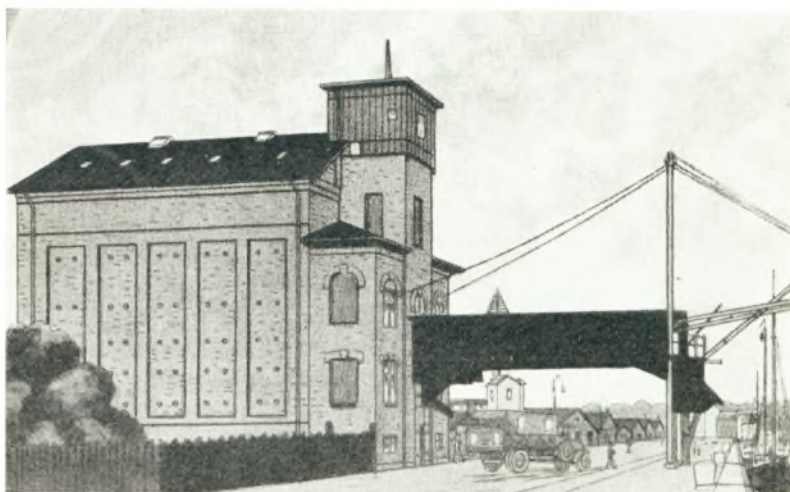

Havnemøllen, A/S, Horsens. Direktør: Sophus Madsen, f. 1. Marts 1877 i Egtved. Møllen blev oprettet 1. November 1924 af Johannes Larsen, som havde den til 1. Februar 1932, hvorefter den overgik til Aktieselskab. I 1933 foretoges en større Udvidelse og Modernisering af Møllen. Sophus Madsen er Direktør fra 1. Marts 1933.

Havnemøllen, Aktieselskabet, København. Direktør: Carl E. Ekberg. Selskabet blev stiftet i Maj 1904 af Direktørerne N. Bang og Ed. F. Levin, og Igangsætningen af Møllen fandt Sted 1. Okt. 1904. Møllen er indrettet med baade Hvede- og Rugmølleri og formaler i 24 Timer ca. 360 Tdr. Hvede. ca. 150 Tdr. Rug til Sigtning samt 450 Tdr. Rug til Groft. Virksomheden blev ledet af ovennævnte to Direktører indtil Begyndelsen af 1922, da Direktør Levin afgik ved Døden, og Direktør Bang snart herefter trak sig tilbage fra Ledelsen. Fra Juli 1922 overtoges Ledelsen af ovennævnte Direktør Ekberg som adm. Direktør. Direktør Ekberg er Formand for Foreningen af danske Handelsmøller og Medlem af Industriraa-

del. Bestyrelsen bestaar af Generalkonsul Jens Olsen som Formand, Overretssagfører Chr. Bernth og Direktør Carl E. Ekberg.

Mollens Havnesilo.

Horsens Dampmølle, A/S, Horsens. Dampmøllen stammer fra 1851, for denne Tid stod der en holl. Vindmølle. Møllen nedbrændte i 1853 og opbyggedes i 1854 som kombineret Vind- & Dampmølle. I 1880 overgik Møllen til Aktieselskab, og i 1885 fik Konsul Chr. Jensen Ledelsen. I 1899 brændte Møllen igen, og i Tiden 1910—15 blev den paany opbygget og moderniseret, og en yderligere fuldstændig Modernisering foretoges i 1928—29. I Marts 1931 overgik Møllen til privat Drift under Købmand Anker Jensen, for atter den 1. Juli 1934 at overgaa til Aktieselskab.

Københavns Grynmølle (Brogades Mølle), Brogade 15, København. Ejer: Oluf Hansen, f. 18. December 1872 i København, g. med Inger, f. Johansen. Møllen

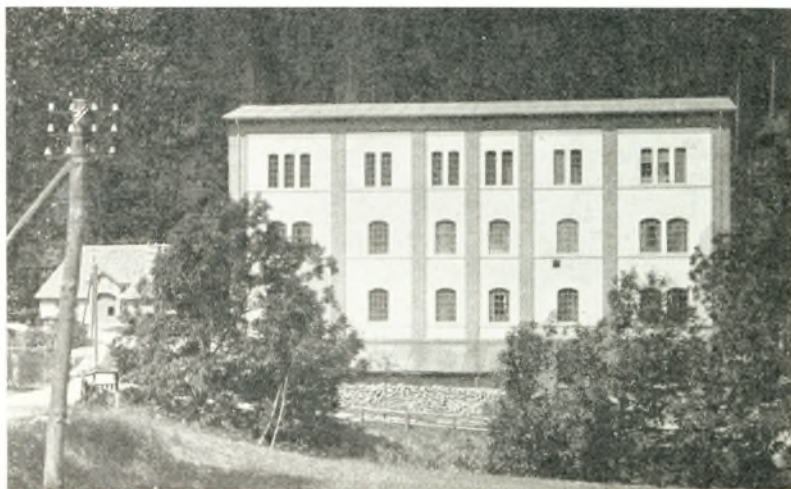

er grundlagt 1890. Den blev i 1896 ombygget til Grynmølle af Grosserer N. H. Schmidt. Før i Tiden var der Købmandsgaard med Brændevinsbrænderi og Køhold.

Lyngby Mølle, Lyngby. Bestyrer: Henry Edvard Lauritz Larsen, f. 24. November 1884 i Holbæk. Lyngby Mølle kan ligesom de andre Møller ved Furesøen eftervises langt tilbage i Tiden. Lyngby Mølle var Kronens Ejendom før Reformationen. I det 16. Aarhundrede og i den første Halvdel af det 17. var det kun en Grynmølle, som bortfæstedes til Kronens Bønder. Skibshøvedsmand, David Dannel, fik 1659 Livbrev paa den for sin egen, sin Hustrus og et af sine Børns Livstid. Han bortfæstede Møllen til en Bonde, Peder Sørensen, som allerede længe havde været Fæster af Møllen. I 1667—68 overtoges Fæstet af Frederik Herbach, som ejede den ved Siden af liggende Valkemølle. Ved kgl. Bevilling blev Møllen udvidet med et Valseværk til Møntslagning. Paa Grund af Bedragerier overfor Kronen flygtede Frederik Herbach, og Hans Heuser fæstede Kornmøllen, der nu blev omdannet til Papirstampeværk. I 1689 solgte Kronen Møllen til Anders Jacobsen, men først 1723, da Anna Witts solgte den til Jochum Gevert, var den atter i Gang som Melmølle. I Geverts sidste Aar, 1739, fungerede den atter som Valkeværk, og blev samme Aar atter købt af Kronen. I 1759 gik Møllen for sidste Gang ud af Kronens Besiddelse. I 1773 fik Marten van Doekum Lov til ogsaa at indrette Møllen til Melmølle igen. Hans Enke solgte til sin Svigersøn, kgl. Agent Arndt Hendrich Dodt, som forøgede Møllens Værdi betydeligt, og solgte den i 1795 til Sekretær Rose. Denne solgte atter i Aar 1800 til Christen Knudsen. I

1834 var den gamle Industridrift helt forbi, der blev nu udelukkende drevet Kornmaling. I det 19. Aarhundrede ejedes Lyngby Vandmølle af Chr. Lund fra 1809, Jørgen Lund og Peter Galling fra 1811, Chr. Lund fra 1820, Peter Chr. Lund fra 1839, og Chr. Kofoed fra 1866. Efter dennes Død overgik Møllen til Dansk Gardin- & Textilfabrik (Hasselbaleh & Co.). Møllen nedbrændte 1902, genopført 1903 og moderniseret 1924.

Leerbæk Mølle pr. Vejle. Ejer: Johan Rudolf Tams, f. 11. April 1888. Leerbæk Mølle, g. 18. April 1913 med Anna, f. Østergaard. Leerbæk Mølle stammer fra det 16. Aarhundrede. Blandt senere Ejere nævnes Niels Petersen fra 1825–40, derefter Møller Holst. Endvidere Møller Hintzelmand fra 1855–63 og Møller Johan Rudolf Tams fra 1863 til sin Død i 1912. Møllen overtoges derefter den 14. April 1913 af Sønnen, den nuværende Ejer. I 1848 nedbrændte Hornmøllen.

men blev straks efter opbygget. Atter i 1909 var Møllen udsat for Brand. Møllen har en Turbine paa 62 HK., og i 1916 blev der installeret en 50 HK. »Atlas Diesel Motor.

A/S Malling Dampmølle, Malling. Direktør: Chr. P. Jensen, f. 23. Oktober 1895. Møllen er bygget omkring 1890 af afdøde Købmand Niels Jensen. Oprindelig begyndte Virksomheden kun som Savværk, men noget senere købte Niels Jensen den i Malling liggende holl. Vindmølle, som han lod nedrive og byggede da den nuværende Dampmølle, som han drev til sin Død i 1899. Virksomheden overgik da til et Aktieselskab med I. P. Jensen som Forretningsfører. I 1908 blev Møllen ombygget og fik installeret Maskiner til en Produktion af 150 Sække Hvede og 100 Sække Rug. I 1924 ansattes Hans Langgaard som Meddirektør. I 1929 tog I. P. Jensen sin Afsked, og i 1934 ansattes Chr. P. Jensen som Direktør.

Maribo Dampmølle, A/S, Maribo. Direktør: Andreas Milling, f. 9. Juni 1888. Møllens Oprindelse kendes ikke, men i det 18. Aarh. fandtes 4 Vindmøller i Ma-

ribo, Nørre-, Øster-, Vester- og Søndermølle, som alle tilhørte Møller Abel. Abel solgte Møllerne til Møller Wollesen, der drev dem til sin Død. Hans Enke giftede sig med Møler Saunte. Nørremølle, som blev den nuværende Maribo Dampmølle, var en hollandsk Træmølle, som brændte 1853. Den blev derefter opført som Vind- og Dampmølle. Ogsaa denne Mølle brændte, det skete 16. April 1881. Den opførtes straks igen meget større end før. I 1886 overgik den til det Aktieselskab, som nu ejer den. I 1913 blev Virksomheden betydelig udvidet med moderne Maskiner. I 1928 blev Møllen fuldstændig ombygget samtidig med, at der indlagdes elektrisk Drift. Hvedemøllen formaler 42.500 kg Korn i Døgnet, Rugmøllen 20.000 kg, Byggrynmøllen 6.000 kg, groft Rugmel 20.000 kg, ialt ca. 90.000 kg i Døgnet.

Munke Mølle, Odense. Ejer: Hans Petersen, f. 22. Maj 1885 i Odense. Munke Møllens Historie gaar saa langt tilbage som til Aaret 1101, da Benediktinermunkene fra det netop oprettede St. Knuds Kloster i Odense anlagde en Vandmølle paa en lille Holm i Aaen, og i mere end 800 Aar har der paa samme Sted ligget en Vandmølle, som stadig kaldtes Munke Mølle. Fra Munkene overgik den i 1175 til Staden og siden til privat Eje. En ny Æra begyndte for den gamle Mølle, da Møller J. P. Petersen, den nuværende Ejers Fader, overtog Møllen d. 1. Maj 1881. J. P. Petersen er født d. 23. September 1852 i Tønder. Sin Uddannelse fik han paa Vestergades Mølle i Svendborg, som hans Fader dengang ejede. Senere blev han Leder af Odense Dampmølle, indtil han 29 Aar gammel købte Munke Mølle. Han var i 28 Aar Medlem af Dansk Møllerforenings Overbestyrelse og i 25 Aar Foreningens Formand og har som saadan nedlagt et meget stort Arbejde for Mølleindustrien i Danmark. I Odense Byraad sad han fra 1886 til 1892. Desuden har han i en Aarrække været Formand for Bestyrelsen for Svendborg Dampmølle. Da J. P. Petersen overtog Munke Mølle, lod han den straks bygge om efter det nyeste System og forøgede Formalingen til det dobbelte. Imidlertid varede det ikke længe, før nye Udvidelser maatte til, og i Begyndelsen af dette Aarhundrede besluttede J. P. Petersen sig til at flytte Møllen ned til Odense nye Havn, hvorved den fik direkte Adgang til Havn og Jernbane. I 1905 stod den nye Mølle færdig, moderne indrettet med de bedste Maskiner og de mest moderne Hjælpemidler og med en stærkt forøget Produktionsevne, der gjorde Munke Mølle til en af

Landets største. En Ildebrand i 1911 lagde det meste af Møllen i Aske, men den blev hurtig genopbygget med de allersidste Forbedringer. Hans Petersen, der er ældste Son af J. P. Petersen, har siden 1919 været Ejer af Munke Mølle. Han var først i Lære hos F. C. Sievers jr. i Haderslev. Senere en kort Tid paa Faderens Mølle. Rejste derpaa til San Francisco, hvor han arbejdede som Møllersvend. Saavel her som i Kansas og Minnesota satte han sig ind i amerikansk Mølleri, og efter 1½ Aars Forløb rejste han hjem for at overtage Ledelsen af Møllen. Han indførte amerikanske Metoder og begyndte Fremstillingen af »Gluten Flour« til Erstatning for det amerikanske Mel. 7 Aar efter forpagtede han Møllen af sin Fader, og i 1919 overtog han den helt. Straks efter lod Hans Petersen Møllen delvis ombygge, og i 1928 udvidede og moderniserede han den, saa den nu staar som en af Landets mest moderne Møller med Formalingsevne af 700 Tdr. Hvede om Dagen. Møller Hans Petersen er Medlem af Bestyrelsen for Handelsstandsforeningen i Odense og for Foreningen af Danske Handelsmøller.

Møllekompagniet Cerena, Akts., Dronningens Tværgade 39, København. Direktør: Johan Neumann, f. 27. September 1900 i Hostruphuse pr. Hobro. Møllekompagniet Cerena blev startet i 1918 med en Aktiekapital paa Kr. 45.000. Denne blev i Aaret 1929 udvidet til Kr. 100.000. Cerena fabrikere kun Byggryn, og er Danmarks eneste Specialvirksomhed indenfor Byggrynsfabrikationen. Det er navnlig Byggryn i Pakker, de kendte Cerena Byggryn, Selskabet interesserer sig for. Direktør Neumann blev ansat i Firmaet i 1926, en Tid som Salgsleder og senere

som Direktør, og det er lykkedes ham at oparbejde et betydeligt Salg herhjemme og i Udlandet, navnlig i Sverige.

Nakskov Dampmølle, Akts., Nakskov. Direktør: H. P. Hansen, f. 17. Oktober 1887 i Maribo. I Midten af det 19. Aarhundrede ejede Nakskov-Skipperen Chr. Sove to af de gamle Stubmøller, der endnu var tilbage i Nakskov, og som i sin Tid blev bygget lige udenfor Byen. Chr. Sove opførte i 1855 en Dampmølle, der kaldtes Søndergades Dampmølle, men senere fik Navnet Soves Dampmølle. I 1858 tilbyggedes Bageri. Efter Chr. Soves Død 1868 overtog hans Son, Kaptain P. L. Sove, Virksomheden. Han lod i 1885 Møllen og Bageriet ombygge. I 1899 overgik Virksomheden til Aktieselskabet Soves Dampmølle & Bageri, som i 1925 antog Navnet Nakskov Dampmølle. Havregrynsmøllen er opført 1918, den tilvirker den kendte Vita Gryn. Der tilvirkes ogsaa Byggryn.

Nobis Mølle, Birkerød. Ejer: Chr. Jørgen Larsen, f. 19. Juli 1866 i Storskov, gift 21. Marts 1894 med Hanna, f. Nielsen. Møllen, der for hed Dumpedalsmølle,

er ca. 100 Aar gammel. Den blev overtaget af nuværende Ejer d. 1. Maj 1900. Det tilhørende Bageri samt Magasinbygningen brændte i 1910, men blev samme Aar bygget op igen og samtidig fuld ud moderniseret.

Nysted Dampmølle og Bageri, Nysted. Ejer: A/S Maribo Dampmølle, Maribo. Møllen var oprindelig en Stubmølle, som i 1856 erstattedes med den nuværende hollandske Vindmølle, til hvilken der ogsaa hørte Dampmølle. Dampmaskinen ombyttedes senere med Raaolienmotor. Bageriet blev moderniseret i 1912. Fra 1910—1931 ejedes Virksomheden af Møller P. A. Hansen, hvis Son, H. C. Hansen, f. 16. December 1905 i Rodby, nu har den i Forpagtning. Møllen drives nu kun som Kundemølle.

Rindsholm Mølle, Rindsholm. Ejer: Joh. Laursen. Rindsholm Mølle hed indtil omkr. Slutningen af forrige Aarhundrede Skaber Mølle. Alene Navnet, hvis ældste Form er Skabarth, viser at Møllen maa regnes blandt Danmarks ældgamle Møller. Den første skriftlige Oplysning om Møllen findes i et i Rigsarkivet bevaret Tingsvidne af 21. August 1556 angaaende Forhøjelsen af Dæmningen til Vandkraften. Skaber Mølle laa i gammel Tid til Viborg Domkapitels Gods. Endnu i 1663 laa den under Kapitlet, og Brugeren hed da Marcus Lauridsen. 6. Juni 1665 skødede Kongen, der maa være blevet Ejer kort før, en Afgift af Møllen til Eva von Bylow, og 18. Oktober 1666 skødede han Møllen til Rigsraad Henrik Rantzau til Mogelkjær. I Matriklen 1688 omtales Møllen som øde. Den ejedes da af Baron Gyldenchrone og Fru Helle Urne. 29. Marts 1695 læstes et Skøde fra Kong Chr. V

til Borger i København, Jens Sørensen, paa »en os tilhørende og for Skatterne hjemfalden Mølleplads, kaldet Schaber Mølle«. 1. Juli 1718 tilskødedes Møllen Mads Andersen Listo af Jens Sørensen. Listo's Søn, Chr. Krarup Listo, tilskødedes først Skaber Bro, hvoraf der hævedes Bropenge, senere arvede han ogsaa Møllen. Skaber Mølle brændte 19. April 1733. 8. Juni 1757 solgte Chr. Krarup Listo Møllen og Broen til Parykmager Anders Berthelsen Mørch i Viborg. Af senere Ejere kan nævnes: 9. Maj 1759 Jørgen Chr. Neisig, 8. Maj 1765 Peder Lassen Borup i Oust Mølle. Derefter Mathias Sønnen, Ib Pedersen og hans Søn Peder Ibsen. 8. Maj 1799 Roested. 16. Juni 1808 solgtes Møllen af Cancelliraad Niels Schou til Randrup til hans Søn Johan Braem Schon. Derefter nævnes Andreas Fisager som Ejer, idet han 3. Juli 1817 solgte til Raadmand Jørgen Hansen Bager i Viborg. 21. April 1831 læstes Auktionsskøde fra Møller Rasmus Addits Bo til cand. pharm. F. L. A. Selmer. I 1844 nævnes som Ejer Raadmand J. H. Bager, og derefter igen Selmer, som 25. Januar 1872 solgte til Peter Møller, Røde Mølle. P. Møller solgte 19. December 1877 Skaber Mølle til C. Munk, og denne magesiftede 1887 Møllen med Gaardmand Rasmus Andersen af Middelhede. 5. Februar 1896 købtes Møllen af Peder Mikkelsen Rasmussen, der allerede 2. August samme Aar solgte den til Joh. Laursen, Hadsten. Møllen var da nærmest en Ruin, hvorfor den ombyggedes fra Grunden med Vandturbine som Drivkraft og fik Navnet Rindsholm Mølle. I 1910 udvidedes Møllen, og der indlagdes Dieselmotor som Hjelpekraft. Joh. Laursen døde 1912, hans Enke fortsatte Driften til 31. August 1917, da hendes Søn, den nuværende Ejer, overtog Virksomheden. I 1928 indlagdes større Vandturbiner og Kapaciteten er nu 650 Hkg. Hvede og 50 Hkg. Byg i Døgnet.

Ringsted Dampmølle A/S, Ringsted. Leder: Direktør Georg Frandsen. Møllen blev opført i 1882 af Dampmøller I. C. Frandsen. Den nedbrændte i 1922, men genopførtes straks og kom atter i Gang 1924. Den daglige Formalingsevne er 350 Tdr. Hvede til Sigting og 200 Tdr. Rug til Groft. Møllen sælger hovedsagelig

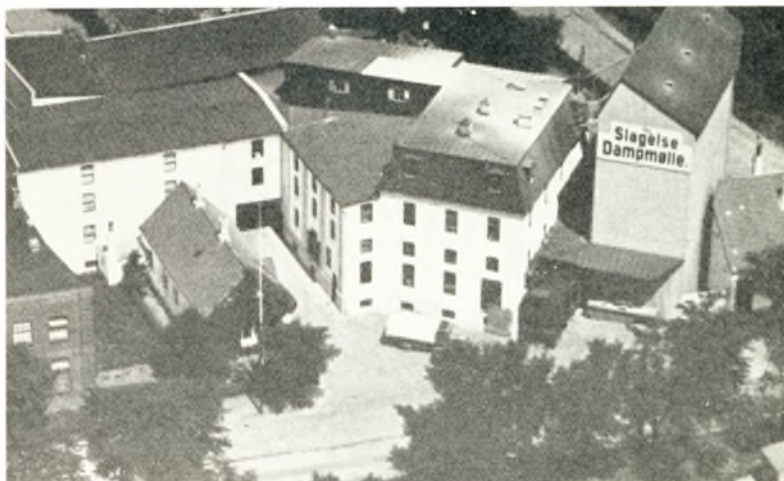

sine Produkter paa Sjælland. Aktiekapitalen er 400.000 Kr. Medlem af Foreningen af danske Handelsmøller.

Aktieselskabet Skive Vester Mølle. Direktør: J. H. Nielsen. Selskabet er startet den 19. November 1928 for Erhvervelse af de Skive Mølle i Likvidation tilhørende Ejendomme og har nu en Aktikapital paa Kr. 100.000. Bestyrelsen bestaar af: Dampmøller, cand. pharm. og polyt. N. S. Troensegaard, Direktør C. J. Berring, begge af København, og Direktør V. Folker, Svendborg. Skive Mølle blev opført omkring Aar 1800 som Vindmølle. Nu er Møllen fuldt moderniseret baade for Rug- og Hvedemølleriets Vedkommende. Drivkraften er Dieselmotor. Møllens Kapacitet er ca. 225 Tdr. Korn i Døgnet.

Slagelse Dampmølle, A/S, Slagelse. Direktør: E. Schramm fra 1926 (fra 1903—1926 M. Christiansen). Dampmøllen er grundlagt af Dampmøller P. Troensegaard og hed tidligere A/S Slagelse og Korsør Dampmøller. Da Mølleriet i Korsør inid-

Iertid i 1925 -26 blev flyttet til Slagelse, ændredes Navnet til det nuværende. Den tidligere Dampmølle i Korsør drives nu som Siloanlæg. Dampmøllens Kapacitet er 450- 500 Tdr. Hvede, Rug og Byg. Der er installeret 2 Stk. 100 - 120 HK. Dieselmotorer, og Møllen er i Lighed med den Troensesgaardiske Koncerns øvrige Møllerier udstyret med fuldt moderne amerikansk Valsemølleri. Formand for Aktieselskabet er Dampmøller N. Troensegaard.

Slagelse Valsmølle, Akts., Slagelse. Direktør: P. A. Kargaard Thomsen. Bestyrelse: Købmand P. K. Thomsen, Bogholder P. J. Pedersen og Disponent C. L. Thomsen. Aktiekapitalen er Kr. 150.000.

Svendborg Boghvede- og Havremølle, Svendborg. Ejer: Enkefru Marie Petersen, f. Schultz. Svendborg Boghvede og Havremølle grundlagdes af Møller Theodor H. Petersen, efter at Møllen i 1896 blev flyttet til sin nuværende Plads efter

Vestergades Dampmølles Brand. Møllen blev startet som Boghvedegryns mølle, men denne blev i 1920 udskilt i et særligt Bygningskompleks bag Øksbjerg Dampmølle, og hertil fojedes i 1923 Mølleriet for afskallede hele og flækkede Ærter. Fremstillingen af Havregryn paabegyndtes 1906. Med sit nyopførte store Pakhus, sin Silo og Lagerbygning omspænder Virksomheden nu et betydeligt Areal, ligesom den er forsynet med Jernbanespor og har eget Bolværk. Møllens Produkter er kendt bl. a. for sine lufttætte, hygiejniske Pakninger, idet Grynene tilvirkes og pakkes uden at komme i Berøring med Menneskehænder. Møllens nuværende Leder er Møller Jørgen Petersen, f. 12. April 1897 i Svendborg som Søn af Møllens Grundlægger Theodor Petersen og gift 1929 med Gudrum, f. Berg. Prokurist er Preben Sørensen, f. 20. September 1883.

Svendborg Dampmølle, Akts., Svendborg. Direktør: Martin Christiansen, f. 24. November 1880, tiltraadt som Direktør 15. September 1932. Svendborg Damp-

mølle er anlagt i Aaret 1874 som Aktieselskab. I 1928 blev den fuldstændig moderniseret. Møllens Kapacitet er ca. 330 Tdr. Hvede og ca. 150 Tdr. Rug i Dognet.

Svendborg Øxenbjerg Dampmølle, A/S, Svendborg. Adm. Direktør: Valdemar Folker. Møllen er grundlagt 1879 af P. Troensegaard. Selskabets Formand gennem en Aarrække er Møllejer N. Troensegaard, København. Møllen staar i nært Samarbejde med Toldbodmøllen, København, Slagelse Dampmølle, Slagelse, og Skive Vester Mølle, Skive.

Sønderborg Valsemølle, Sønderborg. Ejer: Nis Sønnichsen, f. 16. Juni 1873, gift 18. Maj 1898 med Martha, f. Boysen. I 1896 overtog Nis Sønnichsen det gamle Firma N. A. Due, som efter Genforeningen blev videreført under Navnet Nis Sønnichsen, som Kolonial engros Forretning. Sønderborg Valsemølle blev stiftet 1. Juli

1920 med en Aktiekapital paa Kr. 350.000,— og med Frede Jørgensen som Direktør. Den 1. Juni 1932 købte Nis Sønnichsen Møllen, som da blev moderniseret, og nu staar som een i enhver Henseende moderne Valsemølle, som er istand til at opfylde alle Tidens Krav. Møllens Kapacitet er 20 Tons, og Møllen drives udelukkende ved Elektricitet. Ejerens Søn, Jørgen Sønnichsen, f. 18. Marts 1899, gift med Anni, f. Staugaard, er Prokurist i Firmaet.

Taastrup Motormølle, Taastrup. Ejer: Jens Peter Willumsen, f. 7. April 1878 i Vallensbæk. Møllen daterer sig fra 3. Oktober 1904. Den er ombygget og udvidet 3 Gange, sidst i 1933. Møllen har en Motor paa 100 HK.

Tappernøje Dampmølle. Bestyrelse: Møllejer Th. Hartvig Petersen, Karlebo Mølle, Fru J. M. Wulff Hasselbalch, Løvegaard pr. Høng, Vekselerer Monies, København. Den første Tappernøje Mølle var en Vindmølle, bygget i 1847 af Kro-

mand Jens Olsen. Men allerede i 1852 byggedes den nuværende Dampmølle. Grundlæggerens Søn, Fr. Olsen, overtog Møllen i 1876. Han foretog straks store Forbedringer, og var bl. a. den første Dampmølle, der indførte Skraavalser til Formaling af Hvede. Han drev Virksomheden til 1906, da den omdannedes til Aktieselskab. I 1924 foretoges en fuldstændig Modernisering af Møllen, og senere er der yderligere foretaget Forbedringer.

Thisted Dampmølle, Aktieselskabet, Thisted. Direktør: Richard Hove, f. 6. Februar 1892. Thisted Dampmøllens Bygninger blev omkr. 1830 bygget af Agent Werner til Brænderi. I 1885 købtes de af Dampmølle Kjærgaard og omdannet til Thisted Dampmølle. I 1895 solgtes til Dampmøllerne Bayer & Holst. I 1904 overgik Virksomheden til Aktieselskab, der ledes af Direktør A. T. Hove til dennes Død 1933. Hans Søn, ovennævnte Direktør R. Hove, blev derefter Leder af Selskabet. I Bestyrelsen er: Grosserer Chr. S. Hove, Formand, Ingeniør Jansen Petersen, Sagfører Yde Paulsen og Direktør R. Hove.

Toldbodmøllen, A/S, København. Direktør: C. J. Berring. Toldbodmøllen, opført af Dampmølle, fhv. Skibsbygger Rs. P. Troensegaard, f. 17. Juni 1848 paa Thuro, begyndte sin Virksomhed som Hvede- og Rugmølle d. 26. Januar 1898. I Aaret 1905 afstod Dampmølle Rs. P. Troensegaard Møllen til sin Søn, nuværende Dampmølle, cand. pharm. og polyt. N. S. Troensegaard, der indtil 1912 selv stod for Ledelsen af Virksomheden, paa hvilket Tidspunkt hans Helbred var vaklende, hvorfor han trak sig tilbage fra den daglige Ledelse af Møllen. Ledelsen blev overdraget til Direktør Martin Christensen, der afgik ved Døden i 1917 og efterfulgtes af F. Weidlich, der var Direktør indtil 1922. Fra 1922 er Ledelsen af Møllen bleven varetaget af Direktør C. J. Berring. I 1928 blev Toldbodmøllen omdannet til Aktieselskab med en Aktiekapital paa Kr. 1.200.000. Dampmølle

N. Troensegaard er Formand i Bestyrelsen, der endvidere består af Direktør V. Folker, Svendborg, og Proprietær P. Troensegaard, Vollerlev. Toldbodmøllens Speciale er Fremstilling af Hvedemel til Bageribrug.

Tørning Mølle pr. Hammelev. Ejer: Asmus Boysen, f. 1. November 1863 i Tørning Mølle. Tørning Mølle nævnes saavidt vides første Gang 1492, da Slottet over-

droges til Kong Hans. Efter gamle Dokumenter, som er i Møller A. Boysens Besiddelse, kan følgende Forpagtere nævnes: til 1723 Christian Kornbeck, derefter Eschel Hansen, fra 1731 Tranel Petersen, 1743 Tomrermester Hans Frederik Høyer, som døde 1848, og derefter hans Søn Mathias Høyer, som Aaret efter afstod den til Johan Christian Bech, der fik kongelig Tilladelse til at bygge en Stampemølle, men paa egen Bekostning. I 1784 stilledes Møllen til offentlig Auktion og kom da i Slægten Boysens Eje, idet den købtes af Hans Boysen for 7777 Daler courant. Han fik samme Aar Lov til at indrette Gryn- og Grubmølle. Hans Boysen døde 1812, og Sønnen Asmus Boysen overtog Tørning Mølle, som han havde til 1862. Fra 1862 til 1905 var A. Boysens Søn, Nis Peter Boysen, Ejer. 1905 afstod han Møllen til sin Søn, den nuværende Ejer. Tørning Mølle drives af to Turbiner og har tilstrækkelig Vandkraft.

Vælsesmøllen, Akts., Esbjerg. Direktør: Albert Nørgaard, f. i Ugilt. Vælsesmøllen er bygget omkr. Aarhundredskiftet af Direktør Ebbe Ebbesen, der ejede Sønder-skov Mølle. Han ledede Vælsesmøllen til 1906, hvorefter Konsul Chr. Larsen blev

Direktor. Efter hans Død i 1929 blev ovennævnte Albert Nørgaard hans Efterfølger. Forinden havde Direktor Nørgaard faaet en alsidig Uddannelse som Købmand, og han virkede fra 1910 til 1929 som Rejsende for Valsemøllen. Han er Medstifter af og Formand for Sammenslutningen af jydsk Handelsmøller, samt Bestyrelsesmedlem i Foreningen af danske Handelsmøller. Valsemøllen er udvidet flere Gange, sidst i 1934 ved Opførelse af Kontorbygning ved Havnen og ved Køb af yderligere et Pakhus, ligesom Møllen i alle Maader er moderniseret, bl. a. ved Indrettelse af moderne Laboratorium, der ledes af en Fabriksingeniør. Møllen beskæftiger 50 Mand og er helt igennem automatisk, hvilket vil sige, at fra det Øjeblik Kornet bliver lossat fra Skib, foregaar al Transport og Behandling ved Maskiner, og Melet bliver pakket i Sække eller Poser uden at komme i Berøring med Menneskehænder. Valsemøllens Formalingsevne er ialt ca. 1100 Tdr. Korn pr. Dogn. Aktiekapitalen er Kr. 500.000.

Valsemøllen Olympia, Akts., Randers. Ejer: Akts. Randers Korn- og Foderstof-forretning Aktieselskab, oprettedes i 1915 med en Kapital af Kroner 300.000. Møl-

len kom i Gang 1. Febr. 1916. I 1916 blev Møllen udvidet med Rugsigteri og Byggrynsmølle. Senere er der ogsaa opført Havregrynsmølle. Driften er automatisk og Formalingsevnen 110.000 kg i Døgnet.

Valsemøllen, A/S, Svanninge. Leder: Møller Lauritz Petersen, f. 9. August 1875 paa Hagendrup Mølle, g. 25. Maj 1901 med Johanne Karen Kirstine Albertine, f. Larsen. A/S Valsemøllen, Svanninge, blev stiftet i 1916 paa Initiativ af Møller Lauritz Petersen. Samme Aar indgik Hagendrup Mølle i Selskabet, og begge Møller blev drevet sammen indtil August 1920, da Hagendrup Mølle atter adskiltes og blev solgt til Møller Jens Chr. Jensen. Valsemøllens Kapacitet pr. Døgn er 200 Tdr. Hyede, 150 Td. Rug til Sigting, 150 Td. Rug til groft. Valsemøllen har siden dens Start været ledet af Møller Lauritz Petersen. Møllens Produkter sælges væsentligst paa Sjælland. Aktiekapitalen er paa Kr. 400.000.

Vejle Dampmølle, Vejle. Adm. Direktør: Ove William Sørensen, f. 26. December 1878, Nordby Sogn, Samsø. Den oprindelige gamle Vandmølle købtes i 1876 af H.

Hansen Møller fra Als, der lod den ombygge og i 1883 indførte Dampdrift. 1889 byggede han en ny Dampmølle paa den anden Side Aaen. I den gamle formaledees Rug, og i den nye Hvede, 300 Td. pr. Døgn. Der er senere foretaget meget store Udvidelser, saaledes opførtes i 1894 et Silopakhus ved Havnen til 14.000 Ctr. Korn. I 1895 anlagde H. Hansen Møller en Vandmølle i Grejsdalen for Byggryn og Bygmel. Senere omdannedes den til Havregrynmølle, som solgtes i 1931. I 1903 omdannedes Virksomheden til Aktieselskab med Grundkuggerens Søn som Direktør. I 1906 opførtes atter nyt Silo- & Melpakhus i automatisk Forbindelse med Dampmøllen. I 1907 brændte Dampmøllen, men genopførtes Aaret efter. I 1912 anlagdes et elektrisk Rugsigtningværk. I 1914 atter nyt Silopakhus ved Havnen (20.000 Tdr.) med Skibselevator. I 1917 blev Vandmøllen moderniseret, og der opførtes et 3de Pakhus, og i 1918 endelig et 4de. I 1918 brændte Møllen-paany, hvorefter den nye Dampmølle ved Havnen opførtes. Denne er fuldt moderne og kan behandle 1100 Tdr. Hvede pr. Døgn. I Begyndelsen af 1931 blev Møllen solgt til Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger, der straks lod opføre en ny Silo til 43.000 Tdr. og foretog en betydelig Udvidelse af Møllen, ligesom der i 1933 paa-begyndtes Opførelsen af en større Havregryn- og Byggrynmølle, der blev færdig til Brug i November 1934.

Arbejdernes Fællesbageri, Akts. Nannasgade 5, København. Direktør: Henrich Holm. I. 1. August 1875 i København. Bageriet er grundlagt 1886 af Repræsentanter for Socialdemokratisk Forbund og københavnske Fagforeninger. Den første Leder var Landstingsmand C. C. Andersen, der ledede Virksomheden fra dens Oprettelse til sin Død i Febr. 1932. I Forbindelse med Brødfabrikation drives stor Mølleri-virksomhed, idet der formales alt Korn til eget Brug. Man bliver derved i Stand til i Brødfabrikken at levere ensartede Produkter.

Brødfabriken Ceres, København, Dronning Olgasvej 34.

Brødfabriken Hafnia, København, Heimdalsgade 43.

Mariendals Mølle og Brødfabrik, København, Roskildevej 87. Ejer: Knud Berthelsen.

Christen Hansen.

Christian Hansen.

Hans Hansen.

Møllermestre.

Hansen, Christen, Møllermester paa Arbejdernes Fællesbageri, f. 10. December 1861 i Gjorslev. Lærte paa Volderslev Mølle. Kom til København 1878 paa Bredgades Dampmølle, Nordens første Valsemølle. Kom 1883 til Hambroes Mølle for at sætte denne i Gang efter Ombygning, derfra til Rismøllen indtil 1890. Boycotted i 2 Aar paa Grund af socialdemokratiske Anskuelser, derefter igen paa Bredgades Mølle til 1893. Har siden været paa Arbejdernes Fællesbageri. Sogneraadmedlem i Sundby 1894—1902, Borgerrepræsentant 1902—1909, Folketingsmand fra 1909.

Hansen, Christian, Møllermester paa Blegdamsmøllen, København, f. 16. Februar 1867 i Bromme, gift med Jensigne, f. Eliassen.

Hansen, Hans, Møllermester paa Toldbodmøllen, København, f. 30. November 1879 i Gorstrup Sogn, gift 1909 med Madsigne, f. Olsen.

Isen, Christian, Møllermester paa Københavns Brødfabrikers Mølle i Heimdalsgade, f. 8. Marts 1868 i Aalborg. Kom i Lære paa De forenede Dampmøller paa Christianshavn 1884, hvor han blev til 1897, tilsidst som Undermester. Efter kort Tid at have været paa Rismøllen og Sortedamsmøllen, blev han ansat paa Aagades Brødfabrik. Fra 1905 som Mester.

Johansen, Theodor Peter Christian, Møllermester paa Havnemøllen, København, f. 13. November 1882 i København, gift 1907 med Inger, f. Nielsen.

Jørgensen, V. O., Møllermester paa Mariendals Mølle, København, f. 7. Juni 1881 i Vordingborg, gift med Betty, f. Hansen.

Rasmussen, Axel, Møllermester paa Brødfabrikken Ceres, f. 27. Februar 1900 i København. Lærte paa Skovgaards Mølle, Lundby. Fra 1924 til 1932 Mester paa Axa. Hjørring. Siden da Mester paa Ceres.

Christian Isen.

Theodor Johansen.

Axel Rasmussen.

Tillæg.

Brøndlund Mølle pr. Nustrup. Ejer: Anders Lorenzen, f. 26. September 1874 i Andrup, g. 3. Juli 1908 med Dagmar, født Rasmussen.

Møllen er bygget omkring 1871–72 af Peter H. Møller fra Gabøl. Til Møllen hørte den Gang 38 Td.

Land, som P. H. Møller købte i

det nordøstlige Hjørne i Brøndlund. Møllen brændte den 6. December 1906 og blev genopbygget i 1907. Den købtes da af 17 af Omegnens Landmænd samt en Købmand og en Lærer og overlodes i Forpagtning til den nuværende Ejer for 2400 Mark aarlig. I 1913 overtog han Møllen for egen Regning, og i 1918 købte han yderligere 18 Tdr. Land. Mølleriet er gaaet en Del tilbage, men der drives stadig en temmelig god Handel med Korn og Kraftfoder samt Kunstgødning. Anders Lorenzen deltog i Krigen fra 8. December 1915 til 22. Marts 1918 ved Østfronten.

Ceciliemøllen, Sønderborg

By. Ejer: Niels C. Knudsen, f. 19. Januar 1878 i Aulum Sogn. Ceciliemøllen er den sidste Vindmølle af Sønderborgs syv Møller, og er meget smukt og idyllisk beliggende. I over 100 Aar, og gennem tre Generationer, tilhørte Møllen Slægten Asmus Hansen, indtil den overtoges af nuværende Ejer i 1928. Møllen med den tilhørende Møllegaard brændte i 1871 og blev da genopbygget efter Datidens bedste og mest moderne Konstruktion. Foruden 4 Formalingskvarne forefindes 4 Valsestole, 4 Sigter til Fabrikation af Rug, Hvede- og Sigtemel, alle Sorter Gryn samt Sennepsfabrik. Af Drivkraft forefindes foruden Vingerne en 50 HK. »Deutz« Dieselmotor, som før en Del Aar siden afløste en

Dampmaskine. Til Møllen hører et Stuehus, store Lade- og Staldbygninger samt et

Kornmagasinhus. Til Møllen hører 1 Td. Land, men tidligere var der et langt større Jordareal, som dog var frasolgt, da nuværende Ejer overtog Møllen.

Branderup Vandmølle, Branderup. Ejer: Jakob Thomsen, f. 16. November 1898 i Roost, g. 29. Marts 1928 med Sonne, f. Busk Rasmussen. Hvornaar Møllen er bygget første Gang vides ikke, men fra 1580 kendes følgende Ejere: 1580 Tjellof Møller, 1633 Jeerig Tjellofson, 1661 Kristian Møller, 1691 Peter Christiansen, 1721 Kristine Peders, 1728 Jørgen Volf, 1760 Kjestine Volf, 1764 Peder Johansen, 1805 Anders Hejsel, 1822 Lauritz Müller, 1839 Peder Nielsen, 1841 Hans Vind, 1861 Jørgen Fausbøl, 1906 Thomas N. Fausbøl, 1908 Marius Top og endelig nuværende Ejer, der overtog Møllen 1926. I gamle Dage drevs der

et ret stort Mølleri, der holdtes 4—5 Svende og arbejdedes til Tider baade Dag og Nat. Der drives stadig Mølleri, selv om dette er gaet en Del tilbage. Endvidere drives der Foderstofhandel. Møllen er bortforpagtet til Enkefru Christiansen, medens Landbruget, der er paa 80 ha, drives af Jakob Thomsen selv.

Torup Mølle pr. Tranebjerg. Ejer: Ole Jørgen Hansen, f. 22. September 1870 i Langemark, gift 12. Maj 1893 med Ane Cathrine, f. Hansen. Møllen er en gammel holl. Vindmølle, der i Tidens Løb har skiftet Ejer mange Gange. En Tid tilhørte Møllen Grdij. Jørgen Poulsen. Senere købtes den af Møller Egede, i hvis Slægt den var gennem mange Aar, indtil den overtoges af Maskinbygger Poul Nielsen, som i 1892 solgte Møllen til nuværende Ejer. Til Mollegaarden hører 10 Tdr. Land. Ole Jørgen Hansens Fader, Peter Hansen, var Møller og ejede Besser Mølle, og Bedstefaderen, Hans Hansen, var Møller paa Langemark.

Køb altid Deres

OLIE

hos

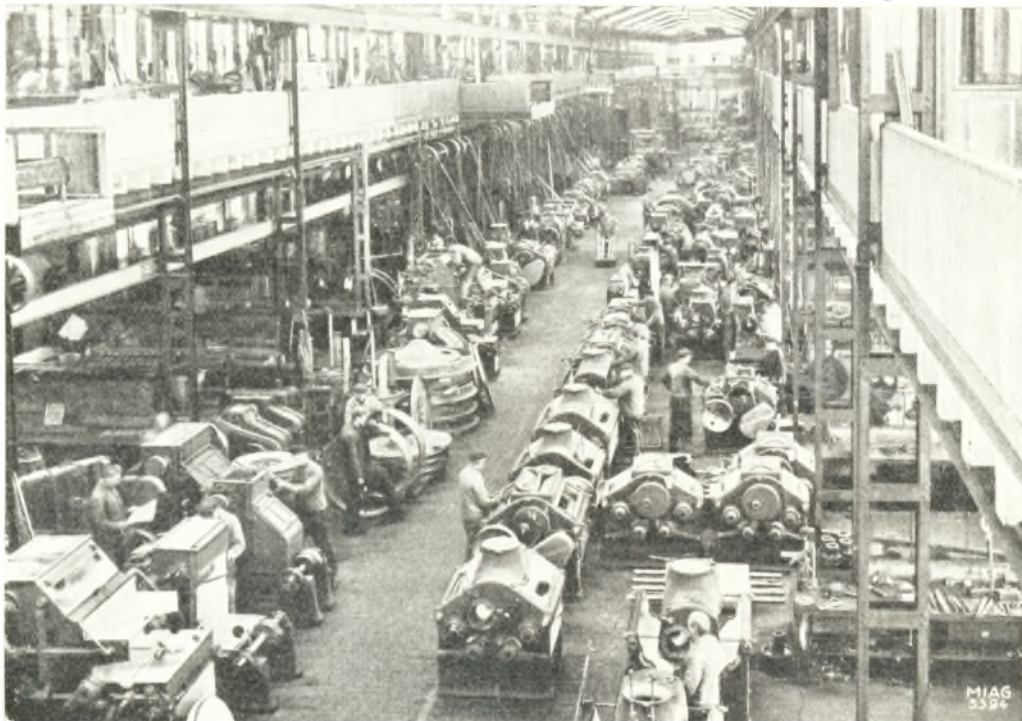
Traffic Oil Company ^A/_S

Olier til alle Formaal Hayes altid paa
Lager • Forlang Prislister og Brochure

Adr.: Viborggade 59. København O.

Telefon Øbro 9421

MIAG Mühlenbau und Industrie-Aktiengesellschaft

MIAG Mühlenbau und Industrie A. G., Braunschweig, det største Møllebygningsfirma i Verden, er dannet i Aaret 1925 ved Sammenslutning af de tidligere Møllebyggeanstalter Amme, Giesecke & Konegen. Braunschweig, G. Luther A. G., Braunschweig, og Gebrüder Seck A. G., Dresden.

Allerede inden Sammenslutningen havde disse tre Firmaer gennem Aartier været kendt indenfor Møllerkredse Verden over for deres bemærkelsesværdige Maskinkonstruktioner og de Forbedringer, som dermed indførtes i den automatiske Formalingsproces.

Ved Sammensmeltningen af denne Konstellation frugtbarjordes de af de tidligere Firmaer indhøstede Erfaringer, saaledes at den tyske Møllebygningsindustri yderligere kunde befæste sit Ry.

Med de i Mellemtiden indførte banebrydende Nykonstruktioner af Vaske- og Konditioneringsanlæg, Valsestole, Plansigter, Raffineringsmaskiner og mange andre Maskiner har MIAG skabt Fordele for ethvert Malesystem, som finder Anerkendelse hos Mølleindustrien i samtlige Kulturstater.

J. C. MIKKELSEN

A/S Møllestensfabrikken „ENGSKO“

I Stationsbyen Strømmen ved Randers, der fra gammel Tid har været en udpræget Møllebyggerby, ligger Virksomheden

A/S MØLLESTENSFABRIKKEN
„ENGSKO“

som er grundlagt Aar 1900 og omdannet til Aktieselskab Aar 1933 af dets Stifter og Formand, Møllebygger J. C. Mikkelsen.

J. C. Mikkelsen er født d. 1863 i »Hesselbjerggaard« ved Skive og efter en grundig Uddannelse som Møllebygger overtog Mikkelsen Aar 1890 Skanse-møllen, her, i Forpagtning. I Aarene 1894—99 var Mikkelsen Møllebestyrer paa Lyshøj Andelsmølle pr. Havndal, hvorfra han rejste, for at begynde selvstændig Virksomhed som Møllebygger. Paa denne Tid var de kunstige Møllesten begyndt at komme frem, og da Mikkelsen straks var klar over disses store Fordele fremfor de da brugte Natursten, satte Mikkelsen sig ind i Fabrikationen, og en Række Anbefalinger fra denne Tid viser, at Mikkelsen hurtigt havde forstaaet at lave gode Kunst-Møllesten.

Paa Landsudstillingen i Aarhus 1909 blev Mikkelsen tilkendt Anerkendelsesdiplom (højeste Udmærkelse) for gode Kunst-Møllesten.

Fra en beskeden Begyndelse har Fabrikken arbejdet sig støt fremad til den nu er Landets største Specialfabrik for kunstige Møllesten.

Førenden færdige Møllesten - massive og med bløde Luftfurer paa-tager Fabrikken sig Paa-støbning paa gamle Møllesten og leverer Paa-lægningsplader — saavel massive som med bløde Luftfurer.

„ENGSKO“s

Fabrikat er leveret til alle Egne af Landet, og der exporteres endog til fjerne Lande.

